

From

No L.C.
of 8/12/57

Stone. # 493

8.1.77
365

Digitized by the Internet Archive
in 2025

742

VOL. 1

RERUM BRITANNICARUM MEDII ÆVI
SCRIPTORES,

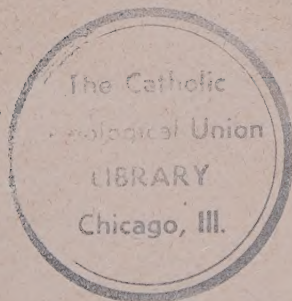
OR

CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN
AND IRELAND

DURING

THE MIDDLE AGES.

Q 8513. Wt. 12052.

THE CHRONICLES AND MEMORIALS
OF
GREAT BRITAIN AND IRELAND
DURING THE MIDDLE AGES.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER
THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

ON the 26th of January 1857, the Master of the Rolls submitted to the Treasury a proposal for the publication of materials for the History of this Country from the Invasion of the Romans to the reign of Henry VIII.

The Master of the Rolls suggested that these materials should be selected for publication under competent editors without reference to periodical or chronological arrangement, without mutilation or abridgment, preference being given, in the first instance, to such materials as were most scarce and valuable.

He proposed that each chronicle or historical document to be edited should be treated in the same way as if the editor were engaged on an *Editio Princeps*; and for this purpose the most correct text should be formed from an accurate collation of the best MSS.

To render the work more generally useful, the Master of the Rolls suggested that the editor should give an account of the MSS. employed by him, of their age and their peculiarities; that he should add to the work a brief account of the life and times of the author, and any remarks necessary to explain the chronology; but no other note or comment was to be allowed, except what might be necessary to establish the correctness of the text.

The works to be published in octavo, separately, as they were finished; the whole responsibility of the task resting upon the editors, who were to be chosen by the Master of the Rolls with the sanction of the Treasury.

The Lords of Her Majesty's Treasury, after a careful consideration of the subject, expressed their opinion in a Treasury Minute, dated February 9, 1857, that the plan recommended by the Master of the Rolls "was well calculated for the accomplishment of this important national object, in an effectual and satisfactory manner, within a reasonable time, and provided proper attention be paid to economy, in making the detailed arrangements, without unnecessary expense."

They expressed their approbation of the proposal that each Chronicle and historical document should be edited in such a manner as to represent with all possible correctness the text of each writer, derived from a collation of the best MSS., and that no notes should be added, except such as were illustrative of the various readings. They suggested, however, that the preface to each work should contain, in addition to the particulars proposed by the Master of the Rolls, a biographical account of the author, so far as authentic materials existed for that purpose, and an estimate of his historical credibility and value.

Rolls House,
December 1857.

REGISTRUM EPISTOLARUM
FRATRIS JOHANNIS PECKHAM
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.

WITHDRAWN

REGISTRUM EPISTOLARUM
FRATRIS JOHANNIS PECKHAM,
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.

EDITED

BY

CHARLES TRICE MARTIN, B.A., F.S.A.

VOL. I.

PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF THE LORDS COMMISSIONERS OF HER MAJESTY'S
TREASURY, UNDER THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.

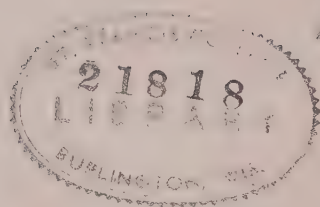
LONDON:

LONGMAN & Co., PATERNOSTER ROW; TRÜBNER & Co., LUDGATE HILL:

ALSO BY

PARKER & Co., OXFORD; AND MACMILLAN & Co., CAMBRIDGE;
A. & C. BLACK, AND DOUGLAS & FOULIS, EDINBURGH;
AND A. THOM, DUBLIN.

1882.

Printed by
GEORGE E. B. EYRE and WILLIAM SPOTTISWOODE, Her Majesty's Printers.
For Her Majesty's Stationery Office.

ERRATA.

No. xxviii. This document being dated at Reading, should have been placed at the beginning of August.

No. cvi., l. 2, *for* "nostram" *read* "vestram."

Page 158, l. 8, *for* "Oxoniensis" *read* "Exoniensis."

No. cxli., l. 5, *for* "nostre" *read* "vostre."

No. cxliii., marginal note, l. 5, *for* "wardship" *read* "testamentary jurisdiction." *See* Decret. Pars. I., Dist. 88, c. v.

No. cliv., l. 11, *for* "fiet" *read* "siet."

Page 267, *for* "CCXVI." *read* "CCXV."

„ „ *for* "CCXV." *read* "CCXVI."

Page 270, in margin, *for* "179 b." *read* "R. f. 179 b."

TABLE OF CONTENTS.

TABLE OF CONTENTS.

PREFACE	Page. xli
1279.	
I.—23 May. To Margaret, queen of France. License for one of her clerks to study at Paris	3
II.—24 May. To pope Nicholas III. Account of the interview between the kings of England and France at Amiens	4
III.—25 May. To the bishop of Tusculum. Asks him to request the pope to write to the king thanking him for the restitution of the temporalities to Peckham	6
IV.—26 May. To John de Porogiis. Grant of the manor of Quincy for a rent of 100s.	7
V.—28 May. To Peter Albi. License to study at Paris for five years in accordance with the will of archbishop Boniface of Savoy	8
VI.—3 June. To Robert count of Boulogne and Auvergne. Sends a messenger about money left with his steward	8
VII.—4 June. To John de Chishull, bishop of London. Orders him to summon his fellow bishops and suffragans to meet the archbishop at Reading	9
VIII.—6 June. To pope Nicholas III. On his arrival in England found the prior of Canterbury under sentence of excommu- nication	10
IX.—To the justices. In answer to a writ of the king certifies that K. de Verdun was wife of Stephen de Befington	11

	Page.
X.—11 June. To John de Reygate and other justices. Requests them to postpone certain proceedings against the earl of Gloucester till the king's return to England	12
XI.—12 June. To Amaury de Chanceus, sheriff of Sussex and Surrey. Demands the delivery of one of his tenants, in the sheriff's custody	13
XII.—14 June. To John de Reygate. Requests him not to infringe the liberties of his see, according to which cases in the Lowy of Tunbridge should be tried there	14
XIII.—17 June. To the prior of Christchurch, Canterbury. Desires him to cease his prosecution of Wm. Franceis, parson of Riseberg, in a secular court	15
XIV.—9 July. To the dean of Lincoln. Empowers him to act on his behalf as to revoking the excommunication of the late sheriff of Lincoln by archbishop Kilwardby	16
XV.—11 July. To pope Nicholas III. Asks him to lend him 5,000 marks of the money collected for the crusade, to pay his loan from the merchants of Lucca	17
XVI.—12 July. To Latinus, bishop of Ostia and Velletri. Asks his favour for the bearer, his proctor	20
XVII.—12 July. To the bishop of Tusculum. Complains that certain merchants have procured his excommunication if their loan to him is not repaid at the stipulated time	21
XVIII.—19 July. To the abbot of Bardney. Orders him to receive back certain monks sent away by Kilwardby	23
XIX.—19 July. To the archdeacon of Bedford. Orders him to sequester the fruits of Wrestlingworth church	25

	Page
XX.—19 July. To Ric. Gravesend, bishop of Lincoln. Desires him to proceed against persons who have produced forged apostolic letters	26
XXI.—20 July. To the archdeacon of Canterbury, &c. Orders them to excommunicate persons who are injuring Christchurch	27
XXII.—1279. To Thos. de Ryngemere, prior of Christchurch. Offers him privately absolution for failure in paying the tenth, and dissuades him from applying to Rome	28
XXIII.—31 July. To the chancellor and university of Oxford. Protection and confirmation of their privileges	30
XXIV.—August. To the bishop elect of Dublin. Asks particulars about the date of the excommunication of the bishop of Chichester for not paying the tenth	32
XXV.—4 August. To cardinal Matthæus Rubeus Ursinus. On behalf of the convent of Canterbury in their suit concerning jurisdiction during the vacancy of the see	32
XXVI.—5 Aug. Indulgence for those who pray for the soul of Beatrice, daughter of Henry III.	33
XXVII.—9 Aug. To Anselm. The merchants of Lucca continue to persecute him	34
XXVIII.—To William de Braose, bishop of Llandaff. Desires him to excommunicate the false accusers of Walter, bishop of Exeter	35
XXIX.—To Nicholas of Ely, bishop of Winchester. Requests his presence at the consecration of the bishop elect of Dublin	36
XXX.—To the bishop of Winchester. Invites him to his inthronization, and asks him to send venison and game	37
XXXI.—To the earl of Surrey. Asks him to attend to his tenants' complaint about the excessive quantity of game on his land	38

	Page
XXXII.—To the bishop of Winchester. Concerning the admittance to ecclesiastical sepulture of a man who was killed by robbers and buried in the road	39
XXXIII.—9 Aug. To Hickling priory. In reference to the complaint of Alex. of Yarmouth, whom they refuse to admit to their house	40
XXXIV.—To the abbess of Wherwell. Desires her to receive an inmate nominated by him, as is usual by a new archbishop	40
XXXV.—12 Aug. To certain monks of Bardney. Desires them, having been expelled by Kilwardby, to return to their monastery	41
XXXVI.—12 August. To the mayor of Sandwich. Complains of the ill-treatment of clerks	42
XXXVII.—To Richard de Carew, bishop of Saint Davids. Advice about the punishment of W., rector of Penkethlin	43
XXXVIII.—13 August. To Ralph de Fremygham. Requests him to send back T. Malepoudre, of the order of S. Thomas of Acon, to the master	44
XXXIX.—16 Aug. To Walter Bronescombe, bishop of Exeter. Asks him to relax the suspension of the abbey founded by the countess of Devon	44
XL.—16 Aug. To the bishop elect of Dublin and M. Ardicio. Sends the copy of the confession of some monks	45
XLI.—17 Aug. To Robert Kilwardby, late archbishop. Concerning the crimes of a certain bishop	46
XLII.—17 Aug. To cardinal Orsini. Asks advice about the legality of acts done by the late archbishop after his translation, and about the appointment of coadjutors to infirm bishops	47
XLIII.—17 Aug. To the bishop of Tusculum. Desires the Roman court to lend him money collected for the crusade, to pay his debt to the merchants of Lucca	48

	Page
XLIV.—17 Aug. To Benedict Gaietani. Asks for his advice	49
XLV.—17 Aug. To Gentilis. Explains his inability to pay the debt for which he is threatened with excommunication	50
XLVI.—18 Aug. To Kilwardby. Asks his favour for the priory of Christchurch, Canterbury, in a suit at Rome, and also for Robert de Cheleseye	51
XLVII.—18 Aug. To S. de Penecestre. Asks him to hand over the exchange at Canterbury to the keepers, as appointed by the king	52
XLVIII.—22 Aug. To the dean and a canon of Lincoln. Empowers them to visit Bardney abbey and report upon its condition	53
XLIX.—27 August. To the priory of Hedingham castle. Orders them to admit Agnes, daughter of sir Roger de Beauchamp, in whom the queen is interested	56
L.—30 Aug. To Roger de Seyton, canon of Lincoln. Nominates J. de Lasey as his coadjutor	57
LI.—30 Aug. To the prior of Canterbury. Advises him, being in trouble about the collection of the papal tenth	58
LII.—30 Aug. The papal tenth. Testifies as to the conduct of the prior and precentor as to the collectorship	60
LIII.—30 Aug. To the prior and convent of Christchurch, Canterbury. Intends to visit the convent	61
LIV.—1 September. To the official of the archdeacon of Canterbury. Orders him to excommunicate those who have usurped the jurisdiction of the see at Elstowe fair	61
LV.—2 Sept. To Kilwardby. Gives an account of the arrangement he has made with J. de Perogiis about the manor of Quinci in France, and also about the church of Charing	63

	Page
LVI.—5 Sept. To the friars in chapter at Cambridge. Asks for their sympathy, and desires them not to absolve pluralists .	66
LVII.—5 Sept. To the abbot of St. Augustine's, Bristol. In favour of a poor man who mortgaged land to him	68
LVIII.—20 Sept. To the bishop of Hereford. Gives him the collation of lapsed benefices .	69
LIX.—21 Sept. To the bishop of Lincoln. Desires him to desist from troubling the people of his diocese by sequestrations and extortions	70
LX.—23 Sept. The dean of the Arches. Order to deliver to Roger de Rothewelle, the new dean, the seal, muniments, etc. .	71
LXI.—24 Sept. To Edward I. Asks him to procure a letter of summons he has received	72
LXII.—10 October. To the vicar of Faversham. Gives him the custody of the nunnery of Davington	72
LXIII.—12 Oct. St. Augustine's, Canterbury. Protestation by Peckham that his carrying his cross into St. Augustine's abbey, when visiting the king there, is not an assertion of right	73
LXIV.—To the abbot of St. Augustine's, Canterbury. Asserts his jurisdiction over the abbot, for churches appropriated to his monastery, and his right to have the cross borne before him in the monastery .	74
LXV.—19 Oct. To the dean of Arches. Desires him to order the master of St. Thomas of Acon to liberate two priests whom he took by violence from St. Clement Danes .	75
LXVI.—20 Oct. To Llewellyn. Rebukes him for confiscating the goods of intestates, and otherwise infringing the liberties of the church	77

	Page
LXVII.—6 Nov. To the bishop of London. Desires him to summon the clergy of his diocese for the purpose of granting an aid to the king	78
LXVIII.—15 Nov. Appointment of J., archdeacon of Exeter, as proctor at Rome	80
LXIX.—16 Nov. To the bishop of Ely. Forbids his interference with the benefices resigned by Roger de Seyton	81
LXX.—19 Nov. Injunctions for Barking nunnery. Supplementing those of John, bishop of London	81
LXXI.—8 Dec. To the dean of Rochford. Desires him to excommunicate N. de Curteney for intruding on the property of the rector of Hockley	86
LXXII.—14 Dec. To the prior of Christchurch. Proxy for convocation at which an aid for the king will be granted	87
1280.	
LXXIII.—Jan. To the prior and convent of Christchurch. Forbids the appointment of monks as keepers of manors	89
LXXIV.—15 Jan. To R., official of Lincoln. Power to hear a cause between Almaric de Montfort and R. de Wynchelse concerning a prebend	90
LXXV.—26 Jan. To Roger, bishop of Coventry and Lichfield. Intimates that he intends to hold a visitation	91
LXXVI.—2 Feb. To R. de Dreyton, treasurer of St. Paul's. Gives him the custody of the seal of John Chishull, bishop of London, who is infirm	92
LXXVII.—5 Feb. To the bishop of Ely. Desires him to inquire whether Roger de Seyton has sufficient dispensation to hold certain benefices	92
LXXVIII.—5 Feb. To the dean and chapter of St. Paul's. Desires them to make certain reforms already enjoined by him	93

	Page
LXXXIX.—6 Feb. To the dean and treasurer of St. Paul's and Fulk Lovel, archdeacon of Colchester. Power to act for the bishop who is infirm	94
LXXX.—17 Feb. To the chancellor of York. Gives the reasons for sequestrating his benefice	95
LXXXI.—1280. To the archdeacon of London. Appoints him official according to the composition between the dean and chapter and archbishop Boniface	96
LXXXII.—26 Feb. To Adam de Hales, clerk. Creates him official of the diocese of Winchester, vacant by death of bishop Nicholas Ely, <i>vice</i> R. de Feringes	98
LXXXIII.—26 Feb. To Adam de Hales, clerk. Instructions	98
LXXXIV.—28 Feb. To the archdeacon of Oxford. Desires him to repeat to the Carmelite and Austin Friars his prohibition of hearing confessions	99
LXXXV.—1 March. To the bishop elect of Lincoln. Allows him to admit to Barton church, in the patronage of the convent of St. Mary de Prè, late held by Roger de Seyton	100
LXXXVI.—17 March. To the bishop elect of Lincoln. Forbids him to assign to the late prior of Luffield a portion outside the monastery, and desires him to order women not to frequent the cloister	101
LXXXVII.—19 March. To the abbot of Bardney. Orders him to receive back into the abbey certain monks	102
LXXXVIII.—25 March. To the bishop of Norwich. Requests him to pay a sum of money left with him by Kilwardby, at the approaching parliament at London	104
LXXXIX.—31 March. To the prior and convent of Ely. Being pressed by his creditors, asks them to be security for him for 1,000 marks	105

	Page
XC.—31 March. To Hugh Balsam, bishop of Ely. To the same effect	106
XCI.—31 March. Bardney abbey. Appoints J. de Lascy to complete the visitation of the abbey of Bardney begun by Kil- wardby, in conjunction with the bishop elect of Lincoln	108
XCII.—1 April. To Edward I. In answer to a letter from the king asserts his right to visit his chapels	109
XCIII.—2 April. To J. de Lascy. Orders him to execute the will of Wm., bishop of Ely, one of the executors of which is dead	110
XCIV.—7 April. To Edward I. During his visi- tation of Lichfield excused certain clerks in accordance with the king's letters, but summoned others	111
XCV.—7 April. To Anthony Bek. Explains his citation for absence at the visitation at Lichfield	112
XCVI.—7 April. To the archbishop of Dublin. Concerning the exemption of the royal chapel of Penkrige	112
XCVII.—8 April. To Fulk Lovel, archdeacon of Colchester. Is sorry to hear of his re- fusal of the bishopric of London	113
XCVIII.—8 April. To Geoffrey de Mortemer, arch- deacon of London. Notice of the in- tended consecration of the bishop of Lincoln	115
XCIX.—9 April. To the prior of Tutbury. Forbids him to pay the pension which the bishop of Coventry and Lichfield has obliged him to grant to his cook	115
C.—11 April. To the prior of the Friars Preach- ers at Oxford. Concerning a delinquent friar	117
CI.—13 April. To his official of Winchester. Allows the executors of the late bishop to deal with his goods	118

	Page
CII.—14 April. To John de Somersete. Is willing for the bearer, a servant of the prince of Wales, to speak with Amauri de Montfort, if not displeasing to the king nor dangerous	119
CIII.—22 April. To Thomas, prior of Christchurch, Canterbury. Concerning money matters. Intends to consecrate the bishop of Lincoln at Lambeth	120
CIV.—30 May. To the bishop of Exeter. Has not revoked but only suspended the excommunication of a bailiff of the king	121
CV.—4 June. To his official of Canterbury. Concerning certain repairs to be done in the church of Bishopsburn, of which Otto Caputh was rector	122
CVI.—4 June. To Merton College. Exhorts them to observe the founder's intentions	123
CVII.—22 June. To the abbot of St. Edmunds. Against Ralph de Anneto, who is injuring Christchurch	124
CVIII.—10 July. To Llewellyn. Is pleased at his composition with the bishop of Bangor	125
CIX.—22 July. To the rectors in exempt places. Grants to the rectors in exempt places in his diocese their ancient rights in testamentary and other causes	127
CX.—22 July. To the dean of Newcastle-under-Lyne. Orders him to excommunicate certain persons who have deprived the church of Mucklestone of tithes, etc.	128
CXI.—24 July. To the dean of Gartree. Orders him to sequester the fruits of Horton church for the repair of the chancel and to compel the prior of Wolston to contribute	129
CXII.—27 July. The dean and canons of Wolverhampton. Excommunicates them for resisting his visitation and cites T. de Camilla, who styles himself dean	130

	Page
CXIII.—29 July. To Edward I. Has received his letter, and will defer the execution of the sentence against Osbert of Bedford	132
CXIV.—To William de Senkeworth, canon of Lichfield. Sentence passed on him for various crimes	133
CXV.—9 Aug. To Llewellyn, prince of Wales. In reply to a question about the observance of the peace between him and Edward I.	135
CXVI.—1280. To pope Nicholas III. Antony Bek, the king's secretary, has surrendered some of his benefices	137
CXVII.—3 Sept. To the prior and convent of Winchester. Advice on the election of a bishop	138
CXVIII.—10 Sept. To pope Nicholas III. Recommends that the money collected for a crusade should be assigned to Edmund, earl of Lancaster	140
CXIX.—Sept. To the bishop of Chichester. Desires him to restore Julian la P. to the church of Compton	141
CXX.—17 Sept. To the bishop of Coventry and Lichfield. Desires him not to interfere with the church of Aldelym which he has commended to A. de Eastry	142
CXXI.—26 Sept. To cardinal Orsini. Explains the false reports about his allowing plurality of benefices	143
CXXII.—26 Oct. For Antony Bek. Denies that he has obtained letters apostolic, forbidding his conferring any ecclesiastical honour on Antony Bek	144
CXXIII.—3 Nov. To the bishop of London. Orders him to appoint collectors of the fifteenth granted by convocation	145
CXXIV.—6 Nov. To Peter, papal vice-chancellor. Asks for directions how to deal with a monk of Pontefract and Montacute, imprisoned in London for forgery	146

	Page
CXXV.—11 Nov. The royal chapels. Notarial attestation of a sentence of excommunication on those who neglect the previous sentence	147
CXXVI.—17 Nov. To the bishop of Ely. The prior of Ely has urged the infringement of Peckham's prohibition of the use of the mutilated office proposed by the Benedictine chapter at Abingdon	150
CXXVII.—25 Nov. To the dean of Norwich and others. Against persons who detain the rents of the nunnery of Carhowe	152
CXXVIII.—13 December. To Edward I. Will grant John de Ausone longer license to study at Paris, when he knows how he has spent his time there	153
CXXIX.—To Edward I. <i>Litera captionis</i> (i.e. invocation of the secular arm), against Thos. de Aldelyne and others, excommunicated	153
CXXX.—13 Dec. To Roger de Longespee, bishop of Coventry and Lichfield. Has authorised Ph. of Cornwall to complete the visitation of his diocese	154
CXXXI.—13 Dec. To Philip de St. Augustine. Commission to complete a process begun in the visitation of the diocese of Coventry and Lichfield	155
CXXXII.—13 Dec. To the bishop of Chichester. Desires him to pay £20 to the merchants of Lucca as his share of money lent for the affairs of the bishops and clergy of the province in the time of Kilwardby	156
1281.	
CXXXIII.—4 Jan. To G. Giffard, bishop of Worcester. Explains his proceedings about the church of Chipping Norton	158

	Page
CXXXIV.—5 Jan. To the prior of Christchurch. Hopes to spend Easter with him, as the king is not going to France next summer, especially if there is peace or truce be- tween the kings of France and Spain .	160
CXXXV.—8 Jan. To the bailiff of South Malling. Forbids his molesting poachers at Ring- mer if they are doing the penance en- joined	161
CXXXVI.—10 Jan. Sentence of excommunication against those who impede his visitation	161
CXXXVII.—10 Jan. Injunctions for the prior of Cokes- ford. Appointing persons to assist him and restricting hunting and chess playing	162
CXXXVIII.—To R. de Gravesend, bishop of London. Concerning the hanging of a clerk by Sir Hamo de Hauteyn, and Peckham's re- fusal to confirm the election of the bis- hop of Winchester	165
CXXXIX.—To the bishop of Coventry and Lichfield. Forbids him and his officials exacting more than legal dues, and desires him to take a suffragan	167
CXL.—15 Jan. To the chancellor of the university of Oxford. Orders him to declare Michael de Norhampton, executor of Richard King of Almain, excommunicated.	169
CXLI.—20 Jan. To Thomas de Weyland, justice. Complains of the conduct of Robert de Lyttlebyr, his clerk	169
CXLII.—20 Jan. To the official of the bishop of Exeter. For the surrender of Culm- stok church by Robert Everard who has married	170
CXLIII.—26 Jan. To P., his official. Will search the archives about testamentary juris- diction when at Canterbury. Will hold an ordination at Sudbury in the first week in Lent. Asks him to ascertain whether the merchants of Sens will lend money .	172

	Page
CXLIV.—30 Jan. To Richard de Gravesend, bishop of London. Cannot confirm Richard, elect of Winchester. Has not acted to his prejudice about Walden nor Bardney	173
CXLV.—To the priory and convent of Christchurch, Canterbury. Has heard scandalous reports about the monastery	174
CXLVI.—11 Feb. To the bishop of Coventry and Lichfield. Desires him to reunite the church of Ottokeshale, which he has unlawfully divided	175
CXLVII.—17 Feb. To the prior of Yarmouth. Asks for evidence about extortion practised by his (the archbishop's) clerks	176
CXLVIII.—19 Feb. To the bishop of Norwich. Desires him to stop the extortions practised by his officers	177
CXLIX.—22 Feb. To Edward I. Explains the excommunication of the clerks of the king's chapels	178
CL.—23 Feb. To the archbishop of Dublin. The excommunication of the canons of Penkridge, etc., only affects those who resist his jurisdiction	179
CLI.—25 Feb. To Edward I. Concerning the excommunication of the king's clerks. Complains that he has deprived him of his right without judgment	180
CLII.—To Edward I. Defends the excommunication of the clerks of his chapels, who refused to prove their exemption from his visitation. They have no jurisdiction over the people	181
CLIII.—25 Feb. To the official of the bishop of Coventry and Lichfield. He is to forbid the people confessing to or receiving the sacrament from unauthorised persons	183
CLIV.—24 March. To Edward I. Has ordered the sentences against his clerks to be deferred till parliament, except those of Penkridge	184

	Page
CLV.—25 March. Martin IV. to Peckham. On the death of Nicholas III.	185
CLVI.—25 March. To the bishop of Norwich. Asks for a repayment of money which the bishop has received from the property of Canterbury cathedral	186
CLVII.—31 March. To the prior and chapter of Canterbury. Is obliged to put off his visit to them. Will accompany the king to the continent	188
CLVIII.—31 March. To the nuns of Burnham. Will pursue his right to nominate a nun, in spite of their refusal and the alleged prohibition of the earl of Cornwall . .	189
CLXIX.—2 April. To pope Martin IV. As the king cannot take part in the expected crusade, advises that the money collected should be assigned to his brother Edmund	190
CLX.—4 April. Peckham to Peter, papal vice-chancellor. Asks for instructions about a criminous monk. Complains of privileges in England supported by forgery .	192
CLXI.—24 April. To the bishop of Norwich. Orders him to sequester the profits of deaneries of which the deans are not resident	193
CLXII.—6 May. To the chancellor of Oxford. Directs part of the farm of the church of Newnton to be given to the poor, and the remainder paid to the merchants of Lucca	194
CLXIII.—19 May. To the convent of Christchurch, Canterbury. Postponed his visit to them on account of the king's intended voyage to France, and is now going to Bath	195
CLXIV.—21 May. To Edward I. Appoints the archdeacon of Canterbury and the dean of Arches his proctors concerning the royal chapels	196

	Page
CLXV.—21 May. To Roger, bishop of Coventry and Lichfield. Desires him to send a proctor to complete the matter between them	196
CLXVI.—27 May. To Edward I. Will make a compromise with the dean of Lichfield, whose benefice of Northflete he has given to another	197
CLXVII.—29 May. To Edward I. The case between J. de Berewik and N. de Audeby, concerning Droxford, must go on	199
CLXVIII.—10 June. Archiepiscopal visitation. Excommunication of persons who intend to interfere with his visitation or jurisdiction	200
CLXIX.—9 July. The abbot of Gloucester to Peckham. Assents to the collation of Ric. of Gloucester to the church of Chipping Norton	201
CLXX.—11 July. To Peter Albi <i>alias</i> Blanci. Disapproves of suggestions made by him as to carrying out the will of Boniface of Savoy	202
CLXXI.—To the archdeacon of Derby. Appoints him coadjutor of the bishop of Coventry and Lichfield	203
CLXXII.—14 July. To the bishop of Coventry and Lichfield. Appoints the archdeacon of Derby as his coadjutor, according to his wish	205
CLXXIII.—15 July. To cardinal Orsini. Complains of the delay in the case of the bishop elect of Winchester	206
CLXXIV.—18 July. To the abbot of Ghent. Asks whether he will sell or let Lewisham to him	207
CLXXV.—19 July. To the bishop of Rochester. Orders him to place the churches belonging to Bayham abbey under an interdict	208

	Page
CLXXVI.—22 July. To the bishop of Bath. Asks his help against the abbot of Cumbermere, who has sued the prior of Ware in the king's court	209
CLXXVII.—24 July. To the archdeacon of Lewes. Sequestration of the profits of Bayham abbey	210
CLXXVIII.—30 July. To the bishop of London. Orders him to cite the clergy to meet at Lambeth, on October 7th	211
CLXXIX.—30 July. To the bishop of London. Complains of his having disregarded his ordinances for Walden abbey. The building of a new synagogue in London must be stopped	212
CLXXX.—3 August. To pope Martin IV. Reminds him of the troubles of his province	213
CLXXXI.—11 August. To the abbot of St. Alban's. Desires him to revoke a sentence in a cause between the Cistercians and Friars Minors at Scarborough, to the prejudice of the latter	214
CLXXXII.—11 August. To the bishop of Winchester. On behalf of the Friars Minors at Scarborough, who are threatened with an adverse sentence by the abbot of St. Alban's	216
CLXXXIII.—13 August. To the dean of Winchester. Sequestration of Twyford church for the vicar's contumacy	217
CLXXXIV.—16 August. To the bishop of Salisbury. Complaining of his neglect to institute to the church of Inkpen, on the presentation of the prior of Dudley	218
CLXXXV.—24 August. To the official of Winchester. Orders him to forbid Carmelite friars and others preaching without license	219
CLXXXVI.—25 August. To cardinal Hugh of Evesham. Disbelieves the report that he favours the cause of the bishop elect of Winchester	219

	Page
CLXXXVII.—25 August. To the dean of Pevensey. Has absolved the abbot, etc., of Bay- ham	220
CLXXXVIII.—3 Sept. To the dean and chapter of Rouen. Answers their complaint about the sequestration of the church of Ottery	221
CLXXXIX.—13 Sept. Reading abbey. Injunctions supplementing previous ones of Kil- wardby	223
CXC.—15 Sept. To the prior of Christchurch. Asks him to take depositions of the monks in writing, to save time at the visitation	226
CXCI.—18 Sept. To cardinal Matthew Orsini. Asks aid in recovering property of the see lately in Kilwardby's possession. The bishop elect of Winchester was re- fused on account of plurality	227
CXCII.—19 Sept. To cardinal Hugh of Evesham. Is dissatisfied with his advice to desist from opposing the confirmation of the bishop of Winchester now that he has appealed to the pope	228
CXCIII.—20 Sept. Martin IV. to Peckham and his suffragans. Desires them to assist Rey- mund Angerii, sent to the king to procure the liberation of Amauri de Montfort	230
CXCIV.—23 Sept. To the barons and bailiffs of Rye. Orders them to remove the dis- traint on tenants of Ric. de Waleys at Newendon	235
CXCV.—28 Sept. Edward I. to Peckham and the bishops. Forbids their discussing matters pertaining to his crown at the council at Lambeth	235
CXCVI.—28 Sept. Edward I. to Peckham and the bishops. To the same effect as the pre- ceding letter	236

	Page
CXCVII.—19 Oct. To the bishop of London. Orders him to sequestrate churches in his diocese belonging to exempt monasteries which have refused to attend his provincial council	237
CXCVIII.—2 Nov. To Edward I. Asks him to order the dean of Rochester to proceed against converted Jews who have apostatised	239
CXCIX.—2 Nov. To Edward I. Defends the liberties of the church, referring both to the Bible and to the history of England	239
CC.—7 Nov. To Antony Bek. Cautions him against felling timber on his benefices or holding more than one without dispensation	244
CCI.—9 Nov. To the prior and chapter of Christchurch. Orders about the almoner, etc., until his approaching visit	245
CCII.—13 Nov. To the deans of Pickering and Ryedale, and the vicar of Scarborough. Desires them to deny the validity of the sentence of the abbot of St. Alban's against the friars of Scarborough	246
CCIII.—14 Nov. To the mayor and burgesses of Scarborough. The conservators of the Cistercian monks have no jurisdiction over the Friars Minors	248
CCIV.—24 Nov. To Edward I. On behalf of the bishop of St. Asaph, whose privileges are disregarded by the king's justices	249
CCV.—24 Nov. To Roger Mortimer. Asks him to dissuade his daughter from proceeding against the bishop of St. Asaph in the king's court	250
CCVI.—24 Nov. To Isabella de Mortimer. Requests her to desist from a suit against the bishop of St. Asaph	251
CCVII.—1 Dec. Edward I. to Peckham. Forbids his proceeding against Henry de Bray, his clerk, for non-residence	252

	Page
CCVIII.—3 Dec. To the bishop of Salisbury. Desires him to name a coadjutor, being old and blind	253
CCIX.—15 Dec. To his official. Releases the sequestration of the fruits of St. Augustine's abbey for non-attendance at a council, on account of a composition with a previous archbishop	255
CCX.—Dec. To the official of Winchester. Citation of the executors of the late bishop for the performance of his promise to the Friars Minors at Southampton	255
CCXI.—28 Dec. To the bishop of London. Summons the bishops to meet at the Temple in accordance with the pope's letter about the liberation of A. de Montfort	256
CCXII.—Dec. To Edward I. Justifies the deprivation of H. de Bray of the church of St. Weonard	257
CCXIII.—Injunctions to Glastonbury abbey at a visitation, including rules for the monks, and directions about the debt of the convent	259
CCXIV.—Nunneries. Ordinance against nuns leaving their convents, and against plurality of benefices	265

1282.

CCXV.—1 Jan. To Gregory de Rokeslee. Orders him to pay money of the late archdeacon of Canterbury to the present archdeacon	267
CCXVI.—Jan. To the official of the archdeacon of Sudbury. Citation of the abbot and convent of St. Edmund's concerning their tenure of certain churches	267
CCXVII.—7 Jan. To the bishop of Exeter. Intends to visit his diocese	269

	Page
CCXVIII.—Jan. To the bishop of Hereford. Warns him to desist from attempting to prejudice the rights of the church of Canterbury	269
CCXIX.—7 Jan. Cantilupe, bishop of Hereford to Peckham. Declines to excommunicate Robert Lowys, of Gloucester, his official, as Peckham has ordered	271
CCXX.—13 Jan. To the bishop of Salisbury. Orders him and his chapter to send to him the names of certain persons fit to be his coadjutor	273
CCXXI.—Jan. To the dean and chapter of Salisbury. To the same effect as the preceding	275
CCXXII.—19 Jan. To pope Martin IV. Credence for J. de Pontisara, R. de Florentia, and P. de St. Augustino	275
CCXXIII.—1282. To R. de Florentia and P. de St. Augustino, his proctors at Rome. Sends money and instructions about the bishops of Winchester and Hereford, etc.	276
CCXXIV.—19 Jan. To cardinal Hugh of Evesham. Defends his proceedings against the bishop elect of Winchester	281
CCXXV.—19 Jan. To cardinal John Chioletti. Commends to him the affairs of his church	282
CCXXVI.—22 Jan. To the dean of Arches. Desires him to inquire concerning molestation of his tenants at Lambeth by order of the abbot of Westminster	283
CCXXVII.—22 Jan. To William Norman. Desires him to consult with certain persons concerning the complaints of the people of Lambeth about the abbot of Westminster	284
CCXXVIII.—29 Jan. To the proctor of the Friars Minors at Rome. Desires him to resist the oppression of the friars at Scarborough by the Cistercians	284

	Page
CCXXXIX.—1 Feb. To the sheriff of Warwickshire. Desires him to set free Robert de Ablyntone, rector of Halford, in prison at Warwick	285
CCXXX.—6 Feb. To Edward I. Will relax the sentence against Adam de Fileby, archdeacon of Shropshire, who is opposing the archbishop at Rome, if he acts as he professes at the king's command	286
CCXXXI.—7 Feb. To Edward I. Refers to the papal letters on behalf of Amauri de Montfort, and asks the king to consent to his liberation	287
CCXXXII.—7 Feb. To the bishop of Hereford. Warns him to execute his orders referred to in a previous letter	290
CCXXXIII.—9 Feb. To Edward I. Begs him to stay proceedings against a rector in the diocese of Norwich, whose case is before the archbishop's court	291
CCXXXIV.—12 Feb. To the prior and convent of Southwick. Regulations for the diet, etc., of Andrew, late prior	292
CCXXXV.—14 Feb. To Martin IV. An account of forged papal letters authorising the payment of the collectors of the tenth in aid of the Holy Land	293
CCXXXVI.—14 Feb. The bishop of London to Peckham. Reports a conversation with the king about the liberation of A. de Montfort	297
CCXXXVII.—17 Feb. To the bishop of London. Orders him to excommunicate the bishop of Hereford	299
CCXXXVIII.—18 Feb. To the bishop of Salisbury. Nominates H. de Brandeston, archdeacon of Dorset, his coadjutor	301
CCXXXIX.—18 Feb. The bishop and chapter of Salisbury. Composition concerning the appointment of a coadjutor to the bishop	302

	Page
CCXL.—20 Feb. To Peter, bishop of Exeter. Postponing his visitation	304
CCXLI.—23 Feb. To the dean of Exeter. De- sires him to summon the creditors of the late bishop of Exeter to prove their claims	305
CCXLII.—25 Feb. To his proctors at Rome. An account of transactions in England	306
CCXLIII.—27 Feb. To the bishop of Exeter. De- sires him not to molest the arch- deacon of Barnstaple, whom he has sent to Rome	311
CCXLIV.—2 March. To Adam de Hales, official of Winchester. Orders him to ex- communicate those who put to death a man who took sanctuary in Warb- lington church	311
CCXLV.—8 March. To Antony Bek. Cannot release the sequestration of Ringwood church	313
CCXLVI.—13 March. To the bishop of Wor- cester. Has ordered the dean of Arches to stay proceedings about Campden church till parliament	314
CCXLVII.—15 March. To the bishop of London. Repeats his order to him to excom- municate the bishop of Hereford	315
CCXLVIII.—25 March. To the bishop of Coventry. Gives his reason for deferring the revocation of a cause in the arches court, at the bishop's request	316
CCXLIX.—26 March. To the prior of Christ- church, Canterbury. Asks him to send for oil and chrism, which he will consecrate on Maundy Thurs- day	317
CCL.—31 March. To his proctors at Rome. An account of the process between himself and the bishop of Hereford	318

	Page
CCLI.—April. To the official of the court of Canterbury. Concerning a false appeal of Robert de Wichio, whom he orders to be excommunicated . . .	320
CCLII.—April. Excommunication of Robert de Wychio	321
CCLIII.—1 April. To Edward I. Writes, as desired, to the bishops, concerning the new disturbances in Wales . . .	323
CCLIV.—1 April. To the bishops of his pro- vince. Orders them to excommuni- cate the Welsh, who are disturbing the peace	324
CCLV.—2 April. Bishop of Bath to Peckham. The king allows Peckham to take Montfort to London	325
CCLVI.—23 April. Peckham and his suffragans to pope Martin IV. Informs him of the liberation of Amauri de Mont- fort	325
CCLVII.—Peckham and his suffragans. Com- plaints of the exercise of the archi- episcopal jurisdiction, and of the proceedings in his court	328
Peckham's reply to the preceding . . .	332
CCLVIII.—25 April. Ordinances for the arch- bishop's official. Ordinances for his official concerning appeals, etc., in consequence of the complaints of the bishops	334
CCLIX.—April. The official of the archbishop's court. Decision of Peckham's com- missioners, about the complaints concerning his official	337
CCLX.—26 April. Peckham to Christchurch, Canterbury. Is grieved at their dis- sensations and complaints of the prior. Intends to visit them shortly . . .	339
CCLXI.—Ordinances by Peckham for Christ- church, Canterbury	341

	Page
CCLXII.—Injunctions by Peckham, at his visitation of Christchurch, Canterbury . . .	346
CCLXIII.—28 April. To Edward I. Asks him to set free Richard de Braunford, and his son, now in prison . . .	348
CCLXIV.—30 April. To the official of the archdeacon of Chester. Advice concerning a friar who is said to have contracted matrimony . . .	348
CCLXV.—1 May. To Edward I. Asks him to order the arrest of David de Shevenok . . .	350
CCLXVI.—1 May. To cardinal Gaetano. Has not given a benefice to B. de Ferentino, as he cannot speak either English or Latin . . .	350
CCLXVII.—2 May. To the bishop of London. Desires him to excommunicate the Welsh rebels and their adherents . . .	352
CCLXVIII.—10 May. To Edward I. Asks him to order the arrest of Sir Thos. de Leukenore . . .	353
CCLXIX.—10 May. To the prior of St. John's. Complains of his exercising rights in the manor of Halewe to which he is not entitled . . .	354
CCLXX.—11 May. To Godfrey Giffard, bishop of Worcester. Asserts his right to hear the appeal in the case of Lanthony priory . . .	355
CCLXXI.—11 May. To the prioress of Stratford. Cannot accept her excuses for not receiving Isabella Bret . . .	356
CCLXXII.—12 May. To Bernard de Languisello, bishop of Porto. Asks him to look after the interests of the see of Canterbury . . .	357
CCLXXIII.—12 May. To cardinal Glusiano de Casate. Asks for his favour in matters concerning his see. Complains of detraction . . .	358

	Page
CCLXXIV.—13 May. To the bishop of Chichester. Desires him to admit W. de Chyltham to Bignor church, at the queen's request	359
CCLXXV.—19 May. To the collectors of the subsidy. Orders them to send the money to the merchants of Lucca at London	359
CCLXXVI.—19 May. To his treasurer. Orders him to provide an escort for the money, if the sheriff of Kent desire it	360
CCLXXVII.—20 May. To the bishop of Chichester. Requests him to compel the rector of Bilsham chapel to repair the chancel	360
CCLXXVIII.—22 May. To Edward I. Intercession for Amauri de Montfort	361
CCLXXIX.—23 May. To Adam de Hales, his official at Winchester. Appoints R. de Lacy to succeed him, but desires him to attend to the collection of the subsidy	362
CCLXXX.—28 May. To the bishop of Llandaff. Confirms his process about the admission of Robt. de Hamme to Cayrewent church	363
CCLXXXI.—28 May. To the bishop of Exeter. Commission to inquire about the conduct of the archdeacon of Cornwall and the vacancy of Egloshayle church	364
CCLXXXII.—28 May. To the dean of Arches. Orders him to compel the Austin friars to return the deed of feoffment of certain land granted to them, which they cannot hold	365
CCLXXXIII.—2 June. To the bishop of London. Defers attending to certain complaints of the nuns of Stratford until he comes to London	366

	Page
CCLXXXIV.—6 June. To the bishop of St. Asaph. Hears that his cathedral was accidentally burnt during the war. Cannot proceed in the case as the bishop wishes. Will send to the king about it	367
CCLXXXV.—8 June. To Girardus Blancus, bishop of Sabinum. Will confer a benefice on Simon de Cruce	369
CCLXXXVI.—8 June. To Richard de Ware, abbot of Westminster. Desires him to prevent B. de Clare from suing the prior of Merton in the Exchequer	370
CCLXXXVII.—8 June. To Bogo de Clare. Complains of his speaking against him, of his neglecting his benefices, and of his suing the prior of Merton	371
CCLXXXVIII.—15 June. To the prior of Christchurch, Canterbury. In favour of Robt. Poucyn, who is accused of having divulged the secrets of the chapter to the archbishop	372
CCLXXXIX.—24 June. To William de Montfort. Orders him to procure the liberation of R. de Braunford and his son	373
CCXC.—25 June. To Edward I. Requests him to order Reginald le Arceveke to be reinstated in Poundstock church	375
CCXCI.—1 July. To cardinal Savelli. Thanks him for assisting his proctor at Rome	376
CCXCII.—1 July. To Jerome of Ascoli, bishop of Palestrina. Defends his conduct in the case of the bishop elect of Winchester	377
CCXCIII.—2 July. To the bishop of Exeter. Orders him to stay action upon the decree of his commissaries concerning tithes of tin	378
CCXCIV.—4 July. To Edmund earl of Cornwall. Is compelled to punish his steward, Wm. de Moneketun	379

	Page
CCXCV.—7 July. To the bishop of Lincoln. Asks him to allow the prior of Lewes to farm the church of Melton	380
CCXCVI.—14 July. To the bishop of Norwich. The sequestration of Redgrave and Risby must be committed to the archdeacon of Sudbury	381
CCXCVII.—23 July. To his proctor at Rome. Concerning an appeal of the bishop of Hereford against Peckham's sentence of excommunication	382
CCXCVIII.—To his proctor at Rome. An account of the process against Camilla . .	384
CCXCIX.—23 July. To the bishop of Rochester. Desires him to attend to the petition of a woman against her husband for ill-treatment and adultery	387
CCC.—24 July. To Edward I. Is at Canterbury, in consequence of a dispute between the prior and convent of Christchurch	388
CCCI.—24 July. To Robert Burnell, bishop of Bath. Is bound to accompany the king in his expedition. Asks him to assist in settling the dispute in the priory at Canterbury	389
CCCII.—[28 July.] To Cosa, a Florentine merchant. The dean and chapter of Lichfield and Rener of Florence have agreed about the prebend of Harborne	390
CCCIII.—28 July. To his official. Inhabitants of his diocese are not to be cited beyond it	390
CCCIV.—29 July. To the dean of Malling and others. Desires them to call upon rectors and vicars to pay the arrears of the fifteenth	391
CCCV.—29 July. To William de Newerk, archdeacon of Huntingdon. Asks him to send some one to treat of a dispute connected with the province of York	392

APPENDIX I.

	Page
I.—[1279], 16 June. To Thos. Bek and J. de Kirkeby. Asks for letters patent to the master of the Exchange at Canterbury, as he will not obey the previous letters close	392e
II.—1279, 3 Aug. To Edward I. Requests him to issue letters of <i>innotescimus</i> in performance of his grant of the exchange and mint at Canter- bury to the archbishop	392e
III.—1280, 1 April. Collation of No. XCII. and Royal Letter 1198	392f
IV.—1280, 17 May. To Edward I. Has confirmed the election of Richard de Graveshende as bishop of London	392f
V.—[1280], 5 July. To Edward I. Thanks for food and wine sent to Wales. Complains that the canons of Penkridge have caused parishioners of Lichfield to be arrested	392g
VI.—1280, 19 July. To Edward I. Asks for restitu- tion of the temporalities for Walter de Chep- mannesford, newly elected prior of New Place or Aldebury, near Guildford	392g
VII.—1280, 6 Aug. To Edward I. Asks for restitu- tion of temporalities to Henry de Hameledon, newly elected prior of St. Denis, Southampton	392h
VIII.—[1280, Sept.] To the prior and convent of Canter- bury. Asks them to assent to the consecration of the bishop of St. David's, at Lincoln, at the king's wish	392i
IX.—1280, 10 Oct. To Edward I. Has confirmed the election of Peter of Exeter (Quivil) as bishop of Exeter	392j
X.—1281, 18 Jan. To Edward I. Has accepted the resignation of Godfrey, abbot of Creke, on ac- count of his age	392j
XI.—1281, 26 Jan. To Edward I. Asks him to remove Thomas de Aldelyme from the church of Alde- lyme, which he has commended to Anselm of Eastry	392k

	Page
XII.—1281, 28 March. To Edward I. Desires him to put Reyner of Florence in possession of the churches of Harborne and Edgebaston . . .	392 <i>k</i>
XIII.—1281, 10 Sept. To Edward I. Requests the release of Alfred de Blakedisc, absolved from excom- munication	392 <i>l</i>
XIV.—1282, 22 May. Collation of No. CCLXXVIII. and Royal Letter 1698	392 <i>m</i>
XV.—[1282], 31 July. To Edward I. Begs him to take into his favour the bishop of Winchester . . .	392 <i>m</i>

APPENDIX II.

Translation of letters in French	392 <i>n</i>
--	--------------

P R E F A C E.

P R E F A C E.

~~~~~

THE Register of Archbishop Peckham, now preserved at Lambeth, is the earliest of the Canterbury registers now in England. When his predecessor, Robert Kilwardby, went to Rome, he took with him some of the earlier records belonging to the see, the return of which his successor was unable to procure. In an instruction to his proctor at Rome on May 13th 1283,¹ Peckham desires him to try and procure the restitution of plate and vestments, books, judicial processes, and registers found in the possession of Kilwardby at his death.² In a letter to one of the cardinals on the subject in September 1281, he speaks merely of the value of the goods, not specifying in what they consisted.

According to Dr. Ducarel³ there are only five dioceses in England which possess registers earlier in date than this, viz., Lincoln, 1218; York, 1224; Bath and Wells, 1244; Worcester, 1268; and Hereford, 1275.

The register is a vellum MS., containing 249 leaves, with four additional leaves of smaller size, ff. 107 a, 175 a, 224 a, and 232 a, inserted.

Different portions are set aside for entering the various classes of documents, the title of which is written at the head of the page, with the date of the year of our Lord and of the archbishop's consecration. Several clerks have been employed on the book, and some of their hands are not particularly easy to read, but they present no special difficulties or peculiarities. The writing has not suffered much from damp or decay, except in the case of a few leaves here and there, which are stained.

---

¹ R. f. 152 b.

² No. cxcii.

³ Add MS. 6112, f. 4.

The divisions of the volume are as follows :—

- f. 1. I. Literæ temporalitatis, anno Domini MCCLXX. nono, consecrationis p[rimo].
9. II. Literæ directæ domino papæ et aliis diversis, A.D. MCCLXXIX., consecrationis domini, A^o I. mense Maii.
11. II. Literæ directæ domino papæ et cardinalibus. A.D. MCCLXXIX., consecr. primo. (Continued to A.D. 1283).
21. Tertius quaternus :—Procuratoria et commissiones. A.D. MCCLXX. nono, consecr. primo, mense Junii. (Continued to April 1281).
29. Quartus quaternus :—Collationes, institutiones rectorum, vicariorum et archipresbyterorum. A.D. MCC. nonagesimo secundo, anno consecrationis Domini J. xiiii. (f. 30 is headed 1284). At f. 32 is "Ordinatio collegii de Wengeham."
42. Quaternus quintus :—Literæ directæ domino regi. A.D. MCC. octogesimo tertio, ordinationis domini quinto. (Continued to 1284).
- 46b. Articuli, &c. (See p. 337).
48. Quaternus sextus :—Institutiones rectorum. A.D. MCCLXX. nono, consecr. primo, mense Junii. (Continued to 1284).
56. Quaternus septimus :—Sequestra et eorum relaxationes. A.D. MCCLXXIX. consecr. primo. (Continued to 1283).
64. Quaternus octavus :—Literæ domini papæ directæ domino. Anno gratiæ MCC. octogesimo primo, consecr. domini tertio.
65. Litteræ domini papæ directæ domino et literæ domini directæ cardinalibus.
66. Literæ directæ domino papæ et cardinalibus. Anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecr. domini anno tertio. (Continued to 1284).
70. Quaternus nonus :—Literæ pro conservandis libertatibus directæ domino regi et justiciariis

- suis. Anno Domini MCCLXXIX, consecrationis primo, mense Junii. (Continued to 1283).
76. Quaternus decimus:—Literæ directæ episcopis et episcoporum directæ domino. Anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecr. domini anno tertio. (Continued to 1284).
94. Literæ directæ domino regi. A.D. MCCLXXIX, consecr. primo, mense Julii. (Continued to 1281). f. 96 is headed "Commissiones," but the next page returns to the previous heading.
102. Facta diversa. Articuli episcoporum contra dominum et post alia facta diversa. Under this head are included the names of persons ordained. (1282 to 1284).
114. Literæ communes et nomina ordinatorum. Anno Domini MCC[LXXXIII],¹ ordinationis² domini Johannis archiepiscopi, septimo. (Continued to A.D. 1291).
142. Procuratoria et commissiones. Anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecr. domini A^o tertio. f. 145 b is headed "Facta diversa." (Continued to A.D. 1284).
156. Literæ communes. Anno Domini MCCLXX nono, consecrationis primo. (Continued to 1285.)
221. Ordinatio et confirmatio regia super ecclesia de Wengham.
223. Ordinationes domini Johannis archiepiscopi in domibus religiosis. Anno Domini MCCLXXIX. (Continued to 1284).
242. Iste est processus domini Johannis, Dei gratia Cantuariensis archiepiscopi, habitus in partibus Walliæ.

---

¹ These figures are added by a later hand.

² The year of the ordination is

counted from the date of the pope's bull, the year of consecration from the day of that ceremony.

The words "Frater Johannes," in a larger hand than the bulk of the book, are written on the fly leaf, and again at f. 10 b., which is a blank page.

The last leaf and inside of the cover are written over with memoranda of the contents, a sort of rough index, in a hand of the seventeenth century.

All Souls'
College
MS.

Another MS. used in the preparation of this work is in the possession of All Souls' College, Oxford, being known in the library there as No. CLXXXII.

This is a vellum MS. of the fifteenth century, containing 379 leaves. The last number of the foliation is 373, but a few numbers, 31, 33, 41, 107, 188, 235, and 244 are repeated, and 77 is omitted. The writing is in two columns, written in a clear hand with good ink. Spaces have been left at the beginning of each paragraph for rubricated capitals, which have not been inserted. The pedigree of the volume is shown by the following entries:—At f. 201 b. "Liber Willelmi Elyot, clerici, quem emit de exec' M. Johannis Stevenes, nuper canonici Exon, manu mea propria."

At f. 190, in a scribe's hand: "Liber Willelmi Elyot rectoris ecclesiæ de Blackanton, quem emit de executoribus M. Johannis Stevenes, nuper canonici Exon. et rectoris ecclesiæ de Blakanton."

At f. 2 in the bottom margin, "Leber Collegii Animarum Oxoniæ, ex dono M. Willelmi Elyott, in legibus bacularii et olim hujus socii."¹

At f. 3 in the side margin: "Hunc librum Willelmus Elyot, clericus, magister domus Dei de Port[es]mouth, Wynton' di[ce]sis, in comitatu Sutht. ol[im] Registrarius bonæ memoriæ Edmundi L[acy] Exon' episcopi, quarto de[cimo] die mensis Julii a[nno] regni regis Ricardi t[ertii] primo dedit, legavit [et] in vitam suam natura[li] disposuit collegio Animarum in Oxon'

---

¹ sic.

“ ad [usum] magistrorum sociorum [et] ejusdem collegii
 “ sco[la]rium, quamdiu duraveri[t], in libraria ibidem
 “ re[man]surum catenandum,¹ et [si] quis seu qui hunc
 “ librum a dicto colleg[io] contra prædicti da[ntis] et
 “ disponentis volun[tate] alienare, remove[re] [aut] sub-
 “ traere præsumpse[rit] ve præsumpserint, se noverit
 “ seu noverint indignationem omnipotentis Dei ac ejus
 “ maladictionem incurr[ere].”

The portions within brackets have been lost by the cutting down of the margin.

There is a contemporary title inside the cover, “ Concordia facta per Johannem permissione Divina Cantuariensem archiepiscopum super quibusdam reformationibus habendis inter regem Angliæ et regem Franciæ, et saltem inter regem Angliæ et Llewelinum principem Walliæ et de articulis inter eosdem.” The binding is the original oak boards covered with white leather, but the clasps have been taken off.

The first portion, which contains Peckham’s letters, is thus described in the printed catalogue of the College Library: “Epistolarum formulæ, secundum usum in Anglia habitum personis uniuscujusque dignitatis inscriptæ.” It was this insufficient description that occasioned the note in Sir T. D. Hardy’s Descriptive Catalogue of MSS., vol. iii., p. 237, stating that “the MS. was seen by the Rev. J. S. Brewer when he was compiling his catalogue of the MSS. in All Souls Library, but it does not appear in Mr. Coxe’s catalogue of the MSS. in that college.” The catalogue here referred to as compiled by Mr. Brewer, is now in the Public Record Office.

The object of the copyist was no doubt to obtain a collection of forms of letters, and this was more important to him than their historical interest. The dates are almost always omitted, both of place and time.

---

¹ Books in the College Library were divided into two classes, | is, books that could only be read in the library, and books that might be borrowed.

Though the names of the persons to whom the letters are addressed are usually given, names occurring in the body of the letters are frequently represented by initials, not always those of the real name, or by the word "talis," while dates mentioned in the text are similarly treated. These omissions and alterations have been supplied and corrected from the Register. The compellations are generally abbreviated here, and in some of the letters printed in the following pages, which were transcribed from this MS., this form has been retained, as the extension seemed needless.

This manuscript is for the most part very carefully written. It has been of very great use in determining the reading of passages in the Register which were obscure either from faded ink or mutilation, but it has not been thought necessary to give the readings where the two MSS. differ, except in a few cases.

In this part of the volume, among the letters to Peckham, are a few which are of a later date and have therefore not been printed. Of these the most important are—

Gregory XI. to the archbishop of Canterbury and bishop of London, ordering them to proceed against Wiclif. (f. 52.)

Henry earl of Northumberland to "dominus W. "dominus de Castro" refusing as lord high constable on behalf of King Henry IV. the challenge of the duke of Orleans. (f. 71.)

An anonymous letter on the art of letter writing, written from Oxford, beginning "Amice carissime, inter "opera singula Creatoris." (f. 73.)

Two letters to the Pope recommending the canonization of the earl of Lancaster. (ff. 73 b. and 74.)

The archbishop of Canterbury to a lady who had left her husband. (f. 74.)

An account of an interview between the king of England and the duke of Burgundy at Calais. (f. 74 b.) This must relate to the year 1416, though the date, Wed. 11 Oct., given in the text, does not suit that year.

Henry IV. to the Pope in favour of "Manuel imperator et moderator Romeorum Paleolagus." (f. 80.)

A letter to a friend in Rome, with a reference to Grosteste, late bishop of Lincoln, as having power to raise spirits. (f. 80 b.)

Richard II. to John of Gaunt, merely stating that he is in good health. (f. 83.)

Robt. Braybrooke, bishop of London, to the archdeacon, ordering the publication of archbishop Courtenay's letter against "Choppechurches." (f. 84 b.)

The University of Oxford to [Henry V.], begging for the repeal of a statute which affects them injuriously. (f. 93 b.)

Two curious letters about the custom of electing a king of Christmas, at Oxford, one being a letter from "Discretio, omnium parens pariter et regina" to "R. Dei gratia regi Natalicio illustri;" and the other, a confirmation by the Genius of Christmas of the appointment of Robert Grosteste, "miles in armis scolasticis," as king of Christmas. This letter is dated "in aere luminoso supra Bethlemiticam regionem ubi nostra magnificentia fuit pastoribus promulgata." (ff. 91 b. and 94.)

Two letters of the Emperor Sigismund to Henry V., dated 4 June and 8 June, 3 imp. (ff. 113 b. and 115.)

The King of Poland to Henry V., 8 July 1413. (f. 115 b.)

Rupert king of the Romans to Henry IV., 14 June 1409. (f. 117.) Gregorius Adirenus duke of Genoa to Hen. V., 12 May 1413. (f. 157.) An account of the death of St. Louis and his advice to his son (f. 158 b), and others of less interest.

II. The second part of the MS. (ff. 191—201 b.) consists of forms of petitions mostly in French addressed to the king (Ric. II. and Henry IV.), the chancellor, the treasurer, John of Gaunt, &c. The forms are not made up, but are copies of petitions really presented, and though

the names are usually reduced to initials, the following persons occur among the petitioners: John Heth, clerk in the privy seal office, a clerk of chancery, the port of D. (Dunwich?), Suffolk, the bailiff of Southampton, the prior and convent of St. John the Evangelist, Pontefract, the citizens of London, and inhabitants of Kent, Sussex, and other counties, Margaret widow of Sir Gilbert Talbot, the archbishop of Canterbury, the poor prisoners in Ludgate, the prior and convent of Montegrace, and others. At f. 197 is a complaint against the burgesses of Yarmouth, for imposing restrictions at the herring fair.

Part III. (ff. 205-305) consists of a collection of letters in French of the time of Richard II. and Henry IV. Those in the king's name are addressed to the bishop of Norwich, Roger Walden, treasurer of England, the bishop of Durham, the dean and chapter of Llandaff, Sherburne abbey, the countess of Oxford, lady Ponynge, the abbess of Barking, the king and queen of France, Louis duke of Orleans, Philip duke of Burgundy, &c. At f. 285 b. is a letter from Richard II. giving an account of his journey in Ireland. There are also letters to Richard II. from Charles king of France, the queen of France, John of Gaunt, duke of Lancaster, the king of Navarre, the bishop of Salisbury, the count of St. Pol, the cities of Bayonne and Bordeaux, the duke of Brittany, &c. Several letters are addressed to the archbishop of Canterbury, written by lady Burgevenny, the countess of Hereford, the queen of Portugal, Piere Holt, turcopolier of Rhodes, and others; to the bishop of Norwich, from the countess of Warwick, and John Beaufort, earl of Somerset; the earl of Arundel to his brother archbishop of York; lord Grey of Ruthyn to Antony Mallorre; Robert Kegworth, draper of London, to Robert Hallum; Christine de Puzan to Isabel, queen of France (5 Oct. 1405); the countess of Kent, mother of Richard II., to her

son Thos. Holland; the bishop of Norwich to the queen of Portugal; and some correspondence between Henry IV. and his son referring to Owen Glendower.

These letters refer to a great variety of subjects, as may be conjectured from the names of the writers and the persons addressed. The dates are rarely given at the end, and in some cases the names of persons and places are only expressed by initials, but this occurs more frequently in the formal letters which are of less consequence.

IV. (f. 305.) A treatise on the art of speaking and writing French. *Incip.* "[A] nostre commencement
" nous dirons ainsi, En noun du Pere Filz et Saint
" Esprit, Amen. Ci commence la maniere de language
" qui tenseignera bien a droit parler et escrire doulz
" Franceoys selon lusage et laccustume de France."

The writer calls French, "la plus beal et la plus
" gracios language et le plus noble parler apres Latyn
" descole qui soit ou monde, e des toutes gens mieulx
" prisee et amee que nul aultre, car Dieu le fist si doulce
" et aimable principaument a loneur et louange de luy
" mesmes, et pour ce il poet comparer au parler des
" anges du ciel," etc.

The treatise is written in the form of dialogues, of which the first part describes the life of a French gentleman for a day. After discussing household matters with his servants, from which some curious particulars about mediæval domestic arrangements may be gathered, he rides to Orleans, and on the way sings "une tres
" ameureuse chançon" beginning "Tres doulz regard
" amereusement trait tant de deulceur fera mon cuer
" entrer, quant les miens yeulx te peuvent recontrer."
On his arrival he does some shopping, and dines at the inn with a "tres belle fillette," to whom he sings another amorous song and makes a handsome present. This is followed by other conversations between a gentle-

man and a labourer, a baker and his man, merchants, a servant and a tailor, two friends meeting, a child in distress, &c. In one dialogue about Venice and Paris and other cities in Europe, an English necromancer named Colyn T. is mentioned in connection with Orleans. At the end is a very amusing scene between two men living together, who quarrel and make it up. The conversation is continued after they are in bed, and gives a vivid picture of the discomfort and dirt of the middle ages, of which the following remark is a sample, addressed by one man to the other at bedtime :

"Guillaume, deschaucez vous tost et lavez voz
"jambes, et puis les ressuez dun drapelet et els
"frotez bien pour lamour de puces quilz ne se sail-
"lent mye sur voz jambes, car il y a grand coup
"gisanz en le poudre soubz les junx."

Notwithstanding the extravagant praise of the beauty of the French language, there is a distinct flavour of "the French of Stratford atte Bowe" throughout, which is explained when we come to the letter dedicatory, addressed to "Mon treschier et tres honure sieur," from which it appears that the writer is an Englishman, and that he has drawn the treatise up "si come jay entendu
"et apris es parties de la le mer."

This letter is followed by a few verses about poverty, beginning, "Savez vous coment il est, Il est hony qui
"pouvres est." Then come a few lines which are repeated at f. 373.

There is a copy of this treatise in Harleian MS. 3988, which was printed by M. Paul Meyer some years ago.

V. f. 316. A treatise on French grammar, written by many good clerks at the expense of "Johan Barton, escolier de Paris, nee et nourie toutes voiez dEngle- terre en la conte de Cestre," as the opening lines tell us, "pour ceo que les bones gens du roiaume dEngle- terre sont enbrasez ascavoir, lire et escrire, entendre

“ et parler droit François,” and because English lords and ladies like to write to each other “en romance.” Barton calls the book “un donait François,” a French Donatus. It is in the form of question and answer.

Ends.—“Aussi sachez que quant N est entre E et
“ T en la tierce personne pulier, doncques cel N ne sera
“ pas sonne e cel E sera sonne soubtilement, come il
“ fust un I, sicome es ces mots, euurent, furent.”

VI. f. 321 b. “Cy comence un petit livre pour enseigner les enfantz de leur entre parler.” This gives the names of the months, of the feasts of the year, numbers, persons, beasts, parts of the body, dress, and other common things, phrases for asking the right road, buying and selling, and other occasions. Some of the phrases are hardly what one would like taught to a child. It ends with a conversation about the dethronement of Richard II. and the accession and coronation of Henry IV.

Explicit.—“Par ma foy oy. Cest une grande universite, &c.”

VII. f. 326 b. A vocabulary of adverbs.

Incip.—“Omnimode, en tout manier.”

Expl.—“Quomodo, coment.”

VIII. f. 327 b. French verses, headed “Proverbia.”

Incip.—“A Dieu te beisse et a ton eisme.”

Expl.—“A bousoigne et non pas a bienheurete tu
“ cognoisteras ton amy.”

IX. f. 329. A catechism of love.

Incip.—“Au chastel de amour vous demande hom-
“ mes, le premier fondement aymer loialment.”

Expl.—“regarder devoutement mais aymer seure-
“ ment.”

X. f. 329 b. Adages in French verse, from classical and biblical literature, with the authors' names in the margin.

Incip.—Nest pas sire de son pais
 Chaton.—Que de ses hommes est hais.
Expl.—Amour de femme et vent de cul
 Et feu des estoupes, est tout un.

XI. f. 331-40. French verses, evidently intended as a help in learning the vocabulary of the language. The English equivalents of most of the French words are interlined, but the writer has made some mistakes by confusing two French words of similar spelling.

This is the vocabulary of Walter de Biblesworth, which was printed by Mr. Thos. Wright, in Mr. Joseph Mayer's Library of National Antiquities (p. 142), from Arundel MS. 220.

Incip.—A woman that neghes hire tyme
 Femme que aproche son temps
 To childe schewys hir witte
 Denfanter monstre ses sens.

Expl.—Dout vous finist, sires, a tant
 A Jhu Crist toutz vous comande.

XII. f. 340. "Tractatus ortographiæ Gallicanæ per M. T. Coyfurelly, canonicum Aurilian', doctorem utriusque juris, de novo editus secundum modum et formam Parisius.

Incip.—Cujuslibet creaturæ auxilio indigentis.
Expl.—et scientia devote cum affectu. Amen.

XIII. ff. 344-61. Another collection of letters of the time of Henry IV. and V. copied, like the preceding, without dates. Among them are letters from the king to the archbishop of Canterbury; the prince of Wales to the abbey of Bury St. Edmund's; L. D., canon of St. Paul's, to the countess of Hereford; J. Norbury, treasurer of England, to the duchess of Brittany; T. Erpyngham to the prior and sacristan of Bury St. Edmund's; the prince, and the earl of Kent to the archbishop of Canterbury; the king to Shrewsbury

abbey; H. de Percy le filz to the treasurer of York; Laurence Dallerthorpe to the prior of St. John of Jerusalem in England; the bishop of Durham to the archbishop of Canterbury, &c.

XIV. ff. 361-72. A treatise on the conjugation of French verbs. The principal parts of many verbs are given, the meaning of the verbs being added in the margin in Latin, except in one or two instances, where it is in English.

Incip.—"Cy maintenant nous vous baillerons un exemple coment vous fournieres touz les verbes Francois du monde."

Expl.—"I spille, je espende, come je ayme."

XV. f. 372. A collection of sentences in French, without much coherence, including an anecdote of king Arthur; a remark on the impossibility of translating literally from one language into another; and a vintage song, beginning, "He, he, la bonne vinee sera cest annee pour les compaignons."

Incip.—"Le font de mes cailles qui furent en leur clos hier soir."

Expl.—"Tanquelle est toumbee, les pieds contre mont."

XVI. f. 373. Safe conduct till 24th March granted by John bishop of Chartres, Johan de Hangest, seigneur de Heugueville, Pierre Blanchet, councillor, and Goutier Col, secretary of Charles VI. king of France, to the English ambassadors, W. bishop of Durham, T. Percy, earl of Worcester, and W. Heron, lord Say, with 100 persons, to come from Calais to Lolingham, in accordance with a power granted to them by the said king dated 30 Jan., 1399, 20 regn. Boulogne, last of Feb. 1399.

John of Bologna, Peckham's notary, whose name occurs once or twice in the following pages, compiled a treatise on the art of drawing up official documents, because, John of Bologna's treatise on the

notarial
art.

as he says, the archbishop's court and the whole kingdom of England lack persons who are acquainted with the notarial art according to the style of the Roman court. This treatise has been printed by Dr. Ludwig Rockinger,¹ and there is also an imperfect manuscript copy of it in the British Museum (Royal MS. 12 D. xi.). The examples are taken from documents which had passed through the hands of John of Bologna, but are mostly formal, as proxies, citations, excommunications, and absolutions. In some cases the names and dates are preserved, more often and more correctly perhaps in the Royal MS. than in those consulted by Dr. Rockinger, though in other respects it is by no means trustworthy. At the end of the same MS. there are copies of a few letters on ecclesiastical matters, and among them will be found copies of commissions, confirmation of an episcopal election, citations, etc. by Peckham,² as well as by other bishops of his period, and a few letters to and from J. de Burthon, his official at Salisbury during the vacancy of the see.

Indexes,
&c., to the
Register.

There is in the Library at Lambeth an Index to the Register compiled by Dr. Andrew Coltee Ducarel, commissary of St. Katharine's and advocate in Doctors' Commons, who filled the office of archiepiscopal librarian from 1757 to 1805.

The Index was, however, begun before he had charge of the library, as appears from a letter to archbishop Herring dated Jan. 16, 1755, in which he speaks of the archbishop's approval of his intention to regulate and make an Index to the Registers; and in a subsequent letter, in July of the same year, he speaks of having begun to work at "your Register intituled Peckham."³

¹ "Briefsteller und Formelbücher des elften bis vierzehnten Jahrhunderts," being the ninth volume of "Quellen und Erörterungen zur Bayerischen und Deutschen Ges-

chichte," published at Munich, 1863.

² ff 69 b, 70 b, 72 b, 79 b, 80.

³ Nichols's Literary Anecdotes, ix. 307.

It was on archbishop Herring's death in 1757 that the Rev. Henry Hall, then librarian, resigned the office, in which Ducarel succeeded him.

The Index in question has been most laboriously compiled, and is really an abstract of the documents in the Register arranged under heads. Some of the documents are indeed almost copied in full, and it is therefore a great assistance to those who wish to consult the Register but who are not familiar with 13th century writing; but others would have had more cause to think his labour well bestowed if he had omitted some of the abstracts and inserted more names. The Index consists of two MS. volumes, with a third containing merely the headings, to be used as a key to it. There is another volume¹ of Ducarel's at Lambeth, containing copious extracts from Peckham's Register, made in 1755, before he compiled the Index, and while he was working at his history of Croydon. The extracts are arranged in no order, but occur as they come in the Register.

Add. MSS. 6062, 6063, in the British Museum, are copies of the Index made to the Register by Dr. Ducarel, with a letter from him to archbishop Herring, dated Aug. 20, 1756, giving a sketch of Peckham's life and an outline of the contents of his Register.

In 1755 Dr. Ducarel, in conjunction with Mr. Edward Rowe Mores, M.A., proposed the publication of a Latin epitome of the Register, prepared by Mr. Mores, with an index made by the doctor. Mr. Mores's autograph epitome is now Add. MS. 6110, a small paper quarto of 83 folios. A note states that it was "begun 19 Aug. 1755, finished 29 Aug. 1755." It is preceded by "minutes for the preface," or rather a prospectus on the advantage of publishing the work. There is a fair copy both of epitome and index in Add. MS. 6114, with a title-page dated 1755, and a rough copy of the

Proposed
publication
of an
epitome
of the
Register.

---

¹ Lambeth MSS. Catalogue, p. 267.

Index, much of it in Mores's handwriting, in Add. MS. 6111. The epitome follows the order of the MS. throughout. Add. MS. 6112 contains a title-page and drafts of the Latin preface, with a specimen printed page (f. 59). At f. 14 are notes of the documents printed by Wilkins and Rymer, and at ff. 32 and 38 a few other memoranda.

In Add. MS. 26086, a volume of transcripts collected by Sir Francis T. Palgrave, there are copies of five documents in the Register.¹

Documents
already
printed.

Dr. David Wilkins, who was a predecessor of Ducarel in the Library, used this Register, as he did others, in compiling his "*Concilia Magnæ Britanniae et Hiberniae*," published in 1737. The documents printed by him have been reprinted here, firstly, because from their importance it was not desirable to omit them, or merely to refer to another book; secondly, because, whether from errors in copying or printing, there are numerous mistakes in the *Concilia*; and thirdly, because the order in which Wilkins has placed his extracts does not always follow the true chronology.

A few documents from the Register are also included in Rymer's "*Fœdera*." Marginal references are given to both these publications.

The whole of the contents of the Register will not be found in the following pages, as most of the formal documents have been omitted. It is intended in an appendix to a future volume to give an epitome of what it has not been thought advisable to print in full in the text. It will be seen from the account of the MS. at p. xlii. that the documents were entered in the Register under heads, not in chronological order, but they have been printed throughout according to date, the reference to their place in the MSS. being given in the margin, R. signifying the Register, and A. the All Souls MS.

---

¹ ff. 20, 39, 53, 63, and 67.

All the letters issued in the archbishop's name were not enrolled in the Register. For instance, Nos. XXIII. and CCXIV. are printed by Wilkins from the Register of the bishop of Worcester, and are not to be found in the archbishop's own register. Similarly there are a few letters from him to Edward I. among the Royal Letters in the Public Record Office, of which there is no entry at Lambeth. These will be found in an appendix.

John Peckham was born in Sussex, according to Harpsfield¹ and Pits.² The evidence for this fact was no doubt the tradition current in their time, and perhaps also a passage in a letter from the archbishop himself to the abbot of Clugny, in which he speaks of having grown up in the neighbourhood of Lewes priory, and of having been educated there.³ Harpsfield misprints this "*Hewensi cœnobio*," and his error is repeated by Wadding in the "*Annales Minorum*." Dean Hook, in his biography of Peckham in the "*Lives of the Archbishops of Canterbury*," says that "Parker gives the date of his birth as 1240"; but this statement does not appear in the sketch of the archbishop's career in the "*De Antiquitate Britannicæ Ecclesiæ*," nor do other writers mention it.

While still a youth⁴ he went to Paris and studied at the University there, under St. Bonaventura, "doctor seraphicus," who held a theological professorship from 1253 to 1256, when he was appointed Minister General of the Franciscan order, and subsequently was promoted to the cardinalate.

---

¹ *Historia Anglicanæ Ecclesiæ*, 439.

² *Relationum Historicarum de Rebus Anglicis*, p. 381.

³ "Inter cetera regni Angliæ monasteria Lewense cœnobium idcirco cordi nostro est præcor-

dialius commendatum, quo in ipsius vicinia coaluimus a parvo, et ab ejusdem professoribus solatia recepimus et honores." 1 June 1285. R. f. 116.

⁴ "In prima adolescentia," Harpsfield, 439.

It has been stated that Peckham was educated at Merton College, Oxford, and the same has been said of other celebrated men, with as little foundation. Dean Hook says that his name occurs on the register of that college, but I am informed, on the authority of one of the Fellows, that the only ground for this is an entry of the name Gilbert Peckham, as a fellow admitted in the reign of Edward II., with a note added, "Archiep. Cantuar. et doctor in Theologia. Sanctus fuit in vita et plurima miracula fecit post mortem." From the Christian name, and the date, it is clear that this note is a mistake, and "it is suggested that the true name was Gul. Occham, who is with more reason reckoned as a Merton man, and that in error 'Gul. Occham' was transcribed as 'Gil. Peccham,' and so an archbishop was made of him."

Another argument, slight perhaps, but still of some weight, against the probability of his having been a member of the college, is afforded by his letter to the scholars of Merton,¹ in which he claims no interest in the college beyond the *patronatus* conferred on him as archbishop, by the founder. Any connexion with the college in his youth would have been too good a subject for a florid phrase in the "arenga" for John of Bologna,² or whoever was the archbishop's secretary at the time, to have passed it over in silence. At Oxford he was admitted to what would now be called an *ad eundem* degree, and was appointed the eleventh Divinity reader,³ following the celebrated friar Thomas de Bungey, who like Peckham had been edu-

¹ No. cvi.

² See p. liii.

³ See the list printed in *Monumenta Franciscana*, p. 550. "Frater Jo. Peccham qui inceptit Parisiis et resumpsit Oxoniæ." The word *resumpsit* does not imply a

previous residence at Oxford. See Anstey's "*Munimenta Academica*," p. 446. Trivet says, "Hic in Parisiis in theologia rexerat, et in Oxonia lectiones suas resumpserat."

cated at Paris, and who after resigning his professorship at Oxford migrated to Cambridge. Education at the French university was by no means rare in the thirteenth century, and several licenses of non-residence to clerks for that purpose are extant in Peckham's and other episcopal registers.

It was during his residence at Oxford that he joined the order of St. Francis, but before he took his doctor's degree, for Adam de Marisco¹ writes to the uncle of a lad at the University, asking whom he would wish to be his nephew's tutor in place of "dominus Johannes " de Pescham, scholaris," who had just joined the Friars Minors. The title "dominus" usually implies a degree in arts, not in theology, and "scholaris" could certainly not be applied to a doctor. The writer speaks with high approbation of Peckham's life and learning. As the boy's uncle is named H. de Andegavia (*i.e.* of Anjou), it may be that he had come over with Peckham from France. One celebrated man at least was under his tuition at Paris, Thos. Cantilupe, bishop of Hereford and saint, with whom at a later time he had a very considerable quarrel.²

From Oxford he returned to Paris, where he lectured on the *Sententiæ* of Peter Lombard, a compilation of patristic literature, as well as on the Holy Scriptures; and according to Pits succeeded in suppressing certain novelties in interpretation which were beginning to find favour among theologians. He did not, however, confine his studies to theology; and among his writings are to be found books on perspective and mathematics, as well as on theological and ecclesiastical subjects.

His observance of the rule of his order was of the strictest. He surpassed all his brethren in austerities, fasting as it were for seven Lents a year,³ that is, from

¹ Monumenta Franciscana, 256.

² No. cexlvii.

³ Wadding, *Annales Minorum*,

v. 53. Rodulphius, *Historia Seraphicæ Religionis*, 117.

Epiphany for 40 days, and then from Septuagesima to Easter. This would give a few days respite when Easter fell late, which happened only about four or five times during his life; but otherwise the fasting was continuous from Epiphany till Easter. After Ascension Day he recommenced his austerities, fasting till the day of SS. Peter and Paul, 29 June; then for 40 days before the Assumption of the Virgin, 14 Aug.; and again for the same length of time before St. Francis' day, 4 Oct. From All Saints to Christmas he abstained from all food prepared with milk.

Though he recommended these practices, he did not enforce them upon others, according to Wadding. Even when archbishop he still observed the Franciscan rule as to fasting, and did not himself partake of the hospitality he showed. In time he attained the dignity of Provincial Minister of England, being the ninth, counting from Angnellus of Pisa, who was appointed by St. Francis to introduce the seraphic religion into the island.¹ His old teacher, Bonaventura, was then Minister General, an office which at that time carried the right of appointing the provincials, though subsequently they were elected by vote of the province. As an instance of his carefulness in adhering to the rule, it is related² that when his duties as provincial necessitated his attendance at the general chapter at Padua, in the first year of his office, he travelled thither on foot, not condescending to make use of the subterfuge common among friars, who considered that riding on asses was no infringement of the statute forbidding them to ride (*equitare*). Rodulphius, himself a friar, in relating the story, says that he might have ridden without blame, on account of the length of the journey.

Another story told about his life before he was archbishop is, that while praying before a crucifix and complain-

---

¹ Monumenta Franciscana, pp. 537, 560. | ² Rodulphius, f. 117.

ing of calumnies from which he suffered, the image spoke to him words of comfort in rhyming Latin verse,¹ which are still engraved before it. Where the crucifix was, Wadding does not say, but it was apparently not in England, perhaps in Rome.

His affection for the order lasted throughout his life, of which there is copious evidence in the following pages.² When archbishop, though no longer provincial, he still ruled and protected the order as "conservator privilegiorum Ordinis Minorum in Anglia a sede apostolica deputatus."

The fame of his learning having spread over the continent, he was invited to Rome, probably by pope Nicolas III., himself a Franciscan of such eminence, that the friars called him the Sun of the order, and Peckham the Moon.³ From expressions used in his correspondence with the cardinals, he appears to have made many friends in Rome, and to have been held in great esteem.

Cave, on what authority does not appear, states that he was *Causarum Auditor*, but it appears certain that at all events he was *Lector Sacri Palatii*; in fact, that he was the first theological lecturer in the newly founded schools in the papal palace, where several sciences were taught,⁴ an office which was for some years monopolised by the Minors. His lectures were attended by large audiences, including not a few bishops and cardinals. It is stated that when he passed through the school to take his place in the professorial chair, the whole of his audience rose and uncovered. After he was appointed archbishop, however, the cardinals refused to show him this respect any longer, saying that previously

¹ "et subsequentes versus, vel
"sub hoc ipso metro aut sensu
"pronunciavit," Wadding, v. 53.

² See Nos. lvi., clxxxi., clxxxii.,
ccii., cciii., ccxxviii.

Q 8513.

³ Matthew of Westminster, p.
416.

⁴ Moroni, vi. 84.

they had honoured the theologian, to whom they acknowledged themselves inferior, but now it might be thought they honoured the archbishop, to whom they were superior.¹

Hook states that the *Causarum Auditor* and *Lector Palatii* describe one office, but this is a mistake. The *Causarum Auditor* is a judge who exercises the pope's spiritual jurisdiction, as the governor of the city does his temporal power.²

In the list of divinity readers at Oxford printed in the *Monumenta Franciscana*, he is styled *magister curiæ*, which does not appear to be a correct title. There were officers at Rome called *magister cubiculi*, or *admissionum*; *magister domus sacri palatii apostolici*, *magister aulæ*, *magister cærimoniarum*, *magister sacri hospitii palatii apostolici*, *magister hostiarius*, *magister sacri palatii apostolici*, and *magister viarum urbis*, but none called *magister curiæ*. The phrase is probably used loosely to denote his lectureship. At all events it cannot mean *magister Sacri Palatii*, as Peckham's name does not occur in the list given by Moroni, which is evidently complete.

While Peckham was thus occupied in lecturing on theology at Rome, Pope Nicholas III. conferred the dignity of cardinal bishop of Porto on Robert Kilwardby, archbishop of Canterbury, a Dominican friar. He resigned his archiepiscopate on Whitsunday (June 5) 1278, and went to Rome.³ On June 14 the prior and chapter obtained from Edward I. a license⁴ to elect a successor, and their choice fell on the chancellor, Robert Burnell, bishop of Bath and Wells, who was then in Gascony on the king's business. Edward was so anxious that his chancellor's services should be rewarded by this promotion, that he not only sent the usual formal

¹ Rodulphus, 117 b.

² Plettenberg, *Notitia Congregationum et Tribunalium Curie Romanæ*, p. 527.

³ *Annals of Dunstable*, Ann. Mon. iii. 278.

⁴ Pat. 6 Edw. I., m. 11.

notification of the election to the pope, which is enrolled on the patent roll,¹ but this was accompanied by a long letter² dated on the same day (10 July), urging the confirmation, on the ground of the unanimity of the election; his own affection for Burnell; Burnell's constant faithfulness to the king and his father, and the Church of England; and the benefits which both Canterbury and the kingdom would derive from the appointment of an archbishop prudent both in spiritual and temporal matters, of mild disposition, courteous and merciful. One of the royal secretaries, Francesco Accursii of Bologna, and three others were sent to Rome to help the matter on. Burnell also sent messengers to Rome on his own account, but the pope would not confirm the postulation off-hand. The case was referred to three cardinals for consideration, who reported that certain matters required further investigation, and the proctors of the chapter were desired to request the presence of Burnell at Rome to be examined.³

Subsequently, before letters had been drawn up about the investigation, and while the proctors were still in Rome, other things (the pope says) came to his ears which rendered it impossible to admit the postulation with a clear conscience, and it was thought advisable that the archbishop postulate should remain in the see he already held. The pope therefore refused the postulation, and to save Canterbury from a long vacancy, created Peckham, "*Fratrum Minorum ordinis professor*," archbishop, though for a long time he refused to accept the new dignity, according to Wikes.⁴ Several passages in

¹ Pat. 6 Edw. I., m. 8.

² Printed in Rymer's *Fœdera*, i. 559.

³ The bull as printed by Wadding. (*Annales Minorum*, v. 451), gives "*infra kalend. Junii*," as the date fixed for Burnell's appearance.

This is evidently wrong, as the king's letter was not sent till 10th July. It may be an error for "*Januarii*."

⁴ "*diutius rebellantem et contradicentem*." Ann. Mon. iv. 280.

his letters confirm this. The consecration took place, according to Wikes, "Dominica Media Quadragesimæ," that is, on March 12, not March 26, according to Wharton. Wharton¹ also gives the date "prima Dominica "Quadragesimæ" (19 Feb.) as resting on some authority, and translates this as being 3 Non. Mart. These two Sundays fall on the dates Wharton gives when Easter is on April 16, but according to the tables in Nicolas' "Chronology of History," Easter fell on April 2 in 1279. Perhaps Wharton ascribed these events to the preceding year 1278, when Easter was on April 17. The date of consecration is stated in Le Neve's *Fasti Ecclesiæ Anglicanæ* to have been 6 March, but it is clear from the dates of two documents in the Register,² the first dated "viii. Kal. Martii, anno Domini mclxxix., consecrationis vero anno primo," and the next, "v. Kal. Martii, consecrationis nostræ anno secundo," that the year of consecration began between 22 and 25 Feb., probably on 23 Feb. The pages of the Register are frequently headed, and documents dated "anno ordinationis," that is from the date of the bull; and sometimes it appears that the scribe has begun the year of consecration too early by confusing it with the year of ordination. That at least is the only way of reconciling apparently erroneous dates, as that of No. cxlviii.

Peckham's journey to England was not completed until the 4th of June. On his passage through France he stopped at Amiens, where Edward I. and Philippe Le Hardi had met to arrange the cession to Edward of the counties of Agenois and Ponthieu, now come into his wife's possession by the death of her mother, and to settle certain disputed points in the treaty of 1259 between the fathers of the two kings.

Though Peckham was not wanting in courage, he cannot have been quite without uneasiness at his first

---

¹ Anglia Sacra, p. 116. | ² R. f. 173.

interview with the king, who was disappointed at failing to reward a faithful servant. He expresses however, in writing to the pope,¹ his pleasure at the king's reception of him, who protested that he was better pleased than if his petition in favour of Burnell had been granted, and showed that his pleasure was genuine by granting him the restitution of the temporalities at once,² when he might, in consequence of an omission in the pope's letter to him, have legally withheld it till he heard again from Rome. Peckham's conduct to the king throughout his life was marked by a complete absence of subservience. Though quite willing to travel down to Wales to serve the king's interests by negotiating with Llewellyn, he speaks to him with the greatest plainness when he considers his conduct injurious to the church. He tells him³ that he is mocked at throughout the church for his connivance at the king's clerks holding "a damnable multitude of benefices." In another letter⁴ he asserts strongly the superiority of the spiritual jurisdiction over the temporal, hinting to the king that disobedience to papal authority may shorten his reign. In his claim to visit the royal chapels,⁵ though he yielded to the king in minor points, he adhered to his principle throughout.

One of his first acts on arriving in England, before he left Dover, in fact, was to summon a provincial council at Reading for July 29.⁶ His chief object in holding this council was to carry out the verbal instructions he had received from the pope, to check the spread of plurality in England. A statute was passed enforcing those of the general councils on this head, and ordering that a rector receiving a second benefice forfeited

Council at
Reading.

¹ No. ii.

² 30th May. Pat. 7 Edw. I., m. 15.

³ No. clxvi.

⁴ No. excix.

⁵ See Nos. xcii., xciv., xevi., cxii., cxxv., cxlix., cli., clii., &c.

⁶ According to Wikes it was held on Friday after the feast of St. James, *i.e.*, July 28.

the first, and that those who then held several should retain the last only ; unless indeed they attempted to retain all, in which case all should be forfeited. Returns were to be made, by the octave of Hilary following, of the names and values of all benefices, with the names of the holders and date of collation. A second statute was directed against the holding of benefices *in commendam*, i.e. by a layman or by a clerk temporarily, and against the practice of giving benefices to minors. Priests throughout the province were ordered to publish a list of offences for which excommunication had been denounced by the council of Oxford, and by Ottobon, and to hang up in cathedral and collegiate churches a copy of the king's charter of liberties of the church and realm. The offences which merit excommunication include, beside wrongs done to the church, bearing false witness, disturbing the public peace, and acting in opposition to the provisions of Magna Charta. Two other statutes enjoin the baptism of infants at Easter and Whitsuntide, and the observance of Ottobon's statute against priests keeping concubines.¹ Another act at Reading was to confirm the privileges of the university of Oxford, and the power of the chancellor to suspend and sequester clerks who disturbed the peace of the university.²

Council at
Lambeth.

During the period included in this volume (1279–July 1282) Peckham held one other provincial council, which sat at Lambeth from the 7th to the 10th October, 1281. The king, fearing perhaps that the recently passed statute of mortmain might provoke the clergy to some sort of retaliation, and hearing that there was an intention of passing a statute affecting the right of the crown to take cognisance of cases of right of patronage, and other pleas affecting the spirituality only, addressed two let-

¹ These Constitutions are printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 33.

² No. xxiii.

ters¹ to the archbishop and his suffragans, forbidding them to discuss any matters pertaining to his crown. This caution was effectual, and the statutes² are concerned with nothing but purely ecclesiastical matters, one being directed against plurality of benefices, a special object of Peckham's hatred.

Wikes is a year wrong in his chronology here, and attributes these facts to the year 1280, whilst the Annals of Worcester place the council in 1282.

The abbots and priors who were exempt from episcopal jurisdiction refused to attend this council, though summoned in respect of churches held by them, which were not exempt. Peckham immediately sequestered the fruits of their churches, but in the case of St. Augustine's was obliged to release the sequestration,³ as one of his predecessors had relieved the abbot from attendance. Some of the monks yielded, but the larger Benedictine houses of St. Edmund's, St. Alban's, Westminster, and Waltham held out, and finally appealed to the pope. Peckham's letter to his proctors at Rome, giving an account of the case, and the names of the judges whom he would wish to try it, classified as "good, better, and best," is the last notice of the case in this volume.

Refusal of
exempt
abbots to
attend the
council

Perhaps the archbishop's exertions in favour of his tenants at Lambeth⁴ against the oppression of the abbot, were stimulated by resentment at the abbot's conduct, as well as by the natural antipathy of a Franciscan for a Benedictine.

A Franciscan being vowed to poverty, had no money at his disposal, and the new archbishop was obliged to borrow several thousand marks from Italian bankers to pay for his bulls and his journey home, for an archbishop could hardly walk over France, as a provincial

The arch-
bishop's
debts.

¹ Nos. cxcv., cxcvi.

² Wilkins' Concilia, ii. 51.

³ No. ccix.

⁴ Nos. ccxxvi., ccxxvii.

minister had done. On arriving in England, to his dismay, he found that last year's revenues of the see had been sold by Kilwardby to the king, and the money paid to him; that this year's crops and the rents due at Easter were in the king's hands, and, with the exception of a small sum to come in at Midsummer, he had nothing on which to feed himself, his household, and horses.¹ His poverty does not seem to affect him so much as the threat of excommunication held over him by the bankers. In his distress he writes to the pope and some of the cardinals, asking for a loan of money collected for a crusade, and his picture of himself deserting his church and leaving England under his burden is quite pathetic, as he compares it with his peaceful life previously. There is a comic touch, too, in the repetition of the formal details of excommunication in his letter to the pope, which just arouses a suspicion that he did not dread it so much after all, and there was no reason why he should look upon it as a disgrace, as it was frequently invoked as a penalty for failing to pay debts. The prior of Christchurch, for instance, and the bishop of Chichester, incurred the sentence for failure in paying the papal tenth, and the archbishop offered to absolve the former privately, without an application to Rome. In consequence of his poverty, in this the first year of his archiepiscopate, he was obliged to ask the bishops, abbots, and noblemen to supply venison and game for his enthronization on the 8th of October, which he expected in spite of that assistance to cost 2,000 marks.

Visitation.
The royal
chapels.

The first year of his archiepiscopate was spent in Kent and Sussex and near London, but in the beginning of 1280 Peckham resolved to visit the remainder of his province, commencing with Coventry and Lichfield. This brought him at once in contact with the

---

¹ p. 18.

royal authority. There were royal chapels at Penkridge, Wolverhampton, Stafford, and Gnoushale or Cnosshale, which the incumbents considered to be exempt from episcopal jurisdiction.¹ The king wrote to Peckham forbidding him to visit them; but he, never wanting in courage, replied by a letter² asserting his right, and telling the king that all he gained by the exemption of the chapels was responsibility for the sins of the clerks who held them. When the royal chaplains refused to appear or to excuse their absence, he excommunicated them, and placed the chapels under an interdict. An exemplification of the apostolic privileges of Penkridge was produced, and some of the chaplains submitted; but at Wolverhampton, of which Tedisius de Camilla, the dean, was abroad, the doors were shut against the archbishop, and process was taken against Camilla, ending in his deprivation of two other benefices which he held. The victory was not purely one of principle, for the defendant's case was materially injured by his neglect of the cure of souls, and by an attempt to dispose of Wingham church, which also he held, for a piece of land elsewhere.

These chapels had been granted by king Stephen to the churches of Coventry and Lichfield. The church of Wolverhampton, dedicated to SS. Mary and Peter, was founded by Wulfruna, the eponym of the town, in 996, and was occupied by secular canons, as one of the king's free chapels. Subsequently it was annexed by Edward IV. to the deanery of Windsor. The charters on which the claim of exemption was based had been granted by Edward, the Confessor, William I., and Henry II.; but they make no mention of episcopal jurisdiction. They are printed by Dugdale. A long account of the deanery and a list of the deans will be

---

¹ The claim was not a new one. See Royal Letter, 467, and Wilkins' *Concilia*, i. 697.

² No. xcii.

found in Shaw's *Staffordshire*, vol. ii. p. 151. He gives 1288 as the date of Theodosius de Camilla being dean, but the documents printed here show that he held the office some years earlier. Penkridge was held by a dean and canons, the archbishop of Dublin being always dean, according to the charter of king John confirming a grant of the church to the archbishop by Hugh Huose. This is printed in Plot's *Staffordshire*, p. 445. Domesday mentions nine clerks holding land of the king there, but no church, which, however, existed in the reign of Stephen.

The college at Stafford is also noticed in Domesday as having 13 canons, the number found there when Henry VIII.'s Valor was taken. In 1318 Edward II. forbid a papal nuncio to make any exactions on his royal chapels, asserting their ancient exemption from all ordinary jurisdiction and the payment of procurations and other dues. The places enumerated are, St. Martin's Le Grand, Wolverhampton, Stafford, Wimborne Minster, Bruges, St. Mary's Shrewsbury, Tettenhall, Pencridge, and St. Oswald's Gloucester.¹ Gnoushale, also in Staffordshire, occurs, according to Tanner, in the *Lincoln Taxation* of 1290 as a royal free chapel with secular canons.²

Peckham's relations with his colleagues were not always very amicable, for his strict sense of right, and his determination to uphold the interests of the church and of his see in particular, brought him into constant collision with both laity and clergy. A new archbishop of York, William de Wikewane, was consecrated at Rome soon after Peckham's arrival in England, and when he was passing through the southern province, the old contest about carrying the cross erect was revived with more than usual bitterness. The southern primate forbade food to be sold to his northern brother,³

The arch-
bishop of
York's
cross.

¹ Close Roll, 11 Edw. II., m. 10d.

² See Dugdale, *Monasticon*, vi., 1252, 1438, 1446, 1466.

³ Matthew Westm., p. 409.

and some of his servants broke the cross in pieces.¹ "Tantæne animis cœlestibus iræ." The pope felt called upon to write and expostulate, and to request his *protégé* to temper the rigour of his predecessors, though preserving his own rights, so that the dispute might be settled to the praise of God, the health of souls, and the quiet of the two churches and the people. Again, when a vacancy occurred at Winchester by the death of bishop Nicholas of Ely, the monks at first elected Burnell, bishop of Bath and Wells, but again the pope refused to admit him as bishop. They then chose Richard de la More, archdeacon of Winchester, but the archbishop rejected him on the ground of his holding two benefices with cure without a dispensation. His reply was that he held no benefice with cure of souls, and that the archdeaconry was not a benefice but a dignity. The rejection was a bold step, for it was the first time confirmation had been refused in England on this ground, but in spite of the remonstrance of some of the cardinals, including even Hugh of Evesham, Peckham stuck to his point even when the bishop postulate appealed to Rome, and finally won it. Another instance in which he was victorious in his crusade against plurality was his causing Antony Bek, the king's secretary, and afterwards bishop of Durham, to surrender five benefices in the province of Canterbury.² Bek was one of the king's chaplains with whom Peckham had already had some trouble, and it was reported that he had letters from the pope forbidding the conferring any ecclesiastical honour on him, but this the archbishop denied formally.³

The bishop
elect of
Winches-
ter.

Antony
Bek.

His dispute with Thomas de Cantilupe, bishop of Hereford, an old pupil of his own at Paris, arose from a question of jurisdiction. In the beginning of 1282

Thos. de
Cantilupe,
bishop of
Hereford.

¹ Wikes, Ann. Mon., iv. 281.

² No. cxvi.

³ No. cxxii.

the bishop refused to excommunicate his official at Peckham's order, asserting that he had already appealed to Rome. His letter¹ is temperate enough, but it did not convince the primate, who repeated his mandate, and after an ineffectual attempt to persuade him in a personal interview at Lambeth, commenced process, and in a very short time excommunicated both the bishop and his official.

Cantilupe went to Rome to prosecute his appeal, and died there on August 25th. Peckham's letters to his proctors give an account of the case and directions for proceeding.²

The arch-
bishop's
court.

Another, and more serious, dispute in which Peckham became involved, arose from the arrogant exercise of his visitatorial jurisdiction, and the conduct of the officials of the archiepiscopal court, in allowing frivolous appeals, so that cases frequently dragged on for many years. The bishops of the province of Canterbury laid before him a formal complaint consisting of 21 articles, to which he replied by a denial of the facts alleged in the case of some articles, and a justification of others, but nevertheless he found it expedient to appoint a commission of lawyers learned in the laws and the customs of the court of Canterbury, who drew up new regulations for the conduct of the official in appeals, which partly redressed the grievances complained of.

Amauri de
Montfort.

At the end of 1281 and the first half of the following year Peckham was busying himself on behalf of Amauri de Montfort, son of the late earl of Leicester, who was in prison in England. His sister Eleanor had been betrothed to Llewellyn, but since her father's death had taken refuge in a nunnery at Montargis. In 1276 her brother attempted to convey her to Wales, but near the Scilly Isles they were captured by four Bristol ships

¹ No. cexix.

| ² Nos. ccl. and cxcvii.

and carried to the king. The lady was honourably maintained in the queen's household at Windsor until after the peace made with Llewellyn in 1277, when Edward allowed the marriage to be solemnised, honoured it with his presence, and paid the expenses. Amauri was kept a prisoner, safely but without rigour, first in Corfe castle and then in Sherburne.¹ Being a papal chaplain, pope Nicholas III. and his successor Martin IV. both exerted themselves on his behalf, and sent a nuncio to England to procure his liberation on condition of his taking an oath not to return to the kingdom without the king's consent. Peckham also urged the king to show mercy, and in April 1282 he was allowed to take de Montfort to London, administer the oath to him, and send him to France in charge of the nuncio.² A month after he writes again to the king, pleading for further mercy, and assuring the king that Amauri had no design against him.³ On leaving England Amauri went to Rome, and after a few years renounced the priesthood and embraced the profession of arms, "but he was unlucky, for soon after he died."⁴

In forming an estimate of Peckham's character, his frequent exertions in favour of the poor, and against anything like oppression, must not be overlooked. The persons and the causes are very various. Now he rebukes a noble landowner for keeping too large a head of game, now he threatens a bishop for allowing his officials to sequester benefices and extort money for releasing them; and shows equal willingness to stop similar practices of which his own clerks are accused. He asserts the rights of his tenants to the ferry at Lambeth against the abbot of Westminster, attempts to help a poor man who had mortgaged land to a convent, and in many other ways shows the sympathy for the poor which he had learnt as a friar.

¹ Rishanger, p. 87.

² No. cclvi.

³ No. cclxxviii.

⁴ Rishanger, p. 99.

His own order was his especial care, and there are several instances of his defending it against the encroachments of others, as in the case of the convent of Scarborough.¹ That, however, his desire for their interests did not blind him to other considerations may be seen from the temperate and sensible advice given to the official of the archdeacon of Chester concerning a friar of Chester who was said to have been married. Even if he intended to seduce the woman on pretext of marriage, so that by absence of consent the marriage was not valid, Peckham considers that he should return to her, "*quoniam non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum.*"

Injunctions to monasteries.

The history of the other orders is illustrated by the injunctions for the reformation of several monastic houses of both sexes, including Barking,² Bardney,³ Reading,⁴ Glastonbury,⁵ Christchurch Canterbury,⁶ and others. The injunctions refer both to the management of the temporal affairs of the houses and to their internal economy. Peckham attempted also to put down, by his archiepiscopal authority, the shortened form of the devotional offices introduced by the Benedictine chapter at Abingdon.

Style of the letters.

The Latin of the longer letters is very often involved, the sentences of a great length, and the style inflated. The reader feels the truth of Trivet's description of Peckham as "*gestus affatusque pompatici.*" He is fond, too, of a jingle of words, partaking almost of the nature of a pun. He finds fault with one Benedict, a scribe, in the words, "*Benedicto, sed benedictione multum dissimili.*" When the abbot of St. Alban's troubles the Franciscans at Scarborough by an invalid sentence, Peckham describes him as "*non auctoritate clavium,*

¹ See Nos. clxxxi.-ii., ccii.-iii., ccxxviii.

² No. lxx.

³ No. lxxxvii.

⁴ No. clxxxix.

⁵ No. ccxiii.

⁶ Nos. cclxi., cclxii.

“ sed clave sævientis furia percussisse.” The phrase, “ Non esse monachos, sed demoniacos,” occurs more than once.

This collocation of words reminds the writer of a Saxon seal he once saw, having the inscription, “ Sigillum Godgyðe monace.” The owner, dividing the last two words wrongly, showed it as a great curiosity, which of course it was, and asked the writer if he could tell him another case of a demoniac having a seal. The explanation of the word *monachus* is also worth noting; that they are “ cor unum et anima una.” The curse invoked upon those who persuade the king to injure the church is very neatly put:—that the Highest may smite them temporally, so that their souls may be saved. The whole letter, with its misapplied Biblical quotations, and uncritical references to Constantine, king of the English and emperor of the world, is a good example of the archbishop’s epistolary style. The reasoning power is stronger than the critical, the result of mediæval education. Now the reverse is the case.

In conclusion, I have to express my sincere thanks to the late and present wardens and the fellows of All Souls College for their kindness in allowing me the use of their MS. in London for a very lengthened period; and to the archbishop of Canterbury for granting me special facilities for consulting the Register; and to Mr. S. W. Kershaw, his grace’s librarian, for numberless acts of courtesy and assistance while working in the library under his charge.

Sept. 1882.

C. T. M.

REGISTRUM EPISTOLARUM
JOANNIS PECKHAM
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.

REGISTRUM EPISTOLARUM JOANNIS
PECKHAM
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.

I.

TO MARGARET QUEEN OF FRANCE.¹

Excellentissimæ dominæ M[argaretæ], Dei gratia
illustri reginæ Franciæ, frater Johannes permissione
Divina Cantuariensis ecclesiæ servus inutilis, totius
Angliæ primas,² salutem et paratam in omnibus ejus
beneplacitis voluntatem. Novit Ille qui nihil ignorat
quod, sicut alias vobis scripsi, multum dolui et non
sine doloris acerbitate commoveor, quod per Parisius
transiens ad excellentiam vestram præsentialiter non
accessi, quia urgente necessitate pro ecclesiæ meæ
negotiis ad dominum regem Angliæ Ambianis existentem
compellebar in quantum poteram festinare. Super hoc
autem quod mihi vestra dominatio scripsit, pro clerico
vestro magistro P[etro] Blanco vestris obsequiis ne-
cessario, quod ei ut per quinquennium Parisius studere
possit licentiam impertirer; respondeo quod ad præsens
ejus absentiam dissimulo, et ad instantiam excellentiæ
vestræ ipsum permitto Parisius commorari, quousque
visitatis beneficiis suis videro quomodo ipse et vicarii
sui curam quæ eis incumbit adimpleverint, quos si
idoneos reperero, prout secundum Deum et bonam con-

1279.
23 May.
License for
one of her
clerks to
study at
Paris.
R. f. 9.
A. f. 1.

---

¹ Margaret, widow of Louis IX., d. of Raymond earl of Provence, aunt of Edward I.

² *primas*] 'peripsima' in A.

scientiam potero, hiis et aliis beneplacitis vestris ad-
quiescam. Nec credat ipse magister a sarcina curæ
sibi impositæ propter vicarios suos omnino absolvi,
cum ad minus de portione sua pauperibus et ecclesiæ
teneatur subvenire, et de negligentia vicariorum suo-
rum respondere secundum canonicas sanctiones. Valeat
excellencia vestra in Christo et Virgine gl'oriosa. Datum
Ambianis, die Martis in hebdomada Penthecostes, anno
Domini millesimo CCLXXIX^o.

II.

TO POPE NICOLAS [III.].

1279.
24 May.
Account
of the in-
terview
between
the kings
of England
and France
at Amiens.
R. f. 9.
A. f. 122.¹

Sanctissimo patri ac domino Nicholao, Dei gratia
sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ summo pontifici, frater
Johannes permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ
servus inutilis, cum grata reverentia pedum oscula
beatorum. Noverit sanctitas vestra quod post varios
viarum tractus, die sacro Penthecostes ingressus civita-
tem Ambianensem, repperi duos reges Franciæ et
Angliæ inibi congregatos, causa stabiliendæ concordiæ
inter eos, quam et dedit pax illa, quæ exsuperat omnem
sensum, die Martis ipsius sacræ ebdomadæ, me etiam
præsente, non pari utriusque partis præjudicio, jura-
mentis mutuis et cartis convenientibus stabiliri. Cum
enim in pace patrum dictorum regum dudum præterita,
Henricus olim rex Angliæ se Ludovico regi Franciæ
deceptus ad impossibile obligasset, pro hujus amotione
impossibilis rex Franciæ Philippus filius partem mag-
nam et nobilem in partibus Aquitanix hereditatis
regis Angliæ recepit in forma pacis sibi et heredibus
suis perpetuo possidendam. Pro quo impossibili non
amoto usque ad hæc tempora, tam rex Ludovicus
pater, quam Philippus filius, fructus terrarum quæ modo

¹ Printed in Rymer's *Fœdera*, ii., 1072.

reddi habent et olim ex utriusque, patris scilicet et filii, juramentis restitui bona fide debuerant, integre perceperunt. Hoc autem impossibile tale erat. Juravit quidem rex Angliæ Henricus in pace prima, quod omnes magnates sibi subditos vel verius subdendos in dictarum terrarum partibus, induceret ad jurandum fidelitatem regi Franciæ sub hac forma; quod si unquam contingeret regem Angliæ regi Franciæ rebellare, ipsi starent cum rege Franciæ, immediato domino derelicto, sub pœna aliter facientium in curia regis Franciæ arbitranda. Quod quia est contra consuetudinem omnium Galliæ partium aliarum, nunquam ad hoc induci prædicti procures valuerunt. Hæc est igitur summa pacis. Quod, quia Henricus pater deceptus fuerat, spoliatus est filius hereditatis suæ nobili portione. Et cum satis hoc perpendit rex Angliæ clementissimus, in formam tamen pacis hujusmodi consensit libere propter Deum, quam et perpetuo servare intendit, dum tamen sibi fides inviolabilis ex parte Franciæ conservetur. Hæc autem omnia, pater sancte, scio certissime et fide didici oculata; per hoc quod rex Angliæ me suscepit cum ingenti gaudio venientem, et mox strictissimo suo consilio copulavit, factum vestrum circa modicitatem meam acceptans plurimum, et petitioni suæ de alic promovendo præoptare publice pluries se protestans. Temporalia etiam archiepiscopatus bona mihi restituit in pacis factæ crastino mox petita. In quo facto apparet ejus benignitas laudabilior, quia hoc, nescio qua surreptione scribentis in sanctitatis vestræ literis dicto regi directis, juxta morem omnibus servatum retroactis temporibus minime petebatur, cum tamen juxta antiquam consuetudinem temporalia ab eo Dublinensis ecclesiæ peterentur. Quæ scribendi diversitas fecisset Cantuariensis ecclesiæ bona temporalia in manu regia detineri usque ad receptam elucidationem mandati vestri, nisi anticipationem fecisset favor gratiæ personalis, sicut mihi rex ipse coram toto suo consilio

affirmavit. Quapropter supplico, sanctitatis vestræ genibus provolutus, quatenus regiam clementiam dignetur super hoc literis apostolicæ clementiæ consolari. Custodiat Altissimus excellentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Actum Ambianis, die Mercurii infra octavas Penthecostes, anno Domini, etc. lxx. nono.

III.

TO THE BISHOP OF TUSCULUM.

1279.
25 May.
Asks him
to request
the pope
to write to
the king
thanking
him for the
restitution
of the tem-
poralities
to Peck-
ham.
R. f. 9 b.
A. f. 1.

Reverendo in Christo patri ac domino Ordonio, Dei gratia episcopo Tusculano, etc. Noverit reverentia vestra quod die Martis in hebdomada Penthecostes, etc., *ut in proxima præcedenti litera*¹ *usque "hæc autem omnia."* Utinam autem vestro instinctu advertat apex ecclesiæ quod hæc jura deceptis non subveniunt, sed derogant in immensum. Item, advertat quod hic activa deceptio, perjurium, injusta ablatio fructuum, et tandem decepti exhereditatio, qui aliter pacem obtinere non potuit, remanent impunita. Et nisi ille qui manum potest ponere, in ambobus apponat remedium, credo quod Deus ab ipso exiget in futuro. Et quia dominus rex prædictus Angliæ curialiter et benignissime ac familiarissime me² recepit, et temporalia Cantuariensia mox petita restituit, supplico paternitati vestræ quatenus rogetis instanter ut dicto principi scribat literam consolatoriam, ei gratias pro tanta clementia referentem. Præsertim quia litera pro restituendis mihi temporalibus destinata, nescio quo dictantis animo, erat plurimum defectiva, nec continebat petitionem aliquam de restituendis mihi temporalibus, sicut fieri consuevit. Et etiam in litera Dublinensis electi expressissime ponebatur, cum tamen litera sua et nostra ab eodem Benedicto, sed

¹ *proxima præcedenti litera*] "in | ² *me*], omitted in R.
prima litera secundi quaterni," A. |

benedictione multum dissimili, processissent. Unde et coram consilio suo mihi rex piissimus affirmavit quod si papa providisset de alio, non restituisset ei temporalia donec elucidatum mandatum apostolicum denuo recepisset. Valeat reverentia vestra in Christo et Virgine gloriosa. Actum Ambianis, feria quinta Penthecostes.

IV.

TO JOHN DE POROGIIS.

Frater [Johannes] permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, dilecto clerico nostro magistro J. de Porogiis salutem, gratiam et benedictionem. Villam et domum Quintiaci, Lugdunensis diocesis, ad nos nomine Cantuariensis ecclesiæ pleno jure spectantes, tibi sicut benemerito, pro eo videlicet quod in servitio ecclesiæ nostræ prædictæ diligenter ac fideliter diutius et sæpius laborasti, concedimus et donamus cum ipsarum domus et villæ juri-
 bus, jurisdictionibus, usagiis, proventibus, fructibus, obventionibus et pertinentiis universis, tenendis et percipiendis a te seu certis nunciis vel procuratoribus tuis sine diminutione aliqua toto tempore vitæ tuæ, sub firma seu annuo censu centum solidorum Viennensium nobis et successoribus seu procuratoribus nostris annis singulis solvendorum, cum onere et pensione quæ proinde debentur et solvi consueverunt in honore beati Thomæ martyris ecclesiæ Lugdunensi. Ita tamen quod in festo beati Johannis Baptistæ, quod erit anno Domini MCC. octogesimo, possessionem per procuratorem seu attornatum nostrum ad hoc specialiter deputatum recipias, cum nos usque ad terminum ipsum, in signum et declarationem domini ecclesiæ nostræ Cantuariensis, dictas domum et villam cum pertinentiis suis per arbitrium discretorum virorum

1279.

26 May.

Grant of
the manor
of Quincy,
for a rent
of 100s.

R. f. 9 b.

magistri Willelmi de Corner', domini papæ capellani, et domini Radulphi archidiaconi Suburiæ, in ecclesia Norwicensi, tenere debeamus. In quorum testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum. Datum Abbewillæ in Pontino, die Veneris in ebdomada Penthecostes, anno Domini MCCLXX. nono.

V.

TO PETER ALBI.

1279.
28 May.
License to
study at
Paris for
five years
in accord-
ance with
the will of
archbis-
hop Boni-
face of
Savoy.
R. f. 9.
A. f. 30 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Petro Albi, rectori ecclesiarum de Wrotham et Lymynge, salutem, gratiam et benedictionem. Ut executioni testamenti sanctæ memoriæ Bonifacii prædecessoris nostri commodius vacare possitis, gratiam a domino Roberto prædecessore nostro, de studendo Parisius per quinquennium vobis factam, auctoritate præsentium confirmamus, dum tamen fideliter et evidenter appareat vos totis viribus intendere prædicti negotio testa-menti. Proviso etiam quod nihil canonicum com-missarum vobis curæ depereat animarum. Tempore autem quinquennii vobis indulti elapso intendimus, si vixerimus, vobis augere gratiam, si interim commissis vobis animabus, ut jus exigit, sitis grati. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Musteroil, die S. Trinitatis, consecrationis nostræ anno primo, anno Domini MCCLXX. nono.

VI.

TO ROBERT COUNT OF BOULOGNE AND AUVERGNE.

1279.
3 June.
Sends a
messenger
about
money left
with his
steward.
R. f. 10.

Nobili et potenti viro domino Roberto, Bononiæ et Alvernæ comiti, Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, salutem et sinceræ dilectionis affectum. Noveritis nos fecisse, constituisse ac ordinasse magistrum Baldeuinum de Whissant, nostrum procuratorem et nuncium specialem, ad audiendum vo-luntatem et responsionem vestram super pecunia per

nos penes senescallum vestrum de Bononia deposita, faciendam, et super omnibus aliis quæ circa hoc fuerint oportuna. Promittentes nos firmum et gratum habituros quicquid super hiis factum fuerit cum eodem, et rogantes affectius quatenus voluntatem et intentionem vestram eidem loco nostri super hiis integraliter declaretis. In cujus rei testimonium præsentis fecimus sigilli nostri munimine roborari. Datum apud Whissand, iii. non. Junii, consecrationis nostræ anno primo.

VII.

TO JOHN DE CHISHULL, BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, venerabili in Christo fratri J[ohanni], eadem gratia episcopo Londoniensi, salutem in veræ salutis Auctore. Cupientes et zelo nimio affectantes fratrem et coepiscoporum nostrorum suffraganeorum facies desideratas videre, et eorum personali frui colloquio super quibusdam articulis totius Cantuariensis provinciæ, qui et necessitatem important et celeritatem desiderant, vobis in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus omnes præfatos coepiscopos et suffraganeos nostros citari seu evocari peremptorie faciatis, ut iiii. kal. Augusti proximo venturi apud Reding' se coram nobis personaliter repræsentent, tractaturi² nobiscum atque mandatum nostrum super ipsis articulis recepturi. Vos quoque ibi dictis die et loco una cum aliis personaliter accedatis. Et quid super isto mandato nostro feceritis, nobis per vestras patentes literas rescribendo certificare nullatenus omittatis. Datum Dover', ii. non. Junii, anno Domini MCCLXXIX., et consecrationis nostræ anno primo.

1279.
4 June.

Orders him to summon his fellow bishops and suffragans to meet the archbishop at Reading.¹
R. f. 10.
A. f. 30 b

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii.

² tractaturi] tractur. in A.

VIII.

TO POPE NICOLAS [III.].

1279.
6 June.
On his
arrival in
England,
found the
prior of
Canter-
bury under
sentence of
excommu-
nication.
R. f. 10.
A. f. 122 b.

Sanctissimo patri et domino Nicholao, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ summo pontifici, suus pauperulus frater Johannes, permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ servus inutilis, totius Angliæ peripsema,¹ devotis præcordiis pedum oscula beatorum. Sanctitatis vestræ, ut puto, meritis, pater reverendissime,² per viarum pericula procedens prospere tandem ad finem pertegi expectatum, ubi quasi ab omnibus susceptus sum cum magno desiderio reverenter. Unum tantum obicem repperi, de quo feci secundum vestræ clementiæ mentionem. Statim enim postquam applicueram in Angliam, nunciavit mihi Dublinensis electus, non literis sed sermone, quod prior ecclesiæ nostræ Cantuariensis, et alii majores domus illius, erant excommunicationis sententia innodati. Quo audito ego ad memoriam revocans illa quæ circa hoc in curia existens audieram, vitavi eos etiam cum quadam eorum verecundia ad nutum meum humiliter meam præsentiam declinantes, cum tamen se non fateantur aliqua sententia innodatos. Laborabo igitur apud sanctitatis vestræ nuncios, si forte ad cautelam absolutionem eorum valeam impetrare. Quod si fieri nequeat, statim hoc vestræ excellentiæ intimabo hujus gravaminis remedium implorando. Ad hæc, quia de sanctitate vestra experimentis innumeris absque modicitatis meæ meritis grandem concepi fiduciam, sanctitati vestræ supplico quatenus exhibitori præsentium, fratri Johanni electo nobilis monasterii Sancti Eadmundi, secundum solitam clementiam dignemini condescendere secundum Deum et justitiam gratia speciali, præsertim quia

¹ *peripsema*] peripsima, in MS.

² *reverendissime*] reverentissime, in MS.

bonum de persona sua audiui testimonium, quamvis non forte sit imbutus magna industria literarum. Custodiat Dominus incolumitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Actum apud Lymming, Cantuariensis diocesis, viii. id. Junii.

IV.

TO THE JUSTICES.

In nomine Domini, Amen. Frater [Johannes], etc., 1279.
 justiciariis domini regis, etc. Agitata dudum in curia In answer
 regia quæstione dotis inter Katerinam de Verdun to a writ
 mulierem de Cantuaria, ex parte una, et Ricardum of the
 Cod de Malling' et Cristianam uxorem suam, Willel- king, cer-
 mum Coterel de Witstaple et Johannam uxorem suam tifies that
 ex altera, mandatum regium . . . officiali curiæ K. de Ver-
 Cantuariensis sede vacante custodi spiritualitatis ejus dun was
 dem directum, extiterat sub hac forma:—Edwardus wife of
 Dei gratia rex Angliæ, dominus Hybernæ et dux Stephen de
 Aquitaniæ, custodi spiritualitatis archiepiscopatus Befington.
 Cantuariensis salutem. Sciatis quod cum Katerina, quæ R. f. 94.
 fuit uxor Stephani de Befington, in curia nostra coram
 justiciariis nostris apud Westm' peteret versus Ricardum
 Cod de Malling, et Cristianam uxorem suam, medie-
 tatem triginta acrarum terræ cum pertinenciis in
 Befington, et versus Willelmum Coterel de Witstaple,
 et Johannam uxorem ejus, medietatem unius mesuagii
 et triginta acrarum terræ cum pertinenciis in eadem
 villa, ut dotem suam, iidem Ricardus et Cristiana,
 Willelmus et Johanna, venerunt in eadem curia nostra
 et dixerunt quod prædicta Katerina non deberet inde
 dotem habere, eo quod nunquam fuit prædicto Ste-
 phano desponsata nec legitimo matrimonio ei copulata.
 Et quia hujusmodi causæ cognitio ad forum eccle-
 siasticum spectat, vobis mandamus quod, convocatis
 coram vobis ad hoc convocandis, rei veritatem super

hoc diligenter inquiratis. Et quid inquisieritis, scire faciatis justiciariis nostris apud Westm' in octabis Sanctæ Trinitatis per literas vestras patentes. Et habeatis ibidem hoc breve. Teste R. de Seyton, apud Westm', ii. die Junii, anno regni nostri sexto:—Quia igitur in dicto inquisitionis negotio juxta formam mandati regis supradicti, juris ordine per omnia, quatenus ipsius negotii qualitas et natura requirit, servato, per inquisitionem legitime factam dilucide est compertum, matrimonium inter dictos Stephanum et Katerinam legitime fuisse contractum, vobis et ceteris omnibus quibus jus exigit significari tenore præsentium indubitanter facimus manifestum, matrimonium inter præfatam Katerinam et dictum Stephanum dum vixit legitime fuisse contractum, et ipsam Katerinam ipsius Stephani veram et legitimam fuisse uxorem. In cujus rei testimonium, etc.

X.

TO JOHN DE REYGATE AND OTHER JUSTICES.

1279.
11 June.
Requests
them to
postpone
certain
proceed-
ings
against the
earl of
Gloucester
till the
king's re-
turn to
England.
R. f. 70.
A. f. 32 b.

In nomine Domini Amen. iii. id. Junii apud Lymyng' emanavit litera sub hac forma:—Nobilibus viris domino J[ohanni] de Reygate et ceteris justiciariis, etc., frater J[ohannes], etc. Deliberato prudentium virorum consilio, perpendimus evidenter, quod processus per quem proceditis et intenditis procedere contra magnificum virum comitem Gloverniæ, in nostri et ecclesiæ nostræ redundat injuriam et gravamen. Qui etsi nostræ ecclesiæ præjudicialis existat, vobis tamen proculdubio periculosior poterit merito judicari, cum omnes illi qui libertates ecclesiæ Cantuariensis minuere moliuntur, infringere vel turbare, in canonem latæ sententiæ incidant ipso facto, latæ, inquam, per dominum S. venerabilem prædecessorem nostrum memoriæ recolendæ, per successores¹ omnes ejusdem imperpetuum confirmatæ, approbatæ etiam in episcopo-

¹ *per successores*], et sunt, in A.

rum consiliis et apostolicæ sedis munimine roboratæ. Quocirca dilectionem vestram, de qua ad plenum confidimus, attente in Domino requirimus et rogamus, quatenus hujusmodi processui supersedere velitis, quousque dominus rex applicuerit in partibus Angliæ et cum eo super ista materia habere colloquium valeamus, cujus voluntatem apertam esse cognovimus, ut nostra jura nostræque ecclesiæ nobis immutilata in suo robore conserventur. Adjiciet nihilominus quædam vobis vivæ vocis oraculo exponendo dilectus nobis in Christo vir venerabilis decanus Londoniensis, cui si placet in exponendis indubitata velitis fiduciam adhibere. Valete. Datum ut supra.

 XI.

TO AMAURY DE CHAUNCEUS, SHERIFF OF SUSSEX AND SURREY.

Frater [Johannes], etc., nobili viro domino Almaricho de Chaunceus, vicecomiti Sussexiæ et Surriæ, salutem. Cum secundum jura, libertates et consuetudines approbatas nostræ Cantuariensis ecclesiæ, homines seu tenentes ejusdem ecclesiæ ubicumque locorum regni Angliæ capti, incarcerati vel detenti, nostræ debeant custodiæ liberari, nosque libertates hujusmodi in spiritualibus potius quam in temporalibus quantum poterimus illibatas zelantes intime conservare, tum pro nobis quibus ex commisso nobis regimine ad hoc sumus non mediocriter obligati, tum quia omnes qui libertates hujusmodi minuere, infringere seu perturbare moliuntur, in excommunicationis sententiam a multis retro temporibus per venerabiles prædecessores nostros latam, et per sacrosanctam sedem apostolicam confirmatam, incidant ipso facto, dolemus super eo quod vos, sicut dicitur, W. dictum Wyldegos, nostrum et nostræ ecclesiæ tenentem, contra libertates nostras ut

1279.
12 June.
Demands
the de-
livery of
one of his
tenants,
in the
sheriff's
custody.
R. f. 70.
A. f. 33.

prætulimus in vestro carcere detinetis, quamquam per ballivum nostrum de Malling super ipsius liberatione ut moris est humiliter requisiti. Rogamus igitur vos pro honestate vestra, monemus et exhortamur in Domino, quatenus dictum tenentem nostrum ballivo nostro prædicto visis præsentibus liberetis, in nostra custodia, ut prædictum est, secundum jura Cantuariensis ecclesiæ detinendum: super hoc, quod jam dicitur attemptatum, vestram conscientiam judicantes, sicque vos habentes in præmissis, ne nobis aut ecclesiæ nostræ Cantuariensis generetur præjudicium, nec ad alia cogamur inviti procedere, quod nollemus, præsertim cum non credimus, nec de facili credere possumus, vos ista ex animo irrogasse. Quid autem super hiis duxeritis faciendum, nobis significetis per præsentium portitorem. Valete. Datum apud Lymmynge, ii. id. Junii, consecrationis nostræ anno primo.

XII.

TO JOHN DE REYGATE.

[1279.]
14 June.
Requests
him not
to infringe
the liberties
of
his see,
according
to which
cases in the
Lowy of
Tunbridge
should be
tried there.
R. f. 70.
A. f. 32 b.

Viris venerabilibus dominis J[ohanni] de Reygate etc., Frater Johannes, etc. Super eo quod nostram petitionem vobis nuper factam, sic benevole ad exauditionis gratiam admisistis, vobis intime grates et gratias referimus speciales, parati proinde in hiis quæ Dei sunt vestris assurgere beneplacitis juxta posse. Ceterum dilectionis vestræ sinceritatem, de qua, licet immerito, plenam confidentiam reportamus, affectione qua possumus ampliori humiliter imploramus, quatenus discretionem vestram, quam revera novimus circumspectam, nostrarum non moveat frequentia literarum, cum proculdubio negotia undique quasi emergentia, quæ utinam gravamina dici non debeant, et teneritas conscientiæ quam habemus ad nostras libertates illibatas, quoad possumus, conservandas, nos ad

tot rogamina facienda, non utique absque rubore animi urgeant et compellant invitos. Sane quia, sicut pro certo intelleximus, causæ omnes et placita infra leucatam honoris de Tunebregge accidentia, secundum nostras et ecclesiæ nostræ libertates ac consuetudines approbatas, a longe retroactis temporibus, per venerabiles prædecessores nostros usitatas, ibidem solent et debeant terminare, præmissa ad nostri excusationem ratione prædicta, vestram caritatem preces precibus cumulantes, devote rogamus quatenus cum sine ordine judiciario nec deceat nec justum censeatur, sicut scitis, nos consuetudinibus hujusmodi et juribus spoliari, pro honore vestro, nostri et ecclesiæ nostræ reverentia, a qua vos omnes in fine benedictionem et gratiam expectatis, cujus etiam perturbatores gravem timere poterunt ultionem, jura et libertates prædictas immutilatas, si placet, in suo antiquo statu et robore dimittatis. Præcipue autem petimus ne prius quam cum domino nostro rege super hiis et aliis colloquium habeamus, quicquid novum aut præjudiciale in nostræ gravamen ecclesiæ statuatur. Valete. Datum apud Lymynge, xviii. kal. Julii.

XIII.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Memorandum quod xv. kal. Julii emanavit ista [1279.]
 litera domino priori ecclesiæ Christi Cantuariæ:— 17 June.
 Frater J[ohannes] permissione, etc. Cum discreti sitis Desires
 et discretorum utamini vel uti debeatis consilio, non him to
 sufficimus admirari, quod vos, qui estis religiosa per cease his
 sona, in actione præcipue personali, clericum nostræ prosecution of
 jurisdictioni subjectum, seu quemlibet alium trahere Wm.
 nitimini ad iudicium sæculare, sicut evidenter apparere Franceis,
 videtur per litteram domini regis vestra sollicitudine parson of
 impetratam nobisque directam, qua cavetur quod nos Riseberg,
 in a secular court. R. f. 156.

magistrum Willelmum Franceis, personam ecclesiæ de Riseberg', coram justiciariis ejusdem domini regis apud Westmonasterium faciamus venire, vobis super quibusdam transgressionibus responsurum, cum tamen parati simus vobis de eodem exhibere justitiæ complementum. Et tam jura civilia quam canonicæ sanctiones et constitutiones prædecessorum nostrorum graves poenas invehant et infligant, hiis qui ad vetitum convolare nituntur examen. Quocirca dilectionem vestram requirimus et attente rogamus pariter et monemus, ut ab hujusmodi litis prosecutione in foro sæculari contra prædictam personam et quemlibet alium clericum decetero desistatis. Quod si consiliis nostris parere parati fueritis in hac parte, vobis permittimus bona fide quod hujusmodi desistentia modicaque dilatio etiam in isto negotio et nihilominus in aliis agendis vestris vobis cedet ad proficuum et honorem. Valete. Datum apud Lymyng', xv. kal. Jul.

XIV.

TO THE DEAN OF LINCOLN.

[1279.]

9 July.

Empowers him to act on his behalf as to revoking the excommunication of the late sheriff of Lincoln by archbishop Kilwarby.

R. f. 10.

A. f. 30 b.

Frater J[ohannes], etc., decano Lincolnensi, etc. Johannes de la Wade, quondam vicecomes¹ Lincolnie in nostra præsentia constitutus, a nobis instantè supplicavit absolvi a sententia excommunicationis majoris, qua per sanctissimum patrem fratrem R[obertum] Dei gratia quondam Cantuariensis ecclesiæ archiepiscopum, prædecessorem nostrum, Portuensem episcopum, et sedis apostolicæ cardinalem, pro eo quod quosdam obedienciaros quos idem pater in visitatione sua metropolitica in abbathia de Bardeneya, Lincolnensis diocesis, præposuerat, dum vicecomitis officio fungebatur, propria auctoritate amovit, et postea per præfatum patrem sæpissime vocatus parere mandatis ecclesiæ non curavit, sicut asserit, est ligatus. Nos vero facti hujusmodi penitus ignari, et

¹ *vicecomes*] vic', in R; vicar', in A.

in incertis viam certam eligere nequeunt, discretioni vestræ per quam sicut dicitur, processus hujusmodi alias est tractatus, quantum ad nos attinet, committimus vices nostras, quatenus vocatis qui fuerint evocandi in dicto absolutionis negotio et ceteris omnibus quæ requiruntur, in hac parte vice nostra, quatenus nos contingit, quod canonicum fuerit statuatis. Et quid, etc. Datum apud Limming, vii. id. Julii, etc.

XV.

To POPE NICOLAS [III.].

Sanctissimo in Christo patri ac domino N[icolao], divina providentia sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ summo pontifici, suus pauperculus frater J[ohannes], Cantuariensis sacerdos, cum omni reverentia prona pedum oscula beatorum. Licet episcopis universis per orbem terrarum longe lateque diffusis, ad sanctam Romanam ecclesiam, utpote ad matrem in suis oppressi-
onibus fuerit concurrendum, ut ipsius ubere nutriantur, et ad præidentem in ea ut suæ defensionis clipeo contra universa sibi adversantia protegantur, mihi tamen inter ceteros tanto familiaris ad eandem et ad vos, pater sanctissime, qui eidem et universali ecclesiæ sanctæ Dei feliciter præsidetis, in meis oppressionibus censeo recurrendum, quanto creatura a suo naturaliter appetit perfici creatore, et in eo reponit congeriem fiduciæ atque refugii singularis. Confido nempe quod, sicuti deliberato consilio pastorem seu ministrum Cantuariensis ecclesiæ me creastis, ut in illa meo ministerio reformarem, quæ in eadem ecclesiasticam honestatem viliter macularunt, et ut honor personæ meæ accresceret quam speciali affectione censuistis hactenus diligendam, sic et obstacula undecunque parata parati sitis efficaciter amovere, quæ meæ diligentiae circa præfata adhibitæ seu imposterum adhibendæ impedimenta gravia valeant generare, seu quæ meam personam deturpant aut officium dehonestant. Sane

1279.

11 July.
Asks him
to lend him
5,000
marks
of the
money col-
lected for
the cru-
sade, to
pay his
loan from
the mer-
chants of
Lucca.

R. f. 11.
A. f. 31.

nuper ad me pervenit executionis cujusdam litera horribilis in aspectu et auditu terribilis, illud finaliter continens in effectum, quod nisi infra mensem a festo Beati Michaelis proximo continue numerandum, mercatoribus Luchanis, cum quibus in curia Romana contraxi, satisfaciam cum effectu de quatuor milibus marcarum sterlingorum, extunc sim excommunicationis sententia innodatus, et in ecclesia mea et aliis majoribus, pulsatis campanis, accensis candelis, excommunicatus denuncier, singulis diebus Dominicis et festivis. Quæ tamen solutio mihi erit impossibilis in adeo brevi tempore faciendâ, cum fructus anni præteriti per prædecessorem meum, reverendum in Christo patrem dominum Portuensem, domino regi Angliæ venditi fuerint et distracti, et pecunia ante ipsius recessum eidem integraliter numerata; fructus quoque in præsentis solo ipsius ecclesiæ cohærentes in manibus domini regis integre teneantur, necnon et redditus totus de termino proximo Paschali præterito, nec mihi in aliquo restitutus, nec quicquam post adventum meum percepi, excepto modico redditu in festo Beati Johannis. Nec unum granum mihi superest undecunque, unde me aut familiam meam aut equos eorundem usque in finem anni istius et sequentis valeam sustentare. Quæ siquidem executio occasione cujusdam literæ apostolicæ emanavit, quæ tamen de vestra conscientia non creditur emanasse, tum quia ad mei supplicationem et me significante dicitur impetrata. Quorum tamen neutrum continet veritatem, tum quia, cum ex forma contractus damna et interesse solvendo præfatis mercatoribus, quæ ipsos contingeret incursum occasione retardatæ solutionis suo tempore faciendæ, me et meam ecclesiam liberare sine præfinitione temporis licuisset, per præfatam literam sum aretatus ad solvendum præcise ipsam pecuniam infra mensem post terminum prænotatum, subjecta incontinenti seu fulminata excommunicationis sententia, si non solvam; cum tamen summi pontifices soleant potius faciendarum solutionum hujusmodi terminos ex

gratia protelare, ut et prælatorum et ecclesiarum indemnitati prospiciant, quam cum rigore nimio terminos coarctare, per quod et ecclesias et earundem prælatos offendant, nec soleant ad excommunicationis sententiam adeo repente procedere, cum ipsi suos doceant delegatos in prælatos, cum forte fuerint contumaces, alias poenas infligere, et a tam diro sententiarum jaculo abstinere, necnon et per suas constitutiones a sententiis interdicti et suspensionis eosdem nonnumquam excipiant propter periculum quod executioni pontificalis officii per huiusmodi sententias proveniret. Placeat igitur, pater sanctissime, vestræ piissimæ sanctitati, manum adjutricem porrigere et huiusmodi cruenta gravamina revocare, per quæ mihi commissum omnino impediatur officium, et mea supra omnes prædecessores meos quantum in hominum potest venire memoriam dehonestetur et vilificetur persona. Quod si vestræ deliberationi complaceat, quod stent in suo robore irrevocata gravamina, mihi pro finali refugio aliud non censeo faciendum nisi quod, derelicto officio mihi commisso, familiaque seu grege disperso, in exilium in terrâ longinqua secedam, in aliquo monasterio solitarius latitando, anathematisque sententiam humiliter sustinendo, donec particulatim, prout Deus dederit, præfatis mercatoribus de redditibus ecclesiæ, prout percipi poterunt seu levare, fuerit integraliter satisfactum, aut ab illis mutuas pecunias necesse erit recipere, et mutui occasione huiusmodi eisdem blandiri et eosdem in suis conversationibus turpibus sustinere, contra quos de vestro speciali mandato, fuerat acriter procedendum, cum alii hodiernis diebus non inveniantur in Anglia pecunia abundare, nec præ mutatione et decurtatione monetæ, quæ instat, a me inveniri valeat mutuum aliunde. Ad hæc, pater sanctissime, pro certissimo teneatis, quod mercatores præfati, dum cum eisdem super summa pecuniæ memoratæ contractum inirent et ante contractum, vel in ipso contractu vel immediate post contractum, mihi et meis firmiter promiserunt, quod si

ipsam prædictam pecuniam in termino constituto solvere non valerem, etiam usque ad Pascha sequens, vel unum annum integrum sive biennium pro mea voluntate æquanimiter sustinerent, dum tamen medii temporis solverem interesse, prout per testes idoneos poterit comprobari. Quod et ego paratus sum facere, ad arbitrium boni viri, pro eorundem libito voluntatis. Per quod evidenter apparet ipsam literam apostolicam et executionem ipsius literæ per eosdem surreptitie impetratam, et me per eorum astutiam in hac parte callide circumventum. Ad hanc autem perplexitatem facile extricandam, ut et meæ impossibilitati solutionis hujusmodi faciendæ, et mercatorum voluntati per omnia satisfiat, vos soli sufficitis, pater sancte, qui eam per hunc modum poteritis enodare, si vobis placuerit quod v. M^l. marcarum de pecunia collecta nomine decimæ in partibus Anglicanis mihi usque ad generale passagium mutuentur, vel usque ad terminum alium quem vestra discretio duxerit moderandum, infra quem Cantuariensis ecclesia a tanto æris alieni onere¹ paulisper valeat respirare. Placeat igitur pietati vestræ me miserum sine aliorum dispendio relevare, cui optabilius foret jura naturæ per mortem solvere quam tanto excommunicationis opprobrio et periculo subjacere. Nec unquam consecrationis gratiam suscepissem, si credidissem pro causa tam modica mihi maledictionis tam horrendam maculam irrogandam. Executoris autem impetum advertere poterit vestra clementia, si suum quod mitto inspicere dignabitur instrumentum. Custodiat vos, etc. Actum apud [Su]thm[alling], v. id. Julii.

XVI.

TO LATINUS, BISHOP OF OSTIA AND VELLETRI.

1279. Reverendo in Christo patri ac domino fratri Latino,
12 July. Dei gratia episcopo Hostiensi et Velletrensi, suus pau-

---

¹ tanto . . onere] tanta æris alienatione, in A.

perculus frater J[ohannes], etc. De benevolentia celsitudinis vestræ, quæ mihi in curia et alibi existenti multa immerito contulit beneficia, confisus, audeo vestræ clementiæ supplicare, quatenus magistro Anselmo latori præsentium, quem tanquam procuratorem meum pro quibusdam negotiis urgentibus misi ad curiam, velitis, cum ad excellentiam vestram recurrerit, audire favorabiliter, et propter Deum manum ei porrigere efficaciter adjutricem, et oculum consilii dirigentis. Statum autem modicitatis meæ vobis ex corde obnoxia novit ipse paternitati vestræ, si placeat, intimare, et utinam dignus essem vestri vestrorumque statum prosperum intelligere per nuncium venientem.¹ Custodiat Dominus incolumitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Actum apud Suth Malling, iv. id. Julii.

Asks his favour for the bearer his proc-tor.
R. f. 11 b.
A. f. 122 b.

Domino Jordano Sancti Eustachii diacono cardinali, domino Anchero tituli Sanctæ Praxedis presbytero cardinali, domino Jacobo de Columpna, Sanctæ Mariæ in Via Lata diacono cardinali, domino Gerardo Basilicæ xii. Apostolorum presbytero cardinali, domino Jacobo de Sabellis, Sanctæ Mariæ in Cosmedyn diacono cardinali, domino Godefrido Sancti Georgii ad Velum Aureum diacono cardinali, domino Guill[ermo] tituli S. Marci presbytero cardinali, scribitur in forma prædicta.

XVII.

TO THE BISHOP OF TUSCULUM.

Reverendo in Christo patri ac domino Ordonio Dei gratia episcopo Tusculano, frater Johannes, etc. Horrebam ad pastorem sarcinam manum mittere, præsentiens pericula regni et ecclesiæ Anglicanæ, et tamen divinæ innixus gratiæ ducatu vestro, pater elementissime, humeros supposui ad portandum firmiter,

1279.
12 July.
Complains that certain merchants have procured his excommunication if

¹ *venientem*] *vientem*, in R.

their loan
to him is
not repaid
at the
stipulated
time.

R. f. 11 b.

A. f. 1 b.

proponens gloriosi martyris Thomæ sequi vestigia, et ad liberationem ecclesiæ vires extendere quantum Dominus ministrabit, quæ hodie vilius dicitur conculcari quam calcata fuerat prædicto martyre patiente, qui et omni die martyrium patitur dum causæ sui martyrii quotidie renovantur. Cogitaveram, inquam, ex adverso ascendere, et ecce, Diabolo procurante, per seductionem quorundam lethaliter sum percussus. Et nisi vos juveritis, omnia quæ facere decreveram sunt confusa, immo propositum vestrum et sollicitudo anxia de providendo Cantuariensi ecclesiæ, nisi Deus per vos apponat remedium, totaliter expirarunt. Mercatores siquidem Lucani, qui mihi libenter accommodaverunt quatuor milia marcarum, in curia impetraverunt literas contra me executorias, adeo duras quod nunquam credo eas a conscientia apostolica emanasse. In quibus exequente fortiter magistro Nicholao de Terracen', domini papæ capellano, et sententiam excommunicationis nimis contemptibiliter et præjudicialiter fulminante, cogor prædictam pecuniam solvere infra mensem post festum Sancti Michaelis, quod imminet in Septembri. Fateor quidem hoc esse tempus statutum in contractu, sed nunquam a dictis mercatoribus mutuum recepissem, nisi mihi spem dedissent de induciis juxta libitum ultra per annum vel biennium prolongandis, ad quarum solutionem impotens sum omnino, quia de bonis archiepiscopalibus adhuc unum denarium non accepi, vivens de mutuo, et per annum sequentem victurus, nec mutuum invenire valeo in Anglia, nisi forte ab illis accipiam quos habeo de mandato apostolico, et ex officii pastoralis debito districtius coercere. Propter enim attonsam monetam Angliæ, et mutationem etiam alterius imminuentem, vix pecunia in Anglia invenitur, unde nisi per apostolicam clementiam vel relaxationem duræ sententiæ, vel mutuo pecuniæ de decima Angliæ ad tempus, ut ei supplico, mihi remedium impendatur, cogar certe exire de Anglia, regimen ecclesiæ deserere,

et excommunicationis obprobrium sustinere, cum tamen, Deo teste, optabilius esset mihi mori quam tantæ injuriæ subiacere. Væ enim mihi! qui ante susceptum pontificale officium, vivebam pacifice in gremio ecclesiæ, si modo in episcopali celsitudine sublevatus, lacrimabiliter sic allidar. Crudelitatem autem processus executoris contra meam innocentiam in hac parte, in scriptura prædicti executoris tyrannici cernere poteritis evidenter. Obsecro igitur, pater pie, manum velitis apponere adjutricem, ne in istud inducar obprobrium et gravamen, ne conculcato archiepiscopali gradu, quasi percusso capite oves miserabiliter dispergantur et luporum voracitas saginetur. Obsecro ut sacrosancta Romana ecclesia gladium non ingerat manibus temerariis, cum sacri canones multum deferendum esse censeant gradui pastoralis. Pro reverentia enim episcopis exhibenda, scriptum esse recolitis, "qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit."¹ Ad hæc, pater pie, pro certo noveritis quod si putassem benedictioni apostolicæ, maledictionem tam subitam, tam horribilem jungendam, omnes qui vivunt hodie me ad suscipiendum onus Cantuariensis ecclesiæ non traxissent. Heu! clamo cum propheta, "Seduxisti me, Domine, et seductus sum."² Annuat ergo paterna clementia precibus desolati. Custodiat Dominus sublimitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Actum apud Suthmalling, iiii. id. Julii.

Sub hac forma scribitur domino Albanensi, domino Matheo, et fratri Jeronimo, cardinalibus, paucis mutatis.

XVIII.

TO THE ABBOT OF BARDNEY.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, reli-

1279.
19 July.

¹ Luke x. 16.

² Jerem. xx. 7.

Orders
him to re-
ceive back
certain
monks
sent away
by Kil-
wardby.
R. f. 156.

gioso viro domino . . abbati de Bardeneia, salutem, gratiam et benedictionem. Intelleximus quod, cum venerabilis pater dominus R., prædecessor noster immediatus, dum in vestro monasterio visitationis officio fungeretur, fratrem Nicolaum de Hagwinchingham, fratrem Henricum Merle, fratrem Robertum de Waynflete, et fratrem Richardum de Hayntone, commonachos vestros monasterii ejusdem, ad loca alia transferri fecisset biennio et amplius jam elapso, postquam sub obedientia hujusmodi extra suum monasterium sunt morati, non est qui miseris sic afflictis et cum debita humilitate redire cupientibus misereatur, nec compatiatur ejectis. Sunt præterea alii ejusdem monasterii per vos præter pietatis officium et suorum, ut dicitur, exigentiam meritorum diro et nimis diuturno carceri mancipati. Cum igitur visitantis propositum non credamus in hoc resedissee, ut oneratis alienis domibus, in quibus professionem non emisierant, ipsi monachi a suo monasterio per tanta præcipue tempora arceantur, vos monemus et hortamur in Domino, vobisque præcipiendo mandamus, quatenus ad Ipsum, qui potius misericordiam quam severitatem diligit, pastoris oculum erigentes, præfatos monachos, si vel jam tempus indictæ eis absentiae sit elapsum, vel alias eorum contritio quod deest de tempore supplere possit, ad propria revocetis, et in suorum fratrum collegio absque extorsione pactionis, obligationis vel permissionis aut illiciti juramenti exactione, salva ordinis equanimi et tollerabili disciplina, faciatis in omnibus fraterna caritate tractari. Incarceratos autem in nimis diro vel diuturno, seu ultra quam eorum merita nobis constare poterit promereri, non permittatis intrusos diutius detineri. Alioquin instinctu conscientiae et zelo misericordiae compellemur super præmissis inquirere veritatem, et quod justum vel humanum fuerit statuere in eisdem, quamquam molestum et durum reputemus nostri prædecessoris processibus in aliquo contraire.

Quicquid autem in præmissis feceritis, nobis infra quindenam post receptionem præsentium, per latorem earundem, patentibus vestris literis continentibus harum seriem intimetis. Datum apud Suthmallinges, xiiii. kal. Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

XIX.

TO THE ARCHDEACON OF BEDFORD.

Frater J[ohannes], etc., archidiacono Bedeford', etc. Exposuit nobis dilectus filius Radulphus rector ecclesiæ de Wrastlingworth', Lincolniensis diocesis, quod cum ipse ecclesiam suam prædictam Waltero de Baudok', clerico, sine licentia et assensu . . episcopi loci diocesani, dimisisset ad firmam, idem episcopus hoc comperto vobis dederat in mandatis, ut ipsum Radulphum moneretis et compelleretis, si opus esset, ad residentiam in sua ecclesia faciendam, et præfatum firmarium, ut domos rectoriæ sub poena excommunicationis eidem rectori restitueret indilate; et quod idem firmarius monitionibus vestris parere contempsit, quamquam idem rector ad monitiones vestras paratus extitit residere, vos de mandato dicti . . episcopi in prædictum Walterum excommunicationis sententiam protulistis, a qua ad tuitionem sedis nostræ Cantuariensis, ut asserit, appellavit. Cum igitur, si consensus episcopi non intervenerit, manifestum sit huiusmodi contractum non valere, et neutrum alteri ex eo tanquam invalido aliquatenus obligari; timeri insuper possit de dilapidatione proventuum autumnii præcipue qui jam instat, præsertim cum sæpedictus Walterus nulla vel pauca ut dicitur habere immobilia. Nos huiusmodi periculis, salva partibus juris sui prosecutione libera, præcavere volentes, vobis districte præcipiendo mandamus quatenus, si ita sit, fructus et proventus dictæ ecclesiæ auctoritate nostra sequestrari, colligi, et sub salva

[1279.]
19 July.
Orders him
to sequestrate the
fruits of
Wrastlingworth
church.
R. f. 156.

custodia, tali videlicet de qua volueritis respondere, in domibus rectoriæ deponere faciatis, salva congrua portione capellani ministrantis in eadem, a quo etiam cautionem idoneam recipiatis de conservandis domibus et ornamentis et aliis pertinentibus ad ecclesiam, donec de causa inter partes liquide sit discussum in nostra curia antedicta, contradictores et rebelles per censuram ecclesiasticam canonice compescendo. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, nobis per literas vestras patentes, harum seriem continentes, cum per dictum Radulphum requisiti fueritis, intimetis. Datum Suthmalling', xiiii. kal. Augusti, etc.

XX.

TO RIC. GRAVESEND, BISHOP OF LINCOLN.

1279.
19 July.
Desires
him to pro-
ceed
against
persons
who have
produced
forged
apostolic
letters.
R. f. 156 b.

Venerabili in Christo fratri domino R[icardo], Dei gratia Lincolniensi episcopo, frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, et totius Angliæ primas, salutem et fraternam in Domino caritatem. Quoniam, sicut ex litera sigillo cujusdam judicis subdelegati signata, ac per dilectos filios Hugonem vicarium de Barkebey et Ricardum vicarium ecclesiæ Sancti Martini, Leycestriæ, nobis præsentata, apparuerit præfatos vicarios coram præfato subdelegato fatigatos minus juste; quod ex ipsarum literarum, ut dicebatur, apostolicarum contentis in literis subdelegati supradicti serie conjici potest manifeste, cum ipsa litera stilum curiæ non sapiat, necnon etiam contra jus commune inhibens, ne ad futuras lites vel contra omnes quorumcunque injuriatores, ac etiam sine temporis præfinitione per surreptionem prima facie liqueat impetratas; vestræ fraternitatis caritatem in Domino exhortamur, quatenus memoratis vicariis, subditis vestris, paterno compatientes affectu, præfatæ surreptionis astutiæ provide occurrentes, cum sitis eorum ordinarius immediatus,

contra ipsorum adversarios, quos credimus literarum apostolicarum abusores, ex officio vestro prudenter procedere non tardetis. Adeoque præfati subditi vestri contra tantam, ut dicitur, insolentiam per vestri adjutorii providentiam sibi gaudeant remedium invenisse. Tenorem autem prædictarum literarum et suorum nomina adversariorum prænominati vicarii vestræ sinceritati plenius reserabunt. Valeat vestra fraternitas per tempore diuturna. Datum apud Suhtmallingg, xiiii. kal. Augusti, anno Domini MCCLXX. nono, consecrationis nostræ anno primo.

XXI.

TO THE ARCHDEACON OF CANTERBURY, ETC.

Frater J[ohannes], etc., archidiacono Cantuariensi et officiali suo, et universis decanis, rectoribus, presbyteris parochialibus per Cantuariensem diocesem, etc. Ex parte dilectorum filiorum in Christo religiosorum virorum . . . prioris et conventus ecclesiæ nostræ Cantuariensis, nobis est intimatum quod quidam in malitia gloriantes, ad Deum debitam reverentiam non habentes, ausu temerario et mente prophana, libertates ipsorum et jura tam in hominibus quam rebus eorum invadere, violare ac perturbare multipliciter non formidant, in ipsorum præjudicium non modicum et gravamen. Unde cum constet malefactores hujusmodi in latam sententiam Oxoniensis concilii incidisse, ad reprimendam ipsorum maliciam, et ne impunita temeritas aliis præbeat audaciam delinquendi, vobis et cuilibet vestrum tenore præsentium firmiter injungendo mandamus, quatenus ad requisitionem ballivorum seu servientium dicti prioris et conventus, in quorum quiete quiescimus et turbatione turbamur, omnes præsumptores, invasores, violatores ac perturbatores jurium et libertatum ipsorum auctoritate prædicti concilii excommunicatos faciatis

1279.
20 July.
Orders
them to
excommu-
nicate per-
sons who
are injur-
ing Christ-
church.
R. f. 156 b.

publice et solemniter nunciari, et ab omnibus tanquam excommunicatos arctius evitari, cum de nominibus ipsorum vobis constituerit, donec per satisfactionem condignam meruerint absolutionis beneficium optinere. Datum apud Sumallingg, xiii. kal Augusti.

XXII.

TO THOS. DE RYNGEMERE, PRIOR OF CHRISTCHURCH.

1279. Frater J[ohannes], etc., fratri Thomæ de Ryngemere, priori ecclesiæ Christi Cantuariæ, quicquid decet vel expedit ad salutem. Status vestri perplexitatem sæpius ex intimo cordis revolventes archano, vestræque medullitus compatientes angustiae, sæpius apud nos cogitavimus et sedulo cogitamus et volumus, quibus remediis status vestri desolationem valeamus imposterum relevare; et inter cetera unum vobis interfuit singulare, quod exquisivimus summo studio nimioque conatu; et tandem invenimus, dum tamen vobis expediens videatur. Cum magistro nempe Ardicione, collega fratris J[ohannis] Dei gratia Dublinensis electi, ad collectam decimæ deputato, habuimus ponderatum colloquium ex conducto super materia prælibata, quem finaliter ad illud induximus præpositis persuasionibus quascunque potuimus, quod si vos quantumcunque occulte, hoc est tantum in fratris J. prædicti et sua et nostra et unius solius clerici nostri præsencia, humiliter requiratis vobis beneficium absolutionis impendi, pro eo quod in aliquibus terminis vel aliquo terminorum defecistis, propter quod timetis excommunicationis sententiam incurrisse, favorabiliter et devote vobis in nostra præsencia absque ulteriori dilatione beneficium memoratæ absolutionis impendere, nobisque ipsam poenitentiae vobis injungendæ occasione hujusmodi officium et potestatem committeret. In qua forma duo vobis poteritis accommoda specialiter denotare, scilicet confessionem occultam et poenitentiam

Offers him privately absolution for failure in paying the tenth, and dissuades him from applying to Rome.
R. f. 157.

ad modum mitigatam, ut eam non oporteat vos timere, cum ad manus nostras ipsius injunctio fuerit perventura. Et [h]anc formam ut velitis amplecti, vobis consulimus bona fide et hortamur in Domino ex sincerissimæ studio car[itati]s, utpote qui hanc solam viam vobis utiliore vel ad minus cedentem in commodum, inter alias omnes conspiciamus et pro certo putamus. Si vos autem ab ista via motum sequentes proprii capitis recedentes, viam aliam, de qua nobis per vestras literas facta est mentio, forsitan eligatis, licet vobis in illa et non alia, quæcunque a vobis electa fuerit in futurum, sive scribendo sive interpellando, sive modis aliis quibuscunque, parati sumus assistere, utpote quos cor unum nobiscum et unam animam reputamus; vobis tamen exnunc prædicimus et quantum possumus fideliter præmunimus, quod nec illa nec alia compendiosa vobis erit vel utilis sicut ista. In curia etenim Romana, teste Altissimo, laboravimus super isto articulo, prout nos a vobis fuisse meminimus litteratorie requisitos, quandoque soli, quandoque cum magistroque Benedicto pariter, quandoque etiam Benedictus solus penitus absque nobis, quandoque etiam magister W[illelmus] de la Cornere solus cum magna instantia, nec inter nos omnes vel a quoquam nostrum fuerat obtentum aliquid in hac parte, quod vestro videretur proposito convenire; quanto magis credimus, immo scimus, absentibus tot patronis nil vestræ utilitatis posse in Romana curia impetrari, vel si forsitan aliquid impetrabile confidatur, credite nobis quod tanta erit dilatio, tanta mora, tanta discissio, quod nunquam ex illa parte nisi languor veniet, vel finalis desperatio successura. Quid autem super præmissis vobis placuerit, nobis cum facti continentia rescribatis, ut exinde sciamus qualiter vel ad quid procedere debeamus. Valete.

XXIII.

TO THE CHANCELLOR AND UNIVERSITY OF OXFORD.

1279.
31 July.
Protection
and con-
firmation
of their
privileges.¹

Frater Johannes miseratione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, dilectis sibi in Christo cancellario ac universitati magistrorum et scholarium Oxon', Lincolniensis diocesis, salutem, gratiam et benedictionem. Quærentes in agro scholasticæ disciplinæ scientiæ margaritam non immerito, quo possumus, favore prosequimur, eaque libenter eis concedimus, per quæ materia submota gravaminis ipsorum status tranquillitas prosperetur. Hinc est quod vestris devotis precibus inclinati, personas vestras cum omnibus bonis ad vos communiter pertinentibus, quæ in præsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis, præstante Domino, poteritis adipisci, sub nostra protectione suscipimus. Specialiter autem libertates et immunitates ab episcopis, regibus, magnatibus, et aliis Christi fidelibus vobis rite concessas, sicut ea omnia juste et rationabiliter obtinetis, vobis et per vos vestris successoribus, de fratrum nostrorum unanimi et expresso consensu, auctoritate præsentium confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communi-
mus. Ad hæc quia intelleximus, quod nonnulli propriæ salutis immemores, cum propter delicta in universitate Oxon' perpetrata, suspensionis vel excommunicationis sententiis per cancellarium universitatis ipsius, vel iudices inferiores deputatos ab eo, vel per ipsum cancellarium una cum tota universitate, quandoque solum regentium et non regentium, fuerint innodati, a vobis et a vestra jurisdictione recedunt, claves ecclesiæ temere contemnendo; ut dictæ sententiæ robur obtineant firmitatis, quotiens nos vel fratres nostri super

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 39, from the Register of the bishop of Worcester.

hoc a vobis legitime fuerimus requisiti, quod per nos, vel fratres nostros, vel eorum officiales in nostra provincia executioni demandentur, de expresso et unanimi consensu fratrum nostrorum vobis tenore præsentium indulgemus. Volentes insuper tranquillitati vestræ uberius providere, ut vestra communitas in futurum in statu prospero et tranquillo valeat gubernari, vobis concedimus, et de expresso et unanimi consensu fratrum nostrorum ordinamus et statuimus; ut si qui clerici in nostra provincia beneficiati die aut nocte inventi fuerint in pacis perturbationem arma deferentes, vel tranquillitatem ipsius universitatis per modum alium perturbantes, et super hoc convicti fuerint legitime aut rite, seu per eorum fugam præsumptive confessi, quod eorum beneficia in manibus prælatorum suorum, ad denunciationem cancellarii faciendam ipsis episcopis, sub ipsius universitatis sigillo communi per triennium sequestrentur, et de fructibus beneficiorum hujusmodi percipiendis interim vel perceptis, læsa vel læsis per convictos, vel confessos, aut fugitivos hujusmodi, legitime satisfiat. Quod si beneficium ecclesiasticum non habuerint, per quinquennium ad receptionem beneficiorum ecclesiasticorum inhabiles habeantur, nisi læsis ab eisdem interim satisfecerint competenter, et gratiam universitatis meruerint obtinere; fama eorum nihilominus post satisfactionem¹ integra conservata. In quorum omnium testimonium sigillum nostrum una cum sigillis fratrum nostrorum præsentium huic scripto est appensum. Datum in concilio nostro apud Redyng, 2 kal. Aug., anno gratiæ MCCLXXIX.

---

¹ *satisfactionem*] satisfactionum, W.

XXIV.

TO THE BISHOP ELECT OF DUBLIN.

[1279. Aug.] Venerabili in Christo patri ac domino fratri J[ohanni], Dei gratia electo Dublinensi, frater J[ohannes], etc., salutem. Considerantes sicut nobis alias vestra significavit dilectio, quod ex diutina vacatione beneficiorum vacantium, quorum collatio ad nos est ex eo devoluta, quod venerabilis frater . . episcopus Cicestrensis, pro sua decima non soluta, a tempore in sententiam incidens excommunicationis, una cum quibusdam aliis clericis civitatis et diocesis Cycestrensis, possit ecclesie nostrae Cantuariensi et ipsis etiam beneficiis sic vacantibus præjudicium ac etiam periculum imminere, quia diversa beneficia dicitur contulisse sic ligatus; vestram rogamus dilectionem, quatenus una nobiscum prædicto periculo occurrentes, nobis rescribere velitis per litteras vestras patentes, a quo tempore primo præfatus episcopus ex præmissa causa in sententiam excommunicationis inciderit antedictam, et quæ sunt nomina clericorum beneficiatorum de sua familia, qui in hujusmodi sententiam similiter inciderunt. Valete.

Asks particulars about the date of the excommunication of the bishop of Chester for not paying the tenth.

R. f. 157.

XXV.

TO CARDINAL MATTHÆUS RUBEUS URSINUS.

[1279.] 4 Aug. Reverendissimo patri in Christo ac domino M[atthæo], Sanctæ Mariæ in Porticu diacono cardinali, frater J[ohannes], etc. Quamquam utramque partem litigantium in sacrosancta Romana curia super jurisdictione, archiepiscopali sede vacante, in Cantuariensi diocese exercenda, æquali statera dilectionis amplectar in visceribus caritatis, quia tamen specialiter agitur de utilitate ecclesiæ, in cujus quiete et pace quiesco, et turbatione nec immerito affligor, vestram sanctam pa-

On behalf of the convent of Canterbury in their suit concerning jurisdiction during the vacancy of the see.
R. f. 11 b.
A. f. 2.

ternitatem rogo humiliter quantum possum, quatenus ad maturationem debitam dictæ ecclesiæ et expeditionem felicem, manum clementiæ adjutricem et oculum apponere dignemini consilii dirigentis, dilectos mihi priorem et conventum Cantuarienses in hiis quæ sunt veritatis et justitiæ promoventes. Valeat excellentia, etc. Datum ii. non. Augusti.

Sub hac forma scribitur domino Tusculano, domino Jacobo de Sabello, domino Jordano, domino Portuensi, domino Jacobo de Columpna, et fratri Jeronimo, tituli Sanctæ Ruffinæ presbytero cardinali.

XXVI.

INDULGENCE.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis, frater Johannes, etc., salutem illam quam sanguis exhibuit Salvatoris. Verecundæ confessionis veritas, ac contritionis sinceritas lacrimosa tantæ sunt in divino judicio potestatis, ut inferni dirumpant fœdera, prædentur adversarios, cives cœlestes lætificent, Christo capiti socient, et offensam placent Altissimi Domini majestatem. Et ideo libenter illis damus operam, per quæ homines circa salutaria socordes, in perniciosa proclives, ad prædicta salutis antidota¹ deducuntur. Illam autem duntaxat contritionem credimus esse veram, quæ mala commissa detestando persequitur satisfaciendo pro perpetratis sceleribus indefesse. Sed quia in hujusmodi solutione debiti, pigrescit plurimum humana fragilitas, medelas subterfugiens onerosas, indulgentiarum exhibuit remedium illius pietas, qui, ut sacra aiunt eloquia, thesaurus est hominibus infinitus, ex cujus inexhaustæ bonitatis affluentia, qui piacula nostra in cruce portavit, non-

1279.
5 Aug.
Indulgence
for those
who pray
for the
soul of
Beatrice,
daughter
of Henry
III.
R. f. 107 b.
A. f. 20 b

¹ *antidota*] *antitoda* in MSS.

numquam committatur poenitentia, et pro piis causis etiam pars aliqua adjunctæ poenitentiae relaxatur. Nos igitur, attendentes Christianissimæ illustrium ac illustrissimæ Christianarum merita, dominæ scilicet Beatricis filiæ recolendæ memoriæ domini, scilicet, Henrici Dei gratia quondam regis Angliæ, ejus dominæ irreprehensibilis honestas magnam mundi latitudinem decoravit, ut suffragemur illi si forte egeat, ac orantes ad proprium commodum excitemus, universis subditis nostris et aliis, quorum id prælati ratificandum duxerint, contritis veraciter et confessis, qui pro ipsius anima orationem Dominicam cum salutatione gloriosæ Virginis devote dixerint, vel alio modo instanter oraverint, seu in ecclesia Fratrum Minorum London', ubi corpus ipsius est traditum sepulturæ, seu ad crucem Radingiæ quæ pro ejus memoria erecta dinoscitur, de Omnipotentis Dei confisi gratia, et sanctorum suorum meritis innitentes, quadraginta dies de adjuncta sibi poenitentia relaxamus. Ratificantes nihilominus alias indulgentias quæ per suffraganeos nostros seu quoscunque episcopos catholicos, pro eadem causa eisdem locis discretionem prævia sunt collatæ, quas indulgentias hiis credimus valituras, qui ex ipsarum occasione, nec sumunt tepide poenitendi audaciam, nec minus claves ecclesiæ reverentur. In ejus rei testimonium præsentem paginam duximus sigilli nostri munimine roborandam. Datum apud Mortelak', nonis Augusti, anno Domini mclxxix., consecrationis nostræ primo.

1279.

9 Aug.

The merchants
of Lucca
continue to
persecute
him.

R. f. 12 b.
A. f. 123 b.

XXVII.

TO ANSELM.

Magistro Anselmo, salutem. Noveritis quod mercatores Luchani adhuc in sua pertinacia contra me, quantum in verbis apparet, pertinaciter perseverant, quamvis contrarium mihi post recessum vestrum Labre scrip-

serit, cujus benignitatem socii sui in Anglia vilipendunt. Unde pro hujus periculi remedio totis viribus laboretis. Latorem autem præsentium mitto ad curiam cum processu meo habito Radingiæ, quem vobis destino summo pontifici ostendendum, et aliis quibus scribo. Cujus ratificationem expecto, si ei videbitur, correctionem etiam libenter si defecero subiturus; petens insuper dirigi quid facere debeam circa episcopos ægrotantes. De quibus et aliis responsionem domini papæ habere curetis sollicite, remissuri latorem præsentium, mox ut venerit, cum rumoribus quos habere poteris literis præsentatis. Et vos etiam post recessum suum a curia, nolo ultra mensem ibidem notabili temporis spatio remanere. Si enim dominus papa majoribus distractus istis vacare non valet, faciam quod potero ordinaria potestate. Valete. Actum apud Mortelac, in vigilia beati Laurentii.

XXVIII.

TO WILLIAM DE BRAOSE, BISHOP OF LLANDAFF.

Frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis ac totius Angliæ primas, venerabili in Christo fratri domino W[illelmo] Dei gratia Landavensi episcopo, salutem, gratiam et benedictionem. Cum per clamorem validum et famam publicani ad aures nostras pervenerit, non quidem a malivolis et maledictis, sed a providis et discretis, nonnullos clericos et laicos, typo malitiæ non zelo justitiæ, spiritu diabolico stimulatos, læsæ majestatis, rapinæ et homicidii crimina et multa alia gravia et enormia venerabili patri fratri nostro domino Waltero Exoniensi episcopo, apud Bancevaton in Cornubia falso et maliciose publice imposuisse seu imponi procurasse, in ejusdem patris præjudicium et gravamen non modicum, totius cleri et universalis ecclesiæ subversionem et scandalum manifestum, cum concussis columpnis

Desires him to excommunicate the false accusers of Walter bishop of Exeter.

R. f. 157 b.
A. f. 141.

corruat ædificium, non est dubium ipsos in majoris excommunicationis sententiam in concilio Oxoniensi latam dampnabiliter [incidisse]. Unde cum tantum facinus, quod in prædicti patris persona nequiter commissum, in curæ nobis traditæ auspiciis fama referente comperimus, impunitum relinquere non possimus, quin saltem officii nostri debitum contra præsumptores hujusmodi juxta juris tramites exequamur viriliter ut tenemur, vobis mandamus sub poena canonica firmiter injungentes, quatenus omnes illos, tam clericos quam laicos, cujuscunque sint officii, dignitatis vel ordinis existant, qui dicto domino episcopo venerabili fratri nostro crimina hujusmodi falso et maliciose imposuerunt seu imponi procurarunt, in dictam excommunicationis sententiam incidisse, et excommunicatos per totas civitatem et diocesem Exon' et alibi ubi expedire videritis, diebus Dominicis et festivis, candelis accensis, campanis pulsatis, in genere publice nuncietis seu nunciari faciatis, inquirentes nihilominus per vos vel per alium seu alios de nominibus eorundem; et quos in hac parte reos esse inveneritis vel certa ratione suspectos, contra omnes et singulos nominatim juxta personarum demerita nulli parcendo, per censuram ecclesiasticam ratione prævia¹ vice et auctoritate nostra procedere nullatenus omitatis. Datum apud Rading'.

XXIX.

TO N[ICOLAS OF ELY] BISHOP OF WINCHESTER.

1279.
Requests
his pre-
sence at
the con-
secration
of the

Venerabili in Christo fratri domino N[icolao], Dei gratia Wyntoniensi episcopo, frater J[ohannes] Ejusdem permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et fraternæ caritatis augmentum. Multum dolemus, teste consci-

¹ A whole line has been omitted here in A.

entia, quando vobis onerosa aliqua nunciare compelli-
mur qui vos cupimus in Domino consolari. Sed in hoc
confidimus, quod caritatis stimulis agitati, scitis in hoc
legis impletionem consistere, si fraterna onera suppor-
tentur. Noveritis igitur, quod die Dominica festo Beati
Laurentii proxima præcedente ad vespervas, venit ad
nos venerabilis frater, J. Dei gratia electus Dublinensis
literam nobis ostendens apostolicam, qua sibi conceditur
quod a nobis et a quibuscumque episcopis Catholicis
possit recipere munus consecrationis. Quamvis ergo vos
nuper venientes Radyngiam fatigaverimus, et insuper
vos de honorando festo inthronizationis nostræ præ-
sentia vestra ibidem rogaverimus consensum, ut vide-
batur vestri gratia curialiter adhibentes, quod et a vobis
omnino fieri expectamus. Quia tamen prædictus frater
J[ohannes] præsentia[m] vestra[m]¹ desiderat, qui pro
utilitate communi in hiis diu partibus fideliter labora-
vit, quia etiam nos corpore debiles sumus [magnæ]¹
infirmittatis pericula formidantes; rogamus vos affectu
quo possumus ampliori quatenus, si aliquo modo
h[one]ste¹ fieri possit, Dominica proxima sequente
festum Sancti Bartholomæi, scilicet, vii. kal. Septem-
bris, apud Waltham, juxta London' suæ consecrationis
dignemini solemnibus interesse. Breve quidem tempus
est fatemur plane, sed necessitas inopinata et stimulatio
cardinalium cogit dilationem præscindere et temporis
spatium brevare. Valete in Christo. Datum. Sub
eadem forma aliis.

bishop
elect of
Dublin.
R. f. 157 b.
A. f. 89 b.

XXX.

TO THE BISHOP OF WINCHESTER.

Venerabili in Christo fratri, domino Wyntoniensi,
etc., salutem. Quia viii. idus Octobris in ecclesia
Christi Cantuariensi inthronizationem nobis faciendam
sumus favente Altissimo recepturi, vestram caritatem ex

Invites
him to his
inthoni-
zation, and
asks him
to send

¹ Mutilated in R.

venison
and game.
R. f. 157 b.
A. f. 26.

corde requirimus et rogamus, quatenus dictam solemnitatem velitis per vestram corporealem præsentiam decorare, ut qui teste conscientia honorem illum inviti suscipimus, per sinceritatis vestræ assistentiam consolemur. Et quia prædicto termino quibusdam quæ venalia non existunt in partibus Angliæ, venationibus scilicet et aucupationibus, specialiter indigemus, super hiis petimus per vestri adjutorium, prout placuerit et facultas affuerit, nostræ indigentiae subveniri.

Sub eadem forma scribitur domino W. Exoniensi episcopo, et domino G. Wygorniensi, et domino R. Bathoniensi, et domino W. Norwycensi, et domino Thomæ Herefordensi, domino E. Cycestrensi, domino J. Roffensi, domino W. Landavensi, domino abbati Westmonasteriensi, domino abbati de Waltham, domino abbati de Sancto Albano, domino abbati de Burgo S. Petri, domino abbati de Rameseye, domino abbati de Croyland, domino abbati de Thorneya, domino abbati de Glaston', domino abbati de Malmesbyr', domino abbati de Abingdon', domino abbati S. Augustini, domino abbati de Faversham, domino abbati de Rading', domino priori de Norwico, domino priori de Merton', domino priori Eliensi, domino priori Spalding'.

Item, de eadem materia missæ sunt literæ de credencia per J. de Somersete, domino regi, dominæ reginæ uxori, domino comiti Gloverniæ, dominæ comitissæ matri ejus, domino comiti Cornubiæ, domino comiti Warren'; per J. de Wyntershulle, dominæ reginæ matri regis, domino W. de Breouse, domino Reginaldo filio Petri.

XXXI.

TO THE EARL OF SURREY.

Asks him
to attend
to his
tenants'

Nobili viro et amico in Christo carissimo, domino J. Warenn', comiti Surreyæ, frater J., etc., Omnipotentis gratiam et benedictionem. Dilectionem vestram

quantum possumus rogamus et in Domino exhortamur, quatenus clamorem qui contra vos est habitus a subditis vestris super intolerabili excessu ferarum vestrarum seu bestiarum sedare¹ velitis, ad augmentum honoris et famæ vestræ cum eisdem subditis, ad salutem animæ vestræ misericorditer et humiliter componendo, advertentes quod per hujusmodi quasi vobis inutilia non decet vestros subjectos affligere; ad quorum protectionem et regimen tenemini, cum opus fuerit manus extendere ex administratione quam vobis Altissimus duxit temporaliter dum sibi placuerit committendam.

complaint about the excessive quantity of game on his land.
R. f. 157 b.
A. f. 89. b.

XXXII.

TO THE BISHOP OF WINCHESTER.

Venerabili fratri, etc., episcopo Wyntoniensi, salutem et fraternæ caritatis in Domino semper augmentum. Intelleximus hiis diebus quod W. de . . .² extra Gildeford a latronibus vulneratus, in quo erant signa poenitentiae manifesta, cum sacerdotem cui confiteretur, petierit, et sicut potuit in tali articulo, contulerit testamentum. Tandem morte præoccupatus improvisa in strata publica obtinet sepulturam. Quapropter fraternitatem vestram exhortamur, rogamus, et mandamus quatenus super hoc inquirentes, si per probationem plenam vel semiplenam inveneritis præmissa veritate fulciri, supradictum W. ad ecclesiasticam sepulturam admittere non tardetis.

Concerning the admittance to ecclesiastical sepulture of a man who was killed by robbers and buried in the road.
R. f. 158.
A. f. 26 b.

¹ *sedare*] *cedare*, A.| ² *Sic* in R.; "B." in A.

XXXIII.

TO HICKLING PRIORY.

1279.

9 Aug.

In re-
ference to
the com-
plaint of
Alex. of
Yarmouth,
whom they
refuse to
admit to
their
house.

R. f. 158.

Frater [Johannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, religiosus viris priori et conventui de Hykelingg', Norwycensis diocesis, salutem, gratiam et benedictionem. Exposuit nobis Alexander de Gernemuta, clericus, exhibitor præsentium, quod quamquam ipsius obligationem super ingrediendo monasterium vestrum et fraternitatem admiseritis, ipsi postmodum ad studendum et proficiendum in studio semel et iterum triennalem terminum præfigentes, ipsum tamen paratum satisfacere suæ obligationi hactenus admittere indebite recusastis. Quapropter vestram exhortamur in Domino caritatem, ac etiam monemus et mandamus, quatenus aut eundem Alexandrum admittere aut a vestra obligatione dimittere et absolvere sine moræ dispendio studeatis; eidem, si eum absolveritis, si tamen eundem secundum formam suæ obligationis possitis absolvere, vestras patentes literas super absolutione hujusmodi concedentes. Datum apud Mortelake, v. idus Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

XXXIV.

TO THE ABBESS OF WHERWELL.

Desires

her to re-
ceive an
innate
nomi-
nated by
him as is
usual by a
new arch-
bishop.

R. f. 158.

A. f. 141 b.

Frater J[ohannes] permissione, etc., religiosæ dominæ abbatissæ de Werewelle, salutem, gratiam et benedictionem. Ad auctoritatem Cantuariensis ecclesiæ novimus pertinere, quod quilibet archiepiscopus qui pro tempore fuerit honoris sui titulum mox adeptus, congregationi cuilibet Cantuariensis provinciæ non exemptæ, sanctimonialium seu aliarum mulierum quarumcunque sub religionis habitu Domino servientium, unam

potest honestam personam pro suæ voluntatis arbitrio sociare, quod recipientibus minus esse credimus oneri quam honori, cum pro hujusmodi receptione merito possint et debeant confidere de Cantuariensis ecclesiæ patrocínio speciali. Hinc est quod devotionem vestram attente requirimus et hortamur auctoritate qua fungimur, quatenus ad beneplacitum nostrum vestrum collegium pro viribus inducentes . . bonæ indolis ut credimus juvenculam, vobiscum in religionis proposito et habitu perpetuo moraturam suscipiatis, favorabiliter susceptam tractetis humane, instruente eam sedule propter Deum in hiis quæ ad sanctæ societatis vestræ pertinent disciplinam. Tantum super hoc facientes ut et obedientiæ meritum et exhibendæ misericordiæ exercitium, vobis gratiam et gloriam augeant et in nobis debeatis merito imposterum speciale refugium in hiis quæ ad nostrum pertinet officium invenire. Quid autem circa hoc facere decreveritis, nobis per latorem præsentium sine dilationis tædio rescribatis.

XXXV.

TO CERTAIN MONKS OF BARDNEY.

Frater J[ohannes] permissione, etc., dilectis filiis fratribus Nicholao de Hagwurthingham, Roberto de Waynflete, et Ricardo de Heyntone, monachis de Bardeneia, salutem, gratiam et benedictionem. Scripsimus nuper pro vobis abbati de Bardeneia, quod vos et alios confratres vestros, quos venerabilis pater R. prædecessor noster extra monasterium vestrum ad loca alia transferri fecerat, juxta nostrarum continentiam literarum revocaret ad propria, et fraterna caritate inter confratres vestros tractari faceret juxta tolerabilem et honestam vestri ordinis disciplinam. Ipse autem paratus est, sicut nobis per suas patentes literas rescripsit, mandato nostro cum omni humilitate parere, et vos mansuete et be-

1279.
12 Aug.
Desires
them,
having
been ex-
pelled by
Kilward-
by, to re-
turn to
their
monastery.
R. f. 158.

nigne absque cuilibet pactionis, obligationis vel illiciti juramenti extorsione, seu difficultate alia admittere, et facere a confratribus vestris ut decet honorifice pertractari. Vos igitur monemus et hortamur in Domino quatenus præmissis veritate subnixis, cum per abbatem requisiti fueritis, absque morosæ tarditatis dispendio, ad vestrum monasterium redeatis, divinis obsequiis juxta emissam professionem, cum ceteris vestris confratribus, vacaturi, abbati et hiis quæ sunt Dei et justitiæ obedientiam impensuri, taliter vos in caritatis, devotionis et humilitatis operibus habituri, ut præmium vobis ex alto proveniat, vestraque conversatio uberioribus se offerat laudibus attollendam. Datum, etc., ii. idus Augusti.

XXXVI.

TO THE MAYOR OF SANDWICH.

[1279.
12 Aug.]
Complains
of the ill-
treatment
of clerks.
R. f. 158.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis majori et communi de Sanwyco, salutem, etc. Suggestum est nobis hiis diebus, quod quidam de communitate vestra, tanquam filii ingrati Domini et Matris suæ ecclesiæ Christi Cantuariæ, ballivis ac servientibus ipsius obedire non tenentur, et sicuti fecerint patres ac prædecessores eorum contumaciter reluctantur, nec etiam verentur, ut asseritur, in personas privilegiatas et caractere et privilegio clericali insignitas, etiam pro minimo, manus mittere temere violentas. Cum igitur vos deceat, sacrosanctam ecclesiam matrem vestram, ad cujus gremium ingredienti in mundum et egredientes confugitis, etiam post mortem sub eadem remedia recepturi, cum omni humilitate revereri pariter et tueri, vestram in Domino dilectionem exhortamur, monemus et rogamus, vobis in virtute Spiritus Sancti firmiter injungentes, quatenus excessus quosdam contra Deum et justitiam, et antiquas ipsius Cantuariensis ecclesiæ

consuetudines, prout nostis, vobiscum et in villa vestra esse non possunt nisi manifesti et notorii, et in balliva eorum et in clerica viliter et atrociter attractatis, sic studeatis corrigere, vel etiam inter partes componere, quod vestram humilitatem ac etiam prudentiam debeamus non immerito commendare, ipsique non cogantur nobis suas querelas amplius iterare. Valete. Datum ut supra.

XXXVII.

TO RICHARD [DE CAREW] BISHOP OF ST. DAVID'S.

Venerabili in Christo fratri domino R[icardo], Dei gratia Menevensi episcopo, frater Johannes, etc. Fraternitatis vestræ diligentiam circa curam vobis commissam in Domino commendantes, super eo quod Walterum rectorem ecclesiæ de Penkethin, latorem præsentium, propter sui sceleris immanitatem ad nos transmittere voluistis, ac considerantes canonum diversitatem circa hujusmodi criminosos statuentium diversas pœnas, cum a nobis constare non possit de peccantis contritione nec peccati circumstantiis, timet exponere aut forsitan erubescit. Idcirco eundem Walterum vestræ fraternitati duximus remittendum, rogantes et mandantes ut peccatum ac peccati sui circumstantias una cum peccantis contritione propensius ponderantes, circa eum canonum rigorem, pro modo suæ humilitatis et contritionis, sic circa eum statuere studeatis, quod ceteri omnes qui peccati sui scandalo sunt infecti, asperitate injungendæ sibi pœnitentiæ terreantur. Scitis quidem quod hujusmodi flagitiosi Deo et mundo abominabiles sunt, et per canones deponendi, onerandi peregrinationibus, et tandem in monasterio detrudendi, quam pœnam si non patiaturs ejus conditio, de alia simili taliter cogitetis, ne facilitas veniæ incentivum tribuat aliis delinquendi. Quod si

Advice
about the
punish-
ment of
W., rector
of Pen-
kethlin.
R. f. 158 b.
A. f. 90.

ipsum vehementer ac bene contritum videritis, poteritis ejus pœnitentiam, salvo semper scandali remedio, temperare. Scriptum, etc.

XXXVIII.

TO RALPH DE FREMYGHAM.

1279.
13 Aug.
Requests
him to
send back
T. Male-
poudre, of
the order
of S.
Thomas
of Acon,
to the
master.
R. f. 158 b.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilecto filio magistro Radulfo de Fremygham, salutem, gratiam et benedictionem. Cum non deceat aliquorum fratres, conversos aut familiares contra eorundem voluntatem retinere, vestram rogamus dilectionem ac eidem mandamus, quatenus fratrem Robertum dictum Malepoudre, de ordine militiæ S. Thomæ de Acon, magistro ejusdem domus sine moræ dispendio restituere studeatis, cum quo, sicut creditur, magis proficere poterit, quam si vobiscum vel alias contra suorum superiorum licentiam evagetur. Valeatis semper in Christo. Datum apud Mortelak', idus Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

XXXIX.

TO [WALTER BRONESCOMBE,] BISHOP OF EXETER.

1279.
16 Aug.
Asks him
to relax
the sus-
pension of
the abbey
founded
by the
countess
of Devon.
R. f. 158 b.

Venerabili in Christo fratri, etc., domino episcopo Exoniensi, frater J[ohannes], etc. Compatientes sollicitudini ac pio desiderio nobilis mulieris dominæ A. comitissæ Devon', in eo maxime quod ipsa domum Sancti Benedicti, in qua suæ substantiæ partem maximam in remedium animæ suæ et antecessorum et successorum suorum jam dicitur convertisse, et etiam abbatem et monachos ordinis Cisterciensis ibidem adduxisse, qui in oratorio in illo loco constituto, sub vestra, ut dicitur, conniventia divina aliquamdiu Do-

mino celebrarunt, vestram fraternitatem ex corde requirimus et rogamus, quatenus attendentes pia vota dominæ supradictæ, amore Dei et nostræ intercessionis obtentu, suspensionem quam, ne præfati abbas et monachi ibidem divina celebrarent, protulistis, relaxare velitis, quousque vobis in congregatione proxima London', colloquium habeamus, et etiam cum capitulo vestro deliberaveritis circa principale negotium, videlicet circa admittendos monachos in præfato loco vel non admittendos, sicut nobis Radinggiæ promisistis, nos in dicta congregatione curetis sine ulteriore dilatione reddere certiores. Hujusmodi nostram supplicationem adeo, si placet, favorabiliter prosequentes, ut præmissa nobilis ex nostris precibus consolationem aliquam gaudeat recepisse, ac nos vestræ sinceritati in majori vel simili merito teneamur. Datum apud Mortelak', xvii. kal. Septembris.

XL.

TO THE BISHOP ELECT OF DUBLIN AND M. ARDICIO.

Domino electo Dublinensi, et magistro Ardicioni, frater J., etc. Dilationis instrumenti petiti causam me ex parte fateor extitisse, pro eo quod quidam adversarius eorum ipsius instrumenti copiam in ipsorum præjudicium acquirere nitebatur, quod ego horrui, existimans bona fide quod ipsius processus non solido nitatur penitus fundamento. Veruntamen quamecito didici a vobis fuisse instrumenti copiam requisitam, dixi Johanni Bonon' ut hoc ipse vestris manibus exhiberet, quod quia distulit, ecce ego mitto eum vestris beneplacitis servitutum, supplicans quantum possum quatenus instrumentum factæ confessionis in eorum præjudicium nulli mortalium publicetur. Scio enim quod si per ipsum aliquid eis sinistrum evenerit, mihi hoc funditus imputabunt, quia ob reverentiam personæ meæ quamvis

1279.
16 Aug.
Sends the
copy of
the con-
fession
of some
monks.
R. f. 159.
A. f. 70 b.

immeritæ ad confessionem illam se, quam non fecissent aliter, inclinarunt. Parcatis autem mihi quia, licet defectus immineant monachorum, monachum tamen ipsum nequeo non amare. Datum ut supra proximo. [Mortlake, 17 kal. Sept. 1279.]

XLI.

TO ROBERT KILWARDBY, LATE ARCHBISHOP.

1279.
17 Aug.
Concern-
ing the
crimes of
a certain
bishop.¹
R. f. 12.
A. f. 2.

Reverendo in Christo patri ac domino Roberto, Dei gratia episcopo Portuensi, frater Johannes, etc. Ecclesiarum multiplicationem avidam et effrænem, qualiter Domino juvante de consensu coepiscoporum nostrorum prociderim, ostendit cedula processum continens, signo meo signata, quam lator præsentium vestræ poterit ostendere sanctitati. Processum autem habitum circa notum vobis episcopum vestro secreto significo, ut per vos summo pontifici innotescat, cui super hoc ita expresse non scribo, ne hoc ad oculum deveniat adversantis. Habet enim exploratores suos in curia, et præcipue mercatores Luchanos cum complicitibus suis, qui pro dicto episcopo defendendo ac præmuniendo amplius sunt solliciti, quam propriis animabus. Noveritis, igitur, pater carissime, quod Radingiæ, finita congregatione, vocavi ipsum coram episcopo Landavensi, magistro W. de Corner' et magistro R. de Feryng', præciens ei in virtute obedientiæ, ut diceret mihi fideliter coram ipsis, si verum esset quod contra ipsum fama publica testabatur, qui omnem carnis commixtionem penitus abnegavit. Sed ante præceptum emissum, dum solus cum solo existens in camera prænominatos testes aliquantulum expectarem, ipse quasi conjectans agenda, stans cum stante dixit mihi quædam turpia, et dictis adjecit se in confessione illa dicere, cum prius nul-

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 40.

lum confessionis signum vel minimum ostendisset. Ipsa autem hebdomada apud Mortelac venit ad me quædam mulier nomine Juliana, mecum, ut dicebat, de factis episcopi locutura, quam cum jurare fecissem super sancta Dei evangelia se nihil mihi falsum vel frivolum relaturam, subjunxit quod quinque filios adhuc superstites dicto peperat pontifici, utique secundum ordinem non Melchisedech sed Aaron talia perpetranti. Fama insuper clamat similia bonarum et gravium personarum. Propono autem eum adhuc aggredi iterato. Sed scio quod conatus meus parum proderit nisi me litera juvet apostolica, vel ut ei indicatur purgatio, vel fiat inquisitio specialis. Aliter enim mox ut eum tetigero, appellationis alis falsidicæ rete meum effugiet, infinitam pecuniam effusus. Hæc obsecro oculus non videat alienus. Istud vero idem domino Matheo significo, cui si placuerit ad sedationem tanti scandali et extirpationem putredinis communicare poteritis, et velitis efficaciter propter Deum, mihi nihilominus vestrum beneplacitum per latorem præsentium intimantes. Fere oblivioni dederam quod mihi in curia existenti religiosus quidam Anglicus intimavit dictum episcopum homicidii, usurarum, simoniæ ac similium scelerum esse vinculis alligatum. De quibus adhuc nec per famam neque inquisitionem occultam aliquid reperi fidedignum. Custodiat Dominus incolumitatem vestram, etc. Actum apud Mortelac, in octabis S. Laurentii, amaritudinis meæ anno primo.

Consimilis litera directa fuit domino Matheo.

XLII.

TO CARDINAL ORSINI.

Item, domino Matheo :—Reverendo in Christo patri, etc. Scio quod sollicitudine paternitatis vestræ gratuita
positus sum in mari procellis circumdatus et inter cautes
navigans, inter quos tamen supernæ pietatis radius hac-

1279.
17 Aug.

Asks advice about the legality of

acts done
by the late
archbishop
after his
translation,
and about
the appoint-
ment of
coadjutors
to infirm
bishops.

R. f. 12.

A. f. 123.

tenus salubriter me deduxit. Et quia ex debito officii et informatione patris sanctissimi summi pontificis ac vestra etiam manum misi ad ardua, proponens illam donec portum attigero minime relaxare. Hoc unico solatio a paternitate vestra imbecillitati meæ supplico subveniri, præcipue quia circa ea sola, quæ ad divinum honorem pertinent et Romanæ ecclesiæ reverentiam, intendo toto meo tempore laborare. Peto igitur pro Christi nomine ut ad consultationes in dubiis interpellatione vestra mihi præbeatur, sine moræ dispendio, ut fieri poterit apostolici oraculi certitudo, præcipue circa duos articulos; utrum, videlicet, quæ sunt acta per dominum Portuensem, postquam notorium fuit in Anglia ipsum a sede Cantuariensi ad Portuensem fuisse translatum, litera tamen apostolica super sua translatione nequaquam recepta, rata debeant judicari; et utrum ad officium meum pertineat episcopis suffraganeis impotentibus, cæcis, paralyticis, de coadjutoribus potestatem quo ad omnia spiritualia et temporalia habituris plenariam providere. Peto etiam ut in hiis quæ, dante Domino, sedi apostolicæ per me nuncio inchoata, seu nunc seu alias in futurum, si corrigenda fuerint, per sedem apostolicam corrigantur. Si fuerint collaudanda, per literam apostolicam collaudentur, per quam mea crescat auctoritas et timor incutiatur rebellibus, meaue jurisdictio excitetur ut constantius nova inchoem, et inchoata fine laudabili et auctoritate majori valeam consummare. Custodiat Dominus, etc. Datum apud Mortelac, in octabis S. Laurentii.

XLIII.

TO THE BISHOP OF TUSCULUM.

1279.

17 Aug.

Desires the
Roman
court to
lend him

Reverendo in Christo patri ac domino Ordonio, Dei gratia episcopo Tusculano, frater J[ohannes], etc. Qualiter cum clero Angliæ, ad obediendum Romanæ ecclesiæ,

Deo agente, processerim, docet quidam rotulus sigillatus, quem lator præsentium vestræ poterit ostendere sanctitati. Qualiter insuper mercatores Luchani, agente familiari vestro tyrannice Nicholao de Terracen' mihi nocuerunt, vobis in parte scripsi alias, et adhuc significo iterato, secreto vestro significans quod, teste Altissimo, quatuor milium marcarum quas a dictis mercatoribus accepi mutuo, unicum denarium in necessitatibus propriis non expendi, sed in honore Romanæ ecclesiæ solius totam et amplius illam pecuniæ quantitatem. Et major est quam Sarascenica crudelitas me excommunicationi exponere, pro eo quod illi sanctæ ecclesiæ libenti animo ministravi, et paratus sum multo amplius, cum vires auxerit Dominus, ministrare. Sed ad præsens, nisi mihi ipsa curia subvenerit sine suo dispendio mutuando de crucis pecunia, ut rogavi, magni opprobrii periculum non evadam. Vale. Actum apud Morthelac, in octabis S. Laurentii.

money collected for the crusade, to pay his debt to the merchants of Lucca.
R. f. 12.
A. f. 2 b.

XLIV.

TO BENEDICT GAIETANI.

Venerabilis discretionis viro domino Benedicto Gaietani frater J[ohannes], etc. Negotiis ecclesiasticis mihi imparibus deputatus, post Deum altissimum, cui soli licet indigne ac tepide servio in hac parte, ad montes illos suspicio, petens auxilium quos Altissimus in circuitu populi collocavit Christianæ militiæ directores. Quia igitur non sine vestro consilio et assensu præsentibus sum angustiis involutus, rogo et supplico benignitati vestræ, ut in hiis quæ pro sola Dei et ecclesiæ Romanæ reverentia aggredior, velitis mihi secundum Deum assistere, præcipue ut consultationibus dubiorum sine dilationis periculo apostolica dirigar responsali, juver in salubriter inchoatis, si defecero correctionis

1279.
17 Aug.
Asks for his advice.
R. f. 12 b.
A. f. 123.

lineam libentissime suscepturus. Valeat clementia vestra et in Domino per tempora longissima prospere-
tur Datum apud Mortelac, in octabis S. Laurentii.

XLV.

TO GENTILIS.

1279.
17 Aug.
Explains
his in-
ability to
pay the
debt for
which he is
threatened
with ex-
communi-
cation.
R. f. 12 b.
A. f. 2 b.

Venerabili patri, sibi que in Christo carissimo fratri Gentili, suus frater J[ohannes], etc. Qualiter Luchani mercatores, mihi quantum in se est, maledictionem miserint apostolicam, scripsi vobis nuper per magistrum Anselmum, quem propter hoc ad Romanam curiam destinaui, stupefactus mirabiliter qualiter a Romana curia processerit mandatum, exequente Nicholao de Terracen', de excommunicando me, si quatuor milia marcarum, quas a Luchanis mercatoribus mutuo accepi, quas etiam et amplius in honore solius Romanæ ecclesiæ expendi, dictis mercatoribus post festum Sancti Michaelis proximum non solverem infra mensem. Promiserant enim mihi delatores illi, Vante, scilicet, et Dine, quod quantas vellem de illo mutuo inducias obtinerem. Promisit etiam mihi simile per literas Labrus societatis illius præcipuus, sed illi qui in Anglia sunt non assentiunt, sed intendunt mihi crudeliter, ut poterunt, per nuncios apostolicos existentes in Anglia adversari, quod tanto poterunt facilius, quia plene sum impotens ad solvendum; teste enim Altissimo, adhuc unum denarium de bonis archiepiscopalibus non recepi. Restituit quidem mihi rex in Penthecoste temporalia Ambianis, sed salvo jure suæ consuetudinis fruges mihi vendidit duobus millibus marcarum certis temporibus solvendarum. Circa etiam Octobris principium habeo intronizationis solennia celebrare, quæ usque ad duo milia marcarum me debitis obligabunt, et quasi per annum totum oportebit me de mutuo victitare, exceptis paucis quæ visitatio ministrabit. Mitto autem ad curiam latorem præsentium, ut summo pontifici ac ceteris pateat processus

meus cum clericis ad obedientiam Romanæ ecclesiæ reducendis; ejus processum negotii et vos videre poteritis si velitis. Quantum autem facere poteritis, nuncium meum juvare velitis, ut ad summum pontificem literæ meæ perveniant, et responsio circa periculosa negotia sine dilationis dispendio valeat obtineri. Illa autem de quibus ante recessum meum a curiâ vobis promittendo mentionem feci, secure super me mutuo accipi faciatis, sine dispendio proculdubio persolvenda. Valete. Actum apud Morthelac, in octabis S. Laurentii.

XLVI.

TO KILWARDBY.

Reverendo patri domino R[oberto], Dei gratia Portuensi etc., frater J[ohannes], etc. Cum dilecti filii, prior et conventus ecclesiæ Christi Cantuariæ dicantur ad curiam evocati, vestræ ex mei cordis intimis supplico caritati, quatenus ad componendum inter ipsos et eorundem adversarios velitis interponere partes vestras, quondam eorum pater, filios in præsentī articulo protegendo. Novit enim vestra circumspectio reverenda, qualiter simplicitas monachorum propria disponit negotia, eadem diversis periculis quam plurimis exponendo. Fratrem autem Robertum de Cheleseye, qui tempore ultimæ vacationis officialitatis gessit vices, et de impositis sibi severitatibus se excusat ad vos accedentem, ad vestræ caritatis et gratiæ benevolentiam admittere velitis maxime, si in aliquo offendit, poenitentem. Si quæ vero vestræ paternitati placuerint, mihi vestro, cui magna ex officio incumbunt, quamquam eadem ut vellemus exequi nequeamus, velitis injungere confidenter dedito vestris per omnia beneplacitis et mandatis. Valete, etc. Datum apud Mortelak, xv. kal. Septembris.

1279.
18 Aug.
Asks his
favour for
the priory
of Christ-
church,
Canter-
bury, in a
suit at
Rome, and
also for
Robert de
Cheleseye.
R. f. 159.

XLVII.

TO S. DE PENECESTRE.

1279.

18 Aug.

Asks him
to hand
over the
exchange
at Canter-
bury to the
keepers, as
appointed
by the
king.

R. f. 159.

Domino S. de Penecestr', etc. Cum dominus rex nobis tres cunios nostros Cantuariæ ita libere tenendos concesserit, sicut prædecessores nostri eos habere consueverunt, etiam super hoc domino G[regorio] majiori London' et Rolandino de Podio, custodibus cambii, literatorie mandaverit, quatenus dictos cunios nobis pacifice et plene habere permittant, et domos cambii Cantuariæ faciant præparare, verum quia prædicti G[regorius] et R[olandinus] dictas domos ausi non sint ingredi, quia hostia domorum sigillo vestro sint signata, vestram dilectionem, de qua plene confidimus, præsentibus duximus exorandum, quatenus cum celeritate quam poteritis personaliter accedere dignemini apud Cantuariam, et domos cambii cum utensilibus in eisdem existentibus dictis G[regorio] et R[olandino] vel eorum attornatis faciatis liberari. Et siquid sit in eisdem quod speciali indiget custodia, super hoc, si placet, vestra ordinet discretio. Hæc fiducialiter vobis scribimus, scituris quod mora est nobis multum damnosa. Tantum si vestro sederit beneplacito facientes, ut præmissa effectui mancipentur, et quod vobis ex hoc specialiter teneamur regraciari voluntatem vestram, nobis super hiis rescribentes. Valete. Datum xv. kal. Septembris.

XLVIII.

TO THE DEAN AND A CANON OF LINCOLN.

1279.

22 Aug.

Empowers
them to
visit Bard-
ney ab-
bey and
report

Frater J[ohannes], etc., discretis viris in Christo sibi dilectis domino O[livero] decano et magistro Antonio de Sauzthorp, canonico Lincolnensibus, salutem¹ in Eo qui omnium vera salus. Si magnitudinem et pericula commissæ nobis Deo permittente ecclesiæ,

¹ *salutem*] omitted in R.

imbecillitati virium ac considerationis hebetudini¹ comparemus, impleri in nobis cernimus parabolam pastoris debilis ac sensu egentis, qui commissarum sibi ovium innumeram multitudinem nec circuire sufficit nec a latronum vel luporum irruentibus² undique morsibus defensare. Idcirco hoc est solum in hiis angustiis desolationis nostræ refrigerium, ut ubicumque oves nostras credimus indigere, illorum invocemus adiutorium, quos Altissimus virtutum donis et gratiæ ad opitulandum nostræ insufficientiæ redimivit. De quorum numero vos amplius existere arbitramur, quam velimus literis palpatoriis indicare, caritatem vestram per Salvatoris sanguinem adjurantes, cui licet indigni insistimus aspergendo, ut nobis velit in hiis viriliter assistere, quæ sequens series declarabit, ut laborum nostrorum participes consolationem laborantibus promissam fiducialiter expectetis. Porro satis notorium esse novimus, vicius clamor invaluit et in diversis partibus fama vehementissime pervolavit, præ contentionibus et discordiis, quas sua calliditate in monasterio de Bardeneya seminavit antiquus humani generis inimicus, ad quas, dum oculos mentis sollicitudinē paterna erigimus et undique pericula imminere conspiciamus graviora, pertimescimus in futurum nisi Dei misericordia correctionis apponat remedium salutare. Dolemus enim pro quiete turbulentiam, pro pace odiosa, pro caritate inimicitias suscitatas. Dolemus pecunias votiva devotione fidelium hospitalitati et eleemosynis deputatas, rixarum fomentis et contentionum executionibus ministratas, et pauperum alimonia in³ usus superfluos, ne dicamus in malos, nefanda⁴ adversitate conversas. Sane licet reverendi patres, primo scilicet dominus Ricardus Lincolnensis, deinde dominus Robertus prædecessor noster, ad eruendum ipsum monasterium a tantis periculis sua adhibuerint opera

¹ *hebetudini*] ebetudini, MS.

² *irruentibus*] reruentibus, A.

³ *in*] et, in R.

⁴ *nefanda*] nephande, in R.

diligenter, et multiplici sollicitudine laborarint; quorum labor et meritorius fuerit hiis qui vineam Domini fidei exercitio coluerunt, multis tamen in hoc profane crassantibus laboris hujusmodi profectum invenimus defuisse, dum nunc ejecti monachi per nos petunt restitui, nunc ex parte abbatis petitur ipsos ad redeundum compelli; propter quæ post assumptum officium varias pro utraque parte literas scripsimus, quæ modicum vel nullum effectum sunt hactenus assecutæ, quin potius extincta prorsus caritate, nondum calor antiquæ discordiæ refrigescit, ac præter suspicionem evidentem, quæ merito habetur, de dilapidatione bonorum monasterii, multa post correctionem factam a prædecessore nostro, passa sunt, ut dicitur, recidivum. Volentes igitur circa hunc pestiferum morbum, ne dicamus incurabilem, officii nostri diligentiam adhibere et totum, quanta in nobis est,¹ virtute curare, prædecessoris nostri processibus innitentes, ut quod per ipsum feliciter est inceptum, per nos quasi eandem personam opitulante Domino celeriter terminetur, scientes quod ad ordinariam pertinet potestatem non semel tantum perfunctoriæ correctioni manum adjicere; verum etiam quotiens videbitur a fine usque ad finem fortiter omnia consummare, discretionis vestræ, de qua ad plenum confidimus, districte mandamus, sub poena canoniciæ distractionis firmiter injungentes, quatenus ad præfatum monasterium personaliter accedentes, de statu ipsius tam in temporalibus quam in spiritualibus, revocatis saltem interim monachis absentibus, et incarceratis medio tempore de carcere eductis, diligentius inquiratis, utrum videlicet abbas sit de dilapidatione suspectus, vel alias post proximam visitationem ipse vel alii de ipso collegio passi fuerint recidivum; qualiter in regendo erga suos fratres sua aperiat viscera caritatis; et qualiter iidem fratres sibi obediant et regularem observent in aliis disciplinam; utrum monachi per prædecessorem nostrum amoti, peregerint poenitentiam,

---

¹ *est*] omitted in R.

per ipsum eis injectam; utrum paratus sit eos admittere quomodo, et sub qua forma. Item monachi qui jam redierunt, sub qua forma sunt admissi. Item qui incarcerationantur, causam quare, a quo tempore in carcere sunt detenti, et de modo custodiæ eorum; utrum abbas habeat moderatam familiam et honestam; utrum tempore discordiæ vel post quicquam sit alienatum illicito modo de possessionibus domus, aut vasis vel ornamentis divino servitio deputatis; utrum facta sit destructio vel enormis venditio in nemoribus, et a quo tempore; utrum monasterium de novo sit obligatum per abbatem vendendo lanam vel bladum præ manibus, et ad quantum tempus; quanta sit pecunia sic percepta, et in quos usus conversa; utrum abbas requirat consilium a conventu in majoribus negotiis, præcipue in collatione beneficiorum et constructione ædificiorum, quæ construere contra conventus dicitur voluntatem. Et ne inquisitioni hujusmodi faciendæ malitia objectum patrare valeat, prætextu alicujus conspiracy, juramento vel literis firmatæ, de celanda nobis vel vices nostras gerentibus veritate, hujusmodi juramentum sicut illicitum decernimus non valere, et literas ipsas nullius penitus esse momenti, præcipientes sub poena anathematis qua astringimus contrarium facientes, ne aliquis prælatus vel subditus vobis inquisitam taceat veritatem, sed eam nude et aperte teneantur sub prædicta poena, si eam effugere voluerint, per obedientiam intimare. Præterea una cum aliis quæ circa statum monasterii vel morum reformationem expedire videritis, inquiratis utrum abbas excommunicaverit fratrem Robertum de Waynflete venientem nuper ad eum cum literis nostris pro restitutione habenda; et utrum sententiam hujusmodi protulerit competenti monitione præmissa; quibus præsentibus, utrum causam excommunicationis expresserit, et quam causam. Et si extra capitulum vel loca intrinseca abbatiæ ipsum excommunicaverit coram sæcularibus in loco publico, tunc

per sæculares super hoc veritas inquiratur. Item utrum abbas post excommunicationem hujusmodi monitione non præmissa latam publice immiscuerit se divinis. Et si inveniatur quod injuste vel alias juris ordine non servato in præfatum monachum excommunicationis sententiam protulerit, injungatis abbati quod eum absolvat vel denunciaret non ligatum. Alioquin vos idem circa ipsum exercere sine moræ dispendio studeatis, cujus vobis tenore præsentium concedimus facultatem, ceteris circa ipsam excommunicationem per vos repertis nobis specialiter reservatis. Nos autem vestras in hac parte conscientias onerantes ad inquirendum, ut prædictum est, super præmissis omnibus et ceteris statum et reformationem domus prædictæ qualitercumquæ contingentibus, vobis cum canonicæ coercionis potestate committimus vices nostras, quatenus nobis infra octavas festi Omnium Sanctorum proxime futuri, per dictum fratrem Robertum vel alium fidelem nuncium literis vestris continentibus harum seriem intimetis fideliter quid feceritis et inveneritis in præmissis ac singulis præmissorum. Nec permittatis abbatem gravare monachos donec per vestram inquisitionem nobis constiterit de præmissis. Quod si quis advocatus vel alius processum vestrum in prædictis malitiose nisus fuerit impedire, ipsum canonica monitione præmissa donec a tali præsumptione destiterit, auctoritate nostra excommunicetis publice et eum faciatis ab omnibus arctius evitari. Datum apud Mortlac, xi. kal. Septembris, anno Domini mccclxx. nono, consecrationis nostræ primo.

 XLIX.

TO THE PRIORY OF HEDINGHAM CASTLE.

1279. Frater J[ohannes], etc., priorissæ et conventui de
 27 Aug. Hyghtingham Castri, etc. Parcentes ad præsens vestræ
 Orders them to simplicitati, super eo quod ad mandatum nostrum

sicut ad ecclesiæ Cantuariensis dignitatem noscitur ^{admit} ^{Agnes, d.} ^{of Sir} ^{Roger de} ^{Beau-} ^{champ, in} ^{whom the} ^{queen is} ^{interested.} pertinere, Agnetem filiam Rogeri de Bello Campo, militis, in sororem et commonacham vestram admittere improvide recusastis, vobis mandamus et præcipimus, in virtute sanctæ obedientiæ firmiter injungentes, quatenus præfatam Agnetem sine ulteriori moræ dispendio in sororem et commonacham vestram, ut præmissum est, recipere non tardetis. Alioquin inobedientiam vestram quamquam inviti adeo punire curabimus, quod ceteræ in similibus terrebuntur, et vos nihilominus ad ea, quæ promisimus, compellemus. Advertere enim debuistis quod ad promotionem jam dictæ Agnetis illustris reginæ Angliæ animosa instantia nos induxit, per quam vos ad ea quæ mandabantur, si bene sapissetis, debuissetis facilius inclinari. Datum vi. kal. Sept. apud Stybeney. ^{R. f. 159 b.}

L.

TO ROGER DE SEYTON, CANON OF LINCOLN.

Magistro Rogero de Seyton, canonico Lincolnensi, salutem. Desolatis per infirmitatem aut aliam debilitatem, propriæ defensionis auxilio destitutis, qui suis actibus superesse non possunt, nedum convenit, sed etiam expedit pastoralis cura et paterna sollicitudine subveniri, præcipue cum per hujusmodi opem et operam personæ provisio debita impendatur et res ecclesiasticæ ab eorum luxibus conserventur, per quos consuevit ecclesiæ substantia deperire. Ne igitur afflictis addatur afflictio, et, cum sibi non sufficiant circa suorum negotiorum provisiones, diversimode distrahantur, vestræ compatiens invaliditudo quamquam ipsam, sicut pro certo opinamur, Omnipotens vobis providerit ad medelam, ac volentes vestræ quieti prospicere pariter et saluti, dilectum nobis in Christo magistrum Johannem de Lascy, vobis coadjutorem duximus de- ^[1279.] ^{30 Aug.} ^{Nominates} ^{J. de} ^{Lascy as} ^{his coad-} ^{jutor.} ^{R. f. 159 b.} ^{A. f. 40.}

putandum, specialitatem ac fiduciam quam in eodem magistro Johanne hactenus habuistis, sicut ex fidedignis concepimus in hoc facto præ ceteris, attendentes; quem licet invitum et cum maximo conatu renitentem, in virtute obedientiæ et sub poena excommunicationis ad præfatum onus, quod sibi maximum, ut asseruit, videbatur, compulimus admittendum. Rogantes vestram sinceritatem quatenus in hoc negotio tria nobiscum specialiter ponderantes, videlicet vestræ personæ debilitatem, rerum ecclesiasticarum conservationem, necnon et ipsius vobis deputati peculiarem familiaritatem, cujus immensa probitas et profunda discretio per universum regnum Angliæ publicata dinoscitur, admittere curetis, ipsius consiliis et auxiliis adhærentes, et eidem fidem constantissimam adhibentes. Si tamen aliquid in præfato magistro vestræ dilectioni, quod non credimus, displiceret, illud nobis renunciabitis confidenter, ut quandocunque volueritis de vobis alias in nostris literis nominatis ad vestrum beneplacitum in adiutorii solatium assignemus. Datum apud Croynden, iii. kal. Septembris.

 LI.

TO THE PRIOR OF CANTERBURY.

[1279.]
30 Aug.
Advises
him, being
in trouble
about the
collection
of the papal
tenth.

R. f. 160.
A. f. 90.

In Christo sibi carissimo fratri Th., priori Cantuariensi, frater J[ohannes] salutem et Christi benedictionem. De machinatione illius hominis, cujus contra vos exardescere maliciam formidatis, non oportet in aliquo trepidare, præsertim quia in omni humilitate fecistis quod religiosum virum decet facere taliter irretitum. Unde ex quo recepistis poenitentiam et dispensationis ac absolutionis gratiam, nihil est amplius in quo vel vos vel dominum Galfridum præcentorem, et alios similia facturos turbare valeat vel gravare. Unde propter Christi clementiam, supplico ut ceteros fratres

laqueo simili involutos, totis inducatis viribus, ut reconciliationis gratiam cum omni maturitate satagant impetrare. Alioquin confusionem et tædia eis secundum rigorem juris timere poterunt procurari. Advertentes quod dominus papa contra tales, in sententia scilicet pertinaciter remanentes, est mirabiliter rigidus et severus. Et ex alia parte cum jam parata sit via, cum omni facilitate poterunt absolutionis gratiam obtinere, quam rogo non negligant propter Deum, sicut suæ paci cupiunt providere. Alioquin pro certo sciant suos adversarios eorum gravaminibus consolandos. Quod autem vobis persuasum est vos a principio solutionis suo tempore non factæ in excommunicationis sententiam minime incidisse, propter hoc quod inferiores collectores dilationem concedere videbantur, sed extunc cum per majores vobis innotuit ligamentum, pro certo sciatis, quantum ex consilio jurisperitorum ac propria industria possum conjicere,¹ esse frivolum et inane, licet enim hæc vestra deceptio contemptum minuerit et peccatum, excommunicationis tamen vinculum non evasit, pro eo quod sciebatis vel scire tenebamini canonem latæ sententiæ auctoritate consilii omnes involvere non solventes. Et sicut constabat vobis de excommunicationis vinculo, ita constare debebat, illos inferiores collectores auctoritatem habere solutionis inducias concedendi; sicut enim juris ignorantia personas ecclesiasticas non excusat, sic nec facti crassa ignorantia vel neglecta, propter quod instrumentum publicum inde facere tabellio recusavit, asserens se nihil licere scribere quod a confessione vestra facta in judicio discordaret. Literam autem de confessione vestra libentissime exhibeo, paratus vos in omnibus quibus valeo, teste conscientia, consolari. Valet, etc. Datum apud Croynden, die penultima mensis Augusti.

---

¹ *conjicere*] connicere, MS.

LII.

THE PAPAL TENTH.

1279.
30 Aug.
Testifies
as to the
conduct of
the prior
and pre-
centor as
to the col-
lectorship.
R. f. 160.
A. f. 90 b.

Universis, etc., frater J[ohannes], etc. Tanta est miseria præsens exilii ut peccatorum laqueis, seu per ignorantiam, seu per viam aliam, filii hominum assidue involvantur. Sed in hoc electi Dei discernuntur a ceteris, quod mox ut lapsum sentiunt, ad pœnitentiæ remedium confugiunt ut salventur. Cadit enim justus septies et resurgit. Hoc autem in dilectis filiis nostris, fratre Th. priore ecclesiæ Christi Cantuariensis, ac fratre Galfrido præcentore ejusdem ecclesiæ nostræ vidimus adimpleri. Cum enim in præsens nostra a venerabilibus patribus domino J. Dei gratia tunc electo, nunc archiepiscopo Dublinensi, ac magistro Ardicione Mediolanensi primicerio, domini papæ nunciis in Anglia pro decima colligenda, tanquam excommunicati arguerentur pro ipsa decima suis terminis non soluta, confessi sunt se incidisse in sententiam, sed deceptos pariter et ignaros. Cum enim solutionum temporibus ad manum pecuniam non habentes, ipsi ab aliis inferioribus decimæ collectoribus solutionis inducias postulassent, prædicti inferiores collectores eis dilationem ut dicitur concesserunt, et tanquam securi de promissione prædicti prioris et suorum eis patentes literas satisfactionis factæ quasi suo tempore contulerunt. Quamcito autem patuit prædictis priori et præcentori per prædictos patres principales decimæ collectores substitutos sibi collectores non habuisse potestatem inducias concedendi, mox agnoscetes errorem ad sanctæ matris ecclesiæ gremium convolantes, petentesque absolutionis, dispensationis et injunctæ pœnitentiæ gratiam susceperunt, qui per errorem¹ tantum prædictum se confessi sunt in excommunicationis sententiam incidisse. Super hac autem sua confessione et absolutione, quia instrumenta publica

---

¹ errorem] rorem, in A.

super hiis edita plene processum non indicant, quod superest præsenti pagina pro deceptæ simplicitatis testimonio censuimus declarandum. In cujus rei testimonium præsentibus literis sigillum nostrum duximus apponendum. Valete. Datum apud Croinden, penultima die mensis Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

LIII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF CHRISTCHURCH,
CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., priori et conventui ecclesiæ Christi Cantuariensis, salutem. Quoniam in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis ecclesiam vestram tam in capite quam in membris, cessante impedimento, visitare proponimus, ac mutuæ reformationis solatio perfrui, Domino permittente, vobis mandamus quatenus ad prædictæ visitationis necessaria præparantes, vestros commonachos et confratres universos, ut præfatis loco et termino nobiscum intersint, peremptorie convocare studeatis, si quid in præscripta visitatione ordinatum seu provisum fuerit recepturos. Datum apud Croynden, iii. kal. Septembris.

[1279.]
30 Aug.
Intends to
visit the
convent.
R. f. 160.
A. f. 91.

LIV.

TO THE OFFICIAL OF THE ARCHDEACON OF
CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., officiali archidiaconi Cantuariensis salutem. Audivimus, mirati sumus, nec immerito commovemur, quod cum ad nos et nostram Cantuariensem ecclesiam de jure et consuetudine antiqua pertineat omnem jurisdictionem seu dominium, quocunque nomine censeatur, in nundinis de Elme-

1279.
1 Sept.
Orders
him to ex-
communi-
cate those
who have
usurped

the jurisdiction of the see at Elstowe fair.

R. f. 70.

A. f. 33.

stode¹ singulis annis plenius exercere, Willelmus de Kyrkeby in ultimis nundinis, die scilicet Beati Jacobi Apostoli proximo præterito, cum suis in hac parte complicitibus, ministros nostros ibidem positos ad exercendum jurisdictionem hujusmodi, sicut temporibus prædecessorum nostrorum fieri consueverat, in manu potenti impedivit, et omnem ipsam jurisdictionem, ad nos ut præmittitur pertinentem, ausu temerario usurpavit, emolumentum quod inde provenerat asportando in nostri et ecclesiæ nostræ manifestam injuriam, præjudicium et jacturam, et aliorum perniciosum exemplum. Vos autem,² audito hujusmodi facinore, præfatum Willelmum et alios suos complices, de quorum nominibus vobis constabat, coram vobis evocare fecistis, qui venientes de facto coram vobis publice fatebantur. Cum igitur omnes et singuli qui jura et libertates ecclesiæ Cantuariensis infringere, violare seu quocunque modo perturbare nituntur, incidant ipso facto in excommunicationis sententiam in plurimis conciliis prædecessorum nostrorum latam et per sedem apostolicam confirmatam, manifestumque sit et notorium, prædictum locum de Elmostede infra nostrum feodum situm esse, et jura prædicta ad nostram Cantuariensem ecclesiam pertinere, publicumque sit, nec tergiversatione celari poterit, quod præfatus Willelmus nos et nostros in perceptione jurium nostrorum perturbaverit, et quod deterius est ipsa usurpaverit, pro suæ libito voluntatis; vobis mandamus, in virtute obedientiæ firmiter injungentes, quatenus ipsum Willelmum et omnes alios qui sibi in tali præsumptione opem, consilium, favorem vel auxilium præstiterunt, de quorum nominibus per facti evidentiam, vel per confessionem coram vobis emissam, vel alio modo legitimo, constare poterit, in singulis ecclesiis archidiaconatus prædicti singulis diebus Dominicis et festivis, cum solemnitate qua poteritis nominatim et publice denunciatis in excommu-

¹ *Elmostede*] Elstowe, A.

| ² *autem*] autem, autem, in A.

nicationis sententiam incidisse, et faciatis ab omnibus arctius evitari. Alios autem de quorum nominibus nondum constat, excommunicatos in genere nuncietis, inquirentes de eorum nominibus diligenter. Et cum de eis constiterit, ipsos una cum aliis denunciatis excommunicatos nominatim sub forma prædicta, donec ad unitatem ecclesiæ redierint, et absolutionis beneficium a nobis meruerint obtinere. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, unacum nominibus dictorum malefactorum, nobis infra octo dies post Exaltationem Sanctæ Crucis literis vestris patentibus continentibus harum seriem intimetis. Datum apud Otteford, kalendis Septembris, consecrationis nostræ anno primo.

Idibus Septembris apud Chertham demandatum fuit . . . officiali archidiaconi Cantuariensis quod supersedeat executioni sententiæ contra Willelmum de Kirkeby usque ad diem Lunæ proximum post ordines, et quod extunc eam exequatur in forma sibi demandata, nisi aliud, etc.

LV.

TO KILWARDBY.

Reverendo in Christo patri ac domino R. Dei gratia episcopo Portuensi, frater J[ohannes], etc. Novit Ille cui servio in spiritu peccatoris, quod nihil est tam præclarum vel delectabile in hac vita, pro cujus optentu vellem vestram turbare celsitudinem, quantum possem Altissimo inoffenso. Miror autem de sapientia tanti patris, quare scilicet tam anxie rumorem de contractu inito cum Johanne de Perogiis suscepistis, ad quem subeundum per arbitrium discretorum viro- rum magistri W. de Corner' ac archidiaconi Subiriæ, opitulante etiam archidiacono Exoniensi, duo principali- ter me moverunt. Primum quidem, quia ex concessione sanctæ memoriæ domini Bonifacii, ut ejusdem docent literæ, dictus Johannes manerium de Quinci fuerat assecutus, pro bonis scilicet meritis ejus, ut præ-

1279.
2 Sept.
Gives an
account
the ar-
rangement
he has
made with
J. de
Perogiis
about the
manor of
Quinci in
France,
and also
about the
church of
Charing.
R. f. 160 b.

dicti patris patentes literæ manifestant. Clericis enim benemeritis licet dare mediocria ecclesiæ bona suo perpetuo, ita tamen quod tandem ad ecclesiam revertantur, sicut patet xvi., q. i., c. "Possessiones."¹ Nec licet sequenti episcopo auferre taliter donata, sicut capitulum xvi., q. vi., c. "Illud censuimus."² Licet autem dare modica et non magna, sicut patet xii., q. ii., c. "Terrulas."³

Hæc allego ut pateat quod contractum feci sacris canonibus adhærendo. Nec est prædictum manerium annexum præbendæ Lugdunensi, sed, sicut a senioribus ipsius ecclesiæ canonicis didici, est nullo medio pertinens ad mensam Cantuariensis archiepiscopi, eidem a quodam⁴ Lugdunensi archiepiscopo post mortem Sancti Thomæ martiris erogatum. Si enim esset res præbendæ annexa, canonici Lugdunenses eam suis usibus vendicarent. Secundo, movit me ad idem majus inconveniens devitandum. Paratus est enim dictus Johannes, ut puto, prænominatum manerium restituere ecclesiæ, si dampna quæ sustinuit pro ipsius manerii defensione, ut docere se posse asserit, et expensæ, quibus bona ipsius manerii ampliavit, sibi plenarie refundantur. Ad quod me non sufficere fateor hiis diebus, cum longe ultra mille librarum Viennensium se in hiis doceat expendisse. Possessionem quidem optinui, sed avunculo aut procuratore dicti Johannis mihi ingressum pacificum permittente, quam possessionem si continuare nisus fuisset, doli et spoliationis maculam minime evasissem. Cum pace autem ejus possessionem habeo liberam anno toto. Ipse autem succedet post annum, non ut prius, sed tanquam firmarius centum solidos mihi seu meis successoribus annis singulis redditurus. Possessionem igitur quam habuit

¹ Decretorum, pars. II., causa xvi., quæstio i. (col. 1171., Ed. 1573).

² Ibid., pars II., causa xvi., quæstio vi. (col. 1206, Ed. 1573).

³ Ibid., causa xii., quæstio ii. (col. 1045, Ed. 1573).

⁴ *a quodam*] repeated in R.

vestro tempore dimisit, manerium ipsum sub censu annuo retinendo. Non igitur, pater sancte, salva reverentia debita tanto patri, jus vestrum hoc contractu exclusum est, quin pro vestro tempore agere valeatis. Nec successori meo seu successoribus in aliquo præjudicavi, quia nulli facit injuria qui utitur suo jure. Nec ecclesiæ Cantuariensi perpetuo derogavi, si non impugnavi factum prædecessoris mei, quia ei facere a canone est concessum, non in magnis sed exiguis et minus ecclesiæ utilibus et longe positis, ut docet capitulum allegatum. Quod si omnia ad mensam archiepiscopalem pertinentia in usus extraneos assignata revocare conarer, alios offenderem quam Johannem. Pro certo igitur, pater sancte, noveritis quod memor sum ex animo salubrium exhortationum vestrarum, meorum etiam promissorum, quibus spopondi me vestris vestigiis adhæsurum, obsecrans propter Deum ne sinistra de me faciliter credideritis, qui Domino Jesu Christo utcunque militans circumdor assidue, si minis creditur, vitæ periculis corporalis. Nescio autem cujus ille fuit spiritus qui retulit vobis quod factum ecclesiæ de Cherring' a me alienare callide intendebam, cujus rumoris falsitatem facta cito contraria declarabunt. Via autem agendi contra prædictum Johannem duplex objicitur forsitan si velitis. Primo quidem, quod cum nuper per executores illos pro dicto Johanne cogerer sub pœna excommunicationis ipsum possessioni ecclesiæ de Cherring' restituere, objectum est ex parte adversa quod dictus Johannes fuit per auditores curiæ jam elapso triennio excommunicationis vinculo innodatus, cujus absolutio nondum patet. Secundo, quod facta ei collatio de consensu capituli non processit, quæ utrum vestræ sit providentiæ judicare. Me autem ab agendo retrahunt pœna mille librarum, quibus arbitrium est vallatum, difficultas etiam in curia impetrandi, quia etiam literam super hoc ante recessum meum ore apostolico concessam, usque post principium Augusti non

potui optinere. Literam insuper quam contra comitem Bononiæ mihi concesserat dictus pater, detinet, ut audiui, vice-cancellarius, tanquam juri non consonam impeditam. Custodiat Deus, etc. Datum apud Otteford, secunda die Septembris, angustiarum mearum anno primo.

LVI.

TO THE FRIARS IN CHAPTER AT CAMBRIDGE.

1279.

5 Sept.

Asks for
their sym-
pathy, and
desires
them not
to absolve
pluralists.
R. f. 161.

Venerabilibus in Christo patribus ac fratribus in capitulo Cantebrugiæ congregandis, frater J[ohannes], etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Inter angustiarum aculeos ex omni latere constitutus, sub cœlo nescio quo declinem, nisi ad vestra præsidia, qui estis ut puto montes in Jerusalem circuitu constituti. Tria siquidem sunt mihi difficilia, laboris inquietudo, involutio periculorum, ac defectus auxilii in præliis Salvatoris. Ex quibus quartum sequitur ceteris amarior, sollicitudo scilicet urens ecclesiarum illarum, quibus datus sum nescio quo Dei judicio cæcutiens speculator. Despero pæne ac diffiderem penitus de cursus mei certamine consummando, nisi sponderet Dei clementia se agonizantibus pro justitia assistere invocatum. Et quia quasi nubem dedit cordi meo curarum multiplicitas, et quasi contemplationis alas præscidit agendorum continua implicatio, tota mihi sub cœlo spes est vestra devotio, cui juxta regulam totis inhæretis viribus, nihil ei proponentes aliud vel æquantes. Scitis enim nullum sacrificium esse acceptum Altissimo quod ei curiose vel negligenter offertur, eo quod ex factis debetur legibus prætermisso. Ad hoc enim ignitis eloquiis intenditis ut orationum Libanum incendatis. Ad hoc audiendis peccatoribus condescenditis, ut alienis miseriis ad modicum obscuratur pietatis vestræ oculus, quasi collyrio inclarescat. Ad hoc semper in fiala

Jacob ascenditis vel descenditis, ne cum ostii dispendio inermem domum introeat inimicus. Ad hoc etiam otiosa verba totis viribus devitatis, quia, ut Sanctus ait Gregorius, dum Dei famuli a terrenis actibus segregati otiosa¹ loqui nesciunt, et mentem per verba spargere, ab auctore suo merentur præ ceteris exaudiri. Ad hoc insuper omnia corporalia exercitia modica reputatis, et perfectionis tantum materiam et exordium esse sentitis inopiæ uredinem, vigiliarum labores et similia; illam vero esse formam perfectionis præcipuam, quæ ex talibus, quasi per desertum, ascendit superius, sicut fumus ex ara, motibus, ut in mentis elevatione assidua, calcatis ventosis præcipue passionibus, quasi in vestibulo templi gloriæ sanctæ Trinitatis amplexibus invincibiliter hæreatis. Hinc prophanas vocum novitates et damnata studia declinatis. Hinc inflativas scientias fugitis, scientes quod hodie ignis curiosæ ac superbæ pruriginis quibusdam superincidens solem abstulit veritatis, quæ si vobis infectio surreperet, tanto esset utique damnabilior quanto professio vestra, ut puto, de perfectionis apice et cruce Domini rectius gloriatur. Gaudete igitur, carissimi, et consolamini invocatione vestra, quod est sub cælo præcipuum, tam inferius in actione quam superius in contemplatione, cum præclara eminentia continente, et si garriant æmuli, si detrahant invidi, quantum pro vobis est eorum cæcas insanias contempnatis. Hoc enim sentio, hoc toti mundo profiteor, quod vivere secundum Beati Francisci regulam, ut a Gregorio declaratam et constitutionibus ordinis munitam, non solum omni caret scrupulo, verum etiam est securissimum et sanctissimum et exemplo Salvatoris simillimum, si eo modo militetur quo tria prædicta imperant militare. Memores igitur sitis mei, carissimi, propter Deum, attendentes quod processum officii mei necesse est ad ingentem honorem vestrum, si bene egero, pervenire. Et si secus accideret, quod avertat Altissimus, in enorme dedecus vestræ in-

---

¹ *otiosa*] *osciosa*, R.

nocentiæ redundaret. Mihi autem vestro pro vobis ac vestris scribatis vestræ beneplacita voluntatis, fiduciam obtinentes impetrandi omnia quæ non præjudicant æquitati nec minuunt debitam mei officii honestatem. Ab absolvendis autem illis qui plura beneficia sine dispensatione detinent, manus restringatis sollicitè donec renunciaverint ac de spoliis læsis ecclesiæ satisfecerint, vel satisfaciendi habeant propositum, cum fortuna pinguior dederit facultatem. Valete, etc. Datum apud Otteford, die Martis proxima ante Nativitatem Beatæ Virginis.

LVII.

TO THE ABBOT OF ST. AUGUSTINE'S, BRISTOL.

1279.

5 Sept.

In favour
of a poor
man who
mortgaged
land to
him.

R. f. 161 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . . domino abbati Sancti Augustini de Bristoll' salutem, gratiam et benedictionem. Exposuit nobis Willelmus Pinel de Homme, Wigorniensis diocesis, pauper laicus, quod cum vobis quinque acras terræ suæ pro quatuor marcis argenti vobis solvendis in festo Nativitatis Beati Johannis Baptistæ, anno Domini mcccxxiiii. tradidisset in pignus, sub pacto legis commissoriæ, videlicet si prædicto festo præfatam pecuniam non solveret, prædicta terra vobis tanquam vendita remaneret, et eam repetendi jus ulterius non haberet, idem Willelmus citra præfatum festum Sancti Johannis ulteriorem terminum a vobis ut asserit præfatæ solutioni faciendæ.¹ Et licet infra prædictum terminum præfatus Willelmus præmissam pecuniam vobis obtulisset, eandem admittere recusastis, prædictæ legi commissoriæ adhærentes, ac dicentes præfatam terram esse commissam, secundum formam pactionis supradictæ. Cum igitur honestatem vestram non deceat ex hujusmodi illicitis pactionibus lucrum facere, quæ non est dubium utriusque juris sanctionibus obviare, quæque usuras centesimas excedunt ac etiam a jure civili cuilibet interdictæ censentur, vestram

¹ Sic in MS.

exhortamur et etiam monemus caritatem, quatenus si præmissa veritate nitantur, sorte vobis debita contenti, fructus jam dictæ terræ computetis in eam, ac deducas expensas factas in arando, colligendo et reponendo, quod residuum fuerit de dictis fructibus eidem refundere studeatis, sicut jura volunt, ac vos turpis quæstus infamiam volueritis evitare. Adeo vos habentes circa præmissa quod ad nos super hujusmodi materia querela non redeat iterata, ac caventes, quod in hujusmodi negotio ad examen veritatis recursum nullatenus habeatis, sicut canonicam circa hoc promulgatam effugere volueritis ultionem. Datum apud Derteford, nonis Septembris, consecrationis nostræ anno primo.

LVIII.

TO THE BISHOP OF HEREFORD.

Venerabili fratri domino Th[omæ], Dei gratia Herfordensi, etc., frater J[ohannes], etc. De vestræ fraternitatis sinceritate specialiter confidentes, ac zelum animarum quem vobis inesse reputamus certissime ponderantes, beneficia vestræ diocesis, quorum collatio ad nos per lapsum est temporis devoluta, conferendi bonis et idoneis personis quibus nihil canonicum obsistit¹ secundum formam constitutionis bonæ memoriæ Octobonis legationis officio in hoc regno nuper fungentis, liberam vestræ caritati concedimus facultatem. Ita tamen quod propter scandalum evitandum, et ne ceteri a nobis similia postularent, illi quos ad præfata beneficia vel aliquod ipsorum duxeritis eligendos, instituendi ad nos transmittantur, vel aliquis fidedignus pro eisdem vel aliquo eorum, qui nos super statu et conditionibus eorundem valeant reddere certiores. Datum apud Estriam, xii. kal. Octobris.

1279.
20 Sept.
Gives him
the colla-
tion of
lapsed
benefices.
R. f. 21 b.
A. f. 146 b.

¹ *bonis . . . obsistit*] These words are added in the margin of R. and omitted in A.

LIX.

TO THE BISHOP OF LINCOLN.

1279. Frater J[ohannes], etc., episcopo Lincolnensi, etc.
 21 Sept. Frequenter ea quæ ad remedium¹ animarum salubriter
 Desires him to de- ordinantur, suadente humani generis inimico, tendunt
 sist from troubling the people ad noxam, et per malorum machinationes miserrime
 of his diocese by sequestra- pervertuntur. Habet quidem hoc proprium illius anti-
 tions and extor- qui hostis invidia, ut quos improborum actuum per-
 tions. petratiōe, Deo sibi resistente, non valent dejicere,
 R. f. 161 b. opinionem eorum falsa saltem dilaceret simulando.
 A. f. 26 b. Dolemus igitur et vehementer admiramur, quod cum
 nos, nuper volente et mandante sanctissimo patre
 nostro summo pontifice, quondam in congregatione
 Radingiæ ordinaverimus, quæ annuente Domino respi-
 cere credimus salutem animarum, profectum et reforma-
 tionem cleri et totius ecclesiæ Anglicanæ, vos, sicut ex
 diversorum querelantium ad nos undique confluentium
 non semel sed pluries clamore didiscimus, ex hiis quæ
 ut prædiximus in dicta congregatione ordinata fuerant
 colorem assumentes, verum, ut asseritur, nos auctorem
 laudantes, et a nobis mandatum speciale vos habere
 dicentes, subditis vestris variis et excogitatis modis in-
 ferre gravamina inchoastis, vel, quod verius est, vestri
 hæc nomine vestro præsumpserunt; nunc fructus et
 proventus beneficiorum suorum in casu a jure non
 permissō sequestrando; ab aliquibus pecuniam pro
 relaxatione extorquendo; nunc patronis eorum denun-
 ciando, ut infra præfixum a vobis terminum ad ecclesias
 præsentent,² tanquam de jure vacantes; nunc aliquos
 ante concilium ultimum Lugdunense sua beneficia
 secundum institutiones canonicas assecutos inquietando;
 ac alia diversa gravamina quæ subticere honestum
 credimus, et ex certa scientia prætermittimus ad
 præsens, vestris subditis inferendo, in omnibus ut præ-
 tulimus, nos laudantes auctorem, quæ nunquam de

¹ *remedium*] salutem, A.| ² *præsentent*] præsentant, R.

nostra conscientia processerunt, per quæ etiam quicquid per nos pro reformatione cleri provisum fuerat, jam in vestra diœcesse plus quam in residuo nostræ provinciæ, quantum est in aliquibus annullatum est et subversum. Vestræ igitur fraternitati mandamus, sub pœna canonica firmiter injungentes, quatenus a præmissis et consimilibus desistatis, et ceteros vestros subditos et ministros desistere faciatis, contenti solum nos super hiis reddere certiores, de quibus in dicta congregatione vobis sicut ceteris confratribus de mandato apostolico injunximus inquirenda. Advertentes quod nec fructus ecclesiarum vacantium, qui potius ipsarum ecclesiarum esse censeantur, in hoc casu, vos aut subditi vestri, vestros facere cum mora purgari non poteritis ex post facto, nec per novas transmutationes juri Romanæ ecclesiæ aut nostro, quod eidem ecclesiæ ac nobis ex aliorum remissione competit, in aliquo poteritis derogare, et quamvis in hujusmodi laicis tempus currere minime videatur, in clericis tamen patronis pro diversis causis quædam possunt esse instantiæ quæ per Dei gratiam suo tempore poterunt declarari. Caveant autem sibi omnes ne inveniantur nostræ ordinationi contraria facientes, cum in præfata congregatione irritum et inane decretum fuerit, quicquid contra ipsam callido quocunque commento fuerit adinventum, et certa pœna statuta contra hujusmodi præsumptores, quam statuimus favente Domino firmiter observari. Præmissa vero omnia per archidiaconos vestros volumus et mandamus solemniter publicari, et quid feceritis in præmissis, nobis infra mensem a tempore receptionis præsentium literis vestris patentibus harum seriem continentibus intimari.¹ Datum apud Bocton, xi. kal. Octobris.

LX.

THE DEAN OF THE ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro P. nuper decanatus ecclesiæ beatæ Mariæ de Arcubus,

¹ *intimari*] intimare curetis, A.

1279.
23 Sept.
Order to
deliver to
Roger de
Rothe-

welle, the
new dean,
the seal,
muni-
ments, etc.
R. f. 162.

London', custodi, salutem, gratiam et benedictionem.
Cum dilectum filium magistrum Rogerum de Rothe-
welle, clericum nostrum, in ecclesia beatæ Mariæ de
Arcubus prædicta præfecerimus in decanum, vobis man-
damus quatenus sigillum decanatus nostri prædicti in
vestra custodia existens, una cum omnibus instru-
mentis judicialibus, processibus, rebus se[u] mu[n]imentis
quibuscunque penes vos residentibus, et ad decanatum
spectantibus memoratum, visis præsentibus liberatu . .
tradi faciatis sine mora eidem, omnia quæ ad ipsum
occasione decanatus prædicti spectare dinoscuntur, re-
linquentes, cum in ceteris negotiis nostris agendis
vestro consilio egeamus. Valete. Datum apud Favere-
sham, ix. kal. Octobris, consecrationis nostræ anno
primo.

LXI.

TO EDWARD I.

[1279.]
[24] Sept.
Asks him
to pro-
rogate a
letter of
summons
he has re-
ceived.
R. f. 94.

A tres noble prince e seignur Edward, Deu grace
roy de Engleterre, seignur d'Irlande e duc d'Aquitaigrie,
frere Jan le prestre de Caunterbire, saluz en grant
reverence. Sire, sachez ke le Dimenche prechein devant
la Seint Michel me vint une lettre a Fauresham de
somunse, ki transcrit jo envoy a vostre hautesce en-
clos en ceste lettres. E per co ke le terme est trop
bref, jo pri vostre hautesce ke vous cest ennoy facez
respiter, ou ke vous imetez autre conseil pur Dieu e
pur loneur de seint iglise. Sire, Dieus vous eit en
sa garde. Ceste lettre fu escrete a Fauresham le
Dimenche devant la Seint Michel.

LXII.

TO THE VICAR OF FAVERSHAM.

1279.
10 Oct.
Gives him
the cus-
tody of
the nun-
nery of
Davington.

Frater J[ohannes], etc., vicario de Faversham, etc.
Ut meritum tuum pro impendendis obsequiis aug-
mentemus, ac dilectarum nostrarum filiarum provi-
deamus utilitatibus et saluti, tibi custodiam prioratus
de Davington, sic duximus committendam, quod in

temporalibus ad prædictum prioratum spectantibus R. f. 21 b.
 studeas curam sollicitam adhibere, quam pro tempore A. f. 146 b.
 de tuis manibus requiremus; in spiritualibus autem
 quæ per prædecessorem nostrum et per nos in visita-
 tione nostra sunt provisa, facias sollicite observari, ut
 si quam sententiam excommunicationis vel aliam pro
 hujusmodi neglectis protuleris, eam faciemus adjuvante
 Domino firmiter observari. Datum apud Chertham,
 vi. id. Oct.

LXIII.

ST. AUGUSTINE'S, CANTERBURY.

Universis, etc., frater J[ohannes], etc. Noveritis 1279.
 quod cum nos, in festo Sanctorum Dionisii et sociorum 12 Oct.
 ejus, anno Domini MCCLXX. nono, abbatiam Sancti
 Augustini Cantuariæ, causa visitandi Christianissimum
 regem Angliæ tunc existentem ibidem, cruce prævia
 intraremus, confitemur et recognoscimus de plano quod
 per hoc non intendebamus nec volumus abbati et con-
 ventui loci ejusdem aliquid præjudicium gravare, nec
 per hoc etiam eorum privilegiis nunc vel in posterum in
 aliquo derogare, nec nobis aliquid juris acquirere, quod
 aliunde nobis aut ecclesiæ nostræ non fuerit adquisi-
 tum. In cujus rei testimonium, etc. Datum apud
 Maydenstan, iiii. idus Octobris, anno Domini supra-
 dicto [1279].

Protestation by
 Peckham
 that his
 carrying
 his cross
 into St.
 Austin's
 abbey,
 when visit-
 ing the
 king there,
 is not an
 assertion
 of right.
 R. f. 162.

LXIV.

TO THE ABBOT OF ST. AUGUSTINE'S, CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., venerandæ religionis viro
 domino N. . . ., abbati Sancti Augustini Can-
 tuariæ, salutem, etc. Inter præclara gratiarum munera,
 quibus personam vestram Pater misericordiarum multi-
 pliciter adornavit, hoc non mediocriter approbamus,
 quod vos studioso zelo jura ecclesiæ vestræ servare

Asserts
 his juris-
 diction
 over the
 abbot, for
 churches
 appro-
 priated to
 his monas-

tery, and
his right
to have
the cross
borne
before him
in the
monastery.
R. f. 162.
A. f. 40 b.

nitimini illibata, quæ et nos numquam cogitavimus impugnare, nec vestram latet industriam nos non minus defensionis jurium pontificalium juramento prævio obligari. Non igitur vobis aut ecclesiæ vestræ injuriam reputetis, si jus nostrum custodire volumus, ut tene-mur. Sane licet in capite, id est, ipso vestro sancto monasterio et quibusdam locis aliis et ecclesiis, a juris-dictione nostra exempti esse credamini, in aliis tamen ecclesiis quæ de novo esse dicuntur vestri monasterii propriis usibus acquisitæ, non credimus vobis aliquod jus speciale competere, quominus jurisdictioni nostræ debeatis cum aliis ecclesiarum rectoribus plenarie sub-jacere, nec contemptui debetis ascribere, si per decanos locorum, vos non tanquam abbas exemptus sed tan-quam rector non exemptæ ecclesiæ ad nostram fueritis præsentiam evocati. Reolatis insuper scriptum esse quoniam illius monachi vita est laudabilis, qui venera-tionem habet domini sacerdotis. Recogitetis insuper quoniam ex apostolicis fundamentis, ut docet ecclesi-astica hierarchia, omnis monachus in quantum mona-chus hierarchice est inferior quocunque præfecto ple-bibus sacerdote. Quocirca de consilio discretorum volumus, monemus, pariter et mandamus, quatenus ob Dei et nostri reverentiam ipsorum decanorum citationi-bus canonice factis, humiliter obedire, et dies in eisdem præfixos seu imposterum præfigendos, diligenter observare curetis. Si tamen pendente die citationis emissæ vel im-posterum emittendæ docere potueritis, quod per eosdem decanos citari seu citati parere minime debeatis, parati sumus favorabiliter cognoscere, et cognita secretius approbare, si sufficienter docere valeatis in talibus vos exemptos. Quod si facere non possitis, die vobis præ-fixæ et aliis temporibus præfigenda, jubemus vos coram nobis vel nostris commissariis comparere, vestra circa obtentum beneficiorum talium privilegia ostensuros. Nee miretur vestra discretio si nos, scientes privilegia esse stricti juris, jura communia integra conservare velimus, cum non sine verecundia cogitemus vos aut

vestros privilegia sua ultra fines debitos extendisse. Crucis enim nostræ delationem in ambitu monasterii vestri singulariter et plusquam exempti alii abhorretis, quasi privilegiis vestris contrariam, cum tamen ex compositionibus jam dudum initis inter prædecessores nostros et vestros, quorum habemus exemplaria, pateat, ut nobis postea innotuit, quod nos vestrum non tantum monasterium sed ecclesiam debeamus in quibusdam casibus introire, et vos ad missarum solemnias nos in vestro monasterio celebranda et quædam alia sacra peragenda teneamini invitare, quæ certum est nunquam prædecessores nostros absque crucis deportatione fecisse, nec nos facturos esse, Altissimo concedente, nec sine excommunicationis periculo infringi, violari, aut perturbari posse nostræ ecclesiæ libertatem. Hæc, amice carissime, vobis scribimus, obsecrantes ne grave mini, nec de cetero privilegia vestra ultra fines debitos extendatis, quia hoc sine ira Altissimi non posse fieri demonstratur, quia scriptum est, "Qui vos spernit, me spernit,"¹ ex quo inferius Dyonisius² obsequendum esse hierarchitis in hiis quæ agunt hierarchice sicut a Deo motis. Valet in Christo et Virgine gloriosa.

LXV.

TO THE DEAN OF ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio decano ecclesiæ beatæ Mariæ de Arcubus London', salutem in Domino. Cum fama publica referente intellexerimus, ac notorium ut dicitur existat, quod frater Robertus de Couelee, magister domus Sancti Thomæ de Acon' in civitate London', et sui complices ausu sacrilego, Dei timore postposito, ecclesiam Sancti Clementis extra Barram Novi Templi London' ingredientibus, fratrem Thomam dictum Carpentarium et fratrem Robertum Maupoudre presbyteros, in prædicta ecclesia divina celebrare paratos, violenter extraxerunt ab eadem, et

[1279.]
19 O t.
Desires
him to
order the
master of
St. Thomas
of Acon to
liberate
two priests
whom he
took by
violence
from St.
Clement
Danes.
R. f. 162 b.

¹ Luke x. 16.| ² See footnote, p. 241.

manu armata, carceralique custodiæ postmodum nequiter et maliciose manciparunt eosdem, et injuriam injuriis accumulantes adhuc sic in carcere ipsos detinere temere non formidant, in ecclesiasticæ libertatis præjudicium, contemptum manifestum et perniciosum exemplum plurimorum, propter quod in sententiam excommunicationis a canone latam incidisse noscuntur; vobis mandamus firmiter injungentes quatenus ad capellam dictæ domus Sancti Thomæ personaliter accedentes, præfatos magistrum et suos complices moneatis et efficaciter inducatis, quod infra biduum a tempore monitionis vestræ sibi factæ, prædictos fratres Thomam et Robertum ad ecclesiam a qua, ut præmittitur, eos violenter extraxerunt, sine ulla personarum læsione restituant et reducant, ipsos ibidem libere dimittentes, quousque aliud de eis duxerimus ordinandum. Alioquin prædictum magistrum et suos complices consilium et auxilium sibi in hac parte præbentes, quos facinoris antedicti manifesti et notorii perpetratione sententia majoris excommunicationis manifestum est esse involutos, publice et solempniter diebus Dominicis et festivis, pulsatis campanis, candelis accensis, excommunicatos nuncietis et denunciari faciatis per totam civitatem London', donec ad sanctæ matris ecclesiæ gremium redeuntes, beneficium absolutionis in forma juris a nobis meruerint obtinere. Citantes nihilominus peremptorie dictos magistrum et suos complices, quod compareant coram nobis vel vices nostras gerentibus ubicunque fuerimus in nostra diocese vel provincia, proximo die juridico post festum apostolorum Symonis et Judæ, si quid habeant proposituri, quare manus temerarias ad præmissa facinora perpetranda extendere præsumpserunt, et pro commissis pœnam condignam recepturi, et ulterius facturi quod justitia suadebit. Quod super præmissis feceritis, etc., et de nominibus complicium magistri antedicti, nos certificetis. Datum apud Lameh', xiiii. kal. Novembris, anno Domini MCCLXX. (sic.)

LXVI.

TO LLEWELLYN.

Magnifico viro et filio in Christo prædilecto, domino [1279.]
 L[ewlino] principi Walliæ et domino Snaudon', frater 20 Oct.
 J[ohannes], etc., et post præsentis vitæ curricula ex Rebukes
 Dei misericordia, ultra communia humanæ conditionis him for
 merita, perfrui sempiternis. Dominicæ dispensationis confiscat-
 provisio gradus diversos et ordines constituit esse dis- ing the
 tinctos, ut reverentiam minores majoribus exhiberent et goods of
 potentiores minoribus impenderent opera caritatis, ve- intestates,
 raque concordia fieret ex officiorum et ordinum diver- and other-
 sitate contexta. Sicut enim varietas membrorum per wise in-
 diversorum officia distincta et robur corporis servat et fringing
 fortitudinem cum venustate ministrat; ita diversitas the liber-
 personarum in diversis obsequiis distributa custodit et ties of the
 dirigit universum. Cum igitur literas a vestra sereni- church.
 tate nobis missas benevole admittamus, credimus honori R. f. 162 b.
 vestro congruere ut nostras monitorias et vestri nominis A. f. 141 b.
 honoris et salutis conservatorias cum Dei et ecclesiæ and f. 87 b.
 reverentia recipere studeatis. Verum cum relatione
 plurium didicerimus vos in divinam injuriam et læsi-
 onem libertates ecclesiasticas violasse, confiscando
 videlicet bona intestatorum vestrorum et ecclesiæ te-
 nentium et presbyterorum, quorum dispositionem non
 est dubium ad loci ordinarium secundum canonicas
 sanctiones pertinere, ac etiam bona ecclesiarum mobilia
 et immobilia sine causæ cognitione pro libito vestræ
 voluntatis appropriando, immo verius usurpando, necnon
 statuta papalia legatorum et aliorum prælatorum con-
 temnendo et deridendo, contra quæ opponitis, et eis-
 dem præfertis, leges Howeli Da, quæ Decalogo dicuntur
 in diversis articulis obviare. Asseritur etiam quod
 dum episcopi vestri principatus coram nobis pro regni
 utilitate evocati sunt, pro communi commodo sic absentes,
 hominibus tenentibus ecclesiarum suarum et rectoribus
 ecclesiarum eisdem subditarum collectas imponitis et
 tributa, quod a Pharaone factum non extitit, qui di-

¹ *diversitas*] diversitas diversitas, in R.

vinæ legis notitiam non habebat; alias nihilominus eosdem praelatos et eorum subditos multipliciter aggravando. Vestram celsitudinem quanta possumus cum affectione deprecamur, eandem in Domino exhortantes, quatenus ad eorum contritum et sinceræ¹ vitæ puritatem redeuntes, ac ponderantes² una cum consilio vestro quod laicis disponendi de personis aut rebus ecclesiasticis nulla est attributa potestas, immo omnimoda interdicta³ facultas, quodque hujusmodi contractantes contra ecclesiæ libertatem sacrilegi ac etiam excommunicati sunt censendi; quæ præmissa sunt una cum similibus studeatis in statum debitum reformare, amodo hujusmodi contra ecclesiasticas libertates præsumentes. Circa quæ non extra recedere a memoria vestra quanta passi fueritis propter hujusmodi attemptata, aut vestrorum forsitan prædecessorum, nec vestram decet magnificentiam christos Domini tangere qui ipsius Christi legatione funguntur, ut vobis veniat interitus sicut Orlebus⁴ qui archam Domini erigere voluit in Huacem⁵ ad castrum. Valete. Datum apud Lameh, xiii. kal. Novembris.

LXVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

1279. Venerabili in Christo fratri, etc., episcopo London',
 6 Nov. etc., frater J[ohannes], etc. salutem, etc. Quam sit decens quamque expediens, clerum nobis commissum regiis favore et gratia consolari, docet experientia contrarii nuper præteriti in ecclesiarum spoliis et gravaminibus prophanis, quorum recens memoria perseverat. Docet idem evidentia periculi in januis eminentis, si, quod avertat Deus, dissimularet majestas regia quorundam laicorum proterviam in bona ecclesias-

R. f. 165.

¹ *sinceræ*] scincere in MSS.

² *ponderantes*] ponderante, in MSS.

³ *interdicta*] interdicti, in R.

⁴ *Orlebus*] Orlebus, Ortlebue,

in A.

⁵ *Huacem*] Huacē, R. Huāce, Huacem, in A.

⁶ Printed in Wilkins' Concilia, ii.

37.

Desires
 him to
 summon
 the clergy
 of his
 diocese for
 the purpose of
 granting
 an aid to
 the king.⁶

tica manum mittere, quorum audaciam illustrissimus Dei gratia rex E[dwardus] clementiæ suæ legibus contra hujusmodi editis refrænavit. Cujus circa nos sollicitudini si ingrati fuerimus, non solum ipsum ad indignationem provocabimus, verum etiam Regem regum pro ingratitude vitio offendemus. Sacro etiam testante eloquio majestatem regiam tenentur omnes subditi grata honorificentia prævenire, et illi præcipue qui regali munificentia concessis olim ecclesiæ Christi honoribus confoventur. Cum etiam vilissimè censeantur, qui ceteros honore præcellunt, nisi insuper eosdem transcendant in obsequiis caritatis, ac per nobiles et plebeios regni Angliæ dicto domino regi fuerit nuper in quodam temporalium subsidio ministratum, sub cujus regimine nos omnes vivere oportet et gratia communi, expedit non solum per orationum suffragia dictum dominum ad protectionis jocundæ beneficia excitare, verum etiam corporalibus impendiis et muneribus ejus sumptus innumeros quantum poterimus relevare. Cujus liberalitatis exemplum archiepiscopos et episcopos Angliæ recolitis ceteris in clero minoribus præstitisse, et certe satis est canonicum ecclesias dotatas patronis indigentibus subvenire. Quapropter vestram imploramus et exhortamur in Domino caritatem, in meritum obedientiæ firmiter injungendo, quatenus convocato quam citius fieri poterit per vos aut vestros clero vestræ diocesis, eidem studeatis ad Dei honorem et pacem ecclesiæ suadere, ut dicto regi hoc pro gratitudinis indicio postulanti, studeant elapso tempore decimæ sic affluenter pro viribus subvenire, ut ipse de devotione clericali merito gaudeat, et ad ipsos excitetur favorabilius imposterum sublevandos. Caventes insuper ne obsequii exilitas indignationem magis provocet quam excitet clementiæ lenitatem. Hujus autem servitii vel subsidii quantitatem per vos aut procuratores vestros, vel certe per procuratores proprios ad hoc si expedire videritis destinandos, nobis intimare studeant in congregatione nostra London' in octabis Sancti Illarii

imminente. Et quod modus iste in congregatione nostra provisos extitit proxime præterita, de consilio episcoporum ibidem præsentium et procuratorum episcoporum absentium, mandamus vobis quatenus hanc deliberationem paci ecclesiæ, ut præsumimus non fallaciter, pernecessariam, studeatis ceteris coepiscopis nostris cum celeritate debita nunciare. Quid autem super hiis facere decreveritis, et sub qua forma præmissa duxeritis exequenda, nobis cum qua poteritis celeritate per literas vestras patentes harum continentes seriem rescribatis. Valete. Datum apud Mortelake, viii. id. Novembris, consecrationis nostræ anno primo.

LXVIII.

APPOINTMENT OF A PROCTOR AT ROME.

1279.   Universis, etc. Universitati vestræ tenore præsentium
 15 Nov.   innotescat nos magistrum Johannem de Pontisara,
 Appoint-   archidiaconum Exoniensem, licet absentem, tanquam
 ment of J.   præsentem, nostrum fecisse procuratorem, negotiorum
 arch-   gestorem et nuncium specialem ad omnia nostra et
 deacon of   ecclesiæ nostræ negotia in Romana curia exercenda et
 Exeter as   promovenda, dantes eidem plenam et liberam potesta-
 proctor at   tem procurandi, exercendi et promovendi negotia nos-
 Rome.   tra prædicta tam in præsentia domini nostri summi
 R. f. 22.   pontificis quam alibi, prout requirent negotia et sibi
 A. f. 147.   videbitur expedire; impetrandi etiam et contradicendi
                  tam literas simplices quam legendas gratiam seu justi-
                  tiam continentes, conveniendi in loca et iudices ap-
                  pellandi, et appellationes si opus fuerit prosequendi,
                  procuratorem seu procuratores alios substituendi et re-
                  vocandi, et generaliter omnia alia et singula faciendi
                  quæ in præmissis et præmissorum quolibet de jure vel
                  consuetudine fuerint oportuna. Ratum et gratum, etc.

In cujus rei, etc. Datum apud Stebbenheth', xvii. kal. Decembris, anno Domini, etc., lxx. nono, consecrationis nostræ primo.

LXIX.

TO THE BISHOP OF ELY.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, venerabili in Christo fratri episcopo Elyensi, salutem et sinceræ caritatis in Domino semper augmentum. Pro certo est nobis nunciatum, quod magister Rogerus de Seyton', suæ salutis non immemor, beneficia ecclesiastica curam animarum habentia quæ nuper in provincia nostra Cantuariensi obtinuit, pure et sponte resignavit. Cumque notorium existat, quod provisio beneficiorum hujusmodi, quæ ex præsentatione religiosorum virorum assecutus fuerat, ad dominum papam vel ad nos fuerit canonice devoluta, vobis in virtute obedientiæ districtius inhibemus, ne præsentatos seu præsentandos, præsentatum seu præsentandum, ad beneficia seu beneficium, quæ vel quod dictus magister tenuit in vestra diocese, per quoscumque quoquo modo admittatis, seu aliquid circa statum dictorum beneficiorum aut beneficii innovari permittatis. Decernentes irritum et inane si secus in præmissis actum fuerit seu etiam attemptatum, donec a nobis super eo aliud receperitis in mandatis. Valet in Domino Jesu et Virgine gloriosa. Datum xvi. kal. Decembris, consecrationis nostræ anno primo.

1279.
16 Nov.
Forbids
his inter-
ference
with the
benefices
resigned
by Roger
de Seyton.
R. f. 22.

LXX.

INJUNCTIONS FOR BARKING NUNNERY.

Frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilectis in Christo filiabus . . . abbatisæ et conventui de Berkinges, salutem cum gratia et benedictione Domini

1279.
19 Nov.
Supple-
menting
those of
John
bishop of
London.
R. f. 226.
A. f. 184 b.

Jesu Christi. In castris Domini militantes conversamini, ut credimus, laudabiliter, sicut in visitationis officio gaudemus nos diligenti nuper indagine repperisse. Verumtamen in fragilitatis præsentis, multiplicibus periculis virginalis amœnitas re vel fama faciliter læditur, nisi armis disciplinalibus et pudicitiae argumentis circumdata, perversæ nationi qua concluditur occasiones auferat detrahendi. Quocirca rata habentes quæ pro honestatis vestræ regimine venerabilis in Christo frater dominus J[ohannes] Dei gratia Londoniensis episcopus vobis tradidit inviolabiliter observanda, quædam adjicimus, quæ si servaveritis, ab ipsis servabimini Deo et hominibus commendatæ. In primis igitur ordinamus, ut divinum officium a vobis devote et integre celebretur, sicut laudabilis consuetudo retroactis temporibus facere consuevit, inhibentes ne mutilationem ipsius officii admittatis, quam monachi quidam, utinam non demoniaco spiritu, dicuntur vobis temere suggestisse. Laus enim Altissimi vita est potius angelica quam terrestris. Breviatio igitur laudum insolita videtur supernis civibus adversari. In quibus laudibus celebrandis servetur hora mediæ noctis Deo et angelis gratissima pro officio matutini. Completorium etiam tempestive dicatur quotidie, ut exclusis garrulis orationi paretur opportunitas et quieti. In quibus ac ceteris horis convenient omnes, quas non impedit infirmitas vel occupatio obedientiæ salutaris. Locus insuper celebrationi missæ gloriosæ Virginis deputatus sic aptetur, ut cœtus monialium ibidem canentium aliquo intersticio ab aliis assistentibus separetur. Festi etiam Innocentum celebritas, quam agi a parvulis non approbamus, sed cum displicentia sustinemus, nullatenus ab eisdem parvulis inchoetur, nec aliqualiter se immisceant, usque post Beati Johannis Evangelistæ vespervas consummatas. Consequenter autem moniales ipsi officio se non subtrahant, sed exclusis a choro tunc temporis omnibus masculis et mulieribus, etiam quæ ad crementi ter-

minum pervenerunt, ipsæ defectus suppleant parvularum, ne, quod nefas est, vertatur in ludibrium laus divina. Sacrum autem eucharistiæ sacramentum recipiant in omnibus festis principalibus ac professionum suarum diebus singulis, nisi ex causa necessaria remanserint, seu de licentia abbatissæ. Et quia intelleximus quod sacerdotes in clericorum notabili comitiva post dictum officium defunctorum ab ecclesia transeunt per claustrum usque in locutorium, ubi resident, epotandis calicibus cum pluribus aliis intendentes; nos istam consuetudinem vel corruptelam potius perpetuo condemnamus, volentes ut in tali casu qui potus recreatione indigent, ipsum ex dispensatione cellerariæ in domo sacerdotis accipiant principalis. Inhibemus etiam sacristæ ne ante festum Purificationis, cum pro ipso festo luminaria necessaria præparentur, aliquos externos invitet ad convivium, sed tantum in luminarium secum officio laborantes, et, quod subtrahit sump- tibus superfluis, refundat in candelas sufficienter matutino officio exhibendas; et pro altaris ministerio vinum non præbeat acetosum. Intelleximus insuper sacerdotes prædictos corpus Domini nostri Jesu Christi in suis cubiculis detinere, pro eo quod in repentinis parochianorum infirmitatibus non possent intra clausuram monialium ad ipsum accedere requirendum. Quod quia est irreverentis insanix temeritas Regem gloriæ in loco communi et contemptibili collocare, in virtute obedientiæ præcipimus, ut de cetero corpus ipsum divinissimum in loco sacro seu oratorio sacerdotibus semper accessibili cum cautela debita collocetur. Statuimus etiam ut silentium locis et temporibus statutis regulariter observetur. Quoniam ut Sanctus dicit Jacobus, vana est religio quæ linguam ab indebitis non refrænât.¹ Cujus rei gratia ordinamus, ut post solis occasum nulla sæcularis persona, vir seu mulier, nullus

---

¹ James i. 26.

etiam religiosus, in locutorio veniat vel maneat ad loquendum, nisi forte pro evidenti necessitate, cum tuta comitiva, de licentia abbatissæ. Quo etiam tempore omnes claudantur alii claustrum aditus, ut extunc nulli ingressus pateat vel egressus. Et ad hoc sollicite explorandum, duæ assignentur securæ et irreprehensibiles moniales, quæ hoc omni die facere per obedientiam teneantur, in suorum remissionem omnium peccatorum. Abbatissa insuper non nisi ex causa necessaria in camera sua circa illud tempus audeat remanere, et hoc perraro faciat pro hospitibus reverendis, vel pro negotiis quæ alio nequeunt tempore expediri. Inde etiam recedere acceleret, junctis sibi semper maturioribus, vel prudentioribus de conventu, quarum etiam consiliis innitatur.¹ Et quotienscunque poterit, maxime diebus solemnibus, comedat in conventum. Et quia prænominatus episcopus inhibuit ne moniales in cameris moram facere, comedere vel bibere, seu dormire præsumant, hoc sub pœna anathematis injungendo, nos statuendo adjicimus, ne aliquis homo sæcularis vel religiosus cameras ipsas introeat, et hoc sub pœna excommunicationis, quam ex nunc ferimus in contrarium facientes, nisi forte, quod absit, tantum esset infirmitorium infirmis aliis oneratum, vel tam miserabilis esset alicujus infirmitas, quod necesse esset eam in aliqua camera collocari. In quo casu confessorem et medicum, patrem etiam vel fratrem dumtaxat ad eam permittimus habere accessum, ita tamen ut omni suspicione exclusa, omnique alio diverticulo denegato, et celeriter redeat sic ingressus. In officiis autem quæ per fœminas fieri nequeunt, operariorum cum eisdem cautelis introitus admittatur. In aliis autem casibus omnibus externæ personæ a claustrum et officinis interioribus, quantum districta patitur necessitas, excludantur. Confessiones etiam monialium

---

¹ *imitatur*] imitatur, in MSS.

sanarum in loco publico et omnibus exposito audiantur. Excepto autem confessionis casu pudeat monialem sponsam Christi, angelorum sociam, solitarium colloquium cum quocunque homine admittere, vel etiam prolongare, quin potius nulla pro habendo colloquio cum quocunque externo vocata,¹ sola vocantem adeat, sed adjuncta sibi una saltem socia, quæ de auditis et visis omnibus possit ei testimonium innocentiae perhibere. Nullus insuper servitor domus pro scandalo amotus vel infamia imperpetuum restituatur officio illi vel alteri in ipso monasterio. Sed et ne hujusmodi septa domus introeant sine nostra aut diœccesani licentia, inhibemus sub pœna excommunicationis, quam in omnes ferimus mali causa contrarium facientes. Et si instigante diabolo contigerit quod aliquis perditionis filius per se vel pronubam interpositam aliquid illicitum cuicunque vestrum suggesserit, mox ipsa hoc per obedientiam detegat abbatis, non obstante si circumventa fide præstita vel juramento hoc promiserit se celare. Tales enim obligationes irritas esse decernimus, eo quod fides nullum debet obsequium perfidiæ nec juramentum injuriæ conditoris. Quod in religiosis personis intelligimus præcipue, quæ sine superioris licentia nec Deo vovere possunt, nec multo magis diabolicis se perplexitatibus obligare. In emissionibus autem monialium pro quibuscunque mortaliū visitandis, hæc quatuor præcipimus observari. Primo, ut ex sola causa necessaria et inevitabili emittantur, ut est præcipue imminens mors parentum, præter quam causam vix scimus sufficientem aliam cogitare. Secundo, ut ad locum non multum distantem sed propinquum et ab omni suspitione remotum penitus destinentur. Caventes omnino ne cum monachis vel canonicis seu in religiosorum domibus aliis hospitentur, pro eo quod sæcularium malicia famam frequenter talium facilius dehonestat. Tertio, ut nulla exeat nisi cum secura et insuspiciabili comitiva tam

---

¹ *vocata*] *vocati*, A.

monialium quam servorum. Quarto, ut exeuntibus reversionis celeritas præfixo brevi temporis spatio imponatur, et quæ in mora peccasse inventa fuerit, usque ad longa post tempora nullatenus emittatur. Obsecramus autem, filiæ carissimæ, ut memores sitis quod fundamentum est professionis monasticæ abnegatio propriæ voluntatis, et obedientiæ humilitas, quæ est virtutum omnium fundamentum. Econtra veraciter intelleximus quasdam vestrum, utinam non plurimas, esse ad obediendum tardas, nec faciliter admittere occupationes laboriosas, quæ vobis obedientialiter imponuntur. Ad cujus eradicationem¹ periculi, tu abbatissa studeas nostris ac diocesani tui parere decretis, sicut tibi vis a suis subditis obediri. Inter quas si aliquam reppereris difficiles obedientias respuentem, ei ceteras subtrahas obedientias consolabiles, et exitum a domo præcipue, donec consenserit obedire. Et si quæ tertio inobediens reperta fuerit, id statim episcopo nuncietur. Pax autem Dei quæ exsuperat omnem sensum, sic custodiat corda vestra, ut si quæ socia sociæ dixerit improprium,² ad eadem petat humiliter veniam, et si sit notorium, ei pedem in capitulo osculetur. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Has ordinationes nostras quater in anno cum literis episcopi vel die postera recitantes. Datum apud Orsete, xiii. kal Decembris, anno Domini, mclxx. nono, consecrationis nostræ primo.

LXXI.

TO THE DEAN OF ROCHFORD.

1279.
8 Dec. Desires him to excommunicate N. de Curteney for intruding on the

Frater J[ohannes], etc., decano de Rocheford salutem, gratiam et benedictionem. Cum nos nuper, legitimis monitionibus præmissis, Nicholao de Curteney, qui se ausu temerario cum suis complicitibus in domos rectoris ecclesiæ de Hockele, ad eandem ecclesiam per-

¹ *eradicationem*] eradiçœm in A. | ² *improprium*] imperium in MSS.

tinentes, violenter intrusit, quod est publicum et notorium in partibus illis, injunximus per sententiam præcepti quod a dictis domibus recederet¹ cum suis complicitibus sine mora, bonaque per ipsos dissipata seu ablata dicto loco seu ipsis domibus ecclesiæ restituerent, necnon Deo et ecclesiæ de hujusmodi commissis satisfacerent competenter, sub pœna majoris excommunicationis, quam in ipsos protulimus si hujusmodi sententiæ nostræ non parerent; licet idem Nicolaus cum prædictis suis complicitibus a præfatis domibus jam recesserit, tamen bona supradicta in forma prænotata, prout intelleximus, minime sunt restituta. Quocirca vobis mandamus firmiter injungentes, quatenus, si ita est, dictum Nicholaum cum præfatis suis complicitibus universis, pulsatis campanis, candelis accensis, singulis diebus Dominicis et festivis, per totum decanatum vestrum solemniter et publice denunciatis seu denunciari faciatis excommunicatos, quousque ad condignam super præmissis venerint satisfactionem. Qualiter autem præsens mandatum nostrum fueritis executi et deinceps exequimini, nobis per literas vestras patentes harum seriem continentes, una cum nominibus dictorum complicitum, necnon eorum ad quos dicta bona vel aliqua pars eorundem dicuntur pervenisse, citra festum Sancti Yllarii constare faciatis. Datum apud Crundon, die Veneris proxima post festum Sancti Nicholai [1279].

property of
the rector
of Hockley.
R. f. 22 b.
A. f. 147.

LXXII.

TO THE PRIOR OF CHRIST CHURCH.

1279.
14 Dec.

Priori ecclesiæ Christi Cantuariensis, etc. Cum instet dies beati Thomæ apostoli, ad quem totum clerum civitatis atque diocesis Cantuariensis pro subsidio domino regi, de bonis ecclesiasticis concedendo, fecimus evocari, et nos præ visitationis officio, quod nobis

Proxy for
convoca-
tion at
which an
aid for the
king

¹ *recederent*] recedere, MSS.

will be
granted.¹
R. f. 22.

ad præsens in London' diœcese consummandum incumbit, præfatæ convocationi interesse personaliter nequeamus; vobis, de quorum experta fidelitate confidimus, quorumque notam industriam commendamus, in præsentî negotio, auctoritate præsentium, committimus vices nostras; rogantes in Domino, quatenus ipsum negotium efficaciter et instanter exequamini, quantum decet, ipsam petitionem, nedum domini regis, sed et nostram, totius cleri mentibus et auribus imprimendo, rationes etiam motivas ad exauditionem petitionis hujusmodi viriliter inducendo, et alia omnia hujusmodi faciendo, quæ expeditioni ipsius negotii videritis expedire. Nos enim ratum et gratum habebimus quicquid vos nostro nomine feceritis in hac parte. In cujus rei testimonium hanc præsentem literam vobis transmittimus, sigilli nostri munimine roboratam. Datum apud Crundon' in parco, xix. cal. Januarii, anno Domini mclxxix., consecrationis nostræ primo.

TO THE ABBOT OF ST. AUGUSTINE'S.

Similar
proxy.
R. f. 22.

Abbati Sancti Augustini Cant., etc. Cum instet dies, etc. (*ut in proxima præcedente usque ibi*, "nequeamus"); nosque nobis dilectis in Christo filiis domino T., priori ecclesiæ Christi Cantuariensis et magistro Richardo de Fering' familiari nostro, vices nostras commisimus in negotio hujusmodi exequendo, prout per literas nostras eis exinde confectas evidenter apparet; quia tamen dilectum in Christo filium illustrem regem Angliæ tangit principaliter negotium memoratum, et ideo decet et convenit ipsum per honorabiliores, reverendas, et plures personas tractari, personam vestram, quam nos reverendam et venerandam plurimum reputamus, commissariis nostris præfatis tenore præsentium adjungimus in hac parte, ut ipsi una vobiscum et vos una cum eis, prout expedire videritis, in ipso negotio procedatis; nos enim ratum et

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 41.

gratum habebimus, quicquid ipsi vobiscum, seu vos una cum eis nostro nomine faciendum duxeritis in hac parte. Per hanc autem commissionem, si placeat vobis eam recipere, non intendimus in personam vestram jus seu jurisdictionem aliquam vendicare, nec exemptionis vestræ privilegio derogare. In cujus rei testimonium, etc. Datum ut supra in proxima præcedenti.

LXXIII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF CHRIST CHURCH.

Frater J[ohannes] dilectis in Christo filiis, fratri [1280.] Thomæ priori ecclesiæ Christi Cantuariensis, et ejus- [Jan.] dem loci conventui, salutem, gratiam et benedictionem. Forbids the ap- pointment of monks as keepers of manors. B. f. 165 b. A. f. 91. Etsi a vobis sim corpore peregrinus, cordis tamen mei devotio in medio vestrum jugiter commoratur. Nihil enim mihi est optabilius quam audire seu videre potius, vos in Christi et sanctorum suorum excubiis, quorum præclara recipitis stipendia, sinceris conatibus militare. Circa autem regimen religionis vestræ, cum visitationis inter vos functurus essem officio, prudentiæ vestræ dixisse me recolo, quod ante probatam experientiam tractu temporis exercendam, nihil volebam circa statum collegii immutare. Et quia sanctæ memoriæ prædecessoris mei sancitum repperi consilio, monachos non esse maneriorum custodiis distrahendos, tibi, prior, pluries recolo me scripsisse, ut disciplinam illam propter vitanda scandala plerumque per talia exorta, et tranquillitatem cordium religioni debitam obtinendam faceres inviolabiliter observari, sciens non esse monachos sed demoniacos qui optant extra collegii ambitum et claustrum custodiam exterius lascivire. Sicut enim piscis sine aqua, sic sine monasterio monachus existere affirmatur. Quapropter vobis mando, in virtute obedientiæ firmiter injungendo, quatenus maneria vestra exemplo mei facientes per sæculares homines custodiri, formam illam circa hoc a prædecessore

meo præfixam et per me postea approbatam, usque ad adventum inviolabiliter observetis. Tibique prior sub pœna anathematis injungo, quatenus usque ad adventum meum nihil circa hoc sustineas immutari. Et si quos ad exercenda¹ talia procaces inveneris, illos teneas rarius evitandos. Et si quos in hiis notabiliter rebelles inveneris imposterum, eorum mihi scribas nomina indilate. Valete.

LXXIV.

TO R. OFFICIAL OF LINCOLN.

1280.
15 Jan.
Power to
hear a
cause be-
tween Al-
maric de
Montfort
and R. de
Wynchelse
concerning
a prebend.
R. f. 22 b.
A. f. 147 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio magistro R.,² officiali suo Lincolniensi ipsa sede vacante, salutem, etc. Cum olim venerabilis frater noster bonæ memoriæ dominus R[icardus] Lincolniensis episcopus causam quæ³ vertitur seu verti speratur inter dominum Almaricum de Monteforti ex parte una, et magistrum Robertum de Wynchelse, super præbenda manerii de Leyton super Brouneswold ex altera, discretis viris magistris Rogero de Cava, Antonio de Sauethorp, et Jordano de Lincolnia, canonicis Lincolniensibus, ut dicitur, commisisset, quamque postmodum ad se revocasset, ac ita in suspenso usque ad diem sui obitus tenuisset; nos, ad quem episcopalis jurisdictio ipsa sede vacante pertinet, causam ipsam vobis totaliter præsentium auctoritate committimus, ut assumentes eam in eo s[ta]tu in quo eam dicti commissarii dimiserunt, diligenter eandem audiatis, et fine debito terminetis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam inviolabiliter observari. Datum apud Haddam Plumbeum, xviii. kal. Februarii, consecrationis nostræ anno primo.

¹ *exercenda*] ad extra circa, A.

² R]. G. in A.

³ *causam quæ*] causa, in MSS.

LXXV.

TO ROGER, BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri
 R[ogero], Dei gratia Coventrensi et Lichfeldensi epi-
 scopo, salutem et fraternæ caritatis augmentum. Fra-
 ternitati vestræ notum facimus per præsentés, quod
 personam vestram atque ipsas ecclesias vestrarumque
 civitatum et diocesis, clerum et populum, favente
 Domino, intendimus visitare, quod eis curetis patefa-
 cere sine mora, ut præmuniti se præparent visitationem
 nostram secundum sanctiones canonicas admissuri.
 Denunciari etiam faciatis ecclesias seu portiones ecclesi-
 arum appropriatas habentibus, seu in ecclesiis alienis
 aut parochiis pensiones vel decimas separatas percipi-
 entibus, ac universis rectoribus tenentibus ibi vel alibi
 plura beneficia curam animarum habentia, quod jus, si
 quod habent speciale super appropriatione, perceptione
 et pluralitate hujusmodi, cum per ipsos transitum fece-
 rimus, sub pœna canonica peremptorie nobis ostendant.
 Proponimus autem Coventrensem vestram ecclesiam die
 Dominica Quinquagesimæ intrare, et die sequenti visi-
 tationem nostram circa personam vestram, quam tunc
 ibidem adesse volumus, Deo volente, et cessantibus
 impedimentis legitimis inchoare, extunc ad vestrum
 capitulum et alia loca vestræ diocesis prout opportu-
 nitas dederit processuri. De die vero receptionis præ-
 sentium, et qualiter fueritis executi præmissa, nobis
 dictis die et loco literis vestris patentibus harum se-
 riem continentibus intimetis. Valete. Datum apud
 Fulham, vii. kal. Februarii, etc.

1280.

26 Jan.

Intimates
that he
intends to
hold a
visitation.R. f. 22 b.
A. f. 147 b.

LXXVI.

TO R. DE DREYTON, TREASURER OF ST. PAUL'S.

1280.
2 Feb.
Gives him
the cus-
tody of
the seal of
John Chis-
hull, bis-
hop of
London,
who is in-
firm.

R. f. 23.
A. f. 148 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio domino Roberto de Dreyton, thesaurario ecclesiæ Sancti P[auli] London', salutem, gratiam et benedictionem. Cum nuper ex officii nostri debito memoratam ecclesiam Sancti P[auli] visitaremus, ac inter cetera non sine turbatione cordis inveniremus venerabilem in Christo fratrem nostrum dominum J[ohannem], Dei gratia ejusdem ecclesiæ antistitem, nimia corporis valitudine detineri, adeo ut ei postmodum coadjutorem in temporalibus duceremus assignandum. Quia tamen hiis diebus intelleximus ipsius infirmitatem adeo excrevisse, ut quasi sui compos ad pastoralis officii debitum exsolvendum, prout incumbunt ei onera, non existit, custodiam sigilli ipsius episcopi tibi, de cujus experta industria visu et auditu plenam habemus notitiam, duximus commendandam, ita videlicet ut nulla litera super collatione seu institutione præbendarum, ecclesiarum, seu quorumcumque aliorum ecclesiasticorum beneficiorum cum cura vel sine cura in ecclesia seu diocese London' vacantium, præter consensum¹ et assensum magistri Thomæ decani London' et domini archidiaconi Colecester' consignetur. Datum apud Fulham, iiii. non. Februarii, etc.

LXXVII.

TO THE BISHOP OF ELY.

1280.
5 Feb.
Desires
him to
inquire
whether
Roger de
Seytona
has suf-
ficient

Frater J[ohannes], etc., episcopo Eliensi, etc. Licet vobis nuper fecerimus inhiberi, ne quemquam præsentatum ad beneficia ecclesiastica quæ magister Rogerus de Seytona tenuerit in vestra diocese existentia de patronatu religiosorum, admitteretis omnino sine mandato nostræ conscientiæ speciali, credentes eadem ad collationem nostram et apostolicam pro lapsu temporis

---

¹ *consensum*] conscientiam, A.

pertinere; quia tamen quorundam relatus insinuat dispensationem to
 prædictum Rogerum pro suis beneficiis dispensatione hold cer-
 apostolica sufficienter fuisse munitum, prædictum man- tain bene-
 datum nostrum ob reverentiam vestram et animarum fices.
 excludendum periculum, taliter duximus temperandum; R. f. 23.
 ut videlicet si fideliter inquirentes ipsum inveneritis A. f. 147 b.
 sufficientem dispensationis gratiam habuisse, ipsa bene-
 ficia libere et canonice conferatis. Quod si eadem ad
 nostram collationem forte devenerint lapsu temporis,
 de sinceritate vestra plenam reportantes fiduciam, vobis
 conferendi ea taliter concedimus facultatem, ut vide-
 licet detis ea aliud beneficium non habentibus, vel si
 habeant renunciantibus, ita ut anathematizata Rading'
 pluralitas nullatenus convalescat. Non enim possetis
 sine excommunicationis periculo favere in hujusmodi,
 quod absit, excommunicato scelere criminosis. Quod si
 sæpe nominatus Rogerus dispensationis non habuerit
 munimentum, et per consequens pro omissione sanctæ
 memoriæ prædecessoris nostri pro lapsu temporis ad
 collationem pertineant apostolicam, ea interim aliqui-
 bus Deum timentibus canonice commendetis, donec
 super hiis et consimilibus beneplacitum summi ponti-
 ficis, quem super hujusmodi consulimus, innotescat. In
 cujus rei testimonium, etc. Datum apud Foleham, non.
 Februarii.

LXXVIII.

TO THE DEAN AND CHAPTER OF ST. PAUL'S.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis ma- 1280.
 gistro Thomæ decano, et capitulo ecclesiæ Sancti Pauli 5 Feb.
 London', salutem, gratiam et benedictionem. Sollicitu- Desires
 dinem vestram tenore præsentium excitamus, quatenus them to
 correctiones et alia quæ vobis in ecclesia vestra com- make cer-
 misimus et injunximus facienda, infra Pascha Resurrec- tain re-
 tionis Dominicæ proximum, tam prudenter quam fide- forms
 liter faciatis, ordinantes vicarias vestras in melius, quæ already
 meliori ordinatione indigent, et ubi non sunt vicarii, enjoined
 by him.
 R. f. 23.
 A. f. 148.

prout convenit, facientes. Alioquin ne mora periculum pariat, officiali nostro dedimus in mandatis quod ea omnia, nisi facta fuerint infra tempus superius nominatum, faciat ut melius crediderit expedire. Datum apud Hese, nonis Februarii, consecrationis nostræ anno primo.

LXXIX.

TO THE DEAN AND TREASURER OF ST. PAUL'S, AND
FULK LOVEL, ARCHDEACON OF COLCHESTER.

1280.
6 Feb.
Power to
act for
the bis-
hop, who
is infirm.
R. f. 23.
A. f. 148.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis, decano et thesaurario ecclesiæ Sancti Pauli, London', et domino Fulconi Lovel, archidiacono Colecestr', salutem, gratiam et benedictionem. Cum circa ea præcipue nostra versetur intentio, per quæ ecclesiarum indempnitatibus prospicitur, et animarum saluti expedit, non indigne tales ad regimen earum assumere, quos ad hoc dignos circumspecta prudentia, probitas vitæ,¹ literarum scientia, et clara virtutum merita repræsentant. Volentes itaque, prout ex officii nostri debito nos obligari cognoscimus, ecclesiæ Sancti Pauli London' indempnitatibus providere, cujus antistes, prout novimus et veraciter intelleximus, nequit, pro debilitate sui corporis qua laborat, ea quæ sibi incumbunt ex officio pastoralis salubriter adimplere; vobis, de quorum fidelitate et experta industria plenam habemus fiduciam, conferendi præbendas ecclesiasticas et alia quæcunque ecclesiastica beneficia, cum cura vel sine cura, quæ ad patronatum seu collationem episcopi Londoniensis pertinent, vacatura imposterum in ecclesia seu diocese Londoniense, ac instituendi vobis, quibus vices episcopi committimus in hac parte, a quibuscunque patronis ad ecclesiastica beneficia præsentatos, et commendas canonicas in suis casibus concedendi, ac cetera omnia quæ hujusmodi requirunt negotia facienda, ple-

¹ vitæ,] videlicet, A.

nam auctoritate præsentium tribuimus facultatem, ratum habituri et gratum quicquid vos omnes in hac parte duxerint faciendum. Datum apud Hese, vii id. Februarii, anno, etc.

LXXX.

TO THE CHANCELLOR OF YORK.

Venerandæ discretionis viro, magistro Th. Cancellario Eboracensi frater J., etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Novit Ille cui nihil est absconditum, quod honorem vestrum et commodum semper dileximus, et personam vestram grato prosequentes affectu, quantum secundum Deum et justitiam fieri potest, volumus consolari, sicut ex evidentia facti, si necessitas ingruerit, poterit experiri. Quod autem dicitis nos fructus ecclesiæ vestræ quondam ad quorundam insinuationem falsidicam sequestrasse, noveritis quod præventi prudentum consilio fructus de Maidenston anni præteriti residuos, fecimus pro subjungendis rationibus sequestrari. Primo quidem, quia jus suum unicuique tribuere intendentes, firmiter intelleximus quod vos domos illius ecclesiæ ruinæ patulæ commendastis, ut defectus evidens manifestat. Secundo, quod ecclesiam ipsam reliquistis ornamentis debitis desolatam. Tertio, quia postquam præcedens sequesterum relaxavimus, terras dimisistis incultas, in pauperum immane dispendium, et rectoris impiam læsionem. Quarto, quia translatus ab ecclesia ad ecclesiam in ipso translationis tempore jus amittit in bonis ecclesiæ derelictæ. Quinto, quia socius noster venerabilis magister W. de Corneria publice asserit sibi ecclesiam ipsam coram testibus omnium exceptione¹ majoribus, fuisse a prædecessore nostro collatam, coram nobis et aliis pluribus maturitate debita protestatus, quod a tempore collationis illius intendit sibi fructus omnes quorumcunque hæserint

1280.
17 Feb.
Gives the reasons for sequestrating his benefice.
R. f. 166.
A. f. 41.

¹ *exceptione*] *acceptione*, R.

manibus vendicare. Sexto, adjicimus vos omnia, quæ ab illa recepistis ecclesia, contra Deum et justitiam, salva pace vestra, ut a multis orbis majoribus asseritur, suscepisse, pro eo quod bonæ memoriæ prædecessor noster, postquam in præsentia vestra a vinculo quo tenebatur Cantuariensi ecclesiæ fuerat publice absolutus, (et hoc sibi certissime innotuerat quamvis bullam minime recepisset,) ecclesiam illam contulit et alias, salva sua reverentia, contra Deum. Et vehementer timemus ne ex causa consimili archidiaconatus Cantuariensis ejusdem loci archiepiscopo usque ad longa tempora sit amissus. Unde non miretur vestra circumspectio nobis grata si dictos fructus sequestravimus, qui tot innuimur probabilibus rationibus in hac parte. Et si finaliter ad fontale principium velitis recurrere, ecce nos paratos omnibus in justitia respondere, nec credatis nos ipsos fructus pro nostris usibus sequestrasse, qui Deo teste inde recipere nolumus obolatum. Sciatis insuper quod successor vester in prædicta ecclesia a tempore institutionis suæ, nihil de archidiaconatu seu beneficiis quæ tenebat percepit, nec eum sustineremus percipere ullo modo. Unde satis petitioni vestræ annuimus, si vos et successorem vestrum æqua lege volente justitia judicemus. Datum apud Bodeston, xi. kal. Martii, consecrationis primo.

LXXXI.

TO THE ARCHDEACON OF LONDON.

1280.

Appoints him official according to the composition between the dean and chapter and archbishop Boniface.

R. f. 23 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio magistro Galfrido de Mortuo Mari, archidiacono Londoniensi, salutem, etc. Cum olim inter bonæ memoriæ domini Bonifacii Cantuariensem archiepiscopum, prædecessorem nostrum, ex una parte, et decanum et capitulum London' ex altera, super officiali Londoniensi creando per archiepiscopum Cantuariensem, Londoniensi sede vacante, fuisset diutius altercatum, tandem ipsæ partes amfractus litium effugere cupientes, ad quandam

compositionem factam inter eos amicabilem devenerunt. In qua quidem compositione inter alia continetur, quod decanus et capitulum supradicti duos vel tres de majoribus canonicis, vel de minoribus canonicis, cum uno vel duobus de majoribus, nominabunt infra tres vel quatuor dies cum certum fuerit prædicto capitulo sedem Londoniensem vacare. Quorum nomina cum ea festinatione qua fieri poterit domino archiepiscopo si fuerit in provincia, vel ejus officiali si fuerit extra, destinabunt. De quibus unum eliget, faciet et constituet idem dominus archiepiscopus, vel ejus officialis, ipso archiepiscopo agente extra provinciam, officialem Londoniensem ad exercendam omnimodam et plenariam jurisdictionem episcopalem nomine dicti archiepiscopi toto tempore vacationis in civitate et diocese Londoniensibus. Cum igitur nuper vacante sede Londoniensi prædicta per mortem bonæ memoriæ domini Johannis Londoniensis episcopi, decanus et capitulum ejusdem ecclesiæ nomen tuum et duorum aliorum canonicorum ipsius ecclesiæ nobis per suas litteras destinassent, ut unum de ipsis tribus faceremus et constitueremus officialem Londoniensem, ut superius est expressum, nos de tuæ probitatis industria confidentes, personam tuam præ ceteris duximus eligendam. Quocirca recepto a te corporali juramento secundum formam compositionis prædictæ, tibi dictum officialitatis officium præsentium auctoritate committimus, ac te præficimus in eodem, ut ipsum officium in civitate et diocese Londoniensibus tam prudenter quam fideliter debeas exercere, ac nobis vel cui mandabimus, de obventionibus et proventibus ratione jurisdictionis seu officii provenientiibus, secundum tenorem compositionis antedictæ, fideliter [respondeas],¹ protestantes quod per concessionem hujus jurisdictionis tibi factam secundum tenorem compositionis ejusdem, quam ex causa de facto toleramus ad præsens, nobis aut successoribus nostris aut ecclesiæ nostræ Cantu-

¹ *respondeas*] omitted in MS.

ariensi, quæ per eandem compositionem enormiter læsa est, non intendimus ullatenus derogare. In cujus rei testimonium. Datum, etc.

LXXXII.

TO ADAM DE HALES, CLERK.

1280.
26 Feb.
Creates
him official
of the
diocese of
Winches-
ter, vacant
by death of
bishop
Nicolas of
Ely, *vice*
R. de
Feringes.
R. f. 23 b.
A. f. 148 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio magistro Adæ de Hales, clerico et consocio nostro, salutem, etc. Licet vacante sede nuper Wintoniensi per mortem bonæ memoriæ domini N[icolai] fratris nostri Wintoniensis episcopi, dilectum filium magistrum Ricardum de Feringes, officialem curiæ nostræ Cantuariensis, ad exercendum jurisdictionem episcopalem, ad nos et ecclesiam nostram ipsa sede vacante plenarie pertinentem, in civitate et diocese Wintoniensibus pro nobis et nomine nostro ad tempus officialem Wintoniensem duximus procreandum. Quia tamen ipsum magistrum Ricardum ad nos revocare volumus, ut tam nobis quam hiis, quæ sibi ex officialitate curiæ Cantuariensis incumbunt, diligenter intendat, tibi, de cujus fide et probitatis industria confidimus ab experto, officialitatis Wintoniensis officium præsentium auctoritate committimus, ac te præficimus in eodem, ut ipsum officium in civitate et diocese prædictis pro nobis et nomine nostro sic prudenter sicque fideliter debeas exercere, ut et apud Deum et homines exinde merito commenderis, et nobis te reddas more solito graciosum. In cujus rei testimonium, etc. Datum apud Tachesbrok', v. kal. Martii, anno Domini MCCLXX. nono, consecrationis nostræ secundo.

LXXXIII.

TO ADAM DE HALES.

1280.
26 Feb.
Instruc-
tions.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio, magistro Adæ de Hales, salutem, etc. Carissime, satis credimus et experti sumus quod nuper in officialitatis

Cantuariensis officio te honeste et laudabiliter habuisti, et quantum scire potuimus, manus tuas ab illicitis re-
 traxisti. Verum quia æmulorum detractio non quiescit, qui justorum actibus invident incessanter, nec deest ad nocendum prona detractio impiorum, tuam in Domino dilectionem, de qua confidimus, hiis brevibus verbis duximus exhortandam et salubriter admonendam, quatenus in exercendo officialitatis Wyntoniensis officio sede vacante, ad quod tuæ sollicitudinis curam assumimus, sic te laudabiliter gerere studeas et honeste, quod bona tua opera quæ circa hoc impenderis, Deo et hominibus te merito reddant commendabilem, et detrahentium aspectibus per fidelitatis exercitium graciosus occurras, et sic sopiat iniquitas æmulorum. Volentes omnino et mandantes ut manus tuas ab omnibus extortionibus illicitis excutias, illa tantummodo nostro et ecclesiæ nostræ nomine accepturus, quæ justitia et approbata consuetudo permittet, ita quod ex hiis nullum scandalum seu invidentis susurrium valeat pullulare. Literam autem suasoriam priori et conventui Wyntoniensi per te mittimus, ut talem sibi præficiant in pastorem qui Deo et hominibus laudabilis sit et acceptus, et sub quo valeant vivere consolati. Inhibemus autem districtius ne vice nostra quemquam eis nomines eligendum. Valete. Datum apud Tachesbrok' juxta Warewyc', v. kal. Martii, consecrationis nostræ anno secundo.

R. f. 166 b.
 A. f. 94 b.

LXXXIV.

TO THE ARCHDEACON OF OXFORD.

Frater J[ohannes], etc., Nicholao archidiacono Oxoniensi salutem, etc. Cum nuper per Oxoniam transiremus sollicite visitantes, propter plura pericula ex hoc provenientia, quod quidam non missi nec vocati se confessionibus clericorum et aliorum ultro ingerunt

1280.
 28 Feb.
 Desires
 him to repeat his
 prohibition
 of hearing

confessions to the Carmelite and Austin friars.
 R. f. 166 b.

audiendis, inhibuimus fratribus de Carmelo et Sancti
 etiam Augustini, ne confessiones quorumcunque audire
 præsument, donec nobis auctoritatem ostenderint qua
 funguntur. Ipsi autem hactenus hoc nolentes facere
 vel forsitan non valentes, nobis circa hoc minime
 paruerunt. Unde conjicitur quod aut animas decipiunt
 aut nostris contempnunt jussionibus obedire, quod
 religionis omnino est dissonum sanctitati. Quapropter
 non sine electi confirmati conscientia, quæ cœpimus
 inflexibiliter complere volentes, mandamus vobis in
 virtute obedientiæ firmiter injungentes, sicut canonicam
 ultionem cupitis evitare, quatenus prædictis fratribus
 utrisque, coram testibus idoneis inhibitionem nostram
 iterum recitetis, ne videlicet confessiones audire præ-
 sumant de cetero quorumcunque religiosorum vel
 sæcularium utriusque sexus, clericorum etiam vel
 laicorum, et hoc sub pœna excommunicationis quam
 in ipsos tulimus, si contrarium præsumpserint attemp-
 tare. In quam si prævaricantes inciderint vel incidant
 in futurum, vos prævaricatores ipsos excommunicatos
 publice nuncietis. Quid autem super hoc feceritis,
 quidque inveneritis, nobis quam citius fieri poterit
 vestris patentibus literis intimetis. Datum apud Tache-
 brok', iii. kal. Marcii.

LXXXV.

TO THE BISHOP ELECT OF LINCOLN.

1280.
 1 March.

Allows him to admit to Barton church, in the patronage of the convent of St. Mary de Prè, late

Frater J[ohannes], etc., venerabili viro domino O[livero],
 Dei gratia electo Lincolnensi, salutem et sinceram in
 Domino caritatem. Licet nuper bonæ memoriæ Ricardo
 Lincolnensi episcopo fecerimus inhiberi, ne ad ecclesias
 quas tenuit magister Rogerus de Seyton in Lincolnensi
 diocese de patronatu religiosorum, quarum collationes
 ad dominum papam vel ad nos pertinent in præsentī,
 præsentatos admitteret, volentes tamen quantum ad nos

pertinet de gratia nostra speciali, ratione sexus . . . held by
 abbatissæ et conventui beatæ Mariæ de Pratis juxta Roger de
 Norhampton' ad præsens parcere, graciose permittimus, R.f. 166 b.
 ut salvo jure summi pontificis virum idoneum per ipsas
 ad ecclesiam de Barthone, quam præfatus magister
 tenuit, quæ de ipsarum patronatu esse dicitur, tempore
 debito præsentandum, admittatis ad eam, facturi quod
 vestro incumbit officio super eo, præfata nostra inhi-
 bitione nequaquam obstante. Valete. Datum apud
 Thachebrok', kal. Martii, consecrationis nostræ secundo.

LXXXVI.

TO THE BISHOP ELECT OF LINCOLN.

Frater J[ohannes], etc., venerabilis discretionis viro 1280.
 domino O[livero], Dei gratia Lincolniensi electo, salutem 17 March.
 et sinceram in Domino caritatem. Nuper vobiscum, ni Forbids
 nos fallat oblivio, tractatum habuimus de facto fratris him to as-
 Willelmi de Esteston', quondam prioris de Luffeld, quem sign to the
 dictante conscientia et meritis suis exigentibus ab officio late prior
 prioris absolvimus, licet inductum pro sua tegenda of Luffeld
 turpitudine ad cedendum. Invenimus enim eundem a portion
 priorem incontinentiæ vitio multipliciter infamatum, ac outside the
 nimiam familiaritatem cum quibusdam mulieribus a monastery,
 longo tempore contraxisse, et etiam alias disciplinæ and desires
 regularis observantias nimirum dissolvisse, propter quæ him to
 certam portionem extra conventum juxta petitionem order wo-
 suam eidem non duximus assignandam. Intelleximus men not to
 autem, quod tamen de facili credere non valemus, quod frequent
 vos eidem Willelmo quondam priori quandam portionem the clois-
 extra suum collegium assignastis, vel in brevi propo- ter.
 nitis assignare, cum ex hoc proprie sibi daretur occasio R. f. 167.
 pro sua insolentia ad libitum deducenda. Quapropter
 dilectionem vestram rogamus pariter et monemus, qua-
 tenus, sicut ecclesiæ pacem et honestatem nostram et
 vestram diligitis, memorato fratri Willelmo nil extra

collegium concedatis, nisi forsā pro deplorandis suis excessibus inter alterius loci monachos ipsum contingat emitti, in quo casu aliquid ei pro discretione vestra signari expedit, ne per eum alienum monasterium indebite oneretur. Audivimus postea prædictum Willelmum et quosdam alios ipsius ecclesiæ monachos, post recessum nostrum contra nostram inhibitionem cum quibusdam mulieribus in claustro et ambitu ipsius monasterii perhendinantibus, etiam die recessus nostri communicasse, bona ipsius ecclesiæ dissipando, nec adhuc eas in nostræ visitationis elusionem cotidie frequentare verentur. Cum itaque in prædicta visitatione nostra inhibuerimus ne permitterentur præfatæ mulieres in claustro perhendinare ulterius, jubentes nihilominus eas cum maturitate debita a septis monasterii penitus elongari, vobis in meritum obedientiæ firmiter injungimus, quatenus moneatis vel moneri faciatis efficaciter mulieres prædictas ut a præfato claustro et septis monasterii totaliter recedant, sub poena excommunicationis, quam nos volumus proferre in eas et fautores earundem, si monitionibus vestris in hac parte non paruerint, quæ nostris contempserint hactenus obedire, nec credatis aliter vobis contraria suggerenti. Valete. Datum apud Repindon', xvi. kal. Aprilis.

LXXXVII.

TO THE ABBOT OF BARDNEY.

1280.
19 March
Orders
him to receive back
into the
abbey certain
monks.
R. f. 167 b.

Frater J[ohannes], etc., religioso viro domino abbati de Bardeneye salutem, etc. Memoriter retinemus quod nuper per Willelmum de Barton' clericum, procuratorem vestrum, literas nostras dilectis filiis fratribus N. de Hagurthingham, R. de Waynflet, et R. de Heynton', monachis de Bardeneye, destinavimus per vestrum ministerium ipsis ex parte nostra præsentandas, quæ quidem literæ erant tenoris et continentię infrascriptæ:—
Frater J[ohannes], etc., dilectis filiis N. de Hagurving-

ham et aliis suprascriptis monachis de Bardeneye, salutem, gratiam et benedictionem¹. . . Datum apud Mortelak', ii. idus Augusti, consecrationis nostræ anno primo.—Et licet per certificatorias literas vestras per eundem procuratorem nobis missas, affectione multiplici promitteretis vos præfatos monachos in caritatem fraternam admittere, secundum priorum nostrarum sine eo directarum continentiam literarum, ac vos memoratas literas per nos ipsis monachis destinatas² a manibus præfati procuratoris recepissetis, eisdem monachis ut præmittitur vestro ministerio præsentandas. Vos tamen in elusionem nostræ jurisdictionis easdem litteras occultantes, ipsas præfatis monachis præsentare hactenus indebite distulistis, cujus occasione sæpediti monachi in alienis domibus per ipsos nimium oneratis, in quibus professionem non emiserunt, absque culpa, ut prætendunt, obprobria sibi nequiter illata deplorare coguntur. Ne igitur ipsis aut ipsorum alicui per impressionem sic gravatis luctuosæ vitæ per hoc materia præbeatur, neve vagandi occasionem habentes, salutis propriæ detrimentum incurrant, vobis pluries canonice monitis firmiter injungendo mandamus sub pœna majoris excommunicationis, quam in personam vestram proferimus in hiis scriptis, si nostris mandatis parere contempseritis, aut in aliquo in hac parte contraire, quatenus præfatos monachos infra octo dies proximos a die receptionis præsentium computandos ad propria honorifice revocetis, et in suorum fratrum collegio absque extortione pactionis, obligationis vel promissionis aut illiciti juramenti exactione, salva ordinis equanimi et tolerabili disciplina faciatis in omnibus fraterna caritate tractari. Fratrem etiam Ricardum de Askeby incarceratum, ut asseritur, facientes a carcere liberari, nec permittatis ipsum in carcere intrusum occasione visitationis bonæ memoriæ R. prædecessoris nostri ibidem diutius detineri, quo ad

¹ This letter is not printed in full |
here as it will be found at p. 41.

² *destinatas*] destinatis, R.

usque per aliquem fidelem, quem propter hoc ad præfatam abbatiam de Bardeneye, quantum ad nos pertinet, ratione visitationis ejusdem, quam cito commode poterimus, a latere nostro missuri sumus, mandatum nostrum super hoc receperitis speciale. Inhibemus etiam vobis sub poena excommunicationis superius annota[ta], ne in personas prædictorum monachorum aut eorum confratrum interim aliquam læsionem inferatis occasione præteritæ commotionis seu provocationis inter vos quomodolibet suscitata, cum super eo ratione præfatæ visitationis discutere plenius intendamus, nec etiam occasionem provocandi adversus eos interim quæeratis studiose, salva tamen pro tempore futuro, in omni caritate, ordinis disciplina. De die vero receptionis præsentium, et quid super præmissis duxeritis faciendum, nobis incontinenti per latorem præsentium literis vestris patentibus harum seriem continentibus intimetis. Datum apud Derleye, xiiii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ anno primo.¹

LXXXVIII.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

1280. Venerabili in Christo fratri domino W[illelmo], Dei
 25 March. gratia episcopo Norwycensi, frater J., etc., salutem.
 Requests Literas quas nobis misistis, diligenter inspeximus, super
 him to pay quibus habito tractatu, cum aliquibus absentibus qui
 a sum of money left quibusmodi negotii plenam obtinent veritatem, vobis in
 with him hujusmodi negotii plenam obtinent veritatem, vobis in
 by Kil- parlamento proximo London' volumus plenarie re-
 wardby, at spondere. Scientes quod quantum secundum Deum et
 the ap- justitiam possumus, Bartholomæum de Ferentino, pro
 proaching justitiam possumus, Bartholomæum de Ferentino, pro
 parliament quo scribitis; prosequemur gratia et favore. Rogamus
 at London. autem fraternitatem vestram, de qua plenam in Domino
 R. f. 168 b. fiduciam reportamus, quatenus illam pecuniam quam
 A. f. 41 b. a domino R[oberto] prædecessore nostro, sicut alias
 vobis fecimus mentionem, habetis in deposito, circiter

¹ Evidently an error for "secundo."

sexcentas marcas, quam ad nos et ecclesiam nostram de jure novistis et novimus pertinere, paratam habetis London' in parlamento proximo, nobis seu nostris sine ulteriore dilatione pro nostris necessitatibus assignandam. Nec vobis ad præsens displiceat quod super hoc scribimus, cum hoc nullatenus faceremus, nisi urgens necessitas, quam vos scire credimus, nos urgeret. Nec oportebit vos de exactione cujuscunque alterius dubitare, cum parati sumus vos in hac parte conservare indemnes. Compatiamini autem nobis, qui ad præsens inter abrupta pittorum et terra sterili vagi sumus, et in optata quiete vestra velitis pro nobis Dominum Deum precari,¹ qui sic dilaceratam bestiis incolumus regionem, ut vix videamus unde ipsius sit sumendum exordium reparandæ. Ad hæc, sicut alias, vobis scripsimus ecclesiam illam vestræ diocesis quæ quondam erat magistri Rogeri de Setton', ad patronatum pertinens Lewensium monachorum, si ad nos pro lapsu temporis ejus pertineat collatio, conferatis eam auctoritate nostra alicui idoneo defensori; si vero ad papam, commendetis eam alicui prudenti et vigili confidenter. Pro Christo in necessitate nostra præacta, gaudeamus in vobis fidele adjutorium invenisse, ut et vice versa vestris si eveniant necessitatibus fortior obligatio nos astringat. Valet, in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Asseburn', viii. kal. Aprilis.

LXXXIX.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF ELY.

Venerandæ religionis viris, amicis in Christo carissimis, priori et conventui Elyensi, frater J[ohannes], etc. 1280.
 Cum pro quibusdam nostris et ecclesiæ nostræ negotiis 31 March.
 dudum in curia Romana et alibi promovendis, moles Being
 immensa pœnalis a nobis debitæ pecuniæ nos deprimat pressed by
 his credi-
 tors, asks
 them to be

¹ *Deum precari*] demperari, R.; deprecari, A.

security
for him
for 1,000
marks.

R. f. 169.

in præsentī, cujus exactio in brevi instat, ut veremur, a nobis improbe faciendā, ac amicos invenerimus qui nos a manibus priorum creditorum, qui sunt nobis multipliciter onerosi, liberare sunt parati, dum tamen collegia vel capitula pro nobis se voluerint obligare; amicitiam vestram ex quadam confidentia caritatis rogandam duximus affectu quo possumus ampliori, quatenus sub literis sigillo capituli vestri roborandis, mille marcarum mutuum a prædictis amicis numerandum nobis facere velitis, usque ad tempus per nos et dictos amicos pro solutione faciendā statuendum. Promittimus enim quod vos in omnem eventum super hoc indempnes per omnia conservabimus. Et super hoc instrumenta sigillo nostro roboranda fieri faciemus sub quibuscunque conditionibus aut pœnis ea vobis fieri placuerit aut conscribi. Pro quo parati perpetuo erimus vobis ad gratæ vicissitudinis obsequia respondere. Ad hujusmodi vero negotii promotionem erga vos procurandam, carum clericum nostrum et vestrum magistrum J. de Laci, exhibitorem præsentium, ad vos mittimus, fidem sibi adhibentes in hiis quæ vobis ex parte nostra nunciabit, ac per eundem vestram nobis velitis rescribere voluntatem. Valet. Datum apud Trentham, ii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ secundo.

Consimilis litera et sub eadem data emanavit priori et conventui Norwicensi.

Item consimilis litera et sub eadem data emanavit abbati et conventui Ramesey.

XC.

To [HUGH BALSAM] BISHOP OF ELY.

1280.
31 March.
To the
same
effect.

Venerabili in Christo fratri domino H[ugoni] Dei gratia episcopo Elyensi, frater J[ohannes], etc. Inter suffraganeos nostræ Cantuariensis provinciæ de gratuita vestra liberalitate proveniens, suffragium singulare

reperimus, scientes re ipsa personam vestram fuisse nobis R. f. 169.
præ ceteris suffraganeam efficacem. Assumentes igitur
ex hoc audaciam supplicandi, eo libentius vobis preces
effundimus, quanto conjicimus, ex collatæ bonitatis con-
sequentia ad consolationis nostræ remedia vos gratiosius
esse paratos. Et licet perquam durum videatur sta-
tum nostræ detegere paupertatis, personæ tamen vestræ
prædictæ angustias multiplices et anxietates innu-
meras in casu consimili totiens expertæ, ex speciali
confidentia sarcinam æris alieni contracti pariter etiam
tantum minus erubescimus intimare, super quibus vester
et noster clericus familiaris satis informatus ipsi fra-
ternitati vestræ plenarie nuntiabit. Cum itaque dilectos
nobis in Christo priorem et conventum vestrum Elien-
sem pulsemus precibus, ut ad relevationem indigentia
nostræ sine damno suo erga creditores, quos invenimus
paratos ut nos liberent a manibus priorum, qui sunt
nobis contra spem multipliciter onerosi, si dictus con-
ventus obligationem pro nobis subire dignetur, ami-
citiam vestram domesticè rogamus toto cordis affectu
quantum possumus insistentes, quatenus si dicti prior
et conventus alio modo ad gratiam hujusmodi nobis
faciendam induci nequeant, erga ipsos pro nobis fide-
jubere velitis. Promittimus enim quod tam vos quam
ipsos in omnem eventum indempnes per omnia conser-
vabimus. Et super hoc tam vobis quam ipsis instru-
menta sigillo nostro roboranda fieri faciemus sub quibuscunque conditionibus aut pœnis vobis ac ipsis ea fieri placuerit aut conscribi. Pro quo perpetuo parati erimus vobis et vestris ad gratæ vicissitudinis obsequia respondere. Placeat per præfatum clericum nobis rescribere vestræ beneplacita voluntatis. Datum apud Trentham, ii. kal. Aprilis, consecrationis secundo.

XCI.

BARDNEY ABBEY.

1280.
31 March.
Appoints
J. de Lascy
to com-
plete the
visitation
of the
abbey of
Bardney
begun by
Kilwardby,
in con-
junction
with the
bishop
elect of
Lincoln.
R. f. 23 b.
A. f. 149.

Universis, etc., frater J[ohannes], etc., salutem, gratiam et benedictionem. Cum bonæ memoriæ Robertus Cantuariensis archiepiscopus prædecessor [noster] in monasterio de Bardeneia, Lincolniensis diocesis, visitationis impendens officium, aliqua tam circa statum tunc abbatis ejusdem monasterii quam personas quorundam monachorum ejusdem suspenderit tunc temporis corrigenda, vel etiam non adimpleverit, ac articuli aliqui eidem visitationi cohæreant in præsentī, quorum superest reformatio consummanda; nos de circumspectionis industria dilecti filii magistri J. de Lascy, juris civilis professoris, clerici nostri, plenam fiduciam obtinentes, ad omnia et singula præmissa in eodem monasterio decidenda, seu etiam terminanda, de consilio venerabilis viri domini O[liveri], Dei gratia Lincolniensis electi, qui etiam ad instantiam nostram pro eisdem antiquis articulis et nihilominus quibusdam novis in ipso monasterio emergentibus, ad ipsum personaliter causa visitationis accedit, eidem clerico nostro, quantum ad nos pertinet ratione visitationis præfati prædecessoris nostri, committimus vices nostras cum coercionis canonicæ potestate; ut concurrente utraque pariter auctoritate, omnia prout juri competit convenientius reformentur, et quæ totiens nostris molestiam intulit auribus, ad nos querela non redeat iterata. Datum apud Trentham, ii. kal. Aprilis, anno Domini MCCLXXX., consecrationis nostræ secundo.

Consimilis litera dirigitur magistro J. de Lascy, ad exequendum præcedens officium, sub data, die, loco et anno supradictis.

XCII.

TO EDWARD I.

A trehaut primce et seignur Edward, Deu grace [1280.]
 roy de Engleterre, seignur d'Irlande e duc de Aquitaigne, frere Johan par la suffraunce Deu erceweske 1 April.
 de Cant', primat de tute Engleterre, saluz en graunt In answer
 reverence. Sire, sachet ke le premer jour de Averil to a letter
 jeo recou plusurs de vos lettres, en ky vous me maun- from the
 dastes ne pas sulement ke jeo ne visitasse vos chapeles, king, as-
 mes ke jeo nenpreisse taunt de presumpeyun ke je les serts his
 visitasse en prejudice de vostre fraunchise. A la queu right to
 chose jeo vous respoyn, ke si tut li mundes vousist visit his
 vos fraunchises blemyer, je les meyntendray, taunt chapels.
 come jo porreye saunz peche mortel. E si nul vous R. f. 70 b.
 fest autre chose entendre, jeo prie Deu ke il mustre la
 verite. Ovekes ce, sire, sachez ke le arceveske Bonefaz
 de seynte remembraunce visita fraunchement ces cha-
 peles, dunt vos parlez, si cume fiet le eveske de Cestre
 ke fu ilukes present a la visitaciun, et si cume pur-
 porte la lettre de ceo fette, ky transcrit jeo vous en-
 voy de suz nostre seel. E de ceo ey jeo autre muny-
 menz suffisaunz de la curt de Rome. E pur ceo, sire,
 ke jo cray certeynement ke vous nentendez mie atolyr
 mey les fraunchises de ma eglise, de qui je su en
 possessiun, jeo prie vostre autesce ke vous par entice-
 ment de genz, ky volent peccher en cuvert saunc
 estre chastiez, ne deturbez mye mun office, kar jeo ne
 quer pas or ne argent, me le saluz sulement des almes,
 si cume sievent tuz ceus par ky passe ceo crey. Ne
 ne vous depleyse mye sy jeo faz ce ke may apent,
 kar Deu entrey en garaunt, ke pur rien ke en tere
 seyt a vous prejudice jeo ne fraye. E pur Deu, syre,
 purnez garde ke sy ceus qui meynent as chapeles,
 esteint exempt par vos privileges, vous ny gaynieriez
 plus forke vous serryez chargez de lur pechyez. E
 pur Deu, sire, si jeo ne su pas digne de estre tut

prelat, ne voyllez pas pur ceo trubler le fraunchise de le eglise, kar il despleyreyt a nostre Seynur. Ovekes ce, sire, sachez ke en le capitre de Conventre e de Licch' je ay escuminie trestuz ceus qui en la vesche de Chestre ma visitaciun desturberunt contre dreyt. Dunt cetus ke tieus desturber me purchacent par voster autesce, sunt en peril. E certeyn su ke Dieu en fra venjaunce ou en ce secle ou en lautre. Sire, la benecun Deu seit sur vous e sur tuz ceus ke leaument vous eyment. Ceste lettre fust escrete a Trentham le premer jour de Averyl.

XCIII.

To J. DE LASCY.

1280.
2 April.
Orders
him to
execute
the will of
Wm. bis-
hop of
Ely, one
of the
executors
of which
is dead.
R. f. 24.
A. f. 149.

Frater J[ohannes], etc., magistro J. de Lascy. Quoniam executio testamenti bonæ memoriæ Willielmi Elyensis episcopi, per notoriam negligentiam magistri H. de Kylkenny, et Simonis de la More, executorum suorum, ad nostram ordinationem est totaliter devoluta, ac dictus magister H., ad cujus manus non modica dicti episcopi bona pervenerunt, de quibus parum aut nihil secundum ipsius defuncti voluntatem dicitur erogasse, sit rebus humanis exemptus; nos de vestræ circumspectionis industria plenam fiduciam obtinentes, vobis tenore præsentium committimus, ut omnia bona præfati episcopi ac etiam memorati Henrici in diocesis Eliensi, Norwycensi, Londoniensi et Lincolniensi, quocumque nomine censcantur, capiatis in manum vestram, ac blada præfati magistri Henrici apud Balsham una cum aliis bonis mobilibus seu se moventibus, per vos aut alios, de quo facto nobis volueritis respondere, vendi, ac pecuniam ex hiis redigendam ad manus nostras venire integre faciatis; ut pecuniam hujusmodi in pias causas, ad quas ipsam memoratus episcopus assignavit, sine ulterioris moræ dispendio faciamus

converti. Et si quos rebelles inveneritis, ipsos auctoritate nostra per omnimodam censuram ecclesiasticam compescatis. Valet. Datum apud Trentham, iiii. non. Aprilis, anno Domini MCCLXXX., consecrationis nostræ secundo.

XCIV.

TO EDWARD I.

A tres noble prince e seignur, Edward, Deu grace [1280.]
 roy de Engleterre, seignur de Irlande, duc dAquitaigne, [7 April.]
 frere J. prestre de Cant', saluz en graunt reverence. During his
 Sire, quaut jo visitay a Lich' je receu voz lettres de visitation
 priere pur mes treschiers amys vos clers, mestre of Lich-
 Thomas Bek' e sire Jan de Kyrk', ke je les eusse field, ex-
 escusez de ceo ke il ne vindreint pas a la visitaciun; cused cer-
 e jo men suffrez mut voluntiers sicume reisun le de- tain clerks
 maunde. E si de plus me eusse prie, auxsi voluntiers in accord-
 le eusse fet. E pur co ke li autre ni vindrent nene ance with
 sescuserent, ne vostre seignorie ne les escusa, jo les the king's
 fiz apeler, ke lauctorite de ma eglise ne veinst en letters, but
 despit par ma negligence. E pus ke i vous pleist summoned
 jo ay escusez a par meymes mes chiers amy sire others.
 Antoyne Bek' e mestre Geffrey de Aspal, endreyt R. f. 70 b.
 de la soumise fette, vostre pleyser, sire, en seit fet.
 Oveske co, sire, sachez ke jo celebrez mes ordres le
 Samedy la voillie du Dimange de la Passiun en la
 eglise de Freres Menurs de Stafford, e nun pas en la
 mere eglise, ki est vostre chapele, pur co ke vos
 chapeles du pays sunt entredites par la eveske, e les
 clers escuminiez par la auctorite le pape, par mi la
 buche le prior de Seint Thomas, qui le me dist, e
 le eveske de Wircestre, e oveskes co de treis autres
 escumenges, si cume jo vous muterai autre foiz. E si
 Deu plect, en teu lu ne fray jo pas ordres, e tut
 saunz co je menfusse bien suffert pur vos prieres, e

pur ceo je me sufferai de demaunder i visitaciun, deske jo eie parle a vostre hautesce. E si me poise il mut, ke vous, qui Deu gard, vos metez a defendre la mu- cerete de Enfer, Dieus le vous pardoint, e, sire, sauve seit vostre reverence, il ne coveneit pas ke vous eussez maunde ke len gardast vos chapeles avaunt dites contre moy par force, e par genz armeez. Sire, Dieu gard vostre hautesce bien e longement. Ceste lettre fut escrete le Dimange de la Passiun den la priorte Seynt Thomas pres de Stafford.

XCV.

TO ANTONY BEK.

[1280.] Præcordialissimo sibi in Christo domino Antonio
 7 April. Bek', frater J[ohannes], etc. Rigores quosdam ali-
 Explains his citation for absence at the visi-
 tion at Lichfield.
 R. f. 169. quando exerceo, juxta quod imperant regulæ aposto-
 licæ, super animo innocenti, ne auctoritas ecclesiastica
 veniat in contemptum. Proinde si vos vocari feci pro
 contumacia excusanda, non miremini, scientes quod
 bonum vestrum diligo et honorem. Motum autem vo-
 cationis vestræ præbuit regia petitio, quam mihi apud
 Lich' capitulum visitanti scripsit, ut aliorum clerico-
 rum suorum nominatorum haberem absentiam excu-
 satam. Quia igitur ibidem nulla pro vobis excusatio
 intervenit, suspicatus negligentiam volui vos pastoralis
 debito commonere. Et ecce vestræ cognita innocentie
 veritate, vos habeo plenissime excusatos. Valete. Da-
 tum apud Sanctum Thomam juxta Stafford, Dominica
 in Passione.

XCVI.

TO THE ARCHBISHOP OF DUBLIN.

[1280.] Venerabili in Christo patri ac fratri carissimo,
 7 April. domino J., Dei gratia Dublin' archiepiscopo, frater
 J[ohannes], etc., salutem ac inviolabilem in Domino

caritatem. Discretum virum dominum Willelmum, capellanum vestrum, ex parte clementiæ vestræ nobis vestra beneplacita referentem, diligenter audivimus, parati vobis ex corde in omnibus annuere, quæ facere possumus inoffense, et scimus vos aliud non optare. Propter quod, negotium de Pencriz ad tribunal deductum de Arcubus volumus, ut decano loci mandamus, in statu suo consistere, donec vobiscum tractatum habuerimus super illo. Sed et visitationis inibi faciendæ labores differimus in idipsum, rogantes ex animo quatenus interim videre velitis sollicitè, utrum aliquod exemptionis habeatur solidum fundamentum, quia credimus quod ex regiis privilegiis nihil habetis hujusmodi bona fide. Vidimus quidem litteram quandam sigillo sanctæ memoriæ domini Henrici regis, cera viridi signatam, et de privilegio apostolico testimonium perhibentem, de exemptione capellarum suarum in genere, et de Pencriz proprio consilio particulariter inferentem, gravibus subjunctis minis contra prælatos omnes qui in hoc suo sensui non parerent. Quam litteram nobis ex parte vestra super hoc attonitis vester commissarius præsentavit, cum non impune Oza archam tangere nec Ozias thura mittere permittantur. Cogitetis igitur interim pater carissime, quod nostris sufficiat, cum Deo dante commeruimus, conscientiis dirigendum invicem. Valete, etc. Datum apud Sanctum Thomam juxta Stafford', vii. id. Aprilis, consecrationis nostræ anno secundo.

Concern-
ing the
exemption
of the
royal
chapel of
Penkridge.
R. f. 169.

XCVII.

TO FULK LOVEL, ARCHDEACON OF COLCHESTER.

Frater J[ohannes], etc., venerandæ discretionis viro, sibi que in Christo carissimò, domino Fulconi Lovel, archidiacono Colecestrensi, salutem et sinceram in Domino caritatem. Exhibitis nobis nuper literis vestris de credentia per manus discreti viri domini Stephani

[1280.]
8 April.

Is sorry to
hear of his
refusal of
the bishop-
ric of Lon-
don.

R. f. 169 b. de Codenore socii vestri, ipse nobis circa hoc vestrum
 A. f. 27. beneplacitum taliter explicans intimavit, quod vos
 nostra sollicitudine dirigi petitis, per quam viam pos-
 sitis honestius a Londoniensis electionis negotio penitus
 expediri. Nos autem non sine cordis amaritudine, hoc
 audito, pro eo quod ipsi ecclesiæ per vos divinitus cre-
 debamus fuisse prospectum, putantes vos esse habiles
 ad majora, si aliquid¹ nos latens canonicum non
 obsistat, delatione prævia taliter duximus respondendum,
 quod, quia post renunciationem publicam a vobis factam,
 jus electionis factæ taliter expiravit, ut sine novo
 consensu capituli nequeat convalescere, vos, si in re-
 nunciationis proposito funditus remanetis, sine moræ
 dispendio convocatis fratribus, aliisque personis solem-
 nibus in capitulo resignationem vestram solemniter
 iteretis, protestantes eisdem quod propter debilitatem
 corporis et alia conscientie dictamina, non intenditis
 electioni de vobis factæ aliquatenus inhærere, malentes
 in statu humili tutius consistere quam in sublimi dis-
 trictius judicari. Ecce, carissime, in cordis amaritu-
 dine, ut præmisimus, vobis ad propositum respondemus,
 qui speraveramus in vobis columnam nobilem ecclesiæ
 fideliter repperisse. Quod si odium laboris aut pusil-
 lanimitas forsitan vos retrahat a sanctæ vocationis
 honore, non solum fratri defuncto,² cujus renuitis spon-
 sam ducere, derogatis, verum etiam discalceati vobis
 obprobrium secundum Mosaicæ legis arbitrium timere
 poteritis imminere. Ecce, carissime, absenti ut pos-
 sumus respondemus, qui si vestra gauderemus præ-
 sentia, possemus forsitan exauditis variis circum-
 stantiis consilium multipliciter variare. Valete in
 Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Eccleshal',
 vi. idus Aprilis.

---

¹ aliquid] aliquid aliquid, A. | ² defuncto] defuncti, A.

XCVIII.

TO G[EOFFREY DE MORTEMER] ARCHDEACON OF
LONDON.

Frater J[ohannes], etc., discreto viro magistro G[al- 1280.
frido] archidiacono Londoniensi, officiali nostro in civi- 8 April.
tate et diœcesè London', sede vacante, salutem et Notice of
gratiam Salvatoris. Quia venerabili viro magistro the in-
O[livero] Lincolnensi electo, Dominica quarta post tended
instans festum Resurrectionis Dominicæ, videlicet die consecra-
Sancti Dunstani, consecrationis munus impendere pro- tion of the
ponimus apud Lamehethe prope Westmonasterium, Do- bishop of
mino annuente, in obedientia qua nobis tenemini om- Lincoln.
nibus et singulis suffraganeis nostris celeriter denun- R. f. 169 b.
ciare curetis, quod consecrationi præfatæ non omittant A. f. 142.
personaliter interesse. Vos autem die et loco prædictis
nobis vestram præsentiam exhibentes, per vestras ni-
chilominus literas patentes harum seriem continentes,
certificetis nos de die receptionis præsentium ac exe-
cutione ipsarum. Valete. Datum apud Ecleshale, vi.
id. Aprilis, consecrationis nostræ secundo.

XCIX.

TO THE PRIOR OF TUTBURY.

Frater J[ohannes], etc., religiosus viris . . . priori 1280.
et conventui de Tuttebur', salutem. Licet venerabilis 9 April.
frater noster dominus R[ogerus], Dei gratia Conven- Forbids
trensensis et Lichfeldensis episcopus, pia intentione, ut him to pay
credimus, vos ad obligationem quandam induxerit the pen-
scriptura et sigilli vestri munimine roboratam, qua sion which
coco suo in quadraginta solidis tenemini annuatim, the bishop
et ipsum vobiscum cum equo et garçione suo cum vo- of Cov.
luerit moraturum suscipere, et ei in necessariis provi- and Lich.
dere, et maxime cum decesserit prænominatus episcopus, has obliged
cujus dies ad sui nominis gloriam prolonget Altissimus; him to
grant to
his cook.
R. f. 56 b.
A. f. 153 b.

nos tamen, attendentes domum vestram alieno ære existere obligatam, et præterea illicitum esse ac sacrilegum bona quæ accepistis pauperibus eroganda in opificum transferre lasciviam, qui manibus propriis in necessitatibus suis se transigere didicerunt; inhibemus vobis sub pœna excommunicationis ne de cetero prædictam pensionem vel aliquid loco ejus prædicto coco vel alicui vice illius solvere præsumatis, obligationem ipsam tanquam sacrilege editam decernentes irritam et inanem. Propter prædicti tamen fratris nostri reverentiam, qui prædicti servientis sui non voluptati sed egestati necessarie, ut credimus, voluit providere, permittimus ut si idem cocus gratus suo domino perseverans de ipsius beneplacito vel post ipsius decessum ad vos venerit, necessitatibus vestris utilem daturus operam, vos, quatenus eum videritis benemeritum, possitis ei de dicta pensione in toto vel in parte, prout suadebit pietas et exiget ipsius necessitas, misericorditer providere. Inhibemus autem dicto coco sub pœna excommunicationis, quam in ipsum ferimus si contrarium præsumpserit attemptare, ne movendo vobis litem seu aliter quocumque modo alio infestando, per se vel per alium seu alios, quos omnes eadem cathena anathematis alligare intendimus, vos vel vestra pro prædicto contractu illicito non servato audeat molestare. Inhibemus etiam vobis districtius sub pœna prædicta ne de cetero aliqua corrodia concedatis cuiquam vel vendatis, nec aliquem ad perhendinandum in domo vestra cujuscumque precibus admittatis, sine nostra vel diœcesani vestri licentia speciali, nisi forsan ad instantiam domini regis, reginæ, seu patroni vestri, quorum auctoritatem ligari nolumus hoc statuto. Valete. Datum apud Eglisshal', v. id. Aprilis, anno Domini MCCLXXX.

C.

TO THE PRIOR OF THE FRIARS PREACHERS AT OXFORD.

Frater J[ohannes], etc., religioso viro priori Fratrum Prædicatorum Oxon', salutem, gratiam et benedictionem. In custodia gregis Dominici pastor inutilis constitutus, imbecillitatem sensus mei et virium, per aliorum Deum timentium diligentiam studeo compensare, Sancto dicente Gregorio, quod pia pastorum mens, quæ sibi non sufficit, ab omnibus vult juvari. Proinde ad fratres vestræ religionis, quam intimo amplector affectu, libenter recurro, ardentem desiderans, ut mecum gregi provideant, et lupos deterreant ab ovili. Licet igitur nominatum illum totiens in mulierum illo nominato collegio, noluerim¹ laborare, ipsum tamen ab aliis laboribus ecclesiæ non exclusi. Ac vehementer admiror quare tantum nitimini in vetitum, quia coram Deo existimo, ipsum inibi turpiter offendisse, pro quo, si sæcularis esset magni prælatus tituli, depositionis portaret merito sententiam, si possent contra ipsum convictionis testimonia² inveniri. Quod autem scribitis fratrem Robertum de Cruce rumorem illum tanquam suam delationem revocasse, verum esse mirabor cum id mihi scripserit vel dixerit viva voce. Purgationem fratris offertis a me minime requisitam, qui contra ipsum non ago nec agere intendo, nec peccatum ipsius aliquatenus publicare, sed tantum paterno affectu, teste Altissimo, ad tempus delicti materiam abscindere, quia carbones extincti facilius accenduntur. Nec detractionis ultio animum exagitat contra ipsum. Rogo enim Dominicam Majestatem, ne me tantum permittat vivere quod innocentem prosequar vel veraciter poenitentem. Sed nec etiam me recolo audivisse, quod ipse statui Fratrum Minorum detraxerit vel personis, quamvis quosdam alios intellexerim pluries in talia

¹ noluerim] noluerim, R., voluerim, A.

² testimonia] testimonio, MSS.

1280.
11 April.
Concern-
ing a de-
linquent
friar.
R f. 169 b.
A. f. 27 b.

incircumcisa labia sua atrociter relaxasse, quorum plurimi, quia per mortem ad divinum judicium transierunt, expedit detractiones eorum cum ipsis pariter sepelire. De litera autem sanctæ memoriæ domini R. prædecessoris mei de qua scribendo mentionem fecistis, frequenter stupui qualiter de tam benigno, tam sapienti pastoris¹ domicilio, potuit tanta crudelitas tantæque inconsideratio provenire. In ipsa enim tota Fratrum Minorum regula indirecte sub consolationis specie enumeratur,² paupertas altissima pro loculis dispensative habitis, pedum nuditas pro aptitudine discursus, et similia, quæ pater ille sanctissimus utinam tacuisset. Quod autem frater ille literam ipsam uni sæculari ostendit, puto nutu Altissimi esse factum, et hoc pluribus expedire. Non igitur vobis durum, carissime, videatur si in proposito de prædicto fratre pristino persevero, quia adhuc sine scandalo aliud fieri non valeret. Modico autem decurso temporis spatio, secundum vestrum testimonium et conscientiam intendendo vestris annuere precibus, si novum aliquid interim eveniens non obsistat. Valet in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Egleshal', iii. id. Aprilis, anno consecrationis nostræ secundo.

 CI.

TO HIS OFFICIAL OF WINCHESTER.

[1280.] Frater J[ohannes], dilecto filio officiali nostro Wintoniensi, sede vacante, et aliis ad quorum notitiam præsentis literæ pervenerint, salutem. Noveritis quod nos domino Radulpho de Staunford, capellano, Thomæ de Barham, Hugoni Tripacy, Willelmo de Cumbe et domino Johanni le Botiller, executoribus in testamento bonæ memoriæ quondam Wintoniensis episcopi nominatis, exhibito nobis inventario de bonis

---

¹ pastoris] pectoris, A.

² enumeratur] eiulatur, A.

[1280.]
13 April.
Allows the
executors
of the late
bishop to
deal with
his goods.
R. f. 24.
A. f. 149 b.

ipsius episcopi prius confecto, concessimus eisdem, quod armenta, blada, et alia bona ad defunctum spectantia, quæ servando servari non possunt, seu quæ distrahi expedit in præsentī, libere distrahere valeant prout viderint expedire, ita quod in proximo parlamento post Pascha London' ad nos accedant super ulteriori administratione eis concedenda, ac aliis dictum testamentum contingentibus, facturi et recepturi quod iustitia suadebit, et quod interim pecuniam inde provenientem salvo reponant, sicut de ea voluerunt respondere. Datum apud Eccleshal', idibus Aprilis.

CII.

TO JOHN DE SOMERSETE.

Frere Jan, etc., a Jon de Somersete, saluz. Sachez [1280.]
 ke le portur de ceste lettre, serjaunt nostre amy le [14 April.]
 prince de Wales, sicume nus quidums, pria ly roy, Is willing
 sicume il cunte, ke il suffrist ke il peust parler a for the
 sire Ammery de Muntford', e le roys sen escusa, si bearer, a
 cum il dist, pur co ke il nest pas en sa garde, einz servant of
 est la nostre. Pur la queu chose le portur de ces the prince
 lettres nus pria saunz lettre du prince ou de sa femme, of Wales,
 ke nus suffrisums ke il parlast a luy. Pur la queu to speak
 chose nus vus maundums, ke pus ke li roys, par ke with
 vous gardez le chastel, ne ly vout paz ottrier la Amauri de
 parole auvant ditte, pernez bien garde si vus par Montfort,
 nostre suffraunce le poez fere ou devez, kar kaunt est if not dis-
 en nus saunz despleyre au roy e saunz vostre peryl, pleasing to
 nus volums bien ke il parle a luy en maneyre seure. the king,
 De qui ne de cunseyl ne de autre manere mal ne nor dan-
 blame naveygne, ne a vus ne a nus, donez vus ent gerous.
 bien garde. Dieu vus garde. Done fust ceste lettre a R. f. 71.
 Eglisshal' le jour de Paumes.

CIII.

TO THOMAS, PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

1280. Frater J[ohannes], etc., dilectis filiis fratri Thomæ
 [22 April.] ejusdem ecclesiæ priori et conventui, salutem, gratiam
 Concern- ing money et benedictionem. Prudentiæ vestræ literas recepimus
 matters. Intends to per præsentium portitorem, in quibus continebatur
 the bishop consecrate quod dilecti et fideles nostri officialis et senescallus ex
 of Lincoln parte nostra petiverant, ut concessæ induciæ trecen-
 at Lam- tarum marcarum in proximo solvendarum vestra bene-
 beth. volentia prolongationem acciperent, et trecentæ marcæ
 R. f. 170 aliæ remitterentur, intuitu caritatis. Quam petitionem,
 A. f. 142 b. quia instabilem quandam proterviam protendere vide-
 batur, non credebatis de nostra conscientia processisse.
 Et hoc in vobis tanquam laudabile acceptamus, quod
 de nobis, qui paternitatis ad vos licet indigni nomen
 gerimus, sentire aliquid indignum faciliter nolebatis,
 circa quos vobis fatemur quantum recolere pos-
 sumus integre veritatem, quod prædictis clericis nostris
 qui nostra importabilia gravamina non ignorant, ut
 erga vos et quoscunque alios pro alleviatione¹ nostra
 generalibus verbis injunximus facerent quod valerent.
 Remissionem igitur trecentarum marcarum magis pro
 me quam per me fuisse noveritis postulatam, nisi
 quatenus in verbis generalibus fuit a prædictis forsitan
 intellecta. Hoc enim pro certo scire vos volumus,
 quod quamvis diu sub Christo paupere voluntarii
 mendici fuerimus, hiis tamen temporibus mendicitatis
 ignominiam subire non proponimus ullo modo. Nec
 tamen ingrati gratiæ esse proponimus, nec pro dene-
 gata gratia indignari. Scribitis, carissimi, præterea,
 vos mirari pariter et moveri de electo Lincolniensi
 quod pro consecratione sua nullum facit Cantuariæ
 apparatus, adjungentes quod, si alibi consecretur, mag-
 num erit discordiæ seminarium et quietis cordium

¹ *alleviatione*] alienatione, A.

turbatum. Circa quod vestræ modestiæ intimamus, nos dudum sperasse tres electos, scilicet Lincolnensem, Londoniensem et Wintoniensem, in ecclesia nostra et vestra Cantuariensi consecrasse, et hoc ob amorem vestrum et sanctorum reverentiam solummodo, novit Deus. Sed quia permittente Domino judicio isto concursus patet, ut cernitis, impediri, nimis nobis grave existeret parlamento dimisso pro unico homine Cantuariam festinare, et iterum sine quiete media redire in terminos Walliæ visitandos. Propter quod non credentes nos prædecessoribus nostris in aliquo inferiores existere in hac parte, intendimus dictum electum in capella nostra de Lameheth' dante Domino consecrare ipsius electi beneplacito et assensu. Et sciatis quod si hoc ipsum in vestrum redundare crederemus¹ præjudicium, id nullatenus faceremus. Si quis autem huiusmodi gratia seminaverit discordiam, credimus quod lapis quem projiciet in capitis proprii periculum revolvetur. Ut filii igitur pacis, carissimi, ambulate, et nobis in hiis quæ Dei sunt fiducialiter adhærere, scientes nos, minas² hominum non timere. Valete. Datum apud Egleshal', die Lunæ Paschæ, consecrationis nostræ secundo.

CIV.

TO THE BISHOP OF EXETER.

Frater [Johannes], etc., episcopo Exoniensi, etc. In- [1280].
telleximus quod quidam vobis retulit, quod nos quan- 30 May.
dam excommunicationis sententiam auctoritate nostra Has not
in quendam domini regis bajulum promulgatam, de- revoked
buimus revocasse. Volentes igitur vos scire plenius but only
veritatem, dicimus quod quicumque talia vobis retulit, suspended
mendacia dixit, nec illud pro aliquo vivente homine the excom-
fecissemus. Sed quia denunciatus erat excommuni- munication
of a bailiff
of the
king.

R. f. 170.
A. f. 28.

¹ *crederemus*] *crederetis*, A.

| ² *minas*] *mina*, in A.

catus, et factum pro quo dicebatur in sententiam incidisse, propter omnino contrariam assertionem partium venit in dubium, protestando quod sententia stabilis remaneret si prædictus bajulus in sententiam incidisset, denunciationem factam nullatenus revocavimus, sed suspendimus donec veritas negotii inquisitione claresceret facienda. Cujus rei gratia illum existere innodatum cum suis fautoribus, dante Domino, suo tempore poterit declarari, nec aliud de nobis velitis aliquid cogitare. Datum juxta Guldeford, die Ascensionis.

 CV.

TO HIS OFFICIAL OF CANTERBURY.

1280. Frater [Johannes], etc., officiali suo Cantuariensi salutem, etc. Meminimus nos nuper fructus ecclesiæ de Bishopsburne pro quibusdam defectibus, tam in domorum ædificiis quam ornamentis ecclesiæ repertis, sequestrari fecisse. Demum autem procurator Ottonis Caputh defuncti, quondam rectoris ejusdem ecclesiæ, coram nobis comparens, ipsum sequestro tali conditione obtinuit relaxari, ut videlicet prius de reparandis omnibus defectibus tam in ædificiis quam in ornamentis ecclesiæ fidejussorias exponeret cautiones. Super quibus quid hucusque factum extiterit penitus ignoramus. Quocirca discretioni vestræ committimus et mandamus firmiter injungentes, quatenus de præmissis inquirentes diligentius veritatem, si dictas cautiones sufficienter esse præstitas inveneritis, fidejussores ipsos auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam compellatis ad integram reparationem et refectionem omnium defectuum prædictorum. Si vero super hiis nihil inveneritis esse factum, fructus ipsius ecclesiæ et quæcumque alia bona dicti defuncti sequestretis, et sub sequestro faciatis arctius detineri; mandantes districtè firmario ecclesiæ memoratæ, et sicut nobis de ipso sequestro respondere

1280.
4 June.
Concern-
ing certain
repairs to
be done in
the church
of Bishops-
burn, of
which
Otto Ca-
path was
rector.
R. f. 56 b.
A. f. 154.

volueritis inhibentes, ne quicquam de bonis ipsius defuncti penes eum residentibus ejus executoribus vel aliis quibuscunque restituat, donec prædicti omnes defectus integre reparentur, et super hoc a nobis aliud receperit in mandatis. Quid autem super hiis inveneritis, nobis quamcitius fieri poterit fideliter intimetis. Denunciantes insuper ipsi firmario quod si ipsa bona a suis manibus permiserit elongari, nos ea de ipso usque ad quadrantem ultimum requiremus. Datum apud Wyttene,¹ ii. non. Junii, consecrationis nostræ anno secundo.

CVI.

TO MERTON COLLEGE.

Frater [Johannes], etc., scholaribus de Merton', etc. [1280.]
 In remedium studii pereuntis congregationem nostram ^{4 June.}
 fecisse, Deo providente, dispositam, et tam temporaliter ^{Exhorts}
 quam spiritualiter, a viro prudentissimo in disciplina ^{them to}
 scolastica stabilitam, cujus quidem fundatoris vestri ^{observe the}
 tantam constat fuisse prudentiam, ut ab ipsius ordina- ^{founder's}
 tionibus, quas mente sollicita pertractavit, communi- ^{intentions.}
 cato etiam multorum sapientum consilio, non sit faci- ^{R. f. 170.}
 liter recedendum; quinpotius, ut protervus argui ^{A. f. 28 b.}
 poterit et ingratus, quicumque ipsius beneficia gra-
 tuita suscipiens et ejus beneplacitis minime adquies-
 cens. Quapropter, carissimi, nos qui ipso volente
 ratione archiepiscopalis officii collegii vestri gerimus
 patronatum, vos hortamur in Domino et districte præ-
 cipimus sicut nostro vultis præsidio consolari, quatenus
 vitam vestram, mores et studia prædicti fundatoris
 vestri sacris dispositionibus in omnibus conformetis,
 vos de maneriorum bonis non aliter implicantes quam

¹ Wyttene] Hampton in A.

ipse provide ordinavit, pro certo scientes quod si secus egeritis, indignationem Altissimi infallibiliter incursum, modicitatis nostræ sollicitudinem gravabit in immensum, qui labores nostros vobis parati sumus impendere, si tantum viventes pacifice et honeste studio ut expectat intendatis, nec a vobis sub cœlo aliud expectamus. Et quia Christo Domino militatis, supplicamus ut in scholasticis aciebus maneatis ordinati invicem, et ad ducem. Invicem quidem ut nulla sit in vobis dissensio partialis, non patriæ sectio, quoniam terrena se esse corda demonstrant quæ terrarum finibus dividuntur, sed omnes in Christo uniti, solam in agendis boni et mali differentiam attendatis. Duci vestro insuper in licitis et honestis omnibus pareatis, ne pro ingratis se sentiens laborare, ad procuranda commoda vestra tristitiæ gravedine retardetur. Quem idcirco supportetis ad modicum, quia fundator vester prudentissimus vos et bona vestra ipsius industriæ commendavit. Tantum igitur circa præmissa faciatis nostris precibus et amore, ne extracto gladio cogamur inobedientiam diris vulneribus flagellare. Valete in Christo et. Vir[gine] gloriosa. Datum] apud Wyttene, ii. non. Junii.

CVII.

TO THE ABBOT OF ST. EDMUNDS.

1280.
22 June.
Against
Ralph de
Anneto,
who is in-
juring
Christ-
church.
R. f. 170 b.

Frater J[ohannes], etc., venerandæ religionis viro abbati Sancti Edmundi, salutem et sinceram in Domino caritatem. Ad vestram cupimus notitiam pervenire, quod gloriosus Christi athleta Sanctus Thomas Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, apostolicæ sedis legatus, non solum ex Cantuariensis ecclesiæ dignitate, sed etiam missus legatus in Angliam auctoritate sedis apostolicæ speciali, paululum antequam pro ecclesiæ libertatibus patiens triumpharet, excommunicationis innodavit sententia omnes illos qui bona

ecclesiæ Cantuariensis quomodolibet defraudarent, vel jura infringerent, seu quaslibet obtentas canonice libertates, maledictionem suam tandem imprecans omnibus illis qui Cantuarienses monachos præsumerent indebite molestare. Quidam tamen, ut intelleximus, de vestris, utpote Radulfus de Anneto cum complicibus suis, prædictis monachis capituli nostri Cantuariensis, Dei timore postposito, præsumunt in rebus et libertatibus plurimum derogare, quorum gravamina nostra veraciter reputantes, vos rogamus pariter et hortamur quatenus si est ita, prænominatum Radulfum cum complicibus suis et fautoribus a tanto patre sententialiter innodatos, cujus sententiam quantum ad nos pertinet, exequi proponimus, justitia mediante, ut excommunicatos vitare curetis et omnes vestros a consimili discrimine revocare, facientes nihilominus dictæ ecclesiæ cum satisfactione de dampnis illatis restitui jura sua, tantum super hoc facientes ut vigeat in nobis et vobis mutuæ solatium caritatis. Valète. Datum apud Lilleshulle, x. kal. Julii, consecrationis nostræ secundo.

CVIII.

TO LLEWELLYN.

Magnifico principi ac domino Lewelino, principi Walliæ, frater J[ohannes], etc. Excellentiam vestram, quam pridem sincero affectu cordi nostro astrictam tenuimus, lætanti animo si fuisset possibile vidissemus, cujus effectum desiderii subtraxit nobis præsentium dierum malitia, quia, quicquid pæne facimus, detractone pervertitur æmulorum. Tamen, quantum secundum Deum possumus, honori vestro parati semper erimus obsequium impendere et favorem. De compositione autem inter vos et dominum episcopum Bangorensem amicaliter deducenda, gaudemus plurimum, Altissimum de-

[1280.]
10 July.Is pleased at his composition with the bishop of Bangor.
R. f. 170 b
A. f. 143.

precantes ut dignetur illi tractatui vestro sui spiritum consilii destinare. Hoc certissime scientes quod, quamvis personæ ecclesiasticæ ut plurimum sint fragiles et infirmæ, multum tamen displicet Altissimo, quando occasione quantumcunque fragilium ministrorum¹ læduntur aut violantur ecclesiasticæ libertates cui læsioni excommunicationis sententia est annexa. Consulimus igitur vobis bona fide, ut quantum justitia requirit ecclesiæ deferatis. Quod faciendo Deum semper vobiscum habebitis, et hoc supposito non oportebit a facie adversarii formidare. Quod si, impediēte humani generis inimico, tractatus vester in pace minime concludatur, cum impedimenta nobis significata fuerint, remedium ut poterimus efficax proponimus adhibere, et nos ipsi, si angustia temporis sustinuisset, Assavensem et Bangorensem dioceses nostri laboris ministerio lustrassemus. Petitiones, autem pro duobus clericis vestris, Mad' scilicet filio Magistri et Willelmo filio Danielis, quantum possumus volumus exaudire. Sed licet ad ordines ascendere minime compellantur, currit eis tamen tempus nisi infra annum ascendant ad sacerdotium, et vacant eorum beneficia ipso jure, cujus dispendii² vobis tale remedium indulgemus, ut hac vice tantum præsentetis ipsos ad eadem beneficia iterato, et nisi episcopus eos admiserit, nos ob vestram reverentiam admittemus. Miramur autem plurimum de archidiacono Bangorensi, qui se de laico feodo intromittit ad vestrum dominium pertinente. De quo episcopo scribimus ut de talibus se nullatenus intromittat, nisi ad hoc jus habeat quod nescimus. Regratiamur vobis de leporariis³ nobis missis, quibus frequenter indigemus pro exercenda ecclesiæ nostræ in talibus libertate. Valeat excellentia vestra per tempora longiora. Datum apud Teruen, vi. idus Julii.

---

¹ *ministrorum*] miserorum, A.

² *dispendii*] dispenendi, A.

³ *leporariis*] leporarii, R.

CIX.

TO THE RECTORS IN EXEMPT PLACES.

1280.

22 July.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, rectoribus universis per loca exempta, et ad nostram collationem spectantia, per Cantuariensem diocesem constitutis, salutem, gratiam et benedictionem. Non est tutum modernis infringere quod a sanctis prædecessoribus patribus observatum dicitur et salubriter institutum. Quia igitur, dilecti filii, jam comperimus jurisdictionis exercitium in vestris ecclesiis et parochiis ad vos jure consuetudinario pertinere, ac vos in possessione continua et pacifica jurisdictionis a tempore, cujus non exstat memoria, perstitisse, quod revera non absque causa et utilitate ecclesiarum ipsarum a tam sanctis patribus prædecessoribus nostris creditur usitatum, quamquam bonæ memoriæ frater R[obertus], prædecessor noster immediatus, ob defectum et negligentiam aliquorum, qui tunc temporis in commissis sibi parochiis residentiam facere contempnentes, per suos mercenarios, de lana potius et de lacte quam de animarum salute curantes, jurisdictionem hujusmodi exercere, seu potius pervertere præsumebant, per aliquod tempus secus præceperit observari. Nos, qui prædecessorum nostrorum inhærere vestigiis, et jura quæ vobis ab antiquo competunt immutilata servare proponimus, advertentes quod jam cessat causa quæ prædecessorem nostrum videbatur movere, quodque vos, qui supra commissum vobis gregem immediata diligentia vigilatis, nos citra varias occupationes distractos multipliciter relevare poteritis, cum grave onus pluribus impositum ab multis facilius quam ab uno debili supportari poterit, et quod ex observatione contraria vacationis tempore et alias forte per alios, qui in vos jurisdictionem non obtinent, multa poterunt in nostri et vestri præjudicium attemptari, exercitium jurisdictionis omnimodæ qua in vestris consuevistis uti parochiis ab antiquo, tam in causis testamentariis et

Grants to the rectors in exempt places in his diocese their ancient rights in testamentary and other causes.

R. f. 71.

matrimonialibus, quam aliis quocunque nomine censeantur, libere et integre vobis concedimus, et auctoritate metropolitana, non obstante aliquo facto prius habito, per præsentis literas ex certa conscientia perpetuis temporibus confirmamus. Ita tamen quod hæc nostra concessio et confirmatio ad rectores residentes vel nostris obsequiis vacantes, quos residentes reputamus, et non ad alios se extendat. Inhibemus autem ne quis contra hanc nostram concessionem vel confirmationem quocunque tempore, quacunque arte vel ingenio temere venire, vel ipsam violare sine nostra vel successoris nostri licentia speciali quoquo modo præsumat, sub pœna excommunicationis, quam ex nunc proferimus in scienter contrarium facientes. Volumus etiam et concedimus quod vicarii duntaxat in ecclesiis appropriatis, in quibus non sunt rectores sæculares, in ipsis parochiis hujusmodi jurisdictione, tam in causis testamentariis quam aliis, utantur. Ita tamen quod de causis matrimonialibus nisi tantum usque ad sententiam diffinitivam se nullatenus intromittant. In cujus rei testimonium præsentis literas ad æternam rei memoriam sigilli nostri fecimus impressione muniri. Datum in prioratu S. Thomæ Martiris juxta Stafford', xi. kal. Augusti, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CX.

TO THE DEAN OF NEWCASTLE-UNDER-LYNE.

1280.
22 July.
Orders
him to ex-
communi-
cate per-
sons who
have de-

Frater [Johannes], etc., decano de Novo¹ Castro super Lunam, salutem, etc. Quia nimis excresceret audacia plurimorum et in aliorum offensas eorum temeritas insaniret, si virga deficeret corrigentis, expedit ut præsentis providentia castigetur temeraria præsumptio

---

¹ *de Novo*] de Novo de Novo, A.

subditorum. Cum itaque nonnulli parochiani ecclesiæ de Moeleston decimas, mortuaria et cetera jura ecclesiastica debita et consueta ipsi ecclesiæ, ut acceperimus, subtrahere conentur, in præjudicium ecclesiasticæ libertatis, discretioni vestræ tenore præsentium committimus et mandamus, quatenus omnes illos qui jura hujusmodi, quæ præfatæ ecclesiæ ex antiqua et approbata consuetudine debentur, maliciose subtrahunt, auctoritate nostra excommunicationis sententia innodetis, et excommunicatos publice nuncietis, quousque condigne satisfecerint de subtractis. In cujus rei testimonium, etc. Datum apud S. Thomam (Stafford), xi. kal. Augusti, consecrationis nostræ secundo.

prived the church of Muckleston of tithes, etc.
R. f. 170 b.
A. f. 28 b.

CXI.

TO THE DEAN OF GARTREE.

Frater J[ohannes], etc., decano de Gertre, Lincolnensis diocesis, salutem, gratiam et benedictionem. Ex insinuatione multorum de prædicta diocese ad curiam nostram confluentium nuper audivimus, quod pendente controversia habita, sexdecim annis transactis, super ecclesia de Horthun' in archidiaconatu Leycestr', inter dominum Thomam de Neville, ex parte una, et magistrum Robertum de Picheford, ex altera, cancellum prædictæ ecclesiæ funditus est prostratum, nec est curæ alicui dictorum litigantium illud reficere quoquomodo. Quocirca vobis in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus vice et auctoritate nostra fructus prædictæ ecclesiæ in manu vestra artius sequestrantes, ita quod nullus prædictorum litigantium ad eos manum apponat, duobus vel tribus viris fide dignis de eadem parochia custodiam dictorum fructuum nostro nomine committatis. Ita quod exinde per visum vestrum pecuniam redigent, et ex ea reedificent honorifice cancellum ecclesiæ supradictæ, et vos et ipsi nobis respondeatis de residuo prædictorum fructuum, cum super hoc per nos fueritis requisiti. Datum apud

1280.
24 July.
Orders him to sequester the fruits of Horton church for the repair of the chancel, and to compel the prior of Wolston to contribute.
R. f. 57.

Bredon', ix. kal. Augusti, consecrationis nostræ anno secundo.

Inhibentes expresse ex parte nostra, sub poena excommunicationis prædicto domino Thomæ de Neville, ne Galfridum de Weinfeud, capellanum dicti loci, quamdiu prædictæ deservit ecclesiæ, aliququaliter occasione sui servitii inquietare seu molestare præsumat. Datum ut supra. Item, quoniam datum est nobis intelligi quod . . . prior de Wulricheton' percipit in eadem parochia tertiam partem omnium decimarum, tam majorum quam minorum, vobis mandamus quatenus dictum priorem moneatis et efficaciter inducatis ut ad reædificationem cancelli contribuat supradicti. Alioquin ipsum ad hoc faciendum auctoritate nostra et nomine compellatis. Datum ut supra.

CXII.

THE DEAN AND CANONS OF WOLVERHAMPTON.

In nomine Domini, Amen. Quia nos frater J[ohannes], etc., Conventrensem et Lichfeldensem diocesem auctoritate metropolitana visitantes, ad ecclesiam præbendam de Wolverenehampton' causa visitationis inibi exercendæ personaliter accedentes, invenimus . . . decanum et canonicos ejusdem ecclesiæ nostro in hac parte processui resistentes, et nos, ne nostrum exercere valeamus officium, repellentes, quamquam satis nobis constet per certificationem venerabilis fratris nostri² domini . . . Conventrensis et Lichfeldensis episcopi, ac aliorum loci ordinariorum, prædictos decanum et canonicos præmunitos esse legitime de adventu nostro in prædictam diocesem, causa visitandi clerum et populum ejusdem, ac sufficienter esse monitos, ut nos ad visitandum reverenter admittant, juxta canonicas sanctiones, et hoc publicum sit et notorium, per totam diocesem memoratam; monemus eosdem ex habundanti iterato pro prima, secunda et tertia monitione, cum ulteriori dilationi

1280.
27 July.
Excommunicates them for resisting his visitation, and cites T. de Camilla, who styles himself dean.
R. f. 72 b.
A. f. 33
A. b.

¹ *Conventrensi*] Coventrensi A. | ² *nostri*] omitted in R.

locus non pateat, ut ab impedimentis et perturbationibus hujusmodi omnino desistant, et nos ad exequendum circa eos et ecclesiam eorum officii nostri debitum, reverenter admittant. Et quia iidem decanus et canonici adhuc in sua malitia tanquam inobedientiæ filii persistentes, nobis in eorum ecclesiam vetantes ingressum, nos impediunt et repellunt ne possimus officii nostri debitum in præfata ecclesia libere exercere, pronunciamus et declaramus eosdem in excommunicationis sententiam latam in Oxoniensi concilio contra turbatores libertatis ecclesiasticæ incidisse, et etiam in illam sententiam quam nuper in Conventrensi et Lichfeldensi capitulis, in nostræ visitationis initio, tulimus, contra omnes illōs qui processum visitationis nostræ in ipsa diocese aliquatenus impedirent. Statuentes nihilominus et præfigentes eisdem terminum peremptorium, diem Mercurii scilicet in vigilia Beati Petri proximo ventura, ut ipsa die, ubicumque fuerimus in nostra provincia, compareant legitime coram nobis, exemptionis suæ si quod habeant privilegium ostensuri. Et quoniam Tedisius de Camilla, qui se dicit decanum ecclesiæ præfatae de Wolverenhampton', ad præsens agit, ut dicitur, in partibus transmarinis, citamus eundem peremptorie ut citra Pascha Resurrectionis Dominicæ proxime sequens, coram nobis legitime compareat, ostensurus si quid habeat pro se, quare non debeat a nobis tanquam noster subditus in eadem ecclesia visitari, et hoc sub poena excommunicationis majoris, quam ex nunc in personam suam proferimus, et quam ipso facto eum incurrere volumus, pro eo quod nos ad visitandum non admittit, si infra dictum tempus idem decanus coram nobis non ostenderit, si quod habet exemptionis privilegium in hac parte. Et ut prædicta omnibus nota fiant, præsentem scripturam sigillo nostro duximus roborandam. Actum in cimiterio prædictæ ecclesiæ, vi. kal. Augusti, anno Domini MCC. octogesimo.

CXIII.

TO EDWARD I.

[1280.]
29 July.

Has received his letter, and will defer the execution of the sentence against Osbert of Bedford.
R. f. 94.
A. f. 68.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo], regi Angliæ, etc., frater J., etc. Regiæ serenitatis literas pro Osberto de Bedeford¹ clerico vestro recepimus affectuose rogantes, ut nos quasdam demandas sibi faciendas respectuaremus amore vestri, quousque super hiis et aliis adinvicem colloquium habuerimus personale. Ad quod dicimus quod, quantum secundum Deum possumus, in omnibus parati sumus obsequi regiæ voluntati. Verum unum vos scire volumus, quod idem Osbertus pro pluralitate beneficiorum quæ tenet vocatus, non extitit, sed pro eo quod in visitatione nostra repertum est ipsum nuper cum quadam vidua contraxisse, et aliis etiam enormibus criminibus dicitur infamari, quæ propter ejus honorem, vobis ad præsens non duximus propalanda. Invenimus præterea per ordinarios loci, quod ipse Osbertus nullum titulum obtinet in ecclesia de Colishul', quam detinet illicite, pro eo quod custodiam quam habuit in ea loci episcopus revocavit, nec de jure patronatus aliquid fuit tactum nec lis mota coram nobis ex suggestione monialium, ut falsum est suggestum sublimitati vestræ, juxta quod quædam literæ nobis auctoritate missæ regia prætendebant. Ipsa autem die qua excellentiæ vestræ recepimus literas rogatorias, ut dicto Osberto deferremus, sicut ceteris clericis vestris, priusquam easdem recepissemus literas, pronunciatum fuit in auditorio nostro a commissariis nostris, nobis, teste Deo, nescientibus, omnia sua beneficia, non solum Coleshul', in quo nullum habet juris titulum vel colorem, vacare de jure. Cujus sententiæ executioni supersedemus, donec vestro fuerimus colloquio consolati. Malentes quod qui in sordibus est sordescat adhuc, quam tranquillitatem animi vestri in aliquo offendamus, cui optamus quantum secundum

---

¹ In place of this name A. reads W. T.

Deum possumus in omnibus complacere. Custodiat Dominus excellentiam vestram per tempora longiora. Datum Lych', iiii. kal. Augusti.

CXIV.

WM. DE SENKEWORTH, CANON OF LICHFIELD.

Universis, etc., frater J., etc. Cum nos nuper in Sentence
 diocese Coventrensi visitationis fungentes officio, in- passed on
 venissemus per inquisitiones legitimas Willelmum de him for
 Senkeworth, tunc canonicum Lichfeldensem et recto- various
 rem ecclesiæ de Aston,' ejusdem diocesis, atque cano- crimes.
 nicum ecclesiæ de Cnoshale, variis atque gravissimis R. f. 171.
 criminibus notabiliter irretitum, adeo ut singula quasi A. f. 41 a.
 notoria censerentur, propter quæ si contra eum fuis-
 set de juris rigore processum, nedum depositionis
 a beneficio, sed etiam degradationis ab ordine sen-
 tentiam meruisset, notam etiam perpetuæ infamiæ
 vel ex genere criminum, vel saltem ex sententia
 pro eisdem, seu super eisdem, condemnatoria incur-
 risset, ex quo et ad beneficia ecclesiastica suscipi-
 enda imposterum, necnon ad suscipiendos ulteriores
 ordines, nihilominus et ad ministrandum in ordinibus
 jam susceptis, factus fuisset inhabilis in æternum.
 Quia tamen idem Willelmus non iudicium sed miseri-
 cordiam a nobis humiliter expetivit, ordinationi nostræ
 et gratiæ de alto et basso totaliter se submittens, nos
 eidem non mediocriter parcere cupientes, circa personam
 ipsius et statum tale curavimus adhibere moderamen.
 Ecclesia de Aston' supradicta, quam etiam ex alia causa
 quam propter sua crimina de jure vacantem inveni-
 mus, ipsum privavimus, renunciationem quoque canonice
 et præbendæ de Coleuiz quas habebat in ecclesiâ Lich-
 feldensi, quasque in manus venerabilis fratris nostri Co-
 ventrensis et Lichfeldensis episcopi libere et spontanee
 resignavit, ratam habuimus et habemus pariter et ac-
 ceptam, adeo ut nullo unquam tempore ex quocunque

titulo seu jure seu imposterum acquirendo, sive jam quaesito sive ex nova collatione, sive ex nova praesentatione seu permutatione, spes eidem Willelmo valeat aliqua superesse, ad memoratam ecclesiam de Estone seu praebendam praefatam de Colewiz aliquotiens aspirandi seu etiam redeundi. Famæ tamen suæ et opinioni parcimus, eidem quantum in nobis est et juris et facti infamiam ut possumus remittentes, ipsum quoque ad beneficia ecclesiastica recipienda imposterum seu etiam in futurum quantum ad nos attinet habilem dimittimus, si tamen vita laudabilis et honesta conversatio eum de cetero comitentur, et eum super reatu homicidii sibi hactenus impositi a quibusdam conscientia non accuset, quod id ipsum suæ conscientiae et conscientiae venerabilis fratris nostri Coventrensis et Lichfeldensis episcopi, si idem frater noster eundem Willelmum aliquo beneficio ecclesiastico in futurum decreverit honorare, duximus relinquendum, sicuti uterque in extremo examine coram Deo voluerit respondere. Sub qua etiam districtione conscientiae utriusque dispensative permittimus, ut praefatus Willelmus praefatam canoniam et praebendam, quam habuit in ecclesia de Cnoshale, retineat et habeat et gaudeat sicut prius; simili tamen articulo quo supra praefatum Willelmum habilem reputavimus in futurum ad beneficia ecclesiastica obtinenda. Istas condiciones adjicimus, si ea eidem alias canonice offerantur, et si in crimina seu in criminibus, de quibus alias coram nobis fuerat irretitus, passurus non sit de cetero recidivum; quod si eum in crimina saepedicta vel aliquod eorundem, quod absit, relabi contigerit imprudenter, decernimus exnunc ut ipse relapsus criminis ad beneficium ecclesiasticum obtinendum seu recipiendum ipso facto reddat inhabilem, et perpetua juris infamia efficiat maculatum. Adjicimus insuper quod si aliquo modo per quamcumque curiam ecclesiasticam vel saecularem ab ordinatione nostra, cui se submisit, publice resilire praesumat, nihil praedictorum sibi volumus suffragari, nobis

addendi et minuendi seu mutandi facultatem in prædictis omnibus reservantes, juxta quod nobis salutis suæ videbitur expedire. Valet, etc. Datum, etc.

CXV.

TO LLEWELLYN, PRINCE OF WALES.

Magnifico principi ac domino Lewlino principi Walliæ, domino Snaudon, frater J[hannes] permissione [divina] Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem, gratiam et benedictionem. Prudentiæ vestræ nuper recepimus literas, sollicite inquirentes formam pacis inter excellentissimum principem dominum regem Angliæ et vos dudum initam, pro eo quod videbatur quadam responsione regia, occasione defensionis inter excellentiam vestram et dominum Griffinum suborta, in claro articulo violata. Scribitur ei in forma pacis sic: "si vero¹ præfatus princeps jus vendicaverit in aliquibus aliis terris extra quatuor cantredos,² fiet sibi justitia secundum leges in terris illis ubi contentiones oriuntur usitatas," etc. Econtra rex respondit per organum vocis nostræ, legum nomine vel consuetudinum illas intelligi, secundum quas reges Angliæ pacis tempore partes illas consueverunt regere et discordias terminare. Fatetur quidam quod hanc protulimus sententiam, sed non solam, immo adjecimus quod leges etiam propriæ illarum partium et consuetudines, quæ justæ essent et rationabiles, et juramento coronæ suæ, quo tenetur a regno suo omnes malas leges et consuetudines tollere, minime derogantes, etiam servarentur. Rationes³ autem quare videbatur prælatis et principibus in concilio regis præsentibus, non esse partium vestrarum legibus totaliter adhærendum, plures

[1280.]
9 Aug.

In reply to a question about the observance of the peace between him and Edward I.
R. f. 94 b.
A. f. 136.

¹ *vero*] non, in A.

² *cantredos*] cancredos in A.

³ *rationes*] ratio, in MSS.

erant. Primo quidem, quia ostensis nobis legibus Horlida, quibus Wallenses uti dicuntur, plura vidimus irrationabilia contineri, quæ etiam a vestratibus condemnantur. Secundo, quia si standum est consuetudini in regimine quorumcunque, magis videtur legem facere consuetudo regia, cujus voluntas legis habet vigorem, quam consuetudo aliqua subditorum. Tertio, quia, ut superius est notatum, jurat rex in coronatione sua omnes malas leges tollere, et consuetudines justitiæ contrarias abrogare, nec potuit aut debuit, aliquo juramento subsequenti derogare priori, quod ad jus regium præ cæteris omnibus dinoscitur pertinere. Omnino autem consuetudines vestræ videntur justitiæ adversari, quum homicidia et alia plura crimina sententialiter non dampnatis, discordias et[iam] litigantium cogendo eos ad pacem ineundam, et non per rationis calculum ut dicitur terminatis. Incendia et alia gravamina sustinens, et multa alia quæ nobis sub sigillo autentico distincte per articulos a vestris partibus sunt transmissa, quæ utriusque Testamenti legibus derogant manifeste. Credentes igitur quod dominus rex intendat pacem præactam inviolabiliter observare, consulimus et rogamus ut eidem paci vestrum animum coaptetis. Quod si leges aliquas vel consuetudines rationabiles habeatis, quæ sine juris et Dei injuria valeant tolerari, nisi dominus et rex super hiis sollicitè requisitus, eas observari jubeat, justam causam vos habituros credimus conquerendi, cum tamen in hoc resederit consilium magnatorum, ut rex suas ibi tantum faciat consuetudines observari, secundum quas antecessores sui reges partes illas pacis tempore judicarunt. Clerus autem prædictum apposuit moderamen, ut scilicet leges illarum partium rationabiles conserventur, et hoc placuit ipsi regi. Ecce igitur, carissime, responsio ad consultationem vestram qualis nobis ad præsens (credimus divinitus) ministratur, paratique sumus in omnibus, in quibus secundum Deum poteri-

mus, excellentiam vestram nostro ministerio consolari. Ad hæc noveritis dominum papam misisse ad nos et suffraganeos nostros solemnem nuncium pro liberatione fratris vestri domini Almarici.¹ Valeat excellentia vestra in Christo et Virgine gloriosa. Datum juxta Coventriam, v. idus Augusti [1280].

CXVI.

TO POPE NICOLAS III.

Sanctissimo patri ac domino N[icolao], Dei gratia 1280.
 sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ summo pontifici, frater J[ohannes], permissione divina sacerdos ecclesiæ Cantuariensis cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Præclaræ considerationis vestræ, pater sanctissime, oculus non ignorat, qualiter sancta informatione vestra edoctus processerim, ad extirpandam effrænatam quorundam, quin potius multorum, audaciam, sprete apostolica dispensatione occupantium beneficia plurima curam habentia animarum. Quæ pestis eo erat insanabilior quo in multos serpendo processerat, et dum rarus vel nullus hoc malum superior arguebat, rejectis circa hoc statutis concilii Lugdunensis, licitum simpliciter putabatur. Nec erat facile homines generosos affluentes et honoribus assuetos subito ad pauperiem deprimere verecundam. Dum igitur, junctis severitate et clementia deliberarem circa hoc perficere vestræ immo et divinæ beneplacitum voluntatis, consolatus est me plurimum dominus Antonius dictus Bek, fidelissimus regis Angliæ secretarius, qui tertia die mensis Augusti statum suum, quantum ad beneficia curam animarum habentia, meæ sufficienti procuratorio in Cantuariensi

Antony Bek, the king's secretary, has surrendered some of his benefices.

R. f. 13.
A. f. 3.

¹ Amauri de Montfort, whose sister Eleanor had married Llewelyn. Nicholas III. wrote on his behalf to Edward I., 17 Feb. 1280, (Rym. ii. 144).

provincia subdidit voluntati. Quorum dum numerum inquirerem, intellexi per ejusdem procuratorem ipsum tantum quinque beneficia cum cura in Cantuariensi provincia obtinere. Quorum unum ad patronatum cujusdam prioratus pertinens, illico conferendum decrevi. Tria vero residua patronos laicos habentia, sed et quartum, de quo est contentio inter patronum clericum et laicum, adhuc in ipsius reliqui manibus, donec vestro edocear oraculo quid agendum; quia publice mihi asseritur clementiam vestram disponere, tam ipsi quam ceteris clericis quibusdam regalibus, dispensationis gratiam impertiri. Quocirca vestræ supplico pietati, cujus memoria ærumnam meam pluries consolatur, quatenus circa hoc suspensionem animi mei dignemini sublevare, scientes quod cum modico adjutorio clementiæ vestræ propositum assequar circa talia, favente Domino, quod nullius rigoris conatibus assecutus fuisset, vel assequer in futuro. Hoc nihilominus dominationi vestræ certa sponsione affirmans, quod nullum sine dispensatione apostolica, plura cum cura animarum beneficia¹ obtinentem, nisi hoc purgato vitio, recepi ad episcopalis honoris gratiam vel recipiam in futuro. Conservet Dominus sanctam sublimitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora, etc.

CXVII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF WINCHESTER.

1280. - Frater J[ohannes], etc., priori et conventui seu ca-
 3 Sept. pitulo Wyntonïæ, salutem gratiam et benedictionem.
 Advice on In Christi navicula collisa fluctibus, allisa cautibus,
 the election of a bishop. concussa oppressionum turbine laborantes, gravati multipliciter ingemiscimus, et turbati pro eo quod clamoribus nostris denegatur auditus, quasi peccatis nostris exigentibus, juxta comminationem Mosaycam, "cælum

---

¹ *beneficia*] babentia, R.

sit desuper æneum,"¹ nobis factum dissimulante ira Altissimi, ac tolerante nostræ infelicitatis temporibus continuis incrementis ecclesiam opprimi et confundi. Periclitantis igitur matris scandala a nostris in tremendo iudicio manibus novimus exigenda, et ab illis etiam, qui nobiscum pro sorte sua habent utilitati publicæ providere, nisi totis studuerimus viribus inundantibus periculis obviare. Amore igitur familiari, pondere et officii debito pastoralis, ad vos dirigimus preces nostras, nihil aliud petitori, nisi quod sine divinæ maledictionis fulmine omittere non potestis. Quia igitur solemni ecclesiæ habetis providere, per spiritum consilii de pastore, secundum potestatem olim vobis traditam, propter præsumptionem de conscientis vestris habitam, et monastica sanctitate, supplicamus per aspersionem divini sanguinis Domini, et effusi pro ecclesia cerebri Sancti Thomæ insuper adjurantes, quatenus Deum habentes præ oculis, de probata meritis et sapientia studeatis providere personam quæ oderit avaritiam, et sic in castitate probata, quæ et in minoribus ecclesiæ officiis, verbo profecerit et exemplo, ut visa sancta æmulatione vestra cogantur obmutescere religionis æmuli detractores. Recolentes ab apostolorum principe scriptum esse, "Quis est qui vobis noceat, si boni æmulatores fueritis? Sed et siquid patimini propter justitiam, beati. Timorem autem ne timueritis, etc."² Et quia ad tantum onus vix sufficiens reperitur, illam etiam recolatis apostolicam sanctionem, non carnali affectu sed discreto iudicio, debuistis³ ecclesiasticum officium et beneficium in persona magis idonea dispensare. Quia igitur solum Deo honorem quærimus, et nullum vobis hominem nominamus, nec ex parte nostra volumus nominari, nostris faveatis precibus ut cœlitus destinatis. Recolentes scriptum esse, "Qui vos audit, me audit; qui vos

¹ Deuteron. xxviii. 23.

² 1 Peter iii. 13.

| ³ *debuistis*] debuisti, MSS.

“spernit, me spernit.”¹ Quod si ad istas humilitatis nostræ preces aures clauseritis obduratas, rogamus Dominum et sanctos suos, quibus in peccatoris spiritu ministramus, quatenus inter nos et vos librato iudicio sic terreat delinquentes, ut ex quorum parte germinet injuria, ultionis severitas patefaciat toti regno; tantum igitur circa præmissa, carissimi, faciatis, ut liberi sitis in tremendo iudicio² a tot perditione animarum, quot habet Wyntoniensis episcopus gubernare, et imbecillitas nostra per vos invenisse se gaudeat adiutorem. Valete in Christo pro nobis Altissimum deprecantes, quia et nos vestri memoriam gerimus coram Deo. Datum apud Buggeden, iii. Non Septembris, anno Domini MCCLXXX.

CXVIII.

TO POPE NICOLAS III.

[1280.] Sanctissimo in Christo patri ac domino N., etc.,
 10 Sept. frater J[ohannes], etc. Nisi modicitatem meam suavis
 Recommends that the money collected for a crusade should be assigned to Edmund earl of Lancaster. R. f. 13. A. f. 3 b. clementiæ vestræ in filios familiaris experientia animaret, non auderem³ sublimitatem vestram cœlestibus deditam, omnium ecclesiarum distractam negotiis, meis importunis scriptitationibus molestare. Scio enim capreas cervosque camporum cœlestium sibi fieri in injuriam reputare, quotiens tranquillitas vestra indebito strepitu disturbatur, sed memor sacrae sollicitationis vestræ qua mihi explorationem injunxistis regalis propositi circa negotium Terræ Sanctæ, expectans lucem, tenebras repperi, et qui ipsum illuc Deo duce profecturum fidedigna asseveratione credideram, ut vobis nunciatum fuit præpropere, jam rumore territus, quare nihil aliud ad præsens vestræ sapientiæ suggerere audeo, nisi me in hac parte secreti sui pro varietate relatum

¹ Luke x. 16.² iudicio] iudicione, A.³ auderem] audere in A.

mysterium ignorare. Recolit autem vestra sanctitas scriptum esse, "sicut divisiones aquarum, ita cor regis in manu Domini; quocumque voluerit, inclinabit illud."¹ Quod si ab illo servitio crucis Dominicæ regem ipsum retraxerit finaliter necessitas aut voluntas, pro relevatione Terræ Sanctæ nulli, ut existimo, bona fide magnati Angliæ poterit ad hoc collecta pecunia laudabilius vel utilius seu consolabilius pro communitate cleri et populi, quam domino Edmundo germano dicti principis, assignari. Ipsum enim exercitium armorum cum liberalitate magnifica fecit militibus carissimum sibi in magna astrictorum multitudine, et amor Christi fervidum in crucis negotia pro viribus assumenda. Hæc vobis, pater sanctissime, indubitanter significo, qui sollicitudini vestræ, si quid aliud a rege nunc agente in remotis, cum approximaverit, invenero, scribere non tardabo. Custodiat Dominus sanctam paternitatem vestram, ecclesiæ suæ bene et prospere, per tempora longiora. Scriptum in episcopatu Lincoln', iiii. id. Septembris.

CXIX.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri
 . . . episcopo Cicestrensi salutem. Fraternalis pater-
 nitatis vestræ zelantes, sicut nostrum honorem amare
 ferimus, siquando de vobis aut vestris aliquid audimus
 quod pontificalis celsitudinis condecenciæ refragetur.
 Intelleximus siquidem dilectum nobis dominum Julia-
 num la P. fuisse ecclesiæ suæ de Cumpton' injuste
 privatum, et vos eandem alteri contulisse, in quem sine
 dispensatione apostolica hujusmodi ecclesiastici bene-
 ficii jus non cadit. Et quia testimonium habere ab
 hiis qui foris sunt antistitio² est studendum, rogamus
 fraternitatem vestram quatenus, si est ita, faciatis dicto

1280.
 Sept.
 Desires
 him to re-
 store
 Julian la
 P. to the
 church of
 Compton.
 R. f. 165.

¹ Proverbs, xxi. 1.| ² antistitio] antistio, MSS.

Juliano integre restitui beneficium cum fructibus interim injuste perceptis, quos non posset ab vexatione extortos bona fide conscientia retinere. Scientes quod multum ex corde vobis scribimus, sperantes preces nostras apud vos minime repellendas, sicut vestras in auditorio nostro scimus favorem et gratiam liberaliter, quantum justitia patitur, obtenturas. Quid autem jam feceritis vel facere decreveritis, nobis per exhibitorem præsentium rescribatis. In quamcunque vero partem negotium terminetur, præcipimus ut magister Robertus de Wisterton,' qui de facto ecclesiæ incumbit possessioni, ad serenandam conscientiam [nostram], nobis infra mensem a data præsentium dispensationem exhibeat circa hujusmodi, si quam habet. Tantum igitur [faci]atis in hac parte, ut vestris beneplacitis in futurum artius allegemur. Datum apud Buggeden' . . . id. Septembris, consecrationis nostræ anno secundo.

CXX.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

1280.
17 Sept.
Desires
him not to
interfere
with the
church of
Aldelym
which he
has com-
mended
to A. de
Eastry.
R. f. 50.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri domino . . ejusdem dono gratiæ Coventrensi et Lichfeldensi episcopo, seu archidiacono Cestriæ, dicti episcopi coadjutori, salutem. Quia tempore visitationis nostræ in vestro episcopatu, ecclesiam de Aldelym, vestræ diœcesis, caro commensali nostro magistro Anselmo de Estria, capellano, prout nostro incubuit officio, commendavimus, nullo penitus reclamante, et dictus Anselmus dictæ ecclesiæ de Aldelym possessionem ea occasione pacifice est adeptus, vobis in virtute obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, quatenus durante nostra commenda, in dicta ecclesia de Aldelym nihil attemptetis in nostri præjudicium seu attemptare præsumatis, sicut poenam canonicam cupitis evitare. Datum apud Buggeden, xv. kal. Octobris, consecrationis nostræ anno secundo.

CXXI.

TO CARDINAL ORSINI.

Domino Matheo :—Satis mihi tristis rumor insonuit, vestræ fuisse reverentiæ nunciatum, me, qui omnes recipientes plura cum cura beneficia absque dispensatione apostolica in omni solemnitate excommunicatos esse denuncio, hujusmodi beneficia conferre consimilia habentibus ac retinentibus, et eosdem in meis obsequiis commorari, et quod est deterius me hujusmodi ambitione diabolica infectos electos in episcopos confirmare. Circa quæ illam, quam novit Altissimus, vestræ providentiæ significo veritatem, quia totus iste rumor, etiam si per Angliam insonuerit, processit a spiritu falsitatis. Nec enim plus hujusmodi beneficium conferrem habenti aliud cum proposito retinendi, quam mergerem memetipsum, exceptis duobus duntaxat casibus, cum videlicet litigiosum confero, non auferens primum usque ad pacificam obtentam possessionem secundi; et cum aliquis aliquod mediocre obtinuit beneficium ante Gregorianum concilium commendatum. Nec istud secundum continuare propono, sed adhuc in tot adversariorum insultibus nullum præter divinum habens adjutorium, nequeo simul currus subvertere Pharaonis. Et Deus ipse Moysen legis latorem non simul sed paulatim¹ docuit subvertere adversarias nationes. Quod autem de confirmatione dicitur hujusmodi electorum, sic est falsum ut per inductionem in singulis cito per Dei gratiam vobis ostensurus sim contrariam falsis suggestionibus veritatem, quod sicut non feci nec faciam pro sæculo universo. Obsecro igitur, piissime domine, ne credatis quod velim labores illos meos poenitentiales pristinos et pauculos perdere pro illa gloriola temporali, quam per vos traditam mihi paratior sum perdere quam tenere. Hæc autem supplico, pater sancte, pro amore Virginis intemeratæ, quæ etiam super yperphaniam porticus et vestibulum templi gloriæ

1280.

26 Sept.

Explains the false reports about his allowing plurality of benefices.

R. f. 12 b.

A. f. 123 b.

¹ paulatim] paulative, MSS.

dignemini sacrosancto patri nostro summo pontifici, si expedire videbitur, intimare, quod ut credo ante revolutam anni periodum sciet sæculi latitudo, nisi Ille qui solus potest manum adjiciat correctricem. Custodiat Dominus, etc. Scriptum apud Sautre, vi. kal. Octobris, anno Domini, etc., octogesimo.

CXXII.

FOR ANTONY BEK.

1280. Pro domino Antonio Bek :—Universis Christi fidelibus,
 26 Oct. etc. Malitia cordium humanorum, quam nec ratio dirigit, nec caritas moderatur, linguas frequenter propellit lubricas in maculas innocentum. Serpitque in multos eloquii virulentia cancerosi, dum corruptæ conscientiæ homines de aliis faciliter propria opprobria suspicantes, incircumcisis proferunt labiis, quod infectis prurigine auribus receperunt. Hinc est quod quidam perditionis filii, ut intelleximus, asserere non verentur nos a sede apostolica literas recepisse, ne dilectum nobis in Christo dominum Antonium Bek', archidiaconum Dunolmensem, nominatum specialiter et notatum, ad aliquem honorem admittamus ecclesiasticum, seu ei aliquid hujusmodi conferamus. Quod quia falsum esse novimus et mendosum, libere protestamur nos nunquam contra ipsius personam aliquid, nominatim vel specialiter, literis aut quibuscunque indiciis, per aliquem mortalium percepisse, quominus possimus ipsum pro multiplici gratiarum munere, quatenus justitia seu jus commune patitur, honorare. Nolentes latere impudentiam detractorum excommunicationis malleo subjacere, omnes illos qui detractorio mendacio præsumunt catholicorum, famam temerarie maculare. In cujus rei testimonium, etc. Datum apud Lameth', vii. kal. Novembris, anno, etc., lxxx.¹

Denies
 that he has
 obtained
 letters
 apostolic
 forbidding
 his con-
 ferring
 any ec-
 clesiastical
 honour on
 Antony
 Bek.
 R. f. 182.
 A. f. 88.

¹ Another hand has added in the margin, "Mirabilis litera, quia do-
 minus minus fatetur se nunquam re-
 cepisse literas papales contra ipsum et vult quod defamare ipsum desistant."

CXXIII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Londoniensi. Cum 1280.
 clerus nostræ provincie propter hoc coram nobis et 3 Nov.
 coepiscopis nostris Cantuariensis ecclesie suffraganeis, Orders
 variis temporibus specialiter congregatus, concesserit him to ap-
 domino regi Angliæ quintamdecimam bonorum suo- point col-
 rum secundum taxationem Norwycensem per tres annos lectors of
 solvendam, et per collectores ab episcopis ad hoc spe- the fif-
 cialiter deputandos, in festis Purificationis Beatæ Ma- teenth
 riæ Virginis et Nativitatis Beati Johannis Baptistæ granted by
 ad solutionem hujusmodi terminis constitutis annis sin- convoca-
 gulis colligendam; fraternitati vestræ committimus et tion.
 mandamus quatenus duos clericos in vestra diocese R. f. 25.
 collectores ordinetis, qui fideliter eidem superintendant A. f. 149 b.
 negotio et corporale præsent sacramentum de fide-
 reddendo vobis ratiocinio de collectis. Incipiet autem
 primus terminus solutionis memoratæ quintadecimæ in
 festo Purificationis Beatæ Mariæ¹ Virginis proximo ad-
 venturo, et secundus terminus in festo Nativitatis
 Beati Johannis Baptistæ proximo subsequente, et sic
 singulis annis usque ad tres annos completos, fiet
 solutio supradicta. Volumus insuper ut, sicut vobis
 incumbit, hoc idem ceteris fratribus nostris coepiscopis
 vestris literis intimetis, ut ipsi similiter in suis dice-
 cesibus pro dicta² quintadecima ut præmittitur colli-
 genda fideles statuunt collectores. Et quid inde, etc.,
 nobis infra Natale Domini, etc. Datum apud Lam-
 heth', iii. non. Novembris.

¹ *Mariæ*] omitted in R.| ² *pro dicta*] producta in MSS.

CXXIV.

TO PETER, PAPAL [VICE] CHANCELLOR.

1280.
6 Nov.
Asks for
directions
how to
deal with a
monk of
Pontefract
and Monta-
cute, im-
prisoned in
London
for for-
gery.
R. f. 25.
A. f. 150.

Venerandæ discretionis viro, sibi que in Christo carissimo, magistro Petro sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ [vice] cancellario, frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et paratam ejus beneplacitis voluntatem. Noverit prudentiæ vestræ circumspectio quod nuper quendam monachum nigrum, Willelmum nomine, Anglicum natione, qui et dudum in Romana curia existens, de conventu erat Pontisfracti Eboracensis diœcesis, consequenter vero de conventu Montis Acuti, Bathoniensis diœcesis, qui, me legente in curia eadem, falsarius reputatus manus vestras evasisse dicitur fugæ præsidio, illo videlicet tempore, quo pro consimili crimine magistrum Ricardum fecistis in vinculis detineri, in quibus usque hodie perseverat, inventum London' ac mihi per officialem Eliensis episcopi pro falsario præsentatum, feci carceraliter custodiri, faciamque dante Domino, donec per vestram providentiam quid circa ipsum agendum sit mihi per vestras literas innotescat. Elymiacensis vero ordinis esse dicitur, qui nusquam missus, nusquam fixus, girovagantis officio deditus, multa dicitur nepharia perpetrasse. Quid igitur circa ipsum facere debeam, mihi dignemini maturius intimare. Conservet Deus incolumitatem vestram per tempora longiora. Scriptum London' die Sancti Leonardi.

---

¹ A space is left between "ecclesiæ" and "cancellario" in R.

CXXV.

THE ROYAL CHAPELS.

Publicatio sententiæ contra capellas regias:—In nomine Domini, Amen. Anno a Nativitate Ejusdem MCC. octogesimo, in præsentia mei Johannis notarii et testium subscriptorum, reverendus in Christo pater dominus Johannes, Dei gratia Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, pro tribunali sedens, legit et publicari fecit quandam sententiam sub hac forma in scriptis:—In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Amen. Cum nos nuper frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis totius Angliæ primas, visitaturi clerum et populum civitatis et diocesis Conventrensis et Lichfeldensis, ac primo in ecclesia Conventrensi, deinde in Lichfeldensi, monitione canonica præmissa, omnes officii nostri executionem et ecclesiæ nostræ jurisdictionem, exercitium, [vel] potestatem, per nos vel alios auctoritate nostra agenda, gerenda, vel quoquo modo facienda, quacumque arte, quocumque ingenio, vel alio modo qualicumque impediētes, in scriptis excommunicaverimus sub hac forma:—In nomine Domini, Amen. Quia nos, frater Johannes, permissione Divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, intelligentes ex verisimilibus conjecturis quod quidam iniquitatis filii, suæ salutis immemores, contra libertates nostræ Cantuariensis ecclesiæ veniendo, nostram visitationem seu jurisdictionem metropolitancam impedire, molestare, seu perturbare intendunt, et pro parte malitiose ac temere præsumpserunt, quominus visitationis seu nostræ metropoliticæ jurisdictionis officium exercere possimus secundum canonicas sanctiones; nos volentes malitiis hominum industria quanta possumus obviare, monemus et firmiter injungimus ne quis directe vel indirecte, clam vel palam, per se vel per alium, scienter et

1280.

11 Nov.

Notarial
attestation
of a sen-
tence of
excommu-
nication on
those who
neglect
the pre-
vious sen-
tence.¹

R. f. 72.

A. f. 33 A.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 47.

studiose officium nostræ visitationis impediat seu perturbet, aut impediri seu perturbari procuret, seu ad ea quæ ad nos ratione visitationis hujusmodi seu nostræ jurisdictionis qualitercunque pertinent, manus, potestatem aut actum quoquomodo extendant; et si quid in hiis forsitan in nostri seu ecclesiæ nostræ Cantuariensis præjudicium præsumptum fuerit seu etiam attemptatum, illud expresse revocamus ac omnino carere decernimus robore firmitatis, monentes pro prima, secunda et tertia monitione, cum qualitas negotii dilationem ulteriorem non requirat, ut ab impedimentis, molestationibus, seu perturbationibus hujusmodi omnino desistant, et quod illicite præsumptum est seu attemptatum in hac parte de cetero non defendant. Alioquin ipsos omnes et singulos perturbatores seu defensores hujusmodi, vel qui eis consilium, auxilium vel consensum clam vel palam verbo, opere seu favore, seu quovis alio modo impendunt, vel in præmissis impendent, cujuscunque ordinis conditionis seu dignitatis existant, exceptis dominis rege, regina, [et] eorum liberis, excommunicamus et extunc excommunicatos denunciamus publice in hiis scriptis. Lecta, lata et pronunciata fuit hæc sententia et omnia et singula suprascripta in capitulo Conventrensis ecclesiæ, anno Domini a Nativitate MCCLXXX., indictione viii., die quarta mensis Martii, præsentibus reverendo patre, domino R. Conventrensi et Lichfeldensi episcopo, venerabilibus viris magistris Willelmo de Corneria, domini papæ capellano, Johanne de Lacy, Renerio de Florencia, juris professoribus, et pluribus aliis:—Postmodum vero cum nos, prout ex relatu fidedignorum ac facti experientia percepimus, quod nonnulli iniquitatis filii, suæ salutis immemores, ac in suis maliciis stare ac perseverare gloriantes, nostram sententiam supradictam vilipendere non timebant, et adhuc vilipendunt, nos et nostram visitationem ac ejus effectum, jurisdictionem et officium, contra statuta tam canonica quam legalia, in nostri et ecclesiæ nostræ Cantuariensis præjudicium non modi-

cum et gravamen, pertinaciter perturbantes ac multipliciter impediētes, nos et nostros contra bonum obedientiæ contemnentes, quorum quidam in sui erroris defensionem et nostri officii elusionem, a nobis et nostra jurisdictione se exemptos esse contendunt; et licet in eos ob eorum inobedientiam, contemptum pariter et obstinationem, animadvertere de jure possemus, prout patet cuilibet jura rectius intuenti, volentes tamen misericorditer procedere in hac parte, eisdem diversos terminos ad ostendendum siquid juris specialis seu communis haberent, quod eis sufficere deberet in hac parte, pluries duximus assignandos, ipsi vero in sua pertinacia persistentes, et nos contra justitiam contemnentes, nihil juri communi aut speciali seu rationi consentaneum in præmissis hactenus nobis ostendere curaverunt. Nos verò tantam inobedientiam, insolentiam¹ et contemptum, sub dissimulatione impunitas dimittere non valentes, sive in ecclesia de Pencriz sive quacunque alia libertati Cantuariensis ecclesiæ abusu simili derogante, omnes hujusmodi malefactores seu nostri et ecclesiæ nostræ Cantuariensis jurisdictionis contra justitiam perturbatores, in præfatam incidisse excommunicationis sententiam declaramus, ac ipsos propter nova sua delicta et injuriōsas præsumptiones continuatas monemus una monitione pro prima secunda [et] tertia monitione præmissa, ut a præmissis omnibus penitus desistant, ac nos et nostros ad nostri officii executionem de cetero admittant, diocesano obediant, nullam jurisdictionem sibi injuste absque papali, archiepiscopali, et episcopali auctoritate usurpent. Alioquin omnes et singulos hujusmodi contrarium facere præsumentes in hiis scriptis excommunicamus, et nostram sententiam supradictam, ut præmittitur, alias latam innovantes, eosdem in eandem nostram sententiam incidisse, excommunicatos esse publice nunciamus; inhi-

---

¹ *insolentiam*] *sollenciam*, MSS.

bentes eos tanquam excommunicatos ab omnibus catholicis evitari, donec demissa falsa exemptione et mentitæ jurisdictionis abusu, vel simpliciter ad obedientialem ecclesiæ redeant unitatem, vel doceant se verum hactenus exemptionis ac exercendæ jurisdictionis privilegium habuisse. Lecta et lata fuit hæc sententia in capitulo monasterii de Waledene, Londoniensis diocesis, die undecima mensis Novembris, anno prædicto, indictione octava, præsentibus magistris Alano de Frestone, archidiacono Nortfolchiæ, Reynerio de Florenzia, canonico Lichfeldensi, Anselmo de Estria, Johanne de Bekingeham, Johanne de Exon', Willelmo de Holaym, notario publico, et aliis testibus ad hoc specialiter convocatis.

CXXVI.

TO THE BISHOP OF ELY.

1280.
17 Nov.
The prior
of Ely has
urged the
infringe-
ment of
Peckham's
prohibition
of the use
of the mul-
tilated
office pro-
posed by
the Bene-
dictine
chapter at
Abingdon.
R. f. 50.

Frater J[ohannes] etc., venerabili fratri domino H[ugoni], Dei gratia Eliensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Licet dudum in congregationibus nostris London', de consensu omnium episcoporum ibidem præsentium et procuratorum absentium ordinatum fuerit, ut singuli episcopi in suis diocesibus officium per præsidentes capituli ordinis Sancti Benedicti Abyndonæ detruncatum integre resumi faciant, prout a sanctis patribus fuerat institutum, nosque auctoritate ordinationis hujusmodi in visitationibus nostris per omnia loca religiosorum ordinis prædicti, mutilationem officii per dictos præsidentes factam dampnaverimus, et antiquum officium ordinis statuerimus decantari, necnon ipsos religiosos a contributione pro scholis habendis per eosdem præsidentes imposita duxerimus absolvendos, omnes sententias in contrarium latas decernentes irritas, nisi aliud pro se habeant quam sciamus; . . prior tamen Eliensis in contemptum

auctoritatis nostræ et ordinationis prædictæ, per quædam loca religiosorum quæ visitavimus, post nos per se vel per alium circuiens, ordinationem nostram et præceptum circa resumptionem dicti officii auctoritate dictorum præsidentium totaliter revocavit, asserens temerarie religiosos ipsos nobis in hiis quæ ad eorum spectant generale capitulum non teneri. Cum itaque memoratos præsidentes nihil in præjudicium ordinariæ jurisdictionis certum sit statuere non valere, ac per detruncationem dicti officii cultus divinus videatur minui, quem volumus nostris temporibus exaltari; fraternitatem vestram monemus et hortamur in Domino quatenus memoratum officium per omnes domos dicti ordinis in vestra diocese existentes faciatis integre sine aliqua diminutione resumere. Injungentes vice et auctoritate nostra dicto . . . priori sub pœna animadversionis districtæ, ut in locis omnibus et singulis, quibus nostras sententias seu ordinationes ipse vel suus monachus asseruit non tenere, per se vel suum monachum ipsum officium publicet resumendum, et quod in elusionem nostræ jurisdictionis temerarie præsumpsit, caute studeat revocare. Quod si quoscunque abbates vel priores dicti ordinis præfatæ ordinationis super officio resumendo contemtores inveneritis, extunc ipsi ac majores domorum hujusmodi excommunicationis sententiam incurrant, quam in ipsos, si inobedientes fuerint, proferimus in hiis scriptis. Et tamdiu monasteria eorum interdicto subjaceant, donec ad unitatem redeuntes ecclesiæ per nos meruerint sibi gratiam absolutionis impendi. Quid autem feceritis vel facere decreveritis in præmissis, citra festum Nativitatis Domini proximo sequentis per vestras patentes literas harum continentes seriem, nobis fideliter intimetis. Valete. Datum apud Wymundeham, xv. kal. Decembris, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXXVII.

TO THE DEAN OF NORWICH AND OTHERS.

1280.
25 Nov.
Against
persons
who de-
tain the
rents of
the nun-
nery of
Carhowe.
R. f. 25.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., dilectis in Christo filiis de Norwico, de Fleg, de Brok', de Humilied', de Redenhale Hengham, de Carnewic, de Fyng-ham, de Lenha, de Becham, de Tefford, de Bresle et de Luttinglond' decanis, vel eorum vices gerentibus, salutem, gratiam et benedictionem. Querelam dilectarum in Christo filiarum . . . priorissæ et conventus de Carhowe recepimus, continentem quod nonnulli iniquitatis filii, suæ salutis immemores, redditus annuos ad ecclesiam suam spectantes occultant et detinent, ac eosdem terminis debitis et consuetis ad solvendum præfatis monialibus, cum ab earum nunciis super hoc requiruntur, recusant solvere minus juste, contra libertates eisdem circa hoc concessas temere venire non verentes, in non modicum ipsarum monialium præjudicium et grave jacturam. Quocirca vobis et singulis vestrum in virtute obedientiæ et sub poena canonica firmiter injungendo mandamus, quatenus dictorum reddituum occultatores et detentores moneatis et efficaciter inducatis ut ipsos redditus, statutis terminis, præfatis monialibus vel earum nunciis persolvant integraliter ut tenentur, et de subtractis satisfaciant competenter. Alioquin ipsos canonica monitione præmissa in singulis ecclesiis vestrorum decanatum, diebus Dominicis et festivis, pulsatis campanis, candelis extinctis, in genere publice et sollempniter excommunicetis seu excommunicari faciatis; inquirentes diligenter de eorum nominibus, et quos in hac parte culpabiles inveneritis, ipsos servato juris ordine nominatim¹ excommunicetis seu excommunicari faciatis, tam diu præmissa exequentes donec prædicti detentores ad condignam satisfactionem pervenerint in præmissis, et absolutionis gratiam meruerint obtinere Valete. Da-

---

¹ *nominatim*] nominatis, MS.

tum apud Thorp juxta Norwicum, vii. kal. Decembris, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXXVIII.

TO EDWARD I.

A tres noble seynnur Edward, Deu grace rey de Engleterre, seynnur de Irlaunde, duc de Aquitaygne, frere Johan le prestre de Caunterbire saluz en grant reverence. Sire, sachez ke par la priere le esveske de Norwiz, jeo otriay a Johan de Ausone, persone de Wimbeldon, ke il pust demurrer a Parys al escole treis auns estudiant en divinite, e ke il tant dementers apreist del Engleis pur enseigner sun poeple en lu e en tens. E il, si cumme mau reconisant grace ke jeo li ay fete, ne me fine de angoyser par diverse prieres, ke ieo li enloyngne sun terme, plus ceo crei pur mettre sa ferme a poynt, ke pur amur de la divinite. E se il ne esteit pur lamur de vostre reverence, vreiment jeo li reterreie kant ke jeo ly ay otrie, mes nepurkant pur ceo ke vos prieres ne soient voides, quant jeo saverai comment il avera despendu les treis auns, jeo frai de greignur respit la volente Deu e la vostre, se il seit issi covenable as almes ke il ad en garde. E, sire, pur Deu mercy ne vous mellez de gens que ben de seinte iglise turnent en marchandise. Sire, Deus gard vostre seynnurie e quant ke vous amez. Ceste lettre fu escrite a Gymmynhem, le jour Seynte Lucie.

[1280.]
13 Dec.
Will grant
John de
Ausone
longer
license to
study at
Paris,
when he
knows
how he
has spent
his time
there.

R. f. 94 b.

CXXIX.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi domino E[dwardo], Dei gratia illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquitaniæ, frater J[ohannes], etc., salutem cum reve-

*Litera
captionis
(i.e., invo-
cation of*

the secular
arm
against
Thos. de
Aldelyme
and others,
excommu-
nicated.
R. f. 94 b.

rentia et honore. Excellentie vestrae tenore praesentium innotescat, quod Thomas de Aldelyme, laicus, et magister Ricardus de Peulisdan et Ricardus Povere, clerici, ob eorum manifestas et multiplicatas contumacias pariter et offensas, majoris excommunicationis sententia auctoritate nostra meruerunt exigente justitia innodari. Qui in eadem sententia per xl. dies et amplius perseveraverint et adhuc persistunt, animo indurato, in animarum suarum periculum et aliorum perniciosum exemplum. Quocirca celsitudini regiae supplicamus ut, cum sancta mater ecclesia non habeat quid ultra faciat in hac parte, jubeat super hoc secundum regni consuetudinem, justitiae fieri complementum, ut quos timor Dei a malo non revocat, saecularis saltem cohercio cohibeat a peccato. Valeat et vigeat excellentia vestra in Christo semper et Virgine gloriosa. Datum, etc.

CXXX.

TO [ROGER DE LONGESPEE], BISHOP OF COVENTRY
AND LICHFIELD.

1280.
13 Dec.
Has au-
thorised
Ph. of
Cornwall
to com-
plete the
visitation
of his
diocese.
R. f. 25 b.
A. f. 150.

Episcopo Coventrensi et coadjutori suo, contra capellas regias, de commissione facta magistro Philippo:—
Frater J[ohannes] etc. venerabili fratri episcopo Coventrensi et Lichfeldensi, et magistro Jordano coadjutori ejusdem, salutem, etc. Quia quocumque potestas nostra protenditur, ibidem adesse non possumus praesentia corporali, ideo quae nobis¹ incumbunt, per tales interdum exequimur, de quorum probata industria fidem gerimus plenioram. Hinc est quod dilectum clericum nostrum magistrum Philippum de Cornubia, exhibito rem praesentium, transmittimus ad supplendum pro nobis inchoatae per nos visitationis nostrae officium

---

¹ nobis] nobis nobis in A.

in vestræ diœcese, contra illos qui contra nostram et vestram auctoritatem exemptionis privilegium usurpare contendunt. Vobis etiam et cuilibet vestrum tenore præsentium committimus et mandamus, quatenus omnes illos qui sine archiepiscopali vel episcopali auctoritate in vestra diœcese injuste sibi jurisdictionem vendicant, per excommunicationis et interdicti sententias ab exercitio jurisdictionis hujusmodi desistere compellatis. Quod si ipsos, spretis vestris monitionibus et mandatis, inveneritis imposterum jurisdictionem aliquam sine speciali privilegio aliquatenus usurpare, vel sententias excommunicationis in aliquos non obediētes eisdem proferre, vos extunc ipsos, in quos sententias hujusmodi protulerint, per vos et per alios in locis ubi expedire videritis, denunciatis publice et solemniter non ligatos, sed et sententiarum hujusmodi illicitos prolatores per usurpationem et violationem nostrorum ac vestrorum jurium in excommunicationis sententiam incidisse. In cujus rei testimonium præsentibus sigillum nostrum est appensum. Datum apud Gyvingham, id. Decembris, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXXXI.

TO PHILIP DE ST. AUGUSTINO.

Commissio facta magistro Philippo super facto capellarum:—Frater J[ohannes] etc. dilecto filio magistro Philippo de Sancto Augustino, clerico nostro, salutem, gratiam et benedictionem. Ad exequendum et supplendum fideliter pro nobis et nomine nostro processum nostrum inchoatum nuper in visitatione nostra in Conventrensi et Lichfeldensi diœcese, contra decanos, canonicos, ministros, seu vicarios capellarum de Dereby, de Salopia, de Pencriz, de Bruges, de Stafford, de Wolverenehampton et de Tetenhale, qui contra auctoritatem archiepiscopa-

1280.

13 Dec.

Commissio to complete a process begun in the visitation of the diocese of Coventry and Lichfield.

R. f. 25 b.

A. f. 150 b.

lem [et] episcopalem se exemptos esse contendunt, jurisdictiones per se multiplices exercendo, secundum formam cujusdam nostræ sententiæ per nos latæ, cujus transcriptum tibi sub sigillo nostro transmittimus, vel aliam quam melius videris expedire, tibi tenore præsentium vices nostras committimus cum coercionis canonicæ potestate. Mandamus insuper ut eos quos in hac parte rebelles et in sua malitia indurato animo pertinaciter perseverare inveneris, ne ex iniquitate sua gloriari debeant, aut ecclesiastica pereat disciplina, si per te ad unitatem ecclesiæ reduci non poterunt, cites peremptorie ut infra certum diem a te statuendum coram nobis ubicumque fuerimus in nostra provincia compareant, recepturi super hoc quod justitia sua debet. In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus est appensum. Valete. Datum apud Gymmyngham, idus Decembris, anno Domini MCCLXXX., consecrationis nostræ anno secundo.

CXXXII.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

1280. Frater J[ohannes] etc., venerabili fratri episcopo
 13 Dec. Cicestrensi, salutem et sinceram in Domino caritatem.
 Desires Cum mercatores Lucani pro negotiis communitatis co-
 him to pay 20*l.* to the merchants of Lucca
 as his share of money lent for the affairs of the bishops and clergy of the province in the time of Kilwardby.
 episcoporum et fratrum nostrorum ac cleri nostræ Cantuariensis provinciæ in curia Romana promovendis, tempore bonæ memoriæ domini Roberti Cantuariensis archiepiscopi, prædecessoris nostri, eisdem prædecessori et coepiscopis certam pecuniæ summam ad ipsorum preces et instantiam mutuassent; ad cujus solutionem certis loco et terminis eis faciendam, facta prius divisione pro rata, quam quilibet episcopus tam pro se quam clero suæ diocesis ex consensu cujuslibet ipsorum erat fideliter agniturus, iidem episcopi se firmiter obligarunt: ac vos, pro residuo portionis vos et clerum

vestrae diocesis contingente, in viginti libris adhuc sitis R. f. 25 b.
 astricti mercatoribus antedictis, ad cujus residui solu- A. f. 150 b.
 tionem ipsis mercatoribus faciendam in singulis nostris
 congregationibus oraculo vivæ vocis vos monuimus di-
 ligenter, nec vos hactenus eisdem mercatoribus satis-
 facere curaveritis, nostras monitiones in hac parte
 voluntarie contempnendo. Vos ex abundanti monemus
 iterato et in virtute obedientiæ firmiter injungimus,
 quatenus præfatis mercatoribus vel ipsorum certo nun-
 tio præfatas viginti libras infra quindenam a tempore
 receptionis præsentium integre persolvatis. Alioquin,
 licet inviti et dolentes, coacti tamen ex continuata
 dictorum mercatorum instantia, vestra hoc exigente
 mora, negligentia seu defectu, capellam vestram extunc
 in hiis scriptis ecclesiastico supponimus interdicto. Ita
 quod nec per vos nec per alium, durante hujusmodi
 interdicto, inibi liceat¹ divina officia celebrari, ulterius
 etiam contra vos processuri si ad nos querela perveniat
 iterata. De damnis etiam, expensis et interesse quæ
 præfati mercatores prætextu prædictæ pecuniæ suis ter-
 minis non solutæ se asserunt incurrisse, infra præ-
 dictum tempus cum eis taliter componere studeatis,
 ne iidem mercatores de vobis apud nos querimoniam
 occasione prædicta deponere compellantur. Nihilominus
 ad memoriam reducentes in ultima nostra congrega-
 tione nuper London' habita de communi consilio et
 assensu fratrum nostrorum prædictorum præsentium
 et procuratorum episcoporum absentium fuisse decre-
 tum, ne quis eorundem fratrum præsentium, seu pro-
 curatorum episcoporum absentium, a civitate London'
 recederet, donec ipsis mercatoribus pro rata portionis
 quemlibet episcopum ut præmittitur contingente, esset
 plenarie satisfactum. De die vero receptionis præsen-
 tium, et quicquid inde feceritis, nobis infra octo dies
 præfata quindenam immediate sequentes, per literas

---

¹ *liceat*] *licea*, in A.

vestras patentes harum seriem continentes, in virtute obedientiæ qua nobis estis astricti significare curetis. Valet. Datum apud Gymmyngham, idus Decembris, consecrationis nostræ anno secundo.

Ista forma scribitur omnibus episcopis subscriptis.

Archiepiscopus Cantuariensis debet xx. libras.

Episcopus Wigorniensis . . . . . viii. l. vi. s. iii. d.

Episcopus Oxoniensis . . . . . lviii. marcas.

Episcopus Conventrensis . . . . . l. marcas.

Episcopus Sancti David . . . . . xix. l. xiii. s. iii. d.

Episcopus Norwicensis . . . . . lvii. l. vii. s. iii. d.

Episcopus Heliensis . . . . . iii. l. iii. s.

Episcopus Landavensis . . . . . x. marcas.

Summa :—ccvii. l. iii. s. viii. d.

CXXXIII.

TO [G. GIFFARD] BISHOP OF WORCESTER.

[1281.]
4 Jan.
Explains
his pro-
ceedings
about the
church of
Chipping
Norton.
R. f. 50 b.
A. f. 94 b.

Episcopo Wygorniensi, frater J[ohannes], etc., salutem, etc. Pro certo vos scire volumus quod ea non intendimus facere quæ vestræ caritati debeant displicere, et hoc non solum ex amore fraternalis affectionis, qua tenemur vos sicut fratrem carissimum in Domino consolari, sed etiam ex amore sincerissimo quo vos habemus præ ceteris nobis copulatum. Dudum declaratione nostra facta Radyngiæ de fratrum nostrorum consensu, quod omnes institutiones personarum factæ per locorum ordinarios in ecclesiis, quarum collatio ad summum pontificem vel ad nos per lapsum temporis erant canonice devolutæ, essent irritæ et inanes, ac nos ecclesiam de Chepyngnorton, spectantem ad collationem nostram ex causa prædicta, dilecto filio R. de Gloucestre, clerico nostro, contulissemus intuitu caritatis; magister W. de Chiryngton, clericus vester, coram nobis comparens, literas institutionis de se factæ in dicta ecclesia per venerabilem fratrem nostrum Lyncolniensem epi-

scopum exhibuit, asserens nos ad collationem prædictam indebite processisse, pro jure suo prætendens quod dominus Nicholaus de Wodeford', qui nuper dictam ecclesiam detinebat, fuit in eadem secundum formam Lugdunensis concilii canonice institutus. Ad quod probandum sumptum quoddam habitum ut dicebat de matricula bonæ memoriæ Ricardi Lincolniensis episcopi, sub sigillo venerabilis fratris nostri nunc O. ejusdem loci episcopi, coram nobis judicialiter offerebat. Verum cum constaret nobis ex descriptione generali quam idem Lincolniensis episcopus virtute decreti nostri facti Radingiæ nobis fecerat, prædictum Nicholaum ipsam ecclesiam nomine custodiæ tantummodo tenuisse, quam quidem descriptionem sequentes, eandem ecclesiam contulimus, prout ad nos spectabat, nostro clerico memorato, plenam fidem præfato sumpto memoratæ descriptioni dilucide repugnanti, non duximus adhibendam. Cumque præfato magistro W. hoc specialiter petenti terminum dedissemus ad probandum veritatem eorum quæ tenor dicti sumpti plenius continebat, idem magister deliberatione habita, de probatione hujusmodi omnino desperans, omne jus quod sibi ratione institutionis de se factæ in dicta ecclesia competiit vel competere poterit quoquomodo, commodo etiam possessionis quam de facto in dicta ecclesia nactus fuerat occasione præfatæ institutionis, quam professus est per scripturam publicam contra præfatum decretum nostrum, in nostri juris injuriam, illicite attemptatam, pure, sponte, absolute in manus nostras ac simpliciter resignavit. Quocirca fraternitati vestræ, quam omni reverentia prosequi volumus et amore, non displiceat quod est factum. Quoniam enim promotionem dicti clerici vestri vos affectare cognoscimus, nos contemplatione vestri sibi gratiam quam alias facere concepimus, cum opportunitas aderit, faciemus. Datum apud Cokesford', ii. non. Januarii, etc.

CXXXIV.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH.

[1281.] Frater [Johannes] etc., fratri Thomæ priori Christi
 5 Jan. Cantuariensis et ejusdem loci capitulo,¹ salutem, gra-
 Hopes to spend Easter with him, as the king is not going to France next summer, especially if there is peace or truce between the kings of France and Spain.
 R. f. 26.
 A. f. 128 b. tiam et benedictionem. Quamvis a caritate vestra du-
 dum fuerimus invitati, ut ad vos videndos et conso-
 landos² dirigeremus celerius gressus nostros, necessitate
 tamen multiplici in aliud perurgente, nondum valui-
 mus mutuam circa hoc complacitum adimplere. In-
 tendimus autem, si jubeat Altissimus impedimenta
 cessare, vobiscum celebrare Pascha proximum, pro eo
 quod dominus rex non intendit æstate sequenti trans-
 fretare, præsertim si pax vel treuga inter reges Franciæ
 et Hispaniæ sit firmata. Obsecramus igitur per Christi
 misericordiam, ut sic invenire possimus vos sobrie,
 juste ac pie Domino famulantes, ut honorem ecclesiæ
 præ ceteris in Anglia sublimatæ consonis moribus
 exaltetis, ut sicut videlicet cathedræ magisterio vos
 Dominus præ ceteris sublimavit, sic conversatio præ-
 stantior honoret cathedram, ne de macula pestilentiæ
 arguatur. Et tu, frater Thomas, prior ecclesiæ Salva-
 toris, quem idcirco absolvi ad tempus a vinculis te-
 merarii juramenti, ut per te refloreat quod marcuerat
 et foetebat, sic argue et obseca in omni patientia et
 doctrina ut non debeamus tibi cum venerimus errata
 omnia imputare. In correctionibus igitur viriliter te
 habeas et prudenter, agens omnia de illorum consilio
 seniorum quos nulla macula criminis noveris infama-
 tos.³ Et si in officiis quispiam constitutus,⁴ quorum
 provisio nostræ ordinationi reservata dinoscitur, ali-
 quem vel aliquos inveneris contumaces adversarios ho-
 nestatis, quod non credimus, quamvis hujusmodi sint
 auribus nostris multipliciter instillata, volumus et man-

¹ *capitulo*] capitulum, A.² *consolandos*] consolendos in A.³ *infamatos*] inflammatos in A.⁴ *constitutus*] constitutus in A.

damus ut nisi tertio moniti in capitulo ab insolentia resipuerint, licentiam habeas non absolvendi, sed interim eos ab officio suspendendi, donec humilitati didicerunt in sanctorum medio et sanctissima congregatione dignis Deo excubiis famulari. Quia igitur, carissimi, solam in vobis Dei quærimus gloriam, et vos toti mundo honorabiles exhibere, obsecramus multis angustiis circumsepti, quatenus in hoc solummodo nos dignemini consolari, scientes quod nullo modo possetis majus nobis gaudium procurare. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Crek', nonis Januarii.

CXXXV.

TO THE BAILIFF OF SOUTH MALLING.

Frater [Johannes], etc., ballivo suo de Suthmallin^g, 1281.
salutem, gratiam et benedictionem. Si Symon Le Bunde 8 Jan.
et Galfridus le Chaunterell', qui parcum nostrum de Forbids
Ryngmere intrarunt et quandam feram ibidem cepe- his molest-
runt, pœnitentiam quam eisdem injunximus per dilec- ing poach-
tum filium . . decanum de Suthmallyn^g nostris ers at
litteris exequendam peregerint vel sint in faciendo ean- Ringmer,
dem, vobis mandamus quatenus eosdem decetero ea if they are
occasione nullatenus molestetis, vel faciat aliquo- doing the
modo molestari. Valete. Datum apud Suthmere, vi. id. penance
Januarii, consecrationis nostræ anno secundo. enjoined.
R. f. 71.

CXXXVI.

VISITATION.

In nomine Domini, Amen. Licet jam pridem lata sit 1281.
excommunicationis sententia in omnes illos qui liber- 10 Jan.
tates ecclesiasticas violant seu perturbant, nos tamen Sentence
frater [Johannes], etc., qui speciali zelo ducimur, ut of excom-
tenemur, ad Cantuariensem ecclesiam, cui auctore Al- munication
against
those who
Q 8513. L

impede his
visitation.
R. f. 26.
A. f. 129.

tissimo præsidemus, in omnes illos qui visitationem nostram præsentem seu jurisdictionem Cantuariensis ecclesiæ in visitatione præsentis impediunt indebite vel perturbant, vel jura nobis seu eidem ecclesiæ Cantuariensi debita de consuetudine vel de jure subtrahere moliantur, aut in damnum vel jacturam nostram seu ecclesiæ nostræ Cantuariensis aliqua machinantur, excommunicationis sententiam proferimus in hiis scriptis. Lata et lecta est hæc sententia in ecclesia parochiali de Woking', die iiii. idus Januarii, anno a Nativitate Domini millesimo cc. octogesimo, indictione ix. Præsentibus magistro W. de Corneria, domini papæ capellano, Johanne de Lacy, Nicholao de Knouville, Anselmo de Estria, Johanne de Bekingeham, Adam de Rouseby, Johanne de Exonia, Ricardo de Glovernia, clericis, et aliis quampluribus vocatis specialiter et rogatis.

CXXXVII.

INJUNCTIONS FOR THE PRIOR OF COKESFORD.

1281.
10 Jan.
Appoint-
ing per-
sons to
assist him,
and re-
stricting
hunting
and chess
playing.
R. f. 223 b.
A. f. 169 b.

Frater [Johannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilectis filiis priori et conventui de Cokesford, ordinis S. Augustini, salutem, gratiam et benedictionem. Ex officii nostri debito nuper vestrum collegium visitantes, quædam ibi invenimus remedio indigentia festinato. In primis siquidem, te . . . priorem audivimus de negligentia multiplici inculpari, tum in spiritualibus, et circa te ipsum, quod sacras vigilias non frequentas, divinique cultus prout teneris sinceritatem minime æmularis, et circa alios, dum non sine grandi pernicie negligis delinquentes corripere, sedare scandala, et ad gyrovagationem pronos in claustris distringere disciplina. Propter quod de subditis tuis scandala et ridicula per patriam oriuntur, dum te negligente cursitantes cum canibus, convivia frequentantes, colloquen-

tes mulierculis, religionem suam faciunt subsannari, ut pro ipsis dicatur illud propheticum, "Viderunt eam" "hostes et deriderunt sabbata ejus."¹ Tum in temporalibus non satis sollicite redditus domesticos colligendo, nec conventus tui consilio, communicans in agendis, nec² reddens de expensis tuis vel sumptibus rationem, et, quod in tuo est senio verecundum, canes sequi diceris plusquam libros. Quocirca tuam segniciem volentes aliena industria excitari, adjungimus tibi discretos viros fratrem Johannem quondam . . . officialem domini . . . episcopi Northwycensis et fratrem . . . subcelerarium, ut sine ipsorum consilio nihil agas notabile, et ipsi tibi consulant bona fide; vocantes alios nihilominus cum oportet et eis videbitur, ad consilium in majoribus negotiis dirigendis. Quod tam tibi quam ipsis in virtute obedientiæ præcipimus, adeo ut si contrarium scienter præsumpseris attemptare, ab officio sis suspensus donec per loci diocesanum fueris restitutus. Fratrem etiam Johannem prænominatum, tuum esse volumus interpretem in hiis quæ sunt majoris ponderis in capitulo proponenda. Licet autem libertatem venationum vestrarum velimus vos integram custodire, nolumus tamen ut vos aut vestrum aliquis canes sequamini peditantes, sed in equis tantum, ne dissolutionis vel suspecti diverticuli occasio præbeatur; nec alicui canonico huic exercitio permittimus indulgere, nisi quando priorem associat præsentialiter talibus indulgentem. Et quicumque contrarium præsumpserit facere, ipsum ab ingressu ecclesiæ suspendimus donec in pane et aqua jejunaverit die una. Et si secundo insolentiam consimilem præsumpserit iterare, duobus diebus in pane et aqua jejundet, priusquam divinis officiis se audeat immiscere, et sic gradatim, crescente hujusmodi insolentiæ numero, poenam jejunii consimiliter præcipimus augeri, suspensionis vinculo innotantes omnes illos qui scienter post hujusmodi cul-

¹ Lamentationes, I. 7.| ² nec] ne in R.

pam hujusmodi ordinationis nostræ contempserint disciplinam. Illos insuper qui de mulierum infami consortio sunt notati, domi præcipimus retineri, excepto casu necessitatis publicæ; quo incidente, eis socios adjungi præcipimus de simili crimine non notatos, qui et per obedientiam teneantur cum redierint priori excessus eorum, si quos viderint, fideliter intimare, ut ab ipso taliter compescantur, quod nullum valeat ex hoc scandalum suscitari. Si qui vero cum mulieribus, de quibus notati fuerint suspectum, habuerint colloquium, vel accessum in earum domibus, vel etiam alienis publice vel private, nisi possint certis indiciis vel testimoniis suam innocentiam declarare, pro convictis habiti puniantur, sicut alii pro lapsu carnis consueverunt juxta morem ordinis castigari. Præcipimus insuper infirmos melius quam hactenus procurari; fractores silentii notabiles, panis et aquæ jejunio castigari. Minutos tantummodo ibi bibere ubi mane et vespere cibum sumunt, quod etiam facere non liceat nisi in refectorio vel infirmitorio, vel in prioris camera præsentis seu absentis de ejus licentia speciali. Arceantur autem sæculares, ut quanto minus fieri poterit in refectorio cibum sumant. Mulieres etiam claustrum et interiores officinas ingredi minime permittantur, præter magnas dominas et nobiles magna circumdatas comitiva, quæ repelli sine scandalo non valerent. Et quicumque aliam vel alias introduxerit in contemptum hujus ordinationis nostræ, ipsum ab omni communitate fratrum suspendimus, donec in pane et aqua jejunaverit die una. Nullus etiam frater sine licentia claustrum exeat, et præcipue nulli liceat prioratus exire januam sine licentia præsentis, et societate sibi idonea assignata. Et quicumque huic ultimo contrarium facere præsumpserit, per quindecim dies a communitate fratrum irrefragabiliter separetur, recepturus diebus singulis disciplinam, et in terra sedens nihilominus comesturus. Et quia ad hoc deputati estis, qui misericordiam Dei in nocturno et diurno officio pro

populo et vestris benefactoribus imploretis, præcipimus ut ad officium totum studeatis cum omni diligentia convenire. Et tu, prior, nisi circa hoc negligentes studeas cum severitate debita castigare, scias tibi iram Altissimi imminere. Cujus rei gratia facias officium omnes repetere et reddere juxta consuetudinem ordinis nescientes. Scaccorum autem ludum et consimilia scurrilia solatia vobis omnibus, occasione Roberti de Hunstaneston', perpetue inhibemus, quod si ipse vel vestrum aliquis contrarium præsumpserit attemptare, ipsum ad ingressu ecclesiæ et omni actu legitimo suspendimus, donec tribus diebus in pane et aqua jejuna-verit, omni dispensatione circa hoc cuilibet subdito nostro penitus interdicta. Hæc pauca pro multis vobis scribimus, ceteris nihilominus quæ specialibus personis in capitulo injunximus in suo robore duraturis. Hanc autem nostræ ordinationis paginam præcipimus scribi in martilogio, et coram vobis in vigilia cujuslibet festi duplicis in capitulo post lectum martilogium recitari, et singulis visitationibus ostendi visitantibus, ut videatur qualiter observentur. Quod si aliquis sponte, scienter et maliciose surrepserit, ipso facto sit excommunicationis vinculo innodatus. Reservamus nobis nihilominus potestatem addendi prædictis, minuendi pariter et mutandi, transferendi etiam personas incorrigibiles ad loca alia, in quibus secundum suorum exigentiam meritorum regulari subjici valeant disciplina. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Suthmere, iiii. id. Januarii, consecrationis nostræ anno secundo.

CXXXVIII.

TO [R. DE GRAVESEND] BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis [1280-1.] ecclesiæ, etc., venerabili in Christo fratri domino . . ., Concern-
 Dei gratia Londoniensi episcopo, salutem et fraternæ hanging of

a clerk by
Sir Hamo
de Hau-
teyn, and
Peckham's
refusal to
confirm
the elec-
tion of the
bishop of
Winches-
ter.

R. 26 b.

A. f. 129 b.

caritatis in Domino continuum incrementum. Fraternitati vestræ significamus nos dominum Hamonem de Hauteyn¹ militem, redarguisse super eo, quod quendam clericum, ut scitis, tradidit suspendio, contra ecclesiasticas libertates. Qui nobis constanter asseruit quod dictum suspensum penitus ignoravit usque ex post facto privilegio clericali gaudere. Unde se penitus gratiæ nostræ supposuit et ecclesiasticæ disciplinæ, et quia in hujusmodi negotio quendam civem Londoniensem habuit collegam, ut asserit, cujus nomen penitus ignoramus; vos attentius exhortamur in Domino quatenus, nomen prædicti collegæ et facti veritatem plenius inquirentes, ipsum secundum Deum et justitiam taliter puniatis, pensantes diligenter circumstantiam scientiæ et ignorantiae, quod tanti scandali immanitas extinguatur. Ad hæc quoniam nuper examinavimus negotium Wintoniensis electi, cujus electionem timemus adhuc de jure debere pati repulsam, quidam ejus advocati vobis noti nobis, ut audivimus, comminantur, quod si ipsius electionem non duximus confirmandam, ea quæ circa personam ceterorum coepiscoporum nostrorum per nos hactenus confirmatorum,² in quibus factis facies hominum per Dei gratiam non timemus, sedi apostolicæ intimabunt. Licet itaque in vestræ examinatione electionis satis rigide, sicut et in ceteris nos habuerimus, tamen aliqua sunt nobis postmodum intimata, quod tempore vestræ³ electionis aliqua vel aliquid diviseratis vel etiam tenebatis, quæ nobis in examine non dixistis. Verum licet hiis fidem non adhibeamus, credentes potius ea ex malitia quam ex caritate dicta fuisse, quia tamen malevolorum susurriis et falsiloquiis est veritatis indiciis obviandum, caritatem vestram in Domino exoramus ut nobis super hoc veritatem plenius rescribatis, nihilominus procuratores vestros in Romana curia existentes de facti hu-

¹ Hamonem B. in A.

² Sic in MS.

³ *vestra*] vestræ vestræ, R.

jusmodi veritatem instruētes, ut si contingat de hiis in Romana curia susurrium suscitari, veritatis assertionē reprimant obloquētes.

CXXXIX.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc. venerabili fratri domino Coventrensi et Lychfeldensi episcopo, salutem etc. Sollicitudinis nostræ studium circa diversa diffunditur,¹ et inter cetera ad statum vestrum oculos mentis erigimus, quem cupimus in Domino prosperari. Ad ea autem citius nos convertimus, per quæ magis honori vestro prospicitur et facilius extingui poterit scandalum in futuro. Nostis igitur quod dum apud vos visitationis officio fungeremur, ad aures nostras de officialibus et ministris vestris aliis varia pervenerunt, quæ fama volitante, licet forte [præter] conscientiam vestram, ut credi poterit, fuerant divulgata, propter quod sine læsione conscientiæ et gravi nostro ac vestro periculo pertransire non possumus quin remedium aliquod præparamus. Unde in primis vobis et officialibus ac ministris vestris quibuscunque, simpliciter interdiciamus quascunque extortiones, exactiones et receptiones pecuniarias nisi in casu et forma quibus permittunt canonici sanctiones. Pro insinuationibus vero testamentorum nihil omnino petatur, ultra quam jura permittunt. Bona etiam decedentium ab intestato, solutis primo expensis funerariis et ære alieno, propinquis defuncti et aliis pauperibus pro anima ipsius fideliter erogentur, ita quod in nullos privatos usus aliquatenus convertantur. Consuetudines siquidem pravas, seu potius corruptelas, et contrarium seu diversum modum decimandi quantum vobis Deus dederit extirpetis; ita quod per totam diocesem unanimis modus, si fieri poterit, observetur, ut subditi vestri in tran-

[1280-1.]
Forbids him and his officials exacting more than legal dues, and desires him to take a suffragan.
R. f. 26 b.
A. f. 151.

¹ *diffunditur*] diffunduntur, R.

quillitate et quiete pacis famulentur Auctori. Ceterum quia manifesta corporis debilitas, quod dolemus, ad exequendum aliqua quæ pastoris incumbunt officio, vos reddit impotentes, mandamus quatenus de suffraganeo episcopo sciente et valente, sine morosæ tarditatis dispendio, vobis providere curetis, qui diocesem vestram omni anno quoadusque in regimine illius ecclesiæ persistere vos contingat, ubi et quando opus fuerit circumeat prædicando, ecclesias dedicando, virgines consecrando, ordines celebrando, parvulos confirmando, et alia exequendo quæ ad episcopale officium requiruntur. Præsertim cum ipsa diocesis, ut per experientiam novimus, præ ceteris indigeat diligenti et frequenti præsentia pastorali. Ad hæc vobis districte prohibemus ne beneficium aliquod cum cura vel sine cura absque coadjutoris vestri consilio pariter et consensu expresso cuiquam conferatis; qui, inquam, coadjutor vester potestatem non habeat in quem consentiendi cui aliquid obviet teste conscientia de canonicis institutis. Et si quid vel per vos vel per coadjutorem vestrum in collatione beneficiorum secus fuerit attemptatum, exnunc decrevimus irritum et inane. Ad hæc, si recolitis, magistrum J., archidiaconum Cestriæ, vobis coadjutorem dedimus ad vestri requisitionem et solatium de gratia speciali, quem quia non debet propriis stipendiis laborare, satis moderatam pro labore suo ad sui sustentationem portionem assignamus annuatim et præsentī pagina confirmamus, scilicet c. marcas, quas sibi ad duos anni terminos, scilicet ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ et ad festum Nativitatis Domini, absque omni dilationis vel turbationis tædio, sub pœna dupli, pro æqualibus portionibus solvi præcipimus et assignari. Datum, etc.

CXL.

TO THE CHANCELLOR OF THE UNIVERSITY OF OXFORD.

Frater J[ohannes], etc. discreto viro cancellario universitatis Oxoniæ salutem et sinceram in Domino caritatem. Quia Michaellem de Norhampton, executorem testamenti inclytæ recordationis Ricardi illustris regis Allymanniæ, propter multiplicatam contumaciam justitiæ exigente excommunicamus; vobis mandamus firmiter injungentes quatenus eundem Michaellem per omnes ecclesias et scholas universitatis supradictæ diebus Dominicis festivis et aliis, vice et auctoritate nostra, excommunicatum denunciatis seu faciatis denunciari, et ab omnibus arctius evitari, donec a nobis aliud receperitis in mandatis. Valete.

1281.
15 Jan.
Orders him to declare Michael de Norhampton, executor of Richard Almain, excommunicated.
R. f. 26 b.
A. f. 151 b.

Datum apud Castelacre, xviii. kal. Februarii, consecrationis nostræ anno secundo.

CXLI.

TO THOMAS DE WEYLAND, JUSTICE.

A sun cher ami sire Thomas Weyland, justise le rey, frere Jan, prestre de Caunterbyr', saluz e bon amur. Sire, se il vus sovient, jo vus premis ke pur nul sequestre jeo ne lenne ke jeo ne feise a Robert de Lyttlebyr', nostre clerc, rendre les bens de se eglise de Cornwaill'; ne ceste volente jeo ne chaungey unkes, dunt jeo me pleyn de ly de ceo ke il fist les gens atacher devant le viscounte, ke avoyent les bles achates. De autre part jo ay entendu ke il nad geres ke il ne receut une eglise en prejudice de mey, pur quey il est cheit en escumenge, se ceo est veirs. Pur quei, se ceo est veirs, jeo vus maund cumme a amy, ke vus facet ces choses amender, issi ke il ne coveyngne pas ke jeo y mette la meyn. Oveskes ceo, sire, vus mey man-

1281.
20 Jan.
Complains of the conduct of Robert de Lyttlebyr, his clerk.
R. f. 26 b.

dastes ke jeo feise venir devant vus un clerk qui nad nul benefice en ma evesche, ne en ma jurisdiction ke jo sache, sicut jeo vus mand au dos de la lettre. Saluz, a Deu vus comande. Datum xiii. kal. Februarii apud Geywode.

 CXLII.

TO THE OFFICIAL OF THE BISHOP OF EXETER.

1281.
20 Jan.
For the
surrender
of Culm-
stock
church by
Robt.
Everard,
who has
married.
R. f. 49 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . officiali domini Exoniensis episcopi, salutem, gratiam et benedictionem. Nuper magistrum R[obertum] Everard', quondam canonicum ecclesiæ Exoniensis, peremptorie citari fecimus, ut certa die coram nobis legitime compareret, nobis super quibusdam ex officii nostri debito sibi obijciendis responsurus, qui per Thomam de Honespill', procuratorem suum cum sufficienti mandato, comparuit coram dilectis filiis magistris Alano de Freston', archidiacono Nortfolch', Johanne de Lacy, legum professore, ac canonico Lyncolniensi, Reynerio de Florentia, canonico Lichfeldensi, et Anselmo de Estria, clericis et consociis nostris, vice nostra fungentibus in hac parte. Et cum magistro Roberto prædicto in persona procuratoris sui prædicti per dictos commissarios nostros vice seu nomine nostro fuisset objectum, quod idem magister Robertus, quondam ecclesiam de Colmstok' cum villa ejusdem sibi annexa et pertinentiis utriusque, a capitulo Exoniensi ut concanonicus et confrater tunc ejusdem ecclesiæ, secundum consuetudinem prædictæ ecclesiæ ad firmam suscepit, et quod postea dimisso clero quandam mulierem duxit in uxorem, cum qua stat matrimonialiter copulatus, ecclesiam antedictam cum omnibus juribus et pertinentiis suis, in prædicti capituli præjudicium non modicum et suæ animæ periculum et scandalum plurimorum, prædicto conjugio non obstante, nihilominus detinendo; super quibus per procuratorem prædictum litis contestatione legitime facta,

et recepto ab eodem corporali juramento de calumpnia seu de veritate dicenda, et super præmissis juris ordine in omnibus observato, præfati commissarii nostri auditis quibusdam confessionibus dicti procuratoris ad interrogationes eorundem factis, et plenius intellectis meritis omnibus negotii memorati, magistrum Robertum prædictum ad restitutionem præfatæ ecclesiæ cum omnibus pertinentiis suis plene et absolute capitulo Exoniensi faciendam cum satisfactione subtractorum per sententiam præcepti condemnarunt. Nos autem volentes dictam sententiam sicut justam et canonicam executioni debitæ demandari, discretioni vestræ committimus et mandamus sub pœna majoris excommunicationis, quam in hiis scriptis in personam vestram proferimus si in nostro præsentī mandato fideliter exequendo negligens fueritis vel remissus, quatenus magistrum Robertum prædictum moneatis ac efficaciter inducatis ut ecclesiam de Colmstok' prædictam, cum omnibus pertinentiis suis, infra tres dies post monitionem vestram sibi faciendam plene et absolute restituat, et quod de omnibus subtractis indebite prædicto capitulo infra primam Dominicam Quadragesimæ proximo futuræ satisficiat competenter. Alioquin ipsum, quem extunc ut nunc in hiis scriptis excommunicamus, in locis omnibus ubi videritis expedire, pulsatis campanis, candelis accensis, excommunicatum publice et sollempniter denunciatis et denunciari faciatis, quousque a nobis beneficium absolutionis meruerit obtinere ac dicto capitulo super præmissis omnibus ut præmittitur satisfecerit competenter. Et quid inde feceritis nobis per vestras patentes literas harum seriem continentes, citra mediam Quadragesimam proximo venturam fideliter intimetis. Datum apud Geywode, xiii. kalend. Februarii, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXLIII.

TO P. HIS OFFICIAL.

[1280-1.]

26 Jan.

Will
search the
archives
about
wardships
when at
Canter-
bury.

Will hold
an ordina-
tion at
Sudbury
in the first
week in
Lent.

Asks him
to ascer-
tain
whether
the mer-
chants of
Sens will
lend
money.

R. f. 26.

A. f. 129 b.

Frater J[ohannes], etc. dilecto filio magistro P., officiali nostro Cantuariensi, salutem, gratiam et benedictionem. Literarum vestrarum inspecto tenore cum diligentia et plenius intellecto, vestram gratam et ferventem sollicitudinem circa negotia nostra et conservationem jurium ecclesiæ nostræ adhibitam, sicut ex processibus vestris, quos ipsarum literarum series declarat, oculata fide perpendimus, merito duximus commendandam. Verum privilegia aliqua penes nos ad præsens non habemus quæ de tuitionibus faciant mentionem, sed in brevi Domino opitulante erimus Cantuariæ, ubi privilegia nobis et ecclesiæ nostræ indulta in æde sacra sunt deposita, et tunc in archivis nostris rimari faciemus, si forte, ut bene credimus, aliqua inveniantur quæ vel nos satis munire vel juvare debeant in hoc facto. Videtur autem nobis et consilio nostro quod interim procedere debeatis sicut satis caute et laudabiliter inchoastis. Proviso super omnibus quod status ecclesiæ nostræ et modus hactenus obtentus, consideratione tamen habita ne nimis rigide procedatur, inviolabiliter observetur. Nec vos, ut videtur nobis et nostris, multum movere debent illæ literæ apostolicæ tacita veritate et falsa suggestionem impetratæ, quibus planum est, etiam si alias non essemus muniti, jus nostrum consuetudinarium prævalere. Ceterum noveritis quod prima septimana Quadragesimæ proponimus volente Domino apud Subir' ordines celebrare, unde clericos nostræ diocesis ordinandos præmunire poteritis, ut tunc veniant recepturi ordines si sibi viderint expedire. Porro recolimus quod alias nobis sermonem fecistis de mercatoribus Senonensibus, de quibus spem concepistis quod nobis pecuniam mutuarent, propter quod ex corde vos rogamus quatenus habeatis colloquium cum eis si velint nobis de pecunia subvenire

de quanta summa et ad quod tempus. Credimus enim quod in quindena Paschæ indigebimus mille librarum. Unde quid super hoc feceritis nobis quam cito poteritis rescribatis. Valet. Datum vii. kal. Februarii apud Derham.

CXLIV.

TO [RICHARD DE GRAVESEND,] BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, venerabili fratri domino R[icardo] Dei gratia Londoniensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Re gratiamur¹ vobis de scripta mihi super subdecanatus Lincolniensis statu certius veritate, cui dolens adhæreo, novit Deus. Quamvis tamen sincerissime diligam magistrum Ricardum gerentem nomen electi Wintoni-ensis, magis tamen diligo veritatem, nec est aliquis in Anglia constitutus quem in casu suo positum confirmarem. Testimonium autem vestrum, quod experientia non patitur vacillare, rogo et in virtute obedientiæ injungo, ut mihi vestris patentibus literis rescribatis. Sicut et fecit dominus Lincolniensis quamvis invitatus et dolens, sed præponens familiari affectui veritatem. Credo enim quod tandem nisi mihi parueritis, oportebit vos certificare summum pontificem super ipso. Præterea, carissime domine, noveritis quod nec vobis nec alteri habeo propositum derogandi, ut in facto de Waleden' aliquod vobis me credo præjudicium irrogasse, quamvis advocati operarii subdoli, ut loquar pro pluribus, vobis aliud suggerunt imprudenter, nec ut vos scribitis, in commissione facta magistro Johanni de Lacy correctionis auctoritas ex visitationis pendens residuo expiravit. Hæc enim arctatio restringit utique judices delegatos, ut functi² officio non redeant in id ipsum. Ordinariis autem competit nihil reputare factum quam-

[1281.]
30 Jan.

Cannot confirm Richard elect of Winchester. Has not acted to his prejudice about Walden nor Bardney.

R. f. 173.
A. f. 70 b.

¹ *Regratiamur*] *regrator*. A. | ² *functi*] *finito*, A.

diu aliquid superest faciendum. Et quia prædicta commissio correctionis factæ evacuavit effectum, nulli feci præjudicium, si visus sum, quod coeperam, consummare, præsertim de prudentum virorum mihi assistantium consilio, qui celebrioris sunt tituli, quam illi vestri ut existimo advocati. Consimili etiam jure complevi in ecclesia de Bardeneye quod meus inchoaverat prædecessor, et hoc a Cantuariensibus archiepiscopis fieri consuevit, quorum libertatem scriptam nolitis obsecro meis temporibus oppugnare. Quod si fieret, excitaretis plurimos in cachinnum. Melius est igitur, ut subditos studeatis corrigere delinquentes, quam contra libertates Cantuariensis ecclesiæ caput erigere cursus vestri, quas servare tenemini professionis proprio juramento. Et si quis vobis circa hæc remaneat scrupulus, melius ut collatione nostra mutua deleatur, quam deducatur in tumultum episcopalis collegii, pro quo in enervationem juris mei nullatenus consentirem. Valeat vestra fraternitas in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Tyfford, feria quinta ante Purificationem Beatæ Virginis, consecrationis nostræ anno secundo.

 CXLV.

 TO THE PRIOR AND CONVENT OF CHRISTCHURCH,
 CANTERBURY.

1281.

Has heard
 scandalous
 reports
 about the
 monastery.

R. f. 27.

A. f. 10.

Frater J[ohannes] etc., dilectis in Christo filiis fratribus priori et capitulo ecclesiæ nostræ Cantuariensis, salutem, gratiam et benedictionem. Si recolit vestra prudentia, promiseramus de certo stabili, ad vos juxta mutuuum desiderium, expleto Conventrensium visitationis officio, accessisse, nullis in contrarium precibus inclinatis, donec vestro præcurrente assensu coacti sumus ad partes alias, non sine multiplici gravamine, declinare, et nunc parlamento expleto, ratione multiplici ad vos direxissemus habenas, nisi quia post Natale sequens transfretaturo principi, ut decernit, necesse habebimus,

volente Domino, ei usque ad erecta carbasa impendere comitivam, et tunc poterimus Paracliti adiutorio pacis vos vinculo, si corda habueritis carnea, non lapidea, consolari. Rumor tamen lugubris per sæculares personas varias nostris insonuit auribus ac testimonia fidedigna, quod quidam vestrum sanctum Christi infamant collegium et suscitant scandala detestanda, de incontinentiæ vitio plurimorum. Cui relatus, quamvis fidem minime duxerimus adhibere, scimus tamen non sine mala specie ac suspectis consortiis et colloquiis hujusmodi infamiam diabolum suscitasse, quod non sine tua, fili prior, credimus negligentia provenisse. Causaris forsitan te ligatum tuo temerario juramento, quo te patrem tuis quos habes regere filiis subjecisti, aliis econtra asserentibus te ipsorum consiliis juxta juramenti debitum non parere, ex quibus periculum tibi impingitur perjurii, et dissolvi dicitur vinculum monasticæ disciplinæ. Quibus periculis interim obviantes, a prædicto juramento non te simpliciter absolvimus, sed donec ad nostram ecclesiam veniamus pro erratis, prout dabit Altissimus, reformandis, ad ipsum te volumus non teneri, ut libere sedes scandala, disponas negotia, etc.

CXLVI.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc. venerabili fratri domino R[ogero] Conventrensi et Lichfeldensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Dum nuper in vestra diœcese visitationis fungeremur officio, nobis perlatum extitit fidedigno relatu, quod vos in ecclesia de Ottokeshale¹ quandam sectionem fecistis pro tempore vestro, post factam inhibitionem sectionum hujusmodi a legato, cujus² rei causa tunc providissemus de ipsa

1281.
11 Feb.
Desires
him to re-
unite the
church of
Ottokes-
hale which
he has un-
lawfully
divided.
R. f. 27 b.
A. f. 152.

¹ Ottokeshale] H. in A.

| ² cujus] cui, MSS.

ecclesia, nisi quia domino Eadmundo patrono ejusdem deferre volumus in hac parte. Unde eidem ibidem diximus ut ad ipsam ecclesiam tanquam de jure vacantem personam idoneam præsentaret. Cum autem dicta sectio, si est ita, nullo modo permitti possit aut debeat sustineri, tanquam communi juri contraria, fraternitatem vestram requirimus et exhortamur in Domino, vobis nihilominus in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandantes, quatenus præfatam ecclesiam reintegrare et ad statum pristinum reducere studeatis. Quod etsi auctoritate nostra facere possemus in pœnam defectus vestri, si est ut dicitur, vobis tamen ad præsens duximus committendum, vocatis illis etiam qui dictam ecclesiam detinent, et amotis, nisi aliquo privilegio sint muniti, personam quam patronus ejusdem præsentandam duxerit ad eandem, si ei nihil de canonicis institutis obviet, admittatis. Quid autem super hiis inveneritis et duxeritis faciendum nobis per latorem præsentium fideliter rescribatis. Valete. Datum apud Hemenhale, iiii. idus Februarii, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXLVII.

TO THE PRIOR OF YARMOUTH.

1281.
17 Feb.
Asks for
evidence
about ex-
tortion
practised
by his (the
arch-
bishop's)
clerks.
R. f. 28.
A. f. 152 b.

Frater J[ohannes], etc. priori de Gernemuta salutem, etc. Licet in nostræ visitationis processibus quantum nobis a Deo permissum est, caveamus, et solícite meditationis studio satagamus, ut non nostra sed quæ Dei sunt quæramus, tantummodo aut per nos aut nostros nostri subditi non graventur. Intelleximus tamen, de quo plurimum admiramur, quod quidam clerici nostri ab aliquibus villæ de Gernemuta, contra voluntatem nostram et inhibitionem quam ubique facimus, quasdam pecunias sive munera receperunt. Quocirca vobis in virtute obedientiæ et sub pœna animadversionis dis-

trictæ firmiter injungendo mandamus, quatenus publice et solempniter in ecclesia vestra moneatis omnes illos parochianos vestros in villa de Gernemuta, sub poena excommunicationis, quam eos incurrere volumus si tacuerint veritatem, ut si aliquis eorum quicquam nostris clericis, qui ibi nostro nomine visitarunt, vel alicui nomine eorum dederit vel promiserit, hoc infra decem dies a monitione vestra vobis aut nobis revelare ac dicere non omittant. Ac quid et quantum fuerit quod dederint, promittimus enim fideliter ipsos circa hoc servare indempnes, et sibi restitutionem facere de solutis. Quid autem super hiis inveneritis, et qualiter mandatum nostrum in hac parte fueritis executi, nobis infra xv. dies post receptionem præsentium fideliter rescribatis, cum nominibus tam solventium quam etiam receptorum. Idem intelligimus ut, si aliquis qui non sit de familia nostra ibidem jurisdictionem aliquam exercuerit nomine nostro, hoc nobis etiam rescribere non tardetis. Hoc autem de die in diem ita efficaciter exequamini, ut toti populo innotescat et nos valeatis super hiis reddere certiores. Valete. Datum apud Toftes, xiii. kal. Martii, consecrationis nostræ anno secundo.

CXLVIII.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino W[illelmo], Dei gratia Norwicensi¹ episcopo, salutem, et sinceram in Domino caritatem. Intimatum est nobis ex relatu valentium personarum Donewicensis municipii quod quidam officarii vestri, præcipue H. Hemelyn² et interdum magister J. de Fereby, burgenses ipsius loci gra-

.1281.
19 Feb.
Desires
him to stop
the extor-
tions prac-
tised by
his officers.
R. f. 173.
A. f. 143 b.

¹ *Norwicensi*] Nowic', in A.² *Hemelyn*] Hamelyn in A.

vant frequenter plurimum inhumane. Cum enim plerumque quidam eorum de criminibus ecclesiasticis accusantur, prænominati clerici vestri multipliciter eos vexant. Primo quidem in dicendo eis purgationem onerosam nimis, et in locis remotis ad viginti vel triginta miliaria eam fieri demandantes, quod ad hoc videtur tendere per effectum, ut vexationem suam ac testium suorum pecuniæ redimant non modica quantitate. Præterea si inter compurgatores aliquis appareat pauper habitu, quasi suspectus repellitur, quasi purgationi sit vestis necessaria nuptialis. Quocirca fraternitatem vestram rogamus et hortamur in Domino, quatenus si est ita, prædictas extorsiones perpetuo extinguat, et vestros ad hoc studeatis clericos informare, ut populo pro quo in tremendo judicio respondere habeatis, ad ædificationem placere nitantur, et ea quæ Jesu Christi sunt quærere, non quæ sua, tantum super hoc facientes ne nos, qui ad præsens honori vestro in hac parte deferimus, manus cogamur apponere punientes clericorum immoderantiam prædictorum. Valeat fraternitas vestra in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Blyburg', xi. kal. Martii, consecrationis nostræ anno tertio.

CXLIX.

TO EDWARD I.

[1281.]
22 Feb. A fresshaut prince e seignur, Edward, Deu grace
Explains roy de Engleterre, seygnur de Irlaunde, duc de Aquitaygne, frere Jan par la suffrance Deu prestre de Caunterbyre, saluz en graunt reverence. Sire, jeo pri Dieu
the excommunication of the clerks of the king's chapels. ke il pardoynt a tous ceus ke vus esmovent cuntre mey a tort, e en dreyt de vos chapeles de la evesche de Coventre. Sachet, sire, ke ceo est la verite, ke jo vos maund, ke quant jeo entray a Coventre e a Lychefeld as chapistres de ambedeus les lius, jo escuminiez trestuz ceus ke le proces de ma visi-

R. f. 95.

tatiun desturbireient a tort, e antendaye a passer vos chapeles par manaces, tant ke il me firent despit e apelerent encuntre mey, issi ke jo, pur ceo ke ne fusse tenuz lasches e fous, pur ceo ke il ne me mustrerent nul garant de ceo ke il me rebuterent, jo fis denunciier tous ceus ilokes e aylliurs qui a tort me desturberent estre chait en la sentence general. E sachez, sire, ke nul ne est lie par ma autorite forke ky desturbe mun dreit a sun tort, e si la memoyre ne me faut, ceste forme de sentence dis jeo owan al eveske de Ba e a sire Antoygne Bek', e a mestre Gillame de Luc, se il lur sovient, pur ceo ke il nus en avisassement si len en feyst devant nos paroles. E se plus en ad fet mun procureur, sachez, sire, ke jeo lamenderay mult volontiers, e sache tut le monde ke nul ni est escuminiez par moy se il a sun tort ne est cuntreire a la dreyture de ma eglise. E tutes autres sentences, se nule ya, jeo les reapel e defaz a tous jurs, nun pas soulement deske au parlement mes a tous jurs mes. E si crei jo ke il usent juridiciun sanz aucto-rite par vostre poer e multeplient aseez des peches morteus, ne pas sanz peril de vostre hautesce, ky Deu gard. Ceste lestre fu escrite la veille de Quinquagesime a Fremyngham.

CL.

TO THE ARCHBISHOP OF DUBLIN.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis
 ecclesiæ humilis, totius Angliæ primas, venerabili in
 Christo fratri domino J[ohanni] Dei gratia Dublinensi
 archiepiscopo, salutem et fraternæ dilectionis in Domino
 continuum incrementum. Carissime domine, dum nuper
 in Conventrensi et Lychfeldensi diocese visitationis
 exerceremus officium, in primo adventu nostro ad
 utrumque capitulum excommunicationis sententiam in

1281.
 23 Feb
 The ex-
 communi-
 cation of
 the canons
 of Penk-
 ridge, etc.,
 only affects
 those who
 resist his

jurisdic-
tion.
R. f. 27 b.

forma protulimus contra omnes illos qui processum visitationis nostræ contra justitiam aliquatenus impedirent. Cumque postmodum, in processu nostræ visitationis, canonici de Pencriz ac aliarum capellarum nobis obsisterent, et jurisdictioni nostræ contradicerent, nihil pro sui exemptione nisi frivolum ostendentes, quamquam ad hoc variis temporibus haberent inducias competentes; nos omnes nobis injuste contrarios in hac parte pronuntiavimus in prædictæ excommunicationis perlatam sententiam incidisse, quam sententiam mandavimus per magistrum Philippum de Cornubia, clericum nostrum, coram judicio publicari, nec credimus aliquem hujusmodi ligari sententia, nisi qui cum sua injuria nititur nostræ justitiæ derogare. Quod si dictam sententiam dictus clericus noster promulgaverit, eam decernimus viribus omnino carere quousque super hoc vobis colloquium habuerimus, quod erit volente Domino in proximo parlamento. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Framyngeham, vii. kal. Martii, consecrationis nostræ anno tertio.

CLI.

TO EDWARD I.

[1281.]
[25 Feb.]
Concern-
ing the ex-
communi-
cation of
the king's
clerks.
Complains
that he
has de-
prived him
of his
right with-
out judg-
ment.
R. f. 95.

A treshaut prince e seyngnur Edward, Deu grace
roy de Engleterre, etc., frere Jan, etc., Sire, sache
vostre hautesce ke quant jeo entrey en chapistre de
Coventru e de Lychefeud, apres jo solun la manere
de nos predecessurs escuminiay trestous ceus ky les
pruces de ma visitaciun desturbireient a tort, e avey en
purpos a passer vos chapeles par prieres e par manaces,
pur la reverence de vus, tant ke il me firent despit
par apeaus e par autre choses: pur la queu chose jo
par forme de dreit denunciay ke il estoient cheit en
sentence pur le despit, sanz blesmir de riens vostre
fraunchise, si come jo crei, e jo le vus musteraï, se

Deu plest, kant jeo serey present a vostre seygnurie. E ceste sentence jeo mandey a mun clerk ke il denunciast en la evesche de Cestre, par tut la ou mester serroit, ne autre escumenge il ne fist, ne jo de vos chapeles, unkes nul ne escuminiay mes ke un sul par condicion, e ceo mettrei jeo ben avoir se Deu plest. E sacht, sire, ke jo me plein de vus avous meymes ke vus mavet par force deseisy sanz jugement de ceo dunt mun seygnur Boneface esteit en possessiun, qui visita ilokes franchement, si come jo entendi en pais certainement, e escuminia ceus ke al eveske ne obeirent. E ne pur kant jo ni ay escuminie for ke ceus ki sunt cuntreires a dreit de ma eglise e a tort. E, trescher sire, se ne defendez pas vos filles que meinent vie abominable, et par vus sunt defendues enhardement, de peccher sans vostre entente cunte nostre mere eglise, en ki merites vostre seygnurie serra, se Deu plest, en tut tens honureie. Oveske ceo, sire, sacht ke comment ke il seit del exempciun ke il chalengent, il ne unt nule juridiciun mes ke pur prise de novel, ne nul garant il nen pount mustrer, e kant il le musterrunt jeo le suffrai humblement, nun pas avant ke beau me seit, mes pur la reverence de vostre mandement jo ai mande ke len ne face mes la denunciaciun de la sentence general avant dite deske au parlement, e oveske ceo, sire, pernet garde ke denunciaciun ne escumenie nul se il nest escuminie de dreit. Sire, Deu gard vostre seignurie, vostre prestre suy e seray a tous jurs.

Cestre lettre fu escrite la veille de Cendres.

CLII.

TO EDWARD I.

A tresnoble prince e trescher seygnur Edward, Deu ^{Defends} grace rey de Engleterre, seygnur d'Irlande, duc de ^{the ex-} Aquitaygne, frere Jan la suffrance Deu prestre de ^{communi-} cation of

the clerks
of his
chapels,
who re-
fused to
prove their
exemption
from his
visitation.
They have
no juris-
diction
over the
people.

R. f. 95.

Caunterbir', primat de tut Engleterre, saluz en grant reverence. Sire, sachet ke jeo crey mult as vos lettres e de aset plus a vos paroles, ke jo ay ores de vostre buche, ke vus volet tute dreiture e nul tort. E si jo unkes fis contre vos franchises a escient, murir puse jo demayn. E si jo fesaie riens en despit de vostre hautesce, jo sereie li plus desnatureus deu monde, kar vus mavet fet honneur par vostre grace plus ke jo ne purreie deservir. E, sire, sachet ke jo nul de vos chapeles nescuminiay, unkes mes denunciay ke il esteient chet en sentence, ceus soulement ke a lur tort sunt cuntreire a dreit de ma eglise. E coment ke vos chapeles seient priveleges, il firent de vostre dreit lur tort, kant il ne me deygnerent nul dreit mustrer, pur quey il ne me receurent, sicum lur predecessurs receurent mun predecessur sire Boniface de bone memoire. E la denunciaciun de la sentence jeo manday ke len ne face plus, e se il i ad nul ke escuminie se sente, jeo su prest de asoudre le en forme de dreit sanz blesmir de riens les franchises de vos chapeles, des queus verreiement il funt entendre a vostre hautesce autre chose ke vöyrs, mes juridicciun il nunt nule sur le poeple, ne ne pount asoudre ne lier les parochiens sans autorite le esveske, eyns tray-sent les almes de ceus qui a eus se cunfessent, jo le vus di, sire, verrayement, e ceo ne pus jo soffrir, ke jo suy tenu a murir pur eus si il est mester. En la fin de la lettre vus mandez, sire, ke pur le honur de vostre corune jo sui prest a mettre mey meymes, e kant ke jo pus reindre, e pur Deus, sire, ne me mettet plus sus enemiste, kar se mey eid Deus, jo nen ay cupes nen averay ja. E pur la reverence de vus se il iad nul ou nus ke lie sey sentent, jo sui prest a asoudre les, sicum jo ai dit par procurur, sauve vos dreis en totes choses. E autre chose jo ne purreie fere sans fere cuntre mun serrement e sans estre tenu fous e muables. E si autre chose vus plect, mandet

le mey, sire, se vous plest, par le portur de ces lettres, e sacht ke vus ne mey manderet ja chose ke jo ne face, si jo le pus fere sans pecche. E pleise vus, sire, croire al portur de ces lettres, de ceo ke il vus dirra en dreit de mes enemys.

CLIII.

TO THE OFFICIAL OF THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Jordano
 officiali domini Conventrensis et Lichfeldensis episcopi,
 salutem, gratiam et benedictionem. In diœcese cujus offi-
 cialitatem geris, dudum visitationis officium exercentes,
 quosdam ibidem invenimus divini timoris immemores, ac
 ordinariis suis debitam reverentiam minime exhibentes,
 qui nulla auctoritate subnixa, metropoliticæ ac diœcesanæ
 jurisdictionis pariter contemptores, cultum sibi videntur
 schismaticum confinxisse, sicut olim vitulos Samariæ
 quidam sibi ex adverso Jerosolimæ erexerunt, cum
 Dathan et Abiron, ut credimus, puniendi. Et quam-
 vis tolerabilius eis esset mola depressos asinaria solos
 demergi in damnationis barathrum, quam cum multi-
 plicatis damnari scandalis pusillorum, ipsi tamen, auc-
 tore diabolo, cæci ac duces cæcorum seducunt parvulos,
 et absolutionis gratiam se impendere mentiuntur, hiis
 quos nequeunt solvere vel ligare. Quocirca a luporum
 morsibus gregem Domini curantes eruere, pro quo
 tenemur occumbere si oportet, tibi in virtute obe-
 dientiæ mandando præcipimus, sicut canonicam desi-
 deras effugere ultionem, quatenus in locis omnibus in
 quibus falsa prætenditur exemptio et jurisdictio teme-
 rarie usurpatur, quod de illis dicimus qui nec auctori-
 tatem apostolicam ostendunt, nec metropoliticæ aut
 diœcesanæ subjici dignantur, inhibeas, quamciti-
 us poteris, populis universis, ne confiteantur talibus, nec

1281.

25 Feb.

He is to
 forbid the
 people con-
 fessing to
 or receiv-
 ing the
 sacrament
 from un-
 authorized
 persons.
 R. f. 27 b.
 A. f. 10 b.

ab eis recipiant sacramenta, præsertim cum hujusmodi sacramentorum profanatores, sicut te ignorare non credimus, multiplices sint excommunicationis sententia innodati, nec liceat quibuscunque aliis confiteri quam illis quos venerabilis frater noster loci diocesanus adhuc duxerit assignandos. Et si quos inveneris huic mandato nostro, immo divino, certa juxta institutionem hierarchiæ ecclesiasticæ refragari, tam ipsos quam fautores eorum in forma juris mucrone anathematis ferias, ut spiritus salvi fiant. Quid autem circa hoc feceris, nobis infra Dominicam in Ramis Palmarum scribere minime pigriteris. In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Datum apud Buttele, v. kal. Martii, A.D. MCCLXXX., consecrationis nostræ tertio.

CLIV.

TO EDWARD I.

[1281.]
24 March.
Has
ordered
the sen-
tences
against his
clerks to
be de-
ferred till
parliament,
except
those of
Penkridge.
R. f. 95 b.

A treshaut prince e seynnur Edward Deu grace, etc., frere Jan, etc., saluz, etc. Sire, sachet vreyement ke si cumme vus me priastes,¹ e si cumme jeo vus signifiei, totes les autres sentences ke furent denuncies en la vesche de Cestre, as elers de vos chapeles, jeo ay mande ke eles seient enterlescees deske au parlement, e ke nul nen seit lies ke a pees se voille acceder solum dreit e solum vostre pleisir. Forspris soulement ceus de la chapele de Pencriz, que ne se tenent pas a vostre furme, eins ont apele contre moy, e me beent a traveiler par lettres de Rome. E ceo fiet Deus ke ceo peise moy, e vous pri, sire, ke il ne vus despleise mie, si jo me defend en deus maneres cuntre ceus ke en deus maneres masailent. Oveske ceo sire, sachet ke pus ke io parlay a vus, jeo ne getai

¹ si . . . priastes] these words are repeated in R.

sentence de escumenge ni de enterdit sus Seint Martin le Graunt de Lundres, ne sus nul de ses membres, mes graunt despit fust fet pus a mey e a tote seinte eglise par le Den de Seynt Martin ou par askuns pur favur de luy, kar povere gens de Neuport, ke viendrent a mey a Waleden pur le salu de lur almes, il les pristrent e les encharretrent e les reintrent, e les firent jurer ke il ne recurreint mes a mey, cuntre Deu e cuntre ma franchise, pur quey il sunt escuminies ne ne poent estre asous fors que en forme de dreit, ne pur kant pur la reverence de vus jo mand al eveske de Lundres ke il face cesser la denunciacion de la sentence deske au parlement. E pri Deu ke face vengeance de ceus ke par malice dient a vostre hautesce de mey fause noveles, si verreiement, cum jo pens de tut mun quer, coment jo puse vostre seyngnurie honurer e eshaucer. E sacht ke ceo nest pas la veye de crestre honeur par meyntenir gens en hardement de fere despit a seinteglise. Sire, Deu gard vostre seyngnurie e quant ke leaument vus eiment. Ceste lettre fu escrit a Pulham la veylle de la Annunciacion.

CLV.

[MARTIN IV. TO PECKHAM.]

Is qui æterna potentia summa regens etiam extrema non deserit, sed cum sit Illi cura de omnibus cœlum terramque gubernans, subter omnes cœlos considerat, et omnes terræ terminos lumine suæ claritatis illustrat suam sponsam sanctam, videlicet ecclesiam militantem, quæ non saxorum molibus sed ut civitas ædificatur muris, virtutibus singulariter et mirabiliter, nec minus misericorditer de suo respicit habitaculo præparato, hanc enim petram Christus Dei Filius admirabili et ineffabili dispositione stabiliens et super seipsum ædificans, Se unum constituit angularis lapidem fundamenti,

[1281.]
25 March
On the
death of
Nicholas
III.
A. f. 53.

et ad evidentioris roboris firmitatem in sanctis patribus catholicæ doctrinæ virtutibus alia eidem fundamenta substituens, ut in montibus fundata sanctissimis, et si experiretur interdum concussionum impetus, nullius tamen vereretur ruinæ dispendium, sed nec adversus eam portæ inferi prævalerent, quin immo virtutum elevata culminibus nequaquam lateret sub modio, sed illorum clara evidentiâ cunctis pateat in exemplum. Ipse namque Dei Filius eidem ecclesiæ in apostolorum principe, cui cujusque successoribus commisit ipsius Christi vicariatum, eundem vicariatum sic esse voluit vicissitudinariæ successionis continuatione perpetuum, ut quamquam ipsius vicarii ex humanæ fragilitatis conditione legi mortis addicti præsentis vitæ occasum incurrerent, hujusmodi tamen vicariatus officium immortale perpetuo remaneret. Proinde prædicta mater ecclesia utili desponsata pontifici, nuptialibus ornata monilibus, sub sponsi sui ducatu læta deducitur, et interdum pastoris subtracti carentia, viduitatis amictu circumdata, oculis resolutis in lacrimas ejus sibi queritur adempta solatia, de illius subtractione lamenta multiplicat et anxia pro substitutione alterius elaborat. Nuper siquidem felicitis recordationis N. prædecessore nostro in Urbe tunc cum sua curia residebat, sicut Domino placuit, etc.

CLVI.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

1281.
25 March.
Asks for
a repay-
ment of
money
which the

Norwicensi episcopo, salutem. Vere, carissime domine, animo innocenti et corde pacifico, sicut per Dei gratiam finaliter apparebit, liberalitatem vestram non adinisimus per archidiaconum Subbir'¹ postulantem, ut Paschatis sequentis solemnia vestris sumptibus

¹ *Subbir'*] *Sudbur'*, in A.

ageremus. Memoriter siquidem tenemus nos jam a bishop has
 vobis sumptuosos recepisse honores, et erubescens tanta ^{received}
 recipere, quamvis vitam inopem non sine tædio trans- ^{from the}
 igamus. Placet autem nobis ut cum vestris cum ^{property of}
 maturitate debita conferatis, de hiis quæ dicuntur per ^{Canter-}
 eos indebite exacta, ita tamen quod nulla interim ^{bury cathe-}
 concussio feriat accusantes. De die autem mutui super ^{dral.}
 hiis habendi colloqui, vos adhuc certificare non pos-
 sumus, nisi quod nobis dicitur, id citra diem Paschæ
 fieri non posse, innumerabilium negotiorum obsistente,¹
 quorum quamcitius propinquare cernemus, vobis inti-
 mabimus ut in libertate spiritus agendorum, pariter,
 si velit Dominus, completorium cum gaudio concina-
 mus. In calce tamen literæ adjicimus cum rubore nos
 mirari plurimum qualiter nobis sollicitantibus, vos
 multiplicatis vicibus de sexcentis marcis quas de bonis
 Cantuariensis ecclesiæ recepistis, quas et nobis deberi
 minime dubitatis, nec satisfacitis, nec nobis aliquid
 juri vel amicitiae consonum respondetis, licet enim dicta
 pecunia domini papæ dicatur inserta matriculæ. Nos
 tamen parati sumus vobis in hac parte de indemnitate
 cavere. Nec est verisimile patrem justitiæ velle nos
 hiis quæ jure debentur ecclesiæ nostræ contra justitiam
 spoliare. In hoc igitur videmini nos gravare, quod nos
 vobis teste conscientia nullatenus faceremus. Rogamus
 igitur ut vos nobis in hac parte facere velitis, quod
 vobis fieri in casu consimili optaretis, recogitantes, si
 placet, quod nihil vobis accrescet, si nobis vexatione
 injusta gravatis, ac quasi contra justitiam spoliatis,
 alienum conemini augere thesaurum nostræ dispendio
 paupertatis. Quid igitur super hiis velitis facere vel
 nolitis, suspensionis ulterioris semoto tædio, nobis sig-
 nificare velitis fraternæ literis caritatis. Valet. Datum
 apud Pulham, viii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ
 anno tertio.

---

¹ Sic in MSS.

CLVII.

TO THE PRIOR AND CHAPTER OF CANTERBURY.

1281. Frater [Johannes], etc., dilectis filiis, fratribus
 31 March. Thomæ priori et capitulo ecclesiæ nostræ Cantuariensis,
 Is obliged salutem, gratiam et benedictionem. Scripturi vobis,
 to put off verbum præmittimus apostoli pæne in casu consimili
 his visit to sic dicentis: "Volumus venire ad vos, ego quidam
 them. Will "Paulus, et semel et iterum, sed impedivit nos Satha-
 accompany the king "nas." ¹ Illo enim teste Spiritu qui per apostolum est
 to the con- locutus, desiderio grandi proposueramus et promiseramus,
 tinent. R. f. 28 b. impedimento cessante canonico, nos in hoc instanti
 A. f. 11. Paschate vos visuros, et ecce non sine grandi amari-
 tudine cogimur mutare propositum, ad hoc nulla hu-
 mana suggestione sed necessitate multiplici perurgente.
 Credebamus enim dominum regem nostrum omnino
 esse hac æstate maria transiturum, et ecce certa asse-
 veratione tenemus venerabilium fratrum et coepisco-
 porum nostrorum Bathoniensis et Norwicensis, quod
 ipse intendit post parliamentum procul dubio trans-
 fretare, cui non possemus honeste nostram subtrahere
 comitivam. Præterea speraveramus ante Ramos Pal-
 marum visitationis nostræ officium consummare, cum
 graviorum negotiorum expeditionem oporteat nos ultra
 Paschalia solemnia prorogare, et interim quasi continue
 vacare correctionibus faciendis. Et licet hæc impedi-
 menta cessarent, tertium suo pondere nimis gravat,
 quod videlicet de multis marcarum millibus hiis so-
 lemniis respõsuri spe fraudatos nos esse plangimus
 remedii, quod expectabamus promissione Senensium mer-
 catorum, cujus rei gratia sollicitudine tanta distrahimur
 quod non possumus de aliis magis acceptis mente
 libera cogitare. Sunt et alia arduissima negotia at-
 temptata, spectantia ad nostræ antiquam ecclesiæ liber-
 tatem, de quibus vobis referet dilectus filius frater Rober-
 tus de Celezeye, quem ad vos redire volentem ob hoc re-
 tinuimus usque modo, quod si a casu aliquo evenerit
 dominum regem mutare propositum, pro certissimo

¹ 1 Thessalonians, ii. 18.

teneatis, quod ad vos veniemus quamecitius poterimus, nec prius corde pacem habebimus, donec hoc fuerit propositum consummatum. Interim autem pro Christi gloria doceatis vos esse meritis sanctorum filios, et loca sancta vestris moribus honorate. Quid enim prod-est auctoritate caput fieri, et moribus perditis pedibus conculcari? Pater autem misericordiarum, in quo unitas commendatur, ac unigenitus unicus Mediator Spiritusque Sanctus Patris et Filii, amor unus, unitatem illam vestris infundat visceribus, quam dari oravit Christus Dominus prædestinatis suis ab apostolis¹ recessurus. Valete, etc. Datum apud Frekenham, ii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ anno tertio.

CLVIII.

TO THE NUNS OF BURNHAM.

Frater [Johannes], etc., abbatissæ et monialibus de Burnham, spiritum consilii sanioris. Norunt omnes re-
 ligiosæ per Cantuariensem provinciam constitutæ, quod
 nullas paupertate oppressas hactenus scienter grava-
 vimus, quin potius parati extitimus eisdem pro viri-
 bus subvenire. Verum etiam vobis nuper scribebamus,
 sicut et ceteris monialibus nostræ provinciæ, juxta
 libertatem et consuetudinem nostræ Cantuariensis ec-
 clesiæ, ut unam mulierem reciperetis in commonacham
 et sororem, certam personam Matildem scilicet de
 Weston,' mulierem honestam, ut credimus, nominantes ;
 et vos nullam pauperiem prætendentes, sed elationem
 potius nobis frontose fudistis, jus nostrum quantum in
 vobis fuit impedire molientes, propter quod necesse
 habuimus manus nostras contra vos per viam aliam
 aggravare. Tenore præsentium vobis innotescimus quod
 processum nostrum contra vos habitum durante vestra
 contumacia non intendimus nisi in forma a jure tra-
 dita revocare; præsertim cum paupertatis allegatio

[1281.]
 31 March.
 Will pur-
 sue his
 right to
 nominate
 a nun, in
 spite of
 their re-
 fusal, and
 the alleged
 prohibi-
 tion of the
 earl of
 Cornwall.
 R. f. 174 b.

¹ apostolis] ep̄lis, MSS.

quam nunc facitis ex post facto, penitus sit suspecta. Quod si per adversarios vestros, ut innuitis, possessiones vestras in curia regis evinci contigerit, non solum dicta muliere sed aliis vos exonerare curabimus, prout expedire viderimus, et vestram indigentiam quantum in nobis fuerit relevare. Quod autem prætenditis inhibitionem vobis fuisse factam per nobilem virum dominum comitem Cornubiæ, ne aliquam mulierem irrequisito consensu suo admittatis, noveritis nos huic excusationi fidem nullatenus adhibere, præcipue cum idem comes devotus sit, et haecenus extiterit nostræ Cantuariensi ecclesiæ prælibatæ. Et si forte ob aliquam causam facta fuerit vobis hujusmodi inhibitiō generalis, certi sumus quod per hoc non intendit dominus comes juri nostro in aliquo derogare. Verumtamen si idem comes ostenderit coram nobis legitime quod ipse aliquo jure speciali, quod sufficere debeat, exemptus fuerit in hac parte, seu contra personam dictæ mulieris rationabile proponere voluerit, quare inter vos admitti non debeat; et ipsum et vos libenter audiemus, et parati erimus processus nostros prout justum fuerit temperare. Datum apud Frekenham, ii. kal. Aprilis, anno supradicto [1281.]

CLIX.

TO POPE MARTIN [IV.].

1281.
2 April.
As the king cannot take part in the expected crusade, advises that the money collected should be assigned to

Sanctissimo patri ac domino Martino, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ et universalis ecclesiæ summo pontifici, suus humilis frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ servus inutilis, cum reverentia filiali pedum oscula beatorum. Crux vivifica vivere se declarat¹; lignum vitæ vitalia germina creditur veraciter producturum, dum vos, pater sanctissime, jam pridem Christo Domino anxiiis laboribus cruci confixum in ipsius Crucifixi collocavit solio singulari. Certe con-

¹ *declarat*] de declarat, R.

fidunt considerosæ animæ, quod nisi peccata obsistant ^{his brother} fictæ fidei multitudinis in devotæ sanctitatis vestræ ^{Edmund.} meritis, crux illa quam superhumeralis loco dudum vestris portastis humeris rationalis prudentiæ alligatam, per vos in Dei gloriam ac Christianitatis honorem radians prædabitur filios Orientis. Ad cujus negotii celsitudinem conatus vestros, pater sanctissime, desiderant cives cœlici, ut æstimo, promovere. Advenient procul dubio vestris exordiis cum hasta Domini fulgurante. Præteritorum enim supra spem hominum, per vos exhibitio fortunata est, ni fallar, conjecturale præsagium probabile futurorum. Noverit igitur vestræ dominatio sanctitatis multos esse in Anglia nobiles et illustres qui proponunt pro crucis negotio transfretare. Quod non solum de illis intelligo qui jam sunt evidenter crucis signaculo insigniti, verum etiam de nonnullis grandibus qui ad hoc firmum gerunt propositum mancipandum effectum, si ipsum viderint negotium viriliter ac salubriter inchoari. Et quia in proximo passagio non creditur dominus rex Angliæ variis obsistentibus necessitatibus pro crucis obsequiis maria transiturus, quicquid eveniat in futuro, pro illius Terræ Sanctæ subsidio nulli poterit, ut credo firmiter, collecta in Anglia pecunia utilius ac consolabilius pro communitate cleri et populi Anglicani, quam domino Edmundo germano dicti principis, assignari. Ipsum enim exercitium armorum cum liberalitate magnifica fecit militibus carissimum sibi in magna astrictis multitudine, et amor Christi fervidum in ipsius crucis negotia assumenda fideliter ac viriliter proseguenda. Cui et habilitatem ad hoc præcipuam ipsius terræ experimentalis cognitio præparavit. Ista igitur, pater sanctissime, vestræ clementiæ non suggererem, nisi ea et veritate niti crederem et ecclesiæ expedire. Custodiat Dominus incolumitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Scriptum iv. non, Aprilis, anno Domini MCCLXXXI.

CLX.

TO PETER, PAPAL VICECHANCELLOR.

1281.
4 April.
Asks for instructions
about a
criminous
monk.
Complains
of privi-
leges in
England
supported
by forgery.
R. f. 13.
A. f. 124.

Venerandæ discretionis viro magistro P[etro], sanctæ Romanæ ecclesiæ vicecancellario, frater J[ohannes], etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Recolit vestra prudentia, ut credimus, de quodam monacho, qui tempore illo quo fecistis magistrum Ricardum Anglicum pro simili crimine detineri in Romana curia, extitit super eodem scelere infamatus. De quo, nisi fallat nos memoria, cum vobiscum zelo Dei ducti colloquium haberemus, dixistis nobis quod abbati suo super ejus detentione juxta merita scripseratis. Hunc monachum nobis London' ut suspicione multiplici reum in talibus et aliis enormibus retinuimus præsentatum nobis, et juxta quod fieri solet in commodato nobis carcere regio eum facimus custodiri, expensas ei tolerabili sufficientia ministrantes. Quia igitur prædictus monachus propter quædam girovagationis intervalla, quibus in quibusdam prioratibus Cluniacensibus nunc in aquilonari Angliæ plaga, nunc in meridiana, nunc in media fuisse dicitur commoratus, Cluniacensis monachus esse dicitur. Supplicamus vobis ut significetis nobis quid de ipso facere debeamus, utrum prædictis Cluniacensibus eum debeamus restituere requisitus, an aliter et qualiter procedere circa ipsum, et hoc nobis significare dignemini per magistrum Philippum procuratorem nostrum præsentium portitorem. Ad hæc dominationi vestræ scribimus, suspirantes quod innumera sunt in Anglia privilegia per falsarios fabricata, per quæ læsus est supra modum status ecclesiæ Anglicanæ. De quibus nisi fiat inquisitio specialis per homines qui per aurum et argentum corrumpi nesciunt, finaliter per hujusmodi ¹ subversio Angliæ intolerabilis orietur. Negotia autem ecclesiæ nostræ obsecramus commendata habere dignemini, quatenus

---

¹ Sic in MS.

Altissimo sint accepta. Valeat clementia vestra in Christo et Virgine gloriosa. Scriptum ii. non. Aprilis, anno Domini MCC. octogesimo primo.

CLXI.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

Frater J[ohannes], etc., domino W[illelmo], Dei gratia episcopo Norwicensi, salutem et sinceram in Domino caritatem. Licet circa statum decanorum vestræ diœcesis varia invenimus corrigenda, quæ non poterimus sine gravi conscientiæ læsione et scandalo dimittere incorrecta, super quibus, annuente Domino, sine morosæ tarditatis dispendio proponimus salutare remedium providere, quia tamen aliqua intelleximus quæ adeo manifestum errorem inducant, quod nulla tergiversatione poterunt diutius tolerari; volentes hiis in quibus majus imminet periculum et plebis oppressio citius obviare, fraternitati vestræ committimus et mandamus, in virtute obedientiæ firmiter injungentes, quatenus proventus omnium decanatum, in quibus decani et in sacerdotio constituti non faciunt residentiam personalem, auctoritate nostra sequestretis, et sub arcto sequestro custodiri faciatis, ita quod de ipsis proventibus respondere possitis cum fueritis requisiti. Inhibentes sub pœna excommunicationis, quam in contrarium facientes proferimus in hiis scriptis, ne quis decanus decanatus hujusmodi laico vel aliter uxorato sub quocunque colore ad firmam dimittat. Contractus autem super firmis hujusmodi prius initos exnunc revocamus et decernimus penitus non teneri,¹ præcipientes sub eadem pœna ne aliquis vel de novo

1281.
24 April.
Orders him
to se-
quester
the profits
of dean-
eries of
which the
deans are
not resi-
dent.
R. f. 175.

¹ teneri] tenere, MSS.

contrahendo seu priori contractui inhærendo secus attemptare præsumat. Inter clericos siquidem contractus firmarum hujusmodi decanatum sub pœna canonica fieri prohibemus, et prius initos decernimus irritos et inanes, et neutrum contrahentium ex hujusmodi contractu tanquam invalido alteri obligari. Ista vero circa statum decanatum ad præsens observari volumus, donec super hiis per nos finaliter ordinetur, et præsentem literam in proximis vestris synodis præcipimus sollempniter publicari. Qualiter autem hoc mandatum nostrum fueritis executi, nobis infra mensem a tempore receptionis præsentium per vestras patentes literas harum seriem continentes fideliter rescribatis. Datum apud Bourewell', viii. kal. Maii, anno Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CLXII.

TO THE CHANCELLOR OF OXFORD.

1281.
6 May.
Directs
part of the
farm of the
church of
Newnton
to be given
to the poor,
and the re-
mainder
paid to the
merchants
of Lucca.
R. f. 171 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Henrico de Santon', cancellario de Oxonia, firmario ecclesiæ de Newnton', salutem, etc. Mandamus vobis quatenus erogatis c. solidos pauperibus parochianis ecclesiæ de Newnton' in vestibus, calceamentis, pecunia, blado et consimilibus per visum Novelli latoris præsentium, provisoque quod rectoriæ ejusdem ecclesiæ in statu et custodia decenti existant, residuum pecuniæ, in qua rectori præfatæ ecclesiæ pro firma ejusdem tenemini, non obstante sequestro nostro, dilectis nostris mercatoribus Lucanis London' commorantibus, nomine dicti rectoris sine difficultate aliqua persolvatis. Datum apud Lamheth', ii. non. Maii, anno Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CLXIII.

TO THE CONVENT OF CHRIST CHURCH, CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis conventui ejusdem ecclesiæ Christi, salutem gratiam et benedictionem. Sicut vobis vice alia meminimus nos scripsisse, usque ad mare volente Domino regem nostrum transiturum in Gallias deducturi, ad vos per Christi gratiam veniemus, nec omnino possemus infra tam modici temporis spatium, nec occupationes aliæ necessario incumbentes, nos pluries venire Cantuariam paterentur. Et licet adhuc transitus sit dubius dicti principis, tamen transitus sui propositum, cum stabilitum fuerit, vobis ut ab eo audivimus, intimabit. Interim igitur necessitate cogente declinabimus Bathoniam infra mensem vel circiter, dante Domino, ibidem visitationis officium completuri. Et si contingat dominum regem minime transfretare, pro certissimo teneatis quod ad vos irrefragabili cessante necessitate cum quanta celeritate¹ poterimus, veniemus. Dei autem omnipotentis oculos contestamur, quod hujusmodi dilationis nostræ causam nullius præstitit mortalis hominis suggestio, sed sola invincibilis necessitas, quam ad præsens aliter non possumus superare. Obsecramus autem per misericordiam Jesu Christi, ut interim tranquillitati cordium detis operam, et caritatem invicem quæ est perfectionis vinculum conservetis, mundi contagia ac mundani consortii pericula fugientes. Scimus enim certissime quod religionis habitum frustra gerit quicumque sæcularibus exercitiis vel implicationibus se ministret. Sola igitur obedientiæ necessitas de claustrum umbraculo vos educat Salvatoris sententiam attendentes, qua suos in mundo pressuram, in Se autem asserit requiem habituros. Statum autem incommoditatis vestræ hunc esse noveritis, quod propter effusionem sanguinis Sancti

1281.

19 May.

Postponed his visit to them on account of the king's intended voyage to France, and is now going to Bath.

R. f. 175 b.
A. f. 42.

¹ *celeritate*] *sceleritate*, in A.

Thomæ, quæ in causa sua quotidie innovatur, tædet nos vivere, novit Deus. Rogetis igitur Altissimum ut ecclesiæ suæ alleviet gravamina, et nos dirigat ad honorem sui nominis in hac parte. Valet, in Christo et Virgine Gloriosa. Datum apud Mortlake, xiiii. kal. Junii, consecrationis nostræ anno iii.

CLXIV.

To EDWARD I.

1281.
21 May.
Appoints
the arch-
deacon of
Canter-
bury and
the dean
of Arches
his proc-
tors con-
cerning the
royal
chapels.
R. f. 95 b.

Excellentissimo principi ac domino Edwardo, Dei gratia regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquitaniæ, frater J[ohannes], permissione divina sacerdos Cantuariensis, salutem ac pronam ejus beneplacitis voluntatem cum reverentia in omnibus et honore. Quia præsentiam nostram non possumus ad præsens vestris tribunalibus exhibere, noveritis nos, tenore præsentium, constituere procuratores nostros seu attorneynatos dilectos nobis in Christo . . archidiaconum Cantuariensem et . . decanum de Arcubus ad tractandum de facto capellarum regiarum in diocesis Conventrensi et Lichfeldensi ac Londoniensi, et ad sciendum super hiis beneplacitum regiæ majestatis, cui parati sumus quantum secundum Deum possumus assentire, præhabito tamen consilio episcoporum et capitulorum, quos et quæ hæc negotia contingere dinoscuntur. In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum. Valeat majestas regia in Christo semper et Virgine gloriosa. Datum apud Novum Locum, xii. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXI.

CLXV.

To ROGER, BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

1281.
21 May.
Desires
him to
send a

Frater J[ohannes] permissione, etc., venerabili fratri domino Rogero, eadem permissione Conventrensi et Lichfeldensi episcopo, salutem et sinceræ caritatis in Domino semper augmentum. Vestræ fraternitati præ-

sentium tenore significamus nos nostri cancellarii præ-
 sentia hac instanti die Ascensionis Domini seu diebus
 sequentibus carere non posse. Quare vobis mandamus,
 cum jure civili caveatur nihil videri actum dum aliquid
 remanet ad agendum, ad rem inter nos feliciter inchoa-
 tam canonice consummandam,¹ procuratorem ad nos
 transmittatis instructum, plenam habentem potestatem
 in animam vestram jurandi quodlibet genus sacramenti
 a jure permissi, si oporteat, ac promittendi in verbo
 sacerdotis cum cautione, de rato et de judicato solvendo
 ordinationem et decretum nostrum per omnia attendere
 et observare, et omnia alia faciendi quæ vosmet faceretis
 si præsentibus essetis, ut sic ea quæ inter nos sunt in-
 choata ad nostrum et vestrum honorem et animæ
 salutem valeant consummari, prout inter ipsum vestrum
 cancellarium et vestrum nuncium convenit expresse.
 Alioquin præmissa in judicalem refractionem et exitum
 tristiores poterunt revocari. Scientes pro certo quod
 ea quæ præmissa sunt nulla negligentia dimittemus
 indiffinita. Datum in prioratu Novi Operis, xii. kal.
 Junii, anno consecrationis nostræ tertio.

proctor to
 complete
 the matter
 between
 them.
 R. f. 27.
 A. f. 152.

CLXVI.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino, E[dwardo] Dei
 gratia regi Angliæ, etc., frater J[ohannes], etc., cum
 totius hominis salute et quicquid potest obsequii et
 honoris. Excellentie regie multiplici debito alligati,
 dudum pro ipsius honore pariter et amore hoc decre-
 tum cordi nostro præfiximus, nos numquam aliquid
 vestris velle negare beneplacitis, quod possumus con-
 cedere Altissimo inoffenso, et quamvis quicquid possu-
 mus sit modicum et exile, tamen amplius facere quam

1281.
 27 May.
 Will make
 a com-
 promise
 with the
 dean of
 Lichfield,
 whose
 benefice of
 Northflete
 he has
 given
 to another.

¹ *consummandam*] *consumendam*, MSS.

R. f. 95 b.
 A. f. 18.

quod Deo inoffenso possumus, non valemus. Proinde, serenissime domine, circa factum decani Lichfeldensis, ecclesiam de Nortflete, non solum ad præsens pro electione sua in decanum, sed pridem per adeptionem ecclesiæ de Merston', quod inficiari non potest, et plurimum aliarum, ut dicitur, de jure vacantem, taliter noveritis fuisse processum. Rogavit enim nos primitus episcopus Norwycensis, rogavit et postea ipse decanus, ut prænominatam ecclesiam sibi dimitteremus suis desideriiis servitutam, cujus preces ut evangelio contrarias, quod mandat dimitti superflua, et meritis suis impares, cum non posset in tanta distantia duobus beneficiis sufficienti ministerio providere, juri etiam canonico adversas, quod nos servaturos juravimus, tanquam carnales et simoniacas non duximus admittendas. Hoc enim noverit prudentia regalis, preces cujuslibet pro se quærentis superflua, ac volentis bona pauperum in pompæ suæ convertere obsequium infectas esse per munus a lingua vicio simoniæ. Rogavit nos tandem super eodem duabus vicibus prona ad misericordiam carissima regia celsitudo. In prima autem petitione vestra, additamentum junxistis salubre, si posset scilicet fieri justitia inoffensa; secunda autem vice vobis respondimus, si vestra recolit dominatio, quod ipsum beneficium non intendebamus sibi dimittere, sed per viam aliquam gratiam exhibere. Veniente autem ad nos prædicto decano, quandam sibi expressimus gratiam mediocrem, quam tamen intendebamus ob vestri reverentiam ampliare. Ipse autem irreligiose¹ gratiam respuens, dixit se sine vestro consilio oblati minime assensurum, ut majestatis vestræ pondere nos premeret, et quod gratis conferri debet, violentis precibus extorqueret. Nos autem ejus ignitam cupidinem attendentes, quam prius auditam nunc fide didicimus oculata, beneficium illud contulimus sicut vacans, die transla-

---

¹ *irreligiose*] *irregiose*, MSS.

tionis Sancti Dominici Confessoris. Verumtamen ne preces regiæ sentiant se repulsas, conabimur ei gratiam ampliare, remittendo sibi quantum in nobis est omnes fructus quos recepit de prænominata ecclesia de Nortflete a tempore illo quo ecclesia de Merston' dinoscitur recepisse. Dissimulabimus etiam interim quantum poterimus de aliis beneficiis quæ tenet aut tenuit, quorum nullum de rigore juris poterit retinere, ut parati sumus docere si oporteat, et coram papa. Et quia fructus decanatus Lichfeldensis hoc anno non dicitur recepturus, magistrum Ricardum de Nedham, cui tanquam benemerito ecclesiam de Nortflete contulimus, cetera cum cura beneficia pro hoc unico obtento pacifice relicturo, ad hoc inclinare conabimur, ut ipsum in bona portione respiciat de fructibus hujus anni. Sequestrum insuper relaxabimus, si contentus fuerit supradictis. Obsecramus igitur ne contra nos indignetur regia majestas, si noluimus cultum Dei minuere, et animas perditioni exponere, et bona pauperum convertere in obsequium Babilonis; nec decet regiam majestatem sacrilegiis abusibus patrociniū impertiri. Recolatis insuper quod pro dissimulatione quam facimus clericis vestris in damnabili multitudine beneficiorum quam obtinent contra Deum, per totam quasi ecclesiam subsannamur. Valeat regia celsitudo per tempora longiora. Datum apud Wynton', vi. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXI.

CLXVII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino Edwardo Dei gratia [1281.]
 regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquitaniæ, frater [29 May.]
 J[ohannes] Cantuariensis sacerdos, totius Angliæ primas, The case
 salutem et paratam regiæ majestatis beneplacitis volun- between J.
 tatem. Noverit excellentia vestra quod nos, memores de Bere-
 de Audeby,

concerning beneplaciti vestri, cum essemus Wyntonïæ, convocatis
 Droxford, coram nobis . . decano de Drokenesford cum rectoribus
 must go et vicariis decanatus ejusdem, et quibusdam aliis fide-
 on. dignis, invenimus inquisitione sollicita tam J. de Bere-
 R. f. 96. wik' quam magistrum N. de Audeby in dicta ecclesia
 de Drokenesford jus habere, quamvis unus jure gaudeat
 potiori, quod licet nostræ constet conscientiæ, non
 tamen possumus hoc inoffensa justitia præpropere reve-
 lare, quod habemus judiciali indagine per sententiam
 diffinire. In ecclesiasticis enim judiciis, oportet con-
 scientiam subjicere allegatis, nec prædicta inquisitio
 quasi extraordinarie facta processui judiciali partium
 præjudicat, quia facta fuit utraque parte publice recla-
 mante, nec se velle ei jus suum subjicere protestante,
 nec decet regiam majestatem jus in hac parte lædere
 ecclesiæ libertatis, cum de jure patronatus hic nulla
 mentio habeatur. Procedat igitur petitor contra pos-
 sessorem canonice coram nobis, et fiet justitia in brevi
 nulla obnoxia calumpniæ rationabili, Domino conce-
 dente. Custodiat Dominus sublimitatem regiam Imper-
 ator summus bene et prospere per tempora longiora.
 Datum apud Motesfont, in octabis Ascensionis.

CLXVIII.

ARCHIEPISCOPAL VISITATION.

1281. Die Martis proxima post festum Sanctæ Trinitatis,
 10 June. anno gratiæ MCC. octogesimo primo, et consecrationis
 Excom- domini Johannis Cantuariensis archiepiscopi tertio,
 munication of persons who intend to interfere with his visitation or jurisdiction. lata fuit sententia in capitulo Bathoniensi, in præ-
 R. f. 71 b. sententia venerabilis patris domini Roberti, Bathoniensis
 A. f. 33 b. et Wellensis episcopi, sub hac forma :—
 In nomine Domini Amen. Quia nos frater J[ohannes],
 etc., intelligentes ex verisimilibus conjecturis, quod
 quidam iniquitatis filii suæ salutis immemores, contra
 libertates nostræ Cantuariensis ecclesiæ veniendo, nos-
 tram visitationem seu jurisdictionem metropolitancam

impedire, molestare seu perturbare intendunt, quominus visitationis seu nostræ metropolitice jurisdictionis officium exercere possimus, secundum canonicas sanctiones, et consuetudinem ecclesiæ nostræ approbatam hactenus et obtentam. Nos volentes malitiis hominum industria quanta possumus obviare, monemus et firmiter injungimus, ne quis directe vel indirecte, clam vel palam, per se vel per alium, scienter et studiose officium nostræ visitationis impediat, seu perturbet, aut impediri seu perturbari procuret, seu ad ea quæ ad nos ratione visitationis hujusmodi seu nostræ jurisdictionis qualitercunque pertinent, manus, potestatem aut actum quoquomodo extendant. Et si quid in hiis forsitan in nostri seu ecclesiæ nostræ Cantuariensis præjudicium præsumptum fuerit, seu etiam attemptatum, illud expresse revocamus, ac omnino carere decernimus robore firmitatis. Monentes pro prima secunda et tertia monitione, cum qualitas negotii ulteriorem dilationem non requirat, ut ab impedimentis, molestationibus seu perturbationibus hujusmodi omnino desistant. Alioquin ipsos omnes et singulos perturbatores seu defensores hujusmodi, vel qui eis consilium, auxilium vel consensum, clam vel palam, verbo, opere, vel favore, seu quovis alio modo impendunt, vel in præmissis impendent, cujuscunque ordinis seu dignitatis existant, excommunicamus et ex nunc excommunicatos denunciamus publice in hiis scriptis.

Eadem sententia lata fuit in capitulo Wellensi, die Sabbati proximo sequenti, in præsentia prædicti domini Roberti Bathoniensis et Wellensis episcopi.

CLXIX.

THE ABBOT OF GLOUCESTER TO PECKHAM.

Reverendo in Christo patri domino Johanni, Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, devoti filii Reginaldus abbas Sancti Petri Glouc' et ejusdem loci conventus, salutem, obedientiam, reve-

1281.

9 July.

Assents to
the colla-
tion of

Ric. of
Gloucester
to the
church of
Chipping
Norton.
R. f. 49.

rentiam et honorem. Vestrae sanctitati tenore praesentium intimamus, quod nos collationi vestrae de ecclesia de Cheping Norton', Lincolnensis diocesis, quae est de patronatu nostro, dilecto clerico vestro et nostro Ricardo de Glouc' capellano factae, ex nostra unanimi voluntate assensum praebemus hac vice, pariter et consensum, salva pensione nostra sexaginta solidorum nobis suis terminis facienda. Et hoc universis praesentes literas inspecturis vel audituris significamus per praesentes. In cujus rei testimonium praesenti scripto sigillum ecclesiae nostrae apposuimus. Datum vii. idus Julii, anno Domini MCC. octogesimo primo.

CLXX.

TO PETER ALBI *ALIAS* BLANCI.

[1281.]
11 July.
Disap-
proves of
sugges-
tions made
by him
as to car-
rying out
the will of
Boniface
of Savoy.
R. f. 172.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Petro Albi¹ salutem, gratiam et benedictionem. Regratiamur vobis plurimum de sollicitudine vestra, quam impenditis circa honorem nostrum et ecclesiae nostrae profectum. Verumtamen via qua considerastis votis nostris, ut scribitis, satisfacere, nobis aut consilio nostro satis sufficiens non videtur. Cum enim dicatis vos loco vestri nos executioni testamenti bonae memoriae domini B[onifacii] praedecessoris nostri velle praepone per vestras literas, propter hoc quod debeamus vobis nos literis obligare, quod ea, quae de bonis executionis dicti testamenti receperimus, secundum dicti praedecessoris nostri ultimam voluntatem per manus elemosinarii nostri, una cum attornato fratris Pontii Sablere socii vestri fideliter faciemus expendi, quodque, quia debita nostra, sicut velletis, recuperare non potestis, pro executione hujusmodi singulis annis usque ad quinquennium de vestris redditibus per procuratorem vestrum nobis c. marcas assignare velitis, ita quod

¹ In a marginal note he is called "Petrus Blanci."

residuum cedit ad sustentationem vestram in scolis. Hoc nobis satis videtur extraneum, tum quia ultima voluntas dicti defuncti talis forsā non extitit sicut debuit, eo quod ædificia archiepiscopatus diruta dimisit penitus et dejecta, quæ non possent duobus marcarum millibus reparari, ad quorum reparationem de jure tenebatur, tum quia in assignatione dictarum quingentarum marcarum recipiendarum ut præmittitur, nos oneraretis et obligaretis ad hospitalitatem, et curam ac cetera onera quæ ecclesiis vestris incumbunt, tum etiam quia pecuniam ipsam modicam reputamus, cum adhuc in v. millibus marcarum et amplius teneamini, deductis hiis in quibus vobis domina regina Franciæ obligatur. Rogamus igitur ut circa præmissa animæ dicti defuncti ac honori vestro et saluti melius prospiciatis, et consulere studeatis salubrius, ut ex hoc a Deo possitis condignæ retributionis præmium expectare, dictique defuncti voluntas tam in hiis quæ debuit, quam quæ præcepit, debitum consequatur effectum, et super hoc voluntatem vestram nobis quamcitius fieri poterit rescribatis. De aliis autem quingentis marcis libenter executionem, si placuerit, faciemus secundum ultimam voluntatem defuncti quam debuit habuisse. Sed consideratis oneribus quæ ecclesiis vestris incumbunt, tam circa ornamenta quam hospitalitatem et pauperes earundem, modicum aut nihil penitus remanebit de ipsis quingentis marcis maneriorum pauperibus erogandum. Valete. Datum apud Slyndon', v. id. Julii.

CLXXI.

TO THE ARCHDEACON OF DERBY.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., dilecto 1281.
 filio magistro E[liæ] archidiacono Derb', salutem, gratiam
 et benedictionem. Cum circa ea præcipue nostra ver-
 setur intentio, per quæ ecclesiarum indempnitatibus

Appoints
 him coad-
 jutor of
 the bishop

of Coven-
try and
Lichfield.
R. f. 96.

prospicitur et animarum saluti, expedit non indigne tales ad regimen eorum assumere, quos ad hoc dignos probata virtutum merita representant. Sane dudum in Conventrensi et Lichfeldensi diœcese auctoritate metropolitana visitationis officium exercentes, invenimus venerabilem fratrem nostrum dominum Rogerum Dei gratia Coventrensis et Lichfeldensis episcopum adeo corporis valitudine detineri, et quorundam sensuum suorum ministerio destitutum, quod ea quæ sibi incumbunt ex officio pastorali nequit per omnia salubriter adimplere; nos autem ipsius compatiētes defectibus, ac volentes paci suæ et quieti quantum secundum Deum possumus providere, et dictarum ecclesiarum indemnitatibus et animarum saluti prospicere in hac parte, te, de cujus fidelitate et experta industria confidimus, ipsius domini episcopi coadjutorem usque ad annum facimus et constituimus per præsentēs; ut eidem honeste fideliter et consolabiliter tam in spiritualibus quam in temporalibus assistas, prout ad coadjutoris officium dinoscitur pertinere. Non tamen ut post completum annum te credas ab hujusmodi officio absolutum, sed ut interim tuam experiamur fidelitatem et constantiam circa nostri et tui honoris procurandum incrementum. Nec tibi plenum probationis annum concedimus quin, sicut te habere vidimus in hac parte, cum nobis placuerit et expedire viderimus, prout per tuæ honestatis et fidelitatis exercitium instructi fuimus, aliter ordinemus. Volumus itaque et præsentium auctoritate statuimus ut præfatus dominus . . . episcopus nihil sive in spiritualibus sive in temporalibus præter tuam conscientiam vel consilium faciat, ordinet vel disponat. Et si contingat, quod non credimus, dictum episcopum, te irrequisito, quicquam notabile vel spiritualiter vel temporaliter facere, aut aliquatenus exercere contra canonicas sanctiones, illud non tenere decernimus, nec ullius penitus esse momenti, ac te volumus propter hoc ad nos indilate recurrere, ut circa

id remedium apponamus quod secundum Deum viderimus opportunum. Ad quod etiam te astringimus in virtute præfati sacramenti. Et quia nemo tenetur propriis stipendiis militare, tibi de bonis episcopatus prædicti pro expensis centum marcas annuas solvendas pro rato temporis, in quo in prædicto steteris officio, assignamus, salva nobis potestate et jurisdictione plenaria in præmissis addendi, mutandi, corrigendi et etiam detrahendi. Tuam igitur dilectionem monemus in Domino et hortamur, quatenus circa commissum tibi officium ita te laudabiliter habeas et honeste, ut a Deo condignæ retributionis præmium expectare valeas, et in te diligentiae tuæ testimonio electionis nostræ judicium commendetur.

CLXXII.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc., domino R[ogero] episcopo
 Conventrensi, etc. Volentes quantum secundum Deum
 possumus, paci vestræ et consolationi vestræ prospicere,
 magistrum Jurdanum, quem nuper vobis coadjutorem
 dedimus, ab hujusmodi coadjutoriae officio absolvimus,
 et juxta votum vestrum, magistrum E[liam] archidia-
 conum Derb', de cujus fidelitate et industria plenam
 in Domino fiduciam reportamus, eidem duximus subro-
 gandum. Quocirca fraternitatem vestram monemus,
 et in Domino hortamur, vobis nihilominus in virtute
 obedientiæ et sacramenti per procuratorem vestrum in
 animam vestram super hoc præstiti firmiter injungendo
 mandantes, quatenus eidem magistro Heliæ, tanquam
 coadjutori vestro, tam in spiritualibus quam in tem-
 poralibus adhæreatis, in omnibus secundum formam
 literæ nostræ quam eidem circa hoc duximus conce-
 dendam. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum
 apud Keynesham, ii. idus Julii, consecrationis tertio.

1281.
 14 July.
 Appoints
 the arch-
 deacon of
 Derby as
 his coad-
 jutor, ac-
 cording to
 his wish.
 R. f. 96.

CLXXIII.

TO CARDINAL ORSINI.

1281. Anno eodem [1281] apud Slyndone emanavit
 15 July. litera sub hac forma idibus Julii:—Reverendo in
 Complains of the de- Christo patri ac domino Matthæo, Dei gratia Sanctæ
 lay in the case of the Mariæ in Porticu diacono cardinali, suus devotus
 bishop elect of Winches- frater J[ohannes], sacerdos Cantuariensis, subjectionis
 ter.¹ debitum cum omni reverentia et honore. In causis
 R. f. 13 b. Domini Jesu Christi contra laicorum et clericorum
 A. f. 124. proterviam die noctuque pariter decertantes, nullum
 certaminis nostri effectum utilem poterimus reportare,
 nisi sancta Romana ecclesia, pro cujus viribus sub
 torculari premimur angustiae, velit nobis manum
 porrigere misericorditer adjutricem. Cujus benevo-
 lentia et gratia sublimati sic allidimur, sic gravamur
 miseriae nostrae meritis ut vita nostra morti continue
 sit similis, novit Deus. Sane de facto electi Wintoni-
 ensis suspiramus attoniti, quod tantæ ecclesiae deso-
 latio et tam evidentis justitiæ decisio, tanti tractu
 temporis suspenduntur. Et quia multi filii Belial,
 contemptores canonum, usurpatores sacrilegi benefi-
 ciorum, quæ usque ad adventum nostrum in Anglia
 libere occupabant, cum ingenti desiderio præstolantur
 confirmationem dictæ electionis, ut sic ipsi in suis sacri-
 legiis consolentur, sperantes se per viam consimilem
 ad episcopale solium ascensuros, et a vita latronum ad
 apostolorum repente fastigium sublimandos. Suppli-
 camus pro gratia Jesu Christi quatenus, non tam pro
 nobis quam pro necessitate universalis ecclesiae Angli-
 canæ, velitis procuratoribus nostris in curia in hoc
 præcipue negotio consilium et auxilium impendere,
 justitia mediante, pro certissimo scientes quod in-
 venietis nos vestrae reverentiæ non ingratos. Cus-
 todiat Dominus sublimitatem vestram ecclesiae suæ
 sanctæ per tempora longiora. Scriptum idibus Julii.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 62.

Sub eadem forma scribitur domino Benedicto S. Nicholai in carcere Tulliano diacono cardinali, et domino Jacobo S. Mariæ in Cosmedyn¹ diacono cardinali.

CLXXIV.

TO THE ABBOT OF GHENT.

Anno eodem [1281, consecrationis iii.] apud Nywe-
 tymbr', xv. kal. Augusti, emanavit litera sub hac
 forma:—Frater J[ohannes], etc., religioso viro domino
 . . . abbati Gandavensi, salutem et sinceræ dilec-
 tionis affectum. Intelleximus quod bonæ memoriæ
 dominus R[obertus] prædecessor noster postmodum
 episcopus Portuensis, vobiscum quendam tractatum
 inierat de emendo locum vestrum de Leuesham cum
 pertinentiis, quem fructuosum et congruum plurimum
 ecclesiæ Cantuariensi conspexit, et hoc, si durasset,
 perduxisset forsitan ad effectum. Cum igitur præ-
 fatus locus vester de Leuesham nobis et ecclesiæ
 nostræ placabilis valde et gratus existat, in eadem-
 que stemus voluntate, qua dictus prædecessor noster
 extitit in hac parte, vestram dilectionem ex animo
 deprecamur quatenus, si idem propositum teneatis ad-
 hue, quod prædecessoris nostri tempore habuistis, circa
 venditionem seu dimissionem loci prædicti, velitis no-
 bis vestris literis intimare plane et lucide per præ-
 sentium portitorem. In hoc enim poteritis nobis et
 ecclesiæ nostræ valere plurimum, et vestrum etiam
 commodum operari, quoniam vos aut ecclesiam vestram
 in hoc facto sustinere nolumus læsionem. Sed in-
 dempnitati vestræ prospicere cupimus et quieti. Me-
 lius est autem et honestius quod idem locus nostræ
 approprietur ecclesiæ quam ad manus perveniat lai-
 cales. Nam quod semel Deo dedicatum est in alios
 usus converti non debet. Obsecramus igitur ne laicis

1281.
 18 July.
 Asks
 whether he
 will sell or
 let Lewis-
 ham to
 him.
 R. f. 172.

¹ Cosmedyn] Porticu, in R.

concedatur. Tantum autem facere velitis in præmissis, ut quod laudabiliter inceptum est, valeat optimo fine concludi, nosque ex hoc simus vestris beneplacitis promiores. Valete, etc.

CLXXV.

TO THE BISHOP OF ROCHESTER.

1281.
19 July.
Orders
him to
place the
churches
belonging
to Bayham
abbey
under an
interdict.
R. f. 57 b.

Xiiii. kal. Augusti emanavit litera infrascripta contra . . . abbatem de Begeham et alios de domo in hac forma:—Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino . . . Dei gratia Roffensi episcopo salutem. Quoniam . . . abbas, . . . prior, . . . subprior, . . . sacrista, . . . cellerarius et . . . præcentor monasterii de Begeham, tam nostra quam etiam venerabilis fratris nostri domini Cices-trensis episcopi auctoritate, propter ipsorum . . . abbatis et conventus immania varia et abhominabilia delicta, ob certas et legitimas causas majoris excom-municationis sententia innodati, clavibus ecclesiæ con-temptis et totaliter vilipensis, in eadem sententia tamdiu perseveraverint, et adhuc dampnabiliter per-severant, contemptum contemptui et offensam offensæ adeo cumulantes, et in profundum malorum continue descendentes, quod manifestum sit et notorium, ipsos mandata ecclesiæ totaliter contempsisse, in perniciosis-simum exemplum aliorum et subversionem quantum in eis est ecclesiasticæ disciplinæ, propter quod fructus ecclesiastici ab eisdem tanquam excommunicatis sunt merito subtrahendi, et tota immunitas ecclesiæ ac fidelium communio deneganda: fraternitati vestræ in virtute obedientiæ firmiter præcipiendo mandamus, quatenus omnes ecclesias dictis . . . abbati et con-ventui in vestra diocese appropriatas supponatis eccle-siastico interdicto, fructus et proventus earundem sequestrantes et sub arto sequestro custodiri facientes,

tali scilicet de quo respondere volueritis, donec a nobis aliud receperitis in mandatis. Citantes eosdem nihilominus peremptorie quod compareant coram nobis, ubicumque fuerimus in nostra provincia, proximo die juridico post festum Sancti Edwardi regis et confessoris, ostensuri et proposituri, si quid habeant rationabile, quare dicta beneficia pronunciare seu declarare non debeamus esse vacantia, et eisdem de personis idoneis providere, ac ulterius facturi et recepturi pro demeritis quod est justum. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, nobis infra mensem a tempore receptionis præsentium distincte et aperte rescribatis per literas vestras patentes harum seriem continentes. Datum apud Neutimbr', Cicestrensis diocesis, xiiii. kal. Augusti, anno Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CLXXVI.

TO THE BISHOP OF BATH.

Anno eodem [1281] apud Slyndon, xi. kal. Augusti, emanavit litera sub hac forma:—Suo Bathoniensi, salutem, et sinceram in Domino caritatem. Libertates ecclesiasticas hiis conculcari temporibus supra modum plangimus et dolemus, præsertim eo quod hoc nostræ pusillanimitati ascribitur, qui nos murum non exponimus pro ecclesia ut tenemur; et vobis etiam a quo ab æmulis tales dicuntur procedere Dei injuriæ, ut auctore, et hoc in tot Angliæ lateribus et tam publicatis maliciis, ut ignoremus quid primitus referamus, nisi de abbate de Cumbermere, qui totus Diabolo traditus cum complicitibus et fautoribus suis quantum mucro anathematis se extendit; quia quadam ecclesia in curia nostra sententialiter est privatus de nova disseisina, super rebus ejusdem priorem de Ware per breve regium coram justiciariis regiis trahere nititur impie, ad examen vetitum convolando. Et quia

1281.
22 July.
Asks his help against the abbot of Cumbermere, who has sued the prior of Ware in the king's court.

R. f. 96 b.
A. f. 136 b.

de bonis ecclesiæ quæ in decimis consistunt, non audet movere quæstionem, quod tamen faceret ut totus sacrilegus et plenus Diabolo si auderet, de terris ipsius ecclesiæ et redditibus, scilicet Dreytoneshales, ei litem suscitaret, supprimens juris ecclesiastici veritatem, et confundens quantum in ipso est ecclesiasticam libertatem. Quocirca fraternitatem vestram rogamus quantum possumus ut, sicut vultis amicus ecclesiæ reputari, maledictionis suæ effugere participium et acquirere gratiam Redemptoris, velitis huic enormitati remedium apponere, ne tanta subversio prosperetur. Scientes quia quod in hoc negotio videbimus fieri, non tacebimus, nobis esse factum quicquid in hac parte feceritis reputantes. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum ut supra.

Anno, die et loco eisdem, emanavit litera ejusdem tenoris domino Johannis de Kyrkeby.

CLXXVII.

TO THE ARCHDEACON OF LEWES.

1281.
24 July.
Sequestration of the profits of Bayham abbey.
R. f. 57 b.

Frater J[ohannes], permissione divina, etc., dilecto filio . . . archidiacono Lewensi, vel ejus officiali, salutem, gratiam et benedictionem. Cum iniquum sit et omni pietati contrarium, illos de bonis ecclesiæ confovere, qui tanquam sacrilegi ecclesiæ sunt rebelles et ipsius judicia non verentur, vobis et alteri vestrum in virtute obedientiæ, et sub pœna animadversionis districte firmiter præcipiendo mandamus, quatenus omnes fructus et proventus ecclesiasticos abbatis et conventus de Begeham, quos obtinent in diocèse Cycestrensi, sive in pensionibus sive in decimis, sive etiam in portionibus, quas percipiunt in parochiis alienis, sequestretis, et sub arto sequestro custodiri faciatis, tali scilicet de quo respondere volueritis, donec aliud a nobis receperitis in mandatis. Citantes eosdem nihilominus peremptorie, quod compareant co-

ram nobis ubicumque fuerimus in nostra provincia, secundo die juridico post festum Sancti Michaelis proximo venturum, ostensuri et proposituri, si quid habeant rationabile quare ecclesias eis appropriatas in Cycestrensi diocese, quas ecclesiastico mandavimus interdicto supponi, pronunciare seu declarare non debeamus esse vacantes, et eisdem de personis ydoneis providere; ostensuri etiam jus speciale, si quod habent, in perceptionibus hujusmodi pensionum et decimarum seu portionum infra parochias alienas. Denuncietis etiam rectoribus et vicariis, de quorum ecclesiis pensiones et infra quorum parochias decimas seu portiones hujusmodi contra jus commune percipiunt, ut prædicto die coram nobis compareant, si sibi expedire viderint, pro se et ecclesiis suis proposituri et recepturi quod justum fuerit, et ordo dictaverit rationis. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, nobis infra mensem a tempore receptionis præsentium distincte et aperte in omnibus rescribatis per vestras patentes literas harum seriem continentes. Datum apud Slyndon', ix. kal. Augusti, consecrationis nostræ anno tertio.

CLXXVIII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Frater [Johannes], etc., episcopo Londoniensi, salutem et fraternæ caritatis continuum incrementum. Quia pro necessitate ecclesiæ manifesta intendimus, Dei ope et gratia, secundum² sacrorum canonum sanctiones, instanti mense Octobris apud Lamheth' concilium celebrare, fraternitati vestræ committimus, et in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus venerabiles fratres coepiscopos et suffraganeos nostros universos, nec non abbates, priores electivos, exemptos

1281.
30 July.
Orders
him to cite
the clergy
to meet at
Lambeth
on October
7.¹
R. f. 175.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 50. | ² *secundum*] omitted in R.

et non exemptos, decanos cathedralium et collegiarum ecclesiarum, archidiaconos et capitulorum procuratores, citetis peremptorie per vos et per alios, quod septima die dicti mensis coram nobis apud Lamheth personaliter sint præsentes, concilium ibidem secundum sacros canones celebraturi, nobiscum facturi et recepturi quod ipsum sacrum concilium duxerit ordinandum; denunciantes eisdem, quod contra absentes in forma canonica procedemus. Nec debilitatis excusationem sufficere reputamus illorum, qui per maneria sua juxta diöceses suas et extra, et ad alia loca per Cantuariensem provinciam se faciunt pro familiaribus negotiis in quibuscunque vehiculis deportari; mandantes insuper singulis episcopis, quod secum deferant in scriptis nomina omnium in forma prædicta de suis diöcesibus ad concilium vocatorum. Denuncietis etiam ceteris omnibus, qui sentiunt se gravatos, quod in casibus illis, quorum correctio ad concilium noscitur pertinere, audientia per Dei gratiam eis in forma prædicta concedetur. Vos autem prædictis die et loco in forma prædicta comparituri, comite sanitate, certificetis nos per patentes vestras literas, quid feceritis de præmissis. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Slyndon', iii. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ tertio.

CLXXIX.

TO THE BISHOP OF LONDON.

1281.
30 July.
Complains
of his hav-
ing disre-
garded his
ordinances
for Walden
abbey.
The build-
ing of a
new syna-

Anno, loco et die eisdem [Slyndone, iii. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ tertio] emanavit litera sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri episcopo London', salutem, etc. Intelleximus non sine admiratione vehementi, quod vos in crastino translationis Sancti Thomæ per officialem vestrum monasterium de Waleden' visitantes, quasdam novas ordinationes ibidem fecistis, quicquid per nos factum fuerat ever-

tentes, deprimendo illos videlicet quos tanquam meliores, prout a majore parte capituli accepimus, præfeceramus domui et disciplinæ regendæ, exaltandoque illos quos suis exigentibus meritis præcepimus arctius custodiri, in nostræ auctoritatis elusionem et subversionem ecclesiasticæ disciplinæ. Et quia de ordinationibus ipsis nolumus incertæ relationis rumoribus judicare, et firmiter credimus monachum illum ut inimicum religionis per nos artatum, ut merito suspectum, quem abbas ex vestra occasione ausum sumens in contemptum nostri præfecit in collegii priorem, propter quod in excommunicationis sententiam a nobis latam incidit, subversurum esse totius collegii disciplinam; fraternitati vestræ in virtute obedientiæ et sub pœna canonicæ districtiōnis firmiter injungendo mandamus, quatenus copiam dictarum ordinationum vestrarum nobis per præsentium latorem integre transmittatis, significantes nobis nihilominus vestris literis causas quare officialis vester præsumpsit facta nostra tam irreverenter et temere immutare. Nec excidit a memoria nostra in quid consensimus, cum de hoc vobiscum secretius colloquium haberemus. Ad hoc intelleximus quod Judæi London' ad confusionem Christianæ religionis novam erigunt synagogam, quam faciunt scolarum nomine appellari. Quocirca fraternitati vestræ mandamus sub debito præstiti juramenti quatenus hujus rei veritatem celeriter inquirentes, si est ita, ne tanta subversio prosperetur, faciatis per excommunicationis et interdicti sententias structuram prædictæ synagogæ districtius inhiberi, in quo parati sumus vobis assistere totis viribus si oportet, nec cedatis minis ut vester in hoc cecisise dicitur officialis. Valete, etc.

gogue in
London
must be
stopped.
R. f. 176.

CLXXX.

TO POPE MARTIN IV.

Sanctissimo patri ac domino Martino, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ et universalis ecclesiæ summo

1281.
3 Aug.

Reminds
him of the
troubles
of his
province.
R. f. 13 b.
A. f. 4.

pontifici, frater J[ohannes], permissione divina, etc., sacerdos humilis, cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Sanctitatis vestræ susceptam epistolam legi reverenter pariter et lætanter, supplicans Altissimo flexis genibus cordis mei, ut ad relevationem nutantis in partibus suis plurimis ecclesiæ, et tentorii sui funiculos dilatandos, æternitas illa, a qua fluunt æva et tempora, multiplicet vobis annos. Ego enim, qui quotidie¹ conspicio effundi sanguinem Sancti Thomæ, vel effusum potius conculcari, in cælum amare suspiciens, superni respectus clementiam in clerum et populum Anglicanum nondum, ut desidero², merui experiri, sacrificioque clibani et sartaginis intentus continue offerendo. Reputabo me felicem existere, si mei infelicissimi sacerdotum, semel dignemini habere memoriam coram Deo, donec tandem vacet vobis dextram apponere ferientibus filiis alienis, qui usque in præsens non cessant prænominati sancti cum incrementis quotidianæ malitiæ cerebrum terebrare. Custodiat Dominus incolumitatem vestram, pater sanctissime, ecclesiæ suæ per tempora longiora. Scriptum iij. non. Aug.

CLXXXI.

TO THE ABBOT OF ST. ALBAN'S.

1281.
11 Aug.
Desires
him to
revoke a
sentence
in a cause
between
the Cister-
cians and
Minors at
Scarborough,
to the pre-

Anno eodem [1281] apud Suthmall'g, iiii. idus Augusti, emanavit litera sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., venerandæ religionis patri . . . abbati Sancti Albani, salutem et sinceram in Domino caritatem. Exemptionum audacias, privilegiorum excessus, et conservationum abusus, assidue experimur, et speramus quod Ille qui ecclesiam suam suo sanguine noscitur redemisse, remedium sufficiens diu non subtrahet in futurum. De vobis autem mirari nos pro certo noveritis, qui credebamus vobiscum fuisse familiari-

¹ *quotidie*] contidie, A.

| ² *desidero*] desiderio, R.

tatis nexibus copulati, adeo ut nobis et nostris fa-
vorem studeretis impendere, non gravamen. Nostros
autem dicimus pauperes Minores, a quibus recepinus
id quod sumus. Pro certo vos volentes tenere quod
quicquid eis commodi vel incommodi irrogatur, plus
quam nobis pro tanto factum esse sentimus, quanto
et ipsi magis indigent adjutoriis et minus contra in-
commoda quærent aut sufficiunt se tueri. Sane in-
telleximus quod vos, conservator Cysterciensis generalis,
pendente deliberatione venerabilis fratris coepiscopi
nostri Wygorniensis, qui in negotio Cysterciensium de
Scardeburgh deputatus conservator esse dinoscitur
specialis, præpropere improbo, ut credimus, decepti con-
silio, messem alienam metere festinantes, in Fratres
Minores apud Scardeburgh' divina et apostolica auc-
toritate pro salute fidelium hospitatos, severam ut di-
citur tulistis sententiam, ut ab ipso loco infra brevis
temporis spacium penitus se elongent. In quo et juri
communi fecistis injuriam et Fratrum ipsorum privi-
legiis plurimum derogastis. Circa quæ volumus ves-
tram prudentiam non latere, quod nos sumus aucto-
ritate apostolica Fratrum Minorum in Anglia speci-
aliter et personaliter conservator, et quamvis possemus
factum vestrum verecundia superducere, quia non
ipsum a vobis processisse credimus, aliena malitia sub-
reptitie suggerente, vos rogamus et hortamur ad præ-
sens, quantum possumus ut amici, quatenus senten-
tiam prædictam vel revocetis omnino, vel ejus suspen-
datis effectum donec ille cujus magis interest, præ-
dictus frater noster, saniori consilio fecerit circa hoc;
quod sibi secundum æquitatis tramitem esse videbitur
faciendum. Quod si forsitan vobis aut consilio vestro
faciendum minime videatur, docebit evidentia veritatis
cujus, aut nostra aut vestra, sit potior auctoritas
conservatrix. Et esset, si ita fieret, verecunda conten-
tio, nec posset faciliter terminari. Tantum igitur
super hiis facere studeatis, ne qua radix amaritudinis
sursum germinans inter nos habitam impediat carita-

judice of
the latter
R. f. 176

tem. Quid autem super hiis facere decreveritis nobis per latorem præsentium rescribatis. Datum, etc.

CLXXXII.

TO THE BISHOP OF WORCESTER.

1281. Anno gratiæ MCCLXXX. primo, et consecrationis domini
 11 Aug. tertio, iii. id. Augusti, apud Suthmalling, emanavit
 On behalf litera sub hac forma:—Frater Johannes, etc. venera-
 of the bili fratri episcopo Wigorniensi, salutem et fraternæ
 Friars caritatis continuum incrementum. Fraternitati vestræ
 Minors at recolimus nos¹ humiliter supplicasse pro Fratribus
 Scar- Minoribus apud Scardburgh' pro procuranda salute
 borough, fidelium hospitatis, ut eos contra adversarios pingui²
 who are threatened with an adverse sentence by the abbot of St. Albans. R. f. 176 b. A. f. 42 b. deliberationis nostræ sententiam, cui illud negotium est
 specialiter deputatum, Abbas Sancti Albani, conservator
 privilegiorum Cisterciensium generalis, diræ sententiæ
 temerario fulmine Fratres ipsos de loco prædicto irre-
 tractabiliter cupiens profligare. Sic sibi assistit mutuo
 conatus hujusmodi exemptorum, ad christos Domini
 deprimendos, sic clamant pilosi alter ad alterum in
 ædibus Babilonis. Quocirca fraternitatem vestram
 quantum possumus ex affectu cordis intimo deprecamur,
 quatenus manum propitiam, ut fecistis hactenus, exten-
 dentes, prædictæ temeritatis impetum juxta quod jura
 permittunt, dignemini in melius reformare. Tantum
 super hoc facientes ut divinitus augmentum gratiæ et
 in meritis pauperum possitis justa suffragia in vita et
 morte perpetuo vindicare, nosque vestris ex hoc bene-
 placitis astringamur, qui omnem gratiam Fratribus
 ipsis exhibitam, quam omni latere multiplicatis quo-
 tidie nobis factam proculdubio reputamus. Valete.

¹ nos] vos, R.

| ² pingui] pigui in A.

CLXXXIII.

TO THE DEAN OF WINCHESTER.

Anno et loco eisdem [MCCLXXXI. apud Suthmalling'] 1281.
 idibus Augusti emanavit litera sequestrationis sub hac 13 Aug.
 forma:—Frater J[ohannes] permissione divina Cantua- Sequestra-
 riensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, tion of
 dilecto filio decano Wyntoniensi, salutem, gratiam et Twyford
 benedictionem. Ex relatione fidedignorum nuper intel- church for
 leximus quod cum nuper magister Alanus de Frestone the vicar's
 archidiaconus Norf', et S. de Bekingham, commissarii contu-
 nostri, contra Willelmum vicarium de Twyford, tanquam macy.
 sacrilegum et irregularem merito procedentes, ipsum R. f. 58.
 propter hoc ab eadem vicaria per sententiam amovissent
 diffinitivam: idem tamen Willelmus eidem sententiæ
 non parendo, sed in errore pristino obstinata cervice
 perseverando, adhuc in eadem ecclesia tanquam vica-
 rius celebrare, immo potius prophanare, ac etiam fructus
 et proventus dictæ vicariæ, quos alias certis ex causis
 sequestravimus et sub arto sequestro per te custodiri
 demandavimus, propriis usibus applicare non formidat,
 in suæ salutis dispendium, nostræ jurisdictionis elusio-
 nem et scandalum plurimorum. Quocirca discretioni tuæ
 committimus, et districte præcipiendo mandamus, qua-
 tenus ipsum sic amotum sententialiter in eadem ecclesia
 publice et sollempniter denuncies vel facias denunciari,
 non permittens de cetero eum tanquam vicarium in
 eadem ecclesia ministrare. Ad hæc tibi præcipimus, et
 firmiter injungendo mandamus, quatenus omnes obven-
 tiones dictæ vicariæ a prima sequestratione per te
 collectas,¹ fideliter distrahi facias, et de pretio earundem
 citra octavas sancti Bartholomæi nobis ad plenum
 respondere; provenientes nihilominus obventiones de
 eadem vicaria in futurum sequestrando et sub arcto
 custodiendo sequestro, sicut de eodem nobis volueris res-
 pondere. Proviso tamen quod interim aliquis capellanus
 idoneus eidem vicariæ deserviat, et de eis proventibus

---

¹ collectas] collectos, R.

stipendia necessaria recepturus. Quid autem in præmissis duxeris faciendum, nobis citra dictum diem constare facias, per tuas patentes literas, harum seriem continentes.

CLXXXIV.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

1281.
16 Aug.
Complain-
ing of his
neglect to
institute to
the church
of Inkpen
on the
presenta-
tion of the
prior of
Dudley.
R. f. 58 b.

Anno eodem [consecrationis tertio] apud Suthmal-
ling,¹ in crastino Assumptionis beatæ Virginis, emanavit
litera sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., episcopo
Sarr' salutem. Conquerente nobis religioso viro priore
de Duderle, recepimus quod cum ipse vobis loci dice-
cesano Johannem clericum suum ad ecclesiam de
Ingepenne vacantem ex gratia nostra præsentasset,
cujus ecclesiæ collatio ad nos hac vice existit devoluta,
vos ipsius præsentati admissionem in ipsius præjudi-
cium, ut asseritur, et nostræ gratiæ contemptum, plus
debito prorogatis, ad instantiam Johannis Russel, qui
se dicto præsentato maliciose opponit, cum nihil juris
præter occupationem sacrilegam habeat in eadem, quæ
omnia et singula vestram prudentiam credimus non
latere. Quare vos monemus et rogamus et hortamur
in Domino, nihilominus in virtute obedientiæ mandan-
tes, quatenus dictum præsentatum indilate expediatis.
Alioquin cum res ipsa nos contingat, ne jus nostrum
negligere videamur, qui alios in sua justitia confovere
tenemur, dictum negotium secundum juris exigentiam
expediamus. Et ne pro fructibus partes per arma et
rixas procedant, ipsos colligi faciatis, et collectos sub
arto sequestro vestro periculo teneatis, per nos ei ad
quem spectare dinoscuntur restituendos. Quid autem
super hiis duxeritis faciendum, nobis citra festum sancti
Michaelis per vestras literas patentes harum seriem
continentes significetis. Datum, etc.

CLXXXV.

TO THE OFFICIAL OF WINCHESTER.

Anno eodem [1281] apud Otteford, ix. kal. Septembris, emanavit litera sub hac forma:—Frater J[ohannes], permissione divina, etc., dilecto filio . . . officiali suo Wyntoniensi, vel ejus vices gerenti, salutem, gratiam et benedictionem. Intelleximus quod fratres de Monte Carmeli et nonnulli alii religiosi in diocese Wyntoniensi publice populo prædicant cum non habeant auctoritatem vel gratiam prædicandi. Quocirca discretioni tuæ committimus et in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus prædictos fratres aut ceteros quoscunque religiosos, de quorum privilegiis et auctoritate non constat, non permittas de cetero prædicare in Wyntoniensi diocese sine nostra licentia speciali, contradictores et rebelles per censuram ecclesiasticam compescendo. Valete. Datum, etc.

1281.
24 Aug.
Orders
him to
forbid
Carmelite
friars
and others
preaching
without
license.
R. f. 176 b.

CLXXXVI.

TO CARDINAL HUGH ATRATUS.

Reverendo in Christo patri ac domino Hugoni, Dei gratia tituli Sancti Laurentii in Lucina presbytero cardinali, frater J[ohannes], etc., salutem et reverentiam cum desiderio obsequendi. Quantum vos vel in curia vel in scholis vidimus socialiter plurimum conversantem, semper, nisi fallamur, experti sumus vos amare justitiam, et modicitatem nostram sine meritis familiariter honorare, et adhuc speramus vestram nobis gratiam minime defuturam, cum nec eam intendamus ingratitude repellere, nec memores simus nos iram vestram hactenus meruisse. Intelleximus tamen rumoribus ad quosdam de majoribus Angliæ destinatis, quod vos causam electi Wyntoniensis, a nobis exigente justitia reprobata, nitimini promovere, quod nobis tam absurdum existit, ut hoc de sanctitate vestra non valeamus aliquatenus opinari. Quod si ipsum electum diligitis, vobis, teste

1281.
25 Aug.
Disbelieves the
report that
he favours
the cause
of the bishop
elect of Win-
chester.
R. f. 13 b.
A. f. 4.

Altissimo, concordamus, sed secundum illam sapientis regulam dicentis, "Quia amicus Socrates, justitia vero "magis." Quia igitur infirma regni Angliæ et ecclesiæ non vos latent, obsecramus pro misericordia Salvatoris ut sollicite ponderantes, quod ventis utrobique contrariis navigamus, velitis in præfacto negotio nostram juvare penuriam, prout secundum Deum noveritis expedire. Pro certo scientes quod conaminis nostri exitus in hac parte, vobis nomen tribuet perpetuum, et fiduciam prosperandi in optatis¹ civibus a dextris vel sinistris promiscue civitatis. Quod, quia ex familiari fiducia scribimus, adjicimus, obsecrantes ut solemnitati invitationis nostræ, quam vidimus, vestis appareat nuptialis, et cum honore transitorio amorem Christi perpetuum profecisse in vobis gaudeat mundus noster. Supplicamus autem ne præsumptio nostra vobis displiceat, quin etiam commensalem vestrum, ut dicitur, magistrum Ricardum de la More per vos præsumimus salutare. Custodiat Dominus excellentiam vestram. Datum apud Otteford, in crastino Beati Bartholomæi.

CLXXXVII.

TO THE DEAN OF PEVENSEY.

1281. Anno eodem [MCLXXXI.], apud Otteford', viii. kal.
 25 Aug. Septembris, emanavit litera sub hac forma:—Frater
 Has ab- J[ohannes], etc., dilecto filio decano de Pevenes' salu-
 solved the tem, etc. Dudum religiosos viros, abbatem, priorem,
 abbot, &c., of Bay- subpriorem, præcentorem, celerarium nominatim, et alios
 ham. quosdam canonicos de Begeham, ordinis Premostratensis, Cycestrensis diocesis, propter eorum contumacias pariter et offensas manifestas, ac nonnullos alios in scelere² contumaces cum eisdem majoris excommunicationis sententia innodavimus, justitia exigente. Comparantibus autem coram nobis præfatis abbate, subpriore, et Roberto de Careville, canonicis monasterii supradicti, in manerio nostro de Otteford', die Lunæ

¹ *optatis*] obtatis, R. obtactis, A. | ² *scelere*] celere, MS.

viii. kal. Septembris, anno Domini MCC. octogesimo primo, et nostræ ordinationi ac gratiæ se totaliter submittentibus, absolutionis beneficium petiverunt sibi a nobis impendi humiliter et devote; præstito quidem ab ipsis religiosis ad sacrosancta corporali juramento de parendo juri et stando mandatis ecclesiæ, et de adimplendo pœnam et pœnitentiam quam eisdem infligemus pro hiis quibus erant excommunicationis vinculo sic astricti, ipsos absolvimus in forma supradicta; interdictum etiam in ecclesiis et capellis, necnon et sequestrum auctoritate nostra ea occasione factum in bonis eorundem religiosorum, relaxantes. Quocirca discretionis tuæ committimus, et districtè præcipiendo mandamus, quatenus eosdem religiosos pro sic absolutis, interdictum etiam et sequestrum hujusmodi pro sic relaxatis habens, penes te ipsos omnes et singulos sic absolutos esse publice et sollempniter per te vel per alium denuncies vel facias denunciari, in locis quibus videris expedire, nullam eis de cetero molestiam ea de causa inferri permittentes, nisi aliud super hiis a nobis receperis in mandatis. Datum, etc.

Consimilis litera emanavit pro eisdem religiosis, episcopis Cycestrensi et Roffensi et officiali archidiaconi Londoniensis.

CLXXXVIII.

TO THE DEAN AND CHAPTER OF ROUEN.

Venerandæ discretionis viris, . . . decano et capitulo Rothomagensibus, frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Dudum didicimus, quod omni tempore retinemus, quam ingratitude vitium horrenda existit macula, præcipue in facie pontificis, cui ne quicquam faciat verecundum, porare in fronte laminam auream Mosaycis mysteriis imperatur. Proinde, carissimi, si nos vobis præsumeremus in aliquo derogare, quibus sumus ratione multiplici

1281.
3 Sept.
Answers
their com-
plaint
about the
sequestra-
tion of the
church of
Ottery.
R. f. 176 b.

obligati, non laminam portaremus auream in sede verecundiæ, sed ignominiam potius et pudorem. Sane scripsistis nobis, ad vos fuisse perlatum nos bona vestra ecclesiæ de Otery, anni MCC. lxxix. et lxxx., pro nostræ voluntatis arbitrio distraxisse. Sed et fructus ejusdem ecclesiæ anni lxxx. primi, nostris, quod absit, usibus occupasse. Cujus rei veritatem quam novimus, vobis tenore præsentium intimamus. Vacante siquidem sede Exoniensi per mortem bonæ memoriæ domini Walteri ejusdem loci episcopi, officialem illuc misimus, juxta quod ad nos pertinere dinoscitur, ut jura vacantis ecclesiæ custodiret, qui in eodem episcopatu, ea quæ ad nos pertinere noscuntur, collegit, ut credimus, sine præjudicio alieno. Veruntamen, quia idem officialis ad præsens est in curia Romana pro ecclesiæ nostræ negotiis, non possumus vobis ad præsens ad plenum certitudinaliter respondere. Hoc dumtaxat excepto, quod siquid est de vestro per ipsum vel aliquem alium de nostris contra justitiam occupatum, illud faciemus vobis ad plenum restitui, Domino concedente, et inquiri interim faciemus hujusmodi negotii juxta quod poterimus veritatem, et juxta quod dictabit justitia exequemur. Credimus autem quod, sicut vultis, vobis vestra restitui, sic et affectatis nos nobis debitis minime spoliari. Quod ideo diximus, quum in multis Angliæ partibus consuetudo hujusmodi perseverat, ut ea quæ sequestrata sunt, justitia exigente, vel in episcoporum vel archidiaconorum commoda convertantur. Inquisituri igitur bona fide, ut diximus, veritatem, faciemus quod æquitas imperabit, optantes teste conscientia plus in hac parte nostris quam vestris juribus derogari, et eorum quæ inveniemus dominum Radulfum Donion, canonicum vestrum, ad vos referendarium faciemus. Si quod autem sequestrum in bonis ibidem vestris auctoritate nostra pro anno lxxxi., ut dicitis, positum fuerit, quod propter loci distantiam penitus ignoramus, id per nostras patentes literas ob reverentiam precum

vestrarum fuisse noveritis revocatum. De hiis autem et aliis nobis voluntatem vestram cum omni fiducia intimetis, qui parati sumus in omnibus quantum secundum Deum possumus vestris beneplacitis semper annuere, bona fide. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum iii. non. Septembris apud Otteford.

CLXXXIX.

READING ABBEY.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, dilectis filiis abbati et conventui Radingg', salutem, gratiam et benedictionem. Sanctæ memoriæ prædecessor noster dominus R[obertus], vestrum visitans collegium, quædam inibi monita salubria reliquit in scriptis, quæ nos rata habentes, præcipimus ea inviolabiliter observari, et præcipue ut bona domus per manum camerarii et subcamerarii prudenter recepta fideliter expendantur, et ab ipsis abbas recipiat omnia quæ expendit, sive in necessitatibus propriis, sive in gerendis communitatis negotiis, sive in magnatibus et amicis collegii donis vel exenniis, juxta quod requirunt domus necessitas vel utilitas, honorandis. Et ut omnia in lucem veniant et nulla sit imposterum contra abbatem occasio murmurandi, volumus ut capellanus abbatis, qui ejus agit expensas, receptorum residua prædictis duobus monachis restituat, et de expensis reddat eisdem saltem summarie rationem. Verumtamen quia aures nostras gravis querela percussit de intolerabili onere debitorum, quæ non solum pro adversitate eventuum, verum etiam ex defectu regiminis provenisse videntur, nos vobis ex animo condolentes, ut prædecessoris nostri pium compleamus propositum, adiciendo prædictis taliter ordinamus. Ut, videlicet, infra octabas Nativitatis Virginis gloriosæ proximo futuræ, per abbatem et conventum duo monachi prædicti vel alii industrii eligantur, quibus tertius capellanus abbatis,

1281.
13 Sept.
Injunctions supplementing previous ones of Kilwardby.
R. f. 225.
A. f. 167 b.

ad quem principaliter pertinet dispensatio, adjungatur; quem etiam capellanum idem abbas in testimonium innocentiae suæ juxta sanctorum patrum instituta mutari debeat omni anno. Qui tres omnes recipiant redditus et proventus ipsius monasterii, quibuscunque sint usibus assignati, sive ad mensam abbatis sive ad mensam conventus sive ad obedientiariorum, sive ad quoscunque usus alios pertineant, tam de terris ac tenementis quam ecclesiis appropriatis seu quibuscunque emolumentis; quæ sic recepta sub tribus clavibus deponantur a tribus prædictis monachis custoditis. Qui et singulos habeant rotulos de receptis omnibus et expensis, sine quorum trium præsentia nihil pecuniæ prædictæ recipi debeat vel expendi. Et si contingat aliquem ipsorum infirmitate vel aliter impediri, ne huic negotio valeat interesse, alius per abbatem et conventum statuatur interim loco ejus, qui illum, cujus gerit vicem, de factis per eum instruat sub testimonio aliorum. De communi igitur bursa recipiant omnes sibi necessaria; abbas in forma prædicta secundum condecenciam status sui, et obedientiarii secundum providentiam abbatis, de consilio discretorum necessaria pro suis obedientiis affluenter. Residua vero omnia ad solutionem transeant debitorum, nec de hac ordinatione nostra audeant obedientiarii murmurare. Grandis enim est superbiæ in subdito nolle suo capiti conformari, nec ad eandem reduci artationis regulam, ad quam abbas humiliter se inclinat. Hac enim ordinatione nostra donatorum obviari non intendimus voluntati, si forte maneria seu ecclesias, aut quoscunque redditus vel proventus assignaverunt infirmariæ vel cellarii seu cujuscunque obedientiæ necessitatibus procurandis, cum in hoc ipsorum donatorum concordemus integre proposito dum, exclusa fraude et superfluitatis abusu, volumus ipsis obedientiariis in omnibus necessitatibus provideri ex elemosinis defunctorum, et residuum communibus necessitatibus assignari. Nec credendum est donatores de bonis

suis aliud fieri voluisse, cum hic modus et eorum saluti sit magis idoneus procurandæ et devotioni totius collegii in ipsorum suffragia animos excitandi. Quod si processu temporis solutis debitum rigorem istum oporteat temperare, parati erimus, Domino concedente, mitigare sententiam juxta exigentiam honestatis. Prædicti autem tres depositarii bis vel ter in anno, secundum quod per abbatem et conventum fuerit ordinatum, reddant de receptis et expensis fideliter rationem, et hoc in præsentia ipsius abbatis, nisi forte ad hoc alium decreverit statuere loco sui, et aliorum seniorum et discretorum de conventu, qui ad hoc per abbatem et conventum fuerint idonei reputati. Auctoritati autem abbatis non intendimus in aliquo alio derogare. Præcipimus insuper ut officium vestrum integre resumatis, juxta modum illum per omnia quo celebrabatur, priusquam esset per præsidentes generalis capituli brevium. Ad quod officium cum reverentia debita celebrandum, quos manifesta necessitas non excusat, teneantur, nec necessitatem dicimus si pro recreatione extra refectorium comedant aliqui præter infirmos tantummodo et minutos, qui per biduum tantum ab officio causa minutionis maneant absoluti. Post completorium autem universi soli orationi vacent, et quieti corporis, exclusa potatione omni et garrula, præter illos qui de mandato superioris sunt associandis hospitibus assignati. Et si quis contra fecerit, ipsum suspendimus a divinis, donec in pane et aqua jejunaverit die una. Inhibemus insuper monachis vestri collegii universis, ne venationibus intendentes canes vel aves ducere præsumant vagantes per patriam; hoc solo casu excepto, si aliquis ad hoc per abbatem et conventum certo studio deputetur pro libertate ecclesiæ vestræ, si quæ sit hujusmodi, conservanda. Et quicumque contrarium facere præsumperit, nisi desistat omnino tertio monitus, absolutus ab omni officio ordinis usque ad condignam pœnam carceri mancipetur. Siquid autem in

hac ordinatione nostra durum forte vel importabile majori aut saniori [parti] capituli videatur, temperamentum libenter curabimus impendere, quatenus nobis de prudentum virorum consilio secundum Deum videbitur expedire. Hanc autem ordinationem nostram scriptam in martilogio jubemus in kalendis singulorum mensium in capitulo vestro coram omnibus recitari. Valete, etc. Datum apud Aldington', idus Septembris, anno, etc. lxxxii.

CXC.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH.

1281. Frater J[ohannes], permissione Divina, etc., dilectis
 15 Sept. filiis priori et capitulo ecclesiæ Christi Cantuariæ, sa-
 Asks him lutem, gratiam et benedictionem. Cum in brevi acces-
 to take suri sumus ad vos volente Domino visitandos, et valde
 depositions of the morosum nobis esset et grave singulorum vota et
 monks in depositiones, prout moris est, per nos solum audire,
 writing, to et ea facere conscribi; vos rogamus quatenus singuli
 save time vestrum vota sua scribant, et cum ad vos venerimus,
 at the visi- nobis in visitatione nostra singulas cedulas porrigant
 tation. legendas in capitulo coram nobis, ut sic nostris par-
 R. f. 177 b. catur laboribus, et vestris circa reformationem domus
 desiderii sine moræ tædio satisfiat. Pro certissimo
 tenentes quod cedulas ipsas adeo secrete tenebimus,
 sicut vota vestra scripta coram nobis in eedula tene-
 remus. Nolumus autem quod per præscripta nostro
 privilegio generetur præjudicium ullatenus in futurum,
 a quo recedere non intendimus neque volumus per
 præsentem. Valete in Christo et Virgine gloriosa.
 Datum apud Aldington', xvii. kal. Octobris, consecra-
 tionis nostræ anno tertio.

CXCL.

TO CARDINAL MATTHEW ORSINI.

Reverendo in Christo patri et domino M[atthæo], [1281.]
 Dei gratia Sanctæ Mariæ in Porticu diacono cardinali, 18 Sept.
 frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis, Asks aid
 ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, in recovering pro-
 omnibus devotam ac debitam reverentiam et honorem. perty of
 Reverendæ paternitati vestræ regratiamur plurimum the see
 quod nos dignati estis vestris literis status nostri con- lately in
 tinentiam exprimentibus consolari, quas utinam susci- Kilward-
 pere frequentius mereremur, qui a vestris beneplacitis, by's pos-
 nullis fortuitis casibus, nulla locorum distantia nec session.
 tractu temporis poterimus aliquando separari. Et quia The bis-
 statum modicitatis nostræ similiter ad vestram noti- hop elect
 tiam perducere cupitis, reverentiæ vestræ significamus of Win-
 quod die ac nocte circa reformationem ecclesiæ Angli- chester
 canæ, quæ tot habet hiis temporibus oppressores, ut was refused
 rarus sit qui eam consoletur ex omnibus caris ejus, on account
 laboramus ut possumus ad hoc habentes paucissimos of plurali-
 adjuutores. Et expectamus hac æstate proxima respon- ty.¹
 sionem regis finalem circa hujusmodi consummanda. R. f. 65.
 Quod autem de bonis, quæ bonæ memoriæ dominus R[o- A. f. 132.
 bertus] prædecessor noster tempore mortis suæ tenebat,
 expositis ad vendendum aliqua comparastis, gratum
 gerimus et acceptum; vestræ benevolentiae, quantum ad
 nos pertinet, ea penitus concedentes, et utinam inde
 plura vestris manibus teneretis. Et quidem miramur
 valde quod camerarius sanctæ memoriæ domini N[i-
 colai] papæ bona ipsa diversorum generum, quæ ultra
 summam quinque milium marcarum dictus prædecessor
 noster de bonis Cantuariensis ecclesiæ secum tulit in
 suis vel mercatorum manibus, quæ nobis et ecclesiæ
 forsitan restituisset aliquo tempore si vixisset, taliter
 sequestravit, ut sic a manibus nostris crudeliter elon-
 gentur. Circa quæ repetenda cum opportunitas aspira-
 verit, procuratores nostros dignemini efficaciter adjuvare,

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 89.

qui forsitan jam petivissent ea nobis qui in ecclesiæ juribus succedimus assignari, nisi præsentium temporum importunitas dilationem circa hujusmodi suasisset. Et circa hoc non quærimus pecuniam sed justitiam, quamquam ecclesia nostra sit onerosis debitis propter adversitates fortuitas multipliciter anxiata, a quibus donec fuerimus liberati, non poterimus fronte libera nos murum opponere contra ecclesiæ oppressores. Circa statum autem Wintoniensis electi advertere dignetur vestra prudentia, quod iste est primus suffraganeorum Cantuariensis provinciæ qui pro pluralitate beneficiorum illicita fuit ab episcopali honore repulsus. Custodiat Dominus, etc. Datum apud Suthmalling', xiiii. kal. Octobris, anno prædicto.

CXCII.

TO CARDINAL HUGO ATRATUS.

[1281.] Reverendo in Christo patri ac domino Hugoni, etc.,
 19 Sept. frater J[ohannes], etc., cum omni reverentia paratam
 Is dissatis- ejus beneplacitis voluntatem. Veræ caritatis incendio
 fied with constat igniri lampadas, quarum flammæ ventus ma-
 his ad- jestatis arduæ non exstinguit. Proinde, reverendissime²
 vice to desist from domine, ut de dilectionis vestræ perseverantibus indiciis
 opposing the confir- domine, ut de dilectionis vestræ perseverantibus indiciis
 mation of eo vehementius exultamus, quo Christi gratiam raris-
 the bishop simam in munimentum nostri et ecclesiæ nostræ a
 of Win- pectore vestro cernimus radiare, qui intendimus curru
 chester nostro fragili voluntatis vestræ beneplacitum semper
 now that præficere, quantum secundum Deum possumus, ut au-
 he has ap- rigam. Ceterum mandati vestri inspectio per latorem
 pealed to the pope.¹ præsentium amicabiliter destinati, simplicitati nostræ
 R. f. 13 b. stuporis cujusdam præstitit incentivum, in quo fami-
 A. f. 124 b. liariter hortamini ut postquam electionis Wintoniensis
 negotium est per appellationem ad sedem apostolicam

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 62.

² *reverendissime*] reverentissime, MSS.

devolutum, ab impedimento confirmationis ejusdem, utpote nostro functi officio de cetero¹ desistamus, si tamen deliberationi nostræ² videbitur expedire. O clementissime domine, quid impedimenti ei præstitimus in hac parte, nisi quod electione cassata, utpote contraria sanctæ Romanæ ecclesiæ juribus, summo pontifici ac vobis ceterisque dominis cardinalibus scripsimus veritatem negotii quam sentimus, et periculum quod imminere credimus, si tanta juris injuria prosperetur? Quare non possumus veritatem quam novimus sola promovere petitione justitiæ a sancta Romana ecclesia, quæ in jure non errat, cum pars adversa juris injuriam non cesset factis et verbis circuitu incessabili præjudicialiter commendare? Quid mali facimus si ministerium nostrum honorificare nitimur, quod non cessant adversarii in Romana curia falso ut credimus per omnia depravare? Vere, sincerissime domine, personam electi semper intime dileximus, et omni tempore diligemus, cujus electionem confirmare non potuimus nisi totum clerum Angliæ infirmando,³ quem quantum inficiat beneficiorum dampnabilis usurpatio, vos non latet. Sed scimus dextrum eruendum esse oculum ne scandalum oriatur, nec audemus verum bonum rei publicæ extinguere pro bono unius hominis apparente. Fate-mur, quod scripsimus, quia conscientiam nostram expedivimus. Deo negotium committimus, cujus causam agere nos putamus. Scimus sedem apostolicam dominari juribus, et posse omnia quæ ædificant populum Christianum. Cui sedi non minori affectu quam quivis Christianus a pueritia fideliter adhæsimus, et intendimus omni tempore adhærere. Advertat insuper vestra reverentia non esse ipsum negotium in curia per appellationis meritum, ut vobis suggeritur, cum nulla pars illam appellationem interposuerit nisi fundatam in veritatis injuria aut aquilonis vacuo fundamento. Sed per statutum sanctæ memoriæ domini

¹ *de cetero*], omitted in A.

² *nostræ*], *vestræ*, A.

³ *infirmando*] *confirmando*, A.

Alexandri papæ, qui posse cassare electiones hujusmodi concessit archiepiscopis, ne nil agerent, sibi tamen provisione talium reservata. A cujus tempore nullus electus Cantuariensis provinciæ repulsam sustinuit nisi iste. Contra quem nihil unquam ex odio fecimus novit Deus. Non intendimus igitur sanctam Romanam curiam pro hoc negotio amplius literis molestare, nisi novæ causæ cogat occasio, nec intendebamus priusquam istam vestrarum recepissemus gratiam literarum, in eodem permanentes proposito, qui si totum quod in hac parte fecimus, facere haberemus, nihil minus quam fecimus faceremus, etiam si sciremus nos facto negotio morituros. Obsecramus insuper, domine præcarissime, ut si mala vestris auribus de nostris persona vel processibus instillentur, dignemini nobis ea specialiter scribere, ut possimus nos apud vestram reverentiam excusare; scientes quod non est intentionis nostræ animæ nostræ periculis jam senescentibus artubus indulgere. Scimus Flemingum contra nos publica in curia scandala seminare. Scimus Yvonem et quosdam alios nobis occultis susurriis derogare. Parcat eis Altissimus, quia non credebamus talia meruisse, nec eorum rictus in aliquo formidamus. Conservet Dominus sublimitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Scriptum apud Burne juxta Cantuariam, xlii. kal. Octobris.

CXCIH.

MARTIN IV. TO PECKHAM AND HIS SUFFRAGANS.

1281.
20 Sept.
Desire
them to
assist Rey-
mund An-
gerii, sent
to the
king to
procure
the libera-
tion of
Amauri de
Montfort.¹

Martinus episcopus, servus servorum Dei, venerabilibus fratribus archiepiscopo Cantuariensi et ejus suffraganeis, salutem et apostolicam benedictionem. Olim cum ad² felicitis recordationis Nicholai papæ prædecessoris

¹ Printed by Wilkins, *Concilia*, ii. 69. The pope's instructions to Reymund Angerii are printed in Rymer's *Fœdera*, II. 178.

² *ad*] a, in R.

nostri audientiam pervenisset, quod dilectus filius R. f. 64.
 Almaricus de Monte Forti, capellanus noster, dum A. f. 154 b.
 dilectam in Christo filiam, nobilem mulierem A[lia-
 noram] sororem suam, uxorem dilecti filii nobilis viri
 principis Walliæ, per partes maritimas regno Angliæ
 vicinas ad eundem principem conducebat, laqueum cap-
 tionis incurrerat, et quod carissimus in Christo filius
 noster rex Angliæ illustris eventum hujusmodi non
 absque affectu compassionis intelligens, de conservando
 sororis prædictæ pudore, sibi sollicitudinis studium vigi-
 lantis indiderat, procurando benignius ut nobilis ea-
 dem traduceretur ad virum; quodque præfatus capel-
 lanus ex ordinatione felicis recordationis Johannis papæ
 prædecessoris sui, sub quorundam prælatorum dicti
 regni custodia permanebat, dictus Nicholaus prædecessor
 circa liberationem ipsius capellani, quantum secundum
 Deum et absque turbatione status pacifici dicti regni
 poterat, solerter intendens, ne diutius præfatus capel-
 lanus detentionis hujusmodi tædio gravaretur; attente
 quoque considerans quod et pietatis affectio circa præ-
 dictam sicut præmittitur servata sororem, ac memoria
 sanguinis quo eidem capellano rex ipse connectitur,
 regalem animum ad eum verisimiliter inclinare de-
 bebant, sibique fontem aperire dulcedinis cordis sui,
 dilectum filium magistrum Reymundum Angerii,¹ de-
 canum Anniciensis ecclesiæ, capellanum nostrum, pro
 liberatione Almarici prædicti ad eundem regem speci-
 aliter destinavit, serenitatem regiam per suas literas
 rogans attentius ut pro sua et apostolicæ sedis reve-
 rentia circa liberationem Almarici jam dicti sic opem
 et operam efficaces impenderet; eumque faceret, post-
 quam existeret liberatus, extra regnum prædictum sub
 favore regio usque ad loca sibi tuta conducui, quod ex-
 inde ipsius regis nominis gloria susciperet incremen-
 tum; et ne prætextu captionis seu detentionis hujus-

---

¹ Angerii] Wilkins prints this name "De Nogeriiis."

modi similitudinem aliquam suscitandi aliqua occasio præberetur, et eidem regno ejusque incolis alicujus timendæurbationis materia immineret, ab eodem magistro Reymundo per alias suas literas nonnulla exequenda, et a prædicto Almarico facienda, providit, per quæ hujusmodi posse obviari periculis ab aliquibus credebatur. Videlicet, quod si præfatus Almaricus certæ formæ in prædictis ad eundem regem directis insertæ literis simpliciter, absolute ac libere consentiret; de quo quidem consensu libero voluit memoratus Nicholaus prædecessor ut magister ipse cognosceret, et diligenter adhiberet industriam et cautelam, ne forte imposterum a calumniosis consensus hujusmodi diceretur extortus ab eodem Almarico, obligationem reciperet corporali præstito juramento, quod memoratum regnum absque apostolicæ sedis expressa licentia nullo unquam tempore reintraret; quodque præfatus Almaricus regnum ipsum aliasque terras præfato regi subjectas per se vel per alios hostiliter nequaquam invaderet; nec etiam occuparet nec invadi vel occupari ab alio procuraret; et si secus forte præsumeret, excommunicationis sententia, quam per eundem magistrum Reymundum ferri voluit in eundem, ligatus existeret, et omnibus ecclesiasticis beneficiis ac privilegio clericali privatus, et per eundem magistrum Reymundum ad illa redderetur inhabilis vel alia obtinenda. Et quod postquam idem Almaricus ad loca tuta regni Franciæ perveniret, obligationem similem renovaret, eam sub juramento et pœnis similibus sibi per eundem magistrum Reymundum imponendis vel etiam infligendis perpetuo servaturus. Quod si postquam ad loca tuta dictum Almaricum pervenire contingeret, ipse obligationem non renovaret eandem, aut contra præmissa vel aliquod præmissorum veniret, extunc eisdem excommunicationis, privationis et inhabilitatis pœnis dictum Almaricum prælibatus Nicholaus prædecessor voluit subjacere, prout hæc in prædictis ad sæpefatum regem directis literis plenius continentur. Sed eo-

dem Nicolao prædecessore morte prævento, hujusmodi negotium non potuit expediri. Porro literas regias, quas pridem vacante tunc apostolica sede per eundem magistrum Reymundum venerabilibus fratribus nostris Romanæ ecclesiæ cardinalibus, de quorum tunc temporis eramus numero, rex ipse direxit, intelleximus diligenter, dilatæ liberationis Almarici prædicti causam plenius advertentes. Et quia tam ex ipsarum literarum tenore quam ex præfati magistri relatione collegimus, quod idem rex ad ejusdem sedis in hoc beneplacita exequenda promptum se exhibet et paratum, sibi uberum dona rependimus gratiarum, ipsum per nostras literas rogantes attentius et hortantes, ut *Æterni Regis* intuitu, per quem idem rex regnat et regitur, ac pro apostolicæ sedis et nostra reverentia regiæque dignitatis honore, hujusmodi gratæ nobis regiæ promptitudinis studium proseguens, circa liberationem Almarici jam dicti opportunum et efficax studium de benignitate regia largiatur, faciens eundem Almaricum postquam liberatus extiterit extra regnum suum sub favore regio, usque ad loca sibi tuta conduci, ut dictus rex illum sibi proinde retributorem constituat, qui de suæ munificentia largitatis pro minimis grandia recompensat, et sedis apostolicæ gratia, quam libenter devotis filiis explicamus, circa personam suam nocivum suscipiat incrementum. Et quoniam sedes ipsa, ex quodam piæ compassionis affectu, quo ascriptos militiæ ordinis clericalis prosequitur, negotium hujusmodi cordi gerit, memoratum magistrum Reymundum, de cujus experta probitate confidimus, ad præfatum regem propter hoc duximus remittendum, ut ab eodem Almarico diligenter ut expedit obligationem recipiat supradictam, in qua per eundem Almaricum adici volumus ad ipsius regis sui que regni cautelam, quod dictus Almaricus eidem regi vel regno suo aut ipsius regni personis adversari volentibus favorem vel consensum aliquem non præsta-

bit, prout dictus rex per easdem literas regias postulavit. Rogamus etiam regem ipsum ut in hac parte beneplacitis apostolicis conformans devotius, desideria cordis sui efficaciter exequi studeat, quod ab eo petitur confidenter, ut ex hoc regiæ devotionis sinceritas clarius elucescat, et Romana ecclesia mater sua, quæ ipsum gerit infra caritatis viscera prædilectum, laborum tædia occasione hujusmodi non cogatur ulterius experiri. Cum itaque hujusmodi negotium sedes apostolica non immerito cordi gerat, ac ipsum absque præjudicio ecclesiasticæ libertatis nequaquam deserere valeat imperfectum, nos diligentia vestrae studium, quod circa promotionem ipsius negotii præstitistis, dignis in Domino laudibus commendantes, fraternitatem vestram rogamus et hortamur attente, per apostolica nihilominus vobis scripta districtè præcipiendo, mandantes quatenus vota vestra beneplacitis apostolicis conformantes, ac hujusmodi studium prosequentes, opem operamque sollicitam prout utilius expedire videritis impendatis, ut festiva prout optatur¹ proveniat ejusdem liberatio Almarici; sic efficaciter vos in hac parte gerentes ut devotionis vestrae promptæ sinceritas condignis laudibus attollatur, ac sedis apostolicæ gratia erga vos digne suscipiat incrementum, nec oporteat propter hoc sedem ipsam ulterius laborare. Datum apud Urbem Veterem, xii. kal. Octobris, pontificatus nostri anno primo.

Præsentata fuit hæc litera domino per dictum decanum apud Lameth' in festo Beati Johannis Evangelistæ. Et in crastino emanavit litera ad convocandum suffraganeos universos ad tertium diem post Purificationem Beatæ Virginis sub hac forma.²

---

¹ *optatur*] obtatur, in MSS.

² This letter will be found under the date 28 Dec. 1281 (p. 256).

CXCIV.

TO THE BARONS AND BAILIFES OF RYE.

Frater J[ohannes], etc., baronibus et ballivis de 1281.
 Portu de la Rye, salutem, gratiam et benedictionem. 23 Sept.
 Quia intelleximus quod vos homines seu tenentes Orders
 cari militis nostri domini Ricardi le Waleys, de man- them to
 erio suo de Newenden', quod de nobis tenet in capite, remove the
 propter telonia ac exactiones diversas injustas per distraint
 averia sua distrinxistis, ac districtiones suas contra on tenants
 nostras et ecclesiæ nostræ libertates tenere, ut asse- of Ric. le
 ritur, minime formidastis, universitatem vestram Waleys at
 gamus et exhortamur in Domino, quatenus distric- Newen-
 tiones ipsas, si ita est, liberetis seu liberari faciatis. den.
 Tantum in hac parte facientes ne nos contra vos R. f. 71 b.
 manus nostras tanquam contra libertatum ecclesiæ
 nostræ violatores extendere cogamur inviti. Valete.
 Datum apud Chertham, ix. kal. Octobris, anno Do-
 mini MCC. octogesimo primo.

CXC.V.

EDWARD I. TO PECKHAM AND THE BISHOPS.

Edwardus Dei gratia rex Angliæ, dominus Hybernæ 1281.
 et dux Aquitaniæ, venerabilibus in Christo patribus 28 Sept.
 J. Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ Forbids
 primati, et omnibus episcopis et aliis prælatis in in- their dis-
 stanti consilio apud Lameth' celebrando conventuris, cussing
 salutem. Mandamus vobis quod, sicut baronias vestras matters
 quas de nobis tenetis diligitis, nullo modo concilium de pertaining
 aliquibus quæ ad coronam nostram pertinent, vel quæ to his
 crown at
 at Lam-
 beth.¹

R. f. 101 b.

¹ Pat. 9 Edw. I., m. 5. Printed | Rymer (Record Ed.), I. 598.
 in Wilkins' Concilia, ii. 50, and |

personam nostram vel statum nostrum vel statum concilii nostri contingunt, tenere, seu aliquid contra coronam et dignitatem nostram in eodem statuere præsumatis. Scituri pro certo quod si feceritis, nos ad baronias vestras graviter capiemus. Teste me ipso apud Lindhurst, xxviii. die Septembris, anno regni nostri nono.

CXCVI.

EDWARD I. TO PECKHAM AND THE BISHOPS.

1281.
28 Sept.
To the
same effect
as the pre-
ceding let-
ter.¹
R. f. 101 b.

Edwardus Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniæ et dux Aquitaniæ, venerabilibus in Christo patribus J. eadem gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, et omnibus episcopis et aliis prælatis in instanti concilio apud Lameth' celebrando conventuris, salutem. Vinculo juramenti nobis estis ut nostis astricti, quo nobis in omnibus ad coronam et regiam dignitatem nostram spectantibus, omnem quam poteritis fidelitatem observare debetis. Quapropter vobis mandamus, in fide et fidelitate quibus nobis tenemini firmiter injungentes, quod tam ad conservationem quam ad defensionem jurium nostrorum et regni nostri omnem quam poteritis diligentiam adhibere curetis. Et vobis omnibus et singulis sub vinculo juramenti memorati, et sub pœna amissionis temporalium quæ de nobis tenetis, firmiter inhibemus ne in præjudicium nostri vel ejusdem regni in dicto concilio contra nos vel jura nostra, quibus prædecessores nostri reges Angliæ et nos ex antiqua et approbata consuetudine usi sumus, procurare vel attemptare aliququaliter præsumatis, vel etiam aliquid² hujusmodi procurare seu attemptare aliququaliter præsumatis, vel etiam alicui hujusmodi procurare, attemptare seu statuere volenti, assensum præbeat.

¹ Pat. 9 Edw. I., m. 5. Printed in Wilkins' Concilia, ii. 50, and Rymer (Record Ed.) I. 598.

² aliquid] alicui, MS.

Sed taliter vos habeatis in hac parte quod vos debeamus potius specialiter commendare, quam de contrariis, quod absit, increpare. Teste me ipso apud Lindhurst, xxviii. die Septembris, anno regni nostri nono.

CXCVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Frater [Johannes], etc., episcopo Londoniensi, salutem, etc. Celebraturi nuper ut scitis apud Lamehe² provinciale consilium cum coepiscoporum nostrorum venerando collegio, universos nostræ provinciæ prælatos inferiores, quos consiliorum tractatibus interesse jubent sacri canones, vocandos decrevimus, ac inter ceteros religiosæ sanctimonie personas præcipuas, abbates scilicet ac priores, non solum episcopali gradui subjectos juxta ordinem ecclesiasticæ hierarchiæ, verum etiam alios ab episcopali obedientia exemptos, ratione saltem ecclesiarum non exemptarum quas in proprios usus, permittente Domino, detinent occupatas; sperantes nos solius Dei honori ac communi ecclesiæ Anglicanæ commodis servientes, eorum juvandos potentia, dirigendos consiliis, et sanctitatis suæ meritis promovendos. Exempti vero tanquam pullos onagri liberos se putantes, minime vel modice condolentes suæ sanctæ matris angustiiis, cujus viscera multi ex eis plus onerant quam honorant, quasi per effectum vel defectum verius de se dictum illud Johannis propheticum allegarent: "Atrium quod foris est templum ejice foras, et ne metias illud;"³ nec parturientium cervarum audire rugitus, nec ad ipsum consilium in anxiatæ matris auxilium, consilium et solatium venire dignati sunt, utpote filii alieni a semitis claudicantes, quin potius ne in aliquo detumes-

1281.

19 Oct.

Orders him to sequestrate churches in his diocese belonging to exempt monasteries which have refused to attend his provincial council.¹

R. f. 59.

A. f. 12 b.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 63.

² Lamehe] Lambehith, in A.

³ Apocalypsis, xi. 2, but not correctly quoted from the Vulgate.

ceret distenta eorum nimis elatio, nec procuratores ad suæ excusationem absentiae mittere curaverunt, tam reverendum collegium contemnentes, Agar ex parte similes, quæ illustrem despexit dominam, videns seditionis filium concepisse. Sic agonizante olim Dei militia, et se laudabiliter periculis exponente, divisi a præliantibus Rubenitæ intra terminos proprios quieverunt gregum sibilis¹ delectati. Nos autem tam ingratae præsumptionis audaciam, sacri secundum juris regulas corrigere cupientes, scientesque juxta Salvatoris sententiam contra nos esse qui nobiscum esse despiciunt, severitati tamen plurimum detrahentes quam possemus in contemptores hujusmodi, si vellemus, canonice exercere, vobis in virtute obedientiae qua sedi Cantuariensi tenemini firmiter injungendo mandamus, quatenus omnes ecclesias non exemptas in Londoniensi diocese, quorum nomina sub sigillo nostro præsentibus sunt appensa, exemptis monasteriis appropriatas, cujuscunque ordinis existant, auctoritate nostra sine moræ dispendio sequestrantes, eas faciatis sub arcto sequestro nihilominus custodiri, donec super hoc aliud receperitis in mandatis; non exemptos quidem, quorum nomina in schedula annexa præsentibus continentur, quos nos propter eorum contumaciam ab ingressu ecclesiae suspendimus justitia exigente, sic suspensos faciatis publice nunciari. Nomina vero ecclesiarum ipsarum quarum fructus taliter sequestratis, et qualiter hoc mandatum nostrum fueritis executi, nobis proximo die juridico post festum Sancti Thomæ Apostoli significare curetis per vestras literas patentes harum seriem continentes. Datum apud Mortelak', xiiii. kal. Novembris, anno consecrationis nostræ tertio.

Consimilis litera ceteris episcopis emanavit.

---

¹ *sibilis*] *sibulis*, A.

CXCVIII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi, etc., frater J[ohannes], etc. 1281.
 Non sine dolore cordis et angustia est nostris auri- 2 Nov.
 bus inculcatum, quod nonnulli sexus utriusque, tam in Asks him
 civitate London' quam alibi, qui a Judaica perfidia ad to order
 Christianam religionem conversi fuerant, ad vomitum the dean of
 redierunt, superstitionem Judaicam, ut primitus non Rochester
 sine contemptu fidei Christianæ nequiter mutantes. to proceed
 Quocirca celsitudini vestræ humiliter supplicamus, against
 quatenus præcipere dignemini dilecto filio . . archi- converted
 diacono Roffensi, qui ad hoc dicitur deputari, ut vos Jews who
 super hujusmodi apostatis certificet, et circa illos si have apo-
 placet jubeatis exerceri quod decet regiam majestatem. statished.
 Licet enim Judæi ad professionem Christianæ fidei R. f. 96 b.
 compelli nequeant, postquam, tamen, ad ipsam fidem
 sunt conversi, et sacramentum baptismatis meruerunt,
 ipsam tenere, servare et secundum eam perpetuo vivere
 sunt modis omnibus compellendi. Custodiat Dominus,
 etc. Datum apud Merton, iiii. non. Novembris, etc.

CXCIX.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo], Dei 1281.
 gratia illustri regi Angliæ, domino Hybernæ et duci 2 Nov.
 Aquitaniæ, ac ejus consiliariis literatis, frater J[ohannes] Defends
 etc., cum omni reverentia et honore orationes anxii pec- the liber-
 catoris. Auctore Deo præcipimur majestatem regiam ties of the
 honorare, et ad idem beneficiis innumeris obligamur. church,
 Quia tamen oportet Deo magis quam hominibus obedire, referring
 ad prævaricationem legum illarum quæ divina aucto- both to the
 ritate absque omni dubio subsistunt, nulla possumus Bible and
 humana constitutione ligari, nec etiam juramento. Quo- to the
 history of
 England.¹
 R. f. 97.
 A. f. 19.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 64.

niam quicquid divinis beneplacitis adversatur, est illicitum et damnatum, dicente Domino per prophetam, "Væ qui condunt leges iniquas."¹ Quia igitur ab antiquo tempore inter reges et magnates Angliæ ex parte una, et archiepiscopos et episcopos ac clerum ejusdem regni ex altera, duravit amara dissensio pro oppressione ecclesiæ contra decreta summorum pontificum, contra statuta conciliorum, contra sanctiones orthodoxorum patrum, in quibus tribus summa auctoritas, summa veritas, summaque sanctitas consistunt, supplicamus regiæ majestati quatenus pro honore Dei, ac animæ suæ suorumque salute, ac prosperitate stabili successionis suæ, ab Imperatore omnium obtinenda, in Cujus redundat injuriam ecclesiæ contra prædicta conculcatio, huic periculosæ regno et perniciosæ clero discordiæ dignetur finem imponere salutarem. Cui finis aliter imponi non potest, nisi vos sublimitatem vestram prædictis tribus, scilicet decretis pontificum, statutis conciliorum et sanctionibus orthodoxorum patrum, juxta Dei beneplacitum cum catholicis imperatoribus dignemini inclinare. Ex hiis enim tribus sunt canones aggregati, et jura coronæ vestræ Christi coronæ suppositæ, cujus sunt diadema ac sponsæ suæ monilia, universæ ecclesiasticæ libertates, ipso per prophetam dicente: "Quasi sponsum decoratum corona, et tanquam sponsam ornatam monilibus suis."² Decretis autem summorum pontificum auctoritatem dedit omnium Imperator, dicens Petro in evangelio Matthæi: "Quicquid ligaveris super terram erit ligatum et in cælis."³ Ligat siquidem summus pontifex non vinculis corporalibus sed spiritualibus, sacris scilicet legibus, quibus tenentur universi homines obedire, dicente eodem Domino per Moysen in Deuteronomio: "Qui superbierit nolens obedire sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, ex decreto judicis, morietur homo ille."⁴ Ab hac autem obe-

¹ Isaiah, x. 1.² Isaiah, lxi. 10.³ Matthew, xvi. 19.⁴ Deuteronom., xvii. 12.

dientia non est altitudo regia absoluta, sed plusquam ceteri laici ea inferiores eidem obnoxia. Unde subjungitur consequenter, "Postquam sederit rex in solio regni sui, describet Deuteronomium sibi legis hujus in volumine, accipiens exemplar a sacerdotibus Leviticæ tribus, legetque illud omnibus diebus vitæ suæ, ut discat timere Dominum Deum suum et custodire verba et cærimonias Ejus, quæ in lege præcepta sunt, ut longo tempore regnet ipse et filius ejus."¹ Tenetur igitur rex ipse ex præcepto legis expresso summo pontifici obedire, quod si non fecerit, timere potest ex legis insinuatione ne regni sui prolongatio minuatur. Item Salvator ipse dixit Lucæ evangelio discipulis congregatis, "Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit."² Quod exponens dicit beatus Dionysius: "hierarchis in hiis quæ agunt hierarchice obediendum est sicut a Deo motis."³ Ergo nulla obstante consuetudine obediendum est canonibus hierarchice impositis, hoc est sacris arbitriis prælatorum. Sed dicet forsitan ecclesiæ inimicus quod non pertinet ad summum pontificem juga hujusmodi legum vel canonum imponere principi sæculari, cujus nos cum universali ecclesia et omnibus mundi sanctis ac sapientibus ex adverso contrarium affirmamus. Huic autem discidio si quæretur qualiter debeat pacis remedium adhiberi, docet Dominus in Deuteronomio ubi supra, dicens: "Si difficile et ambiguum apud te judicium esse perspexeris, et judicium intra portas tuas videris verba variari, surge et ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus, veniesque ad sacerdotes Levitici generis, et ad judicem qui fuerit illo tempore, quæresque ab eis, qui judicabunt tibi judicii veritatem; et facies quodcumque dixerint qui præsumt loco quem elegerit Dominus, et docuerit te juxta legem ejus."⁴

¹ Deut. xvii. 18.² Luke x. 16.³ The substance of this passage, but not the exact words, is to be

found in Dionysius the Carthusian's commentary on Luke. Art. xxvi.

⁴ Deut. xvii. 8.

Ergo ad summum pontificem pertinet omnis controversiæ determinatio, quæ non potest per inferiores quoscumque judices terminari. Item, quantæ auctoritatis sit ecclesia in concilio Christi nomine congregata patet ex evangelio Matthæi dicente Domino, "Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi ego sum in medio eorum."¹ Et ibidem: "Si ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus."² Qui igitur ecclesiæ non obediunt in concilio præcipue congregatæ, hæretici sunt censendi. Item, quantæ auctoritatis sit sanctorum patrum sincerissima doctrina, patet testimonio Salvatoris dicentis in evangelio Matthæi, "Non vos estis qui loquimini, sed spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis."³ Idem est ergo sanctorum patrum diffinitionibus resistere quod Spiritus Sancti oraculis adversari. Hæc attendentes, imperatores catholici leges suas omnes sacris canonibus subdiderunt, ne schismatici vel hæretici putarentur. Cum igitur ad vos, excellentissime domine rex, pertineat pax inclyta imperii, et vos etiam tenemini leges vestras canonibus subicere, et contrarias abolere, turpis est pars quæ suo non convenit universo. Constantinus insuper rex Angliæ, et orbis nihilominus imperator, universa concessit quæ petimus, et specialiter personas clericorum a solis prælatis ecclesiæ judicandas esse decrevit. Hoc idem Wyghredus rex Canciæ canones affirmans esse servandos fieri concessit, ut patet ex concilio a Brighewaldo archiepiscopo celebrato anno Domini septingesimo nonagesimo quarto. Hoc et rex Knutus de personis ecclesiasticis in suis scriptis legibus diffinivit. Sanctus etiam Edwardus in regnum Angliæ sublimandus, prius juravit se leges Cnuti regis inviolabiliter servaturum. Willelmus etiam rex, cui sanctus Edwardus regnum contulit, leges ipsius sancti servandas esse concessit. Qui sanctus inter cetera diffinivit ut

¹ Matth. xvii. 20.² Matth. xviii. 17.³ Matth. x. 20. A. reads "Pa-

"tris mei."

si quis pacem ecclesiæ infregerit, ab episcopis sit justitia exercenda, et non a regis justiciariis, nisi propter episcopi impotentiam vel neglectum, et plura alia sanctissima sancivit, quæ¹ servata honori divino proficerent et regis merito coram Deo. Ecclesiam etiam hujus insulæ credimus fuisse in possessione libertatum quas petimus tribus temporibus regum diversarum linguarum insulæ supradictæ, tempore scilicet regum Britannorum, sicut patet de parte illius ecclesiæ quæ hactenus mansit in partibus Walliæ, quæ contra libertates hujusmodi non didicit conculcari. Item tempore regum Anglorum, utpote regum Cnuti et Ardecnuti, et præcipue ac indubitanter tempore sancti Edwardi. Item tempore regis primi Normanni triumphatoris inelyti domini Willelmi primi. Et oppressiones quas plangimus, credimus sumpsisse exordium tempore regis Henrici primi et præcipue regis Henrici patris Henrici junioris, quando noluit articulos gravaminum per consensum sancti Thomæ archiepiscopi et ceterorum pontificum Angliæ confirmari, quibus quia noluit consentire, sustinuit exilium, et hujusmodi occasione postea passionem. Si igitur martyrem non facit poena sed causa, illiciti et damnabiles sunt articuli quibus quia assentire noluit sustinuit agoniam. Cujus injuriæ totiens repetuntur, quotiens clerus vel ecclesia contra canones illos opprimitur quos voluit observari. Quia igitur, excellentissime domine, ista vobis metu conscientiæ cogimur scribere sicut volumus in tremendo judicio respondere, supplicamus humiliter quatenus istis nostris exhortationibus aurem dignemini inclinare, qui et juramento vestro tenemini a regno vestro malas consuetudines extirpare, nec juramento aliquo potestis ad ea quæ repugnant libertati ecclesiasticæ obligari. Et ex abundanti ab omni vos juramento absolvimus, quod potest conscientiam vestram contra ecclesiam aliquam excicare. Et firmiter opinamur

---

¹ *quæ*] *queque*, A.

quod vos nec animæ vestræ potestis salubriter prospicere, nec stabilitati regni vestri in posterum providere, nisi exhortationem nostram dignemini exaudire, pro qua tot sancti patres et penultimo sanctæ memoriæ dominus Bonifacius, illustris genetricis vestræ avunculus, tam anxie laborarunt, ad quod bonitatem cordis vestri credimus esse proclivem nisi vos decipiant impii suggestores. Quod si fecerint, Altissimo supplicamus ut eos sic temporaliter feriat ut ipsorum animæ salvæ fiant. Datum apud Lameth,¹ iiii. non. Novembris, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ anno tertio.

CC.

TO ANTONY BEK.

[1281.]
7 Nov.
Cautions
him
against
felling
timber on
his bene-
fices or
holding
more than
one with-
out dispen-
sation.
R. f. 172.

Frater J[ohannes], etc., domino Antonio Bek', salutem, gratiam et benedictionem. Honorem et exaltationem personæ vestræ desideramus ex animo semper in Domino prosperari, quem imminere credimus si nostris adhæreatis consiliis, sicut pariter ultimo tractabamus. Quocirca dilectionem vestram, quam amplectimur caritate, salubris exhortationis dulcedine prævenimus attentius exorantes, quatenus circa beneficia ecclesiastica quæ tenetis, sic velitis animæ vestræ saluti et status vestri fundamento prospicere, vel super silva resecando, vel a sede apostolica dispensationis in pluralitate gratiam impetrando, ut si Deus ad altioris dignitatis apicem, quod intime affectamus, dignetur sua gratia vos vocare, nulla in vobis inveniatur macula quæ posset hujusmodi gratia indignum efficere, vel quoquomodo repellere ab eadem. Nec autem vobis, novit Deus, minime scriberemus, nisi quod de vobis occasione pluralitatis hujusmodi, ut scitis, specialiter conscientiam oneratam habemus, et honoris vestri desideramus speci-

¹ *Lameth*] Lambehith in A.

aliter incrementum. Advertatis autem quod non refert utrum in una provincia vel diversis plura beneficia teneatis, quum provinciarum diversitas pluralitatem hujusmodi detentam illicite non excusat. Tantum igitur hujus exhortationis gratia circa præmissa facere studeatis, ut non solum vobis ipsis adquiratis meritum, verum etiam proficiatis aliis per exemplum, et in amorem honestatis vestræ totum provocetis sæculum, quod sic procul dubio facietis. Valete. Datum apud Mortelak', vii. id. Novembris.

CCI.

TO THE PRIOR AND CHAPTER OF CHRISTCHURCH.

Frater J[ohannes], etc., dilectis filiis fratri Thomæ priori et capitulo suo Cantuariæ, salutem, etc. Ad literas vestras nobis exhibitas de credencia per dilectos filios fratres Henricum et W. taliter respondemus. Primo, quod privilegiis vestris et libertatibus non intendimus ullo tempore derogare, sed eas tueri contra omnes homines quantum possumus, jure nostri officii inoffenso. Quod igitur eleemosynarium nuper literatorie absolvimus, hoc idcirco nos fecisse noveritis, quia credebamus, errore facti decepti, ipsius institutionem et destitutionem ad nos sine medio pertinere. Et quamvis jure communi in defectum prioris propter diuturnam ipsius eleemosynarii impotentiam manifestam, ad nos, ut quibusdam noscitur, fuerit ipsius absolutio devoluta, nolumus tamen ad præsens, salvo in omnibus jure nostro et vestro, ut prior ipsum quietis gratia, et ut liberius vacet pœnitentiarii officio, absolvat ab eleemosyna, quasi per vos nihil fuisset circa hoc attemptatum. Ea vero quæ circa dilectos in Christo fratres J. de Schameleford, et N. de Cauntebrug' ordinata sunt, si vestris derogant privilegiis, nolumus subsistere firmitate. Quod si vestris privilegiis, ut

[1281.]
9 Nov.

Orders
about the
almoner,
etc., until
his ap-
proaching
visit.

R. f. 177 b.

credimus, non repugnant, paci vestræ et honori credimus expedire, ut quæ ordinata sunt maneant inconcussa. Ad hæc ex habundanti tibi, prior, in virtute obedientiæ præcipimus sub pœna suspensionis ab administratione, sicut tibi in capitulo vestro nuper injunximus, quatenus juxta ordinationem nostram sex fratrum consilio adhæreas in omnibus ad directionem tui pertinentibus, quantum ad regimen temporalium, ad hoc per collegium electorum. Quod si in adventu nostro, quem ad vos credimus post paucas ebdomadas imminere, vobis . . . priori et capitulo aliqua via utilior pro utilitate communi concorditer videatur, parati sumus ei quantum secundum Deum possumus assentire, qui in istis solum Dei honorem quærimus et vestrum commodum et solamen. Valete, etc. Datum apud Certeseye, v. idus Novembris.

CCII.

TO THE DEANS OF PICKERING AND RYEDALE AND
THE VICAR OF SCARBOROUGH.

1281.
13 Nov.
Desires
them to
deny the
validity of
the sentence
of the abbot
of St.
Alban's
against the
friars of
Scar-
borough.
R. f. 178 b.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, conservator privilegiorum Fratrum Minorum in Anglia a sede apostolica deputatus, discretis viris decanis de Bikerynge et de Ridale, ac vicario de Scardeburg', salutem illam quæ exsuperat omnem sensum. Amarus nimis rumor nostris insonuisset auribus super oppressione innocentium ab adversariis Jesu Christi, nisi omnia in bonum cooperari sciremus electis et impiis ruinam celerem imminere. Audivimus siquidem abbatem Sancti Albani, perfidiori ductum consilio vel seductum verius, quam tantæ simplicitatis machinari sciret homuncio crudelis, interminationis fulmine omni contrario rationi, Fratres Minores apud Scardeburg' pro divini honoris obsequiis hospitatos, non auctoritate clavium sed clave

sævientis furia percussisse, excommunicando de facto, cum de jure nequeat, omnes in ipso Fratrum oratorio contra inhibitionis suæ turbinem celebrantes, omnes etiam illos qui ad locum ipsum divina audiendi vel sacrorum recipiendi gratia contra inhibitionem suam sacrilegam accedere non omittent. Quæ sententia sic Domino adversatur et favet diabolo, ut si quis ad impugnandum verbum divinum vel sacramentorum injuriam ad locum ipsum Fratrum appropinquare præsumeret, in nullo hac furiaca sententia nullatenus læderetur. Quia igitur fratres ipsos scimus esse ecclesiæ Romanæ immediate subjectos, et loca etiam eorundem, literæque sibi ex indultis sedis apostolicæ in locis omnibus, quibus sibi viderint expedire, oratoria sibi construere, privilegiis seu indulgentiis quibuscunque personis a sede apostolica concessis non obstantibus, vobis mandamus in virtute obedientiæ qua sedi apostolicæ tenemini obedire, quatenus sententias latas a prædicto abbate seu quibuscunque proterviæ suæ complicibus, sicut a non suis iudicibus, latas, in prædictorum fratrum præjudicium seu beneficiorum suorum, vel ad locum Fratrum pro animæ suæ commodo accedentium, denunciatis peremptorie non tenere. Et quia impetuosus furor prædictorum Dei inimicorum ulterioris deliberationis excludit remedium, vosque prima, secunda et tertia monitione unico indicto peremptorie monemus, vobis nihilominus præcipientes sub poena excommunicationis, quam in vos ferimus in hiis scriptis si in executione præsentis mandati negligentes fueritis vel remissi, quatenus sententias prædicti abbatis publice denunciatis et solempniter esse nullas, nec aliquid mandatum prædicti abbatis circa præmissa, in prædictorum fratrum injuriam, exequi præsumatis, præsertim cum abbas, si contrarium facere præsumperit, a nobis sit excommunicationis sententia innodatus. Quid autem super hoc feceritis, nobis sub poena prædicta, citra festum beatæ Lucie Virginis proxime sequens,

per vestras patentes literas harum seriem continentes, fideliter intimetis. Datum apud Seleburne, id. Novembris, anno Domini MCCLXXXI, consecrationis nostræ tertio.

CCIII.

TO THE MAYOR AND BURGESSES OF SCARBOROUGH.

1281.
14 Nov.
The conservators
of the
Cistercian
monks
have no
jurisdiction over
the Friars
Minors.
R. f. 179.
A. f. 43 b.

Frater J[ohannes], etc., conservator privilegiorum ordinis Fratrum Minorum in Anglia, a sede apostolica deputatus, discretis viris majori ac communitati burgensium de Scardeburg', salutem, etc. Olim, tuba apostolica præclamante, didicimus omnes qui pie volunt vivere in Christo Jesu persecutionis angustias perpesuros. Non igitur mirari debet vestra prudentia, si Fratrum Minorum pura simplicitas, quos in amplexu caritatis ob amorem Domini nostri Jesu Christi longo tempore vestris eleemosynis confovistis, procurante diabolo, contra justitiam opprimitur et vexatur. Cujus rei gratia vestræ caritati tenore præsentium intimamus conservatores Cysterciensium monachorum in loca Fratrum Minorum seu personas eorum penitus nihil posse, cum tam loca Fratrum quam personæ eorundem absque ullo medio subjici dinoscantur sedis apostolicæ sanctitati. Cujus affirmationis nostræ parati sumus omni homini oculatam fidem facere requirenti, nec credatis nos aliquid velle vobis, quin potius universitati hominum, literis astruere patentibus, quod non possumus coram universali ecclesia defensare. Sententias igitur per abbatem Sancti Albani vel quoscunque suos complices latas de facto in locum Fratrum seu personas eorum, vel quoslibet ad locum ipsum devotionis gratia declinantes, tanquam a non suo iudice latas, noveritis non tenere. Quamquam si nulla fratribus ipsis suffra-

garetur exemptio, sic aliis privilegiis sunt muniti, ut nec auctoritatem nec austeritatem prædicti abbatis seu complicitum suorum aliquod præjudicium posse in hoc casu ipsis Fratribus irrogare, aliququaliter arbitremur. Fratres enim ipsi nulli fecerunt injuriam suo jure in illius loci acceptione, utentes quibus a sede apostolica est indultum, ut ecclesias vel oratoria, in locis omnibus in quibus sibi viderint expedire, construere valeant, privilegiis seu indulgentiis quibuscunque personis a sede apostolica concessis non obstantibus ullo modo. In quorum testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum. Valete. Datum apud Dereford, xviii. kal. Decembris, anno Domini MCCLXXXI.

CCIV.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi, domino E[dwardo], etc., frater J[ohannes], etc. Frater noster dominus A[nianus], episcopus Assavensis, ad nos accedens cum cordis angustia, tribulationis suæ seriem suspiriose nobis vocis oraculo indicavit, quod justiciarii excellentiæ vestræ contra libertates et liberas consuetudines, a tempore quo primo fides crevit in insula Britannica, libere, pacifice et sine interruptione obtentas, ac per vos post accepta regni gubernacula sibi suisque successoribus specialiter confirmatas, ipsum episcopum coram eis respondere invitum compellere nitebantur. Cumque de libertate hujusmodi confisus, ut decuit, forum ipsum declinasset, ubi non potuit causam suæ ecclesiæ in judicio deducere, nisi propriæ salutis subiret interitum, et reatum perjurii scienter incurreret, quem pro tuitione et observatione juris ecclesiæ, ad quam assumitur, corporale obligat juramentum; præfati nihilominus justiciarii libertatum hujusmodi non ignari, ut creditur, ipsum episcopum immunitatem tempore congruo allegantem reputantes

1281.

24 Nov.

On behalf
of the
bishop of
St. Asaph,
whose
privileges
are dis-
regarded
by the
king's
justices.

R. f. 97 b.

A. f. 131.

penitus indefensum, contra ipsum tanquam contumacem secundum modum regni Angliæ procedere comminantur. Quia igitur de clementia vestra firmiter speramus reportare justitiam, quam¹ solius justitiæ zelus exagitat, et quæ injuriam detestatur, serenitatis vestræ clementiam humili precum instantia deprecamur, quatenus super hiis dignetur vestræ benignitatis sublimitas congruum remedium providere. Advertere dignantes quod quidam justiciarii nec anathematis lati ultionem poterunt evadere, qui particulares ecclesias more insolito suis juribus spoliare contendunt, quam, ut novit vestra dominatio, omnes incurrunt libertatum universalis Anglicanæ ecclesiæ turbatores. Tantum, piissime domine, facientes ob Dei reverentiam in præmissis, ut ecclesiæ tranquillitas vestris temporibus augeatur, et populus illius provinciæ sub vestræ dominationis imperio se gaudeat feliciter respirare. Valeat vestra excellentia diu in Domino Jesu Christo. Datum apud Sanctum Dionisium, viii. kal. Decembris, anno Domini MCC-LXXXI., consecrationis nostræ anno tertio.

CCV.

To ROGER MORTIMER.

[1281.] Frater J[ohannes], etc., dilecto filio nobili viro domino
 24 Nov. Rogero de Mortuomari, salutem, gratiam et benedictionem.
 Asks him to dissuade his daughter from proceeding against the bishop of St. Asaph in the king's court.² Non sine dolore cordis accepimus quod vestro inter-
 veniente patrocínio et consensu, dilecta filia nobilis mulier domina Isabella filia vestra venerabili fratri nostro domino A[niano], Dei gratia episcopo Assavensi, super jure patronatus movet in curia regia quæstionem, quod inauditum est ex quo fides Christiana in Walliæ partibus inolevit. Quamvis igitur honorem vestrum intime diligamus et amicitiam, de qua speramus

---

¹ *quam*] quem, R.

| ² Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 90.

adhuc in Domino plurimum gratulari, dissimulare tamen non possumus, quin cum necessitas ingruerit, nos pro conservandis ecclesiæ nostræ libertatibus murum et pugilem opponamus. Hinc est quod, cum vexatio dicti fratris et coepiscopi nostri illicita, in Dei injuriam et libertatis ecclesiasticæ turbationem manifeste redundet, dilectionem vestram, quam semper in Domino volumus prosperari, rogamus affectione qua possumus ampliori, pariter et monemus, cum sine prævaricatione juramenti nostri aliter facere nequeamus, quatenus a vexatione dicti fratris nostri faciatis desisti, inducentes filiam vestram ut alia via canonica, secundum quod in Walliæ partibus est hactenus usitatum, jus suum adquirat. Scientes pro certo quod si in subversionem libertatis ecclesiasticæ, dictam causam in curia regia ulterius prosequatur, incidet in excommunicationis sententiam latam in libertatis ecclesiasticæ turbatores. Nec poterimus dictum fratrem nostrum in sua justitia relinquere desolatum. Valete. Datum apud Sanctum Dyonisium, viii. kal. Decembris.

CCVI.

TO ISABELLA DE MORTIMER.

Frater J[ohannes], etc., dilectæ in Christo filiæ ac nobili dominæ Isabellæ de Mortuomari, salutem, gratiam et benedictionem. Cupientes honorem vestrum semper in Domino prosperari, et ad ea præcipue actus nostros et voluntatem extendi, quæ solius Dei honorem respiciunt, et animæ vestræ salutem, non sine vehementi admiratione et dolore cordis intelleximus, quod vos venerabilem fratrem nostrum dominum A[nianum], episcopum Assavensem, trahitis coram justiciariis domini regis in causam super jure patronatus, quod de Wallia inauditum est ab exordio nascentis ibidem fidei Christianæ. Ex cujus

[1281.]
24 Nov.
Requests
her to de-
sist from
a suit
against
the bishop
of St.
Asaph.¹
R. f. 178.
A. f. 42 b.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 90.

causæ prosecutione timemus valde ne in excommunicationis sententiam latam in turbatores ecclesiasticæ libertatis incidere possitis, si ista improbitas perseveret de quo plurimum doleremus. Quocirca dilectionem vestram rogamus affectu quo possumus ampliori, moneamus etiam sub debito quo tenemur libertates ecclesiasticas defensare, quatenus providentes vobis de sanioris et melioris viæ progressu, a dicti fratris et coepiscopi nostri vexatione penitus desistatis, et justitiam vestram secundum consuetudinem Walliæ, hactenus obtentam, pacifice ab ecclesiis partium earundem licite adquiratis. Scientes quod quia processum vestrum in hac parte manifeste videmus ecclesiasticis libertatibus repugnare, sana conscientia dissimulare non possumus quin pro ecclesia juvemus fratrem nostrum episcopum Assavensem. Tantum igitur exhortationis nostræ gratia circa præmissa facere studeatis, ut per aliam viam quam incepistis jus vestrum 'quod vos habere dicitis, quod mere ad cognitionem ecclesiæ pertinet, evincatis, et nos etiam contra vos, quod nollemus, in hac causa procedere minime compellamur. Valet, etc. Datum apud Sanctum Dyonisium, viii. kal. Decembris.

CCVII.

EDWARD I. TO PECKHAM.

1281.
1 Dec.
Forbids
his pro-
ceeding
against
Henry de
Bray, his
clerk, for
non-resi-
dence.
R. f. 101 b.

Edwardus Dei gratia rex Angliæ, dominus Hiberniæ et dux Aquitaniæ, venerabili in Christo patri, J[ohanni], eadem gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, salutem. Cum clerici nostri ad ordines suscipiendos vel ad faciendum in suis beneficiis residentiam personalem, dum nostris immorantur obsequiis, compelli aut alias super eisdem molestari vel inquietari non debeant; nos, qui et progenitores nostri hujusmodi libertate seu privilegio pro clericis nostris a tempore, quo non extat memoria, semper

hactenus usi fuerimus, quod nec ipsi clericis nostri vel progenitorum nostrorum prædictorum aliquibus retroactis temporibus super hujusmodi compelli, vel alias super beneficiis suis molestari vel inquietari consueverunt; paternitatem vestram requirimus et rogamus ne dilectum clericum nostrum magistrum Henricum de Bray, personam ecclesiæ Sancti Waynardi Landavensis diocesis, qui per præceptum nostrum nostris jugiter intendit, dum eisdem obsequiis immoratur, super hujusmodi compellatis, aut alias super beneficiis suis inquietetis seu molestetis; et sequestrum si quod in fructibus aut bonis beneficiorum suorum hujusmodi occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis. Teste me ipso apud Westmonasterium, primo die Decembris, anno regni nostri decimo.

CCVIII.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

Saresburiensi episcopo salutem. Fama celebri et facti evidentia per Angliam innotescit, quod, Illo ordinante qui novit virtutem in infirmitate perficere, senectus vestra venerabilis fatiscens viribus, luminum orbata solatio, quibus mediis pastor pecorum suorum vultus habet potissime cognoscere, non sufficit labores episcopalis oneris exercere. Propter quod, ut a clamore populi didiscimus et relatu multiplici fidedigno, tam in dextro quam sinistro latere, spiritualium scilicet et temporalium, jactura multiplex vestræ augment reatum impotentiae omni die. Unde vos nuper monuimus ministerio vivæ vocis, ut peteretis gratiam cessionis, cum auctoritas damnrabiliter teneatur, quæ sibi necessario incumbentia ministeria non prævalet exercere, nec excusatur pastoris inconsideratio, si ob ejus defectum sibi non incognitum lupus devoret gregem suum. Vos autem deliberato nobis consilio respon-

[1281.]
3 Dec.Desires
him to
name a
coadjutor,
being old
and blind.R. f. 178 b.
A. f. 43.

distis quod vobis aliter videbatur, de quo habent consiliarii vestri in tremendo judicio reddere rationem. In quo parum vobis proderunt palpantium quæ sua sunt quærentium argumenta. Quia igitur nostro incumbit officio vestris tam notoriis defectibus, quos plangimur teste conscientia, remedium apponere, ut valeamus, fraternitatem vestram hortamur in Domino, vobis nihilominus in virtute obedientiæ districtæ præcipiendo mandantes, quatenus duos vel tres viros idoneos, in spiritualibus et temporalibus providos et honestos, de gremio ecclesiæ vestræ, de quorum consortio et assistentia possitis merito confidere et amplius consolari, nobis citra Nativitatem Domini nominetis, et nos unum illorum, de quo possumus coram Altissimo tutius respondere, vobis coadjutorem intendimus assignare, ex forma mandati sollicitè ponderantes quod senectutem vestram consolari intendimus, non gravare, quantum cum salute animæ nostræ et vestræ id possumus facere coram Deo. Nec obstare nostro valet in hac parte proposito habitus circa hoc cum sanctæ memoriæ prædecessore nostro tractatus. Quoniam impediēte translatione sua, sicut referente magistro H. de Brandestone didicimus, nihil per dictum prædecessorem nostrum circa hoc factum extitit consummatum. Præsentem etiam coadjutorem vos habere volumus, non absentem, nec aliquem vobis aut vos alicui hujusmodi intendimus alligare perpetuo, sed temporaliter prout utilitati ecclesiæ et personæ vestræ solatio videbitur expedire. Et licet officium nostrum tam in vos quam in subditos vestros possemus aliter exercere, ex speciali tamen gratia vobis ad præsens deferimus quousque nobis aliud videatur. Quid autem super hoc facere decreveritis, nobis rescribatis per præsentium portitorem. Valete. Datum apud Bromor', iiii. non. Decembris.

CCIX.

TO HIS OFFICIAL.

Frater J[ohannes], etc., officiali nostro Cantuariensi, vel ejus commissario, salutem, gratiam et benedictionem. Licet nuper mandaverimus per vos omnes ecclesias exemptorum nostræ diocesis, quæ in propriis usibus tenentur, pro eo quod vocati ad nostrum contempserint venire consilium, sequestrari, quia tamen audivimus nos ex quadam speciali compositione inter quondam prædecessorem nostrum et abbatem ac venerabile collegium Sancti Augustini Cantuariæ, non debere in eos talia exercere; vobis mandamus firmiter injungentes quatenus omnia sequestra, quæ in dictorum abbatis et conventus ecclesiis, quas tenent, hujusmodi occasione fecistis, auctoritate præsentium relaxetis, donec de præfatæ compositionis juribus et eorum in hac parte privilegiis plenius constet, et per nos discussum fuerit, quibus non intendimus aliquatenus derogare. Unde negotium istud ad præsens dimitti volumus in suspenso. Valete. Datum apud Ichull, xviii. kal. Januarii, consecrationis tertio.

1281.
15 Dec.
Releases the sequestration of the fruits of St. Augustine's abbey for non-attendance at a council, on account of a composition with a previous archbishop.
R. f. 59.

CCX.

TO THE OFFICIAL OF WINCHESTER.

Frater J[ohannes], etc., officiali Wyntoniensi sede vacante, salutem, gratiam et benedictionem. Nuper Wyntoniensem diocesem jure diocesani visitantes, prout vestra novit discretio, pro certo didicimus quod bonæ memoriæ dominus Nicholaus, Wyntoniensis episcopus, apud Suthampton' declinans, conspexit ecclesiam quam Fratres Minores inibi commorantes fabricare conceperant, ab eis necessariis expensis deficientibus non posse consummari, cum sint pauperes sine possessionibus et redditibus Christo pauperi servientes. Advertit etiam ecclesiam ipsam domum fieri publicam in qua Deum timentes peccatorum veniam debeant postulare.

[1281.]
[Dec.]
Citation of the executors of the late bishop for the performance of his promise to the friars Minors at Southampton.
R. f. 142.

Propter quod idem episcopus opus sancto proposito inchoatum ad finem perducere cupiens designatum, promisit ex certa conscientia coram multis se dictum opus sumptibus suis perfecturum, cui petenti locus sub certa mensura ad hoc fuerat destinatus. Sed quod promisit morte præventus nullatenus adimplevit. Nos autem, prout ex officii nostri debito tenemur, piam voluntatem ipsius episcopi nuper defuncti cupientes efficaciter expediri, vobis mandamus firmiter injungentes, quatenus Radulfum rectorem ecclesiæ . . . , executorem testamenti dicti episcopi, et suos coexecutores citetis peremptorie, vel per vos vel per alium, quod compareant coram nobis iiii^o die juridico post festum Sanctæ Lucie virginis, ubicunque fuerimus in nostra provincia, super præmissis facturi et recepturi quod postulaverit ordo juris. Et quid super hiis feceritis nobis dictis die et loco per literas vestras patentes harum seriem continentes fideliter intimetis. Datum apud Christi ecclesiam, etc.

CCXI.

TO THE BISHOP OF LONDON.

[1281.]
28 Dec.
Summons
the bishops
to meet at
the Temple
in accord-
ance with
the pope's
letter
about the
liberation
of A. de
Montfort.
R. f. 64 b.
f. 142.

Frater J[ohannes], etc., episcopo London., salutem, etc. Noveritis nos mandatum sanctissimi patris domini Martini papæ iiii., cujus tenorem de verbo ad verbum nobis sub sigillo nostro transmittimus, recepisse. Et quoniam in eodem mandato nostræ sollicitudinis studium circa liberationem domini Almarici de Monteforti multipliciter excitatur, paternitati vestræ tenore præsentium committimus, et firmiter injungendo mandamus, quatenus idem mandatum venerabilibus fratribus et coepiscopis nostris per vestras literas notificetis cum celeritate qua decet. Citantes eosdem nihilominus peremptorie quod die tertia post instans festum Purificationis Beatæ Virginis apud Novum Templum

London' convenient una nobiscum, juxta formam in prædicto mandato contentam, in jam tacto negotio processuri. Vos etiam die prædicta ibidem una cum aliis intersitis. Quid autem circa hoc feceritis, nobis dictis die et loco per vestras patentes literas fideliter nuncietis. Datum apud Lameth', v. kal. Januarii.

CCXII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo], Dei gratia regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquitaniæ, frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem cum omni reverentia et honore. Die Sabbati in vigilia Sancti Thomæ apostoli cum apud Kyngestun' celebrassemus ordines, venit ad nos quidam qui sine visibili caractere clericatus se clericum asserebat, magister Henricus de Bray, in excellentiæ vestræ literis nominatus, nimirum in omni officii genere magistri nomen vendicat sibi locum, asserens fructus suos in ecclesia Sancti Waynardi Landavensis diocesis auctoritate nostra sub sequestro teneri, nullam mentionem faciens de processu habito coram commissariis nostris inter ipsum et quendam alium ad ipsam ecclesiam præsentatum. Veritatem autem hujus negotii hanc vestra noverit esse serenitas, quod cum prædicta ecclesia de jure, auctoritate Lugdunensis concilii, vacaret, pro eo quod præfatus H., qui eam post dictum concilium fuerat assecutus, se non fecit infra annum ad sacerdotium promoveri, patroni ejusdem ecclesiæ, videntes sibi imminere periculum, quendam clericum ad eandem tanquam canonice vacantem loci episcopo præsentarunt. Cumque postmodum, per negligentiam ipsius episcopi, fuisset hoc negotium ad nostram audientiam legitime

[1281.]
Dec.Justifies
the depri-
vation of
H. de Bray
of the
church of
St. Weo-
nard.

R. f. 97 b.

devolutum, idem magister Henricus ad ipsius prosecutionem negotii procuratorem per se legitimum destinavit, qui coram nostris commissariis in judicio constitutus, confessus fuit et recognovit nomine domini sui in præsencia partis adversæ, quod dictus dominus suus ipsam ecclesiam post concilium adeptus fuerat alibi beneficiatus, nec infra annum se procuravit ad sacerdotium promoveri, nec adhuc, prout etiam idem H. coram nobis personaliter recognovit, in ordinibus sacris existit. Unde præfati nostri commissarii ipsius procuratoris confessionem secuti, alium ad eandem ecclesiam per veros patronos præsentatum mediante justitia admiserunt; mandantes eum in ejusdem ecclesiæ sic vacantis corporalem possessionem induci. Cum igitur hoc factum sit judicialiter inter partes, illud non possumus sine juris offensa aliquatenus revocare, nec post factum nostrum est prænominato clerico vestro in aliquo derogatum, quia et jus ecclesiasticum et regni consuetudinem secutos nos esse credimus in hac parte. Quod autem asserit dominatio vestra a tempore progenitorum vestrorum, quorum misereatur Altissimus, clericos regios liberos extitisse ne super beneficiis suis inquietarentur seu molestarentur in aliquo; rectitudinem regiæ voluntatis de injustis inquietationibus seu molestiis intelligere ac desiderare, non solum laicorum sed etiam clericorum insolentiam, quantum ad dominationem vestram pertinet, in melius commutari. Dicit enim rex Salomon quod "voluntas regum labia justa,"¹ et multa novit populus Anglicanus retroactis nondum fuisse usitata temporibus quæ, certi sumus, nolle sinceritatis vestræ studium revocare. Vestræ itaque excellentiæ supplicamus ut facti veritatem advertentes non offendamus si justitia fecimus, in qua nos omnibus querelantibus esse cognoscimus debitores.

---

¹ Proverbs xvi. 13.

CCXIII.

INJUNCTIONS TO GLASTONBURY ABBEY.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis archiepiscopus totius Angliæ primas, religiosus viris . . . abbati et conventui Glaston', salutem, gratiam et benedictionem. Visitationis officium nuper in vestro monasterio auctoritate metropolitana exercentes, quædam ibi invenimus quæ correctionis lima celeri necesse habemus juris exigentia, juxta religionis condecientiam in melius reformare. In primis siquidem ordinamus, ut officium per præsidentes capituli generalis decurtatum, secundum patrum vestrorum retroactis temporibus observantiam approbatam integre resumatis, ad memoriam revocantes quod ideirco regula Beati Benedicti brevioris officii onus imponit, quia labori voluit¹ esse spatium corporali, ut sic Mariæ vacaretur dulcedini quod Marthæ necessaria occupatio minime fraudaretur. Verum fragilitatis humanæ pondere deprimente, agente inimico humani generis,² dum labor exercitii corporalis præstitit materiam evagandi, et inmixti gentibus monachi quidam fragiles eorum opera didicerunt, succrescentibusque scandalis placuit sanctis patribus laborem hunc, teste apostolo, ad modicum comparative utilem, non obstante studio, cum tamen studiosissimi essent homines, multiplicatis laudibus compensare. Tanto igitur nunc debet officium vestrum officium a regula taxatum temporis spatio excedere, quantum occupabat temporis imposita olim a regula exercitatio corporalis. Immo tanto amplius quanto modo exclusa omni inopia temporali affluentia gaudetis, ut nullus sit inter vos egens, sed et superflua vestra multos alios locupletent. Ut grati igitur gratias uberiores agite nec cessate. Sunt tamen nonnulli in accidiæ amplexibus nutriti, qui decurtari

1281.
Injunctions to Glastonbury abbey at a visitation, including rules for the monks and directions about the debt of the convent.
R. f. 224.
A. f. 166.

¹ voluit] noluit, A.[² generis] general, A.

laudes expostulant, ut ipsum tractius et devotius valeant, sicut ficticie asserunt, decantare. Sic certe angelum lucis mentitur angelus Sathanæ, et sub devotionis nomine se palliat torporis ignavi solatium, cum econtra, sancti patres, scientes quod devotio est fervor bonæ voluntatis, arbitrarentur se multiplicatione cantus psalmodici nutrire fervorem, torporem excutere, et hoc esse igni altaris ligna subicere continue nutriendo. Missarum autem solemnia assidue celebretis, præmissa confessione debita et præparatione conscientiae exquisita, nec quisquam a dicenda missa se subtrahat sine causa rationabili et approbata ab aliquo instituto ordinario confessore. Cujus rei gratia sex esse decernimus confessores, abbatem, scilicet, priorem et suppriorum, et tertium priorem, et duos alios maturos monachos in claustris remanentes excubiis, deputatos per abbatem de consilio discretorum. Possit autem quilibet istorum absolvere poenitentes a quolibet peccato mortali et veniali, exceptis hiis quæ sacri canones reservant majoribus, exceptis etiam quinque quæ maculant nonnullos de religionis frustra nomine gloriantes. Quæ sunt lapsus carnis secundum omnes species suas, in quibus intelligi volumus sollicitationem ad peccandum et tactus etiam impudicos, furtum, proprietas, conspiratio contra prælatum, et machinatio contra fratrem. Quorum quinque absolutionem abbati et priori tantummodo reservamus. In istorum vero absentia possint alii taliter peccantes interim absolvere pro confessionibus assignati; ita tamen quod obtenta prioris vel abbatis præsentia hujusmodi crimina confiteantur uni eorum; alioquin absolutionem prius factam decernimus nil valere. Qui autem per plures dies simul a celebratione abstinent, abbati teneantur dicere causam suam. Ordinamus insuper ut claustris aditus a sæcularium frequentia ex omni latere præserventur. Infirmariæ etiam introitus cum omni diligentia per ostium et clausuras debitas præcipimus custodiri, ita

quod nullus forensis¹ illuc ingredi permittatur, nisi pro causa necessaria ab eo cujus interest introductus. Eleemosynam insuper cum omni diligentia servari jubemus, nec alicui monacho liceat sibi residuum in cibo vel potu alicui mittere vel donare, sine licentia speciali abbatis aut prioris aut eleemosynarii principalis. Post prandium insuper illorum qui in secunda mensa comedunt, claudatur ostium refectorii, et ab illa hora privatae potationes usque ad communem cœnam vel collationem omnium excludantur. Inter tamen prandium et cœnam hora competenti fiat signum a priore vel alio honestatem ordinis gubernante, et tunc omnes vadant potum sumere qui sibi crediderint expedire. Idem dicimus inter cœnam et completorium, ita quod alio tempore nulli sano liceat bibere, nisi de superioris licentia speciali. Et quicumque contra unum istorum fecerit, vel fraudando eleemosynam, vel potum extraordinarie sumendo, in proximo prandio solam aquam bibere teneatur. Quia insuper constat vos supra modum ære deprimi alieno, ad exonerationem vestram hoc fieri præcipimus indilate. Primo, ut non dentur pensiones aut corredia, nec vendantur absque nostra vel dicecesani licentia speciali, donec sitis a debitis notabilibus expediti. Illa autem debita primitus persolvantur, quæ per sigillum conventus vos detinent obligatos, nisi cogat aliud necessitas manifesta. Abbas autem familiam suam minuat, quantum potest, et scutiferos suos ac clericos minores semel tantum in anno induere sit contentus, et in camera sua ultra numerum ferculorum conventus plusquam unum adicere non præsumat, nisi sit propter hospites merito honorandos. Nulla etiam fiat alienatio seu distractio bonorum ecclesiæ mobilium aut immobilium, absque discretiorum ac maturiorum de conventu consilio et assensu, in quo dispensative supra regulam pro vitando² scandalo pu-

¹ *forensis*] *forinsis*, A.

| ² *vitando*] *vitallo*, A.

sillorum, abbatis interim ad hoc arctare intendimus potestatem, ut scilicet isti discreti per abbatis et conventus commune consilium assignentur; quicquid aliter præsumptum fuerit irritum decernentes. Ordinamus insuper ut unus fiat celerarius forensis de abbatis et conventus concordi consilio, providus et fidelis, qui una cum senescallo domus et custodibus maneriorum omnes redditus, exitus et proventus, tam baroniæ quam terrarum et reddituum qui singulis obedientiariis deputantur, quam etiam ecclesiarum appropriatarum, quibuscunque sint usibus assignatæ, ita tamen quod ipsæ ecclesiæ de abbatis non exeant potestate, colligi faciat sub ipsorum testimonio diligenter, atque per manus eorundem ad scaccarium deportari. Et idem fieri volumus de accidentalibus proventibus, utpote releviis, eschaetis, gardis seu quomodolibet perquisitis. Isti autem majori celerario alter fidelis et industrius adjungatur, qui sub celerario appelletur, qui præsit scaccario in recipienda abbatiæ prædictæ pecunia universa. Sed quia melius est esse duos simul, quam unum, ut a prædicto sub celerario omnis suspicio excludatur, alium sibi adjungi præcipimus; sine cujus conscientia nihil recipiat vel liberet cuicumque. Quod si ipse necessitate aut infirmitate impediatur, ne prædictæ receptioni vel liberationi valeat interesse, interim prior aut supprior suppleat vicem ejus, donec ejus impedimentum cesset, vel in prædicta forma de alio sit provisum. Et quia abbati bonorum monasterii cura incumbit præcipua, volumus ut ex parte abbatis aliquis frater tertius, communis amator, una cum clerico scaccarii intersit omnibus receptionibus et liberationibus supradictis. Et si aliquem istorum trium fratrum necesse contingerit impediri, ne hiis valeat interesse, ejus absentia in forma prædicta per alium suppleatur, ut sine istorum trium fratrum vel eorum vices gerentium præsentia, in talibus nihil fiat. Ab istis autem depositariis omnes suas recipiant expensas, abbas scilicet, prout

personæ suæ requirunt necessitas et honestas, et hoc per manum capellani sui, quem omni anno juxta sanctorum patrum instituta mutare per obedientiam teneatur, ut sic multiplicentur innocentiae suæ testes. Qui etiam capellanus post reversionem abbatis superflua restituat, et reddat dictis depositariis de expensis saltem summarie rationem, ut sic omnia per lucis filios in lucem veniant, et cesset occasio murmurandi. Obedientiarii etiam recipiant pro suis officiis necessaria affluenter a depositariis supradictis. Omnia vero residua de conscientia abbatis et trium prædictorum in solutionem transeat debitorum. Si quis vero obedientarius huic ordinationi pertinaciter contradicere præsumperit, ab omni obedientia honorabili ut suspectus merito per triennium sit suspensus. Intolerabilis enim superbiæ est subditus, qui vult abbatem restringere, et ipse consimiliter non arctari. Nec hac ordinatione nostra donatorum obviare intendimus voluntati, si forte maneria seu ecclesias aut quoscunque redditus vel proventus assignaverunt infirmariæ, vel celarii seu cujuscunque obedientiæ necessitatibus procurandis, cum hoc ipsorum donatorum concordemus integre proposito, dum exclusa fraude et superfluitatis abusu, volumus ipsis obedientariis in omnibus necessitatibus provideri ex eleemosynis defunctorum, et residuum communibus necessitatibus assignari. Nec credendum est donatores de bonis suis aliud fieri voluisse, cum hic modus et eorum saluti sit magis idoneus procurandæ, et devotioni totius collegii in ipsorum suffragia animos excitandi. Quod si processu temporis solutis debitis rigorem istum oporteat temperare, parati erimus, Domino concedente, mitigare sententiam juxta exigentiam honestatis. Prædictus autem subcellerarius omnibus superintendat, quæ ad celarium pertinere noscuntur, secundum monasterii consuetudinem approbatam. Frater autem adjunctus ipsi

subcelerario ad regimen scaccarii sit etiam granetarius, totius bladi ad monasterium missi, seu pro pane seu pro servisia seu pro equorum pabulo dispensator, superintendens tam braciatoribus quam pistoribus, quam liberatoribus avenæ pro equis, panem et servisiam faciens subcelerario liberari. Cui etiam celerarius major necessaria pro coquina faciat liberari. Et si quid grani sit granetario residuum distractum, ad scaccarium deportetur, et ibidem tam subcelerarius quam granetarius reddant per quindenae singulas rationem. Major autem celerarius in præsentia abbatis ter in anno, scilicet, circa festum Sancti Michaelis, circa Purificationem et circa festum Nativitatis Sancti Johannis, præsentibus tribus depositariis prædictis et aliis sex vel septem maturioribus de conventu, teneatur fidelem de omnibus reddere rationem. De aliis autem quæ circa prædicta officia duxeritis ordinanda, specialius per vos ipsos prout videritis expedire ratum habemus, dum tamen nihil ordinetis contrarium supradictis. Credimus insuper expedire ut camerarius fratrem habeat subcamerarium, et eleemosynarius subeleemosynarium, quod vestræ industriæ relinquimus ordinandum. Hoc autem volumus ab abbate et subditis suis inviolabiter observari, ut videlicet dispensatio bonorum ecclesiæ in lucem veniat, et fiat sub testimonio fidedigno, salva in omnibus aliis auctoritate abbatis, quam habet ex regula ad ædificationem et non ad destructionem, de quo conscientiam ipsius ante tribunal æterni Judicis oneramus. In virtute autem Spiritus Sancti et sub pœna excommunicationis, quam ferimus in scienter contrarium facientes, districtius prohibemus ne occasione dictorum nobis in visitatione publice vel private alicui molestia directe vel indirecte, clam vel palam, verbo, favore aut opere inferatur, cujus sententiæ absolutionem nobis, tantummodo excepto mortis articulo, reservamus. Hanc autem ordinationem

nostram in capitulo legi præcipimus ter in anno, semel in ebdomada Sancti Michaelis festum proximum præcedente, secundo in ebdomada ante Purificationem Virginis gloriosæ, tertio in ebdomada ante Nativitatem Sancti Johannis Baptistæ; cujus lecturæ sollicitudinem priori ac suppriori imponimus, ipsos si præfixis temporibus hanc ordinationem nostram neglexerint adimplere, suspendentes ab ingressu ecclesiæ donec eam legi fecerint coram omnibus solemniter et distincte. Per eosdem insuper præcipimus provideri ut in visitatione qualibet hæc nostra ordinatio in capitulo recitetur, ut sciatur qualiter observetur. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum anno Domini MCC. octogesimo primo.

CCXIV.

NUNNERIES.

Licet tam venerandæ leges Romanæ instinctu Sancti Spiritus per ora principum promulgatæ, quam summorum decreta pontificum, et canones sacrorum conciliorum, necnon et auctoritas sacrorum patrum, nedum sanctimonialium et sacrarum virginum corruptores, sed etiam eos qui pudicitiam earundem ausi fuerint conatu nefario attemperare, multipliciter prosequuntur, utpote cum in tanto facinore una cum adulterio concurrat pariter sacrilegium et incestus; quidam tamen perditionis filii, suæ salutis immemores, pœnas legum et canonum non verentes, tanto et tam horrendo se immisceri flagitio nullatenus expavescunt. Ne igitur tanti criminis labe polluti, impuniti manus nostras effugiant, licet pœnas alias forsitan evitare conentur, aut casualiter easdem evadant; omnes illos, scilicet, tam

[1281.]
Ordinance
against
nuns leav-
ing their
convents,
and against
plurality of
benefices.¹

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 61, from the register of the bishop of Worcester.

clericos quam laicos, qui in nostra provincia in futurum se tanti enormitati sceleris immiscebunt, seu in tam immane peccati præcipitium immergent, majoris excommunicationis sententia innodamus; nec ab aliquo seu per aliquem valeant ipsi, vel eorum aliquis, ab hujusmodi sententia excommunicationis absolvi, nisi a personis episcoporum solummodo, seu per summum pontificem, cujus auctoritas in omnibus inferiorum constitutionibus est excepta. Excepto etiam mortis articulo, in quo ne finaliter pereant, valeant, si rite poeniteant, per quemlibet sacerdotem absolvi. Ad hoc ne effrænis vagandi licentia opportunitate ab eisdem capta, et potius eis præbita studiose, præfatis sacris virginibus seu sanctimonialibus Deo dicatis materiam seu potius incentivum tribuat delinquendi, totaliter inhibemus ne qua illarum etiam cum socia, nedum sola, etiam apud parentes, agnatos, seu cognatos, vel affines quantumcunque proxima consanguinitatis vel affinitatis linea contingant easdem; nedum apud extraneos quantumcunque famæ, eminentiæ, vel religionis existant, etiam causa recreationis perendinare, vel ultra biduum ex quacunque necessitate vel occasione commorari præsumant. Quæ autem illarum post publicationem hujusmodi edicti absque superioris licentia præfatis modis inventæ fuerint evagari, eo ipso sententiam excommunicationis incurrant, similem ipso facto sententiam incursum abbatissis, seu aliis earundem prælatis, quæ eisdem circa hoc licentiam hujusmodi tribuerint indiscretam. Adhuc fratres et coepiscopos nostros hortamur et monemus in Domino, ne in casu damnato pluralitate beneficiorum cum cura contra constitutionem concilii Lugdunensis cujuscunque ambitioni faveant, aliquem ad pluralitatem hujusmodi in posterum admittendo, credentes in sententiam excommunicationis incidere omnes illos, qui in hujusmodi sceleribus consensum præbuerunt criminosis.

CCXVI.

TO GREGORY DE ROKESLEE.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio Gregorio de Rok- 1282.
 kesle, civi Londoniensi, salutem, gratiam et benedictio- 1 Jan.
 nem. Quia triginta tres libras et xviii. solidos de bonis Orders
 magistri Roberti de Gernemuta, qui se gessit aliquo him to pay
 tempore pro archidiacono Cantuariensi, penes vos money of
 remanentes, et in manus vestras nuper per nos seques- the late
 tratas, dilecto filio magistro Ricardo de Feryng', archi- arch-
 diacono nostro Cantuariensi, pro defectibus domorum deacon of
 ad eundem archidiaconatum pertinentium reparandis, Canter-
 et decima tempore ejusdem magistri Roberti non so- bury to
 luta, quam dictus magister Ricardus de suo jam solvit, the pre-
 assignavimus; vobis mandamus quatenus dictas xxxiii. sent arch-
 libras et xviii. solidos præfato archidiacono, non ob- deacon.
 stante prædicto sequestro, integraliter liberetis secure. R. f. 59 b.
 Valete. Datum apud Otteford', kal. Januarii, anno
 Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ
 tertio.

CCXV.

TO THE OFFICIAL OF THE ARCHDEACON OF SUDBURY.

Frater J[ohannes], etc., officiali archidiaconi Suth- [1282]
 ber', salutem, etc. Visitantes nuper auctoritate metro- [Jan.]
 politica diocesem Norwicensem, religiosos viros abbatem Citation
 et conventum Sancti Edmundi, ecclesias de Mildenhale, of the ab-
 de Bertun', de Pageham, de Brek', necnon et alias in bot and
 præfata diocese curam habentes animarum annexas, convent
 occupantes, post alios nostros processus legitimos feci- of St.
 mus ad certos locum et diem jam transactum coram Edmund's
 nobis ad iudicium evocari, si quid haberent pro se concerning
 canonicum, quare ipsa beneficia esse vacantia de jure their
 tenure of
 certain
 churches.
 R. f. 59 b.

declarare, et de eisdem secundum Deum disponere non deberemus, præcise ostensuri, facturi et recepturi quod dictaret ordo juris. Comparsente vero in curia nostra coram commissariis nostris, Willelmo dicto le Graunt, eorundem religiosorum ut asseruit procuratore, frivolis utente et nihil in hac parte pro eisdem religiosis canonicum proponente, nos ad eorundem maliciam convincendam, usque in diem Lunæ proximum post festum Sancti Hillarii duximus expectandum, ipsos religiosos in personam ipsius procuratoris et eidem procuratori nomine procuratorio dominorum suorum diem Lunæ supradictum præfigentes, ad comparandum, faciendum et recipiendum in dicto negotio quod justitia suaderet. Verum quia dicto die adveniente præfati religiosi contumaciter se absentantes, nec per se nec per aliquem responsalem aliquatenus comparere, seu quicquam pro se ostendere in hac parte curaverunt, magistri Robertus de Lacy et Anselmus de Estria, commissarii nostri, contra eosdem religiosos procedentes, viam ad ulterius quicquam pro se exhibendum in hac parte, eis per interlocutoriam vice et auctoritate nostra præcludebant, justitia exigente. Nos autem quid per eosdem commissarios actum est, ratum habentes pariter et acceptum, ac volentes officii nostri debitum contra eosdem ulterius exequi debito cum effectu, discretionis tuæ committimus, et districte præcipiendo mandamus, quatenus eosdem abbatem et conventum cites vel citari facias per te vel per alium peremptorie, ut die Lunæ in prima septimana Quadragesimæ instantis, ubicunque fuerimus in civitate, diocese vel provincia Cantuariensi, per procuratorem idoneum compareant coram nobis, jus super præmissis audituri, facturi et recepturi quod dictaverit ordo juris. Diem vero, etc.

CCXVII.

TO THE BISHOP OF EXETER.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Exoniensi, etc. 1282.
 Fraternitati vestræ notum facimus per præsentēs, quod 7 Jan.
 personam vestram atque ipsam ecclesiam vestrarumque Intends to
 civitatis et diocesis clerum et populum, favente Domino, visit his
 intendimus visitare. Quod eis curetis patefacere sine diocese.
 mora, ut præmuniti se præparent visitationem nostram R. f. 179 b.
 secundum sanctiones canonicas admissuri. Denunciari
 etiam faciatis ecclesias seu portiones ecclesiarum appro-
 priatas habentibus, seu in ecclesiis alienis aut parochiis
 pensiones vel decimas separatas percipientibus, ac uni-
 versis rectoribus tenentibus ibi vel alibi plura bene-
 ficia curam animarum habentia, quod jus si quid
 habent speciale super appropriatione, perceptione et
 pluralitate hujusmodi, cum per ipsos transitum feceri-
 mus, sub pœna canonica peremptorie nobis ostendant.
 Proponimus autem Exoniæ vestram ecclesiam secunda
 die Dominica Quadragesimæ intrare, et die sequenti
 visitationem nostram circa personam vestram, quam
 tunc ibidem adesse volumus, Deo volente et cessanti-
 bus impedimentis legitimis inchoare, extunc ad ves-
 trum capitulum et alia loca vestræ diocesis prout
 opportunitas dederit processuri. De die vero recep-
 tionis præsentium, et qualiter fueritis executi, præ-
 missa nobis dictis die et loco literis vestris patentibus
 harum seriem continentibus intimetis. Valete. Datum
 apud Suth Malling, vii. idus Januarii, anno Domini
 Mcc. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CCXVIII.

TO THE BISHOP OF HEREFORD.

Frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis [1282.]
 ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, vene- [Jan.]
 rabili fratri domino . . . Herefordensi episcopo, him to
 Warns

desist
from at-
tempting
to pre-
judice the
rights
of the
church of
Canter-
bury,
179 b.
A. f. 56.

salutem et fraternæ caritatis semper augmentum. Amarior illa esse dinoscitur tribulatio quæ inde surgit, unde familiaris et intima consolatio sperabatur. In cujus detestationem Job lamentans loquitur dicens quia "ad dexteram orientis calamitates meæ illico sur-
"rexerunt."¹ Cujus in vobis nequitiae experti vulnera, plus vestrum dedecus lamentamur, quam adversum ali-
quod quod vestris valeat nobis conatibus evenire. Sane cum nuper vobiscum innocentissime de hiis quæ nos tangebant, communiter coram viris prudentibus tractaremus, vos sub columbina specie, manu vestra excogitatam malitiam deferentes, quod negare aliqua-
tenus non potestis, exhibuistis nobis literas quorun-
dam judicum quos Cantuariensis ecclesiæ inimicos constat esse notorios, honori nostro quantum in vobis erat et iniquitatis vestræ vasis præjudiciales plurimum, ex surreptione ducentes originem, et literis apostolicis tam suppressione veri quam suggestionem falsi subdole impetratis, nobisque nec nomine partis nec nomine judi-
cis porrectas a vobis, sed ut soli justitiæ daretis obicem, et loco lucis spergeretis tenebras, quod non decet Domini sacerdotem. O carissime domine, advertite si ingressui vestro hæc vestis congruit nuptialis, quæ magis adulterinam plantationem redolet quam sponsi ecclesiastici caritatem. Nos igitur attendentes vos, ut videtur, non satis juramento præstito adhærere, quo tenemini Cantuariensi ecclesiæ juribus subjacere, mali-
tiæque illi obviare studentes, quam magis credimus ex alieno quam ex vestro fonte procedere, vos ac vestros istius nequitiae studiis mancipatos, pro trina monitione quia scandali imminentis necessitas ultteriores excludit inducias, non sine cordis amaritudine monemus ut a turbatione jurium ecclesiæ nostræ de cetero penitus desistatis. Præcipientes vobis et vestris sub pœna ex-
communicationis majoris, quam licet inviti in personam vestram et in illos ferimus in hiis scriptis, si clam vel

¹ Job xxx, 12.

palam, per vos vel per alios, quacumque arte vel ingenio libertatem ecclesiæ nostræ seu jura quæcumque lædere præsumatis, aut lædere volentibus præstare consilium, auxilium vel favorem. Præterea sub eadem districtione præcipimus, ut sicut eandem pœnam vitare cupitis, si aliquid in nostræ præjudicium libertatis hactenus attemptastis, illud infra quindecim dies a receptione præsentium penitus revocetis. Quid autem circa præmissa facere decreveritis, nobis citra octabas Sancti Hillarii per vestras literas absque sophisticationis nubilo significare curetis. Valet in Christo et Virgine gloriosa.

CCXIX.

[CANTILUPE] BISHOP OF HEREFORD TO PECKHAM.

Venerabili in Christo patri domino, J[ohanni] Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, Thomas Ejusdem permissione ecclesiæ Herefordensis minister humilis, salutem et obedientiæ debitum cum omni reverentia pariter et honore. Paternitatis vestræ literas die Martis proxima ante festum Natalis Domini proximo præteriti cum debita veneratione suscepimus sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino T[homæ], etc., Herefordensi episcopo, salutem, etc., Nuper nostri commissarii contra magistrum Robertum dictum Lewyse de Gloucestria, qui se gerit pro officiali Herefordensi, procedentes, ipsum majoris excommunicationis sententia propter ejus contemptum pariter et offensam manifestam innodarunt, justitia exigente. Nos vero quod ab eisdem commissariis factum est in hac parte ratum habentes, et effectum debitum sorti volentes, ut tene-mur, fraternitati vestræ committimus, et in virtute sanctæ obedientiæ, quam sedi Cantuariensi tenemini, firmiter injungendo mandamus, quatenus eundem magistrum Robertum sic excommunicatum esse in majore

1282.
• 7 Jan.
Declines
to excom-
municate
Robert
Lowys of
Glouces-
ter, his
official, as
Peckham
has or-
dered.
R. f. 76.
A. f. 15.

ecclesia Hereford', ac in omnibus et singulis ecclesiis civitatis et diocesis Herefordensium, coram clero et populo, intra missarum solemnias singulis diebus Dominicis et festivis, publice et solemniter denunciatis et denunciari faciatis, donec absolutionis beneficium a nobis meruerit obtinere. Citantes eundem magistrum Robertum vel citari facientes nihilominus peremptorie, quod proximo die juridico post festum Sancti Illarii, ubicumque in nostra diocese vel provincia Cantuariensi fuerimus, compareat coram nobis super contemptu et inobedientia hujusmodi ac aliis ex officio nostro sibi objiendis responsurus, et pœnam pro meritis recepturus. Adhuc citetis vel citari faciatis Nicholaum vicarium de Ros, executorem testamenti magistri Henrici de Hauekle quondam familiaris nostri defuncti, peremptorie quod eisdem die et loco compareat coram nobis, Johanni vicario de Wreham juxta tenorem mandati eidem officiali vestro alias directi responsurus, factururus et recepturus quod justitia sua debet. Diem vero receptionis præsentium citationis et formam, et quid super præmissis duxeritis faciendum, nobis ad dictum diem fideliter intimare curetis per literas vestras patentes, harum seriem continentes. Hoc autem mandatum nostrum sic curetis exequi cum effectu sicut volueritis pœnam canonicam evitare. Datum apud Magnam Devere, iiii. idus Decembris, Anno Domini MCCLXXXI, consecrationis nostræ tertio:—Bonum siquidem obedientiæ tanquam filius ejusdem totis viribus amplectentes, vobis in omnibus quæ sine gravi conscientiæ offensa et absque ecclesiæ Herefordensis injuria manifesta fieri possunt, cupimus obedire. Sed si ab executione mandatorum ecclesiæ ac jurisdictioni nostræ præjudicialium, vel potius ut videtur eam omnino absorbentium, nos humiliter excusamus, hoc debetis æquanimiter tolerare. Cum igitur officialis noster, antequam per vos vel vestros commissarios contra ipsum esset sententia aliqua ut dicitur promulgata, sedem apos-

tolicam legitime appellasset, quod notorium existit, nec hoc credimus vos latere¹; nobis prima facie non videtur talem sententiam post legitimam appellationem latam, quæ ipso jure invalida reputatur, per nos fore aliquatenus exequendam. Item, metropolitanus in officialem vel subditos suffraganeorum suorum jurisdictionem in certis casibus habet a sacris canonibus limitatam nullo itaque eorumdem nobis in vestro citatorio patefacto, perpendere non valemus, qualiter mandatum vestrum sine juris injuria exequi teneamur. Subditi enim nostri, nobis inconsultis, non consentientibus vel invitis, vobis non ex delegatione cognoscentibus, minime debent etiam de consensu eorumdem vestræ jurisdictioni secundum constitutiones legitimas subjacere. Unde cum conveniendi omnibus in præsentia nostra de se conquerentibus respondere, juxta juris exigentiam sint parati, et nos partibus, prout convenit, velimus ope divina justitiam exhibere, cum ea qua decet reverentia vobis devotissime supplicamus, quatenus affectione paterna ab hujusmodi executionis onere nos, si placet, totaliter absolvatis; maxime cum secundum canonicas sanctiones in officialem et subditos nostros, etiam ad vestram audientiam evocatos, non possetis censuram ecclesiasticam exercere, si in vestra præsentia taliter evocati, querelantibus noluerint respondere, sed potius in hac parte redderetur omnino judicium retro nullum. Conservet vos Altissimus ecclesiæ suæ regimini temporibus diuturnis. Datum apud Bosebury, in crastino Epiphaniæ, anno Ejusdem MCCLXXXI.

CCXX.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, vene-

1282.
13 Jan.

Orders
him and
his chap-
ter to send
to him the

¹ *latere*] et quod vos credimus non latere, A.

names of
certain
persons
fit to be
his coad-
jutor.
R. f. 76.
A. f. 57 b.

rabili in Christo fratri domino R., Dei gratia Sarisburiensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Cum nos tam conscientia ducti quam superiorum auctoritate, ac incumbente nobis officio moniti, erga vos vivæ vocis oraculo, et quandoque literarum ministerio, laboraverimus de consulendo vestræ necessitati via qua potuimus saniore. Ac licet circa hoc nostræ sollicitudinis studium immiscuerimus diligenter, nullum tamen fructum ex nostris diligentibus aut studiis adhuc comperimus fuisse secutum, dum vos ad unam viam tenditis, sicut ex insinuatione vestra didicimus, nosque aliam novimus longè meliorem, ut credimus; per quam, teste conscientia, non aliud intendimus quam ut saluti animarum consulamus, et prospiciamus famæ nostræ, ac cetera quæ nostro incumbunt officio, etiam ad vestrum solatium quantum possumus irreprehensibiliter exequamur. Fraternitati vestræ præsentium tenore firmiter injungendo et districte præcipiendo mandamus, quatenus citra proximum diem Lunæ instantis Quadragesimæ, quem diem vobis pro termino peremptorio assignamus, tres vel duos viros idoneos, in temporalibus et spiritualibus circumspectos, per vos et capitulum vestrum interim de nostra gratia eligendos, nobis nominare curetis, ut eorum aliquem, prout expedire viderimus et nostrum requirit officium, coadjutorem vobis in partem sollicitudinis assignemus. Alioquin gratiam quam vobis facimus de eligendo et nominando nobis personas hujusmodi extunc revocamus expresse, processum in hoc facto ulterius, juxta nostri debitum officii, prout suaserit ordo juris facturi.¹ Diem vero receptionis præsentium, et quid feceritis in præmissis, nobis citra dictum diem per literas vestras patentes, harum seriem continentes, distincte et fideliter intimare curetis. Datum apud Suthmalling', idibus² Januarii.

¹ facturi] omitted in R.

| ² idibus] idus, R.

CCXXI.

TO THE DEAN AND CHAPTER OF SALISBURY.

Frater, J. etc., dilectis filiis decano et capitulo Saris-
buriensis ecclesiæ, salutem, etc. Licet diu laboraverimus
ut consuleremus necessitati venerabilis fratris nostri
episcopi vestri, nullum tamen laboris effectum sumus
hactenus consecuti. Cum igitur ulterius dissimulandum
non fuerit, ubi tam evidens periculum quotidie dinos-
citur imminere, vobis districte præcipiendo mandamus
quatenus, etc., *de verbo ad verbum ut supra in proxima
littera excepta mutatione personarum.*

1282.

Jan.

To the
same effect
as the pre-
ceding.

A. f. 15.

R. f. 76.

CCXXII.

TO POPE [MARTIN IV.].

Sanctissimo in Christo patri ac domino . . Dei gra-
tia sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ summo
pontifici, frater Johannes, permissione Ejusdem Cantua-
riensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas,
cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Licet ex
intima cordis affectione, quam merito erga sacrosanc-
tam Romanam ecclesiam tanquam matrem omnium et
magistram habeo, prout me teneri cognosco, desiderem
beatorum Apostolorum Petri et Pauli limina personaliter
visitare; quia tamen circa ecclesiæ meæ prædictæ statum
et negotia ad præsens multipliciter occupatus existens,
hoc meum desiderium per me ipsum nequeo adimplere,
ad pedes sanctitatis vestræ dilectos mihi in Christo
magistros Johannem de Pontisara, archidiaconum Exon-
iensem, capellanum vestrum, Renerium de Florentia,
canonicum Lichefeld', et Philippum de Sancto Augustino,
canonicum ecclesiæ Sanctæ Ceddæ, Salopiæ, procuratores
meos et nuncios speciales transmittito, ad prædictum
beatorum Apostolorum limina meo nomine visitandum,
statumque meum et ecclesiæ meæ vestræ paternitati

1282.

19 Jan.

Credence
for J. de
Pontisara,
R. de
Florentia,
and P. de
S. Augus-
tino.

R. f. 142 b.

piissime exponendum, et apud vestram clementiam pro me et ecclesia mea prædicta specialem gratiam impetrandum, omniaque alia et singula faciendum, quæ ego facerem circa præmissa, vel facere possem, si personaliter præsens essem; ratum et gratum habiturus quicquid dicti procuratores et nuncii mei, aut duo eorum, in præmissis duxerint faciendum. Supplico itaque, sancte pater, ut per dictorum procuratorum et nunciorum meorum aut duorum ipsorum præsentiam habere dignemini meam absentiam excusatam; mihi vestro per eosdem, si placet, sanctitatis vestræ beneplacita demandantes. Custodiat Dominus incolumitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempore longiora. Scriptum apud Suthmalling', xiiii. kal. Febr. anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecrationis Domini tertio.¹

CCXXIII.

TO R. DE FLORENTIA AND P. DE S. AUGUSTINO, HIS
PROCTORS AT ROME.²

1282.
Sends
money
and in-
structions
about the
bishops
of Win-
chester and
Hereford,
&c.

R. f. 142 b.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilectis sibi in Christo magistris Renerio et Philippo, salutem, gratiam et benedictionem. Sollicitudinem vestram circa negotia nostra in curia coram Deo et hominibus laudabilem quantum possumus commendamus, rogantes attentius quatenus ab inceptorum prosecutione minime tepescatis. Pro serviendo curiæ, duos cursores ad vos mittimus cum literis mercatorum Lucanorum, a quibus mutuo accipimus totam pecuniam quam ad præsens ad curiam destinamus pro servitio faciendo. Mittimus autem ccc. marcas pro communi

¹ A letter to the cardinals to the same effect, and of the same date, is on ff. 143 and 143 b.

² Printed in Wilkins' Concilia, ii. 78.

servitio domini papæ et cardinalium. Mittimus etiam cc. marcas, communicato consilio fratris Mathei et magistri Johannis de Pontisara, per vos taliter dividendos, ut videlicet assignentur domino Benedicto xxx. marcas, dominis Matheo Albanensi, J. de Sabello, Jordano, cardinalibus, cuilibet xx. marcas sub palefridi nomine vel jocalium, excusantes nos de modico, quia propter onus debitorum non possumus caput erigere contra ecclesiæ oppressores. De residuo autem habeat frater Matheus pro suis necessitatibus ad minus c. solidos sterlingorum. Et vos, magister Reneri, pro expensis annuis xxx. marcas. Vos autem, magister Philippe, habeatis xx. marcas. Nec potestis nobis imputare quod citius vobis pecuniam non misimus, eo quod sæpius vobis scripsimus ut sciremus necessitates vestras, quas nobis intimare citius non curastis. De residuo autem prædictæ pecuniæ satisfiat procuratoribus et advocatis, et nunciis reversuris. Et si necessaria est defalcatio, vel si non sufficiat pecunia ista pro præactis necessitatibus expensarum, vel si oporteat facere exennia, cum omni celeritate significetur nobis per cursores nostros, et nos per Dei gratiam curabimus indefectibiliter providere, qui tamen adhuc sumus in v. millibus marcarum et amplius obligati. Nec excidat a memoria vestra vel linguis, cum expedit, quod præsens electus Wyntoniensis primus est qui pro pluralitate beneficiorum extitit in Anglia ab episcopali repulsus honore, quem si per gratiam vel quoquo modo confirmari contingat, confusum reputamus totius Angliæ cleri statum, nec nobis extunc fore honestum in Anglia remanere. Insurgent enim filii Diaboli detentores beneficiorum sacrilegi, contra nos uno impetu, qui nunc sunt de honoribus desperati. Præterea, cum nihil sit turpius quam inde nasci injurias, unde jura ducunt originem, miramur valde quomodo bona ecclesiæ nostræ tam diu detinentur in nostri præjudicium sequestrata, et præsertim de M. et centum marcis quæ

extractæ dicuntur fuisse de manibus Lucanorum mercatorum, a quibus nisi aliud nobis detur remedium, eas repetere intendimus cum effectum. Versutiam autem Herefordensis episcopi miramur plurimum, quem credebamus amicum fidelissimum invenisse, quem qualem inveniamus cito forte Romanæ ecclesiæ palatia personabunt. Asserit enim ipse episcopus nos nullam in suos subditos exercere posse jurisdictionem, nec se aut suos ministros, nisi in sui defectum, ad nostra mandata teneri. Unde pro contemptu multiplici et contumacia ipsius . . . officialem excommunicavimus, et excommunicatum fecimus publice nunciari. Credimus insuper expedire ut Johannes de Bononia nobis procurator in causis una cum Matheo Theatino, vel sine ipso, imposterum alligetur. Unde conveniatis cum eo super certo, et nobis sine moræ dispendio rescribatis. De monacho autem Cluniacensi quæ pro crimine falsi fecimus detineri, non oportet vos ulterius cogitare, quoniam ipsum priori suo de Monte Acuto sub bona obligatione liberavimus, salvo sub vinculis detinendum, quousque per Romanam curiam quid de eo fieri debeat ordinetur. De Bartholomeo vero de Ferentino talia sunt nostris auribus instillata, quod non possumus ad præsens sana conscientia sibi beneficium ecclesiasticum assignare, nec nobis hucusque tanta copia beneficiorum accidit, ut possumus nostris familiaribus et domesticis providere. Petitiones autem vobis tradidimus apostolicæ clementiæ proponendas, et quia labor vester in hac parte fuit inutilis, non oportet petitiones alias innovare, nisi tamen exaudiamur. Quantum ad aliquas quas vobis mittimus, nihil aliud nobis restat nisi organa nostra suspendere et a terra fugere donec Deus aliud provideat de excelsis. Præterea noveritis quod quintadecima die mensis Januarii dictus episcopus Herefordensis misit ad nos cum literis suis quendam suum clericum, qui coram commissariis nostris a nobis nomine ipsius episcopi et etiam officialis sui appellavit,

et quasdam appellationes etiam innovavit, et quod scimus ipsum velle contra nos in curia impetrare. Mittimus vobis in quadam cedula præsentibus interclusa nomina locorum et judicum in quæ debeatis, et non alia, convenire, et quantumcumque poteritis, in odium partis adversæ impetrationem ipsam impediatis, et per oppositiones et suspiciones contrarias differatis, ad hoc procuratores nostros omnimode informantes. Cum autem literæ fuerint impetratæ, cum omni celeritate, nulli parentes pecuniæ, nobis eas per cursorem velocissimum transmittatis, ne per ipsos adversarios præveniamur in commissionibus faciendis, qui modis omnibus quibus possunt in subversionem ecclesiæ nostræ juriū machinantur. Adhuc cum magister A. de Philebi dicatur contra nos pro capellis regiis ad quosdam judices impetrasse, miramur valde quod ipsas literas nobis hactenus non misistis, nec quicquam inde certum per vestras literas intimastis. Vigiletis itaque et armate vos contra astutias inimici, quoniam adversarii ecclesiæ nostræ non dormiunt, ut justitiam opprimant et confundant. Diu protraximus factum ecclesiæ Sarisburiensis de coadjutore episcopo assignando. Tandem autem post multas vias hanc elegimus, quod episcopus ipse duas vel tres personas de suo capitulo nominabit, et cum per capitulum approbatæ fuerint, nobis præsentabit easdem, et nos illum quem ad hoc necessarium et utilem esse videbimus, eidem episcopo dabimus adiutorem. Magister vero Henricus de Brandestun, qui supra episcopatum Sarisburiensem curam habet, vellet omni modo ut unus tantum eligeretur a capitulo assignandus per nos episcopo coadjutor, et pro hac parte stat capitulum Saresburiense. Unde si propter hoc contigerit appellari, vigilanter vos pro ecclesiæ nostræ juribus habeatis. Præterea concilio nostro interesse non dignabantur exempti, nec etiam suam absentiam excusare, quamquam per locorum episcopos inter alios vocati fuissent, qui etiam interfuerunt communi-

ter concilio domini Bonifacii de Lameth', protestantes de exemptione sua, propter quod ecclesias eorum non exemptas quas habent appropriatas mandavimus per nostram provinciam sequestrari. Quidam autem ex eis postmodum se nostræ gratiæ supposuerunt, et quidam veniam petierunt. Quatuor vero ex eis, videlicet abbates Sancti Edmundi, Sancti Albani, Westmonasteriensis et de Wautham, conflati, adinvicem appellarunt, et nescimus adhuc si alii appellabunt. Abbas etiam Sancti Edmundi ob aliam causam appellavit a nobis quia videlicet, quo jure quasdam ecclesias quas tenet appropriatas haberet, scire volebamus, et super hoc sua munimenta videre.

Judices in quos est conveniendum et loca.

R. f. 142 b. *Boni.*—Prior Roffensis, ordinis Sancti Benedicti; abbas de Bello, ordinis Sancti Benedicti, Cycestrensis diocesis; decanus Wellensis; precentor Exoniensis; cancellarius Saresbiriensis.

Meliores.—Abbas Sancti Augustini civitatis Cantuariæ; prior ejusdem loci, ordinis Sancti Benedicti; abbas de Bello Loco, Cysterciensis ordinis; abbas de Tyche-feud, Præmonstratensis ordinis (Wynton' diocesis); abbas Sanctæ Radegundis, Præmonstratensis ordinis (*exempti*); archidiaconus Colecestre in ecclesia London'; cancellarius ecclesiæ S. Pauli London'; archidiaconus Huntingdun', in ecclesia Lyncolniensi; prior Elyensis, ordinis Sancti Benedicti; archidiaconus Elyensis; decanus Saresbiriensis.

Optimi.—Decanus ecclesiæ Cycestrensis; decanus Exoniensis; abbas de Hida, Wynton' civitatis, ordinis Sancti Benedicti; prior de Merton', ordinis Sancti Augustini, Wynton' diocesis; prior de Priterwelle, ordinis Cluniacensis, London' diocesis.

Loca.—London', Wynton', Rading'.

CCXXIV.

TO CARDINAL HUGO ATRATUS.

Reverendo in Christo patri ac domino Hugoni, Dei gratia tituli Sancti Laurentii in Lucina presbytero cardinali, frater J[ohannes], etc., cum omni reverentia paratam ejus beneplacitis voluntatem. Paternitatis vestræ dudum recepimus epistolam datam sexto die Octobris, modicitatis nostræ non mediocriter concussivam, ob hoc præcipue quia ex ipsius tenore perpendimus, nos reverentiam vestram, præter intentionem nostram novit Altissimus, occasione cujusdam literæ quam vobis misimus de Wyntoniensi negotio graviter offendisse, qui vobiscum consueveramus cum essemus inferioris gradus, decenti honore, pæne plusquam cum aliquo mortalium per vices obtentis concursibus socialiter consolari. Ex correptione autem vestra, paternæ clementiæ respersa dulcedine, de qua vobis regratiamur quantum possumus, scientes meliora esse vulnera diligentis quam inimici oscula fraudulenta, perpendimus quæ vobis extiteriturbationis occasio, proponentes a consimilibus perpetuo abstinere. Et licet seriatim verbis singulis literarum dominationis vestræ ac modicitatis nostræ invicem comparatis, possemus ex familiaritate pristina ac zelo paterni honoris et intentionis nostræ innocentia apologetice respondere, maluimus tamen culpam nostram agnoscere, et eam vestræ subijcere disciplinæ, uno excepto, cui totis viribus reclamantes reverentiæ vestræ conquerimur, de quodam nobis imposito, quod nec noster cogitatus peperit nec calamus ipse verborum superficiei vel profundo aliqualiter commendavit. Licet enim in vobis modulo nostro commendaverimus justitiæ sinceritatem, quam vos asseruimus hactenus tenuisse, non tamen dicere præsumpsimus, quod utique nephas esset, vos ab amore justitiæ jam adversos, quod nullus posset scribere vel dicere nisi demens. Obsecramus igitur, domine reve-

1282.
19 Jan.
Defends
his pro-
ceedings
against the
bishop
elect of
Winches-
ter.
R. f. 65.
A. f. 13.

rende, ne nos a caritatis vestræ visceroso complexu velitis excludere, qui intendimus vestris beneplacitis adhærere. Factum autem Wyntoniensis ecclesiæ nobis est cordi, intime scientibus ipsum vel in maximam ædificationem¹ vel in maximum scandalum cleri Angliæ terminandum, præsertim cum præsens electus primus sit, ut credimus, qui ab episcopali honore pro pluralitate beneficiorum illicita in Cantuariensi provincia est repulsus. Cujus tamen honorem in aliis, quantum secundum Deum possumus, affectamus. Custodiat Dominus incolumitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per diuturna tempora, domine reverende. Datum apud Suthmalling', xiiii. kal. Februarii, anno gratiæ MCCLXXXI.

CCXXV.

TO CARDINAL JOHN CHIOLETTI.

1282.
19 Jan.
Commends
to him the
affairs of
his church.
R. f. 64 b.
A. f. 131 b.

Reverendo in Christo patri ac domino Johanni, Dei gratia tituli Sanctæ Cæciliæ presbytero cardinali, J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, cum debita et devota in omnibus reverentia, salutem et paratam ejus beneplacitis voluntatem. Omnipotenti Deo gratias referimus, qui vos dignatus est in sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ vertice collocare, ad honorem et commodum universalis ecclesiæ promovendum, et nostrum, ut speramus et credimus, speciale. De quo eo vehementius exultamus,² quo dudum eramus speciali familiaritate et dilectione sincera invicem copulati. Paternitatem igitur vestram et dominabilem amicitiam, quam omni tempore intendimus revereri, omni affectione qua possumus exoramus, quatenus modicitatem nostram solitæ benevolentiae vestræ et amicitiae clipeo munientes, ecclesiæ nostræ negotia dignemini habere specialiter commendata,

¹ ædificationem] ædificiōm, MSS. | ² exultamus] exaltamus in A.

ea si placet opportuni favoris et gratiæ promptitudine prosequentes. Et si insufficientiam nostram sciveritis vel audieritis in aliquo deviare, nos velitis vestræ circumspectionis consilio et auxilio dirigere, cui volumus omni tempore adhærere. Si autem in partibus nostris per nos aliquid velit vestra dominatio expediri, cum fiducia nobis scribat, ut sic cognoscat filius patris apud eum affectionem et antiquæ familiaritatis memoriam minime defuisse. Parati enim sumus in omnibus vestris obtemperare mandatis.

Datum apud Suthmalling', xiiii. kal. Februarii, anno gratiæ MCC. octogesimo primo.

Procuratoria missa ad curiam sub data ejusdem diei domino papæ et cardinalibus, scribuntur in alio quarto inter "Procuratoria et commissiones," similiter et nomina judicum et locorum, similiter et literæ nunciorum conductivæ. (See pp. 275-280.)

CCXXVI.

TO THE DEAN OF ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., decano de Arcubus London', salutem, etc. Intelleximus quod quidam trans flumen Tamisiæ ex parte Westmonasterii, de voluntate et mandato abbatis, ut dicitur, homines et tenentes nostros de Lameheth' super passagio injuriose et modo insolito gravant multipliciter et molestant, in nostri ac ecclesiæ nostræ præjudicium non modicum et gravamen. Quocirca vobis mandamus quatenus super præmissis cum omni diligentia et celeritate qua poteritis, salvo officio nostro, inquiratis plenius veritatem. Et quos culpabiles inveneritis per omnimodam censuram ecclesiasticam, secundum libertates ecclesiæ nostræ inoffensa justitia, viriliter et intrepide compescatis. Quid autem inveneritis et quid feceritis in hac parte, ac qualiter mandatum nostrum fueritis executi, nobis quam cito commode poteritis rescribatis per vestras

1282.

22 Jan.

Desires him to inquire concerning molestation of his tenants at Lambeth by order of the abbot of Westminster.

R. f. 71 b.

patentes literas harum seriem continentes. Valete.
Datum apud Suthmalling', xi. kal. Februarii, anno
Domini MCC. octogesimo primo.

CCXXVII.

TO WILLIAM NORMAN.

[1282.] Frater J[ohannes], etc., Willelmo Norman salutem.
[22 Jan.] Intelleximus quod homines abbatis Westmonasteriensis
Desires præjudicant nobis et pauperibus tenentibus nostris de
him to consult with cer- Lameth' circa passagium, ac ipsos tenentes nostros
tain per- contra justitiam impediunt multis modis. Quocirca,
sons con- habito tractatu cum dominis R. de Northwod', R. de
cerning the com- Sandwyco, ac Philippo de Wyleby, et aliis, provideas
plaints of cautiori et saniori modo quo poteris de aliquo in
the people of hac parte remedio apponendo. Informans nihilominus
Lambeth about caute et diligenter ballivum nostrum de Lameth'
the abbot qualiter se habere debeat, ut obviet malitiis aliorum.
of West- Inquiras etiam sollicite de veritate et circumstantiis
minster. hujus facti, et quid inveneris nobis significes indilate.
R. f. 71 b. Valete. Datum ut supra [xi. kal. Feb., 1281].

CCXXVIII.

TO THE PROCTOR OF THE FRIARS MINORS AT ROME.

1282. In Christo sibi carissimo fratri, procuratori ordinis
29 Jan. Fratrum Minorum in curia Romana, frater J[ohannes],
Desires permissione divina sacerdos Cantuariensis, salutem et
him to re- sinceram in Domino caritatem. Credimus ad vos
sist the oppression of the venisse rumorem de oppressione fratrum nostrorum
of the impia et crudeli, apud Scardeburg', Eboracensis diœ-
friars at cesis, per monachos albos qui ecclesiam ipsius burgi
Scar- appropriatam sibi occupant, Domino permittente. Pri-
borough by the vilegiolorum autem ipsorum monachorum conservator
the Cister- est quidam abbas niger exemptus monasterii quod
cians. R. f. 65 b.
A. f. 132.

dicatur Sancti Albani, qui ad instantiam monachorum prædictorum Fratrum locum interdixit, et ipsos Fratres excommunicavit, et omnes ad locum ipsum Fratrum pro suæ salutis remedio venientes. Nos autem, qui privilegiorum Fratrum hactenus extitimus conservator, ipsorum sententias decrevimus esse nullas, auctoritate privilegii exemptionis ipsorum Fratrum, quod credimus in hac parte sufficere, quamvis Fratres quantum in se est hujusmodi privilegio non utantur. Rogamus igitur vos affectu quo possumus ampliori, quatenus prædictis monachis tam albis quam nigris in hac parte vigilem resistentiam fieri procuretis. Scientes quod magnum erit ordini dedecus ac vituperium et vobis confusio faciei, si Fratres per prædictos monachos demoniacos taliter opprimantur. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Suthmalling', iiii. kal. Februarii, anno Domini MCC. LXXXI.

CCXXIX.

TO THE SHERIFF OF WARWICKSHIRE.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio vicecomiti Warwyk', salutem, gratiam et benedictionem. Cum a Roberto de Ablyntone, rectore ecclesiæ de Haleford', Vygorniensis diocesis, qui ad nostram denunciationem tanquam excommunicatus et claves contemnens ecclesiæ, ex mandato domini regis juxta consuetudinem Angliæ Warewyk' sub carcerali custodia detinetur, de parendo mandatis ecclesiæ in forma juris idoneam recepimus cautionem; vobis mandamus quatenus eundem a dicto carcere liberetis, et liberum dimittatis. Datum apud Otteford', kalendis Februarii, anno Domini MCCLXXXI, et anno tertio nostri pontificatus.

1282.

1 Feb.

Desires

him to set

free Robert

de Ablyn-

tone, rec-

tor of

Halford,

in prison at

Warwick.

R. f. 98.

A. f. 137.

CCXXX.

To EDWARD I.

1281-2.
6 Feb.
Will relax
the sen-
tence
against
Adam de
Fileby,
arch-
deacon of
Shrop-
shire, who
is op-
posing the
archbishop
at Rome,
if he acts
as he
professes
at the
king's
command.
R. f. 98.
A. f. 68 b

Excellentissimo principi domino Edwardo Dei gratia Regi Angliæ illustri, domino Hybernæ et duci Aquitanæ, frater [Johannes] ejusdem permissione Cantuariensis ecclesiæ sacerdos humilis, salutem in Eo per quem regnant principes et reguntur. Vestræ serenitatis literas nuper recepimus, per quas relaxationem sententiæ latæ in magistrum Adam de Fileby, archidiaconum Salop', pro eo quod in consilio de Lameth' non comparuit, postulastis; quæ, inquam, sententia usque ad hæc tempora procul dubio nos latuerat, licet contra eum in forma juris processum fuerit, sicut contra ceteros contumaces. Noverit igitur vestra clementia, quod idem magister Adam, sicut ex certa et fideli relatione didicimus, in curia Romana nobis et nostris in quantum potest, non tantum occulte sed publice, etiam præ ceteris mortalibus adversatur, ac directe et indirecte per omnem viam singulari persecutione singulariter nos persequitur, in tantum quidem quod, ubi per se noceri non poterit, alios nobis contrariantes fovet pro viribus, et ad nocendum fraudulenta machinatione inducit, asserens et jactans se a dominatione vestra super hiis speciale mandatum, quod nullo modo credere possumus, habuisse, et hæc de vestra facere voluntate. Verumtamen si a vestra conscientia, quod a nobis credi non poterit, ut jam diximus, processerit hæc crudelitas, peccato nostro forsitan exigente, nihilo minus ob vestri reverentiam, si placet, dictam sententiam volumus relaxare. Si autem motu proprio præfatus magister tantam nobis injuste adversitatem fecerit, non displiceat regiæ majestati si ipsum sic nobis contrariantem, et alias multipliciter rebellantem, secundum juris ordinem castigemus, super quibus nobis vestra beneplacita rescribere dignemini per præsentium portitorem. Valeat excellentia vestra

in Christo Jesu per tempora longiora. Datum apud Lameth', viii. id. Februarii, anno Domini MCCLXXXI.

CCXXXI.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi, etc., frater J[ohannes], etc. 1282.
 Nec nova nec miranda regiæ scribimus majestati. Illa 7 Feb.
 tamen scribimus ad quæ scribenda hinc obedientiæ sedis Refers to
 apostolicæ nos compellit necessitas, hinc ad regalem the papal
 magnificentiam sincera devotio nos impellit. Sane me- letters on
 minimus, et a vestra credimus memoria nullatenus exci- behalf of
 disse, quod cum olim dilectus nobis in Christo Almaricus Amauri de
 de Monte Forti, sedis Apostolicæ capellanus, captionis Montfort,
 laqueum incurrisset, idemque sic captus, tentus sub cus- and asks
 todia laicorum contra prærogativam ordinis clericalis et in the king to
 præjudicium libertatis ecclesiasticæ extitisset, dominus consent to
 Johannes felicitis memoriæ, qui tunc temporis Romanæ his libera-
 sedis pontificio fuerat insignitus, discrete providit, tion.¹
 provideque mandavit, ut capellanus præfatus de laicorum R. f. 98 b.
 manibus liberatus, sub prælatorum Cantuariensis ecclesiæ
 fida custodia servaretur, donec de ipsius Almarici statu,
 pace etiam et tranquillitate regis et regni Angliæ, per
 sedem apostolicam potuisset plenius provideri. Et licet
 Almaricus præfatus, illius mandati prætextu translatus
 de manibus laicorum et nostræ fuisset custodiæ man-
 cipatus, ipso tamen domino Nicholao² recordationis
 inclitæ, qui eidem domino Johanni in summi pontifi-
 catus honore successit, prædecessoris sui vestigiis
 inhærendo, formam quandam literis suis inditam, quas
 per dilectum capellanum suum, magistrum Reymundum
 Aggerii, decanum Anniciensem, tam regiæ celsitudini
 quam nobis in commune transmisit, quam arbitratus est
 ipsi negotio ex omni parte sufficere, adinvenit, mederi
 credens omni periculo juratoriæ remedio cautionis,

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 71.

² Nicolao] Johanne in MSS.

quam præfati Almarici humeris imposuit subeundam, pœnis super adjectis quibusdam, quas incurreret ipse idem Almaricus, contra juramentum veniens ipso facto, excommunicationis videlicet in personam, privationis etiam beneficiorum, quæ pridem obtinuit, et inhabilitatis ad quæque beneficia ecclesiastica imposterum obtinenda. Forma quoque illa tam vobis, rex inclite, quam consilio vestro et nobis videbatur sufficiens, si de incolarum regni Angliæ, magnatum et principum securitate fuisset memorata cautione prospectum. Hoc solo annexo quod opinione quorundam morte mandatoris temporaliter videbatur negotium interruptum, prout vestræ literæ sedis Romanæ cardinalibus sede vacante tunc temporis destinatæ apertius attestantur. De quorum cardinalium numero tunc fuerat dominus Martinus, qui in præsentiarum præsidet sedis Romanæ fastigio præsignitus, prout ipse idem apostolicus in suis literis, quas nobis per præfatum decanum Anniciensem super liberatione præfati Almarici, nunc recenter et iterato transmittit, testimonium perhibet evidenter. Et hoc idem in literis ejusdem summi pontificis, quæ nunc etiam regiæ celsitudini transmittuntur, non ambigimus contineri. In quibus siquidem utriusque literis apostolicis, tam videlicet vestris quam nostris, satis exprimuntur quæ et qualis circa istud negotium vestræ dudum fuerit intentio voluntatis; juxta cujus intentionis vestræ seriem incolarum regni Angliæ magnatum et principum tranquillitati prospicitur cautione juratoria in futurum, sicuti consimilis cautionis remedio tranquillitati regni Angliæ per literam domini Nicholai bonæ memoriæ hactenus videbatur fuisse prospectum; nobis quoque præcipitur, ut cum forma ista, et vobis et sedi apostolicæ visa fuerit sufficiens et completa, nos ad ipsius præfati Almarici liberationem, opem et operam plenissimam de cetero impendamus, ne de negligentia videantur posse redargui, et ut nostra diligentia Deo et hominibus et sedi Apostolicæ appareat operosa. Et licet officium hujusmodi quoad liberationem præfatam ex necessitate

mandati apostolici nobis directi fideliter nec minus efficaciter exequi teneamur; illud tamen cum pace vestra atque reverentia super omnia fieri cupientes, vestram clementiam devotis et piis precibus prævenimus, obsecrantes humiliter et fideliter consulentes, ut præfati Almarici, super quem credimus vestræ¹ pietatis viscera verisimiliter commoveri, liberationi ex injuncto nobis officio faciendæ consensum benivolum adhibere dignemini, nec ulteriora permittatis obstacula in præsentī negotio suscitari, ut Deo placida, apostolicæ sedi grata, et nobis vestris favorabilis inveniatur regiæ majestatis clementia in hac parte, et undique per hunc modum proveniat² tranquillitas exoptata. Et quia non nunquam absentium desideria potius vivæ vocis exprimuntur oraculo quam scribentis valeant calamo denotari, ideo dilectum fratrem dominum J.³ Dei gratia Londoniensem episcopum, et discretum virum magistrum Ricardum archidiaconum Cantuariensem, celsitudini regiæ destinamus, quorum dictis apud magnificentiā vestram supplebitur, quicquid seu in narratione seu deprecatione in præsentī epistola fuerit defectivum; quos, si placet, et cum honore suscipere dignetur regia celsitudo, et favorabiliter cum mansuetudine respondere. Et licet causæ plurimæ quæ ex literarum apostolicarum serie colliguntur, naturaliter nec minus rationabiliter vos inducant et inducere debeant ad consensum hujusmodi absque difficultate de cetero adhibendum, quasdam tamen causas venerabili fratri nostro prædicto ac præfato archidiacono commisimus regi magnificentiæ secretius exponendas. Hæc autem sub sigillo nostro vestræ reverentiæ scribimus pro nobis et coepiscopis ac procuratoribus omnium absentium qui tractatui nostro London' affuerunt. Datum apud Mortelak', vii. idus Februarii, anno Domini MCCLXXX. primo, consecrationis nostræ anno tertio.

¹ *vestræ*] repeated in MS.

² *proveniat*] pro proveniat in MS.

³ J. in MS., but John Chishul died on Feb. 8, 1280, and Richard de Gravesend was his successor.

CCXXXII.

TO THE BISHOP OF HEREFORD.

1282.
7 Feb.
Warns
him to
execute
his orders
referred
to in a
previous
letter. (See
p. 271.)
R. f. 77 b.
A. f. 16.

Frater Johannes, etc., venerabili in Christo fratri domino Thomæ, Dei gratia Herefordensi episcopo, spiritum meliorem et vitæ felicioris affectum.¹ Minimus nos vobis nuper, tanquam devoto ut credidimus suffraganeo nostro, literis nostris specialiter dedisse in mandatis ut magistrum Robertum dictum Lewyse de Glocestria, officialem vestrum, excommunicatum per nostros commissarios solemniter ob suam manifestam contumaciam pariter et offensam, denunciaretis, seu faceretis per totam vestram diocesem nunciari; quod vos, spreto bono obedientiæ, et contempto juramento vestræ consecrationis tempore præstito, expressa contradictione contra justitiam facere recusastis, non recolentes, immo, quod verius est, affectata ignorantia oblivioni simulatæ committentes regem Saul imperium propter inobedientiæ vitium juxta Dei judicium perdidisse. Licet igitur mandata, quæ super præmissis vobis alias direximus, vice canonicæ monitionis, vos ad obediendum nobis et ecclesiæ nostræ Cantuariensi deberent sufficienter excitasse, quæ in nullo, vestra rebellione refragante non sine vestri damnatione, quod dolenter referimus, hactenus profecerunt. Nos tamen, cum secundum civiles sanctiones pro homine qui perire festinat, humanitatis ratione etiam invito teneamur laborare, adhuc ex abundanti ad vestram inobedientiam expurgandam, vos monemus in hiis scriptis quod mandata nostra vobis super præmissis directa exequamini, secundum eorum seriem cum effectu, ne nos oporteat, licet invitos, labem tantæ inobedientiæ severitate canonica expiare. Datum apud Lameth', vii. id. Februarii, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ tertio.

Et quia idem episcopus obedire contempsit, processum fuit contra ipsum, ut sequitur, septimo die.

---

¹ In place of this mode of greeting A. reads "salutem, &c."

CCXXXIII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo], Dei gratia, etc., frater J[ohannes], permissione divina, etc., cum totius hominis salute, paratam regiis beneplacitis voluntatem. Intelleximus fidedigni viri officialis nostri literis et relatu, quod licet Willelmus dictus Byl, rector ecclesiæ de Phileby Norwycensis diœcesis, ab excommunicationis sententia, quam nuper in eundem rectorem venerabilis frater noster episcopus Norwycensis promulgasse dicitur, contra statuta generalis concilii, sit in curia Cantuariensi in forma juxta consuetudinem ipsius curiæ absolutus ad cautelam; dictus tamen venerabilis frater, de quo miramur plurimum et dolemus, tacito de prædicta absolutione et quod in curia nostra prædicta causa pendeat indecisa super præmissa injusta excommunicationis sententia inter ipsos, contra prædictum rectorem prædictæ excommunicationis frivolæ prætextu captionem regiam impetravit, in non modicum præjudicium ecclesiæ cujus juravit jura servare, et contemptum nostri, immo, quod est amplius, sanctorum Cantuariensis ecclesiæ patronorum. Quocirca excellentiæ vestræ humiliter supplicamus, quatenus sanctæ severitatis vestræ dignemini brachium retrahere a prædicti clerici captione, quamdiu pendet causa prædicta in nostra curia indecisa, mandantes vicecomiti Norfolciæ quatenus ab hujusmodi supersedeat captione, donec aliud ab excellentia vestra receperit in mandatis. Tantum inde facientes ut interim possimus, sub umbra protectionis vestræ, ea quæ pacis sunt inter partes studiose tractare, vel discordiam ipsam juris tramite diffinire. Custodiat Dominus per tempora longiora piissimi et carissimi principis majestatem. Datum apud Mortelak', v. idus Februarii, anno Domini [M]CCLXXX primo, consecrationis nostræ anno tertio.

1282.
9 Feb.
Begg him
to stay
proceed-
ings
against a
rector in
the diocese
of Nor-
wich,
whose case
is before
the arch-
bishop's
court.
R. f. 98 b.
A. f. 68 b.

CCXXXIV.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF SOUTHWICK.

1282.
12 Feb.
Regula-
tions for
the diet,
&c., of
Andrew,
late prior.
R. f. 172 b.

Frater J[ohannes], etc., dilectis filiis . . . priori et conventui de Suwyk', Wyntoniensis diocesis, salutem, gratiam et benedictionem. Ordinationem per vos factam de statu fratris Andreae, qui nuper nobis apud vos visitationis officium exercentibus, prioris cedens officio, circa domus vestrae negotia fideliter laboravit, pleno vidimus intellectu. Cujus forma ex parte secuti de praefato Andrea taliter ordinamus:—Quod videlicet idem Andreas pro persona sua quolibet die percipiat duos panes qui vocantur *miches*, unum *chopyn* et duas lagenas cervisiae conventualis, et de coquina ac pro vestura sua in omnibus sicut percipit subprior domus vestrae. Garcionem etiam unum habeat, qui liberationem suam recipiat sicut communes infirmariae servientes. Camera similiter sibi assignetur honesta pro se et socio, uno canonico sibi per prioris industriam adjungendo, qui omnes necessitates suas recipiat sicut unus canonicus de conventu. Volumus insuper et ordinamus ut idem frater Andreas pro electuariis et aliis humanis solatiis, omni anno de bonis communibus percipiat marcam unam sibi in festis Nativitatis Dominicae et Pentecostes pro aequalibus portionibus persolvendam. Volumus quoque et mandamus ut dictus frater Andreas, quantum commode poterit et sua possibilitas permiserit, sequatur communitatem in choro et capitulo, et diebus sollempnibus comedat in conventu. Quibus diebus, cum ipsum comedere in refectorio contigerit, si sanus fuerit, nihil recipiet de liberatione sua praedicta. Reliquias autem mensae suae colligat omni die communis eleemosynarius et ponat cum alia eleemosyna pauperibus eroganda. Siquid autem huic ordinationi nostrae addere oportuerit vel detrachere, hoc faciemus cum nobis causa hujusmodi per vos fuerit intimata. In cujus rei testimonium sigillum

nostrum præsentibus est appensum. Valet. Datum Wyntoniae, ii. id. Februarii, anno Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CCXXXV.

TO MARTIN IV.

Literæ directæ domino papæ pro literis suspectis exhibitis apud Novum Templum: — Sanctissimo in Christo patri ac domino reverendo Martino, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ summo pontifici, frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Sanctitati vestræ tenore præsentium innotescat, quod cum ego ac venerabiles fratres et coepiscopi mei, Londoniensis scilicet et Roffensis, cum procuratoribus aliorum episcoporum absentium, ad complendum piæ paternitatis vestræ mandata, circa liberationem domini Almarici de Monteforti, capellani vestri, nuper apud Novum Templum Londoniarum, die Jovis, videlicet quinta mensis Februarii, essemus personaliter congregati, quasdam literas a venerabili patre . . . archiepiscopo Dublinensi, et discreto viro magistro Ardicione primicerii Mediolanensis, capellano vestro, collectoribus decimæ in regno Angliæ a sede apostolica deputatis, recepimus sub hac forma:—Martinus episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Johanni archiepiscopo Dublinensi, ac dilecto filio magistro Ardicioni, sedis apostolicæ capellano, collectoribus decimæ in subsidium Terræ Sanctæ provisæ in Anglia, salutem et apostolicam benedictionem. Conquesti sunt nobis magister Symon de Micham, cancellarius Sarisburiensis, ac Robertus perpetuus vicarius de Sturminster, Saresburi-

1282.
14 Feb.
An account of
forged
papal letters
authorizing
the payment
of the collectors
of the tenth
in aid of the
Holy Land.¹
R. f. 14.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 67.

ensis diocesis, quod cum felicis recordationis Gregorius papa prædecessor noster, in generali concilio Lugdunensi, decimam omnium proventuum ecclesiasticorum Terræ Sanctæ subsidio, vos fratrem Johannem de Derlington', archiepiscopum Dublinensem, et quemdam magistrum Reymundum de Nogeriiis, capellanum apostolicæ sedis, in regno Angliæ collectores decimæ hujusmodi primo anno, per ipsius prædecessoris sub certa forma literas deputatos, volens etiam ut singulæ personæ tunc deputandæ ad colligendum hujusmodi decimas, de pecunia ex ipsa decima tunc colligenda, singulis diebus quibus circa præmissa vacarent, tres solidos esterlingorum singuli reciperent pro expensis. Demum, cumque idem prædecessor bonæ memoriæ Gerardum, Verdu-nensem episcopum tunc electum, ad partes regni Angliæ pro negotio ipsius decimæ specialiter destinavit, eligendi aliquas personas idoneas et ipsas mutandi, et in earum locum subrogandi quotiens expedire videret, concessit plenariam potestatem; idem Gerardus . . . cancellarium et . . . vicarium præfatos ad colligendum prædictam decimam usque ad quinquennium extunc immediate sequens, in Saresburiensi civitate ac diocese, ut asserunt, deputavit. Sicque idem . . . cancellarius et . . . vicarius præfati per hujusmodi quinquennium ad colligendum decimam ipsam continue, non absque fatigatione gravi, laborantes, decimam prædictam per eos collectam ad mandatum nostrum, ut asserunt, integre et sine diminutione aliqua persolverunt. Sed vos de dictis tribus solidis, quos et singuli eorum pro suis expensis, quibus propter hoc interim subierunt, deberent recepisse juxta hujusmodi beneplacitum dicti prædecessoris nostri, . . . cancellario ac . . . vicario præfatis, de decima ipsa satisfacere indebite contradicitis. Quocirca vobis per apostolica scripta mandamus quatenus . . . cancellario et . . . vicario præfatis, quibus ex nostra speciali gratia concessimus prædictas expensas per prædecessorem nostrum concessas, utrique eorum integre et sine diminutione

aliqua restituatis, alioquin vos ad id exequendum per dilectos filios archidiaconum Cantuariensem et Dublinensem, quibus super hiis nostris literis damus in mandatis, compelli sicut expedit faciemus. Datum apud Urbem Veterem, kal. Novembris, pontificatus nostri anno primo.¹

Quas literas dictus cancellarius Saresbiriensis, coram nobis ibidem personaliter constitutus, asseruit se porrexisset dictis archiepiscopo et . . . capellano, sub protestatione quod nolebat eis uti nisi essent legitimæ et veraces. Dum autem ipsæ literæ in nostra præsentia legerentur, filum quod adhærebat eisdem, separatum fuit a bulla; et dixit tunc publice cancellarius memoratus quod ipsis literis extunc renunciavit, et eis uti noluit ullo modo, quodque Ricardus de Burtun' easdem literas sibi tradiderat tanquam veraciter impetratas. Qui Ricardus statim præsens existens interrogatus super hoc respondit, quod Robertus vicarius ecclesiæ de Sturministre, Saresburiensis diocesis, dominus suus, in præscriptis literis nominatus, in Romana curia eas sibi tradiderat, et quod ante quindecim dies tradiderat easdem de mandato domini sui prædicti . . . cancellario memorato. Ad hoc idem Ricardus nobis quasdam alias literas obtulit in tenore subscripto:—Martinus episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis Cantuariensi et Dulvinensi . . . archidiaconis, salutem et apostolicam benedictionem. Conquesti sunt nobis magister Symon de Micham, cancellarius Saresburiensis, et Robertus perpetuus vicarius de Sturmenistre, Saresburiensis diocesis, quod cum felicitis recordationis Gregorius papa, prædecessor noster, in generali concilio Lugdunensi decimam omnium proventuum ecclesiasticorum Terræ Sanctæ subsidio, venerabilem fratrem nostrum fratrem Johannem de Derlingtun', nunc Dublinensem archiepiscopum, et quendam magistrum Reymundum de Negeriis, sedis apostolicæ capellanum, in regno Angliæ collectores decimæ hujusmodi primo anno per

ipsius prædecessoris sub certa forma literas deputatos, volentes etiam ut personæ tunc deputandæ ad colligendum hujusmodi decimam, de pecunia ex ipsa decima tunc colligenda, singulis diebus quibus circa præmissa vacarent, singuli tres solidos esterlingorum recipèrent pro expensis. Demum, cumque secundo anno idem prædecessor bonæ memoriæ dominum Gerardum, Verdunensem episcopum tunc electum, ad partes regni Angliæ pro negotio ipsius decimæ specialiter destinavit, eligendi aliquas personas idoneas et ipsas mutandi, et in earum locum alias subrogandi quotiens expedire videret, concessit plenarie potestatem. Ac idem Gerardus . . cancellarium et . . vicarium præfatos usque ad quinquennium immediate sequens extunc, in Saresburiensi civitate ac diocese, ut asserunt, deputavit. Sicque idem . . cancellarius et . . vicarius post hujusmodi quinquennium ad colligendum decimam ipsam continue laborantes, decimam ipsam, cum per venerabilem fratrem nostrum fratrem Johannem de Derlington, archiepiscopum Dublinensem, et magistrum Ardicionem, sedis apostolicæ capellanum, principales collectores decimæ prælibatæ, fuissent requisiti, integre et sine diminutione aliqua persolverunt. Sed dicti frater Johannes de Derlington, et magister Ardicio . . cancellario et . . vicario antedictis, de expensis quas propter hoc interim subierunt, juxta hujusmodi beneplacitum dicti prædecessoris nostri, de decima ipsa indebite, ut asserunt, satisfacere contradicunt. Quocirca vobis per apostolica scripta mandamus quatenus præfatos fratrem Johannem de Derlington' et magistrum Ardicionem moneatis, quod de dictis expensis . . cancellario . . et vicario præfatis, quibus ex nostra gratia speciali concessimus, et super hoc eisdem nostris literis dedimus in mandatis, sine diminutione aliqua satisfaciant competenter. Alioquin eosdem usque ad satisfactionem condignam per omnem censuram ecclesiasticam auctoritate apostolica

compellatis. Datum apud Urbem Veterem, non. Novembris, pontificatus nostri anno primo.—Quæ cum publice lectæ fuissent, interrogavi dictos archiepiscopum et magistrum Ardicionem utrum præscriptas literas ambas veras esse crederent, sive falsas, et dictus archiepiscopus ipsas esse suspectas, capellanus vero eas falsissimas existere testabantur, instanter petentes ut in dicto negotio tam arduo facerem quod esset per me legitime faciendum. Unde dictum Ricardum tanquam suspectum feci detineri custodiæ dicti . . . Londoniensis episcopi, in cujus eramus diœcese, commendatum, præscriptas literas, quas etiam sanctitati vestræ sub sigillo meo transmittito, tanquam suspectissimas retinendo, quousque super hoc vestræ recipiam beneplacita sanctitatis. Insuper cum a prædicto Ricardo quærerem utrum aliquas alias literas apostolicas secum a curia deportasset, idem sic interrogatus respondit quod portavit secum a curia usque ad duodecim paria literarum . . . Herefordensi episcopo tunc præsentī directarum, quas asseruit se cuidam civi London' commisisse eidem episcopo liberandas, qui tamen episcopus statim negavit se aliquas ab eo literas accepisse. Quid autem super præmissis fuerit faciendum, me dignetur sanctitatis vestræ clementia plenius informare. Custodiat Dominus, etc. Scriptum xvi. kal. Martii, anno a Nativitate Domini MCCLXXXII.¹

CCXXXVI.

THE BISHOP OF LONDON TO PECKHAM.

Reverendo in Christo patri domino J[ohanni], Dei 1282.
 gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ pri- 14 Feb.
 mati, R[icardus] miseratione divina Londoniensis ec- Reports a
 conversation with

¹ Sic in MS., but probably the name of the month is wrongly copied, and should perhaps be Maii, as the letter must be in 128½, not 128¾. The next letter is dated "ix. kal. Maii, A.D. mclxxxii."

the king
about the
liberation
of A. de
Montfort.¹
R. f. 78 b.

clesiæ minister, salutem in vero salutari cum obedientia et reverentia quam debita tam devota. Hac die Veneris, post diem Cinerum, existente domino rege apud Bebyry, nos cum domino archidiacono Cantuariensi negotium domini Almarici de Monte Forti exposuimus eidem, prout nobis fuerat injunctum, litteras vestras et transcriptum literæ papalis sibi porrigendo. Et tandem habita deliberatione cum consilio suo de præmissis, ad id quod continebatur in transcripto memorato, videlicet, quod dictus dominus rex per ordinationem sanctæ memoriæ Johannis papæ postremi, dictum Almaricum vobis et provinciæ vestræ suffraganeis liberavit, respondit hoc omnino negando, asserens se ad vestri et dictorum episcoporum supplicationem et instantiam tantummodo præfatam liberationem annuisse, pro cujus custodia donec de statu ipsius aliud fuerit finaliter ordinatum, tam baroniam vestram quam baronias ceterorum episcoporum sibi reputat specialiter obligatas. Sane ad petitionem in litera vestra contenta, nobis sic respondit, quod cum dictum Almaricum de consilio baronum suorum vobis et coepiscopis vestris liberasset, nec expediret nec deceret quod ipsis inconsultis eum a custodia qua tenetur aliquantuliter removeret, cum ex hoc se contemptos crederent, idque nihilominus in populo scandalum generaret, ac præfatus Almaricus de London' adeo non distet, quin tempore parlamenti proximi, ubi cum regni magnatibus de negotio supradicto cum effectu tractare proponit, infra quatuor vel quinque dies ibidem valeat agitari. Quod autem negotium supradictum ad optatum deducatur effectum, firmam spem fiduciamque concepimus, tam ex benigno præfati regis responso, quam ex eo quod articulos in litera domini papæ contentos satis videtur, quantum ad se pertinet, approbare. Bene

---

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 70, and Rymer's *Fœdera*, ii. 188.

semper valeat vestra paternitas reverenda. Datum apud Peyreford, die Sancti Valentini martiris, anno Domini MCC. octogesimo primo.

CCXXXVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Londoniensi salutem. 1282.
 Secundum piam considerationem piæ matris ecclesiæ 17 Feb.
 statutum est, ut per sententiam excommunicationis Orders
 majoris contumaciæ vitium in subditis reprimatur, et him to
 virtus justitiæ, quæ secundum civiles sanctiones om- excom-
 nium virtutum est perfectissima, quam secundum ca- municate
 nonica statuta, summum bonum est in hac vita colere the bishop
 cum effectu, contra perire festinantes humanius fove- of Here-
 atur, dum excommunicati suis demeritis exigentibus ford.
 a communibus actibus excludantur. Sane episcopus R. f. 77 b.
 Herefordensis, nimis irrationabiliter commotus, collectis A. f. 57.
 malitiæ suæ sequacibus et iniquitatis complicibus, spreto
 bono obedientiæ et contempto juramento in cornu al-
 taris beati Thomæ suæ consecrationis tempore præ-
 stito, non sine reatu perjurii, quod dolentes referimus,
 mandata nostra irreverenter contemnit, jurisdictionem,
 honorem, possessionem nostræ Cantuariensis ecclesiæ, ac
 jura quæ suo juramento et voto professionis tueri de-
 fendere et fovere est astrictus, contemptibiliter impug-
 nat et perturbat. Et quia non semel sed sæpius cano-
 nice monitus a præmissis injuriis et præsumptionibus
 nefariis desistere non curavit, suis demeritis exigenti-
 bus sententiam excommunicationis majoris meruit inno-
 dari. Et quia parum prodesset vel nihil contra mali-
 tiæ deditos sententiam proferre, nisi executioni debitæ
 legaliter mandaretur, mandamus firmiter injungentes,
 quatenus eundem episcopum Herfordensem in ecclesia
 vestra cathedrali, necnon in singulis ecclesiis vestræ
 ditioni subjectis, singulis diebus dominicis et festivis,

intra missarum solemnna publice et sollemniter denuncietis, seu denunciari faciatis esse excommunicatum, donec rubore suffusus, ad bonum obedientiæ, humilitatis gratiam ac reconciliationis affectum reversus, humiliter a nobis absolutionis gratiam meruit obtinere, et hoc vobis per nostras patentes literas innotescat. Quid autem super præmissis feceritis, nobis citra festum Penthecostes fideliter intimare curetis per vestras patentes literas harum seriem continentes. Datum Sarisburie, xiii. kal. Martii, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ tertio.

Consimilis litera emanavit suffraganeis provinciæ Cantuariensis.

Septimo die mensis Februarii apud Lameth' in camera archiepiscopi lecta fuit ista cedula per magistrum R. de Lacy ex speciali mandato ipsius archiepiscopi, præsentem eodem episcopo Herfordensi. Testibus, domino Thoma priore ecclesiæ Christi Cantuariæ, fratre Roberto de Seleseye, monacho ejusdem loci, magistro Ardicione electo Mutinensi, magistro Willelmo de Corneria, domini papæ capellano, magistro Petro de Sancto Mario, officiali Cantuariensi, Gilberto de Sancto Leofardo, thesaurario Cicestrensi, Ricardo de Ferringes, archidiacono Cantuariensi, Salvagio de Florentia, capellano reverendi domini Matthæi S. Mariæ in Porticu diaconi cardinalis.

Anno a Nativitate M., etc. lxxxii., indictione x., eodem die immediate ibidem dictus magister R. ex speciali injunctione dicti domini archiepiscopi, præsentibus testibus supradictis, excommunicationis sententiam tulit in scriptis in personam domini Thomæ Herfordensis episcopi præsentis et audientis, propter suam inobedientiam et contumaciam sub hac forma: "Quod si monitis nostris non parueritis, exnunc vos in hiis scriptis excommunicamus." Testibus archidiacono Cantuariensi, officiali Cantuariensi, magistro A. de Estria, rectore de Maydenestane.

CCXXXVIII.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Sarisburiensi, salutem. 1282.
 Nuper ad ecclesiam vestram Sarisburiensem declinan- 18 Feb.
 tes, de statu vestro relevando tractavimus, et juxta Nominates
 quod impositi nobis sollicitudo regiminis cor nostrum H. de
 instanti pulsat aculeo, vobis et ecclesiæ vestræ præ- Brandes-
 dictæ curavimus prospicere, ne qua ipsius utilitas pro ton, arch-
 nostro vel vestro defectu depereat, cum sit notorium, deacon of
 quod dolentes referimus, vos ita senectute gravatum, et Dorset, his
 sensu ad executionem officii vestri necessario privatum, coadjutor.
 ut oporteat vobis de adjutorio provideri, ne languente R. f. 77.
 pastore grex vobis commissus insidiatorum laniandus A. f. 57 b.
 dentibus exponatur. Idcirco ad vestri solatium, ec-
 clesiæ vestræ remedium, civitatis et diœcesis subsidium
 et munimen, vestri procuratoris ad hoc specialiter desti-
 nati¹ et capituli vestri communicatis consiliis, magis-
 trum Henricum de Brandeston', archidiaconum Dorshet',
 in ecclesia vestra virum providum et honestum, coad-
 jutorem ex decreto, tam in temporalibus quam in spi-
 ritualibus, quæ per ipsum poterunt expediri, legaliter
 vobis assignamus, præcipientes ut sine ejus consilio et
 assensu in temporalibus et spiritualibus ecclesiæ vestræ
 Sarisburiensis nihil de cetero faciatis, seu fieri per-
 mittatis, potestate ipsum amovendi nobis secundum
 formam inter nos et capitulum vestrum initam reser-
 vata.² Hoc adjecto ut dignitates et præbendas seu
 alia beneficia ecclesiæ Sarisburiensis per ipsius coad-
 jutoris consilium viris providis dumtaxat et honestis
 conferatis, qui³ Sarisburiensem ecclesiam possint et
 velint sanctitatis exemplis, consiliis et auxiliis decorare.
 Valete. Datum apud Braneston', xii kal. Martii, anno
 Domini MCCLXXXI, consecrationis nostræ iii.

¹ *destinati*] destituti, A.² *reservata*] potestatem reservantes, A.³ *qui*] que, R.

CCXXXIX.

THE BISHOP AND CHAPTER OF SALISBURY.

1282.
18 Feb.
Composition concerning the appointment of a coadjutor to the bishop.
R. f. 77.
A. f. 58.

Universis, etc., frater J[ohannes], etc. In ædificio ecclesiæ Anglicanæ, permittente omnium artifice sapientia, gerentes licet immeriti et indigni officium architecti juxta gratiam cœlitus nobis datam, sollicitè circumspicimus, ut valemus, ne in tam reverendæ fabricæ structura, ruinæ locus pateat, ne divulsa contignatio pereat, et præcipue ne quævis occasio columnas illas concutiat quæ nobiscum habent tanti tecti pondera supportare. Hujus igitur officii debito, conscientiæ nostræ oculum stimulante et excitante clamore celebri, qui ex facti evidentia duxit originem, ad partes venerabilis Sarisburiensis ecclesiæ nostræ suffraganeæ accedentes, invenimus, ut prævolans fama docuerat, honorabilem virum dominum Robertum fratrem nostrum, Dei gratia ipsius ecclesiæ episcopum, emeritæ militiæ decursis laboribus, debilitate corporis et senectutis incommodis prægravatum, visus etiam corporei solatio destitutum, cujus ministerio habet pastor ecclesiæ vultus suorum pecorum præcipue experiri. Et quia coadjutoris ei remedium esse necessarium vidimus evidenter, interpositis tractatibus variis, tandem cum prædicto episcopo et ejusdem loci capitulo, reali compositione convenimus in hac forma, videlicet, quod in præsentiarum, et futuris temporibus quotiens aliquem Sarisburiensem episcopum decidere contigerit in languorem seu debilitatem quamcunque, pro qua secundum canonicas sanctiones ei dari debeat coadjutor, episcopus ipse, si mentis compos extiterit habens animi judicium, concurrente consensu capituli; et si forsitan episcopus animi judicio privatus fuerit, decanus si superstes fuerit ac præsens in Cantuariensi provincia et capitulum prædicti; alioquin capitulum ipsum per se eligit²

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 66.

² *eliget*] eligent, R.

duos vel tres de gremio ipsius ecclesiæ viros honestos, in spiritualibus et temporalibus circumspectos, quos ad hoc reputaverint idoneos, de quo eorum conscientias oneramus, sicut volunt coram Christi facie in tremendo judicio respondere, et sic electos nominabunt nobis et successoribus nostris pro tempore sede plena, et eadem vacante, religiosis viris priori qui pro tempore fuerit, et capitulo ecclesiæ Christi Cantuariensis, vel soli capitulo si vacet etiam prioratus, et nos et successores nostri sedē plena, et dicti prior et capitulum sede vacante, unum de taliter nominatis de quo secundum Deum magis viderimus expedire, sine difficultate qualibet coadjutorem dabimus episcopo taliter ægrotanti, vel debilitati hujusmodi subjacenti. Et hic coadjutor habeat potestatem in administratione spiritualium et temporalium quam ei concedunt canonicæ sanctiones. Ante cujus executionem officii præstet corporale quicumque fuerit juramentum coram nobis aut successoribus nostris, seu priore et capitulo sede vacante, de coadjutoris officio fideliter exercendo. Et quandocumque continget episcopum animi carere judicio vel mentis alienationi continue subjacere, non intendimus præsentī ordinatione nostra capituli jura lædere aliquāliter in hiis quæ spectant ad beneficia conferenda. Præterea, si contingat processu temporis coadjutorem hujusmodi cedere vel decedere, vel in administrationis officio taliter se habere quod de jure sit merito amovendus, vel alias¹ impediri ne possit hujusmodi sufficienter vacare officio, ipso amoto sine moræ periculo, alii sub eadem forma per ipsum capitulum eligantur, et nobis ac successoribus vel priori aut capitulo Cantuariensi sede vacante illico nominentur, ut unus ex ipsis in præscripta forma detur absque omni dilationis tædio coadjutor. Si vero episcopus languens aut debilis cum suo capitulo in casu hujusmodi, vel capitulum ipsum

---

¹ *alias*] alis in A.

solum in casu quo ad ipsum hujusmodi pertinet electio, postquam de infirmitate vel debilitate tali pontificis constiterit, utpote cum sit notorium aut legitime declaratum, per duos menses in electione hujusmodi facienda et præsentanda extiterint negligentes, extunc licebit nobis et successoribus nostris archiepiscopis, sede plena, vel priori et capitulo prædictis vacante sede Cantuariense, coadjutorem aliquem idoneum de gremio Sarisburiensis ecclesiæ auctoritate nostra seu ecclesiæ nostræ dare, prout ipsius episcopi necessitati et ecclesiæ suæ utilitati viderimus expedire. Et ut coadjutor ad sui executionem officii devotius accendatur, ordinamus ut ei de bonis episcopalibus per nos et successores nostros, seu priorem et capitulum Cantuariense, de consilio Sarisburiensis capituli, stipendium rationabile assignetur. In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum. Datum apud Braneston', xii. kal. Martii, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ iii.

CCXL.

TO PETER BISHOP OF EXETER.

1282.
20 Feb.
Postponing
his visitation.
R. f. 78.
A. f. 133.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri P[etro], Dei gratia Exoniensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Quoniam, ut credebamus, hac instanti die Dominica secunda Quadragesimæ civitatem vestram Exon' intrare non possumus, aeris intemperie et viarum inexperta difficultate multipliciter impediti, fraternitatem vestram in Domino exoramus quatenus nos in hac parte excusatos habentes, die Lunæ proxima sequenti adventum nostrum expectare velitis, quando per Dei gratiam civitatem vestram intrare proponimus pro nostræ visitationis officio exequendo, et etiam velitis decano et capitulo

ad excusationem nostram hoc impedimentum canonicum intimare. Valete in Christo et Virgine gloriosa.

Datum apud Newenham, x. kal. Martii consecrationis nostræ anno quarto.

CCXLI.

TO THE DEAN OF EXETER.

Decano Exoniæ salutem. Ut decedentium ultimæ voluntates, juxta testantium dispositiones et arbitria ad effectum congruum valeant cum celeritate debita perducī, eo animosius et vigilantius debemus insistere, quo periculosius differri seu negligi dinoscuntur, et anima, dum purgatorii pœnis affligitur, ardentiori desiderio quam excogitari poterit remedium de bonis testatoris in pios usus erogandos expectat. Creditorum sane tepiditas seu desidia non nunquam excogitata malitia in tarde petendo, quæ sibi a defunctis deberi existimant, executoribus testamentorum timorem frequentius incutit, cujus prætextu plus debito differunt testantium exequi voluntates, vel saltem propter futuras querelas, quibus de facto saltem gravari et fatigari verentur, de bonis testantium, quæ celeriter in pios usus ut præmittitur erogari deberent, magnam sibi retinent quantitatem. Volentes igitur ut nobis incumbit remedium super hoc adhibere, vobis mandamus quatenus per tres dies solemnes proximos quibus fieri poterit post receptionem præsentium, in majore ecclesia Exoniæ et in omnibus aliis locis dictæ diœcesis quibus bonæ memoriæ Walterus nuper Exoniensis episcopus sua domicilia habuit, necnon ubi alias expedire videritis, publice et solemniter denunciatis et denunciari faciatis, quod omnes illi qui dictum episcopum sibi fuisse crediderint obligatum, compareant coram nobis vel commissariis nostris ubicumque fuerimus in nostra provincia citra festum Sancti Marci Evangelistæ proximo sequens, suas que-

1282.
23 Feb.
Desires
him to
summon
the credi-
tors of the
late bis-
hop of
Exeter to
prove their
claims.
R. f. 181.
A. f. 44.

relas seu petitiones in scriptis præcise et peremptorie proposituri, et quatenus jus exigit probaturi, si sibi viderint expedire; ultra quem terminum nisi de ipsorum legitimo impedimento constiterit, nullatenus audiantur, quod in ipsa publicatione denunciari volumus et mandamus; inhibentes tamen seu inhiberi facientes publice in eadem sub pœna excommunicationis majoris, ne quis falsas petitiones seu querelas faciant seu procurent, sed eas duntaxat quas veras et justas esse crediderint, et de quibus bonas et legitimas probationes æstimant se habere. De die vero receptionis præsentium, et quid inde feceritis, nos seu commissarios nostros cum ex parte dictorum executorum congrue fueritis requisiti, per literas vestras patentes harum seriem continentes distincte et aperte certificetis. Datum Exoniæ, vii. kal. Marci, anno consecrationis nostræ quarto.

CCXLII.

TO HIS PROCTORS AT ROME.

1282.
25 Feb.
An account of
transactions in
England.¹
R. f. 144.

Suis in Christo carissimis magistris Renerio et Philippo salutem, etc. Processus nostros frequenter vobis scribimus, ut si contingat eos ad Romanam curiam devolvi, seriem et veritatem eorum, quæ apud nos gesta sunt, minime ignoretis, et sic facti cognita veritate, quid deceat quidque pro nobis expediat plenius cognoscatis. Cum itaque nuper fuissent ad nostrum consilium evocati universi abbates et priores electivi, exempti et non exempti, Cantuariensis provinciæ, exempti ipsi venire ad concilium vel procuratores seu saltem excusatores pro se mittere contempserunt, cum tamen iidem in concilio de Lameth' dudum a domino Bonifacio bonæ memoriæ prædecessore nostro celebrato, præsentibus personaliter extitissent.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 80.

Nos autem contemptum hujusmodi impunitum pertransire nolentes, ecclesias eorundum exemptorum, quas tenent in usus proprios non exemptas, quarum occasione eos ad concilium citari fecimus, per singulas dioceses nostræ provinciae, per singulos episcopos mandavimus sequestrari, et sub arcto sequestro teneri, donec se ostenderent in hac parte exemptos in capite et in membris. Postmodum autem accesserunt ad nos procuratores . . . abbatum Sancti Edmundi, Sancti Albani, de Westmonasterio, et de Waltham, allegantes se a jurisdictione nostra in omnibus exemptos et soli summo pontifici esse subjectos. Unde a dictis sequestrationibus auctoritate nostra factis continuo appellarunt. Nos vero protestabamur publice quod si in aliquo eos gravavimus, parati fuimus ipsa gravamina revocare, si de eis constaret et ipsa possent probare. Et quia asserebant se habere specialia privilegia in hac parte, nos eis certum terminum assignavimus, infra quem vel in quo nobis suæ exemptionis privilegia exhiberent, et nos eos gravasse docerent. Ipsi autem suis provocationibus et appellationibus innitentes, contumaciter recesserunt. Dictus etiam abbas Sancti Edmundi prius a nobis ob aliam causam appellaverat; pro eo videlicet quod munimenta sua videre voluimus super ecclesiis suis appropriatis in Norwycense diocese visitantes. Demum etiam . . . abbates de Evesham et de Malmesbur' a nobis pro prædictis sequestrationibus per procuratores suos similiter appellarunt, et Cistercienses ut dicitur fecerunt similiter in communi. De ceteris autem exemptis quidam a nobis meruerunt veniam, et quidam se super hiis nostris beneplacitis submiserunt. Præterea, dum nuper nos et coepiscopi nostri essemus ad complendum mandatum apostolicum circa liberationem domini Almarici de Monteforti apud Novum Templum London' congregati, . . . archiepiscopus Dublinensis et magister Ardicio, primicerius Mediolanensis, collectores decimæ in regno Angliæ

1282. constituti, nobis quasdam literas apostolicas tradiderunt, quas dixerunt se a magistro Symone de Micham, cancellario Sarisburiensis ecclesiæ, recepisse. Dum autem ipsæ literæ coram nobis publice legerentur, filum unius literæ, quia duo paria fuerunt, separatum fuit a bulla, ita quod bulla ipsa in terram cecidit, et etiam ambæ literæ in scriptura, stilo et congruitate ac prosecutione sermonis suspectissimæ apparebant, et propter hoc ab ipsis . . archiepiscopo et magistro Ardicione fuerunt falsissimæ judicatæ. Interrogavimus itaque dictum cancellarium Sarisburiensem ibidem præsentem, a quo ipsas litteras habuisset, qui respondit quod a quodam Ricardo de Burtun', qui eas sibi portavit de Curia, et quod easdem dictis . . archiepiscopo et magistro subtili protestatione tradiderat, quod si veræ non essent, eis uti nullatenus intendebat, et extunc renunciavit eisdem. Qui Ricardus statim coram nobis positus et super hiis interrogatus, dixit quod Robertus perpetuus vicarius de Sturministr', Sarisburiensis diocesis, dominus suus, qui stare dicitur in Curia cum electo Wintoniensi, eas sibi tradidit in Romana curia prædicto cancellario liberandas. Interrogatus etiam si alias quascunque literas secum a curia portasset, respondit quod præter illas portaverat secum usque ad xii. paria literarum pro episcopo Herefordensi, quas dixit se cuidam burgensi London' tradidisse, eidem episcopo assignandas. Qui tamen episcopus præsens negavit se aliquas ab eo literas accepisse. Prædictas autem literas falsas nobis exhibitas sub sigillo nostro mittimus summo pontifici, et eidem scribimus hunc processum prætactum, Ricardum per . . London' episcopum, in cujus diocese tunc eramus, ut falsarium detinendo, donec a domino papa aliud habuerimus in mandatis. Circa hoc autem quod dictus Herefordensis episcopus prætactas literas dicitur recepisse, et præfatum vicarium qui literas impetravit sollicite vigiletis. Adhuc dudum Robertus Le Wyse de Glocestr', officialis dicti Here-

fordensis episcopi, propter suam contumaciam pariter et offensam a nostris commissariis excommunicationis sententia exigente justitia extitit innodatus, et cum ipsius sententiæ dicto episcopo demandaretur executio, idem episcopus se nobis per suas literas excusavit; quod quia constitit ei dictum officialem suum ad Romanam curiam a dicta sententia appellasse, mandatum nostrum circa hoc exequi non valebat, ne quid in sui præjudiciū aut officialium suorum attemptaremus per suum procuratorem ut dicitur provocando, et prius etiam nobis plurimum infestus et inobediens extiterat, multa quæ contra professionem suam faciebant, et jura nostræ lædunt ecclesiæ committendo, constanter asserens nos eo omisso nullam posse jurisdictionem in suos subditos exercere. Unde ipsum episcopum monuimus sæpe et sæpius ac moneri fecimus diligenter, ut ab inquietatione nostrorum et ecclesiæ nostræ jurium desisteret, et nobis tanquam devotus suffraganeus obediret. Tandem apud Lameth' sub spe pacis inter nos reformandæ invicem congregati, exposita querela sua et nostris in hac parte juribus allegatis, eum monuimus ore proprio ut nobis tantummodo id faceret, quod ipse idem et alii prædecessores sui nobis et prædecessoribus nostris fecerunt hucusque. Qui semper elationis spiritu inflammatus, in contumacia sua perstitit inobediens et rebellis. Unde ipsum iterato in scriptis monuimus, ut ad bonum obedientiæ se converteret, et mandata nostra circa dictum . . . officialem suum efficaciter adimpleret. Cumque idem episcopus monitionibus nostris nullatenus adquiesceret, sed magis ad defensiones et appellationes frivolas se pararet, nos volentes ejus maliciis occurrere, ipsum monitione præmissa in scriptis excommunicari fecimus per magistrum R. de Lacy, cui ad hoc coram testibus commisimus specialiter vices nostras. Qui tunc post latam in eum sententiam per suum procuratorem appellavit in scriptis, et nos etiam ipsum procuratorem excom-

1282. municavimus et mandavimus excommunicatum publice nunciari. Sententiam etiam contra episcopum per singulos episcopos executioni debitæ fecimus demandari. Scripsimus domino regi qualiter Adam de Phileby nobis in curia adversatur, qui scribit ei, sicut ex transcripto literæ, quod misit nobis dominus Antonius Bek', videre potestis, quod nobis non detrahat, de principali petitione nostra nullam faciens penitus mentionem, et rogavit nihilominus ut sequestrum auctoritate nostra factum in bonis archidiaconatus sui relaxaremus, quod fieri in favorem regum demandamus. Unde quid rex sentiat et proponat, videre poteritis, et caveatis similiter si literam regis, quam vobis cum ejus transcripto mittimus, ipsi Adæ expedit liberare. Per ecclesiam Sarisburiensem transeuntes, convenimus in certa forma de coadjutore dando episcopo imperpetuum in forma pacifica et honesta. Post Pascha proximum habebimus finale responsum a domino rege et magnatibus suis de articulis diu tractatis pertinentibus ad ecclesiasticam libertatem, et quia nihil prosperum expectamus, nec dissimulare ulterius valemus absque dampnabili periculo animæ nostræ, nec procedere valemus sine adjutorio, consilio et patrocinio sanctæ Romanæ ecclesiæ, rogamus ut ista præponatis amicis nostris et dominis in secreto, et confidenter domino Matheo, ut ipse nobis in hac parte dignetur consilii sui gratiam impendere propter Deum. Alioquin ad Curiam personaliter veniemus ut æterna incendia devitemus. Hæc autem omnia magistro J. de Pontisara communicare potestis. De processu visitationis nostræ apud Exoniam vobis referre poterit lator præsentium oraculo vivæ vocis. Valete. Datum apud Exoniam, v. kal. Martii, consecrationis nostræ anno quarto.
-

CCXLIII.

TO THE BISHOP OF EXETER.

Venerabili in Christo fratri domino P[etro] Dei gratia episcopo Exoniensi, frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et sinceram in Domino caritatem. Ad audientiam nostram clamosa insinuatione pervenit, quod vos seu . . . officialis vester dilectum filium Philippum archidiaconum Barnastopol', quem ad curiam Romanam, pro ecclesiæ nostræ negotiis transmissimus, multipliciter molestatis. Quocirca fraternitatem vestram in Domino requirimus et hortamur quatenus ab ejus gravaminibus desistentes, permittatis eundem beneficii sui et jurium suorum libera atque pacifica possessione gaudere, ne clamor ad nos perveniat iteratus. Valete. Datum apud Chuddelegh', iii. kal. Martii, consecrationis nostræ anno quarto.

1282.
27 Feb.
Desires
him not to
molest the
archdeacon
of Barn-
staple,
whom he
has sent to
Rome.¹
R. f. 78.

CCXLIV.

TO ADAM DE HALES, OFFICIAL OF WINCHESTER.

Frater J[ohannes] permissione Divina, etc., dilecto filio magistro Adæ de Hale, officiali nostro Wyntoniensi sede vacante, salutem, gratiam et benedictionem. Horrendum facinus et execrabile piaculum nostris nuper auribus innotuit, quod quidam iniquitatis filii, propriæ salutis immemores, hominem quendam, qui pro immunitate habenda ad ecclesiam parochialem de Werplindun', Wyntoniensis diocesis, confugerat, ab eadem ecclesia cum violentia extraxerunt, et extractum, Dei timore postposito, ultimo supplicio condemnarunt, in Dei ac universalis ecclesiæ contemptum, libertatumque suarum læsionem manifestam et scandalum

1282.
2 March.
Orders
him to ex-
communi-
cate those
who put
to death
a man
who took
sanctuary
in Warb-
lington
church.
R. f. 180 b.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 67.

plurimorum. Cum igitur nulli dubium sit omnes hujusmodi sacrilegos Sathanæ satellites, ipso facto excommunicationis sententiam incurrisse, miramur non modicum quod per vos vel alios loci ordinarios contra ipsos tanquam Dei et ecclesiæ inimicos in nullo hactenus, ut dicitur, est processum. Cujus rei gratia ipsi miseri in sua malitia damnabiliter perseverant, ac aliis exemplum perniciosum relinquitur perpetrandi alias consimilia vel majora. Quocirca vobis firmiter præcipiendo mandamus, quatenus omnes et singulos malefactores hujusmodi cum eorum fautoribus et auctoribus in ecclesia prædicta de Werplindon', ac aliis ecclesiis et locis ipsius diocesis quæ facti scandalum perturbavit, singulis diebus Dominicis et festivis, inter missarum solemnias, expressa causa populo in vulgari, excommunicatos in genere denunciatis et faciatis publice nunciari. Inquirentes nihilominus de eorum nominibus et totius facti circumstantiis diligenter, et quos reos inveneritis, extunc nominatim excommunicatos cum solemnitate debita denunciare curetis. Citantes peremptorie tam ipsos quam . . . officialem et . . . decanum loci qui dissimulando tantum facinus incorrectum verisimiliter dici poterunt negligentes, ac . . . rectorem, . . . vicarium seu capellanum dictæ ecclesiæ, qui scelus hujusmodi denunciare hactenus omiserunt, quod compareant coram nobis ubicumque in provincia nostra fuerimus, die quarto juridico post Dominicam qua cantatur "Quasi modo geniti," super præmissis audituri, facturi et recepturi secundum eorum demerita quod postulaverit ordo juris. Nomina autem eorum quos per inquisitionem reos inveneritis, ac totius facti seriem nobis distincte et aperte, una cum nominibus . . . officialis . . . decani . . . rectoris et vicarii prædictorum, ad dictos diem et locum rescribatis per vestras patentes literas harum seriem continentes. Datum apud Totton', vi. non. Martii, anno Domini MCCLXXX. primo, consecrationis nostræ quarto.

CCXLV.

TO ANTONY BEK.

Frater J[ohannes], etc., carissimo domino Antonio Bek', salutem, gratiam et benedictionem. Satis nostis, ut credimus, et scire debetis, quod diu est, et adhuc in eodem manemus proposito, ut vestris semper beneplacitis in omnibus favorabiliter annuamus, quibus secundum Deum inoffensa justitia possimus animum nostrum aliquatenus inclinare. Rogastis nos quidem ut sequestrum factum auctoritate nostra in fructibus ecclesiæ de Ringwod' penitus relaxaremus, et concederemus ministris vestris plenam et liberam administrationem fructuum eorundem. Ad quod dilectionem vestram, quam specialiter recommendatam habemus in visceribus caritatis, pro certo volumus retinere, quod cum nuper Wyntoniensem diocesem visitantes per ipsam ecclesiam transitum faceremus, invenimus quod Fulco de Lauduno dicitur rector esse ejusdem. Qui tamen ab aliquibus sine dubio dicitur naturæ debitum exsolvisse, ab aliis vero adhuc esse superstes, de quibus nondum nobis plena certitudo innotuit. Propter quod et alia quam plura, quæ sub dissimulatione pertransiri nequeunt, fructus prædictos fecimus sequestrari justicia exigente, donec de morte vel vita prædicti rectoris, et ad quem fructus ipsi de jure pertinere debeant, plenius cognoscatur. Unde non miremini si ad præsens non facimus quod petitis, quoniam aliud inoffensa justitia non valemus, præsertim cum eadem ecclesia post congregationem nostram Radingiæ vacare dicatur, et alias sequestrum nostrum ibidem violatum fuerit, de quo nobis adhuc in nullo est penitus satisfactum, publicusque sit usurarius, ut accepimus, ille qui fructus distrahit sub Waltero de Cancia, vendendo carius pro solutionum induciis indulgendis. Nec credimus quod vos ullo modo velletis fructus ipsos contra justitiam occupare. Parati autem sumus cum nobis de prædictis

1282.
8 March.
Cannot release the
sequestration of
Ringwood
church.
R. f. 180 b.

dubiis certum constiterit, et quis sit verus rector ecclesiæ memoratæ, sequestrum ipsum libentissime in forma canonica relaxare. Et hoc poteritis quando placuerit experiri. Rogamus autem quatenus, sicut honorem nostrum et vestrum diligitis, in aliquo contractu illicito vel inhibito mercimonio, nolitis sive Waltero de Cância sive cuicunque alii in hac parte præbere consilium, auxilium vel favorem. Valete. Datum apud Tavistok', Dominica media Quadragesimæ.

Σ

CCXLVI.

TO THE BISHOP OF WORCESTER.

1282.
13 March.
Has ordered the dean of Arches to stay proceedings about Campden church till parliament.
R. f. 78.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri domino G[odefrido], Dei gratia Wigorniensis episcopo, salutem, etc. Ab injustis molestationibus, et hiis quæ honori vestro præjudicare poterunt, proni sumus et hactenus fuimus abstinere, et per consequens ministeriales nostros a consimilibus volumus cohibere. Fatemur siquidem quod ecclesiam de Caumpedene, quatenus juxta relationem vestram, cui satis fidem adhibuimus, ad nostrum fuerat arbitrium devoluta, vestræ dispositioni reliquimus, cui vos de persona idonea et nobis accepta secundum Deum, quantum scire possumus, providistis. Sed quia interdum causa quantumcunque justa intercidit, si fuerit indefensa, aliud sentire non possumus, quicquid vobis relatum fuerit, quoniam deficiente prosecutione seu defensione debita, et non jure, circa negotium ipsum in curia de Arcubus fuerit vacillatum. Nolentes tamen vestræ fraternitatis amicitie minimum offendiculum ut diximus præparare, ecce scribimus decano nostro de Arcubus ut executioni mandati sui supersedeat usque ad proximum parliamentum juxta tenorem præsentibus interclusum. Ad hoc autem quod subjungitis . . officialem nostrum quosdam subditos vestros coram eo vocasse in causis

quæ ad eum per appellationem seu alium modum legitimum non fuerant devolutæ; hoc utique, si ita sit, de nostra conscientia non processit. Sed quia ad nos et officiales nostros causarum cognitio in provincia Cantuariensi tam per appellationem quam querelas et alias vias spectare dinoscitur de jure ac consuetudine Cantuariensis ecclesiæ, quod sæculum non ignorat nec vos ipsi, ut credimus, revocatis in dubium, quos ad observationem jurium hujusmodi astringit præstitum juramentum. Si officialis noster ultra id, quoad nos in casibus hujusmodi pertinet, contra vos vel vestros aliquid attemptaverit, pro constantissimo teneatis quod paratissimi erimus illud quam cito innotuerit cum omni mansuetudine et promptitudine revocare. Valete. Datum apud Hertelaunde, iii. id. Martii, anno consecrationis nostræ quartò.

CCXLVII,

TO THE BISHOP OF LONDON.

Episcopo Londoniensi, frater J[ohannes], etc., salutem. 1282.
 Si caritati vestræ existat amarum, Herefordensem episcopum meritis suis exigentibus excommunicatum denunciare per vestram diocesem, non miramur, immo 15 March.
 acceptamus plurimum, quod fraterna vobis gravamina Repeats
 sunt horrore, quia Ipso teste qui cordium est inspector, his order
 nos numquam in Anglia aliquid magis involuntarie to him to
 fecimus, nisi fallat nos memoria, quam hoc ipsum; excom-
 quia prædictum episcopum sic intra viscera cordis municate
 nostri recollegeramus a magno tempore in brachiis the bishop
 caritatis, utpote scholarem nostrum Parisius et bene- of Here-
 factorem præcipuum, quod in ipso plusquam in alio ford.
 pæne noster animus quiescebat, donec omni alio spreto R. f. 78.
 remedio, in nos vibrato impietatis suæ gladio, quem A. f. 57.
 tergiversatione longa celaverat, necesse habuimus in
 causa pro qua mori parati sumus, contumaciam ejus
 mucrone ferire anathematis multorum et magnorum

consilio sapientum. Licet igitur pietas cordis vestri hunc calicem abhorreat, quia tamen vos esse constat Cantuariensis ecclesiæ dextrum brachium et oculum a capite principalem, fraternitatem vestram per reverentiam quam sanctæ matri ecclesiæ servare jurastis, auctoritate qua fungimur adjuramus, quatenus post diem Paschæ proximum imminens faciatis excommunicationis suæ publicari sententiam, sicut vobis extitit alias demandatum. Et miramur valde qualiter hoc tanto tempore facere distulistis, scientes scriptum esse quod error cui non resistitur approbatur, et in hoc casu obedientiam subterfugere est ad hariolandi¹ speciem declinare, nec caret favoris macula manifesta qui quantum ad se pertinet, tanto facinori desinit obviare. Credimus insuper quod si vos in statu modicitatis nostræ Dei providentia collocasset, nihil minus nobis sed forsan amplius fecissetis, sicut mutua collatio cum invicem venerimus luce clarius declarabit. Valete, etc. Datum apud Hertelande, Exoniensis diocesis, idibus Martii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXLVIII.

TO THE BISHOP OF COVENTRY.

1282.
25 March.
Gives his reasons for deferring the revocation of a cause in the Arches court, at the bishop's request.
R. f. 78 b.
A. f. 35.

Episcopo Coventrensi, salutem. Literas vestras recepimus supplicatorias ut causam quam vobis movet procurator magistri Jordani, archidiaconi Cestr', in curia nostra de Arcubus, London', ad nostrum revocarem examen, ne dividatur causæ continentia, cum super eodem negotio coram nobis, sicut dicitis, causa adhuc pendeat indecisa. Verum quia, ut intelleximus, oportet nos in brevi per literam apostolicam, quæ dicitur post iter arreptum, quam dictus archidiaconus ad nos impetravit, et quæ jam est in Anglia,

¹ hariolandi] arriolandi in MSS.

inter vos et ipsum auctoritate delegata cognoscere, nec est idem negotium, ut didicimus, quod inter vos coram nobis et in curia nostra de Arcubus agitur vosque vel procuratores vestros in instanti congregatione fratrum, London', post Pascha non dubitamus volente Domino habere præsentes; fraternitatem vestram rogamus, quatenus cum in mora tam modici temporis magnum damnum aut periculum non versetur, non sit vobis durum quoad petitionem quam facitis, patienter interim expectare, extunc vobiscum seu cum procuratoribus vestris habito tractatu, parati erimus in hoc casu pro vobis facere quicquid poterimus justitia inoffensa. Valete. Datum apud Clyst, viii. kal. Aprilis.

CCXLIX.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY,

Frater Johannes permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, religiosus viris filiis nostris in Christo carissimis domino . . . priori et capitulo ecclesiæ nostræ cathedralis Cantuariensis salutem, gratiam et benedictionem. Ex tenore præsentium vobis innotescimus, quod hac instante die Jovis in Cœna Domini, in ecclesia parochiali de Mairstan', prout ex debito pastoralis officii astringimur, oleum conficere et cetera quæ ad sollempnitatem officii ejusdem diei pertinent, peragere intendimus, Deo dante. Propter quod volumus et mandamus quatenus per aliquem per vos deputandum mittatis ibidem pro oleo¹ et crisma tam pro ecclesia nostra prædicta quam pro ceteris ecclesiis nostræ diocesis quærendo ac etiam reportando. Datum, etc.

1282.
26 March.
Asks him
to send for
oil and
chrisin,
which he
will con-
secrate on
Maundy
Thursday.
R. f. 47

¹ oleo] olo, MS.

CCL.

TO HIS PROCTORS AT ROME.

1282.
31 March.
An account of
the process
between
himself
and the
bishop of
Hereford.¹
R. f. 144 b.

Frater J[ohannes], etc., procuratoribus suis in curia Romana, salutem, gratiam et benedictionem. Ex opinato nuper supervenit nobis quædam tempestas de episcopo Herefordensi, quem credebamus veraciter inter omnes suffraganeos nostros obedientiorem et specialiorē, tanquam illum quem recommendatum habebamus præ ceteris invenisse, donec insinuante nobis magistro J. de Pontissara, archidiacono Exoniensi, cognovimus eum in transmarinis partibus latitantem, per procuratores suos in Curia contra nos literas apostolicas super quibusdam indebitis exactionibus et aliis injuriis impetrare, quod postea patuit in effectu. Sed tamen conatus suos circa hoc cito Deus evertit. Cum itaque Robertus de Gloucestr' dictus le Wyse, officialis ejusdem episcopi, propter suam inobedientiam contractam multotiens, contemptum pariter et offensam, tam per officialem nostrum Cantuariensem, quam per nos et auditores nostros fuisset excommunicationis sententia innodatus, nullo juris ordine prætermisso, postquam ipse episcopus de ultramarinis partibus redierat in Angliam, ubi ad nos accedens juxta Cantuariam, indeque sub ovino vellere porrigens osculum, se ita nobis confederavit et devota, ut nobis videbatur, promptitudine alligavit, ita quod de ipso confidebamus in omnibus tanquam devotissimo et constantissimo fratre nostro. Ad hoc dicto officiali suo in sua contumacia et inobedientia persistente, eidem tam per officialem nostrum quam per nos demandata fuit executio sententiæ memoratæ; et etiam quod sicut venerabilis frater noster nihilominus adimpleret, quod officialis suus neglexerat et contempsit. Ipse vero, a quo sperabamus consolationem intimam reportasse, abjecto bono obedientiæ

quam ecclesiæ nostræ et nobis per sacramentum suum professus est, rescripsit quod ipsam sententiam tanquam invalidam, seu mandatum nostrum contra officialem suum, seu quoscunque subditos suos exequi minime tenebatur, pro eo quod constitit ei, ut dixit, ipsum officialem ad Romanam curiam appellasse, asserens etiam nos nullam posse jurisdictionem nisi per appellationem tantum in suos subditos exercere; plures alias astutias et tergiversationes literis suis inserens, per quas se in hac parte a nostra obedientia excusabat, mandata nostra exequi expressa contradictione recusans. Quo intellecto, dolentes de dampnatione sua, et volentes eum salubribus exhortationibus ad obedientiæ bonum reducere, scripsimus eidem sæpe et sæpius ut mandata nostra prædicta exequeretur fideliter cum effectū, ne nos oporteret, licet invitos, labem tantæ inobedientiæ severitate canonica expiare: tandem convenientibus nobis adinvicem apud Lameth', et amicaliter ex parte nostra tractantibus, petivimus ab eodem viva voce ut hoc nobis faceret, quod ipse et prædecessores sui Herefordenses episcopi nobis et prædecessoribus nostris hucusque fecerunt, et dimisso inobedientiæ vitio, rediret ad fraternam caritatem et obedientiam, quam promisit. Demum cum nihil monitiones nostræ et amicales inductiones proficerent, sed magis sub columbina specie ad astutias suas et excoGITatas malitias contra nos idem episcopus se armaret, iterato eum personaliter præsentem in scriptis sollempniter fecimus ad obedientiam commoneri. Et quia adhuc in sua rebellionē et malitia pertinaciter et contemptibiliter persistebat, ipsum excommunicationis sententia, exigente justitia, in scriptis fecimus innodari, qui statim ad Romanam curiam appellavit. Postmodum vero ipsam sententiam per episcopos et suffraganeos nostros per nostram provinciam contra eum mandavimus publicari. Nunç autem causas frivolas confingens sed etiam blasphemias et mendacia suis appellationi-

bus immiscens, in omni astutia et falsitate progrediens facit appellationes ipsas in locis publicis et sollempnioribus Angliæ, ad nostri infamiam et jurium ecclesiæ nostræ subversionem, non sine reatu perjurii publicari. Et hanc noveritis esse processus contra episcopum habiti plenam per omnia veritatem. Dicitur autem quod idem episcopus jam iter versus Romanam curiam arripuit, quod tamen non credimus, quia incertum est. Cum si ita sit, non publice transfretaverit, sed occulte, et dum in uno loco inveniri creditur, jam ad alia loca latenter declinans, sub vulpina pellicie se abscondit. Si autem eum ab Curiam venire contigerit, vel impetrationes fieri in præmissis, caveatis omnino ne aliquæ literæ generales audientiam sub quacumque forma transeant sine contradictione, nec literæ speciales sine convenientia judicum et locorum. Et circa hoc vigiles sitis et solliciti, quum adversarius noster prædictus astutus est, in omni gradiens falsitate. Datum apud Clyst episcopi Exon', ii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLI.

TO THE OFFICIAL OF THE COURT OF CANTERBURY.

[1282]
[April.]

Concerning a false appeal of Robert de Wichio, whom he orders to be excommunicated.

R. f. 181.
A. f. 44 b.

Frater J. etc. magistro P. officiali suo Cantuariensi salutem, gratiam et benedictionem. De solitudine vestra et diligentia circa honorem nostrum vobis regratiamur plurimum, præcipue de illo libello famoso quem Robertus de Wichio, sacrilegus et excommunicatus, in nostri infamiam sub colore falsæ appellationis et fictæ prætendit. Quare discretioni vestræ, de qua plenam in Domino fiduciam reportamus, quandam formam contra ipsum Robertum motu vestro, sub illo tenore vel meliore, prout vobis videbitur exequendam, in præsentibus mittimus interclusam, ut in solemnibus locis et per personas quascunque, sicut magis honori nostro expedire videritis, publicetur; canonem de

forma fidelitatis recensentes, qui dicit "non sufficit abstinere a malo nisi quis domino suo faciat bonum" aut consilium impendere, nisi auxilium simul impendat."¹ Præterea illum maledictum sacrilegum Robertum dictum le Wyse de Gloucestria, quondam officialem Herefordensem, per Londonienses, Roffenses et Cantuarienses, civitates et diœceses, singulis diebus Dominicis et festivis faciatis solemniter excommunicari et excommunicatum denunciari, donec adinvicem aliud duxerimus ordinandum. Datum apud Clyst, etc.

CCLII.

EXCOMMUNICATION OF ROBERT DE WYCHIO.

Salutem in salutis Auctore. Secundum legitimas sanctiones, cum appellatur, si judici a quo quis appellat, injuriam seu convicia inserit libello appellatorio, infamia notatur non immerito sic appellans, et prout rescripserunt divi fratres poena gravi hujusmodi est plectendus. Sacrae etiam constitutiones eum, qui apud bonos et graves diffamat mendaciter innocentem, sententia excommunicationis esse diffiniunt innodatum, et ætius ab omnibus evitandum, donec super hoc læso satisfecerit competenter. Robertus tamen de Wychio, clericus, hujusmodi jurium non ignarus, dominum nostrum J[ohannem] Dei gratia Cantuariensem archiepiscopum, falso et maliciose apud bonos et graves, apud quos extitit hactenus famæ laudabilis et boni odoris, super diversis criminibus, defectibus et injuriis diffamare præsumit. Utpote nec Deum timens nec tanti honoris gradum debita reverentia prosequendo, ad malitiam suam nihilominus palliandam fictam appellationem . . . episcopi Herefordensis nomine proponendo, cum non sit verisimile tam nefariis ausibus dictum episcopum indulgere in ipsius domini nostri et omnium sibi obsequentium ac adhærentium contemptum, immane

[1282.]
[April.]
Excommunication of Robert de Wychio.
R. f. 181.
A. f. 44 b.

¹ Decreti, pars ii., causa xxii., quæst. v., c. xviii., "Quæ in fide- | "tate sunt observanda." The quotation is not verbally correct.

præjudicium et gravamen. Propter quæ manifestum est dictum Robertum non solum in prædictæ excommunicationis sententiam incidisse, verum etiam ut ecclesiæ inimicum esse juxta evangelicam sententiam publicanis et ethnicis comparandum. Et quia, canone testante, sicut caro morbo emortua, si abscissa¹ non fuerit, salutem carnis reliquæ putredinis suæ contagione corrumpit, sic necesse erit Robertum prædictum, si in sua permittatur vesania prosperari, tam mendosi perniciæ scandali multos inficere suæ perditionis exemplo, et ad inobedientiam ac damnationis æternæ pericula attrahere. Nos huic canceroso contagio cupientes utriusque juris, prout tenemur, salubri medicamine obviare, vobis mandamus omnibus et singulis, in virtute obedientiæ et sicut favoris notam damnabilem vitare cupitis, quatenus dictum Robertum cum suis complicitibus et fautoribus in hac parte, in singulis ecclesiis vestrorum decanatum singulis diebus Dominicis et festivis publice et solemniter denunciatis excommunicationis sententia innodatos, ac arctius ab omnibus evitandos, donec præmissa satisfactione debita meruerint reconciliationis gratiam, et a nobis aliud super hoc receperitis in mandatis. Insuper in eisdem locis et temporibus cum solemnitate debita proponatis, ne quis a prædicto Roberto libellum famosum sub appellationis specie contra dictum dominum nostrum vel a quocunque alio recipiat, prout civiliter est statutum. Et si quis erroris surreptione deceptus, hujusmodi libellum receperit, ipsum indilate destruat nulli alii propalatum. Alioquin præter favoris noxii laqueum, quem incurret, poenas graves secundum utriusque juris regulas poterit non immerito formidare. Quid autem super præmissis feceritis, nobis citra festum Ascensionis per vestras patentes literas rescribatis.

Ista fuit interclusa in proxima litera supra.

---

¹ *abscissa*] *abcisa*, R.

CCLIII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi, etc., frater J[ohannes], etc., [1282.]
 cum totius hominis salute, reverentiam in omnibus et ^{1 April.}
 honorem. Causam suborti periculi in partibus Walliæ ^{Writes as}
 nostram non minus quam vestræ excellentiæ repu- ^{desired, to}
 tantes, scribimus in forma nobis dominationis vestræ ^{the bis-}
 literis insinuata et rigidius nostræ provinciæ episcopis ^{hops, con-}
 universis, parati in hoc negotio et similibus opem ^{cerning the}
 omnem et operam impendere, quam vires nostræ quæ- ^{new dis-}
 cunque coram Deo et hominibus sufficiunt exhibere. ^{turbances}
 Et quamvis ea quæ communitati proficiunt, per Lon- ^{in Wales.¹}
 doniensem episcopum nostris soleant coepiscopis de- ^{R. f. 99.}
 mandari, qui episcoporum decanus esse dinoscitur; ^{A. f. 137.}
 nos tamen majoris celeritatis processum esse in hac
 parte necessarium æstimantes, majestati vestræ potius
 decrevimus ad præsens literas hujusmodi destinare,
 per imperii vestri nuncios episcopis assignandas, quos
 jam a suis sedibus credimus recessisse juxta præ-
 fixationem quam eis fecimus, ut nobis occurrant Lon-
 don' trium ebdomadarum post Pascha periodo revoluta,
 quam vagis nunciis eosdem requirere; præsertim quia
 indubitanter credimus ipsos ex jussu vestro mandatis
 nostris expeditius parituros. Valeat igitur et vigeat
 dominatio vestra, pro qua summo Imperatori Domino
 die noctuque assistimus, Ei preces licet fragiles et in-
 dignas, nec dignas memoria, tamen quas possumus in
 peccatoris spiritu offerentes. Datum apud Clyst juxta
 Exon', Kalendis Aprilis.

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 50.

CCLIV.

TO THE BISHOPS OF HIS PROVINCE.

1282.
1 April.
Orders
them to
excommu-
nicate the
Welsh who
are dis-
turbing
the peace.¹
R. f. 78 b.

Frater J[ohannes], etc., domino R[icardo], Dei gratia Londoniensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Cum constet omnes pacis domini regis et regni temerarios turbatores incidere in sententiam excommunicationis latæ in Oxoniensi concilio ipso facto, et nobis etiam fidelibus relatibus innotescat quosdam propriæ salutis immemores Walenses, et alios eorum complices et fautores, turbationem quandam gravem, deprædationes, homicidia, incendia et alia quamplurima enormia, quæ nos ex vicinitate loci latere non possunt, contra pacem dicti domini regis de novo nequiter perpetrasse, ac de die in diem in nequiora grassari. Nos non solum reverentiæ regiæ sed et totius rei publicæ tranquillitati et commodis ac divino honori quantum in nobis est providere præcipue intendentes, mandamus vobis in virtute obedientiæ qua sanctæ Cantuariensi ecclesiæ dinoscitis vos astrictos, quatenus per omnia loca jurisdictioni vestræ subjecta, infra diœcesis vestræ limites et extra, omnes hujusmodi pacis regiæ turbatores et eis quacumque conspiratione, favore, consilio vel auxilio, clam vel palam quomodolibet adhærentes, omnibus diebus Dominicis ac festivis denunciatis et denunciari faciatis publice ac solempniter, pulsatis campanis et extinctis candelis, in excommunicationis prædictæ sententiam incidisse. Monentes insuper canonice vestros cujuscunque sint eminentiæ subditos universos, ne prætextu cujuscunque obligationis, juramenti seu fidei præstitæ corporalis, vel quovis alio modo, quæ omnia in præjudicium prædictæ justitiæ decernimus non tenere, prædictæ quocumque modo adhæreant aut faveant factioni, sub pœna

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 82.

prædicta, in quam decernimus eos incidere, si contrarium qualitercunque præsumpserint attemptare. Qualiter autem præsens mandatum nostrum fueritis executi, in proxima congregatione fratrum London' secundum præfixionem ultimo factam apud Vetus Templum, nos certificare curetis. Datum apud Clyst, Exon. dioc., kal. Aprilis, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

Sub forma consimili scriptum fuit cuilibet episcopo provinciæ Cantuariensis, de verbo ad verbum, præterquam Hereford', ubi scriptum fuit decano ejusdem loci.

CCLV.

BISHOP OF BATH TO PECKHAM.

Sancto patri in Christo et domino reverendo domino J[ohanni], Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, R[obertus] ejusdem permissione Bathoniensis et Wellensis ecclesiarum minister, salutem cum omni reverentia, obedientia et honore. Tractavimus cum domino nostro rege, si sibi placeret quod dominum Almaricum de Monteforti in vestro commeatu London' duceretis. Qui nobis respondit hoc sibi nullatenus displicere, unde absque ipsius offensa poteritis vobiscum adducere ipsum illuc. Dominus vos conservet. Datum apud Peulesholte, iiii. non. Aprilis.

[1282.]
2 April.
The king allows
Peckham
to take
Montfort to
London.¹
R. f. 79.

CCLVI.

PECKHAM AND HIS SUFFRAGANS TO POPE MARTIN [IV.]

Sanctissimo in Christo patri ac domino domino Martino divina providentia etc., sui humiles et devoti frater Johannes, permissione divina etc., et ejusdem ecclesiæ suffraganei universi, cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Eminentia vestræ sedis, pater sanctissime,

1282.
23 April.
Informs
him of the
liberation
of Amauri

¹ Rymer I. 603 (Record edition).

de Mont-
fort.¹

R. f. 15.

A. f. 5.

quæ omni potentatui totius ecclesiæ dominatur, et præ cunctis principatibus et sedibus universis coruscare cernitur, sapientiæ radiis præcellentis, per venerabilem virum magistrum Reymundum Angerii, decanum Anniciensem, capellanium vestrum, super liberatione venerabilis viri domini Almarici de Monte Forti, vestri similiter capellani, sua nobis nuper mandata provida deliberatione transmisit, quæ prout decuit reverenter et devote suscepimus, et ad eadem exequenda opem et operam, quam debuimus, quamque potuimus, exhibuimus efficacem. Nempe cum periculo, quod ex ipsius capellani liberatione circa turbationem regni Angliæ poterat formidari, per formam ipsius mandati prospectum utique videretur juratoriæ remedio cautionis, quam subire debebat Almaricus prædictus, pœnis nihilominus quibusdam adjectis, quas idem incurreret contra proprium juramentum veniens ipso facto; et demum in litera apostolica memorata provide suppletum fuisset, quod in quadam alia litera præcedenti quæ videlicet a domino Nicholao piæ recordationis, prædecessore vestro, super eadem emanavit materia, fuerat defectivum; videlicet, de præfati serie juramenti, non tantum ad actum et consensum, verum etiam favorem noxium extendenda, nobisque ex ipsius magistri Reymundi decani Anniciensis prædicti fida relatione, nihilominus etiam aliunde constaret, quod antedictus dominus Almaricus memoratam obligationem sibi impositam sponte suscipere, et quantum in se fuerat pollicitationem hujusmodi extitit adimplere paratus. Nos cum pace domini regis juxta mentem ipsius literæ vestræ in ipso negotio procedere satagentes, ipsum requisivimus, supplicantes eidem ut pro apostolicæ sedis reverentia nostrarumque multiplicata precum instantia, liberationi plenariæ sæpèdicti domini Almarici regium absque ulterioris moræ dispendio dignaretur decetero adhibere consensum, præ-

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 72, and Rymer I. 605.

cipue cum suæ turbationis et regni, quæ ex hoc poterat provenire periculò, fuisset plenarie satisfactum. Et licet evocatis plerisque principibus atque magnatibus regni sui, eorum assensibus super ista materia requisitis, nonnullorum vota et consilia obstitissent; ipse tamen rex mansuetus et Deo devotus, proprii pectoris sinceritate et ad ecclesiam Romanam pia devotione promotus, liberaliter a nobis exhortata concessit. Quod in eo tanto laudabilius æstimamus, tantoque celsiori laudis præconio ducimus attollendum, quanto ex turbatione seu rebellionem Wallensium recenter in regno Angliæ suscitata, magis excitativa detentionis quam suæ liberationis a carcere procedere viderentur judicia, et verisimiliora, opinione vulgari, prodirent in medium argumenta. Propter quæ nos eidem affluentium rependentes vicissitudinem gratiarum, ipsum dominum Almaricum de carceris custodia educentes usque civitatem Londoniarum salvo deduci fecimus et conduci, ipsumque in multorum fidedignorum præsentia ad hoc specialiter vocatorum, liberatum pronuntiavimus, et a carcere penitus et plenarie absolutum; ipsumque sæpefato magistro Reymundo liberum omnino fecimus assignari, et per eundem magistrum, ipsum dominum Almaricum sub securo conductu regio ad loca tuta regni Franciæ conducendum, sanctitati vestræ cum gaudio transmittimus liberatum. Fulgeat in ecclesia Dei, pater sanctissime, vestræ sanctitatis auctoritas per tempora longiora. Actum London', ix. cal. Maii,¹ A.D. MCCLXXXII.

---

¹ *Maii*] Wilkins' prints "*Martii*."

CCLVII.

PECKHAM AND HIS SUFFRAGANS.

Articuli episcoporum contra dominum.

1282. I. Inprimis, dictus dominus archiepiscopus, cum
 Complaints of the exercise of the archiepiscopal jurisdiction, and of the proceedings in his court.
 R. f. 102. dioecesem alicujus sui suffraganei visitat, ipse instituit et destituit prælatos ipsius diocesis, et causas singulas ipsius diocesis audit, et correctiones actualiter facit ultra quam jus in visitatione metropolitana permittit, videlicet in non notoriis et occultis.

II. Item, causas de facto inchoatas in ipsa visitatione, et correctiones non completas, trahit secum ubicumque fuerit in provincia; unde subditi suffraganeorum gravantur, et eorum jurisdictio debilitatur.

III. Item, in diocesisibus visitatis, postquam idem archiepiscopus fines diocesium exiverit, mittit aliquos clericos de latere suo ad exercendum ea quæ ad officium suffraganei loci illius de jure pertinent in casu a jure permissio.

IV. Item, in diocesisibus aliquibus non visitatis per ipsum, quidam se gerunt pro officialibus dicti domini archiepiscopi, seu commissariis generalibus ejusdem, qui officiales foranei dici poterunt, contra formam et prohibitionem concilii Lugdunensis, super quibus petunt sibi remedium adhiberi.

V. Item, petunt ut nullus suffraganeorum subditus per curiam Cantuariensem citari mandetur, nisi in citatorio hujusmodi causa legitima inseratur; quare sine juris offensa, et suffraganeorum præjudicio, sic possit et debeat evocari; nec tamen committatur per curiam Cantuariensem, quæ sit contra subditum suffra-

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 75.

ganei Cantuariensis, nisi causa hujusmodi ad ipsam curiam pertineat. 1282.

VI. Item, quod citationes et aliæ injunctiones per curiam Cantuariensem non præcipiantur, neque injungantur subditis suffraganeorum, nisi in causis ipsos suffraganeos vel eorum officiales tangentibus.

VII. Item, quod per ipsam curiam non rescribatur ad simplices querelas subditorum dictorum suffraganeorum, nec rescribatur ad directas appellationes interpositas a subditis suffraganeorum, ipsis suffraganeis mediis prætermis-
sis.

VIII. Item, quod per ipsam curiam non rescribatur in tuitoriis appellationibus, ubi ad eandem curiam directe potest appellari, ut videlicet, a suffraganeis, et eorum officialibus; cum ex hoc multum derogetur episcopis, et maximum immineat et frequenter accidat periculum animarum. Ubi forsitan ad correctionem excessuum proceditur contra frivole appellantes, vel ad amonitionem a beneficiis ecclesiasticis curam animarum habentibus, quæ illicite occupant, in quibus animas damnabiliter decipiunt; cum per summariam probationem, in qua non licet contra testes excipere, vel factum episcopi justificare, vel sui officialis, tuentur in suo maleficio vel peccato delinquentes; vel episcopus seu ejus vicesgerens necesse habet in curia Cantuariensi in principali procedere, et sic suam jurisdictionem per frivolam appellationem de facili amittit; et ante aggressum principalem negotii, processus suffraganei seu sententia rite prolata revocantur per curiam Cantuariensem; et negotium principale, quod celeritatem desiderat, per plures annos multotiens protelatur, et delinquens per id tempus in sua malitia confovetur. In appellatione vero directa, si secundum juris exigentiam procederetur, posset episcopus factum suum legitime justificare, et ad ipsum remitteretur appellans debite corrigendus.

1282.

IX. Item, si præmissa petitio non possit exaudiri, petunt ut concedatis saltem eis, ut in tuitionibus suum factum possint incontinenti justificare, ut sic denegetur tuitio frivole appellanti.

X. Item, petunt ut sequestra per episcopos rite facta, si de eisdem ad curiam Cantuariensem appellari contingat, vel in ea querelam deponi per articulum ante omnia, ut est consuetum de novo facere, nullatenus relaxentur, sed expectetur, quousque episcopi factum suum justifcent, in forma juris.

XI. Item, cum a sententia excommunicationis suffraganei per querelam aditur curia Cantuariensis vel per appellationem, et ipsa sententia per articulum ante omnia relaxetur, vel ad cautelam absolvitur ab ea, quando aliqua frivola provocatio proponitur præcessisse; petunt ut publicatio ipsius revocationis non exeat curia Cantuariensi, antequam docuerit appellans de sua legitima provocatione, vel episcopum injuste eum ligasse, quia si deficiat retrudetur, quod erit ridiculum.

XII. Item, ubi in correctionibus episcoporum, vel declarationibus ecclesiarum vacantium, seu privationibus beneficiorum, querela curiæ Cantuariensi deponitur vel forsan ad eam appellatur; non per dilationum ambages, sed de die in diem, sicut negotii qualitas exigit, procedatur.

XIII. Item, ubi appellatur a processibus episcoporum, quos faciunt ex officio contra fornicarios notorios vel manifestos, et in hoc curia Cantuariensi per appellationem vel querelam adiri contingat, et suffraganei justificationem sui processus proponant, et deinde appellans seu conquerens, cum jurisdictionem suffraganeorum jam habeat ligatam per inhibitionem curiæ prædictæ, suam querelam vel appellationem non prosequitur; petunt ne sua appellatio vel querela vinculum maneat iniquitatis per curiam Cantuariensem

eundem facilius dimitti seu remitti, quam fiunt 1282.
dimissiones seu remissiones in aliis causis, quæ pecuniariæ sunt seu alias civiles.

XIV. Item, cum appellantibus ab episcopis tuitione concessa, et gravaminibus, quæ appellans sibi post appellationem suam per episcopos, prout moris est, revocatis;¹ petunt quod publicatio et executio revocationis hujusmodi non ipsis episcopis, sed aliis personis demandetur, ne episcopus suum proprium factum, quod bona conscientia, et juste forsan fecerit, contra conscientiam et in sui vituperium denunciaret revocatum.

XV. Item, si appelletur eo quod episcopus locum incertum, videlicet ubicunque fuerit in sua diocese, terminum præfigit, vel sic subditos suos ad iudicium evocat, cum sibi jure ordinario liceat, et hactenus observatum existit; petunt quod ad appellationem hujusmodi nullatenus rescribatur, nec rescribendo inter alia gravamina reputetur vel inseratur.

XVI. Item, quod inhibita est advocatis curiæ Cantuariensis quod non defendant jurisdictionem episcoporum suffraganeorum, licet domini eorum existant et justam habeant defensionis causam.

XVII. Item, petunt quod personæ episcoporum non trahantur ad locum incertum, videlicet, ubicunque dominus archiepiscopus vel ejus officialis fuerit in provincia Cantuariensi; cum ex his multa proveniunt pericula eisdem.

XVIII. Item, cum beneficiorum declaratur vacatio per dominum archiepiscopum, ipsa beneficia, quantumcunque vacaverint, patronorum, episcoporum, vel capitulorum suorum negligentia non probata, per dominum archiepiscopum conferuntur; per quod jus enormiter læditur prædictorum, et cura de facto committitur ei, qui jus ex hujusmodi collatione non habet, et sic animas sibi ipso periclitari contingit.

---

¹ Sic in MS.

1282.

XIX. Item, gravantur episcopi et sui subditi, in eo quod ad mandatum curiæ Cantuariensis suis sumptibus propriis necesse habent partes citare, et certificatoria mittere, alioquin sola literæ traditione probata contemptores curiæ reputantur, et sic puniantur injuste super quo petunt remedium adhiberi.

XX. Item, si episcoporum negligentia in exhibenda justitia suggeratur; petunt, ut ante causarum hujusmodi principalium cognitionem, ipsa negligentia legitime declaretur.

XXI. Item, cum metropolitanus in provinciali duntaxat concilio, juxta formam sibi a jure traditam, constitutiones edere valeat; petunt ne aliquialiter secus fiat.

Responsiones domini ad articulos.

Peckham's
reply to the
preceding.
R. f. 102 b.

I. Ad primum articulum episcoporum respondet, quod hoc potest juste facere duplici auctoritate connexa munitus; et roboratur consuetudine diutius observata.

II. Ad secundum articulum respondet quod, cum non solum sit metropolitanus in diœcese visitata, sed etiam in aliis diœcesibus suæ provinciæ, causas inchoatas in una diœcese juris suffultus auctoritate poterit terminare in alia; et hoc etiam habet de consuetudine diutius observata.

III. Ad tertium articulum respondet, quod non credit quod talia faciat, nisi quatenus sibi permittit jus, et consuetudo curiæ Cantuariensis suffragatur.

IV. Ad quartum articulum respondet, quod officiales foraneos non fecit, nec unquam talia fecit, nisi quatenus de juris consuetudine sibi est concessum.

V. Ad quintum articulum respondet, quod non est de juris necessitate, quod libellus ponatur in citatorio,

aut causa agendi; sed est cautela juris pro actore, ut reo dilatio, et ulterior deliberatio denegetur. 1282.

VI. Ad sextum articulum respondet, quod omnis fere causa, quæ agitur coram domino archiepiscopo, sive per querelam, sive per appellationem ad eum devolvatur, tangit episcopos vel officiales suos per obliquum, vel directe; præterea et hoc habet de consuetudine.

VII. Ad septimum articulum respondet, quod hoc potest facere duplici auctoritate suffultus; et etiam hoc habet de consuetudine, et a jure.

VIII. Ad octavum articulum respondet, quod peccant petentes in sedem apostolicam, qui nolunt quod appellantes tueantur, cum opprimant juste appellantes, nec deferent appellationibus ad sedem apostolicam interjectis. Præterea, si hoc archiepiscopus non faceret, offendet summum pontificem, cujus vices gerit in hac parte in provincia Cantuariensi, et potestatem sibi datam negligeret, cum hoc sibi liceat tam de jure quam de consuetudine diutius approbata.

IX. Ad nonum articulum respondet, quod passim hoc et distincte hoc non denegatur episcopis, imo conceditur eis proponere factum contrarium, vel mere exclusorium.

X. Ad decimum articulum respondet, quod simpliciter per articulum non relaxantur sequestra, nisi quoad viatica et expensas usque in finem causæ.

XI. Ad undecimum articulum respondet, quod contra statuta domini Ottoboni, et contra formam juris est ista petitio.

XII. Ad duodecesimum articulum respondet quod, prout possibile est, habito respectu ad multitudinem causarum, quæ in curia Cantuariensi ventilantur, celeriter proceditur, prout est possibile audienti.

XIII. Ad tertium decimum articulum respondet quod remittitur, ubi, et quando de jure est remittendus.

XIV. Ad quartum decimum articulum respondet quod non est honesta petitio, nec consona juri, et in præcedenti petierunt contrarium.

XV. Ad quintum decimum articulum respondet, quod sibi sunt contrarii, cum inferius petant ab archiepiscopo contrarium sibi concedi.

XVI. Ad sextum decimum articulum respondet, quod non prohibetur eis hoc expresse, sed præcipitur eis, quod sacramentum in curia Cantuariensi præsent.

XVII. Ad septimum decimum articulum respondet, quod superius contrarium petierunt, et ideo tanquam contrarii sibi ipsis in petitione sua non sunt exaudiendi.

XVIII. Ad octavum decimum articulum respondet, quod facti ejus et solum papam in hoc, si delinqueret, quod non est verum, haberet ultorem, et nec eis facit injuriam in hoc casu.

XIX. Ad nonum decimum articulum respondet, quod de hujusmodi sumptibus non debet multum conqueri, cum propter talia beneficia ecclesiastica sunt eis deputata.

XX. Ad vigesimum articulum respondet, quod non rescribitur, nisi legitima causa suggeratur, cujus probatio recipitur in eventu.

XXI. Ad ultimum articulum respondet, quod non intendit facere constitutiones contra juris formam.

CCLVIII.

ORDINANCES FOR THE ARCHBISHOP'S OFFICIAL.

1282.   Universis præsentem paginam inspecturis, frater
25 April. J[ohannes], permissione divina, etc. Cum nuper clamosa
Ordinances plurimorum insinuatio nobis verisimiliter retulisset,
for his official, suffraganeis nostris ac subditis eorum, quædam nos-
concerning tris temporibus præter conscientiam nostram, tam per
appeals, auditores curiæ nostræ, quam per . . officialem nostrum
&c., in Cantuariensem, necnon et decanum de Arcubus London',
conse- dicti officialis commissarium, fuisse illata gravamina,
quence of the com- plaints of quæ prædecessorum nostrorum temporibus non fuerunt,

quorum tenemur et volumus vestigiis inhærere; nos et nova resecare volentes, et vetera, quantum secundum Deum possumus, temperare, pro pace venerabilium fratrum coepiscoporum nostrorum, eorundemque subditorum quiete, quos cupimus intimis præcordiis consolari, mandavimus discretis viris, venerabili fratri domino W[illelmo] Norwycensi episcopo, magistris R. archidiacono Cantuariensi, G. de S. Leofardo, thesaurario Cycestr', A. de Hales, R. de Brandon, canonico London', in consuetudinibus et juribus Cantuariensis ecclesiæ longi temporis experientia eruditis, ut ipsi de prædictis diligenter inquirerent, et nos circa ipsa fideliter informarent. Quorum concilio, aliorumque prudentum indagine præmuniti, volumus et decrevimus dicta gravamina in certis articulis rescindere, et ordinationem nostram ad perpetuam memoriam commendare.

Inprimis igitur, volumus et ordinamus, quod officialis noster Cantuariensis ad querelas subditorum fratrum et suffraganeorum nostrorum de cetero non rescribat, præterquam in casibus specialibus, videlicet in casu negligentiae, et in audiendis ratiociniis ab executoribus decedentium in provincia Cantuariensi habentium redditus, maneria, possessiones, et bona in diversis diocesibus nostræ provinciæ memoratæ; nec non et in aliis casibus, qui tam de jure quam de consuetudine, nostris et prædecessorum nostrorum temporibus, eidem sunt permissi pariter et concessi; et si de facto in aliis rescripserit, et de hoc coram ipso excipiatur, hujusmodi exceptio sine difficultate qualibet admittatur.

Volumus insuper et ordinamus, quod idem officialis ad appellationes a subditis fratrum et suffraganeorum nostrorum directe ad curiam Cantuariensem, omisso medio, interpositas, de cetero non rescribat. Et si de facto rescripserit, ac de hoc coram ipso aut suo quovis commissario excipiatur, cum de hujusmodi exceptione, et ipsius effectu, competenter constiterit, de

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 77.

1282. eadem appellationis causa ulterius se nullatenus intro-
mittant; hoc etiam temperamentum in favorem fratrum
et coepiscoporum nostrorum, ac cleri et populi provin-
ciæ Cantuariensis quietem, præmissis annectentes, quod
ad querelas subditorum fratrum nostrorum prædicto-
rum, sine conscientia nostra specialiter et expressa, et
absque causa rationabili nomine nostro de cetero nullate-
nus rescribatur. Nos vero hoc jure nostro sic moderate
absque cujuslibet præjudicio uti intendimus, ut in nullo
a prædecessorum nostrorum vestigiis discrepemus.

Sane, si contingat aliquem fratrum nostrorum fruc-
tus ecclesiæ clerici subditi sui ex causa canonica vel
consueta sequestrare, et post hujusmodi sequestrum
ea occasione ad sedem apostolicam et nostram curiam
pro tuitione ab eodem fratre ex parte hujusmodi clerici
appelletur, quanquam in curia nostra pro eodem in
tutorio negotio pronuncietur, hujusmodi sequestrum
tanquam eandem appellationem præcedens, hujusmodi
tutionis obtentu finaliter nullatenus volumus relaxari.
Ceterum si contingat alicui in curia nostra litiganti,
per nostrum officialem, aut commissarios nostros vel
suos absolutionis ad cautelam beneficium impertiri, si
absolutionis hujusmodi publicatio petatur ab eodem,
cum publicatio conformis esse debeat absolutioni, ne
per simplicem absolutionis publicationem se gerat pro
simpliciter absoluto, et ab aliis absolutus finaliter re-
putetur; volumus et ordinamus, quod¹ in literis super
hujusmodi absolutionis publicatione in posterum ob-
tinendis, verba illa "ad cautelam" expressius inseran-
tur. Si autem necesse fuerit aliqua prædictis adij-
cere vel detrahere, vel ipsorum aliqua declarare,
parati sumus in prima congregatione fratrum eis in
his, et in aliis condescendere, quantum possumus, salva
nostræ ecclesiæ libertate. Per hanc autem ordinationem
nostram non intendimus successoribus nostris, seu
ecclesiæ nostræ in aliquo derogare. In cujus rei testi-
monium, sigillum nostrum præsentibus duximus ap-

---

¹ *quod*] quod quod in MS.

ponendum. Valete. Datum apud Mortelak', vii. kal. Maii, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCLIX.

THE OFFICIAL OF THE ARCHBISHOP'S COURT.

Articuli super quibus, ad mandatum domini archiepiscopi de consensu suffraganeorum suorum, domini episcopus Norwycensis, archidiaconus Cantuariensis et magistri Adam de Hales, Reginaldus de Brandon', et G. de Sancto Leofardo contra nuper innovata tam in curia domini archiepiscopi quam apud Arcus London' congrua adhiberi remedia decreverunt.

[1282.]

[April.]

Decision of
Peckham's
com-
mis-
sioners
about the
complaints
concerning
his official.¹

I. Articulus. — Licet officialis curiæ Cantuariensis modernis temporibus ad querelas subditorum suffraganeorum Cantuariensis ecclesiæ, appellatione minime interposita, frequentius rescripserit, quam officiales prædecessorum dicti patris in ecclesia Cantuariensi suis temporibus præsidentium rescribere consueverunt; eo quod constat antiquorum officialium aliquos raro, aliquos nullo tempore, ad hujusmodi querelas rescripsisse; decreverunt quod de cetero ad querelas hujusmodi nullatenus rescribatur. Et si per occupationem vel importunitatem impetrantium contingat casualiter sic rescribi, decreverunt jus revocandi domum reo per rescriptum hujusmodi convento opem exceptionis canonicæ superesse, si reus voluerit uti ea. Si tamen perplexitas casualiter inciderit in diocesibus suffraganeorum præmissorum, quod causa emergens non poterit per unicum episcopum seu officialem suum commode experiri; ut quia testator aliquis moritur, habens bona patrimonialia seu ecclesiastica in variis diocesibus; decreverunt quod officialis curiæ Cantuariensis rescribere potest, et debet necessario in hoc casu, sive velit ex officio suo exequi, quod incumbit, sive agatur jure actionis; ne

R. f. 46 b.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 78.

plures episcopi seu officiales eorum de bonis testatoris hujusmodi in suis diocesisibus particulatim consistentibus separatim cognoscentes, contingat contrarias proferre sententias, et unum exequi, quod alter decrevit nullatenus exequendum.

II. Articulus.—Licet dominus Cantuariensis jure legationis valeat, ut videtur, omissis appellationibus quibuscunque, rescribere ad querelas præmissorum; potestas tamen sic rescribendi ad querelas ad officialem curiæ Cantuariensis non extenditur, eo quod extraordinaria jurisdictio legationis non includitur in jurisdictione ordinaria officialitatis, etiamsi dominus Cantuariensis in creando sibi officialem hoc fieri vellet. Ex hoc enim sequeretur absurdum, quod legatus in causis et negotiis, ac si sua potestas foret ordinaria, officialis ministerio posset uti. Propter quod decreverunt ad querelas hujusmodi non fore rescribendum per officiales curiæ Cantuariensis jure legationis superscriptæ; si tamen dominus archiepiscopus tanquam legatus rescribere voluerit, poterit utique, ut videtur, ex causa rationabili specialiter perurgente; per hoc non intendens juri suffraganeorum suorum et ecclesiarum earundem præjudicium aliquatenus generare.

III. Articulus.—Decreverunt etiam quod officialis curiæ Cantuariensis non rescribat ad appellationes interpositas a subditis suffraganeorum Cantuariensis ecclesiæ, omissis ordinariis mediis, ad sedem Cantuariensem supradictam; eo quod fieri non debet secundum jura, nec fieri antiquitus consuevit.

IV. Articulus.—Decreverunt etiam quod si appellari contingat ab aliquo suffraganeo domini archiepiscopi Cantuariensis seu officiali suffraganei directe ad sedem apostolicam, et pro tuitione ad sedem Cantuariensem, pro eo quod idem suffraganeus, vel ejus officialis, fructus seu alios proventus appellantis, in casu a jure non permissio dicitur sequestrasse: officialis curiæ Cantuariensis, seu ejus commissarius generalis, vel specialis, factum sequestrium, ob quod principaliter

est appellatum, in negotio tuitorio non relaxet; sed reservetur ejusdem sequestri confirmatio vel relaxatio in eventum causæ directæ appellationis, quæ est ad sedem apostolicam interjecta, ut per judicem a sede apostolica delegatum, quid super facto sequestro fieri debeat, finaliter decernatur.

V. *Articulus*. — Decreverunt etiam quod quotiens causa injustæ excommunicationis ad sedem Cantuariensem legitime est devoluta, et ipse qui se injuste excommunicatum conqueritur, absolvitur ad cautelam; officialis curiæ Cantuariensis seu commissarius ipsius generalis vel specialis nullatenus demandet in partibus absoluti, si sit ad cautelam absolutio hujusmodi publicanda.¹ Vel si gratia publicationis sententiæ talis instanter et improbe postuletur, aut si ob favorem seu petentis personæ reverentiam casualiter a judice concedatur, nullatenus tamen demandetur per curiam Cantuariensem quod est absolutus, nisi cum adjectione “ad cautelam,” ne adjectionis hujusmodi prætermissa ob communionem indiscretam pariet periculum animarum.

CCLX.

PECKHAM TO CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., carissimis
 in Christo filiis fratri Thomæ priori et capitulo ejus-
 dem ecclesiæ, salutem, gratiam et benedictionem. Amara
 nimis extitit nobis vestræ turbationis occasio, quæ
 tanto atrocius cor nostrum vulnerat et affligit, quanto
 sollicitius circa stabiliendam pacem inter vos labora-
 verimus et interposuerimus partem nostram, et jam
 conspiciamus labores nostros perditos et impensam ope-
 ram, invidente pacis inimico, minime profuisse. Et
 certe credebamus vos in tranquillitate vera dimisisse,
 fermento vetere expiato, et nos in unitatis vestræ

1282.
 26 April.
 Is grieved
 at their
 dissensions
 and com-
 plaints of
 the prior.
 Intends to
 visit them
 shortly.
 R. f. 226.
 A. f. 164.

¹ si . . . : publicanda] sit ad cautelam absolutionem hujusmodi publicandam, R.

pace conquiescere, quem jam per vestræ dissensionis scandala, quæ totam provinciam concutiunt, antiquos circa vos compellit iterare labores. Ad vos itaque in brevi proponimus accedere, quam citius imminetia negotia tolerabunt. Caveant autem accusatores seu denunciatores prioris ne, cum ipsum accusaverint seu denunciaverint, ipsimet efficiantur reprobi et inveniantur similis excessus vel deterioris nota respergi. Turpe est enim accusanti propria delatione dampnari. Rogamus autem, monemus pariter et hortamur vos fratres de capitulo universos, ut interim vos erga priorem vestrum reverenter et humiliter tanquam devoti filii habeatis, prout ex virtute obedientiæ cognoscimus vos astrictos, pacem habentes cum eo et ipse vobiscum, ut cum ad vos venerimus, quod erit quam citius poterimus, Domino concedente, de vestræ devotionis et humilitatis promptitudine gaudeamus, vobiscum in pacis plenitudine invicem exultantes, et sic illos bonæ opinionis et famæ reformatis exemplo, quos vestra improbitas et immoderata dissensio continue scandalizat. Inhibemus insuper vobis omnibus et singulis sub pœna excommunicationis ne ad aliquam dissensionem vel insolentiam manum extendere præsumatis, vel aliquam suscitare qualitercunque collusionem, discidium, seu quamlibet delaturam, per quæ possit nostrum et vestrum collegium, quod exemplum et informatio omnibus aliis esse debet, aliquatenus conturbari, vel prioris persona contra justitiam maculari, præsertim per illos, contra quos infamia exterius laborare dinoscitur, quos et religionis exilitas, ac privatæ æmulationis stimulus creditur excitare, qui etiam religionis modicæ ostendunt exterius argumenta. Scituri pro certo, quod sicut nos prioris defensionibus frivolis, si quas protulerit, favere minime intendimus, sic nec pro suspectis testimoniis ac prurientibus desideriis lascivorum aliquem proponimus condemnare. Valete in Christo semper et Virgine gloriosa. Datum apud Mortelak', vi. kal. Maii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXI.

CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Prima ordinatio domini in capitulo suo Cantuariæ priori et ipsi capitulo directa:—In remedium dilapidationis et oppressionis æris alieni ordinamus ad tempus, ut omnia bona exteriora et interiora, tam reddituum quam obventionum quarumcunque, tam pertinentia ad communitatem, quam certis olim officiis assignata, seu quorumcunque fratrum industria perquisita, veniant ad thesaurum; et per manus thesaurariorum recipiant tam prior quam omnes obedientiarii sibi necessaria pro expensis exterioribus et interioribus, sive in cibis sive in vestibus, sive in donis sive exenniis quibuscunque; et quicumque contrarium facere præsumpserit clam vel palam, per se vel per alium, quocunque ingenio vel cautela, ipso facto ab administrationis officio sit suspensus. Ab ista tantum generalitate in favorem pauperum solum excipimus eleemosynarium, cujus industriæ sibi bona relinquimus assignata. In spiritualibus etiam, utpote correctione delinquentium, libertatem quam concedit regula prioris industriæ reservamus. Item, ordinamus quod sex seniores probatæ industriæ, qui nullo crimine recenter interius vel exterius sunt notati, per totum capitulum eligantur sine omni affectu odii vel amoris privati, quod eis districte præcipimus sub pœna excommunicationis, quam exnunc ferimus in contrarium facientes, quorum consilio prior in agendis omnibus innitatur. Et licet regula ei concedat, audito seniorum consilio id eligere quod sibi videtur salubrius; nos tamen pro pristino murmure excludendo, ad tempus præcipimus eidem sub pœna superius lata ut ipsorum consilio et non sensui proprio innitatur. Et si quod aliud attemptaverit, ipsum decernimus esse irritum et inane. Et si aliquando priori appareat¹ non esse expediens consilium prædictorum, de communi

Ordinances by Peckham for Christchurch Canterbury.
R. f. 227.
A. f. 162.

¹ *appareat*] non appareat, R.

1282. tam prioris, quam ipsorum consiliariorum prædictorum, numerus duplicetur¹ vel amplius augeatur, et majoris partis sententia inviolabiliter observetur. Quod si et ipsa erronea priori forsitan videatur, ipsius capituli arbitrium requiratur. Quibus omnibus et singulis sub interminatione lati anathematis præcipimus, ut cessante omni affectu odii vel privati amoris, fideliter consulant priori pro utilitate communi, sicut teste conscientia consulerent, si essent crastino morituri. Quod si prædictorum sex consiliariorum aliquis procaciter et irreverenter adversus priorem se erexerit, nisi monitus se emendaverit, amoveatur a consilio, et alius in forma prædicta per capitulum subrogetur. Sine istorum autem sex consilio nulla fiat alienatio, nulla jocalium obligatio vel alia impignoratio, nullum monacho committatur aut auferatur officium, nullum contrahatur mutuum, nullus in communitatis obsequium seu quorumcunque bonorum ecclesiæ custodiam admittatur. Per ipsos etiam omnes suspecti vel inutiles ab obsequiis interioribus et exterioribus excludantur. Ad hæc autem efficacius exequenda, duos præcipimus monachos industrios et honestos assignari, qui pluries de consilio prioris et sex prædictorum circueant maneria, corrigentes fideliter corrigenda,² in dubiis semper ad prædictum consilium recurrentes. Præterea tam prior quam ceteri exeuntes, expensas recipiant de thesauro, et nihil capiant in maneriis nisi emptum. Post redditum autem prior per capellanum suum rationem reddere bona fide de expensis saltem summarie teneatur, et ceteri per se ipsos. Præterea, quia absurdum est plurimum ut qui reliquerunt propria, aliena contractent, prohibemus ne aliquis monachorum res vel pecuniam in sua custodia recipiat alienas absque consilio et conscientia prædictorum, et qui hactenus receperunt, infra mensem a data præsentium eas a suis elongent mani-

---

¹ *duplicetur*] *dublicetur*, R.   -] ² *corrigenda*] *corrigendo*, R.

bus sine fraude, nisi prædicto consilio aliud videatur: et quicumque seu in rēciendo seu retinendo contrarium fecerint, tanquam proprietarii puniantur. Firmas illas maneriorum quæ monachis committi solebant, donec plenius deliberaverimus, penitus prohibemus; tum quia hujusmodi firmæ genus negotiationis videntur prætere, qua non dēcet personam monasticam implicari; tum quia ex hujusmodi firmis multa scandala exorta sunt; tum quia proprietatis dampnatæ multis occasio extiterunt,¹ et ideo expedit in clauastro monachos remanere, quantum patitur necessitas, saltem donec scandalorum fumus foetidus patriam obnubilans sit honestioribus judiciis exsufflatus.

1282.

Canum autem et avium omnibus interdicimus vanitatem, absque prioris conscientia speciali, quando ad usum libertatis ecclesiæ talia requiruntur, et tunc fiant per servientes sæculares, et per personas nullatenus monachorum, quia nec monachum reputamus, qui ad hujusmodi spectaculum inclinat oculum, immo demoniacum certe, qui claustrum subterfugit angustias pro cernenda hujusmodi vanitate. Principes enim sunt gentium qui dominantur terræ et bestiis, et in avibus cœli ludunt, postea ad inferos descendentes. Spiritu alium detrimentum lamentamur plurimum; et excidere in vobis divini officii honestatem, pro quo vobis præcipue exercendo ingentia et opulenta prædia a devotis principibus sunt collata, quibus fraudem facitis et injuste vobis usurpatis in usum bona ecclesiæ, quotiens ab ipsorum sacro proposito discordatis. Tibi igitur, prior, per obedientiam præcipimus, juxta quod habes in tremendo judicio reddere rationem, quatenus tanquam aquila pullos excitans ad volandum, super ipsos totis viribus volitando, sis ad omnia primus aspera, utpote vigilias² chori refectorii jejunium, in orando prolixior, in disciplina maturior, in abstinentia rigidior,

¹ Sic in MSS.| ² *vigilias*] *vigiliis*, MSS.

in verbis cautior, et tardior ad ea omnia quæ videntur carnis delicias redolere, in recipiendis esculentis et poculentis a cellario prædecessorum tuorum penitus inhærens vestigiis, et quibuscunque servientibus vestiendis, recreationis gratia rarissime exiens, et cum exieris tibi sine omni personarum acceptione illos associans quos hujusmodi solatiis noveris indigere. Indigentiam dicimus non tantum corporalem, verum spiritualem amplius, illorum quorum fragilitas tibi amplius dinoscitur indevota, ut sic tuam innocentiam contemplantes, in personæ tuæ reverentiam hujus meritis inclinentur, cujus pietatis exemplum in sanctissimæ recordationis domino Anselmo prædecessore nostro novimus præcessisse. Si quis autem fratrum a matutinis vel missa seu horis canonicis se propria temeritate subtraxerit, ei omnem pitanciam subtrahi præcipimus ipsa die. Si secundo simile fecerit, sibi tam pitancia quam vinum et cervisia subtrahantur. Tertio vero, panis et aquæ jejunio flagelletur. Nec aliquis junior ponatur in officio cujuscunque administrationis donec suum reddiderit servicium competenter, nec prius ad recreationes extrinsecas ducatur nisi pro necessitate corporis manifesta. Et si quis junior ad seniores fuerit irreverens vel missarum obsequia indevotus, tamdiu a promotione qualibet officiorum et ordinum repellatur, donec veræ humilitatis exhibeat argumenta. Ad sedanda¹ autem scandala incontinentiæ suscitata, ordinamus ne quis monachus ad monasterium Sancti Sepulcri, Sancti Laurentii, seu ad Hospitale Sancti Jacobi, vel quæcunque alia loca mulierum, seu ubi mulierum expectetur occurus, præsumat accedere sine prioris vel subprioris, si prior domi non fuerit, licentia speciali, et hoc pro necessitate tam evidenti quæ per alium vel loco alio expediri non valeat quoquo modo. Et si quis aliter ad prædicta loca vel

---

¹ *sedanda*] cedanda, in A.

similia præsumpserit accedere, vel aliter prior aut supprior dare licentiam accedendi, eo ipso ab ingressu ecclesiæ sit suspensus, donec tribus diebus jejunio panis et aquæ fuerit maceratus, et nihilominus, qui sic iverit, a claustro per annum integrum egredi non sinatur. Cum monialibus insuper intra sæpta monasterii nullus habeat colloquium, nisi in locutorio publico, vel in aula ubi omnium hominum libere est accessus, et hoc brevissimum, et solitarium nullo modo, adeo ut semper a colloquiis solitariis cum quibuscunque mulieribus caveatur. Sciant etiam universi, quod omnes monialium corruptores sententiam excommunicationis innodavimus, et mandavimus sententiam publicari. Præterea si quis, instigante humani generis inimico, ecclesiam humano semine polluerit in aliqua sui parte, eo ipso sit excommunicationis ligatus vinculo, a qua per nos tantum absolutionis gratiam valeat obtinere. Ordinavimus insuper ut a criminibus incontinentiæ, secundum omnes suas species, furti et proprietatis, sed et mendaciis detractionis contra fratrem, et conspiracyonis contra prælatum, soli valeant absolvere prior et supprior, nisi forsitan in mortis articulo, in quo possunt alii confessores hujusmodi gratiam absolutionis impertiri. Incontinentiæ vero nomine intelligimus sollicitationem ad peccandum et tactus impudicos, nec oscula clandestina a specie impudicitiae credimus aliena. Ad hoc, si quis contra regulam carnes comederit, utpote sine obedientia aut necessitate corporis manifesta, ipsum secundum canonem illum, "Carnem cuiquam monacho,"¹ decernimus puniendum.

¹ "Carnem cuiquam monacho
" nec sumendi, nec gustandi est
" concessa licentia, non quod crea-
" turam Dei judicemus indignam,
" sed quod carnis abstinencia uti-

" lis et apta monachis aestimetur,
" servato tamen moderamine pie-
" tatis erga ægrotos."
Decreti pars III. De consecr.
Dist. v. c. 32.

CCLXII.

CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Injunctions by
Peckham
at his visitation of
Christchurch,
Canterbury.

R. f. 225 b.
A. f. 163.

Frater Johannes, etc., dilectis filiis fratri Thomæ priori ecclesiæ Christi Cantuariæ, et ejusdem ecclesiæ capitulo sanctissimo, salutem, gratiam et benedictionem. Fragilitatis humanæ conditio non solum corpora sed et spiritus humanos revolvit assidue in diversa. Ex quo contingit multiplicari delicta, et non solum impios sed et justos cadere, non solum semel sed et septies omni die. Hoc tamen distinguit reprobos ab electis, quam reprobi impietatis suæ pondere semper in deterius prolabantur, electis vero lapsus ipse occasionaliter in bonum proficit, dum pro surreptionis macula expianda, humili se subjiciunt disciplinæ, sensus proprii pertinacia abdicata. Sane inter vos, filii carissimi, cum fuisset dudum suborta radix quædam amaritudinis, vos arborem malam per vias varias radicitus evellere laborastis. Primo quidem providentes ut prior ipse duodecim fratrum ad hoc electorum consiliis inhæreret, in omnibus ipsius monasterii gerendis negotiis, ad quod prior ipse se proprio obligasse dicitur juramento. Quam ordinationem vel conventionem seu quocumque alio nomine censeatur, nos ibidem visitationis exercentes officium, invenientes esse non minus perniciosam quam periculosam monasticæ disciplinæ, revocavimus et decrevimus penitus non tenendam. Veruntamen, quia clamores ibi quosdam dilapidationis et incuriæ circa temporalium præcipue regimen, contra priorem ipsum invenimus suscitatos,¹ ac te priorem petere instanter accusatorum tuorum tibi nomina revelari, ac protestantem te posse eosdem repellere ut suspectos, illos saltem quorum conatus ad tui subversionem status tendere videbantur; nos dissensionis hujusmodi volentes perniciem amputare, te priorem ac fratres singulos capituli hortabamur ut ordinationi nostræ vos subjiceretis humiliter, alterca-

¹ *suscitatos*], *suscitatum*, MSS.

tionibus hujusmodi penitus abdicatis, quod et fecistis corde tractabili et animo reverenti. Cujus rei gratia, tibi priori districte dedimus in mandatis ad tempus tamen, ut ex ipsa ordinationis nostræ pagina circa hoc editæ manifeste apparet, quatenus sex fratrum per conventum nominatorum consilio in temporalium regimine penitus adhæreres, adjectis quibusdam conditionibus aliis quæ quibusdam difficiles videbantur. Tandem vero liquide perpendentes nec sic esse dispendio discordiæ satisfactum, prædictam formam, quæ prioris libertatem arctabat, in ipsius regulæ tramitem duximus commutandam, ut tu, videlicet prior, circa dispensationem et regimen temporalium et spiritualium regulæ adhæreas stabili firmitate, et omnia majora negotia tractes in communi, et minora coram senioribus prudentibus et expertis, nullo per malitiam excluso, quos regula sub indifferentia ad hoc præcipit evocare; et sine omnium sic vocatorum consilio aut majoris vel sanioris partis, nihil facias. Quod tibi sub pœna inobedientiæ præcipimus per præsentis. Quod autem dicit regula,¹ ut audito consilio capituli eligat abbas quod sibi melius videbitur expedire, non existimes sic debere intelligi, quod liceat tibi consiliis fratrum præponere tuæ libitum voluntatis, sed quia inter diversa et adversa consilia id teneris eligere, quod communi utilitati magis expedit secundum regulam et canonicas sanctiones. Nec enim licet prælatis ecclesiæ in sui executione officii proprio inniti sensui sed canonicis institutis. Cetera verò quæ inter vos ordinavimus in remedium insolentiæ et discursus ac consumptionis bonorum, volumus saltem, donec ad vos venerimus, in suo robore permanere. Inhibentes etiam ne, de cetero inter vos pars aliqua nominetur, sed omnes sitis cor unum et anima una, sicut monachi nomen sonat, et ne quis audeat inter priorem et capitulum seu fratres quoscumque maliciose discordiam seminare. Hiis autem exhortationibus nostris pœnas parum

¹ Regula S. Benedicti, cap. III.

applicare curavimus, quia filios gratiæ et amoris vos esse credimus, non timoris. Et insuper multos vidimus per sæcula pœnarum jugum præsumptione dirumpere, et inobedientiam suam, quod a vobis absit, reservare æternis suppliciis puniendam. Hiis igitur, carissimi, exhortationibus nostris sic dignemini corda supponere, ut ad vos rejecta asperitatis virga venire possimus in spiritu mansuetudinis et solatii mutuæ caritatis. Valete.

CCLXIII.

TO EDWARD I.

1282.
28 April.
Asks him
to set free
Richard
de Braun-
ford and
his son,
now in
prison.
R. f. 99.
A. f. 137

Excellentissimo principi domino E[dwardo], Dei gratia etc., frater J[ohannes], etc., salutem in Eo per quem reges regnant et principes dominantur. Cum nos Ricardum de Braunford seniore et Ricardum filium ejus, Herefordensis diocesis, a sententia excommunicationis, cujus occasione sunt carceri mancipati, in forma ecclesiæ absolverimus, vestræ majestati supplicamus humiliter et devote, quatenus eisdem R. et R. pro absolutis habentes, velit a carcerali custodia liberare. Conservet Dominus excellentiam vestram per tempora longiora. Datum apud Mortelak', iiii. kal. Maii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCLXIV.

TO THE OFFICIAL OF THE ARCHDEACON OF CHESTER.

1282.
30 April.
Advice
concern-
ing a friar
who is said
to have
contracted
matri-
mony.
R. f. 182 b.

Frater J[ohannes], permissione divina, etc., dilecto filio officiali archidiaconi Cestr', salutem, gratiam et benedictionem. Literas vestras nobis transmissas diligenter inspeximus, et diligentiam vestram et laborem magnis præconiis commendamus, eo quod quantum secundum Deum facere potuistis, detulistis ordinis

honestati, quod et adhuc petimus ut semper hoc specialiter faciatis. Et videtur nobis secundum quod testes videntur deponere, quod dictus Hugo nullatenus cogendus est ad dictam mulierem de qua agitur per ecclesiasticam censuram redire, eum testes non depellant de carnali copula dictum contractum matrimonium subsecuta. Et si fama super hoc aliquo modo laborat, cum sola fama nullatenus probationem inducat, sibi purgatio indicatur extra judicium, ne videatur fieri præjudicium mulieri negotium prosequenti. Et si legitime purgaverit, ipsum ab impetitione dictæ mulieris penitus absolvatis, mulieri super hoc perpetuum silentium imponentes. Si vero de carnali copula non possit taliter se purgare, est restituendus procul dubio mulieri, et hoc caute, ut religionis scandalum quantum fieri poterit evitetur. Et hoc dicimus secundum forum ecclesiæ militantis. In foro autem conscientiæ, una cum gardiano Cestr', prædicto Hugoni, si cognovit prædictam mulierem, suadeatis etiam si probari non possit, quod redeat ad ipsam, habiturus eam de cetero pro uxore; sciturus quod aliter frustra ferret religionis habitum contra evangelicas sanctiones, quibus cavetur ut quos Deus conjunxit, homo non audeat separare. Ponamus insuper quod mulieri sub specie contractus intenderit illudere, et absque consensu in matrimonium suam in ea explere corporis voluptatem. Credimus tamen quod tutius faciet ad mulierem redeundo, quam fraudavit marito, quam in religionis habitu remanendo, quoniam non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Ad quod eum ligat fides præstita corporalis, si, ut dictum est, carnalis copula sit secuta. Hoc autem dicimus, nisi forte mulier induci valeat ut ipsa velit in religionis habitu Domino perpetuo deservire. Literas etiam vestras cum libello vobis remittimus præsentibus interclusas. Valete. Datum apud Mortelak', pridie kal. Maii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXV.

TO EDWARD I.

1282.
1 May.
Asks him
to order
the arrest
of David
de She-
venok.
R. f. 99.

Excellentissimo principi, etc., salutem in Eo per quem reges regnant et principes dominantur. Excellentie vestre notum facimus per presentes, quod David de Shevenok', clericus, Roffensis diocesis, majoris excommunicationis sententia auctoritate nostra innodatus, per quadraginta dies et amplius animo indurato perseveravit in eadem, et adhuc perseverare non formidat, claves ecclesie contemnendo, in non modicum anime sue periculum, et aliorum perniciosum exemplum. Quocirca excellentie vestre humiliter supplicamus quatenus, cum sancta Dei mater ecclesia non habeat ultra quid faciat, ad captionem ejusdem majori et vicecomitibus London' et domino Stephano de Penecestr' juxta regni vestri consuetudinem rescribere velitis, ut quem Dei timor a malo non revocat, ecclesiastica saltem coerceat disciplina. Conservet Deus excellentiam vestram per tempora longiora. Datum apud Mortelak', kal. Maii, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostre iii.

CCLXVI.

TO CARDINAL [GAETANO].

[1282.]
1 May.
Has not
given a
benefice to
B. de Fe-
rentino, as
he cannot
speak
either
English,
or Latin.
R. f. 65 b.
A. f. 13 b.

Reverendo in Christo patri Benedicto, Dei gratia Sancti Nicolai in Carcere Tulliano diacono cardinali, frater J[ohannes].etc., cum omni honore et reverentia paratam ejus beneplacitis voluntatem. Si recolitis, reverende domine, cum a curia recessuri sancte memorie domino Nicholao, summo pontifici, proponeremus petitiones nostras, hanc ceteris adjungentes, ut cum sola haberemus beneficia presbyteralia, de disponendis diaconalibus et subdiaconalibus, gratiam nobis faceret; ipse dilationis responso prestito, de hac nobis gratia spem dedit, pro-

cessu temporis exhibenda. Quod si factum fuisset, possemus amicos nostros facilius et liberius honorare. Nunc autem exceptis quatuor præbendis, quia sola beneficia quibus cura animarum est annexa, in nostræ habemus ecclesiæ potestate, cogimur divini auctoritate imperii et sacris canonum institutis, tales in curis hujusmodi collocare, qui sciant, velint et valeant regimini intendere animarum, et id ipsum nos facere circumspicere cogunt æmulatorum oculi, quibus ut signum sumus expositi ad sagittam, qui etiam libenter ea quæ innocenter facimus, coram Deo depravant nequiter et invertunt. Proinde, domine carissime, magistro Bartholomæo de Ferentino nondum providimus in beneficio, quoniam, ut nobis dicitur, non solum linguæ Anglicanæ inscius est, verum etiam satis literaliter loqui nescit. Intelleximus insuper quod ipse penes reverentiam vestram et alios amicos nostros in curia conatus est contra Deum et veritatis testimonia lædere famam nostram. Propter hoc et quædam alia majoris ponderis quam sunt ista, ei distulimus hactenus providere. Quia revera adhuc sine gravi scandalo hoc facere non possemus. Præterea tam raro occurrit nobis opportunitas beneficia hujusmodi conferendi, quod illis qui nostris et ecclesiæ nostræ insistunt negotiis, obsequiis non sufficimus providere. Igitur, reverendissime domine, super omissis nostram habere dignemini innocentiam excusatam, qui parati sumus, teste conscientia, vestris plus parere beneplacitis quam vos nobis aliquid imperare. A vobis enim suscepimus innumera solatia et honores. Et circa præmissa nobis consilii vestri velitis insinuare solatium, cui toto corde cupimus inhærere. Custodiat Dominus excellentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum kal. Maii.

CCLXVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Domino London' et per ipsum ceteris suffraganeis
contra Wallenses.

1282.
2 May. Desires
him to ex-
communi-
cate the
Welsh
rebels and
their ad-
herents.¹
R. f. 79.
A. f. 35.

Frater J[ohannes] etc. venerabili fratri domino R. Dei gratia episcopo London', salutem et fraternæ caritatis continuum incrementum. Cum nuper nostris insonuisset auribus inconsideratum populum Walensium, Dei timore postposito, in sacro tempore Dominicæ Passionis a pace et subiectione illustrissimi principis ac domini Eadwardi, Dei gratia regis Angliæ, rebellione temeraria recessisse, mandamus vobis ac ceteris coepiscopis nostris ut omnes hujusmodi tranquillitatis regni et ecclesiæ turbatores denunciaretis et denunciari faceretis, in sententiam excommunicationis latæ in Oxoniensi concilio incidisse; monentes insuper universos curæ vestræ commissos, cujuscunque existant eminentiæ, ne prætextu cujuscunque obligationis, juramenti seu fidei præstitæ corporalis, seu conspirationis quacunque astutia fœdante, illi aut simili factioni præstent auxilium, consilium vel favorem, sub pœna prædicta, in quam si monitioni canonicæ non paruerint, incident ipso facto. Verumtamen fidedigno relatu intelligentes mandatum nostrum non fuisse hactenus cum debita diligentia publicatum, ac Walenses ipsos in sua temeritate persistere, quorundam aliorum, ut creditur, occultis favoribus animatos, vobis mandando præcipimus iterato, ac per vos nostræ provinciæ suffraganeis universis, quatenus prædictos malefactores per omnia loca jurisdictioni vestræ subjecta infra diœcesis vestræ limites et extra, et omnes hujusmodi pacis regiæ turbatores, et eis quacunque conspiratione, favore, consilio vel auxilio clam vel palam quomôdolibet adhærentes, omnibus diebus Dominicis ac festivis denunciatis et denunciari faciatis publice ac solemniter, pulsatis campanis et extinctis candelis, in excommunicationis prædictæ sententiam incidisse.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 82.

Qualiter autem hoc nostrum mandatum fueritis executi, nobis constare faciatis infra festum Sanctæ Trinitatis per literas vestras patentes, harum seriem continentes. Datum apud Mortelak', vi. non. Maii, anno Domini MCCLXXXII, consecrationis nostræ iv.

CCLXVIII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi domino Edwardo, Dei gratia etc., frater J[ohannes] permissione divina etc., salutem in Eo per quem reges regnant et principes dominantur. Excellentie vestræ notum facinus per præsentem, quod dominus Thomas de Leukenore, miles, ad instantiam decani et capituli S. Pauli London', majoris excommunicationis sententia auctoritate ordinaria, exigente justitia, innodatus, in eadem sententia per xl. dies et amplius jam stetit, et adhuc perseverat animo indurato, claves ecclesiæ dampnabiliter contemnendo, in animæ suæ periculum, dictorum decani et capituli præjudicium, et aliorum perniciosum exemplum. Cum igitur ecclesia Dei ultra quid faciat non habeat in hac parte, vestram regiam majestatem duximus deprecandam, quatenus ad ipsius malitiam convincendam, quod vestrum est in hac parte juxta regni vestri consuetudinem exercere velitis, per invocationem brachii sæcularis, ut quos timor Dei a malo non revocat, sæcularis saltem severitas cohibeat a peccato. Conservet, etc. Datum apud Mortelak', vi. id. Maii, anno Domini MCC. octogesimo secundo.

1282.
10 May.
Asks
him to
order the
arrest of
Sir Thos.
de Leu-
kenore.
R. f. 99 b.

CCLXIX.

TO THE PRIOR OF ST. JOHN'S.

1282.
10 May.
Complains
of his
exercising
rights in
the manor
of Halewe
to which
he is not
entitled.
R. f. 3 b.

In Christo sibi carissimo fratri Willelmo de Henle, priori Hospitalis Jerosolymitani in Anglia, frater J[ohannes] permissione Divina, etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Cum maneria de Erde et Halewe, de nobis teneantur in capite per feoda militaria, et catalla fugitivorum et dampnatorum, visum franchi plegii et emenda assisæ panis et cervisiæ fractæ, et omnia alia jura regalia prædecessores nostri archiepiscopi Cantuarienses habuerint et exercuerint per ballivos suos in maneriis eisdem plene et libere sine aliqua contradictione, donec per fratres vestros et custodes manerii vestri de Sucton ipsa regalia in nostrum et ecclesiæ nostræ præjudicium non modicum et gravamen tempore vacationis et guerræ occupata essent et maliciose subtracta de tenentibus de Halewe, nosque adhuc eadem regalia et libertates habeamus et exerceamus plene in manerio de Erde, quod caput est de Halewe, cujus tertiam partem habeas in feodum, et duas partes ad terminum certum qui jam quasi præteriit, sicut pro certo a viris intelleximus fidedignis; dilectionem vestram, de qua plene confidimus, et quam nobis injuriari velle non credimus ullo modo, amicaliter exoramus, quatenus dicta regalia et jura nostra per vestros occupata et subtracta, ut præmittitur, quæ eodem jure nobis debentur in membro sicut ea in capite obtinemus, nobis velitis restituere et ab hujusmodi subtractionibus illicitis amodo desistere propter Deum, ut libertatibus et juribus nostris in prædictis maneriis sine impedimento vestro aut vestrorum uti libere valeamus. Caventes ne cum injuria nostra lædatis in aliquo nostræ ecclesiæ libertates, sicut et vestras in nullo lædere intendimus aut turbare, ne inter nos et vos aliqua possit dissensionis materia

suboriri. Quid autem super hiis facere decreveritis, nobis si placet absque morosa tarditate aperte et fideliter rescribatis. Datum apud Mortelak', vi. id. Maii, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCLXX.

To [GODFREY GIFFARD], BISHOP OF WORCESTER.

Wygerniensi episcopo. Fraternitatis vestræ literas recepimus plurimum continentes præjudicii sub verborum specie mansueta. Scribitis enim quod nos priorem et conventum Lanthoniæ ad suggestionem cujusdam presbyteri, ad nostram fecimus præsentiam evocari, cum causa illa ad nos per appellationem vel alium modum legitimum non fuerit devoluta, adjicientes quod causa ipsa coram vobis pendeat indecisa, quod procul dubio illis latuit, ut credimus, qui auctoritate nostra ad querelam presbyteri rescripserunt. Adjungitis etiam nos in quadam cedula vobis missa non revocationem gravaminum sed aggravationem potius destinasse. Ex quo verbo satis perpendimus qualiter juratam Cantuariensis ecclesiæ juribus obedientiam intenditis observare. Scribitis etiam, quasi nos concutere cupientes, vos sapientes consuluisse Romanæ Curiae, super juribus vestræ ecclesiæ per nuncium specialem. Nos autem Christi Domini auxilium invocantes, ac confidentes in meritis sanctorum Cantuariensis ecclesiæ patronorum, speramus conatus vestros contra nostræ prædictæ ecclesiæ libertates non sine animæ vestræ periculo fore in nihilum redigendos, quos credimus Illum qui in cœlis habitat subsannare. De vocatione autem prædicti prioris facta ante ultimam congregationem nostram dissimulavimus ad præsens pro pace aliorum fratrum nostrorum, quos nolumus offendere, nec factam eis gratiam revocare. Volentes vos scire

1282.
11 May.
Asserts his right to hear the appeal in the case of Lanthony priory.
R. f. 79.
A. f. 67 b.

quod circa subditos vestros eo utemur jure ecclesiæ nostræ libentius, quo vos cernimus contra ipsam caput ex parte erigere, reverentia vestra salva. Valet, etc. Datum apud Mortelak', v. id. Maii, anno consecrationis nostræ quarto.

CCLXXI.

TO THE PRIORESS OF STRATFORD.

1282.
11 May.
Cannot
accept her
excuses
for not
receiving
Isabella
Bret.
R. f. 183.

Frater J[ohannes], etc., dilectæ in Christo filiæ . . . priorissæ de Stratford, salutem, gratiam et benedictionem. Jam pluries tibi scripsimus juxta ecclesiæ nostræ auctoritatem, ut Isabellam filiam Roberti Bret, civis London', bonæ indolis juvenculam, reciperes in tui monasterii monialem, et ipsam sic receptam, regularibus faceres instrui disciplinis. Quod spretis mandatis et monitionibus nostris hucusque facere noluisti, frivolas excusationes prætendens, quare non potes ut asseris nostris in hac parte beneplacitis assentire; videlicet quod dicta Isabella defectum patitur in ætate, cum propter minoritatem hujusmodi habilior sit et capacior ad discendum et recipiendum ea quæ tui ordinis respiciunt disciplinam. Allegas etiam quod monasterium tuum monialibus et sororibus atque debitis plurimum oneratur, cum prædictæ puellæ in tuum collegium admissio magis honoris tibi daret quam oneris, per hoc quod exinde tibi multiplicares amicos et benefactores præcipuos, possesque in tuis negotiis confidere de nostro patrocínio speciali. Certe non videmus quod excusationes tuæ in hac parte sint legitimæ vel etiam admittendæ, quas omnino frivolas reputamus. Quocirca tertio te monemus et in Domino exhortamur, tibi nihilominus in virtute obedientiæ et sub pœna excommunicationis, quam exnunc in te, si nostris mandatis non parueritis, ferimus in hiis scriptis, firmiter injungendo mandantes quatenus collegium

tuum ad nostra inducens beneplacita, quod hucusque temere distulisti, effectum celeri studeas adimplere, non credens quod tu sola sis ab hiis exempta, quæ ceteræ fecerunt et faciunt nostræ provinciæ moniales. Quid autem super hiis facere decreveris, nobis fideliter rescribas per præsentium portitorem. Datum apud Mortelak', v. id. Maii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXXII.

TO B[ERNARD DE LANGUISELLO] BISHOP OF PORTO.

Reverendo in Christo patri ac domino B. Dei gratia
 episcopo Portuensi, frater J[ohannes], etc., cum omni
 reverentia et honore, paratum ejus beneplacitis famula-
 tum. Illud gratuitum præ ceteris ac divinius beneficium
 esse dinoscitur quod nec prævenitur meritis, nec fami-
 liaritatis attractu, nec saltem præparatione notitiæ cor-
 poralis. Proinde, reverendissime domine, benevolentiae
 vestræ ad quantas possumus gratiarum assurgimus ac-
 tiones, pro eo quod, sicut scribente nobis devoto nostro
 magistro J[ohanne] de Pontissara archidiacono Exoni-
 ensi, modicitatem nostram, intuitu Altissimi, geritis
 commendatam, compatiens illis in quas incidimus
 calamitatibus, ab Jerusalem in qua diu tranquille
 viximus in Jericho descendentes. In procuratione igitur
 ecclesiasticorum negotiorum, quasi cæcus in spe-
 cula constituti, supplicamus benevolentiae vestræ, quæ
 ad nos et similes miseros solo caritatis pondere incli-
 natur, quatenus ecclesiæ nostræ negotia, quatenus Altis-
 simo sunt accepta, amplecti dignemini in visceribus
 gratiæ specialis, et nobis in omnibus quæ vestræ reve-
 rentiæ sunt accepta, sicut devoto filio imperare, qui et-
 si faciei vestræ non meruimus notionem, ex regulis
 tamen æternis suavissimi odoris vestri rumoribus exci-
 tatis, magnam sanctitatis vestræ concepimus imaginem,

1282.
 12 May.
 Asks him
 to look
 after the
 interests of
 the see of
 Canter-
 bury.
 B. f. 15.
 A. f. 5 b.

quam nulla vobis poterit intercapedo corporis vel temporis abolere. Custodiat Dominus incolumitatem vestram ecclesie suæ per tempora longiora. Scriptum iiii. id. Maii, A.D. MCCLXXXII.

CCLXXXIII.

TO CARDINAL GLUSIANO DE CASATE.

1282.
12 May.
Asks for
his favour
in matters
concerning
his see.
Complains
of de-
traction.
R. f. 15 b.
A. f. 125 b.

Reverendo in Christo patri ac domino Comiti Dei gratia tituli Sanctorum Petri et Marcellini presbytero cardinali, frater J[ohannes], etc., cum reverentia et honore paratam ejus beneplacitis voluntatem. Non imprudenter gratia expectatur juxta Evangelicas sanctiones a fonte illo a quo gratia noscitur derivata. Sic enim consuevit pietas Salvatoris subsequentem gratiam gratum utique facientem minoris gratiæ beneficio prævenire. Quia igitur paternitatem vestram absque palpationis oleo magnæ participationis divinæ bonitatis ex certis indiciis, quæ vidimus et audivimus, credimus esse participem, experti gratuiti societatis vestræ cum essemus in Romana curia laborantes, securi ad vos recurrimus, gratiam pro gratia secundum evangelica oracula fiducialiter præstolantes, rogantesque humiliter quatenus ecclesie nostræ negotia habere dignemini gratiose intuitu Altissimi commendata. Non obstante cujusdam Mediolanensis malitia, qui nobis ex radice carnis et sanguinis quantum potuit verbis detractoriis tam in Angliā quam in Curia nisus est patulis rictibus derogare. Modicitati autem nostræ imperare dignemini si quæ sint quæ per nostrum ministerium valeant expediri. Custodiat Dominus sanctitatem vestram ecclesie suæ per tempora longiora. Scriptum iiii. idus Maii, anno Domini MCCLXXXII.

CCLXXIV.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri domino S[tephano], Dei gratia Cycestrensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Licet collatio ecclesiæ de Bygeneure, propter negligentiam prioris et conventus Lewensis, patronorum ejusdem, quos nec facti nec juris ignorantia potuit excusare, sit ad nos hac vice canonice devoluta, volentes tamen ad preces dominæ reginæ, Willelmo de Chyltham, exhibitori præsentium, gratiam facere specialem, fraternitati vestræ committimus et mandamus, quatenus non obstante jure nostro in hac parte, cui ad præsens cedimus, eundem Willelmum ad præsentationem dictorum patronorum caritatis intuitu admittatis ad ecclesiam prædictam, si aliud canonicum non obsistat. Valet in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Horslegh, iii. idus Maii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ iii.

1282.
13 May.
Desires
him to admit W. de Chyltham to Bignor church at the queen's request.
R. f. 79 b

CCLXXV.

TO THE COLLECTORS OF THE SUBSIDY.

Frater J[ohannes], etc., universis collectoribus quintædecimæ domino regi concessæ per Cantuariensem dioccesem et alia loca nostræ jurisdictioni subjecta constitutis, salutem, gratiam et benedictionem. Mandamus vobis quatenus mandatum domini regis super assignatione et liberatione quintædecimæ prædictæ vobis directum curetis in omnibus adimplere. Caventes sollicitè ut collecta pecunia per visum et testimonium atque consilium dilecti filii Johannis de Berewyk', clerici domini regis, et nuncii ad hoc missi, sub debita securitate, ita quod imposterum nobis aut vobis periculum imminere non possit, Lucanis mercatoribus

1282.
19 May.
Orders them to send the money to the merchants of Lucca at London.
R. f. 99 b

liberetur. Quod si dominus rex vobis super hoc non rescripserit, quod non credimus, noveritis nos suas literas recepisse ut de consilio dicti clerici sui, cui super hoc credi vult, collecta pecunia quintædecimæ usque London' deportetur, et ibidem per visum et testimonium ejusdem clerici præfatis mercatoribus liberetur. Quid autem super hoc feceritis, nobis rescribatis per præsentium portitorem. Valete. Datum apud Slindon', xiiii. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCLXXVI.

TO HIS TREASURER.

1282.
19 May.
Orders
him to
provide an
escort for
the money,
if the
sheriff of
Kent
desire it.
R. f. 99 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio Th. thesaurario suo Cantuariensi salutem, gratiam et benedictionem. Mandamus vobis quatenus, si necesse fuerit conductui vicecomitis Canciæ ad deferendum collectam quintamdecimam usque London' de nostro conductu providere, talibus de nostris fidelibus, de quibus plene possimus confidere, conductum hujusmodi nostro nomine committatis; ut nobis circa hoc non possit periculum aliquod imminere. Quod si dixerit J[ohannes] de Berewyk et vicecomes non oportere conductum nostrum addere, nolumus propter hoc ex parte nostra aliquis fatigari. Quid autem super hoc feceritis, nobis rescribatis per præsentium portitorem. Valete. Datum ut supra in proxima litera.

CCLXXVII.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

1282.
20 May.
Requests
him to
compel the
rector of

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino . . ., Dei gratia Cycestrensi episcopo, salutem et fraternæ caritatis in Domino continuum incrementum. Conquerentibus nobis domino Henrico de Chikehulle, milite,

ac aliis parochianis capellæ de Belesham nuper recepimus, quod cancellus dictæ capellæ ruinosus est, ac etiam male coopertus,¹ quem rector ejusdem reparare pluries monitus et requisitus hactenus, ut asseritur, non curavit, licet fructus et obventiones omnes ad dictam capellam spectantes percipiat, et de eisdem disponat pro suæ libito voluntatis. Quocirca fraternitati vestræ mandamus quatenus, si est ita, rectorem dictæ capellæ moneatis et efficaciter inducatis, ut dictum cancellum infra certum terminum a vobis sibi assignandum decenter reparet et emendet, alioquin ipsum ad hoc, si necesse fuerit, per censuram ecclesiasticam compellatis. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Slyndon', xiii. kal., Jun., anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

Bilsham chapel
to repair
the
chancel.

R. f. 79 b.

CCLXXVIII.

TO EDWARD I.

A treshaut prince e seynur, Edward Deu grace rey de Engleterre, seynur de Irlaunde, e duc de Aquitaine, frere Johan par la suffraunce Deu erceveke de Cant', primat de tut Engleterre, saluz en graunt reverence. Sire, sachez ke nule gemme ne respient taunt cler en dyademe cume pite e misericorde en quer de prince la ou reysun sa accorde. E pur ce, sire, nus requeruns vostre seynurie, si cum nus feymes de buche en vostre chateau de Devises, ke vus la bunte ke vus avez fete pur loneur de Deu e de seynt eglyse, a sire Amorri vostre cusin, vuyllez acumplir par le receure pleynement en vostre grace. E ce sire requeruns nus pur ce ke nus quiduns ke mut de prudes hummes en priserunt myauz e amerunt vostre hautesce. E pur ce ke nus

[1282.]
22 May.

Interces-
sion for
Amauri de
Montfort.²
R. f. 99 b.

¹ *coopertus*] choopertus, MSS. | ² Printed in Wilkins' Concilia, ii. 72

avuns entendu par les paroles al avaunt dit Aumorri ke il ne vint pas ove sa soreur pur demurer en Gales ne pur blemir vostre honeur en nule maniere. E pur ce ke tut deist il anguoissuses paroles en la prisun cuntre nus e plusurs autres, nus navuns pas entendu par ceus ke le garderent ke il unkes deist sibir nun en dreyt de vostre seynurye. E pur ce ke nus creuns en bone foy taunt cumme nus povuns ses paroles entendre; ke il vus beye a porter honeur sulum sun poer; sire, pur Dieu de ceste humilite ke nus avuns meynte foyz en vous truvee, vus priuns ke il pusse sentir ke nos preyerer ly eyent valu, kar nus quiduns en bone foy, ke si il beyet a mal, il ne travaylleret pas taunt pur aver vostre grace come il fet. E se il aveneyt ke il feust desnatureus ver vostre bunte, nus james pur li ne nus entremettruns plus. Ovekes co, sire, pur acumplir la bosoigne de sa deliverance, nus enveames sire Jan le portur de cetes lettres, ke nus enveuns a vous pur dire vous la cumplissement de la bosoigne, qui Deu merci est bin e bel achevee, e du serelement fet nus vus enveyums les lettres. Sire, Deu gard vous e vos amis e abesse le boban de vos enemis par sa grace e par sun poer.

Ceste lettre fu escrite a Slyndone, la Surveylle de la Trinite.

CCLXXIX.

TO ADAM DE HALES, HIS OFFICIAL AT WINCHESTER.

1282. Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Adæ de
 23 May. Appoints Hales, officiali suo Wyntoniensi sede vacante, salutem,
 R. de Lacy gratiam et benedictionem. Licet officium tibi commis-
 to succeed sum, quantum scire possumus, laudabiliter et honeste
 him, but hucusque fueris executus, quia tamen præsencia tua
 desires him to attend to the multipliciter indigemus, quam nobis magis credimus
 collection profuturam, te a prædicto officialitatis onere per præ-

sentes absolvimus, mandantes ut visis literis ad nos ^{of the sub-}
 cum pannis et libris omni excusatione cessante venire ^{sidy.}
 non tardes. Providimus enim de uno officiali in dicta ^{R. f. 146 b.}
 Wyntoniensi diocese, per quem volumus præsents
 vacationis tempore officialitatis officium exerceri. Hanc
 autem revocationem pro honore tuo ex causa speciali
 et necessaria facimus, sicut tibi cum ad nos veneris
 viva voce curabimus intimare. Volumus tamen ut adhuc
 circa negotium quintædecimæ domino regi concessæ,
 donec saltem de præterito tempore pecunia colligatur,
 intendas, de nullo alio quod ad officialitatem Wyntoni-
 ensem pertineat de cetero intromittens. Et si aliqua
 sint prædictum negotium quintædecimæ tangentia quæ
 tractum temporis requirant, ea magistro Roberto de
 Lacy, quem tibi in officialitatis officio subrogamus, cui
 etiam tradere non differas sigillum officii ejusdem, com-
 mittas, eum circa illa taliter instruendo ne ex hoc
 possis argui in futurum. Valete. Datum apud Slyndon',
 x. kal. Junii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXXX.

TO THE BISHOP OF LLANDAFF.

Frater J[ohannes], etc. venerabili in Christo fratri ^{1282.}
 domino . . . Dei gratia episcopo Landavensi, salutem et ^{28 May.}
 sinceram in Domino caritatem. Quoniam processum ^{Confirm}
 vestrum circa admissionem dilecti filii Roberti de Hamme, ^{his pro-}
 ad ecclesiam de Keyrewent, vestræ diocesis, et amo- ^{cess about}
 tionem Willelmi de Sancto Andrea ab eadem, exigente ^{the ad-}
 justitia duximus confirmandum, fraternitati vestræ, de ^{mission of}
 qua plenam in Domino reportamus fiduciam, committi- ^{Robt. de}
 mus et mandamus quatenus juxta processum vestrum ^{Hamme to}
 habitum in hac parte officium vestrum libere et viri- ^{Cayrewent}
 liter exequamini, non obstante aliqua inhibitione . . . ^{church.}
 officialis nostri Cantuariensis circa hoc, si quam vobis ^{R. f. 79 b.}
 fieri contigerit, quod ne faciat ei specialiter inhibemus,

decernentes irritum et inane siquid contra hoc præsumpserit attemptare. Datum apud Slyndon', v. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXII. consecrationis nostræ quarto.

CCLXXXI.

TO THE BISHOP OF EXETER.

1292.
28 May.
Com-
mis-
sion to in-
quire about
the con-
duct of
the arch-
deacon of
Cornwall
and the
vacancy of
Eglosheyl
church.¹
R. f. 147.

Frater J[ohannes], etc., Exoniensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Tanto diligentius ex injuncto nobis officio ad corrigendos subditorum excessus tenemur assurgere, quanto damnabilius est eorum offensas deferre incorrectas, contra quos si de notoriis excessibus taceatur. Nobis siquidem Exoniensem diocesem nuper visitantibus, de archidiacono Cornubiæ super variis excessibus ad aures nostras frequens clamor pervenit. Et quamquam super eisdem quæ contra eum notoria invenimus, ei concesserimus auditores; ipse tamen in propriæ salutis dispendium præfatos excessus confingens non notorios, religionem eorundem, sicut ex plurium accepimus insinuationibus, purgationem sibi judici circumveniendò, nequiter procuravit, cum culpa delinquentis notorie quantumque sub confictæ purgationis umbraculo, sententiam justì examinis effugere non debeat, quia tanto graviora sunt peccata, quanto eis supervenit justitia simulata. Quocirca fraternitati vestræ, de qua plenam in Domino fiduciam reportamus, vices nostras committimus in hac parte, ut super articulis in nostra visitatione traditis, quos vobis sub sigillo nostro transmittimus, et præcipue super vacatione ecclesiæ de Eglosheyl, et ejusdem collationis devolutione per lapsum temporis ad superiorem, secundum Lateranensis concilii statutum, meram veritatem inquiratis, et sine dissimulationis

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 83.

scrupulo, si in excessibus hujusmodi eundem inveneritis culpabilem, prout honestati congruit episcopali, deliberatione provida procedatis; eidem pro demeritis poenam canonicam infligentes; præsertim ut ecclesiis et personis in forma canonica satisfaciat spoliatis. De ecclesia autem prædicta de Eglosheyl, si eam de jure vacare cognoveritis, non obstante si ad nos per lapsum temporis sit ejus collatio devoluta, provideatis, sicut vobis aliis literis nostris demandamus. Ad quod vobis, quantum in nobis est, tenore præsentium plenam facultatem committimus, cum coercionis canonicæ potestate. Valete in Christo semper et Virgine gloriosa. (Interlineantur "notorie" et "in forma canonica," ante consignationem.) Datum apud Slyndon', v. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCLXXXII.

TO THE DEAN OF ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . . decano de Arcubus, London', salutem. Cum dominus Henricus de Chikehull', miles, quandam aream in civitate Cycestr' priori et fratribus Sancti Augustini London' dudum conditionaliter concessisse, scilicet si iidem fratres eandem aream ad usus suos possent licite retinere, postmodumque inventum fuerit per facti evidentiam, quod dicti fratres ipsam aream non poterant jure refragante possidere, pro eo quod a loco Fratrum Minorum civitatis ejusdem contra eorum privilegia eis ab apostolica sede indulta per centum quinquaginta annas non distabat, cujus occasione iidem fratres Sancti Augustini prædictam aream militi restituerunt antedicto, cartas tamen feoffamenti sine causa rationabili, ut dicitur, penes se retinentes, prout alias ex ipsius militis suggestionem recepimus. Super quo præfatus miles volens sibi præcaveri in futurum, nobis

1282.
28 May.
Orders him to compel the Austin friars to return the deed of feoffment of certain land granted to them which they cannot hold.
R. f. 184 b.

humiliter supplicavit, ut sibi super hiis salubre remedium adhibere curaremus. Quocirca discretioni vestræ committimus et mandamus, quatenus prædictos fratres moneatis et efficaciter inducatis, ut infra quindecim dies post monitionem vestram sibi factam, quam eis fieri volumus visis præsentibus indilate, cartas ipsas prædicto militi restituere non postponant. Alioquin ipsos ad hoc per quameunque censuram ecclesiasticam vice et auctoritate nostra compellatis. Quid autem in præmissis facere decreveritis, nobis citra festum Sancti Johannis Baptistæ per literas vestras patentes harum seriem continentes, constare faciatis. Valete. Datum apud Slyndon', v. kal. Junii, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCLXXXIII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

1282.
2 June.
Defers
attending
to certain
complaints
of the
nuns of
Stratford
until he
comes to
London.
R. f. 79 b.

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino . . , Dei gratia Londoniensi episcopo, salutem, etc. Literas vestras recepimus pro priorissa et conventu de Stratford¹ rogantes obnixe, ut super quodam gravamine per nos eis, ut dicitur, imminente sententiam temperemus, propter onus importabile et ipsius monasterii pauperiem ac deformitatem personæ quam eis præsentavimus admittendam. Circa quod vos scire volumus quod adhuc vivente bonæ memoriæ prædecessore vestro eis mandavimus eandem personam recipere, et credebamus usque post biennium ab illo tempore revolutum, quod ipsæ nostris in hoc beneplacitis paruissent, et tamen absque suo onere per provisionem parentum dictæ puellulæ, præsertim quia nusquam usque in præsens alicui monasterio alleganti inopiam absque mendacio extitimus onerosi. Quod autem de² deformitate personæ allegant,

¹ In the marginal note the name is spelt "Stratford."

² *de*] omitted in MS.

credimus magis nostro proposito expedire, ut enim, non solum illæ de Strafford de quibus tot scandala præcesserunt, sed et omnes aliæ quæ sic improbæ humanis colloquiis et consortiis se exponunt, essent vel saltem apparerent tanta deformitate notabiles, ut nullum pellicerent ad reatum. Intelleximus insuper quod major pars conventus libenter receptioni puellæ præberet assensum, nisi obstaret in malitia priorissæ: verum tamen ne videamur repellere preces vestras, negotium totum ponimus in suspenso, donec London' veniamus, provisuri qualiter hoc nostrum propositum valeat absque earum notabili gravamine expediri. Valete, etc. Datum apud Slyndon', secundo die Junii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXXXIV.

TO THE BISHOP OF ST. ASAPH.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., venerabili 1282.
 fratri domino A[niano], Dei gratia episcopo Assavensi, 6 June.
 salutem et sinceram in Domino caritatem. Facti igno- Hears
 rantia fallit peritissimos, et incautæ præsumptionis est that his
 temeritas in factis dare consilium, quorum aggravantes cathedral
 et alleviantes circumstantiæ ignorantur. Proinde, frater was acci-
 ac pater carissime, quamvis de combustione sanctæ ves- dentally
 træ cathedralis ecclesiæ satis constet, de modo tamen burnt dur-
 combustionis ad nos transgressionis qualitas non perve- ing the
 nit, quibusdam astruentibus quod justo prælio secundum war. Can-
 modum præcipue præliandi in partibus Walliæ, civitas not pro-
 vestra, utpote effugium et subterfugium hostium publi- ceed in
 corum, qui castra domini regis invaserant, homicidia, the case
 spolia, incendia quanta poterant adjungendo, extitit con- as the
 cremata, et præter intentionem illorum hostes publicos bishop
 reprimere intenduntium,¹ secundum modum in patria con- wishes.
 suetum, ignis inhæsit ecclesiæ cum dispendio subsecuto. Will send
 Quod est procul dubio lamentandum et dedecus ecclesiæ to the king
 about it.
 R. f. 79 b.
 A. f. 133.
 f. 59.

¹ *intenduntium*] incenduntium in R.

universæ. Hanc autem narrationis seriem videtur probabiliter confirmare, quod nobis scripsistis de illis sanctis Fratribus Prædicatoribus qui coram illis incendiariis, ipsius incendii non ignari, divina postea celebrarunt, quod nulla ratione fecissent, ut credimus, nisi scivissent ipsos incendiarios in tanto, licet non in toto, per istam viam vel aliam excusatos. Quod si aliqui filii diaboli ex intentione ipsam ecclesiam incenderunt, vos habita hujusmodi diligenti indagine secundum modum canonicum et formam a patribus traditam, scitis qualiter habetis procedere et malefactores hujusmodi castigare, nec ad hoc in aliquo nostra auctoritate vel consilio indigetis, nec nos possemus in hac parte via ordinaria procedere nisi per vos certificati primitus, qui tamen petitis ut progrediamur in negotio, quasi nihil per vos nobis fuerit instillatum, quod salva reverentia vestra nec facere possumus nec debemus. Plangitis autem laudabiliter tam nepharia tempore vestri regiminis accidisse, sic et nos facimus ex cordis intimo, novit Deus. Sed vobis eo incumbit major plangendi ratio, quo populum vestrum simplicem ac sine consilio in tantis periculis reliquistis, quod forsitan non licere epistola Augustini ad Oloratum¹ videtur efficaciter suadere. Intendimus autem, recepto nuncio quem nuper ad dominum regem destinavimus, ei super hoc facto iterato specialem nuncium destinare, supplicaturi ei cum omni qua poterimus instantia non tacendo Norwicense negotium, ut ipse remedium festinatum dignetur apponere, juxta quod congruit regiæ majestati, sed si concurrat censura ecclesiastica contra suos, si tamen sui fuerint qui maleficium perpetrarunt, cum supplicatione quam ei facimus, turbabitur forsitan minus annuens postulatis. Quod si preces nostras repulerit, quod eum non credimus esse facturum, vel ipsum factum rejecerit, ut ad se impertinens, extunc

¹ Sic in MS. for "Honoratum." The epistle referred to is No. cccxviii. Honoratus had consulted Augustine as to whether

bishops and clerks ought to leave their cures when the country was in danger of invasion.

indubitanter vestrum erit contra malefactores illos quod erit canonicum exercere, et nobis culpam non scribere sine poena, qui vobis juxta quod nostro incumbit officio intendimus assistere viriliter Domino concedente. Hæc est ergo summa nostri consilii; et si aliud nobis aut nostro consilio occurreret, parati essemus vos aliter consolari. In calce subjungimus ut ad memoriam reducatís qualiter se habuerit circa Norwicense incendium tunc temporis monachus ille qui pontificali officio bonæ memoriæ fungebatur. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Slindone, viii. id. Junii.

CCLXXXV.

TO GIRARDUS BLANCUS, BISHOP OF SABINUM.

Reverendo in Christo patri ac domino Girardo, Dei gratia episcopo Sabinensi, frater J[ohannes], etc., cum filiali reverentia et affectu paratam ejus beneplacitis voluntatem. Non posset temporis diuturnitas vel intervallum spatii localis a nostra delere memoria, quam pio, quam prædulci nos foveritis solatio, etiam ante assumptionem vestram ad cardinalatus honorem, cum essemus in Curia laborantes. Sed et postea recolimus, quam factis, quam fiducialibus sponsionibus modicitatem nostram fueritis consolati, adeo ut verba vestra tanquam clavi simplicitatis nostræ pectori sint impressa, sed pondere caritatis. Proinde, reverendissime¹ domine, etsi cessaret titulus majestatis vestræ, quam tenentur omnes Catholici revereri, quem etiam Deus conservet ad sui nominis gloriam et honorem, nos tamen essemus parati, novit Altissimus, vestris beneplacitis famulari, et ideo clericum vestrum Simonem de Cruce, bonæ indolis juvenem, ut videtur, recollegimus in gratiam, intendentes ei ob vestri reverentiam in

[1282.]
8 June.
Will confer a benefice on
Simon de Cruce.
R. f. 15 b.
A. f. 125 b.

¹ *reverendissime*] reverentissime in MSS.

competenti beneficio providere; volentes ut nostro periculo ordinetur et proficiat in aliquo ampliori lumine literarum, qui adhuc non transcendit puerilia rudimenta. Hanc autem, reverendissime domine, noveritis esse inopiam Cantuariensis ecclesiæ, quod quasi nullum habet beneficium præbendale, quatuor duntaxat exceptis, quæ sunt mediocriter ponderanda. Beneficia autem cum cura vacant rarissime. Speramus tamen quod viam nobis aperiet saltem in aliquo mediocri, ut auctis meritis et lumine literarum, gratia suscipiat incrementum. Custodiat Dominus reverentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum apud Slyndone, vi. id. Junii.

CCLXXXVI.

TO RICHARD DE WARE ABBOT OF WESTMINSTER.

1282.
8 June.
Desires
him to
prevent B.
de Clare
from
sueing the
prior of
Merton in
the Ex-
chequer.
R. f. 185.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., venerandæ religionis patri carissimo, domino R[icardo] Dei gratia abbati Westm', salutem et sinceram in Domino caritatem. Illo agente qui tempestatum molestiis sereniores auras solet subjungere, ad vos intendimus recurrere ut amicum, nec ad aliud possemus cor nostrum cogere, novit Deus. Et magnam contra vos querelam nos habere credimus, solo nostro invicem dyalogo terminandam. Sed hoc hactenus ut præterita sint sopita. Ad hæc noveritis nos intellexisse nuperime dominum B.¹ de Clara, suæ salutis immemorem,² dilectissimum nobis in Christo priorem de Merthon' trahere ad examen vetitum coram vobis et ceteris baronibus de Schaccario in casu per Spiritum Sanctum in canonibus condemnato. Quocirca vestram rogamus ex cordis intimo caritatem, quatenus ipsum ac satel-

¹ R. in MS.

| ² *immemorem*] *immemore*, R.

lites suos, juxta quod vestrae congruit honestati, a temeritate hujusmodi repellatis, non solum quia in hoc suarum imminet periculum animarum, verum etiam quia hujus occasione forsitan per insidiosos inimicos quorum aliquos habetis in Romana curia, posset contra personae vestrae reverentiam oriri exceptio vel calumpnia, quod nollemus. Valete in Christo et Virgine gloriosa, nobis beneplacita vestra cum securitate omnimoda imperantes. Datum apud Slindon', vi. idus Junii, consecrationis nostrae anno quarto.

CCLXXXVII.

TO BOGO DE CLARE.

Frater J[ohannes], etc., nobili viro domino Bogoni de Clare, multis ecclesiasticis titulis utinam tam re quam nomine insigni, sanioris consilii spiritum in agendis. Inter illos praeclari regni Angliæ clericos illustres, quos vitæ munditia, literarum lumen, et ecclesiasticus honor extollunt, vobis credimus competere principatum, si gratia vobis data uti meditemini cum effectu, quod nos teste conscientia optamus affectu intenso, pro eo præcipue quod nobilissimus germanus vester comes Gloverniæ nobis est amicissimus sui gratia, et Cantuariensis ecclesiæ refugium speciale. Verumtamen, quod cum dolore referimus, pro zelo quem ad vestram gerimus personam, multiplici fidedigna asseveratione percepimus, linguam vestram in nostram frequenter laxastis injuriam, verbi vestri advocantes adiutorem quendam sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalem, de quo scimus nos posse confidere sicut patre, cui forsán scripsissemus audita nisi nos amor honoris vestri a talibus retraxisset. Hæc autem modice ponderantes, plangimus amarius quod nos per quasdam vestras seu verius vestro nomine possessas transitum facientes ecclesias, invenimus vos ibi relatu plurium

(1282.)
[8 June.]
Complains
of his
speaking
against
him, of his
neglecting
his bene-
fices, and
of his su-
ing the
prior of
Merton.
R. f. 185.

minime suspectorum rectoris in eis ut plurimum non fungi officio sed raptoris; quia bona pauperum metentes carnalia, nulla eis vel modica suffragia ministratis. Tandem ad memoriam reducere vos rogamus ea quæ vobis diximus coram Ada de Fyleby, nostræ et Christi ecclesiæ, ut dicitur, inimico, quem una cum persona vestra nominatim per iudices delegatos ab olim in quadam litera apostolica, quam habemus, vidimus excommunicationis sententia, quod pro nobis amarissime plangimus, innodatum. Postremo nostris accedit angustiis, quod vos frequenter, ut per multos didicimus, per satellites vestros ad examen vetitum trahitis clericos et personas ecclesiasticas referendas, qui coram suis ordinariis parere promptissime sunt parati; et novissime religiosum virum priorem piissimi collegii de Mertone, quem et quod præclarus comes germanus vester amplectitur in visceribus caritatis. Quocirca vestram hortamur prudentiam, quatenus omnia prædicta studeatis celeriter in melius reformare. Alioquin præter indignationem Dei et pœnas canonicas, quas si ita est effugere non valetis, exceptiones vobis oberunt gravissimæ, quod nollemus teste beatissima Trinitate. Et hæc omnia vobis dixissemus oraculo vivæ vocis nisi nostram fugissetis aut sprevissetis præsentiam, occasione facti Lyncolnensis, in quo, ut credimus, quidam falsidicus clericus vester contra nos mendaciter informavit. Dirigat vos Dominus in ea quæ sunt honori suo consona et vestræ saluti proficua pro suæ beneplacito pietatis.

CCLXXXVIII.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

1282.
15 June.
In favour
of Robt.
Poucyn,
who is

Thomæ Priori ecclesiæ Christi Cantuariæ, salutem. Non est sponsa sed adultera quæ sponsum a suis secretis existimat alienum. Cum igitur, licet immeriti et indigni, præfata ecclesiæ nostræ et vestræ sponsi nomine

censeamur, non admirari non possumus, quod quidam ejus filii degeneres, utique et adulterini, temeraria præsumptione prædicant, dilectum filium Robertum Poucyn in excommunicationis incidisse sententiam, pro eo quod nobis quædam secreta capituli revelavit, cum utique si aliqua in ipso capitulo corrigenda nobis, cui erratorum reformatio incumbit, exposuit, hoc fecit zelo justitiæ et correctionis gratia, quam libenter subterfugiant hujusmodi detractores. Tunc enim devotum filium fides recte sollicitat, cum quod in fratris sui notari culpam audierit, patri detegit, non occultat, quia gravius ejuspiam crescit infamia, cum effusa de se aliorum obloquia illi, qui excessus habet corrigere, subticentur. Non ergo secreta capituli revelavit, si ea dixit quæ erant et sunt per patriæ latitudinem divulgata. Unde ipsum a sibi sic maliciose¹ impositis omnino reddimus innocentem. Quocirca discretioni vestræ committimus et firmiter injungendo mandamus, quatenus moneatis efficaciter omnes hujusmodi præsumptores, et sub pœna canonica inhibeat is eisdem, ne de cetero quicquam in fratris sui innocentiam audeant attemptare. Sed ab hujusmodi detractionibus et mendaciis abstineant penitus et desistant, sub eadem pœna quam eos incurrere volumus si tertio moniti² contrarium facere quacunque temeritate præsumant. Valete. Datum apud Slindon', xvii. kal. Julii, anno Domini MCCLXXXII, consecrationis nostræ quarto.

accused of
having
divulged
the secrets
of the
chapter to
the arch-
bishop.
R. f. 185 b.
A. f. 45.

CCLXXXIX.

TO WILLIAM DE MONTFORT.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Wilhelmo de Monteforti, præcentori Hereford', salutem, gratiam et benedictionem. Contra Christi ecclesiam, cui

1282.
24 June.
Orders
him to
procure

¹ *maliciose*] maliciose impose, A. | ² *moniti*] monita, MSS.

the libera-
tion of R.
de Braun-
ford and
his son.
R. f. 186.

indigni et immeriti ministramus, non sine periculo et ipsius injuria decertatur, quam tot et tantorum sanctorum constat esse munitam præsidio patronorum. Quod tamen quidam in reprobum dati sensum, minime attendentes, ipsius jura lædere et quantum in ipsis est auctore diabolo infringere non verentur, cum tamen eo ipso pro turbatione ecclesiasticæ libertatis in sententiam a jure latam incidant, homine subticente. Sane nuper non sine dolore cordis intelleximus, quod dilecti in Christo Ricardus de Braunford et filius ejus, cum fuissent dudum per Hereford' curiam excommunicationis sententia contra Deum et justitiam innodati, et juris ordine observato per Cantuariensem curiam absoluti, Herefordensis episcopus, suæ salutis immemor ac temerator proprii juramenti, fecit eos in prædictæ Cantuariensis ecclesiæ præjudicium per literas captionis carceri mancipari, et adhuc per suos satellites ac suæ perditionis complices facit in carcere detineri. Et cum nuper scripserimus curiæ regiæ pro obtinenda dictorum patris et filii liberatione et ad hoc litera regiæ clementiæ emanasset, ipsorum tamen liberatio per Robertum le Wyse, sacrilegum et excommunicatum, qui sub umbra vicariæ nostræ sub officialitatis titulo militat diabolo, et quosdam alios, extitit impedita. Nos igitur ob amorem quem ad personam vestram dudum gessimus non immerito, ac quantum in nobis est gerere intendimus in futurum, rogamus vos pariter et hortamur quatenus ob reverentiam Dei ac Cantuariensis ecclesiæ velitis ad liberationem eorundem instare sollicitè cum effectu. Scientes quod nisi feceritis non credimus vos, quod nollemus teste Altissimo, excommunicationis vinculum evadere, quo innodatos esse constat prædicti sceleris patratores. Quid autem super hoc facere decreveritis, nobis per latorem præsentium rescribatis. Quia pro certo istud¹ negotium prosequi intendimus, ut poterimus Domino concedente, et speramus quod nulla refragante malitia supplebunt sanctorum merita, si quo

¹ *istud*] *istut*, R.

minus possimus quod intendimus consummare. Valete.
Datum apud Slindon', viii. kal. Julii, anno Domini
MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCXC.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi domino E[dwardo], Dei
gratia illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci
Aquitaniæ, frater J[ohannes], etc., salutem et pacem per
quam reges regnant et principes dominantur. Nuper
Exoniensem diocesem visitantes, invenimus dilectum
filium Reginaldum dictum le Arcevek' ecclesia sua de
Pundestok' spoliatum per Willelmum dictum Bloyhov,¹
qui se intruserat in eandem, unde cum spoliatus sit
per restitutionis beneficium succurrendum, ad præfatam
ecclesiam personaliter accessimus, et dictum Reginaldum
in corporalem possessionem ejusdem reduxi-
mus justitia exigente, inhibentes sub pœna excommu-
nicationis, quam extunc in omnes protulimus qui
possessionem ipsius Reginaldi aliquatenus impedirent
injuste, vel quicunque prædicto Willelmo consensum
præberent, consilium aut favorem, quominus præfatus
Reginaldus gaudere posset possessione pacifica ecclesiæ
suæ memoratæ. Verum pro certo postmodum intel-
leximus quod Willelmus supradictus et quidam alii ini-
quitatis filii, suæ salutis immemores, ipso facto in
excommunicationis sententiam incidendo, in præfatam
ecclesiam se iterato temere intrudentes, ipsam, vi
armata et more hostili, præfato Reginaldo ab eadem
violenter ejecto, per non modicum tempus detinuerunt
et adhuc detinent occupatam, in nostræ jurisdictionis
et ecclesiasticæ disciplinæ contemptum, animarum sua-
rum periculum, et aliorum perniciosum exemplum.
Quocirca majestati regiæ supplicamus humiliter et
devote, quatenus potestatem laicalem hujusmodi secun-

1282.
25 June.
Request
him to
order
Reginald
le Arce-
veke to be
reinstated
in Pound-
stock
church.
R. f. 100.

¹ A *litera captionis* was issued against him on the same day as this letter.

dum regni Angliæ consuetudinem, ab ecclesia antedicta præcipiat amoveri, et memoratum Reginaldum in ejusdem possessionem pacificam reduci, ac ipsum reinductum protegi et defendi, ut quod minus valet cohercio sanctæ matris ecclesiæ in hac parte, per sæcularis saltem brachii potentiam debito effectui mancipetur. Valeat vestra reverenda regia majestas semper in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Terringes, vii. kal. Julii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCXCI.

TO CARDINAL SAVELLI.

1282.
1 July.
Thanks
him for
assisting
his proctor
at Rome.
R. f. 15 b.
A. f. 5 b.

Reverendo in Christo patri ac domino Jacobo, Dei gratia Sanctæ Mariæ in Cosmedyn diacono cardinali, frater J[ohannes], etc., cum filiali reverentia paratam in omnibus ejus beneplacitis voluntatem. A serenitatis vestræ, sancte pater, plena facie gratiarum ad nos rediens magister Philippus, qui noster fuit in Curia procurator, quasi divinæ claritatis solatio humilitatis nostræ tristitiam illustravit, referens nobis quam familiariter, quam favorabiliter, quamque efficaciter dominationem vestram invenerit paratam ad omnia quæ nostra necessitas exigebat, quod rei eventus indicat manifeste. De quo gratias referimus omnium Largitori, qui sanctam benevolentiam vestram ad nostræ supplementum inopiæ tam misericorditer inclinavit, vobisque, pater reverendissime, grates referimus quantas possumus, profitentes nos reverentiæ vestræ beneplacitis, multiplicatis vinculis esse perpetuo obligatos flagrantique a vere¹ desiderio vobis gratis obsequiis perpetuo famulari. Custodiat Dominus excellentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum apud Suthmallyng', kal. Julii, A.D. MCCLXXXII. consecrationis nostræ IV.

---

¹ Sic.

CCXCII.

TO JEROME OF ASCOLI BISHOP OF PALESTRINA.

Reverendo in Christo patri ac domino Jeronimo, Dei ^{1282.}
 gratia episcopo Penestrino, frater J[ohannes], etc., cum ^{1 July.}
 filiali reverentia paratam in omnibus ejus beneplacitis ^{Defends}
 voluntatem. De sanctæ paternitatis vestræ benevo- ^{his con-}
 lentia dudum experimento fiduciam concepimus, quam ^{duct in}
 licet immeriti speramus firmam in sanctitatis vestræ ^{the case}
 pectore remanere, nec plus in hac vita esse credimus ^{of the}
 veræ aut valentis amicitiae, nisi quam producit sanctæ ^{bishop}
 soliditas caritatis, quam nobis dudum inter multos ^{elect of}
 meliores filios liberaliter ostendistis. Proinde, pater ^{Win-}
 amantissime, ac pro misso nobis vestrarum literarum ^{chester.¹}
 solatio, in quibus ad piam cautelam simplicitatis nos- ^{R. f. 16.}
 træ animum excitastis, scribentes nobis quod in rigore
 excessimus contra Wyntoniensem electum, post appel-
 lationem ad cassationem negotii procedendo, quia causæ
 in appellatione positæ non erant frivolæ, licet falsæ,
 vobis regraciamur ex intimo cordis nostri, significantes
 nihilominus vestræ clementiæ quod, secundum juris
 peritos in præclaro et electo numero, quorum consilio
 processimus in Wyntoniensis negotio, causæ appella-
 tionum evidenter falsæ, quas nulla potest tergiversatio
 in dubium revocare, inter causas frivolas computantur.
 Nihil enim est magis frivolum quam candorem niveum
 oculis conspicuum denegare. Quia igitur appellationis
 causæ in illo negotio objectæ omnes vel erant frivolæ
 vel evidenter obnoxiae falsitati, nostris videbatur con-
 siliariis Gregoriani statuti² vim quam verba potius pon-
 derantibus, non fuisse pro doloso appellationis subter-
 fugio desistendum. Præsertim quia vidimus partem
 illam tam immensæ oblatione pecuniæ, quam in aliis
 plurimis fraudibus adhærere, et vere, pater sanctissime,
 si pro objectis in appellationibus manifeste falsis debe-

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii.
88.

² "Propter appellationem fri-
volam in electionibus episco-

"porum vel majorum, non debet
negotium deduci ad sedem apos-
tolicam." De App. Greg. in
Novel. c. i. lib. vi.

ant dimitti negotia, dissolvetur plurimum nervus ecclesiasticæ disciplinæ. Ex talibus enim accidit pluries appellari a pastore, et impetrari a sede apostolica ad illum qui magis prædicto pastori dinoscitur indevotus, et sic frequentissime lupus pastoris facta judicat et retractat. Hanc, reverende pater, magnam esse credimus plagam universalis ecclesiæ ac refugium omnium impiorum, qui in talibus apostolica solitudine abutuntur. Verumtamen, pater piissime, in nostris futuris processibus vestram proponimus retinere memoriter disciplinam. Hoc fideliter profitentes quod, qui appellationibus legitimis ad sedem apostolicam interpositis non deferunt, non debent inter Catholicos, sed inter ethnicos et publicanos potius computari. Appellationum autem frequentiam esse apostolico moderamine temperandam docent non solum legum imperialium sanctiones, verum etiam evangelicum videtur innuere oraculum, prius dicens, "Quodcunque ligaveris," singulariter, subjungens postea toti collegio generaliter, "Quæcumque alligaveritis, super terram," etc. Petrus insuper confirmando fratres suos generale suscepit imperium, qui frequenter per appellatoria certamina infirmantur. Sanctas vidimus Gregorii epistolas decretales, in quibus quantum meminimus de appellatoriis negotiis in suis tamen casibus omni Catholico pernecessariis, pauca in registri sui serie credimus contineri. Custodiat Dominus sanctitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum apud Suthmalling, kal. Julii, anno Domini MCCLXXXII, consecrationis nostræ quarto.¹

CCXCIII.

TO THE BISHOP OF EXETER.

1282.
2 July.
Orders
him to

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino P[etro], Dei gratia Exoniensi episcopo, salutem, et fra-

¹ In A. f. 6 is a similar letter to J., bishop of Porto.

ternæ caritatis continuum incrementum. Nobis nuper in diœcese vestra visitationis officium exercentibus, clerici ac commissarii nostri decimam stagnarii et mercedum operarum ejusdem locorum rectoribus debere persolvi, sententialiter decreverunt. In quo non constat nobis aliquatenus errasse. Verum quia res ipsa nova est, ut asseritur, in cujus constitutione magna maturitas et evidens utilitas requiruntur, vobis mandamus quatenus executioni hujusmodi sententiæ vel decreti supersederi faciatis, donec plenius cum quibusdam, quos negotium tangit, ac vobiscum etiam super hoc deliberaverimus, et hoc a nobis receperitis in mandatis. Et si qui occasione detentionis seu contradictionis decimæ prædictæ sententia aliqua fuerint innodati, interim absolvantur, dum tamen jurent fideliter stare mandatis ecclesiæ, quando nostra et vestra deliberatio fuerit consummata. Eis tamen qui in pacifica præstatione hujusmodi decimæ hactenus extiterunt, non intendimus per præsens mandatum aliquatenus derogare. Datum apud Suthmalling, vi. non Julii, anno consecrationis nostræ quarto.

stay action
upon the
decree of
his com-
missaries
concerning
tithes of
tin.
R. f. 80.

Is[tud] tamen non emanavit.

CCXCIV.

TO EDMUND EARL OF CORNWALL.

1282.

4 July.

Frater J[ohannes] etc. magnifico viro et illustri domino Eadmundo, comiti Cornubiæ, salutem et sinceræ¹ dilectionis affectum. De vobis communiter prædicatur, et hoc credimus esse verum, quod ea quæ honorem Dei et ecclesiæ respiciunt et animarum salutem, tanquam fervidus amator justitiæ sustinetis, et sicut zelatis omne bonum, sic verisimiliter opinamur quod nolitis malis in suis peccatis favorem impendere vel consensum. Proinde nobilitati vestræ præsentibus innotescat quod, dum nuper in Exoniensi diœcese visitationis officio funge-

Is com-
pelled to
punish his
steward,
Wm. de
Mone-
ketun.

R. f. 186 b.
A. f. 45 b.

¹ *sincere*] scincere, A.

remur, Willelmum de Moneketun', senescallum vestrum Cornubiæ, super diversis et enormibus criminibus multipliciter invenimus infamatum, qui licet super hoc coram nobis et commissariis nostris in forma canonica conventus fuerit, sub umbra tamen excusationis vestræ subterfugiendo hucusque virgam debitæ correctionis evasit. Cum autem propter scandala exorta de præfato Willelmo in populo, sine offensa Dei et periculo animæ nostræ, dissimulare correctionem ipsius ulterius nequeamus, ne ejus impunitas aliis incentivum tribuat delinquendi, vos rogamus quatenus non miremini neque pro malo habeatis si contra eum, ipsius exigente contumacia, in hiis quæ contra eum ex fama publica visitando invenimus, juxta sanctiones canonicas procedamus. De facto decimationis stagnariæ vobis Gallice respondimus per alias nostras literas speciales. Valete. Datum apud Suthmalling, iv. non. Julii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXCV.

TO THE BISHOP OF LINCOLN.

1282.
7 July.
Asks him
to allow
the prior
of Lewes
to farm the
church of
Melton.
R. f. 80.

Venerabili in Christo fratri domino O[livero], Dei gratia Lyncolniensi episcopo, frater J[ohannes], permissione Divina, etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Veniens ad nos dilectus noster in Christo dominus Johannes prior Lewensis, ostendit nobis quasdam necessitates domus suæ et gravamina, propter quæ oportet eum, ut dicit, quædam beneficia sua ecclesiastica ad firmam dimittere temporalem. Quocirca fraternitatem vestram quanta possumus affectione rogamus, quatenus dicto priori nostrarum precum instantia favorabiliter annuere velitis, ut ecclesiam suam de Melton', vestræ diocesis, alicui honestæ personæ ecclesiasticæ Deum timenti dare possit ad firmam usque ad spatium quinquennale. Nos enim, quantum in nobis est, hoc ei duximus concedendum, salvis conditionibus in Oxoniensi concilio, et etiam concilio nostro

de Lameth' statutis circa firmas hujusmodi concedendas, quibus non intendimus derogare. Valete. Datum apud Suthmalling', non. Julii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXCVI.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino W[illelmo], Dei gratia Norwycensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Ea quæ honorem nostrum et commodum respiciunt, parati sumus facere et promovere quantum de jure possumus, novit Deus. Verum quia vos estis quasi adversarius Eadmundi de Ho, rectoris ecclesiarum de Redgrave et de Ryseby, expedit ut sequestrum factum auctoritate nostra in fructibus earundem, quod salvis expensis necessariis Eadmundo prædicto, lite pendente, præter nostram conscientiam a quoquam nolumus relaxari, . . . archidiacono Subiriæ pro tollenda suspicione qualibet committatur, donec super hoc tractaverimus plenius cum magistro G., officiali nostro, et quid ulterius faciendum fuerit instruamur. Protestamur autem de jure nostro in fructibus sequestratis, qui, ut quidam asserunt, nobis debentur, de quibus inter nos et vos per Dei gratiam faciliter componetur. Valete in Christo, Spiritu, et Virgine gloriosa. Datum apud Cherring', ii. id Julii consecrationis nostræ anno quarto.

1282.
14 July.
The sequestration of Redgrave and Risby must be committed to the archdeacon of Sudbury.
R. f. 80.

CCXCVII.

TO HIS PROCTOR AT ROME.

1282.
23 July.
Concern-
ing an ap-
peal of the
bishop of
Hereford
against
Peckham's
sentence of
excommu-
nication.¹
R. f. 148.
A. f. 39.

Magistro Renerio de Florentia, clerico et procuratori suo in curia Romana, salutem. Ne a memoria vestra facta nostra quæ habetis in curia promovere, recedant, ea sæpius vestris auribus inculcamus. Summa autem negotii Herefordensis hæc est. Cum ecclesia nostra Cantuariensis in possessione sit et fuerit a tempore quo non extat memoria, cognoscendi passim et indifferenter de causis illis testamentorum quorum testes beneficia sua vel alia bona quæcumque in diversis diocesis habuerunt, et vocandi vel citandi executores testamentorum hujusmodi ad compotum persolvendum, hocque sit per universos nostros suffraganeos approbatum, nos hujusmodi jure nostro et possessione uti volentes, mandavimus dudum . . . officialem Herefordensis episcopi, ut quosdam executores testamenti bonæ memoriæ magistri H. de Havecle, qui in Herefordensi diocese manebant, citaret peremptorie ad compotum administrationis suæ de bonis testamenti prædicti coram nobis reddendum, et nos de citatione facta redderet certiores. Et quia ipse officialis hoc facere contempsit, tandem propter hoc et alios plures contemptus, quos fecit tam nobis quam etiam . . . officiali nostro Cantuariensi, in forma canonica tam per nos quam per officialem nostrum prædictum excommunicationis sententia justitia exigente meruerit innodari. Et cum mandaremus episcopo Herefordensi ut sententiam ipsam contra officialem suum exequeretur, idem episcopus satis ostendens officialis sui inobedientiam et contemptum hujusmodi nobis factum de suæ maliciæ pharetra processisse,² ipsam sententiam exequi contumaciter recusavit, prætendens dictum officialem suum

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 83, but the date is omitted, being in the margin of R.

² *processisse*], *procecis*se, R.

ab ipsa sententia appellasse, asserens etiam et affirmans nos non posse in subditos suos, ipso omisso, jurisdictionem aliquam exercere, nec de causis subditorum suorum ullo modo cognoscere per querelam. Nos autem volentes dictum episcopum amicabiliter ad bonum obedientiæ reducere et observantiam proprii juramenti, monuimus eundem sæpe et sæpius literis et nunciis ut ab errore hujusmodi desisteret, et mandatis nostris, ut astrictus erat juramento proprio, obediret. Tandem ipso adhuc in sua pertinacia indurato animo persistente, convenimus simul apud Lameth', si posset inter nos concordia reformari. Ubi diversis juribus, consuetudinibus et rationibus efficacibus pro parte nostra allegatis, inter alia pacis et caritatis signa obtulimus eidem, ut si placeret sibi hoc idem nobis facere, quod ipse et prædecessores sui fecerunt prædecessoribus nostris, nec aliud petebamus, nos hanc consuetudinem et alia jura ecclesiæ nostræ adeo moderaremur circa eum, quod se gravatum in nullo sentiret. Et quia hoc facere recusavit, et iteratis vicibus monitus canonicè adhuc inobediens perduravit, magister R. de Lacy in eum tanquam contumacem et inobedientem auctoritate nostra in scriptis excommunicationis sententiam promulgavit, qui statim hoc facto ad Romanam curiam appellavit. Dicit autem se appellasse antea, quod nos latet. Nec credimus quod dominus papa velit causam istam in curia in nostri injuriam retinere, sicut nec fecit causam Dunolmensis episcopi, quem metropolitani suus excommunicationis sententia similiter innotavit. Mitemus ad vos in brevi aliquem loco nostri in curia moraturum, et tunc ad nos cum gaudio et sanitate redibitis, Domino concedente. Datum apud Wyngesham, x. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ quarto.

CCXCVIII.

TO HIS PROCTOR AT ROME.

An account of
the process
against
Camilla.¹
R. f. 148.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilecto filio magistro Renerio de Florentia, clerico et procuratori suo in curia Romana, salutem, gratiam et benedictionem. Ut vobis processus noster contra Tedysium de Camilla innotescat, si contingat eum ad curiam devolvi, vel super eo in curia impetrari, hanc in summa esse noveritis veritatem. Scitis quod visitaturi dudum auctoritate metropolitana Conventrensem et Lichfeldensem diocesem, scripsimus episcopo loci ejusdem, ut adventum nostrum causa visitationis in clero et populo suæ diocesis exercendæ per totam suam diocesem publicaret, et præmuniret diligenter per se et per alios tam majores quam minores ecclesias, capitula etiam et collegia sæcularium clericorum et aliorum quorumcunque, ut pararent se nostram visitationem in forma canonica suscipere, cum per eos transitum faceremus. Venientes itaque die statuta primo ad ecclesiam cathedralem Conventrensem et postea ad Lichfeld' pro nostræ visitationis officio inchoando, admissi fuimus reverenter per episcopum et per capitula ecclesiarum earundem, ubi idem episcopus juxta mandatum nostrum per suas patentes literas nos certificavit, quod ipsum mandatum nostrum fideliter per omnia fuerat executus. Timentes autem ex verisimilibus conjecturis quod quidam malivoli se paraverant ut nostræ visitationis processum et officium impedirent, canonica monitione præmissa, juxta negotii qualitatem quandam generalem sententiam, sicut scitis, in dictis capitulis in scriptis protulimus contra omnes illos qui processum nostræ visitationis clam vel palam, per se vel per alios, ullatenus impedirent. Deinde in

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 85.

progressu visitationis nostræ per diocesem accessimus ad ecclesiam de Wolverenehampton', quæ vere est de patronatu ecclesiæ nostræ Cantuariensis, quamquam sit per potentiam regiam occupata, ut ibi visitationis exerceremus officium ut decebat. Et quales idem sustinuerimus injurias et repulsas bene scitis, quum non solum procurator . . . decani et canonici ecclesiæ nostro processui restiterunt, verum etiam clausis ostiis ecclesiæ non permiserunt nos habere ingressum. Propter quod eosdem in excommunicationis sententiam in Oxoniensi concilio latam contra turbatores ecclesiasticæ libertatis, et sententiam etiam nostram quam in prædictis capitulis Conventrensi et Lichfeldensi, ut præmittitur, tulimus, publice declaravimus incidisse. Et quia nos ad visitationem admittere canonice moniti noluerunt, citavimus canonicos ecclesiæ ejusdem peremptorie, quod certa die coram nobis legitime comparerent, exemptionis suæ si quod haberent privilegium ostensuri. Quia vera Tedisius de Camilla, ipsius ecclesiæ decanus, in transmarinis partibus tunc agebat, præfiximus eidem terminum longiorem, citando eundem in prædicta ecclesia peremptorie, quod infra Pascha Resurrectionis Dominicæ tunc proximo sequens, coram nobis legitime compareret, ostensurus privilegium, si quod haberet, quare non debuit a nobis in ipsa ecclesia tanquam noster subditus visitari, et facturus ulterius quod ordo requireret rationis, et hoc sub pœna excommunicationis, quam ex tunc, pro eo quod nos ad visitandum non admisit et nostram visitationem temere impedivit, in personam suam tulimus, et quam ipsum extunc incurrere voluimus, nisi infra dictum tempus sibi præfixum a nostra jurisdictione, ut præmittitur, legitime ostenderet se exemptum. Demum cum infra dictum terminum Paschæ coram nobis per se vel per alium nullo modo compareret pro causa prædicta, vel alio quocunque modo exemptum se doceret, ipso facto excommunicationis sententiam in-

currendo, lapso eodem termino, ipso etiam . . decano, si venire vellet vel mittere diutius expectato, ne tanta inobedientia et contemptus sub impunitate transirent, et aliis præstarent audaciam similia perpetrandi, dictam sententiam nostram in locis diversis publicari fecimus, et eundem Tedysium tam in ecclesia de Terringes quam alibi publice denunciavimus eadem sententia involutum. Postmodum vero, cum per annum et amplius idem Tedysius indurato animo in ipsa excommunicationis sententia perstitisset, claves ecclesiæ dampnabiliter contempnendo, advertentes quod animarum cura sub ejus regimine deperibat, et volentes pro ipsius salute et reformatione ex officio nostro procedere contra eum, fecimus eundem citari canonice ut certis loco et termino coram nobis aut commissariis nostris legitime compareret, super prædicta excommunicationis sententia in qua tamdiu steterit, et aliis sibi objiciendis ex nostro officio responsurus, factururus, et recepturus quod justitia suaderet. Die igitur adveniente, comparuit procurator dicti Thedisii coram magistro Adam de Hales nostro commissario in hac parte. Dato autem articulo ex officio nostro procuratori prædicto, et die habito ad respondendum, comparuit ipsa die et exhibuit quasdam rationes et exceptiones in scriptis contra sententiam nostram et processum prædictum. Super quibus altercato diutius per plures dies et ipsis tandem cassatis tanquam frivolis et invalidis, data fuit dies ad sententiandum præcise. Qua die adveniente, cum nihil a parte dicti Thedisii proponeretur, quod deberet sententiam retardare, commissarius noster, videlicet dominus Humbertus de Yenna, præcentor Aquæ Bellæ, T[hedysium] ecclesiis de Wengeham et de Terringes sententialiter juris ordine observato privavit. Hæc est summa processus habiti contra Thedysium memoratum. Causa autem quare contra eum sic processimus hæc est. Primo, quia privilegium suum, quod dicit se habere, falsa suggestionem extitit

impetratum. Secundo, quia abusus est eodem. Tertio, quia curam animarum in ecclesiis suis neglexit omnino, nec spiritualiter nec temporaliter reficiens animas sibi commissas, sed potius bona pauperum in suis lasciviis et fœditatibus consumens. Quarto, quia vitio simoniæ respersus ipsam ecclesiam de Wengeham cum capellis suis vendidisse voluit cuidam magno et potenti viro pro quadam terra valente singulis annis quater viginti marcas. Et hoc est certum, quia ille magnus homo voluit nos mediatorem suum facere in hoc pacto, et de hoc nos interpellavit sollicitè et rogavit. Et certe nescimus qua possemus conscientia tali curam animarum dimittere, in quo tot defectus et crimina, plura etiam quam nos sciamus exprimere, dominantur. Ad hæc, licet fuisset cum dicto Thedisio per prædictum privilegium dispensatum ne compelleretur ad residentiam faciendam in ecclesiis de Wengeham et de Terring', Cantuariensis diocesis, cum dicta ecclesia de Terring' sit in diocèse Cycestrense, per quod manifestatur negligentia dicti Thedisii, qui per septem annos vel amplius ecclesias ipsas tenuit et nescit in quibus diocesis collocentur, cum dicatur in privilegio "Ecclesia de Terring', Cantuariensis diocesis," et est diocesis Cycestrensis; non tamen ad hoc extendit se privilegium quin debeat in decanatu suo de Wolve-ronchamptonè personaliter residere prout cura requirit.

CCXCIX.

TO THE BISHOP OF ROCHESTER.

Roffensi episcopo, frater J[ohannes], etc., salutem. 1282.
 Accedens ad nos dilecta filia Alicia, uxor Hamonis 23 July.
 Crevequer,¹ vestræ diocesis, nobis lacrimabiliter est Desires
 conquesta, quod prædictus Hamo maritus suus ipsam him to
 male pertractans alimenta et debitum conjugale sibi attend to
 the peti-
 tion of a

¹ *dilecta . . . Crevequer*] talis mulier uxor talis, A.

woman
against her
husband
for illtreat-
ment and
adultery.

R. f. 80 b.

A. f. 59 b.

subtrahit tanquam incorrigibilis, cum Juliana uxore Elyæ de Prato in Frenesbyre, dictæ diocesis, per non modicos annos adulterium committendo, in ecclesiæ scandalum et aliorum perniciosum exemplum. Et quamquam eadem Alicia mulier vos loci ordinarium quantociens, ut asserit, adiverit, petens a vobis præmissa corrigi et super hiis per vos salubre remedium adhiberi, vos tamen sub quadam conniventia, ut dicitur, hactenus transeuntes, correctionem inde facere minime curavistis, quod pastorem non decuit sollicitudinem. Et licet ad nos in vestri defectum sit ad præsens devoluta jurisdictio in hac parte, volentes tamen vobis ex benignitate quantum possumus deferre, fraternitati vestræ mandamus quatenus talem adhibere curetis in præmissis correctionis curam debitam et festinam, ne nos circumstrepente querela manus oporteat apponere correctrices. Datum apud Wyngesham, x. kal. Augusti, anno Domini MCCLXXXII, consecrationis nostræ quarto.

CCC.

TO EDWARD I.

24 July.
Is at Can-
terbury in
conse-
quence of
a dispute
between
the prior
and con-
vent of
Christ-
church.

R. f. 100.

Domino Regi:—Saluz. Sire, sachez ke nus sumes a Canterbire pur une graunt noyse e contec perillius meu entre le priur de Caunterbire e une bone partie de moynes de une part, a la gereynure partye dautre part, dunt bin avez oy, apeyser. E plus desirrums estre plus pres de vous, si nus quidissuns ke nostre presence vous peust valer et liu tenir, e la ou nus sumes, prium pur vus e pur les voz en nostre poure maniere jur e nuit de vaunt Deu, cum nus sumes tenuz, ne de autre espeye nus ne savums ferir, ne ne soleyent nos predecessurs prestre de Canterbire. E pur ce ke tendrement desirrums estre acertez de vostre estat, qui Dieu gard, vous enveyums nostre seneschal portur

de ces lettres, par qui si vos plect nus voyllez de vostre estat acerter, e vostre volente maunder, laquele nus sumes aparaillez dacumplir a tut nostre poer, e voillez se il vous plect creire ce ke il vous dirra par nus. Sire, Dieus gard vostre seynuriè e vous doint prosperite bone e profitable a vous e a vostre reaute.

Ceste lettre fu escrite a Caunterbire la vaille de la Saint Jake.

CCCI.

TO R[OBERT BURNELL] BISHOP OF BATH.

Venerabili in Christo fratri sibique in Christo carissimo domino, R. Dei gratia Bathoniensi et Wellensi episcopo, frater J[ohannes], permissione divina, etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Sumus Cantuariæ circa pacem inter priorem cum parte sua et majorem partem conventus pro viribus laborantes, et partim per nos, partim per tres tractatores, magistrum G. de Sancto Leoffardo officialem nostrum, archidiaconum Cantuariensem et archidiaconum Surr', conantes eorum animos emollire, parum profecimus, usque modo, et si forte pacem invenerimus, Domino concedente, vix credimus pacem ipsam quantum pacem Walliæ permansuram, nisi Deus aliquid supra nostram æstimationem mirabiliter operetur. Præterea, quia nobis dicitur quod secundum morem prædecessorum nostrorum expeditioni regiæ in spiritibus tantum tenemur obsequiis famulari, rogamus vestram in Domino caritatem quatenus pro nobis juxta quod oportet velitis esse solliciti in hac parte, fidem indubitata adhibentes quibusdam aliis quæ vobis dominus Nicholaus, lator præsentium, vivæ vocis ministerio intimabit. Ad hæc ad memoriam velitis revocare, si placet, quod vobis diximus quam parati sumus ad insinuationem vestram juxta gratiam nobis datam, ob honorem domini regis et salutem illius stul-

1282.

24 July.

Has not

succeeded

in settling

the dispute

at Canter-

bury.

Will assist

the king in

Welsh

affairs.

R. f. 80 b.

A. f. 59 b.

tissimi populi Wallensium pro pace publica laboribus,¹
expensis et periculis nos exponere, quod vobis scri-
bimus sicut volumus in tremendo iudicio respondere.
Valete. Datum Cantuariæ, ix. kal. Augusti, consecra-
tionis nostræ anno quarto.

CCCII.

TO COSA, A FLORENTINE MERCHANT.

1282. Frater J[ohannes], etc., dilecto filio Cose, civi et
[28 July.] mercatori Florentiæ, procuratori magistri Renerii de
The dean and chap- Florentia, canonici Lich', salutem, gratiam et benedic-
ter of tionem. Tractavimus cum capitulo Lich', de facto
Lichfield and Rener of Florence have agreed about the prebend of Harborne. quod constat nobis quod ipsam formam acceptat et
R. f. 186 b. vult quod nos finem huic negotio apponamus, volu-
mus et mandamus quatenus dictum capitulum super
possessione dictæ ecclesiæ de Horeburne aut fructibus
ejusdem minime molestetis, dum tamen prius habeatis
literam capituli sigillo communi signatam de xxxv.
marcis sterlingorum singulis annis dicto magistro Re-
nerio vel ejus procuratori certis terminis pro prædictæ
ecclesiæ fructibus persolvendis. Datum apud Wynge-
ham, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecra-
tionis nostræ quarto.

CCCIII.

TO HIS OFFICIAL.

1282. Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . officiali suo
28 July. Cantuariensi, salutem, gratiam et benedictionem. No-
Inhabi- lentes subditos nostros deterioris esse conditionis quam
tants of his diocese are alios, nuper inhibuimus et adhuc inhibemus specialiter,

¹ laboribus] raboribus, R.

ne aliquis dictorum subditorum nostrorum ultra fines Cantuariensis diocesis ad suggestionem cujuscunque extra causam appellationis aliququaliter evocetur, et si quæ citationes contra eos emissæ fuerint, volumus ipsos remitti ad nostrum commissarium Cantuariensem absque mora. Hæc autem ordinatio ab illo demoniaco monacho Pontiniacensi originem sumpsit, qui in nostros subditos grassatur, et ad ipsorum enervationem insurgere nititur quantum potest. Valete. Datum apud Wyngelham, v. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ quarto.

not to be
cited be-
yond it.

R. f. 187.

CCCIV.

TO THE DEAN OF MALLING AND OTHERS.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis de Malling', de Schorham, de Croynden', de Arcubus London', de Riseberg', et de Bocking', decanis, salutem, gratiam et benedictionem. Cum termini solutionis quintadecimæ domino nostro regi Angliæ illustri a clero nostræ diocesis liberaliter concessæ, jam diu est, sint transacti, ac nos per eundem dominum regem super prædicta quintadecima levanda pluries fuerimus excitati, invenimusque per officialem nostrum et commissarium Cantuariensem, rectores et vicarios vestrorum decanatum prædictam quintadecimam, quosdam in totum, quosdam in parte, minime persolvisse; nolentes, sicut nec deceret, quod idem dominus rex contra subditos nostros ad prædictam quintadecimam levandam brachium suum extendat sæculare, vobis in virtute sanctæ obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus omnes et singulos rectores et vicarios vestrorum decanatum, vice et auctoritate nostra, moneatis et efficaciter inducatis, ut de arreragiis quintæ-

1282.

29 July.

Desires
them to
call upon
rectors and
vicars to
pay the
arrears of
the fif-
teenth.

R. f. 187.

¹ A letter to the same effect was also addressed to all the deans in the archdeaconry of Canterbury.]

decimæ supradictæ in octabis Assumptionis Beatæ Virginis sine ulteriori dilatione, in ecclesia Christi Cantuariæ, commissario nostro ejusdem satisfaciant competenter, sub pœna excommunicationis majoris, quam exnunc in personas non solventium termino suprascripto proferimus in hiis scriptis. Denunciantes insuper eisdem omnibus et singulis, quod contra eosdem acrius procedemus, si hoc meruerit protervitas eorundem. Quid autem super [præmissis] feceritis, prædicto commissario nostro, dictis die et loco, per literas vestras patentes harum seriem continentes, reddatis certiores. Valete. Datum apud Wyngelham, iiii. kal. Augusti, anno Domini MCCLXXX. secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCCV.

TO WILLIAM DE NEWERK, ARCHDEACON OF
HUNTINGDON.

1282.
29 July.
Asks him
to send
some one
to treat
of a dispute connected
with the
province of
York.
R. f. 187.

Frater J[ohannes], etc., dilecto sibi in Christo magistro Willelmo de Neuwerk, archidiacono Huntyndon', salutem, gratiam et benedictionem. Noveritis nos de illo negotio de quo nobiscum apud Suthmalling' colloquium habuistis, tractasse cum capitulo nostro, cujus hæc est responsio omnium viva voce; quod placet eis ut tractetur de pace, salvo tamen jure ecclesiæ memoratæ. Habita insuper collatione cum nostro consilio adunato, hoc invenimus, quod omnes de pace tractare consulunt efficaciter, sed ¹ hoc asserunt, quod non decet nos formam aliquam offerre parti adversæ; a qua procedere creditur injuria, sed formæ rationabili, si quam illa obtulerit, quantum secundum Deum possumus animum inclinare. Quod et nos cordi habemus et desiderio, novit Deus. Et si quid offeratur, quod non nimis nostræ deroget libertati, libenter in illo pro bono pacis quantum ad nos spectat, parati sumus nos supponere summi pontificis voluntati. Ad præsens autem

¹ sed] se in MS.

inopinato pressi gravamine, non possumus personaliter ad fines Eboracensis provinciæ propinquare. Sed expedire credimus, quod si res habetur cordi, mittatur aliquis ad nos tractator industrius in forma certa vel formis, et inveniet nos pronos multum ad pacis ineunda consilia, qui omni die concutimur novarum turbine pressurarum. Valete in Christo, nobis per latorem præsentium circa præmissa beneplacitum nuntiantes. Datum apud Wyngesham, iiii. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ quarto.

A P P E N D I C E S.

APPENDIX I.

I.

TO THOS. BEK AND J. DE KIRKEBY.

Viris venerabilibus in Christo sibi dilectis magistro Thomæ Bek, ac domino J. de Kirkeby, illustris regis Angliæ clericis, frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem, pacem et gloriam, cum dilectione sincera. Post recessum vestrum intelleximus quod ille qui præest cambio Cantuariæ, mandato sibi per vos nuper directo parere non curat, quia clausæ sibi fuerant literæ destinatæ. Rogamus igitur vos, quatenus literas ejusdem tenoris, cujus erant priores clausæ, nobis velitis mittere patentes per præsentium portitorem, cum de jure nostro cunere non oporteat, sicut fama publice clamat in auribus singulorum; et super hoc nihilominus ad cautelam per venerabilem virum magistrum Willelmum de Corneria, domini papæ capellanum, clericum nostrum et socium postea inquiri fecimus veritatem. Valete semper in Christo. Datum xvi. kal. Julii, apud Ly-mynges.

[1279.]
16 June.
Asks for
letters
patent to
the master
of the
Exchange
at Canter-
bury, as he
will not
obey the
previous
letters
close.
Royal
Letters,
1676.
R.O.

Add.—Magistro Thomæ Bek et domino Johanni de Kirkeby. Dd.

II.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi domino E[dwardo] Dei gratia regi Angliæ illustri, domino Hiberniæ, duci Aquitaniæ, frater J[ohannes] ejusdem permissione Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem in Eo qui dat salutem regibus, cum omni reverentia et honore. Concessit nobis jampridem majestas regia, si recolitis, ut cambium et cuncum Cantuariæ juxta consuetudinem Cantuariensis ecclesiæ habere libere valeamus. Verum quia voluntas vestra aliis non innotescit,

1279.
3 Aug.
Requests
him to
issue let-
ters of
innotesci-
mus in
perform-
ance of his
grant of

the exchange and mint at Canterbury to the archbishop.

Royal Letter, 1196.

R.O.

propter quod exercitium dictorum cambii et cunci impeditur, rogamus quatenus litteras regias super hoc nobis concedere dignetur vestra clementia, quas videritis oportunas. Circa istam materiam latori præsentium fidem si placet adhibentes, qui vestram excellentiam poterit circa hæc plenius informare. Valeat excellentia vestra in Christo per tempora diuturna. Datum apud Certeseyam, iii. non. Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

Add.—Domino E. Dei gratia regi Angliæ illustri. *Endd.*

— Pro cambio.

III.

TO EDWARD I.

1280.
1 April.
Royal Letter,
1198.

This letter is already printed as No. XCII. The following are the principal different readings, but in addition to these variations, there are frequent differences in spelling:—

R.

ROYAL LETTER.

l. 8, nenpreisse	nenpreisse mie.
l. 22, les fraunchises	la fraunchise.
l. 27, par ky passe	par ki jo passe.
l. 28, may	moi.
l. 34, su	sui.
— tut	teu.
p. 110, l. 6, cetus ke	ceus qui.
l. 9, sur	sus.

Add.—A nostre seignur le roy.

IV.

TO EDWARD I.

1280.
17 May.
Has confirmed the election of Richard de Graveshende as bishop of London.

Excellentissimo principi et domino Edwardo Dei gratia regi Angliæ illustri, domino Hybernæ, et duci Aquitanæ, frater J[ohannes] Ejusdem permissione Cantuariensis [ecclesiæ] minister humilis, totius Angliæ primas, salutem cum omni reverentia et honore. Noverit excellentia vestra quod nos examinata [prius] electione nuper celebrata in ecclesia London' de discreto viro magistro Ricardo de Graveshende, ejusdem ecclesiæ canonico, in [e]piscopum London' electo celebrata,¹ eam

¹ Sic.

auctoritate metropolitana, sicut ad nos pertinet, canonice duximus confirmandam. Quod majestati regiæ tenore præsentium significamus, ut quod vestrum est in hac parte ulterius exequi, si placet, dignemini cum gratia et favore. Datum London' apud Vetus Templum, xvi. kal. Junii, anno Domini mcccxxx., consecrationis nostræ secundo.

Royal
Letter,
1209.
R.O.

V.

TO EDWARD I.

A treshaut prince e seignur Edward, Deu grace roy de Engleterre, seygnur d'Irlande, duc d'Aquitaignie, frere Jan le prestre de Caunterbire, saluz en graunt reverence. Sire, jo merci mut a vostre hautesce des curtaisies ke vostre hunte mad feites sovent, e especiaument de graunt plente de viaundes, et de vyns ke vous me comaundastes envoier en vostre terre sauvage de Gales, Deu le vous mire. Oveskes co, sire, sachez ke vos chanoines de Pencriz ove lur deen unt fet graunt despit a vostre eglise de Caunterbire cunte la tuiciun qui est la greiniur fraunchise ke la eglise de Caunterbire eit. E unt fet prendre par lettre de capciun aucune genz qui sunt parossiens de la eglise de Lichefeud, la queu chose jo ne puis suffrir, ke tut mun poeir ne noist a hunte. De la queu chose jo pri ke il vous pleise a creire sire Antoigne, vostre clerc, nostre ami, e ke il vous pleise delivrer ceus qui sunt emprisunez a tort e cunte la eglise de Rome et le iglise de Caunterbire. E ne vous esmerveilliez pas si jo en face mun dever sauve vostre dreit a vos chapeles en tutes choses. Sire, Dieus vous gard e quaunt ke vous amez. Ceste lettre fu escrete a Sallo pres de Ribble, en la voille de uttaves Saint Pierre e Saint Pou.

[1280.]
5 July.
Thanks for
food and
wine sent
to Wales.
Complains
that the
canons of
Penkridge
have
caused
pari-
shioners
of Lich-
field to be
arrested.
Royal
Letters,
1829.
R.O.

Endd.—A nostre seignur le roy. Dd.

VI.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo] Dei gratia illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquitanniæ, frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesie minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et prosperos

1280.
19 July.
Asks for
restitution
of the tem-

poralities ad vota successus. Nuper transeuntibus nobis per Wyntoni-
for Walter enseme dioccessem, et juxta officii nostri debitum in ecclesia con-
de Chep- ventuali Sanctæ Mariæ et Sancti Thomæ Martiris de Novoloco,
mannes- ejusdem diocesis, visitationis officium exercentibus, prioris ejus-
ford, newly dem loci ex certis causis admisimus cessionem, injungentes
elected conventui ut petita, sicut moris est, et optenta a vobis licentia
prior of eligendi, priorem sibi eligerent et pastorem; cujus etiam elec-
New Place tionem cum facta foret officiali nostro in dicta diocese, sede
or Alde- vacante, auctoritate nostra commisimus confirmandam. Cum-
bury, near que postmodum per ipsum conventum de fratre Waltero de
Guildford. Chepmannesforde, canonico ejusdem loci, facta electio, tan-
Royal quam canonice celebrata per dictum officialem nostrum confir-
Letters, mata fuerit, vestræ celsitudini supplicamus quatenus eidem
1257. fratri Waltero tanquam priori de Novo Loco temporalitatem
R.O. præfatæ ecclesiæ velitis concedere, secundum quod decet regiam
majestatem. Valeat et vigeat excellentia vestra per tempora
longiora. Datum apud Sanctum Thomam juxta Stafford',
xiii. kal. Augusti, anno Domini mcc. octogesimo, consecrationis
nostræ secundo.

VII.

TO EDWARD I.

1280. Excellentissimo principi ac domino E[dwardo] Dei gratia
6 Aug. illustri regi Angliæ, domino Hybernæ et duci Aquitanniæ,
Asks for Eiusdem permissione Cantuariensis ecclesiæ
restitution minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et prosperos ad
of tem- vota successus. Cum officialis noster Wyntoniensis ipsa sede
poralities vacante præsentatam sibi electionem factam de fratre Henrico
to Henry de Hameledon, newly
de Hameledon, canonico Sancti Dyonisii juxta Suthampton,
elected in ejusdem loci priorem, auctoritate nostra canonice duxerit
prior of St. confirmandam, nos ipsam confirmationem ratam habentes per
Denis, præsentem literas, celsitudini regiæ humiliter supplicamus ut
Southamp- quod vestrum est in hac parte ulterius exequentes, prædicto
ton. fratri Henrico tanquam priori Sancti Dyonisi prædicti adminis-
Royal trationem temporalium dictæ domus concedere dignemini et
Letters, velitis. Valeat excellentia vestra semper in Christo et Virgine
1242. gloriosa. Datum Lichefeld', viii. id. Augusti, anno Domini
R.O. m. cc. octogesimo.

VIII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF CANTERBURY.¹

Frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ [1280.]
 minister humilis, totius Angliæ primas, dilectis filiis capitulo [Sept.]
 ejusdem ecclesiæ, salutem, gratiam et benedictionem, Nesci-
 mus, carissimi, quo Dei iudicio omnis nobis humana consolatio
 dinoscatur, et per consequens nihil restat aliud nisi ut amari-
 tudine continua involvamus. Ecce enim, carissimi, sperare-
 mus,² Deo teste, transeuntes per decanatus et loca vestra quæ
 nondum visitavimus in episcopatibus Wynton', Cicestriæ et
 Roffensi, tandem vobiscum respirare paululum, ordines nihilo-
 minus celebrando, et Menevensem electum inibi consecrando.
 Et ecce ex inopinato supervenerunt volentes preces regiæ, pro-
 positum nostrum et solatium plurimum immutantes. Rogante,
 scilicet, regia maiestate, ut in præsentia sua celebritati intersi-
 mus translationis Sancti H[ugonis] in ecclesia Lincolnensi et
 eadem die munus consecrationis impendamus electo nobis caris-
 simo Menevensi, quod quam sit nobis amarum novit Altissimus
 consolatorum, pro eo quod augentur hinc nobis pericula tem-
 poralia et spiritualia, pariter et labores, et remanent suspensi
 tractatus illi, quos vobiscum proposueramus habuisse plurimum
 studiose. Intelleximus insuper quod dominus rex, nobis peni-
 tus ignorantibus, vos rogavit literatorie ut assensum benivo-
 lum consecrationi prædictæ impendere curaretis, et vos ut
 fideles ecclesiæ filii id facere volebatis, nisi nostris precibus
 excitati. Quocirca ob offensa vestra quos habemus consolari
 abstinere curantes, rogamus caritatem vestram, quatenus at-
 tendentes quanti fuerint ponderis preces regiæ, quam fructuosi
 favoris, quam periculosa indignatio, consecrationi prædictæ,
 prædictis loco et tempore velit favorabiliter consentire, quod
 et facimus non sine magna amaritudine cordis nostri, nisi
 quantum nos regium beneplacitum consolatur, cui credimus
 honorem et obsequia esse, quantum fieri potest, post Dei re-

Asks them
to assent
to the con-
secration
of the bis-
hop of St.
David's at
Lincoln at
the king's
wish.

Royal MS.
10 B. ix.
f. 60 b.
B.M.

¹ This is preceded by a letter from Edward I. to the prior and convent of Canterbury, asking them to signify to the archbishop their consent to his consecrating the bishop elect of St. David's at Lincoln on Sunday in the octave of Michaelmas. Dated "Apud Novum Locum in S., iiii.

Q 8513.

"die Augusti anno regni &c." After it is the heading "Litera archiepi-
"scopi directa R. episcopo Lincol-
"nensi pro consecratione episcopi
"Menevensis," but the body of the
letter is wanting.

² *speraremus*] *sperneremus*, MS.

verentiam et obsequia impendenda. Protestamur autem per istas nostras literas sigilli nostri munimine roboratas, quod per præsens factum nostrum assensu vestro munitum, nullum volumus privilegiis vestris imposterum præjudicium generari. Quid autem in hoc facere decreveritis per latorem præsentium citissime rescribatis. Valet in Christo et Virgine gloriosa. Datum etc.

IX.

TO EDWARD I.

1280. Excellentissimo principi ac domino E[dwardo] Dei gratia
 10 Oct. illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ, et duci Aquitanniæ,
 Has confirmed the election of Peter of Exeter (Quivil) as bishop of Exeter. Royal Letter, 1203. R.O.
 frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et prosperos in Domino successus ad vota. Excellentie regiæ tenore præsentium innotescat, quod electionem factam nuper in ecclesia Exoniæ de venerabili et provido viro magistro Petro de Exonia in ejusdem loci episcopum et pastorem, quam invenimus rite et canonice celebratam, auctoritate metropolitana confirmavimus, et eidem electo administrationem spiritualium commisimus in diocese memorata. Unde celsitudini regiæ supplicamus quatenus, quod in hac parte vestrum est ulterius exequentes, pie velit agere cum eodem. Valeat et vigeat excellentia vestra semper in Christo et Virgine gloriosa. Actum apud Biham, vi. Id. Octobris, anno Domini M.cc. octogesimo.

X.

TO EDWARD I.

1281. Excellentissimo principi ac domino, E[dwardo] Dei gratia
 18 Jan. illustri regi Angliæ, domino Hybernæ, et duci Aquitanniæ,
 Has accepted the resignation of Godfrey, abbot of Creyk, on account of his age.
 frater J[ohannes] permissione Di[vina] Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem cum reverentia debita et honore.
 Noverit excellentia regia quod visitantes nuper in abbacia Beata Mariæ in Pratis de Creik', cessionem fratris Godefridi tunc ejusdem loci abbatis, qui confractus senio, quassatus laboribus, insufficientem amodo se fatebatur in officio, ad ipsius

magnam instantiam admisimus, et ipsum ab officio duximus Royal
absolvendum. Placeat vobis igitur cum collegio monasterii Letter,
supradicti ulterius cum misericordia agere quod incumbit. 1238.
Valeat excellentia regia semper in Christo et Virgine gloriosa. R.O.
Datum apud Geywod', xv. kal. Februarii, anno Domini m.cc.
octogesimo.

XI.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino, E[dwardo] Dei gratia 1281.
illustri regi Angliæ, domino Hybernæ, et duci Aquitaniæ, 26 Jan.
frater J[ohannes] ejusdem permissione Cantuariensis ecclesiæ Asks him
minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et quicquid to remove
potest obsequii et honoris. Cum dudum in Conventr' et Lich' Thomas de
diocese visitationis officium exercentes, ecclesiam de Aldelyme
ejusdem diocesis, tanquam ad nos et ecclesiam nostram canonice from the
pertinentem, dilecto filio magistro Anselmo de Estria capellano church of
commendavissemus, mandantes eundem in ejusdem ecclesiæ Aldelyme,
corporalem possessionem induci, Thomas de Aldelyme juri nos- which he
tro et ecclesiæ nostræ in hac parte se opponens, ipsam eccle- has com-
siam vi et armis detinuit et defendit ne ipse magister posses- mended to
sionem acciperet, et adhuc in suæ salutis dispendium eandem Anselm of
ecclesiam contra nostrum processum manu tenet armata, per Eastry.
quod certum est ipsum Thomam in excommunicationis incidisse Royal
sententiam, tanquam turbatorem ecclesiasticæ libertatis. Letters,
Quo- circa celsitudinem vestram humiliter exoramus quatenus dictam 1823.
laicalem potentiam jubere dignemini ab ipsa ecclesia penitus R.O.
amoveri, saltem quousque coram vobis disrationetur ad quem
eadem ecclesia de jure debeat pertinere. Valeat excellentia
regia per tempora diuturna. Datum apud Methewolde, vii. kal.
Februarii, anno Domini m.cc. octogesimo.

XII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino Edwardo Dei gratia 1281.
illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ, et duci Aquitaniæ, 28 March.
frater Johannes permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ Desires
him to put

Reyner de minister humilis, totius Angliæ primas, salutem cum reverentia
 Florence et honore. Cum ecclesias de Horeburne et Egebast[on]
 in posses- . . . . . ibus et pertinentiis suis ad præbendam,
 sion of the quam nuper dilecto nobis in Christo filio magistro Reynerio
 churches de Florencia, clerico nostro, tanquam [ad nostram c]ollationem
 of Har- canonice devolutam contulimus, spectare debere de jure sit per
 borne and Edge- nos sententialiter declaratum, ac eundem ma[gistrum Reyneri]um
 baston. [in] corporalem possessionem fore mittendum, eademque ec-
 Royal clesiæ vi et armis detineantur, ita quod dictus magister Rey-
 Letters, neriu[s] . . . . . per se vel suum procuratorem nequeat
 1946. a[di]pisci, excellentiæ regiæ humiliter supplicamus quatenus lai-
 R.O. calem potestatem seu p . . . . . ecclesiis si placet
 faciatis penitus amoveri, ut ecclesiasticæ jurisdictionis executio
 per laicorum violentiam seu potentiam indebite n . . . . t,
 s[ed] dictus magister Reynerius in possessionem induci valeat,
 et pacifica possessione gaudere. Decet enim vos ad hoc
 mand . . . . . ecclesiasticæ disciplinæ subter-
 fugium aliis in casu consimili audaciam præbeat delinquendi.
 Valeat excellencia vestra per tempora diuturna. Datum apud
 Lopham, v. kalend. Aprilis, anno Domini millesimo cc. octo-
 gesimo primo.

XIII.

TO EDWARD I.

1281. Excellentissimo principi domino E[dwardo] Dei gratia illustri
 10 Sept. regi Angliæ, domino Hybernay et duci Aquitanniæ, frater
 Requests J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister
 the release of Alfred humilis, totius Angliæ primas, salutem cum omni reverentia
 de Blakedisc, ab- et honore. Vestræ celsitudini significamus quod Alfredus de
 solved from ex- Blakedisc in Clyve, super eo pro quo fuerat excommunicationis
 communi- vinculo innodatus, et propter hoc etiam tanquam clavium
 cation. ecclesiæ contemptor de vestro præcepto juxta regni vestri
 Royal consuetudinem captus et in carcere detentus, Deo et ecclesiæ
 Letter, satisfaciens absolvi meruit in forma juris, regiæ majestati
 1197. supplicamus, quatenus circa ejusdem captivi liberationem quod
 R.O. vestrum est præcipere dignemini de solita vestra benignitate.
 Conservet vos Altissimus ecclesiæ et populo suo per tempora
 longiora. Datum apud Cherringe, quarto idus Septembris, anno
 Domini MCCLXXX. primo.

XIV.

TO EDWARD I.

This is printed from the Register as No. CCLXXXVIII. The 1282.
following are the principal variations:— 22 May.

R.	ROYAL LETTER.	Royal Letter, 1698. R.O.
l. 7, sa accorde	sacorde.	
l. 14, myauz	mieuz.	
362, l. 6, ceus ke sibin	ceus qui. se bien.	

XV.

TO EDWARD I.

A sun treschier seignur Edward par la grace Deu rey de [1282.]
Engleterre, seignur d'Irlande, duc d'Aquitaine, frere Jan par 31 July.
la suffraunce Deu prestre de Caunterbire, primat de tute Engle- Begs him
terre, saluz en graunt reverence. Sire, nus vous requerum to take
pur Dieu et pur sa duce Mere ke vous voilliez requillir en grace into his
e en amur nostre chier ami le eveske de Wyncestre, qui a favour the
nostre escient est prudumme, sages e leaus, e ad bone volente bishop of
de servir a vous come a chier seignur, e de co sumes nus cer- Win-
teyns. E sachez, sire, ke nus vous empriums pur co ke nus chester.
quidums ke co seyt vostre honeur, e prium nostre Seignur Jesu Royal
Crist ke il vous doit fere de co e tutes autres choses, co ke Letter,
plus li plest. Sire, Dieus vous eit en sa garde. Ceste lettre 1214.
fu escrete a Wengeham, la voillie Saint Pierre en Gule Aust. R.O.

Add. A nostre seignur le roy. Dd.

APPENDIX II.

TRANSLATION OF LETTERS IN FRENCH.

LXI.

TO EDWARD I.

[1279.]
[24] Sept. To the very noble prince and lord Edward by the grace of God king of England, lord of Ireland and duke of Aquitaine, friar John the priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sir, know that on the Sunday next before Michaelmas, a letter of summons came to me at Faversham, of which I send a copy to your highness enclosed in these letters. And because the term is too short, I pray your highness to cause this annoyance to be respited, or that you will take some other counsel in the matter, for God's sake and for the honour of Holy Church. Sir, God have you in his keeping. This letter was written at Faversham, the Sunday before Michaelmas.

XCII.

TO EDWARD I.

[1280.]
1 April. To the very high prince and lord, Edward by the grace of God king of England, lord of Ireland and duke of Aquitaine, friar John by the permission of God archbishop of Canterbury, primate of all England, greeting in great reverence. Sir, know that on the first day of April I received several of your letters, in which you commanded me, not only not to visit your chapels, but that I should not have so much presumption as to visit them in prejudice of your liberty. To which I reply that if all the world would impair your liberties, I would maintain them, as much as I could without mortal sin. And if any one gives you to understand otherwise, I pray God that He will show the truth. Besides this, Sir, know that arch-

bishop Boniface, of holy memory, visited freely these chapels of which you speak, as also did the bishop of Chester, who was there present at the visitation, as also the letter made there-upon purports, of which I send you a copy under our seal. And of this I have other sufficient muniments of the Court of Rome. And because, Sir, I believe assuredly that you do not intend to take from me the liberties of my church, of which I am in possession, I pray your highness that you will not interfere with my office by the enticement of persons who wish to sin under shelter without being punished, for I seek neither gold nor silver, but only the salvation of souls, as all those know by whom I pass, as I think. Let it not displease you if I do what belongs to me, for God is my warrant, that for nothing that is on earth, would I act to your prejudice. And for God's sake, Sire, take heed that if those who hold the chapels, were exempt by your privileges, you would gain nothing except that you would be charged with their sins. And for God's sake, Sire, if I am not worthy of being wholly a prelate, do not for this trouble the liberty of the church, for it would displease our Lord. Besides this, Sire, know that in the chapter of Coventry and Lichfield, I have excommunicated all those who disturb my visitation wrongfully in the bishopric of Chester. Of which all those who endeavour to disturb me by means of your highness, are in peril. And I am certain that God will take vengeance for it, either in this world or the next. Sire, the blessing of God be on you and on all those who loyally love you. This letter was written at Trentham, the first day of April.

XCIV.

TO EDWARD I.

To the very noble prince and lord, Edward, by the grace of God, king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John, priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sire, when I held my visitation at Lichfield, I received your letter of prayer by my very dear friends your clerks, Master Thomas Bek and Sir John de Kyrkby, that I should hold them excused, for not coming to my visitation; and I allowed this very willingly, as reason demands. And if you had asked me more, I would have done it as willingly. And because the others

[1280.]
[7 April.]

neither came nor excused themselves, nor did your lordship excuse them, I caused them to be summoned, that the authority of my church might not come into contempt by my negligence. And since it pleases you that I similarly hold excused my dear friends Sir Antony Bek and Master Geoffrey de Aspal, by reason of the submission made, your pleasure, Sir, shall be done therein. Besides this, Sir, know that I celebrated my orders on Saturday the eve of Passion Sunday in the church of the Friars Minors of Stafford, and not in the mother church, which is your chapel, because your chapels in that country are placed under an interdict by the bishop, and the clerks excommunicated by the authority of the Pope, by the mouth of the prior of St. Thomas, who told me of it, and the bishop of Worcester, and besides this, by three other excommunications, as I will show you another time. And if it pleases God, in such a place I will not confer orders, and even without this I would have endured much for your prayers, and therefore I will defer demanding visitation there, until I have spoken to your highness. And it troubles me much, that you, whom God keep, set yourself to defend the iniquity¹ of hell, God pardon you, and, Sir, saving your reverence, it was not fitting that you should have ordered your foresaid chapels to be kept against me by force and by armed men. Sir, God keep your highness well and long. This letter was written on Passion Sunday in the priory of St. Thomas near Stafford.

CII.

TO JOHN DE SOMERSETE.

[1280.] Friar John, etc., to John de Somersete, greeting. Know
[14 Apr.] that the bearer of this letter, the servant of our friend the prince of Wales, as we think, begged the king, as he relates, to suffer him to speak with Sir Amauri de Montfort, and the king excused himself, as he says, because he is not in his keeping, but in ours. Wherefore the bearer of

¹ No such French word as "mucere" is to be found in Roquefort or Littré. It has been sug-

gested that it may perhaps be a form of "musardie."

these letters begged us, without a letter from the prince or his wife, that we should suffer him to speak to him. Wherefore we order you, that since the king, for whom you keep the castle, will not grant him the aforesaid word, you shall take good heed whether you can or ought to do it by our permission, for as far as is in us, without displeasure to the king or peril to you, we are willing that he should speak with him after a safe manner. Take great care that no harm nor blame may accrue to you or to us from this, neither by counsel nor in any other manner. God keep you. This letter was given at Eccleshale, on Palm Sunday.

APP. I.—V.

TO EDWARD I.

To the very high prince and lord Edward, by the grace of God king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John, the priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sir, I thank your highness much for the courtesies that your goodness has often done to me, and especially for the great plenty of meat and wine which you have ordered to be sent to me into your wild country of Wales. God requite you for it. Besides this, know, Sir, that your canons of Penkrige with their dean have done great despite to your church of Canterbury, against the tuition, which is the greatest franchise which the church of Canterbury has. And they have caused to be arrested by letter of caption certain persons who are parishioners of the church of Lichfield, which thing I cannot suffer, that all my power may not be brought to shame. Of which thing, I pray you to give credence to Sir Antony your clerk, our friend, and that it may please you to liberate those who are wrongfully imprisoned, in opposition to the church of Rome and the church of Canterbury. And do not marvel if I do my duty therein, saving your right to your chapels in all things. Sir, God keep you and all that you love. This letter was written at Sallo near Rible, on the eve of the octaves of SS. Peter and Paul.

[1280.]
5 July.
Royal
Letter,
1829.
R.O.

CXXVIII.

TO EDWARD I.

[1280.] To the very noble lord Edward, by the grace of God king of
 [13 Dec.] England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John, the priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sir, know that according to the prayer of the bishop of Norwich, I granted to John de Ausone, parson of Wimbledon, leave to reside at the university of Paris for three years studying divinity, and that he should meanwhile learn English so as to teach his people in the proper place and time. And he, as if acknowledging ill the favour I have done him, does not cease to trouble me with many prayers to prolong his term, more, I believe, to settle his farm, than for love of divinity. And if it were not for love of your reverence, truly I would withdraw from him all that I have granted him, but notwithstanding, that your prayers may not be void, when I know how he has spent the three years, I will give him longer respite by the will of God and yours, if he may thus be profitable to the souls he has in charge. And, Sir, for God's mercy, do not have to do with people who turn the goods of Holy Church into merchandise. Sir, God keep your lordship, and all that you love. This letter was written at Gimingham, on St. Lucy's day.

CXLI.

TO THOMAS DE WEYLANDE, JUSTICE.

1281. To his dear friend Sir Thomas Weyland, justice of the king,
 20 Jan. friar John, priest of Canterbury, greeting, and good love. Sir, if you remember, I promised that for no sequestration I would omit to cause the goods of his church of Cornwall to be restored to Robert de Lyttlebyr, your clerk, nor have I ever changed this intention. Wherefore I complain of him for causing those who bought the corn, to be attached before the sheriff. From another source I have heard that it is not long since he received a church to my prejudice, for which he has incurred excommunication, if it be true.

Wherefore, if it be true, I order you, as a friend, to have these things amended, so that it may not be necessary for me

to put my hand thereto. Besides, Sir, you ordered me to cause to appear before you a clerk who has no benefice in my bishopric, nor in my jurisdiction as far as I know, as I inform you on the back of the letter. Greeting. I commend you to God. Given 20 Jan., at Gaywood.

 CXLIX.

TO EDWARD I.

To the very high prince and lord Edward, by the grace of God, king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John, by the permission of God, priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sir, I pray God to pardon all those who wrongfully move you against me, respecting your chapels of the bishopric of Coventry. Know, Sir, that this is the truth that I tell you, that when I entered Coventry and Lichfield, in the chapters of both places, I excommunicated all those who wrongfully disturbed the process of my visitation, and I intended to pass over your chapels, by threats, until they used me despitefully and appealed against me. So that, in order not to be held a coward and a fool, because they showed me no warrant for what they refused me, I caused to be denounced all those, there and elsewhere, who wrongfully disturbed me, as having incurred the general sentence. And know, Sir, that no one is bound by my authority except he who disturbs my right wrongfully, and unless my memory fails me, I told this form of sentence this year to the bishop of Bath and to Sir Anthony Bek, and to Master William de Lue, if they remember, that they might advise us thereon if anything was said about it before us. And if my proctor has done more, know, Sir, that I will very willingly amend it, and let all the world know that no one is excommunicated by me unless he is in the wrong, or is opposing the rights of my church. And all other sentences, if any there be, I revoke and annul them for ever, not only until parliament, but for ever. And I believe that they use jurisdiction without authority by your power, and increase mortal sins enough, not without peril to your highness, whom God keep. This letter was written the eve of Quinquagesima at Framlingham. [1281.] 22 Feb.

CLI.

To EDWARD I.

[1281.] To the very high prince and lord Edward, by the grace of
[25 Feb.] God king of England, etc., Friar John, etc. Sir, let your highness know that when I entered the chapter of Coventry and Lichfield, I afterwards excommunicated, after the manner of our predecessors, all those who wrongfully disturbed the process of my visitation, and purposed to have passed over your chapels, by prayers and menaces, out of reverence to you, until they did despite to me by appeals and other things. For which thing, I denounced by form of law that they had incurred the sentence for contempt, without impairing in any way your franchise, as I believe, and I will show you, if it please God, when I am with your lordship. And this sentence I ordered my clerk to denounce in the bishopric of Chester, wherever it was necessary, and he made no other excommunication, nor did I ever excommunicate any one of your chapels, except one single person, by condition, and this I will show well to be the truth, if it please God. And, know, Sir, that I complain of you to yourself that you have deprived me by force without judgment of what my lord Boniface was in possession of, who visited there freely, as I heard for certain in the country, and excommunicated those who did not obey the bishop. And notwithstanding I have excommunicated no one except those who oppose the rights of my church and are in the wrong. And, very dear Sir, if you do not forbid your women who lead an abominable life, and they are strictly forbidden by you to sin without your intention against holy church, for which merit your lordship will be honoured for all time, if it please God. Besides this, Sir, know that however it may be about the exemption which they claim, they have no jurisdiction, except by recent usurpation. And they can show no warrant, and when they show it, I will allow it humbly, not before it is right for me; but for respect to your command, I have ordered the denunciation of the foresaid general sentence not to be made until parliament; and besides, Sir, take notice that denunciation does not excommunicate any one unless he is rightfully excommunicated. Sir, God keep your lordship, I am your priest and will be always. This letter was written the eve of Ash Wednesday.

CLII.

TO EDWARD I.

To the very noble prince and very dear lord Edward, by the grace of God king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John by the permission of God priest of Canterbury, primate of all England, greeting in great reverence. Sir, know that I believe much in your letters and more in your words, which I have now from your mouth, that you wish all that is right and nothing wrong. And if I ever did anything knowingly against your franchise, may I die to-morrow. And if I have done anything in contempt of your highness, I should be the most unnatural person in the world, for you have done me by your favour more honour than I could deserve. And, sir, know that I never excommunicated any person of your chapels, but denounced that they had incurred the sentence, those only who wrongfully opposed the rights of my church. And as your chapels are privileged, they made their wrong of your right, when they deigned to show me no right for refusing to receive me, as their predecessors received my predecessor lord Boniface of good memory. And I have ordered that the denunciation of the sentence should not be further made, and if there is any who feels himself excommunicated, I am ready to absolve him by form of law, without impairing in any wise the franchises of your chapels, of which truly they give your highness to understand otherwise than the truth, but they have no jurisdiction over the people, nor can they absolve nor bind the parishioners without the authority of the bishop, but they betray the souls of those who confess to them, I tell you truly, sir, and this I cannot suffer, that I am ready to die for them if necessary. At the end of your letter you order me, sir, that for the honour of your crown I should be ready to submit myself and all that I can give, and for God's sake, sir, do not hold me any more in enmity, for so God help me, I am not in fault, and never shall be. And for reverence of you, if there is or are any who feel themselves bound, I am ready to absolve them, as I have said by my proctor, saving your right in everything. And more I cannot do without acting contrary to my oath, and without being held foolish and changeable. And if any thing else pleases you, command me, sir, if you please, by the bearer of these letters; and know that you will never

command me any thing that I will not do, if I can do it without sin. And may it please you, sir, to give credence to the bearer of these letters in what he will say to you concerning my enemies.

CLIV.

TO EDWARD I.

[1281.] To the very high prince and lord, Edward by the grace of
24 March. God, etc., friar John, etc., greeting, etc. Sir, know truly, that as you desired me and as I signified to you, I have ordered that all the other sentences that were denounced in the bishopric of Chester on the clerks of your chapels should be suspended until parliament, and that none should be bound by them, who wishes to come to peace, according to right and according to your pleasure; except only those of the chapel of Penkridge, who do not hold to your form, but have appealed against me, and intend to trouble me by letters from Rome. And God caused this to trouble me, and I pray you, sir, not to be displeased if I defend myself in two ways against those who attack me in two ways. Besides this, sir, know that since I spoke with you, I have not placed a sentence of excommunication or interdict on St. Martin le Grand in London, nor on any of its members, but great despite was since done to me and to the whole of Holy Church, by the dean of St. Martin, or by some in his favour, for he took poor persons of Newport who came to me at Walden for the health of their souls, and imprisoned and arraigned (?) them, and made them swear that they would never come again to me, against God and against my franchise, for which they are excommunicated and cannot be absolved except in form of law, nevertheless, from respect to you, I have ordered the bishop of London to cause the denunciation of the sentence to be stopped till parliament. And I pray God that he will take vengeance on those who maliciously tell your highness false news of me, as truly as I think with all my heart how I can honour and exalt your lordship. And know that this is not the way to increase honour, to stubbornly maintain persons in doing despite to Holy Church. Sir, God keep your lordship and all who loyally love you. This letter was written at Pulham, the eve of the Annunciation.

CCLXXVIII.

TO EDWARD I.

To the very high prince and lord, Edward by the grace of God king of England, lord of Ireland, and duke of Aquitaine, friar John by the permission of God archbishop of Canterbury, primate of all England, greeting in great reverence. Sir, know that no gem shines so clear in a diadem as pity and mercy in the heart of a prince where reason allows it. And therefore, Sir, we request your lordship, as we did by mouth in your castle of Devizes, that you would complete the kindness that you have done for the honour of God and of holy church, to Sir Amauri your cousin, by receiving him fully into your grace. And this, Sir, we request because we think that many good men will take it well and will love your highness. And because we have heard by the words of the foresaid Amauri, that he did not come with his sister to stay in Wales, nor to impair your honour in any manner. And although he used grievous words in prison against us and many others, we have not heard from his keepers that he ever used any against your lordship, and therefore we believe in good faith, as far as we could hear his words, that he intends to do you honour according to his power. Sir, for God's sake, with that humility which we have often found in you, we pray you that he may know that our prayers have availed him, for we think in good faith, that if he intends evil, he would not labour so much to have your favour as he has done. And if it happen that he is unnatural towards your goodness, we will never more intermeddle on his behalf. Besides this, Sire, to accomplish the work of his deliverance, we sent Sir John the bearer of these letters, which we send to you to tell you of the accomplishment of the affair, which, thanks to God, is well and fairly performed, and we send you the letters of the oath taken by him. Sir, God keep you and your friends, and lower the pride of your enemies by his grace and by his power. This letter was written at Slindon, the day before Trinity eve.

[1282.]
22 May.

CCC.

TO EDWARD I.

[1282.] To my lord the king, greeting. Sir, know that we are
 24 July. at Canterbury to appease a great trouble and dangerous dispute arisen between the prior of Canterbury and a great number of the monks on one part, and the greater number on the other part, of which you have surely heard. And we would more desire to be nearer you, if we thought that our presence would avail you and stand you in stead; and there where we are we pray for you and for yours in our poor way, day and night before God, as we are bound to do, and with no other sword do we know how to strike, nor were our predecessors, priests of Canterbury, wont to do so. And because we tenderly desire to be informed of your state, which God keep, we send you our steward, the bearer of these letters, by whom, if it please you, you may inform us of your estate, and send us your will, which we are ready to accomplish with all our power, and, if it please you, deign to believe what he will say to you on our behalf. Sir, God keep your lordship, and give you prosperity, good and profitable to you and to your kingdom. This letter was written at Canterbury, the eve of St. James.

APP. I.—XV.

TO EDWARD I.

[1282.] To his very dear lord Edward, by the grace of God king
 31 July. of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John
 Royal by the permission of God, priest of Canterbury, primate of
 Letter, all England, greeting in great reverence. Sir, we request you,
 1214. for the sake of God and of his sweet Mother, that you will
 R.O. receive into favour and love our dear friend the bishop of Winchester, who to our knowledge is a good man, wise and loyal, and has good will to serve you as his dear lord, and of this we are certain. And know, Sir, that we beg this of you because we think that this will be for your honour, and we pray our Lord Jesus Christ that he will give you to do in this and all other things, what most pleases him. Sir, God have you in his keeping. This letter was written at Wingham, the eve of St. Peter, in the Gules of August.

CATHOLIC THEOLOGICAL UNION

3 0311 00125 1987

WITHDRAWN

BR 754 .P4 A4 1882 v.1
Peckham, John, d. 1292.
Registrum epistolarum
fratris Johannis Peckha

DEMCO

